

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HERODOTI
HISTORICIARUM LIBRI IX.
GRAECE ET LATINE.

TOMUS V.
Adnotationes ad lib. I — IV.

ARGENTORATI

TYPIS PHILIPPI IACOBI DANNBACH.

O

Herodotus
/ **H E R O D O T I**
M U S A E /
SIVE
HISTORIARUM LIBRI IX.

AD VETERUM CODICUM FIDEM
DENUO RECENSUIT
LECTIONIS VARIETATE
CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA
ADNOTATIONIBUS
WESSELINGII ET VALCKENARII
ALIORUMQUE ET SUIS
ILLUSTRAVIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER

IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRAEC. PROF.
ACADEMIAE REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCR.

TOMUS QUINTUS.

ARGENTORATI ET PARISIIS
APUD TREUTTEL ET WÜRTZ, BIBLIOPOLAS.
MDCCCXVI.

PA 4002

A2S4

1816

v. 5

c. 1

Gen

80262

HERODOTI HISTORIAR.

T. V. P. I.

A D N O T A T I O N E S

AD LIB. I. ET II.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM PRIMUM.

PROOEM. Lin. 1. Ἡροδότου Ἀλικαρνησσοῦς) *Aristotelis* aetate [in nonnullis certe *Historiarum Herodoti* apographis] Ἡροδότου Θουρίου ἢ ἱστορίας ἀπόδεξις legebatur, *Rhefor.* lib. III. 9. [aliis cap. 5. sect. 1. sic in ed. Oxon.] neque deinceps defuerunt, qui, inducto Ἀλικαρνασσοῦς titulo, Θουρίου maluerunt apud *Plutarchum de Exil.* p. 604. et *de Malign. Herodoti* p. 868. Addiderat se Herodotus colonis, qui Thurius in magnam Graeciam abierant: qua in urbe cum hoc opus absolverit, Θούριον nominare se potuit, sicuti haud pauci adpellarunt, *Strabone* teste lib. XIV. p. 970. [p. 656. ed. Casaub.] In his *Imp. Iulianus*, cuius λεγομένοιον Θούριον, [i. e. *Historiarum Scriptorem Thurium*] *Oratorem Thurium* cum imprudenter *Bourdelotius* explicuisset, poenas doctis viris dedit ad *Lucian. Quom. Scrib. Histor.* c. 29. Scripti libri, quorum quidem notitia est, *Halicarnasseum* summa consensione vocant, ancipites tamen in vocabuli scriptione. Ἀλικαρνησσός, Ἀλικαρνησός, Ἀλικαρνησσεύς, Ἀλικαρνασσεύς, Ἀλικαρνησεύς reperiuntur lib. I. 144. II. 178. III. 4. VII. 99. Par etiam discordia alibi. Vid. *Wasse* in *Thucyd.* lib. VIII. 42. Equidem Ἀλικαρνησσόν et Ἀλικαρνησῆα, uti in MSS. *Archiepiscopi Cantuariensis* et *Vindobonensi* saepe numero, praeferrem, nisi ipsimet *Halicarnassenses* obsisterent, geminatam sibilantem litteram in numis ostentantes. At quid ἱστορίας ἀπόδεξις, et quo vertendum modo? *D. Heinsius* ad *Hesiodi Interpr.* p. 108. nihil esse aliud censuit ac ἱστορίαν sive *historiam*, cui ego sententiae non accedo. *L. Küsterus* in *Bibl. Vet. et Recente* Io. Clerici p. 386. Tom. V. Gronovianum curae demonstratio acerbissime ta-
Herod. T. V. A 2

xavit, reiectisque Vallae et Stephani opinionibus, rerum curiose observatarum specimen hoc est, vertit. Est sane *ιστορίη* rerum inquisitio. *Ἱστορίησι* Φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλαω, *adfirmantes inquirendo sese ex Menelao intellexerisse* lib. II. 118. Et 119. τούτων δὲ τὰ μὲν ἱστορίησι ἔφασαν ἰστοῦσθαι. Est *ἀποδείξις* ἔργων operum, quae absoluta fuerunt, specimen lib. II. 101. et 148. *Ἀποδείξις* itaque *ιστορίης* inquisitionis rerum, ab Herodoto institutae, specimen erit atque argumentum. Cura, nisi accuratam in quaerendo vir clarissimus, quod opinor, intellexerit, *ιστορίης* vim non aequiparat, nec digna tamen acerbior exprobratione erat, neque erit fortasse *historicae inquisitionis specimen*, quod malui. *Plutarchi ἱστορικὸν ἀποδεικτικὸν* T. II. p. 243. paullo diversius abit. WESS. — *Ἱστορία*, sive ionico idiomate *ιστορίη*, non modo inquisitio rerum est, ut ait Vir doctissimus; verum etiam (per metonymiam antecedentis pro consequ.) intelligitur notitia vel doctrina, contemplando, percunctando, inquirendo comparata; II. 29, 4. VII. 96, 6. qua notione id vocab. h. l. accipiendum, sicut in titulis librorum *Aristotelis* et *Theophrasti*, qui *Ζώων ἱστορία* et *Φυτῶν ἱστορία* inscribuntur: quo pertinet quod etiam geometria a Pythagora (teste *Iamblichio* in eius Vita p. 74.) *ιστορία* vocata est. Tum vero *ἀπόδειξις*, sive (ut *Iones* efferunt) *ἀπὸδείξις*, non specimen significat; quod graece *ἐπίδειξις*, δῆγμα aut *ἐπίδειγμα* sonat: quo modo *Archestratus* apud *Athen.* lib. I. cap. 7. *ιστορίης ἐπίδειγμα*, doctrinae specimen, dixit. Quenam autem vis sit vocabuli *ἀπόδειξις*, ex usu verbi *ἀποδείκνυσθαι* vel *ἀποδείξασθαι* intelligitur, quo nullum in *Herodoti* *Musis* frequentius. Atqui *γνώμην ἀποδείξασθαι*, ut hoc utar, non significat specimen edere suae sententiae, sed sententiam suam edere, promere, exponere. *μεγάλα ἀποδείξασθαι ἔργα*, non est specimen edere praeclare factorum, sed praeclara facta ostendere, id est, edere: qua notione ipsum etiam nomen *ἀπὸδείξις* ἔργων μεγάλων l. 207, 39. occurrit. Similiterque in locis a *Wesselingio* citatis, II. 101, 1. et 148, 7 seq. *ἀπὸδείξις* ἔργων non est specimen operum, sed sunt ipsa opera et monumenta prodita, in publicum edita, nempe publice exstructa et oculis hominum exposita. Denique, quod hīc ait *Herodotus*, *ιστορίης ἀποδείξις ἦδε*, haud dubie hoc dicit, se hisce libris ea, quae inquirendo cognovit, in publicum

edere. Quam fere in sententiam iam olim Laur. Valla locum hunc interpretatus erat, *Herodoti Halicarnassei historiae explicatio* haec est. Et H. Stephanus in ora suae editionis latino - graecae: *Historia ab Herodoto Halicarnasseo edita*, haec est. Caeterum consuluisse iuvabit quae in hunc locum erudite, ut solet, *Wytttenbachius* commentatus est in *Selectis Principum Historicor.* pag. 338 seqq. S.

l. 2. ὡς μήτε τὰ γινόμενα etc.) In his adquiescunt scripti edique omnes, et longe omnibus priores, *Dionysius Halic.*, *Aristides*, *Lucianus Quom. Scrib. Histor.* c. 54. Tamen *St. Berglerus* in *Act. Lipsiens.* MDCCXVI. pag. 379. levi ad speciem mutatione, τὰ λεγόμενα ἐξ ἀνθρώπων quae ab hominibus dicuntur, ne δις ταυτὸν ἡμῖν ὁ σοφὸς Ἡρόδοτος, corrigit: esse enim τὰ γινόμενα nihil aliud ac ἔργα, et τὰ ἔργα ac γινόμενα. Ego vero id scriptum nollem. Sunt, fateor, ἔργα μεγάλα τε καὶ θωύμαστα ingentia atque admiranda opera γινόμενα; vicissim minime. Memini quoque γίνεσθαι ἐξ ἀνθρώπων homines perhiberi, cum mortalium numero eximuntur, nec propterea τὰ γινόμενα ἐξ ἀνθρώπων res dici, quae ex hominibus evanuerunt. Namque Herodoti more hominum facta exprimit, ut pulcre *Tan. Faber* lib. I. *Epist.* 8. Ἐκ τῶν Σαμίων γινόμενον, quod Samii designarant lib. III. 48., quemadmodum τὰ πρησόμενα ἐκ Μιτυληναίων lib. I. 160. Hoc amplius, si τὰ λεγόμενα scripsisset, vulgi fabulas et rumores operis principio spectasset, quod merito inconcinnum atque absurdum *I. Ph. D'Orvillius*, nuper nobis litterisque ereptus, arbitratus est ad *Chariton.* lib. I. p. 9., [p. 202 seq. ed. Lips.] *Bergleri* audaciam strenue retundens. Caeterum Herodotea haec quodam modo aemulatus est *Basilus Seleuc. Vit. S. Theclae* lib. I. p. 4. *WESS.* — *Conf.* III. 14, 32. VI. 13, 1. S.

[l. 5 seq. τὰ τε ἄλλα, καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.) Ad verbum: et reliqua, et qua de caussa inter se (Graeci et Barbari) bella gesserunt. Quae verba non debere ad proxime praecedentia referri in apriquo est: nam ea, quae causam mutuis Graecorum et Barbarorum bellis praebuerunt, non erant profecto magna et admiranda facinora, quae merita non fraudari laude voluit Herodotus. Itaque aut ad ista paullo remotiora, ne oblivione deleantur, referenda erunt; aut,

quod mihi visum erat, ad prima illa Ἡροδότου Ἀλικ. ἱστορίας ἀπὸδεξις ᾗδε, ut haec sit scriptoris sententia: quum reliqua, quae de rebus inter homines gestis, ac praesertim de bellis inter Graecos et Barbaros gestis, hisce in libris traduntur, tum quae de causa illorum bellorum disputantur, sunt expositio eorum quae Herodotus inquirendo cognovit. Quod autem verba ista in fine periodi posuit, id eo fecit, quo his ipsis verbis transitum sibi ad ipsam argumenti sui tractationem pararet: est enim perinde ac si dixisset, et primum quidem exponam quatenus fuerit dissidii inter Graecos Barbarosque causa. Scilicet Homeri aemulator Herodotus, quemadmodum universum suum opus, quo et multas alias res memorabiles exponere, et victorias maxime Graecorum de potentissima lateque dominante Persarum gente celebrare voluerat, velut unum aliquod et illustre drama, multis quidem interspersis episodiis, pertexuit: sic et in hoc Poëtam est imitatus, ut, quemadmodum ille in ipso carminis principio, iram Achillis causamque dissidii Pelidae cum Atrida se expositurum, professus est, sic et Historicus noster in ipso operis exordio profiteatur, se, quum propositum habeat bella exponere Graecos inter et Barbaros gesta, ab eo facturum esse initium, ut dissidiorum primam causam et originem declaret. Itaque postquam statim e vetustiorum temporum memoria (cap. 1-4.) semina quaedam dissidiorum inter Graecos Barbarosque, ex Persicorum Historicorum persona, repetiit; mox c. 5. suo nomine Croesum tamquam primum iniuriarum Graecis inflatarum auctorem designat. Caeterum, quod Ptolemaeus Hephæst. ait, (lib. III. p. 314. ed. Galei) totum istud exordium non ab ipso Herodoto, sed ab eius amasio et bonorum haerede Plesirrhoo esse adiectum, id et per se lubrico nititur fundamento, et ob arctam Exordii huius cum ipso narrationis principio connexionem neutiquam probabile est, denique ab homine profectum videri debet priscae illius simplicitatis ignaro, qua librorum auctores in ipso principio et nomen suum et scribendi argumentum simillima ratione profiteri solitos esse novimus Hecataei exemplo, (referente Demetrio πρὸς Ἑρμν. sect. 12.) tum Thucydidis, Timaei Locri, aliorumque. S.]

CAP. I. Lin. 1. Περσέων μὲν τῶν οἱ λόγιοι Quod Th. Gale

τοὺς λόγους *Plutarchum* hic olim legisse monuit, id vero foret simile, si liber de *Herodoti Malignit.* [in cuius cap. 10. locum hunc excussit, T. XII. ed. Hutt. pag. 290 seq. Edit. Wechel. p. 856.] semper bonae fidei esset, quod longe secus habet. Legerit tamen; vulgatum valide adserunt *Ptolemaeus Hephaest.* in *Codic. Photii CX.* p. 478. [lib. III. p. 314. ed. Gal.] *Pollux* lib. II. 122. et *Thomas Magister.* Οἱ Περσῶν quoque λογιώτατοι et μάλιστα λογιώτατοι his in libris frequentes. Vid. *Iac. Gronov.* in lib. II. 3. et adnotationes meas ad *Diodori Siculi* lib. II. 4. Alia vir doctus in *Miscell. Observ. Vol. II.* p. 152. WESS.

l. 2 seq. ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλεσμένης θαλάσσης etc.) De *Phoenicibus a Rubro mari in Palaestinam transgressis* iterum lib. VII. 89. et *Dionysius Perieges.* vs. 906. Herodoti, ut saepe, vestigia legens. WESS. — Eandem rem ex aliis auctoribus *Trogus Pompeius* accepisse videtur; ex quo *Iustinus* lib. XVIII. c. 3. haec habet: *Tyriorum gens condita a Phoenicibus fuit, qui terrae motu vexati, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primo, mox mari proximum littus incoluerunt.* Conf. *Michaëlis Spicilegium Geographiae Hebraeorum exterae.* (Gött. 1769.) pag. 168. et quae ad *Hesych.* voc. Σιδόνιος a viris doctis adnotata sunt. Herodoti in hac re fidem labefactare frustra conatus erat *Bochartus*, *Geogr. Sacr.* P. II. lib. 1. cap. 43. ἡ δὲ ἡ θαλάσσα, *mediterraneum mare*, familiaris Herodoto formula; de qua consuli possunt quae olim ad *Appianum* adnotavimus, T. III. p. 110. S.

l. 14. κατὰ τὸν τόπον, τὸ καὶ Ἕλληνας) *Iac. Gronovius*, vir clarissimus, deque Herodoto praeclare meritis, cum legem sibi de schedis Mediceis sequendis dixisset, immutavit quod *Aldus* dederat et MSS. plures prae se ferebant; neque consilio defuerunt exempla, sed eiusmodi, quae librariis, Herodoti dictionem toties totiesque invertentibus, transcribi pleraque debent. Satis mihi quidem exploratum est, nullum usquam Herodoti exemplar exstare, ab hac labe immune; quamquam sparsim Ionici commatis plura latent, quae revocari possunt et postliminio reddi scriptori debent. Erat is quondam τῆς Ἰατρικῆς ἀρίστος καὶ ὡν, *Dionysio*, optimo huius rei arbitro, teste. [in *Epist. ad Cn. Pompei.* T. VI. ed. Reisk. p. 775. Ed. Wechel. p. 130 med.] Nunc vero, quantum mutatus ab illo *Hectore.* WESS.

L. 15. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου) Vide quae dixi ad secundum Apollodori. Vide et Parthenium cap. 1. Sed Iasi filiam fuisse veri est similis. Vide Strabonem lib. 14. et 16. TH. GALE. — Scripsisse videtur Herodotus, Ἰοῦν: sciolus adiecissee postea, τὴν Ἰνάχου. Iasi fuerit, an Inachi filia, nihil huc faciebat: Regis Argivi filiam fuisse noverant Περσῶν οἱ λόγοις, (Polluci quoque memorati II. 122. πολλῶν Μοερίδι, et Thomae:) ad Phoenicum naves venisse narrantes, praeter ceteras, τοῦ βασιλέως θυγατέρα τὸ δὲ οἱ οὐνομα εἶναι (κατὰ ταῦτό τὸ καὶ Ἕλληες λέγουσι) Ἰοῦν: addi non potuit ab Herodoto τὴν Ἰνάχου. Similiter ex eorumdem narratione memorat cap. seq. τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐρώπην, et τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μυδαίην. Europam rapuisse dicebant Ἕλλήνων τινάς· οὐ γὰρ ἔχουσι (sic scribit Herod.) τοῦνομα ἀπηγήσασθαι. VALCKENAR. — Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου vidit hic Plutarchus de Malign. Herod. p. 856. D. et Libanius T. I. p. 207. A. WESS. — Pluribus argumentis Larcherus in Chronol. Herod. cap. 10. sect. 2. probatum ivit, non fuisse Io Inachi filiam, sed Iasi, unius ex Inachi posteris. Verumtamen vulgo a Graecis, atque etiam a tragicis poetis, Inachi filiam dictam fuisse satis notum est. cf. Apollodor. II. 1, 3. Quidquid vero sit, non satis idonea causa fuit, cur duo verba, quae Herodotei libri et hodie omnes agnoscunt, et iam olim agnoverunt, a recentioribus Editoribus eiicerentur. Miram vero huius loci scripturam nuper Creuzerus noster (in Praepar. ad Plotin. de Pulcro, p. LXXXII.) ex Hortis Adon. excitavit; ubi memoratur, Herodianum Grammaticum τὴν Ἰναχοῦν hic scriptum legisse, tamquam a recto casu ἢ Ἰναχώ. Nempe corrupta et mutilata Grammatici verba sunt, qui monuerat legi apud Herodotum Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου, a recto casu ἢ Ἰώ; sicut apud eundem Βουροῦν, a recto casu ἢ Βουρώ. S.

* CAP. II. 2. οὐκ ὥς Ἕλληες) Aldinum οὐκ ὥς Φοίνιες, quod praeter Venetum schedae Britannicae, mihi spectatum missae, adfirmant, St. Berglerus, cuius ad Herodotum collectanea inter manus habeo, vulgato longe praeponit, nec, uti opinor, iniuria. Duae nobis de Iás in Aegyptum accessu exponuntur sententiae: Persae a Phoenicibus raptam, Phoenices sponte se avehendam dedisse adseverabant: quibus uberius explanatis, ταῦτα μὲν νυν, inquit

cap. 5, Πέρσαι τε καὶ Φοίνικες λέγουσι. De Graecis nihil; neque necesse erat in re tota gentis regione decantatissima. Haud equidem ignoro, Pausaniam a Th. Galeo patronum receptae lectioni advocari, cuius si lib. II. 16. evolveris, in alia omnia ibis. Sed suum cuique iudicium. Ἑλλήνας sedibus evertere nolui; neque enim omnia Herodoti editori licent. WESS. — Ex Pausaniae verbis, II. 16. quid h. l. Herodotus scripserit, in neutram partem certo definiri potest. Recte vero H. Stephanus scripturam Ἑλληνες, in quam cum Valla meliores omnes codices consentiunt, in contextum recepit, altera ad oram reiecta. Dixerat modo Scriptor, in nomine cum Graecis Persas consensisse; nunc illos in reliqua narratione ab eisdem dissentire ait. In aprico res est; quo magis miror in diversa abiisse doctos viros. S.

7. ἴσα πρὸς ἴσα σφί) Fortasse non satis consulto unis ex membranarum haec mutata fuerunt, indigna tamen, cum plures suffragentur, quae turbas cierent. Rever. Pet. Horeus Observat. Herodot. cap. 1. verborum ordinem commutatum indignatur. Saepe tamen numero, ut Gronovius maluit, seu metro postulante, seu scribentium arbitrio, huiusmodi structura placuit. Herodotus IX. 48. ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχισόμεθα. Sophocles Antig. vs. 146. ταχθέιντες ἴσοι πρὸς ἴσους. et Philoct. vs. 695. ἀλλ' ἴσος ἐν ἴσοις ἀνὴρ. Mitto Lycophronem Alex. vs. 1302. haec Herodotea imitatum. WESS.

[11. ἀπίκατο) Monuerat Reiskius, Animadv. ad Graecos Auctores Tom. III. p. 81. aut servandum vulgare ἀπίκοντο, aut ἀπικίατο scribendum pro ἀφγυμένοι ἦσαν. At ἀπικίατο est ionica forma aoristi aut imperfecti, idem valens ac ἀπίκοντο. I. 15, 5. 152, 1. 169, 3. ἀπίκατο autem est ipsum plusquamperf. cui hic proprius locus erat. cf. IV. 140, 17. VII. 153, 1. ibique Var. Lect. VII. 157, 1. VIII. 46, 13. S.]

13. τὸν Κόλχον) Profiteor, non alienum me a probanda futurum lectione, quam Archiep. et Vindobon. habent, πέμψαντα δὲ τὸν Κόλχον εἰς τὴν Ἑλλάδα, si comites alii accederent. Adsolet τὸν Λυδὸν, τὸν Ἀράβιον, τὸν Πέρσῃν lib. I. 80. III. 7. VII. 117. [et frequenter alibi.] Lydorum, Arabum, Persarumque regem adpellitare. Τὰς δίκας τῆς ἀρπαγῆς hinc sumtas explicat Eustathius in Homer. p.

415, 43. WESS. — *Eustath. Iliad. pag. 351, 21. ed. Bas. Vocab. βασιλῆα ad τὸν Κόλχον ex glossa olim accessisse, non modo reliquus Herodoti usus, sed h. l. etiam lectionis varietas et idem vocab. pauca ante verba suo loco recte positum evincit. S.*

CAP. III. 7. τοὺς δὲ, προῖσχομένων ταῦτα, προφέρειν) H. Stephano προῖσχομένοις inputatur, [in Gronovii Notis,] sed invito: προῖσχομένους margini adlevit, adsentientibus mssis, quamquam paucis, ipso quoque Eustathio p. 405, 18. [p. 307, 16. ed. Bas.] ut docti viri significarunt. Vulgatum haud male post Gronovium tuetur Rev. Horreus, in implicatione, quam vellem, commentatus, Observat. Herodot. c. 1. Philostratum addo, quantumvis haud parili verborum serie, ὡς ἡ τῶν Μισσηνίων ἀπολογία κατὰ ξυγγνώμην ἴσεται, τὸν Ἀλέξανδρον προῖσχομένων καὶ τὸν ἐκείνου φόβον. de Vit. Soph. II. 15. WESS. — Tales ἀνακολουθίας in sermonis structura, ac praesertim in participiorum usu, non modo non repudiavit Herodotus, verum etiam amasse videtur. Simillimum huic exemplum Gronovius ex III. 31, 15. citavit, Εἰρημένου οὖν τοῦ Καμβύσιω, ὑπεκρίνοντο αὐτῷ. Cf. I. 90, 4 seqq. IX. 51, 14. 58, 14. etc. Similiter h. l. in proxime sequentibus ἰσδόντες ἀπαυτίοντων ait, ubi ex latini sermonis normā ἀπαυτίουσι, in tertio casu, dicendum erat. Quo et pertinet I. 91, 8. et 10. ex codicum Arch. et Vind. scriptura, quam haud praeter rationem ibi secuti sunt Schaef. et Borh. S.

CAP. IV. 9. εἰ μὴ αὐταὶ ἰβουλίαιτο) Mallet αὐταὶ, ipsae, cum Berglero. [Vide Var. Lect.] Plutarchus non sine quadam loligine haec traducit de Malign. Herod. p. 856. Nolentibus Leuctri filiabus et Cassandrae vim oblatam ait. Quis negat? Raptas plerumque rapi gestiisse, in dubio non est. Nostra certe aetas plures vidit, quae εἰ μὴ αὐταὶ ἰβουλίαιτο, οὐκ ἂν ἠρπάζοντο. Valet in hoc genere, in fraudem licet sanctissimarum legum, Euripideum,

Ἐφῶν ἱρώσαν ὥχις' ἑξαναγκάσαι.

Iphigen. in Aulid. vs. 75. WESS. — Poterat Plutarcho responderi, ex Persarum sententia haec tradere Herodotum: sed fere non est dubium, (quod etiam Plutarchus innuit) ex Persarum persona suam illam sententiam dixisse. S.

16. ἔθνα βάρβαρα οἰκισῦνται οἱ Πέρσαι) L. Valla verterat sibi necessitudine coniunctas putant, pro quibus sibi iunctas

tenent maluit Gronovius. Aliud voluit: τούτων γὰρ ὡς τὴν
 ἐκτίρησιν οὐκ οἰκηθῶνται Λυδοί, horum inventionem sibi non vin-
 dicant Lydi, huius libri c. 94. Persae suum esse ferebant,
 sibi quae omnem Asiam, armorum iure a maioribus occupa-
 tam, vindicabant. τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι Πέρσαι ἐωυτῶν εἶναι,
 lib. IX. Confer doctissimum Abresch Dilucidat. Thucydid.
 p. 145. WESS.

CAP. V. 3 seq. In οὐκ ὁμολογίονσι Πέρσῃσι οὕτω excidisse
 arbitratur diligentissimus Reiskius λέγουσι, quod nescio,
 an Herodotus admissurus sit. Solet aliter lib. IV. 154. etc.
 WESS. — Nempe Πέρσῃσι οὕτω λέγουσι Reiskius desidera-
 verat, Persis ita dicentibus. Equidem οὕτω γενέσθαι malue-
 ram: at potest γενέσθαι e superioribus h. l. subintelligi. S.

10. οὐκ ἔρχομαι ἐρέων) Per quidem hoc frequens. At ἐρέων
 hic esse ἐρευνήσων, ζητήσων, in opinionem venit Io. Iac. Reiskio,
 legi etiam posse ἐρεῖνων. De posteriore dicam nihil. ἐρέων
 inquisitionem notare posse, haud inficior, eorum non obli-
 tus, quae Schol. Apollonii Rhod. I. 1354. Herodotum vera
 id spectasse, dubito: minime certe homo Lucianus, bel-
 lum Romanorum et Parthorum stilo Herodoteo scripturus,
 ἔρχομαι ἐρέων περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσίων Quom. Scrib. Histor.
 c. 18. Inapte quidem ille, sed a vocabuli usu minime ab-
 errans. Bene Lucian. Dea Syr. c. 1. Lege P. Victorii Var.
 Lect. IX. 4. Mox idem vir clarissimus, τὸν δὲ αἶδα αὐτὸς
 αἰπούσας, ut I. 19. II. 52. Verum id haud perpetuum. Ex-
 sequitur praeterea non ea duntaxat hac scriptione, quae
 auditione accepit, sed et aliunde intellecta. Add. Lucian.
 Dea Syr. c. 49. WESS.

CAP. VI. 3. μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων) Demiror
 coniuurasse mstos in Σύρων titulo, neque Strabonem, Diony-
 sium, atque alios hilum discrepare. Solet hos Συρίους nuncu-
 pare. Docte Iac. Gronovius in lib. II. 104. In Schol. Apollon.
 Rhodii II. 948. quibus Herodoti nomen, prorsus ad sen-
 tentiam necessarium, abest, omnia eadem. De amnis
 Syrios hos sive Cappadocas, et Paphlagonas distinguuntis
 cursu lis est. Arrianus Peripl. Pont. Euxini p. 17. οὐκ ἀπὸ
 μεσαμβρίας, ἀλλ' ἀπ' ἀνίσχοντος ἡλίου, non a meridie, ut
 Herodotus, sed ab ortu solis labi perhibet. At quid si ille
 ortum solis hibernum in animo habuerit? WESS. — Duos
 fuisse cognomines fluvios, alterum influentem in alterum,

et alterum quidem ab oriente decurrentem, alterum vero a meridie, post Danwillium monuit Larcher ad h. l. De Syris sive Syriis, qui hic memorantur, conf. I. 72. ubi ipse docet Herodotus, eosdem esse qui alias *Cappadoces* nominantur. S.

[4. ἔξιν) Scil. ταυτὸν, vel potius, τὸ πρῶμα, usitatā in hoc verbo ellipsi. S.]

11. τὸ γὰρ Κιμμερίων στρατεύμα) Strabo lib. I. p. 12. et III. p. 222. [p. 6. et p. 149. ed. Casaub.] multo priorem, et circa Homeri aetatem, aut citius paullo, Cimmericum hunc incursum facit. Potior Herodoti sententia, quippe antiquioris et expeditionem eam suis temporibus accuratissime dividētis atque adligantis, I. 15. IV. 12. etc. Mecum sentit Amplissimus Bouherius *Dissert. Herodot. c. 5. p. 55. WESS.*

CAP. VII. 5 seqq. Ἀγρων μὲν γὰρ ὁ Νίνου etc.) Vere Henr. Valesius ad Nicol. Damascenum p. 68. et Gronovius ex Mediceo, cui tot msti cum suppetias ferant, [vide Var. Lect.] quis obluetabitur? Si tamen, quod vix opinor; auxilio occurrit Pollux IX. 12. opportune a Berglero in Actis Lipsiens. mcccxvi. p. 417. excitatus, nec minus defensus, (quibus citra caussam Ill. Scaliger [Can. Isag. lib. III. p. 327.] offensus fuit, et libroriorum nonnulli.) Agronis patrem avumque, origine Heraclidas, sed ἐκ δούλης Ἰαρδάνου ex Iardani ancilla, non Omphale, eius sive uxore seu filia potius, prosemīnatos. Abeunt ab ea Herodoti sententia, quod Palmerius principio *Exercitat. in Gr. Auctor.* commonefecit, recentiorum plures, quibus cur ille concedere debeat, caussa defit: Herculi, Omphalae servienti, ex ancilla natum filium fuisse, agnoscit Diodorus lib. IV. 32. nec negat Hellanicus, etsi in filii nomine, quemadmodum et Diodorus, discors, in Stephani Ἀκίλη. Optime omnium Dio Chrysostomus, qui Berglerum non fugit, Orat. XV. p. 236. de Hercule, regii generis inter Lydos auctore, ὃς οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ συγγενίσθαι ἀπεκρίωσεν, ἐξ ἧς ἐγένοντο οἱ Σαρδείων βασιλεῖς. Nati ergo ex Iardani ancilla reges sunt, qui Sardibus deinde imperarunt, neque adeo opus erit, ut aut cum Tan. Fabro lib. I. Epist. 13. ἐκ Ὀμφάλης τῆς Ἰαρδάνου, aut ἐκ Αὐδῆς τε τῆς Ἰαρδάνου cum amico corrigamus. WESS.

[14. ἐπὶ δύο τε καὶ εἴκοσι γενιάς ἀνδρῶν) Loco duarum et

viginti generationum, quas libri omnes praeferunt, praeter ius. et fas, quum nulla satis idonea corrigendi causa subesset, circumspectior alioqui Larcherus non nisi *quindecim*. posuit; castigatus eo nomine a Volneyo, in *Chronol. d'Herodote*, Paris 1808. p. 76 seqq. S.]

CAP. VIII. [4. ἢ γὰρ οἱ etc. Vide Adnot. ad. I. 24, 17. S.]

8. καὶ ἢ γὰρ Κανδαύλη γενέσθαι κακῶς) Placuit dicendi genus Scriptori II. 161. IV. 79. V. 92, 4. IX. 109. eiusque aemulatori in *Lucian. Q. Scrib. Hist.* c. 18, tum *Procopio Belli Goth.* I. 4. et *Persici* I. 26. Quo magis miror, adhaesisse doctos interpretes ad haec *Lucii de Asino* c. 28. ἐπεὶ δὲ ἄρα πάνταυθα ὥσπερ τῷ Κανδαύλῃ καὶ μοι γενέσθαι. Adde, quod ille voluit intellectum, κακῶς, et expedita omnia erunt. *Agathiae* Epigr. καὶ ἢ γὰρ Κανδαύλην παθεῖν κακῶς belle *Opsopaeus* correxit *Anthol.* III. 7. [*Anal. Brunckii* T. III. p. 63. n. 79.] Τὰ σπουδαιότατα τῶν πηγμάτων [*lin.* 6.] bene habent, stabilita testimonio *Eustathii* in *Odyss.* p. 1441, 16. [p. 89, 45. ed. Bas.] Nam σπουδαιότερα *Archiep.* erranti librario debentur, neque sunt Atticae aut Ionicae formationis, quod in opinionem venisse *Th. Gale* demiror. Tu vide *Etymologum* p. 31. et *Gronov.* I. 133. [vid. *Var. Lect.* I. 133, 15.] In *Heliodori Aethiop.* VII. 1. dederant Basileenses τῆς ἐπὶ τὴν Μίμῳιν ὁδοῦ σπουδαιότερον εἶχοντο. *Xylandri* et *Falkoburgii* schedae σπουδαιότερον, non male, nec pulcrius tamen prisco, si σπουδαιότερον [ut habet doctissimi *Corayi* editio] scribatur. WESS.

11. ὧτα γὰρ τυγχάνει etc.) Et huic, ex populari usu derivato, sua gratia. Laudat *Philo Iud. de Iudic.* p. 719. D. Auctorque *Homiliae* inter *Chrysostomi* Oper. T. VIII. p. 209. v. Sitne vero generatim et semper verum, in controversia versatur. *Strabo* lib. II. p. 178. [p. 117. D. ed. Casaub.] iudicium aurium ad scientiam parandam oculis longe praestare censuit: ἥτις πρὸς ἐπιστήμην, inquit, ὁφθαλμοῦ πολὺ κρείττων ἐστὶ. Ab *Herodoto* plures stant; utrimque, quod *Casaubonus* docuit, haud absurde. Quae oculis subiecta fidelibus sunt, agnoscuntur clarissime; sed non admodum ea multa sunt. πρὸς ἐπιστήμην, seu ad acquirendam rerum variarum notitiam, aptior saepe commodiorque ἀκοή. Quod quidem ad animum si revocasset *Theodoretus, Orat.*

X. *ad Graeco*. p. 151. parcius in Herodoto taxando fuisset; in culta sane religioso suum auribus est officium, suum quoque oculis, *Iobo* indice c. XLII. 5. WESS. — Dicto isto *Herodoti* usum etiam esse *Lucianum*, de Saltat. c. 78. monuit ad h. l. *Gronovius*. S.

13. ὁ δὲ μέγα ἀμβώνας codicum consensu tutum est et Scholiastae *Hermogenis* p. 407. cui Aeolicae videtur monetae. WESS. — Cf. III. 38, 20. VII. 18, 3. II. 121, 71. S.

15. ἅμα δὲ κιθῶνι ἐνδυομένη etc.) Spectavit haec *Clemens Alex.* *Paedag.* II. 10. III. 5. neque Graecos eius Scholiastas latuit: tetigit etiam *Theodoretus Or. ad Graec.* IX. p. 130. memoriae tamen peccato lapsus. Si *Plutarchum* audis T. II. p. 139. c. οὐκ ὀρθῶς Ἡρόδοτος εἰπεν, ὅτι ἡ γυνὴ ἅμα τῷ χιτῶνι ἐνδύεται καὶ τὴν αἰδῶ· τοῦναντίον γὰρ ἡ σώφρων ἀντινδύεται τὴν αἰδῶ. Cui quidem de casta et modesta femina nullam fortasse litem *Herodotus* movebit, de procace merito, similibusque aliis. Bene *Ennius*, etai de maribus,

Flagiti principium est nudare inter civis corpora, in *Ciceronis Quaest. Tusc.* IV. 33. Melius idem *Plutarchus* p. 37. c. Porro σκοπεῖν τινα τὰ ἑωυτοῦ non moveo, quamtumvis *Georgius Raphaelius* σκοπεῖν magis Ionicum habuerit in *Paulli Ep. ad Philipp.* II. 4. Vide cap. 32. et *Musonium* in *Stobaei Serm.* 67. p. 425. WESS.

CAP. IX. 3. ὁ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε) Ita praestat, ut c. 35. et 38. atque alibi; nec dissentit *Dionysius*, qui et ἀμειβόμενος λόγῳ λόγον, egregie concors cum vetustis *Codd.* quibus *Archiep.* schedas *Th. Gale* accensens lectores frustratur: *πειρώμενον λόγῳ* praeferunt clariissime. Verum istis vir doctus non usus semper est, uti oportuit. WESS.

8 seq. ἐγὼ γάρ σε -- ὅπισθε τῆς θύρης θήσω) Legendum arbitror: ἀγαγὼν γάρ σε ἐς τὸ οἶκημα, ἐν τῷ ποιμῶμεθα, ὅπισθε τῆς θύρης στήσω: collocabo, ex *Dionys. Halic.* II. p. 6, 25. Ionice quidem ille convertit in Atticam loquendi formam; verba quoque σκοπεῖν in ὁρᾶν παρέξει in παρέσται· στήχει in ποιούμεται. Sed ista sic scripta legerat, ni fallor, *Dionysius*. *Herodotus* infra, c. 10, 3. ἤγαγε τὸν Γύγεια ἐς τὸ οἶκημα. lib. I. c. 132. ἐς χώρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτήνος καλεῖ τὸν θεόν. III. 85. ταύτην ἀγαγὼν ἐς τὸ πρεσβύτατον κατέδησε. VALCK. — Imprudens *H. Stephanus* *Aldinum* scriptorumque *Codicum* στήσω mutavit atque aliis exemplum, quod inconsulte imitaren-

tur, prae-buit, *Kustero* haud iniuria indignante in *Io. Clerici Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 388. Non dissimile negligentiae indicium erit VII. 214. Nunc inspicie hoc *Sophoclis Oedip. Colon.* vs. 1407.

ὦστ' ἐν δόμοις τοῖς σοῖς στήσω σ' ἄγων,
στήσω δ' ἑμαυτόν. ———

Mox ἐς κοῖτον servavi. Noti sunt οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος sive cubiculi praefecti ex *Arrian. Diss. Epict.* IV. 7. et *Artabanus εἰσαχθεὶς εἰς τὸν κοιτῶνα* apud *Diodorum* XI. 69. At illud *Herodotus* maluit VII. 17. Tale et *Parthenii Erotic.* c. 8. ὡς δὲ ἐς κοῖτόν ποτε ἀπετράπετο. WESS. — Verbo ἀγαγὼν, quod hic desideraverat *Valckenarius*, nil erat opus. S.

13. ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τοῦ θρόνου στήλη) Haud repugno membranis. στήλη *Medic.* defendi alio debuit modo, ac factum a *Gronovio* est: a στήλῳ non venit, nec formari potest. Solent στήληντας et στήληντας amanuenses commutare III. 76. IX. 11. Legitimum praeterea est, indice *Dionysio*, μή σε ἔψεται. Quo de genere argutam et uberem disputationem dabit *Horreus Observat. Herod.* cap. 3. WESS.

CAP. X. 2. ἢν ἱτοῖμος) Quia nihil interserit *Herodoteis*, praeter dialectum οὐδὲν ἄλλο περιεργασάμενος, hic quoque legisse videtur *Dionysius ἱτοῖμος ἢν ποιεῖν ταῦτα*, vel saltem, ποιεῖν ἢν ἱτοῖμος. Verbum sic collocatum a praecedenti facilius potuit absorberi. Nuspiam apud *Herodotum* ἢν ἱτοῖμος simpliciter invenietur; semper ποιεῖν vel simile quid adiectum: *Gronovii*, quam sequor, Editio praebebit exempla: p. 16, 26. [I. 42, 8.] ποιεῖν εἰμὶ ἱτοῖμος ταῦτα. p. 190, 21. [III. 75, 1.] Φαμένου δὲ ταῦτα ἱτοῖμον εἶναι ποιεῖν. Simillima p. 328, 37. 428, 22. 528, 1. VALCK. — At nude ἔσαν ἱτοῖμοι habes I. 70, 4. ἱτοῖμοι ἔσονται, V. 31, 20. et simillima alibi. S.

6. ἐθνήτο) ἐθνήτο in ἐθνήτο mutat *Mediceus*: ego non muto, ubi mutare non opus. ἐθνήσθαι, θεωρεῖσθαι est in *Suida*: in *Herodoto* lib. IV. 85. ἐξόμενος ἐθνήτο τὸν πόλεον. quod non nego expulsum esse; sed quo iure? ὀνητήρ est in fragmento *Perictionae* apud *Stob.* *Serm.* LXXXIII. p. 488. Vide lib. III. 24. WESS. — At IV. 85, 6. ἐθνήτο, tamquam a themate ἐθνομαι, optimi quique praeferunt libri; in eademque verbi formam I. 68, 4. et VII. 56, 2. ad unum omnes consentiunt: quo et pertinent ἐθνήτο, et θεωρεῖσθαι,

et similia coniugata. Nec obstat locus III. 42, 2. ad quem Vir doctus provocavit: nam ἰσησαντο, quod ibi legitur, quemadmodum etiam nomen θητήρ, ab eodem themate θήσις legitime formatur. conf. mox c. 11, 14. Inanem autem falsamque Suidae subtilitatem, docentis θηῖσθαι valere θαυμάζεσθαι, θηῖσθαι vero θιωῖσθαι, ignorat Herodotus. S.

12. ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρι) Haud refert addatur an auferatur praepositio. Adstruxit eandem vir doctissimus [Gronov.] lib. III. 133. ex membranis Florentinis, ubi aliae τῶν ἑκα αἰσχύνην ἐστὶ φέρουσα. [conferri iussit Gron. I. 120, 12. et IX. 33, 14. quae tamen nonnihil differunt.] Tale Sophoclis Trachin. vs. 65. τὸ μὴ πύθισθαι ποῦ ἔστιν, αἰσχύνην φέρι. Tale Platonis Sympos. p. 184. E. ἐπὶ τοῖς ἄλλοις παῖσι - - καὶ τῷ ἐξπατωμένῳ αἰσχύνην φέρι. Quod vero Vindob. et Archiep. significarunt, omnibus barbaris, si mares nudarentur, turpe visum, in eo nimii fuerunt: de plerisque verum fuit. Recte Plato Politic. lib. V. p. 452. C. haud multum, inquit, temporis praeteriit, ἐξ οὗ τοῖς Ἕλλησιν ἰδέναι αἰσχρὰ καὶ γυλῖα, ἀπερ νῦν τοῖς πολλοῖς τῶν βαρβάρων, γυμνοὺς ἀνδρας ἰρᾶσθαι. Adiunge Philostrati lib. I. Icon. c. 30. p. 818. WESS.

CAP. XI. [11. οὕτω, sic. Videtur digito monstrasse satellites, ad obtruncandum, si conditionem recusaret, paratos. S.]

16. ἀπειθῶμασι) Invitus cum Cl. Gronovio dissentio: sed parendum codicum imperio est, tum certe, si nihil a sermonis ingenio alienum prae se ferunt. Nolo θαυμάζειν et θῶμα, si illi conspirent, in exilium mittere; nec alteri, pari lege, bellum indicere. Saepe illud, quod pristinam sedem recipaverit, recurret. Tuetur et Luciani Dea Syria, et verissimum istud Eusebii philosophi οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς μεγάλα χρήματα ἔχοντας - - τιμῶσι τε καὶ τιθῶμαι καὶ in Stobaei Serm. IV. p. 58. WESS. — τιθῶμαι καὶ absque punctis diaereticis apud Stobaeum scribitur, sicut equidem adsuevi: sic et θῶμα et θῶματα apud Lucian. Caeterum passim in sequentibus θῶμα et θαυμάζω simplici vocali edidi, ubi plures, quorum notitiam habui, codices praeiverunt. S.

[20. αἰρίεται αὐτὸς περιεῖναι.) Nisi supra ἀλλ' ὥς ὥρα legatur, h. l. saltem coniunctivam particulam exspectasses; αἰρίεται ὧν. Sed amat subinde ita ἀσυνδέτως loqui Scriptor noster. Vide ad c. 59, 14. S.]

CAP. XII. 2 seq. οὐ γὰρ μετρίο δ' ἔντης) Solae, et sine fulcro, schedae *Mediceae*: nam ἐμερίθη c. 114. quod proscribunt, auxilio esse non potest. Memini pulcre, in huius verbi formationibus varium videri Herodotum; nec tutum tamen existimo, uni libro, nisi sermonis indoles exposulet, ita se addicere, ut ceteri tanquam umbrae volitent. Vide quae *Cl. Abresch.* commentatur *Dilucid. Thucyd.* p. 666. Id quaerere libet, vero-ne simile sit, quod de Gyge, reginae artibus post mariti necem, ad regnum evecto perscriptum est: non enim constat inter veteres. *Plato* lib. II. de Rep. p. 259. si pastorem Gygis conditionem (quamquam Croesus in *Xenophontis* Cyropaed. lib. VII. p. 183. c. servilem agnoscit) et fabulosum annulum, ut oportet, secernas, in Candaulis nece conspirare poterit. Longius abeunt *Plutarchi Quaest. Graecae* p. 302. de civili bello, copiis auxiliariis Arselis regis, interemtoque armorum iure Candaule memorantes: quae quidem cum sine locuplete testimonio tradantur, Herodoto priores non nego, in Lydiae vicinia nato. Consistit pro eiusdem partibus *Abbas Sevinus* in *Comment. Acad. Inscript. T. VII.* p. 400. WESS.

9 seq. τοῦ καὶ Ἀρχιλόχου etc.) Omnia haec de *Archiloch*o in rationes librarii transcribo. *Herodotus* huiusmodi scriptorum testimoniis uti recusavit. Constat praeterea atque egregie inter se apta oratio est, his amotis. Augent opinionem membranae *Venetae*, eorum plura negligentes. Sint tamen *Herodoti*; minime propter ea reprehendi debuerat, uti taxatus est ad *Eusebii Chron.* p. 57. *Ed. Opt.* ab illustri viro, ac si futili argumento coniecisset, *Archilochum* floruisse sub Gyge, quia in trimetris suis eius regis meminisset. Nihil simile in his scriptoris verbis. *Archilochi* trimetra nota sunt, et leguntur ibidem. WESS. — De *Archilochi* aetate consuli possunt quae ad h. l. *Larcherus* congressit testimonia veterum. Cur vero νοθείας damnamus haec, quae de hoc poëta obiter hic memorantur, causam equidem nullam prorsus vidi. Qui *Homeri*, *Hesiodi*, aliorum poëtarum testimonia passim refert *Scriptor noster*, (vide II. 53. II. 116. III. 38. IV. 29. IV. 35. VI. 52, 1. VII. 6. VIII. 77. etc.) cur idem dedignetur *Archilochum* testem advocare? Sed ne testem quidem illum

Herodot. T. V.

B

advocat: nil ait aliud, nisi *Gygem*, de quo htc agitur, eundem esse cuius *Archilochus* in suis senariis mentionem fecit. Pari certe ratione idem Noster, lib. V. c. 102. postquam in *Eualcidae* mentionem incidit, monet esse hunc eum quem *Simonides* carmine illustravit: et V. 113. mentione *Philocypr*i facta, *Solensium* regis, monet hunc esse quem versibus suis *Solon* celebravit. Senarium *Archilochi*,

Οὐ μοι τὰ Γύγω τοῦ πολυχρήστου μέλει,
habet in *Analect. Brunckii*, T. I. p. 42. n. x. ad quem conf. quae notavit *Iacobs*, *Animadv.* T. I. p. 155. Caeterum imprudenti mihi, quum *Var. Lect.* ad h. l. conscriberem, accidit, ut cum *Reizio* (Praef. p. xx.) adnotationem istam, quae *Wesselingii* est, *Valckenario* tribuerem. Nempe alioqui *Valckenarius* is erat, qui multas Scriptoris nostri pericopas, haud satis idonea semper ratione usus, in *rothéas* suspicionem conatus est adducere. S.

CAP. XIII. 4. καὶ ἐν ὅπλοις ἦσαν) Optime hoc instauratum est. *Heliodorus* lib. IX. p. 428. καὶ γυμνῶν τοὺς ἐν ὅπλοις κωλύειν ἀδυνατούντων: ubi itidem τοὺς ἐνόπλους *ms.* *Palatinus* et *Xylandri*. Simile est *Sophocleum Oedip. Tyr.* 570. τότε οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ. Mitto ἦκειν ἐν τοῖς ὅπλοις, apud *Procopium* aliosque frequens: potius erit addere, *Salmasium* multis ante *T. Fabrum* lib. I. *Ep.* 39. annis *Iungermanno*, τοῦ Γύγου στασιῶται scriptum olim fuisse, probasse, idemque *Palatino* Codice stabiliri, ad *Pollucem* lib. VIII. 153. illo teste. WESS.

10. ἐς τὸν πέμπτον ἀπέγονον) *Croesum*, ut lib. I. 91. WESS.

CAP. XIV. 3 seq. ὅσα μὲν --- πλεῖστα) Errantem *Vallam* comiter vir clarissimus [*Gronov.*] in viam reduxit. Nihil dictione tritius. *Lucius* in *Asino* c. 21. κομίζοντες σκευὴ πλεῖστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. Quo de genere docte *Rittershusius* in *Oppiani Halieut.* IV. 191. WESS.

9. οὐ Κορινθίων τοῦ δημοσίου) *Strabo* de opibus templi Delphici, δηλοῦσι δ' οἳ τε θησαυροὶ, οὓς καὶ δῆμοι καὶ δυνάσται κατισκεύασαν. lib. IX. p. 641. [p. 419. ed. Cas.] Pravum-ne ergo Κορινθίων τοῦ δήμου? [vide *Var. Lect.*] Equidem non adseveravero: praesertim *Herodoto* in usu posterioris sibi quodammodo placente. Nec moveo tamen receptum. Tangit eandem hanc rem *Plutarchus* in *Sapient. Conviv.* p. 168.

Ceterum Κυβέλλου, quod scripti saepe dabunt, [cf. c. 20. et 23.] dudum proscripserunt viri praeclari, *Casaubonus* et *Menagius* ad *Diogen. Laërt.* I. 94. WESS.

12. μετὰ Μίδην τὸν Γορδίου) Fortasse *Midas* est, quem *Eusebius* *Olymp.* X. 4. *Phrygiae* regnum obtinuisse adfirmat. Vidit ea regio plures *Midas* et *Gordios*, quos praeter *Henr. Dodwellum* de *Cyclis* p. 909. certiore serie descripsit *Ampl. Bouherius Diss. Herodot.* c. 8. Primum autem barbarorum *Gygem* *Delphis* dona aurea et argentea dedicasse, agnoscit *Athenaeus*: ante eum regem pauper *Pythius* erat, sive ἀνάργυρος καὶ ἄχρυσος, lib. VI. p. 231. WESS. — *Athen.* T. II. p. 390. nostrae edit. S.

17. καλέεσσι Γυγίδας) Illustravit *P. Leopardus* lib. XIII. *Emendat.* c. 9. ex *Pollucis* III. 87. et VII. 98. *Himerius in Excerpt.* p. 63. Edit. *Steph.* ὁ δὲ ἡμέτερος πλαῦτος, οὐ χρυσός τις Γυγίδης ἢ Λυδίας: quorum duo postrema, nisi *Scholion* sint, quod opinor, redundanti *Rhetoris* orationi tribuenda erunt. WESS.

21. δυνῶν δόντα) Non praeopto *Suidae* δυῶν, quantumvis liber *Archiep.* suffragetur. *Herodotus* I. 94. ἐπ' ἔτι δυνῶν δόντα εἰκοσι. IV. 89. ἀναπλώσας — δυνῶν ἡμετέρων πλόον. Adde *Gronovium*, lib. III. 131. WESS. — *Nempe* etiam III. 131, 9. δυνῶν dabant meliores libri, et IV. 1, 8. quem locum ibi *Gronov.* citavit. S.

CAP. XV. 4. Κιμμέριοι ἐξ ἡθῶν -- ἐξχναστάντες etc.) De *Cimmeriis* gemina *Arrianus*, forte in *Bithynicis*, apud *Eustath.* in *Homer.* p. 1671, 26. [*Odyss.* p. 416, 14. ed. Bas.] haec *Herodotea* non oblitum. *Strabo* testimonio *Callisthenis*, *Sardes* primum a *Cimmeriis*, deinde a *Treribus*, gente *Cimmerica*, occupatas docet, lib. XIII. p. 930. [p. 627. et dein p. 647 seq. ed. Cas.] sequente vero libro p. 958. illis non dissimilia ex *Archilocho* et *Callino*; qui cum paene pares fuerint et *Gygi* aequales, meminisse, videre etiam potuerunt provectiore aetate, *Sardes* a *Cimmeriis* interceptas: ut necesse haud videatur, inpressionem *Cimmericae* nationis, contra ac *Herodoto* placet, multo antiquiorem perhibere. De *Callino* vise *Clementem Alex. Stromat.* lib. I. p. 398. WESS.

CAP. XVI. 4. Οὗτος δὲ Κυαξάρης etc.) Vide I. 74. Aetas conpetit, *Phraortes*, *Cyaxaris* pater, *Ardyis*, avi

Alyattae, tempore in Media regno praefuit apud *Pausaniam*. I. 24. WESS.

6. τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν) Clariss. Reiskius, τὴν ἄνω Κολοφῶνος, quod Herodoto Halicarnasseo Smyrna ultra Colophonem Boream versus posita fuerit: id si displiceat, atque ἀπὸ aut ὑπὸ bene habeat, Colophonem non urbis, sed viri, et conditoris quidem, nomen videri. Par *Corn. de Pauw* opinio. Melius *Palmerius*, finita, qua tenebatur, haesitatione *Exerxit*. p. 3. Si tamen scripsit *Herdotus* Κολοφῶνος, intellexit credo, Colophonem fuisse Smyrnae metropolin, et urbem ipsam pro incolis posuit *synecdochice*. Iustum profecto est ἀπὸ Κολοφῶνος. Colophonii Smyrnam colonis suis, exactis Aeolensibus, occuparunt, ut est I. 150. et in *Strabone* XIV. p. 940. [p. 634. Cas.] Nec morari consensum poterit κτισθῆναι, in deductis coloniis vulgatissimum, I. 149. 167. etc. WESS. — In vocabulis ἀποικία, ἀποικος, et in verbo ἀποικίζω, praepositioni ἀπὸ eadem vis inest, quae hic in illa phrasi, ἀπὸ Κολοφ. κτισθ. S.

CAP. XVII. 5. ἰστρατιῦντρο δὲ ὑπὸ συρίγγων etc.) Reprehendit Alyattae luxum barbaricum, quod, praeter concinentes fistulatores et fidicines, feminae etiam tibicinas in exercitu atque in procinctu habuerit, *A. Gellius* Noct. Att. I. 11. At de feminis *Herodotus*, quem testem advocavit, nihil, nisi αὐλοῦ γυναικῆϊον vocibus inclusas censueris. Dictionis genus passim obvium in *Arriani* Ind. c. 5. *Plutarch.* Is. et Osir. p. 364. F. Tale *Sophocleum Elect.* vs. 633. Οὐκ οὐν ἰάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφήμεν βοῆς θύσαις μὲ. Alii saepe ὑπ' αὐλῶ καὶ τυμπάνῳ, de quibus *Cl. Reitzius* ad *Lucian. de Saltat.* c. 16. Ego vero ex *Suida* *Herodoto* suum, hoc est Ionicum, reddidi. WESS. — Nempe muliebres tibiae non sunt quae a mulieribus inflantur, sed quae molliorem quemdam et acutiorem sonum edunt. In variis tiliarum generibus, quae ab *Athenaeo* lib. IV. c. 79. et lib. XIV. c. 36. itemque a *Polluce* IV. 80 seq. recensentur, γυναικῆϊος non memorantur αὐλοὶ, sed παρθένιοι, virginales; nempe, quarum ad cantum virgines saltabant, ut *Pollux* ipse interpretatur. Conf. *Aristoxenum*, *Harmon.* p. 20. S.

9. ἔα δὲ κατὰ χάριν ἑστάναι) Nolo diffiteri, *Aldi* totque *msstorum* ἑστάναι me ferme expugnasse, ut bonis avibus revocaretur. Scio simile infinitum, ut vocant, nunc

libris Herodoti negari: at habent eiusmodi *Arctaeus Cappadox*, *Lucianus* atque alii, qui Herodoteam, sive Ionicam dialectum, probarunt. Putabimus-ne, tot exempla casu in unum conspiratum ivisse, indoctosque, ut plerique adprime erant, librarios Ionicum istud hic deposuisse? Mihi quidem vero non fit simile: reliqui tamen ex *Mediceo* et *Suida* derivatum, criminationem de mutandi pruritu veritus. Id adiungo, dare *Aldum* c. 76. similis monetae ἐπιράτο -- ἀπιστάμεναι, ubi alii omnes ἀπιστάναι: et *Pausaniam*, ut saepe numero solet, Herodotea haec culte aemulatum fuisse in simili Spartanorum negotio lib. IV. 7. WESS. — In Gronovii honorem multa passim tenuit *Wess.* quae alioqui mutaturus fuerat. Nos et hic et cap. 76, 13. priscam formam, quam ibi cum *Aldo* quatuor etiam e nostris mssis servarunt, auctori restituimus. Quod paulo ante legitur, οὕτε θύρας ἀπίσπα, conf. III. 159, 3. S.

CAP. XVIII. 3. ἐν τε Λιμενήῳ) Large *Celeb. Gronovius* pro *Mediceo* ἐν τε ἐν Λιμενήῳ disputavit, sed locis haud profecto adsimilibus, ut bene *Rev. Horreus Observ. Herod.* c. 4. Differunt usu sermonis ἐν δὲ et ἐν τε: illud absolute et sine casu locari solet, non item hoc. Noster lib. III. 38. πολλοῖσι τε καὶ ἄλλοις τεκμηρίοις πάρεστι σταθμώσασθαι, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε. Inculcatur his [a *Gronov.* in *Notis* ad locum in quo versamur] et iteratur ex coniectura praepositio: at ipse Herodotus c. 15. eiusdem libri πολλοῖσι μὲν γὰρ καὶ ἄλλοις ἐστι σταθμώσασθαι -- ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε: quibus si odiosam [nescio an otiosam scribere voluerit] vocem inserueris, debilitabitur loquendi bellum genus. Tale, ut uno utar lib. VII. 214. τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι. Sic enim legi oportuerat ex scriptis. Itaque, nisi librarii culpa in *Florentinis* membranarum repetita sit praepositio, quod suspicari licet, refingi posset, ἐν τε ἐν Λιμενήῳ -- καὶ ἐν (aut ἐν ἐν) *Μαιάνδρου πεδίῳ*, quod *Latina Vallae* expriment: quae doctissimorum virorum *I. Iac. Reiskii* et *Pet. Horrei*, quamquam in ea non constantis, opinio. Mihi tutius visum codicibus adhaerescere. WESS. — Quum vero in aliis etiam libris nonnullis (ut in *Var. Lect.* dictum) eadem scriptura, quae in *Mediceo*, occurrat; poterit ἐν Λιμενήῳ ex prisco scribendi usu idem

valere ac ἑλλμηνίῳ, ut ἑλλμηνίον intelligatur fuisse loci nomen, (sive proprium, sive commune) ubi pugnata illa pugna est; quam in cogitationem ante me, *Reiskium* video incidisse. Animadv. ad Graecos auctores T. III. p. 82. S.

CAP. XIX. 4. Ἀθηναίης, ἐπικλησιν Ἀσσησίης) Laudat, ut Th. Gale admonuit, Stephanus in Ἀσσησίοι. In Polyaeo lib. VI. 47. optimo iure docti viri Minervae titulum restituerunt. Haud vero decerno, viri-ne an oppidi nomen sit in isto *Alexandri Aetoli*, Ἀσσησοῦ βασιλῆος ἐλευσέταις ἔκγονος Ἀνθίους, inter *Erotic. Parthenii* c. 14. [p. 372. in *Galei Historiae poeticae Scriptorib.*] WESS.

9. καὶ αὐτῷ ἔδοξε πέμψαντα etc.) Confer Gronov. in lib. IV. 81. [ubi ille ad IV. 81, 22. de hoc structurae genere, Nostro familiari, monuit.] Supra lib. I. 3. τοῖσιν Ἑλλῆσι δόξαι, πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους ἀπαυτίειν. *Apollonius Rhod.* I. 440. Ὑμῖν μὲν δὴ μοῖρα θεῶν χρεώ τε περῆσαι Ἐνθάδε κῶας ἔχοντας: ubi Critici veteres alia, et *Raphelius* ex Nostro in *Act. Ap.* xv. 22. et *Epist. ad Galat.* II. 6. WESS. — Simile est quod Gronov. l. c. ex V. 109, 6. adfert, ὅρη δὲ εἴη ὑμῖν, ἐμβάντας etc. Cuius quidem structurae ratio haud aegre intelligitur. S.

CAP. XXI. 4. ὁ μὲν δὲ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν) In motu significando παρέμι quidem adhibetur aliquoties, sed quantum commemini, non item εἰμί. Corrigendum itaque suspicor ἐς τὴν Μίλητον ἦτε, *Miletum abiit*. Hac quoque structura frequentatur ἥῃ *Herodoto*: p. 47, 26. ἥῃ ἐς πόλιν: p. 85, 22. ἥῃ ἐς Πέρσας: p. 304, 25. ἥῃ ἐς τὰ οἰκία: p. 297, 22. ἀπῆῃ ἐς Μίλητον. [Leguntur ista lib. I. 113, I. 210. V. 50. V. 32.] Potuit et ab *Herod.* scribi: ἐς τὴν Μίλητον παρῆν, venerat *Miletum*: quod verbum sic usurpavit lib. VI. c. 24. ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην, advenerat in *Asiam*: lib. I. c. 9. παρίσταται --- ἐς κοιτῶνα. *Thucydides* VI. c. 62, 20. c. 88, 58. παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαιμόνα. VII. c. 50. init. παρῆσαν ἐς τὰς Συρακούσας. In *Xenophontis Κύρου Ἀναβ.* I. p. 145, 28. Parisini Codicis est lectio, παρῆσαν εἰς Σάρδεας: qua ratione legitur in *Eiusdem Ἑλλ.* III. p. 294, 38. παρῆναι ἐς Ἀλαβρον. et VII. p. 373, 21. VALCK. — Non displicet elegans iunctissimi viri coniectura. Vide tamen, etsi nonnihil diversum, hoc de *Phidippide* lib. VI. 106. δευτερεῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστις ἦν ἐν Σπάρτῃ: secundo die, postquam Athenis

exierat, Spartam pervenit. Tum de Aristagora V. 38. δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαίμονα τριήρεϊ ἀπόστολος ἐγένετο: quo quidem loco navigando eum Lacedaemonem delatum, docemur: de Alyattae nuncio eiusque itinere maritimo, quod Gronovius opinatus fuit, nihil hic simile. Scio τὸν ἀπόστολον de classe, τὸ ἀπόστολον de navi poni, idque alibi opportunum videri. Confer elegantes Ruhnkenii adnotationes in Timaei Lexic. p. 31. WESS. — In constanti librorum consensu lubrica res est, talia (quale istud ἦν) ire mutatum. Recte utique Valckenarius fecit, quod dubitationem suam in Adnotatione significavit: an idem vir doctissimus, si Herodotum edidisset, refragantibus codicibus omnibus, coniecturam in contextum fuerit recepturus, etiam atque etiam dubito. Caeterum videndum, ne ἐς h. l. idem ac ἐν valeat; quemadmodum IX. 6, 5. pro ἐν τῇ Βαιωτίῃ εἶναι, plures iique probati codices ἐς τὴν Βαιωτίην praeferunt: et omnes III. 80, 12. σπάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, pro ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ: similiaque alia. Ruhnkenii adnotatio, quam laudavit Wess., legitur p. 43. edit. sec. nec tamen ad hunc Herodoti locum spectat. S.

10. κώμῳ χρεῖσθαι) Sequor libros, Ionicum hoc amplexos. Noster I. 187. τῇσι πύλῃσι ταύτῃσι μὴδὲν χρεῖσθαι. Eusebius Philosophus in Stobaei Serm. XVI. p. 154. εἰδὲς τι εἶναι αὐτοῖς χρεῖσθαι. Esse in Plutarcho ἐχρῶντο κώμοις καὶ παννυχίαι T. II. p. 77. E. vere adscripsit St. Berglerus. Non addo, neque enim obscurum est, de Biante et Prieneis paria ferme a Diogene Laërtio tradi lib. I. 83. WESS.

CAP. XXII. 7. ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, δι' οὐδὲν ἄλλα εἶπα.) Luxata haec et egregie prava doctissimo Reiskio, in cuius ad me litteris οὐδὲν μᾶλλον ἐγένετο ἢ διαλλαγή. Namque Herodotum velle, tunc temporis quidem et protinus pacem inter Alyatten et Milesios haud coisse; nihilo tamen magis animorum reconciliationem deinde contigisse. Contra ea Fr. L. Abreschio Diluc. Thucyd. p. 672. copula deficere videtur, καὶ ὡς πυνθάνομαι, ut in Vallae Latinis, aut ὥς τι ἐγὼ πυνθάνομαι. Sic certe mollius oratio labetur, nisi tu malueris maiore inciso ab anterioribus haec avellere. WESS. — Nodum in scirpo quaesiverunt doctissimi viri. In plano sunt omnia; nec ulla mutatione est opus. ὡς --- ὁ κήρυξ --- ἀπῆλθε ἐς τοὺς Σάρδεις, δι' οὐδὲν ἄλλα ἐγένετο ἢ δια-

λαγῇ, ὡς ἐνὶ πυνθάνομαι. Inducias solummodo in tempus aliquod pacisci Alyattes voluerat, nempe exactis induciis bellum instauraturus: nunc vero, postquam nuncius, quae Mileti viderat, ei renunciavit, illam ipsam ob causam amicitiam etiam et societatem cum Thrasybulo contraxit. S.

CAP. XXIII. [1. Περίανδρος) De Periandro plura infra, III. 48 seqq. et V. 92. Nunc paullo ante (cap. 20.) eo tantum consilio mentionem eius inieciſſe Scriptor poster videtur, quo sibi aditum pararet ad hanc de *Arione* fabulam, antiquitus celebratam, narrandam; cui fabulae etiam monumentum aliquod, quod Herodoti adhuc aetate visebatur, (cap. 24 extr.) fidem in vulgus faciebat. S.]

5. Ἀρίωνα τὸν Μιθυμναῖον etc.) Cui non dictus *Hylas*, inter delphinas *Arion*? [Virg. Ecl. VIII. 56. et Georg. III. 6.] Id monuisse satis erit, *Dionem Chrysostomum* Or. XXXVII. p. 455. haec Herodoti planissime expressisse; nec de *dithyrambo*, quod *Galei* editioni adpositum, [scil. ab *Arione* inventum esse,] dissentire Criticos veteres ad *Pindari Olympion.* XIII. 25. WESS. — De *dithyrambo* et poëtis *dithyrambicis*, praeter viros doctos qui ex professo de Poësi veterum scripsere, consuli possunt quae ad hunc locum a *Larchero* disputata sunt. De *Arione*, *Delphini* dorso per mare transvecto, confer *A. Gellium* XVI. 19. aliosque quos laudavit *Harduinus* ad *Plin.* IX. 8, 8 extr. quibus adde *Plutarch.* in *Sept. Sap. Conviv.* p. 160. et seq. S.

[9. διδάξαντα) Sicut dicunt δρᾶμα διδάσκειν, VI. 21, 11. fabulam docere, id est, agere, peragere, exsequi. S.]

CAP. XXIV. 9. τὸν δὲ, συνέτρα τοῦτο) Nihil novant Codices. Alibi συνέτρα VI. 2. συνύτρα I. 205. ex *Medic.*, συνύς V. 92, 7; et συνέτρα V. 80. e *Florentino*. At συνέτρας V. 92, 3, et συνύς eiusdem lib. cap. 19. quamquam ibi mss. συνύς. Par discordia apud alios. Equidem συνέτρα melius opinor. Vide *Io. Davisium* ad *Iustin. Mart. Apol.* I. p. 441. WESS. — Ego vero, cur praesentis temporis participium aoristo nunc maxime praeferrem, nullam potui causam exputare. S.

12. ὡς δὲ ταφῇς ἐν γῇ τύχη) Salebrosa haec atque intellectu difficilia viro docto [*Reiskio*] in *Miscell. Lips. Nov. vol.* VII. p. 612. mihi satis expedita. Spem nautae *Arioni*,

si ipse sibi manus conscisceret, sepulturae fecerunt: hoc verba prae se ferunt. Non dissimilia Fr. L. *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 430. WESS.

16 et 21. πάντα ἐν τοῖσι ἐδώλοισι) Animi pendeo, Herodotus - ne ἐδώλοισι, an ἐδωλόισι dederit, ut *Aeschylus* VII. c. *Theb.* 461. *Coëph.* 69. tum *Euripid. Helen.* 1587. *Sophocles Aiac.* 1295. atque alii de hac officina; quorum quidem auctoritate scriptorumque numero librorum standum si fuerit, id profecto maluit: nam singulare quiddam atque exquisitius in altero spectasse, unde noverimus? Favet ἐδώλοισι, neque diffiteor, *Lexicon Herodoteum*. At *Suidas* eodem usus, transscripsit enim paene universum, ἐδωλόισι, neque dissentit *Hesychius*. WESSEL. — ἐδώλοισι ex *Mediceo*, pro more suo, adoptaverat defenderatque *Gronov.* Pro vulgata vocabuli forma (quam revocavit *Wess.*) cum aliis facit etiam *Etymologus*, quem vide p. 317. l. 5 seqq. Denique *Harpocratonem* si inspicias, vix dubitabis mendosam ibi esse vocem ἐδωλῖαι, et ἐδωλῖα scripsisse lexicographum. S.

[17. καὶ, τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν etc.) Quum vulgo in omnibus editionibus continuo tenore, nulla post καὶ distinctione interposita, καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ scriberetur, vitii suspectum hunc locum habuit *Hemsterhusius*, in *Adnot. ad Luciani Dial. Mort.* XXV. 1. Nempe non recordatus erat vir longe doctissimus loquendi genus, quum aliis priscis scriptoribus, tum *Herodoto* inprimis familiare; cuius exempla apud Nostrum habemus I. 8, 4. 82, 38. 85, 11. 114, 11. 119, 5. 121, 3. 124, 5. etc. apud *Homer. Iliad.* β'. 803. γ'. 328. etc. apud *Thucyd.* III. 70. III. 107. etc. Sed propriam generis huius vim rationemque aliis etiam Viris, in graecarum notitia literarum consummatissimis, haud satis perceptam fuisse video. Nec enim *Clarckius* probari potest, (Not. ad *Homeri* loca cit.) in eiusmodi locutionibus ellipsin quamdam statuens: cum quo *Hermannus* facit, (Not. 301. ad *Viger.*) Nostri locum I. 124, 5. respiciens; ubi idem Vir doctus haud immerito quidem, sed iusto durius, *Wesselingium* reprehendit, particulam γὰρ pro οὖν, certe, cum *Abreschio* accipientem. Nec *Ernestus* facit satis, (ad *Iliad.* γ'. 328.) abundare γὰρ particulam, aut pro μὲν positam, censens: cum quo hactenus *Heynius*

sentiebat, (Observ. ad Homer.) quod γάρ in eiusmodi locutionibus tantumdem ac μὲν, δὲ, et similia, valere censuit. Denique, quid ad explicandum Herodoteum istud et Homericum structurae genus valeat Platonica formula τί γάρ; cum qua illud Wytttenbachius contulit, (Annot. ad Herodot. I. 121, 3. in Selectis princip. Historicor. p. 352.) haud adparet. Quanto fuerat simplicius, cum Dion. Longino περὶ Τψ. sect. 22. et cum Eustathio ad Iliad. β. 803. (p. 264, 36. ed. Bas. p. 394. ed. Rom.) particulae γάρ in eiusmodi locutionibus propriam notionem *causalem* vindicare; et *hyperbaton*, ut grammatici vocant, id est *trai-jectionem* agnoscere; nempe *causam* enunciatam, ante rem cuius redditur ratio. Ita nempe fit, ut in huiusmodi sermonis constructione particula γάρ eandem vim ac ἔτι vel ἐνδεῖ, *quum, quia, quoniam*, habeat: de quo praeter Eustath. l. c. uterque etiam Poëtae Scholiastes a Villosione editus monuit. Possis vero etiam usitatissimam voculae γάρ vim, *nam, namque*, tenere; et id quidem duobus modis. Primo, si cogitando permutes inter se duarum propositionum sedes; quod ex professo Longinus l. c. in exemplo ex Herodoti lib. VI. c. 11, 4 seqq. petito ostendit. Altero modo, si eam propositionem, quae causam continet particulā γάρ indicatam, tamquam in parenthesi positam cogites: qua ratione subinde Editores, adpositis *parentheseos* signis, difficultatem omnem, quae videri poterat orationi inesse, sustulerunt. Nos promiscue, vel *parentheseos* signis adpositis, vel idoneo loco nonnisi *commate* incisā oratione, levavimus difficultatem. Valckenarium quidem non praeterierat structurae huius ratio; cuius vide Adnot. ad Nostri lib. VIII. 137, 9. De eademque commode monuit Damm, in Lexico graeco etymologico p. 316. nec neglexit eam Aug. Matthiae in uberiore Grammatica graeca, Lipsiae 1807. edita, p. 906. Hoc loco, in quo versamur, magis usitata sermonis structura haec foret, καὶ τοὺς ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πύμνης, ἐκεῖθεν γὰρ αὐτοῖς ἦδον etc. Sed, verum si quaerimus, naturae convenientiorem eam structuram reperiemus qua usus est Scriptor noster, quoniam per rerum naturam causa praecedit effectum. S.]

29. ὡς δὲ ἄρ' αὖτε παρὶναι αὐτοῦς) Vir doctiss. [Reiskius] ὡς δὲ ἄρ' αὖτε, *quum autem videret, aut ὡς δὲ αὖτε, quum autem conpe-*

risset, offensus fortasse infinitivo, quo capitur delectaturque Herodotus. [nempe in oratione obliqua quae vocatur.] Sic II. 139. ὡς δ' ἄρα ὄχεσθαι τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου, ut *Aethiops ex Aegypto abiit.* et VIII. 94. ὡς δὲ ἄρα Φεύγοντας γίνεσθαι κατὰ τὸ ἱόν. Mitto lib. I. 86. WESS.

30. ἱστορέεσθαι εἴ τι λέγοιεν) 'Ιστορέειν frequentanti Herodoto nusquam alibi fuit adhibitum ἱστορέεσθαι: fortasse ne hic quidem, ubi, si quis Codex antiquus faveret coniecturae, praecoptarem εἰρωτίεσθαι, verbum certe Herodoteum, obvium VI. 3. et lib. II. c. 32. εἰρωτεύμενους, εἴ τι ἔχουσι πλέον λέγειν περὶ τῶν ἐρήμων τῆς Λιβύης, Φάνας. qua structura hoc in loco posuisset: ὡς δὲ ἄρα παρῆναι, αὐτοὺς κληθέντας εἰρωτίεσθαι, εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίωνος. Gellio, scribenti XVI. c. 19. navitas requisitos — dissimulanter interrogasse, *ecquid audissent* — super Arione, verbum εἰρωνεύεσθαι videri posset obversatum; nisi sua quaedam reliquis etiam Herodoteis immiscuisset: nihil iuvat, ubi hac etiam in historia Herodoti vestigia premit, Dion Chrys. Or. XXXVII. p. 455. c. Sed Gellii paraphrasin felicius forte coniecto utiliter comparabit ad ista, quae supra leguntur [l. 17. huius cap.] καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονήν, vitii suspecta Ti. Hemsterhusio ad Lucian. p. 432. VALCK. — Verbum ἱστορέεσθαι activa notione usurpatum nusquam utique, nec apud Nostrum, nec apud alium Scriptorem reperiri arbitror. Sed quidni, quemadmodum εἰρωτίεσθαι in locis a Viro docto citatis, sic et h. l. ἱστορέεσθαι passiva notione accipi possit? Nihil certe, quod impediatur, adparet: nec adiecto pronomine αὐτοὺς erat opus. Passivum τὰ ἱστορημένα, paullo quidem diversa notione, habes II. 44, 19. De ista loquendi forma, καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονήν, paullo ante suo loco dictum est. S.

35 seq. ἀνάθημα χαλκίον οὐ μέγα etc.) Meminerunt donarii Pausan. Lacon. c. 25. Aelianus Nat. Anim. XII. 45. sed nihil de eius magnitudine, quam Codicum quidam, deleta negatione, adaugent: non item Dio Chrysostom. Or. XXXVII. p. 455. Ἀρίων δὲ οὐ γὰρ Περίανδρος, ἀλλ' Ἀρίων ποιησάμενος μίμημα χαλκοῦ οὐ μέγα ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταυνάρου: Nostrum prorsus conspirans, atque epigramma explodens, quo Periandro doni dedicatio contribuitur Florileg. [Anthol. ed. Wech.] lib. IV. 16. p. 488. [Anal. Brunck. T. II. p. 154.] Dat aliud, et verum, ut opinor, melius certe, Aelianus:

Ἀθανάτων πομπαῖσιν Ἀρίονα, Κύνλονος υἱόν,
 ἐκ Σικελοῦ πελάγους σῶσιν ὄχημα τόδε. WESS. — Vide
Aelian. l. c. et *Analecta Brunnckii*, Vol. III. p. 328. num. 2.
 Carmen, quod cecinisse fingitur ipse Arion, ex *Aeliani* loco
 cit. exhibet idem *Brunck* T. III. p. 327. de quo conf. *Iacobs*
Animadv. Vol. I. P. I. p. 179 seqq. Pro scriptura μέγα,
 absque negatione, stat utique plurium probatorum codi-
 cum consensus: facile tamen patiar, si cui probabilius
 videtur, temere ab his omissam esse negantem particulam,
 quam ab aliis adiectam. S.

CAP. XXV. 5. ὑποκρατηρίδιον σιδήριον) Sic *Hegesander*
 apud *Athen.* lib. V. 13. [T. II. nostr. ed. p. 309.] ex *Hero-*
doto, et *Philostratus* VI. *Vit. Apoll.* c. 11. p. 247. In *Plutarcho*
Defect. Orac. p. 436. nunc ἐπικρατηρίδιον, sed olim, ut in
Herodoto, teste *Turnebiano* libro. Ὑποκρατήριον in *Eusebio*
 lib. I. *adv. Marcellum* c. 3. cuius ex verbis *Th. Reinesius*,
 vir longe doctissimus, lib. III. *Observ.* c. 6. non citra ratio-
 nem conficit, vocabulum iniuria a doctis interpretibus
 in diminutivorum numero censi: nam haud exiguum
 hoc ὑπόθημα τοῦ Ἀλυάττου κρατῆρος fuisse ex *Pausan.* X. 16.
 et *Hegesandro* abunde liquere. ΚΡΗΤΗΡΑ ΚΑΙ ΤΠΟΚΡΗ-
 ΤΗΡΙΟΝ, craterem cum sua basi, habet quoque *Sigea* in-
 scriptio, p. 34. WESS.

8. σιδήρου κόλλητιν ἐξεῦρε) Ferri inter se glutinum excogitavit
 vertit *Hieronymus* in *Eusebii Chron.* Olymp. XXV. 4. Id
 vero quale fuerit, an simile ferruminationi, qua ad-
 hibito aeris genere fabri ferrarii defunguntur, finire
 non puto necesse. *Pausanias* tamen innuit: μόνη δὲ κόλλα
 συνέχει τε καὶ ἔστιν αὕτη τῷ σιδήρῳ δεσμός. Solum glutinum ba-
 sin, sive τὸ ὑπόθημα τοῦ κρατῆρος, ligat, estque hoc ferro vin-
 culum. De *Glauc*o plura *Fr. Iunius* in *Catalogo Artific.* p. 92.
 WESS. — De *Glauci* arte haec *REISKIUS* adnotavit: „Κόλ-
 λητόν est quod Latini coelatum seu stellatum appellant;
 hoc est, eiusmodi opus, quo diversi generis metallum in
 alio infixum est, et quod maculis quasi aut stellulis, ad
 coeli instar, nitet; ἐμβληματικόν. *Livius* [IX. 40.] arma,
 ait, auro argentoque coelata, hoc est, interstincta.“ — Haec
 ille, cum quibus conferri possunt quae *Larcherus* ad
 h. l. disputavit. Sic nempe λυθοκόλλητον opus, est gemmis
 distinctum; χρυσοκόλλητον, auro (adglutinato) distinctum,

auro coelatum. Istud autem ὑποκρηνηδίων sua adhuc aetate Delphis exstitisse, ait Athenaeus l. c. vere dignum spectatu propter coelatas in eo varias animantium figuras, et alias insectorum plantarumque. S.

CAP. XXVI. 6 seq. ἔστι δὲ μεταξύ --- ἐπὶ τὰ στάδια) T. Fabri coniecturam [ἔστι δὲ τὸ μεταξύ legendum suspicantis] Iac. Gronovius valere iussit; ἑπταστάδιον, ut oratio constet, refingens: stabit eadem, si ἐπὶ τὰ στάδια cum St. Berglero malueris; neque incondita erit, si εἰς δὲ reperiatur. Noster VI. 36. εἰς δὲ οὗτοι στάδιοι ἔξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἱσθμοῦ. Tum, de ipso hoc templi ab Epheso intervallo, Xenoph. Ephes. I. p. 2. ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερόν στάδιοι δὲ εἰσιν ἐπτά. Itaque optio est. De belli huius occasione atque eventu Aelian. V. H. III. 26. et Polyaen. Strateg. V. 50. WESS. — Nil opus erat constantem sollicitare librorum scripturam: satis sibi oratio constat, subintellecto nomine τὸ διάστημα, quod menti Scriptoris obversabatur. S.

11. αὐτέων) Nullum sine patrociniū vitium, in re diversi generis Seneca ait. Αὐτέων, τούτέων etc. Ionum sunt, huius dialecti scriptoribus frequentata. Iensium vide in Luciani Astrol. c. 1. Mediceae membranae in horum usu variae: modo probant, modo improbant, ut I. 135. 142. 143. etc. quae mihi mobilitas non adridet. Suum Herodoto reddam, quoties occasio feret. WESS. — Nempe αὐτῶν h. l. Gronovius suo e codice, quem ipsius Herodoti genuinam repraesentare scripturam putaverat, adscivit. Noster cod. F. in masc. et neutr. gen. tantum non constantissime αὐτῶν et τούτων, in foem. vero αὐτέων, τούτέων praefert. Herodotum ipsum in masc. et neutro gen. constanter αὐτέων, τούτέων, scripsisse nec negare equidem nec adfirmare ausim. Illud profiteor, saepe mihi obortam esse suspicionem, a viro docto qui Aldinae praefuit editioni, multis locis invectas esse ionicas verborum formas, quas nullus codex mstus exhibebat: quibus in locis ex silentio eorum hominum, qui in gratiam Editorum alios codices conferunt, et multa saepe, quae ipsis minutiae esse videntur, negligere solent, non continuo colligi potest, codices illos cum Aldina scriptura consentire. S.

CAP. XXVII. 15. εἰκότα ἐλπίζων) Sic lib. V. 10. VII. 5. etc. Medicei εἰκότα melius non est: adplauderem si οἱ εἰκό-

τα foret, quod I. 137. 155. etc. rectissime edit. *Cl. Reiskius* ante haec existimat deesse, ἵνα ῥαδίως ὑπαγάγη αὐτούς: modo tamen certum sit, Herodotum Isocrateo more cola sibi aequalia et respondentia voluisse fingere, quod ego certum esse minime mihi persuadeo. WESS. — Vide *Var. Lect.* Scripturam οἰκίστα, quae in nostris excerptis Parisiensibus non nisi ex uno *Pb.* enotata est, perinde in codd. *Pa. Pb.* et *Pd.* reperiri docuit *Larcher* in *Notis* ad h. l. S.

17. λαβεῖν ἀρώμενοι *Λυδούς ἐν θαλάσῃ*) Quod *Steph.* vulgavit, λαβεῖν ἀρᾶσθαι *Λυδούς*, id *Codd.* auctoritatem secutus fecit: tueri quoque factum potest, quod ἀρώμενοι lenem orationem nonnihil turbent. Quare tollendum ἀρᾶσθαι *Cor. de Pauw* decrevit. *Reiskius* revocandum censuit, aut in ἀράμεναι, [?] quod Ionum ore idem, vertendum. Equidem consensui tot mssorum non obnitar. Vide *Gronovium*. WESS. — Monuerat *Gron.* speciosum esse *Stephani* ἀρᾶσθαι, sed obluctari mssis. Iam compertum quidem habemus, sic scriptum in codd. nonnullis: sed utique speciem hoc habet correctionis ex coniectura docti cuiusdam hominis profectae, qui corruptum esse intellexisset, ἀρώμενοι, quod in vetustis codd. hic legebatur. Blandiri egregie posset, ni a librorum scriptura nimis recederet, ingeniosa *Toupii* (*Epist. Crit.* p. 64 seq. ed. *Lips.* p. 79. ed. *Lond.*) coniectura αἰωρεομένους, qua lepide opposita forent ista duo, ἰππευομένους λαβεῖν ἐν ἡπείρῳ, et λαβεῖν αἰωρεομένους ἐν θαλάσῃ. conf. *Herod.* VI. 116, 6. Quam coniecturam secutus, sed simul a veteris scripturae vestigiis minus discedens *Werferus* in *Actis Philologor. Monac.* T. I. p. 74. αἰωρεύμενοι corrigit, intelligens insulanos scientia navali αἰωρευμένους (id est elatos, confidentes, coll. VIII. 100, 7.) superaturos se sperasse imperitos adversarios. Equidem suspicatus sum, αἰεράμενοι scripsisse *Herodotum*, (coll. VIII. 56, 5. 94, 3. et I. 165, 26. 170, 6.) quod primum in ἀράμενοι, ac dein in ἀρώμενοι fuisset mutatum. *Reiskius* ἀράμενοι ea notione coniectaverat, qua λαβεῖν ἀράμενος dicitur ille qui medium sublatum, sublimem gerens, tenet, eumque ad solum adfligere minatur. Ne quem vero turbet permutatio casus, αἰεράμενοι, quod ad praecedens ὑποστάς referri debebat; opportune *Werferus* l. c. simillimas ἀνακα-

λουθίας adnotavit apud Nostrum occurrentes, I. 56, 2 seq. IV. 15, 8-10. IV. 137, 7 seq. Eiusdem generis est I. 63, 13. S.

CAP. XXVIII. 5. Λυδοί, Φρύγες etc.) *Lydorum* minime opportuna hic ponitur mentio, siquidem eos non domuit, sed a maioribus accepit, imperio subditos: reliquas nationes Lydis rex addidit, προσεπικτωμένου Κροίσου Λυδοῖσι, uti sequitur. Vidit et hoc Corn. de Pauw. Thraces Europaeos Croesus non subegit, sed Asiae incolas, Thynos et Bithynos, ex Thracia progressos. Bene Claudianus II. in Eutrop. vs. 247.

Thyni Thraces erant, quae nunc Bithynia fertur.

Adde infra VII. 75. WESS. — *Lydorum* nomen, quod ad unum omnes libri hñc praeferunt, delere equidem non sum ausus. Lydos non κατιστρέψατο quidem Croesus, sed eos tamen ὡς ἐαυτῷ εἶχε, nempe a maioribus accepto imperio: quare hos ante caeteros nominavit Scriptor. S.

CAP. XXIX. 3 seqq. ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς etc.) Cur, obsecro, οἱ πάντες σοφισταί? aptius equidem hac in sede iudicarem ἐπιφανείς: ut Sardes isto tempore venisse dicerentur ἄλλοι τε ἐπιφανείς ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, — — — καὶ δὴ καὶ Σόλων. VALCK. — Membranae coniecturae robur negant. Videtur Herodotus illos, qui uno tempore et habitati et vocati Sapientes sunt, innuere. Nihil sane erat, cur Plut. de Malign. Herod. p. 857. F. σοφιστὰς eos nuncupari indignaretur, cum Solonem Isocrates, Themistius atque alii, quibus testimonium Io. Meursius in Solone c. 4. denuntiavit, non alio ornarint titulo, nec in contemptum tamen, uti neque Herodotus, cui Pythagoras σοφιστῆς IV. 95. et σοφισταὶ quotquot tota Graecia sapientiae fama illustres II. 49. Belle Aristides T. III. p. 517. οὐχ Ἡρόδοτος Σόλωνα σοφιστὴν κέκληκεν; οὐ Πυθαγόραν πάλιν; οὐκ Ἀνδροτίων τοὺς ἑπτὰ σοφιστὰς προσείρηκε; λέγω δὴ τοὺς σοφούς. Demosthenes, (nisi Androtion fuerit, de quo Aristides,) in Erotic. p. 757. de Solone, ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἰσπούδασεν, ἢ τῶν ἑπτὰ σοφιστῶν ὅπως γένηται. [Demosth. ed. Reisk. Vol. II. p. 1416.] Verum ea turbato animo Plutarchus; pacatior Chilonem τὸν σοφιστὴν T. II. p. 96. et reliquos de hoc numero σοφιστὰς salutavit. WESS.

CAP. XXX. 1 et seqq. Αὐτῶν δὲ ὧν τούτων καὶ τῆς θεωρίας etc.) Adsentitur in decennali peregrinatione, Croesique et Soloni congressu Plut. in Solon. p. 92. non infitatus fuisse

qui cum τοῖς χρόνοις ὡς πεπλασμένον, sive temporum ratione commentitium, haberent: neque nostra aetate deficiunt eadem illis opinati, Solonisque cum Croeso colloquium fabulis adnumerantes, in quibus *Iac. Bruckerus, Histor. Philosoph.* T. I. p. 444. et *Freretus Comment. Acad. Inscript. T. VII. p. 433.* Solonem aiunt Olymp. XLVI. 3. leges Atheniensibus tulisse; obiisse, nec in Lydia tamen, tyrannidis Pisistratae anno secundo sub Olymp. LIV. qua regnare Croesus inter Lydos coeperit: itaque pergula pictorum, veri nihil. Sed fac certum ratumque esse, quod ex Heraclide Pontico *Plut. in Solon. p. 96. v.* perhibet, Solonem συγχὸν χρόνον complures annos post occupatam a Pisistrato tyrannidem superstitem fuisse; quid impedit, quo minus in Lydiam, gemente sub unius dominatione civitate, peregre abire potuerit, quorsum et ea ducunt, quae *Diogen. Laërt. lib. I. 90. 99.* habet, tum *Libanius T. II. p. 297. A.* Atque hoc secutus est *Io. Meursius in Solone suo c. 28.* At tum Herodotus et Plutarchus cum *Proclo in Timaeum Platon. p. 29.* quibus illud iter et colloquium ante Pisistrati tyrannidem figere libuit, in errore, quem et illis exprobravit *Io. Meursius*, manifesto erunt. Fac tamen, (et quid morabitur, quo minus ponatur,) Solonem non statim a latis legibus, sed illis annorum lapsu stabilitis, itineri se tradidisse: porro Croesum Alyattae patri regni consortem fuisse, quod Noster significare videtur *I. 92.* eiusdemque auspiciis bella gessisse, ut apud *Suidam* in Κροῖσος: quo quidem tempore, si iuvenem principem et fortunae successibus ebrium, Sardibus Solon convenerit, nihil profecto erit, cur fabulosum hoc colloquium censeatur, ne ipsa quidem Amasis, Aegyptiorum regis, mentio. At hae coniecturae sunt; tales tamen, quae scriptoris fidem ex tanta volutatione extrahere queant. Vide et *Ampl. Bouherii Diss. Herodot. c. 16. WESS.* — Cum his contulisse iuvabit quae de Solonis aetate *Larcherus* ad h. l. disputavit. S.

12. φιλοσοφίαν γῆν πολλὴν διαφύει etc.) Vulgatum τῆς πολλῆς iustissime *Gronovius*, quippe in sermonis indolem arietans, in exilium ire iussit; qui si et γῆν correxisset, ut in *Homer. Iliad. ó. 80. ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν γαίαν ἐλαλυθώς*, locum persanasset. Amplexi id merito sunt, trium mssorum

auctoritate probe munitum, Küsterus in *Cler. Bibl. N. et V. T. V.* p. 389., *D'Orvilius ad Chariton.* lib. II. pag. 160. [pag. 297. ed. Lips.] Abbas Geinoz, *Comment. Acad. Inscript.* T. XVI. p. 58. et Reiskius. Ipse Herodotus, quod sedulitatem Gronovii haud latuit, IV. 76. ἐπεὶ τε γὰρ πολλὴν δαμῆσας, in re non dissimili. Tale quoque hoc Democriti apud Euseb. *Pr. Evang.* X. 4. p. 472. ἐγὼ δὲ τῶν κατ' ἐμάντων πλείστην γὰρ ἐπεπλανησάμην ἱστορίων τὰ μάλιστα. Neque dubium mihi est, quin Medic. scriptura et similis ferme *Vatic.* ex frequenti T et Γ confusione progenita fuerit: ferri tamen potuerat, si Croesus Ἀσίης τὴν πολλήν, quemadmodum in *Arriani Indic.* c. 5., memorasset, uti Διούης τὴν πολλήν *Ioseph. c. Apion.* I. 19. et Καρίας τὴν πολλήν *Noster V.* 103. At τὴν πολλήν, nullo regionis adposito vocabulo, quis plurimam mundi partem iure explicuerit? WESS.

19. Τέλλω, τοῦτο μὲν τῆς πόλεως etc.) Demiratus saepe sum, nemini leve, quod haec occupaverat vitium [vide *Var. Lect.*] suboluisse, praesertim sequentibus id manifesto prodentibus. Medicei quidem ope is τοῦτο δὲ aliam faciem induit, nec speciosam tamen: meliorem putabat *Cl. Reiskius οὕτω δέ.* Mihi scripsisse semper visus, quod editum cum maxime est. Auctorem opinionis S. Remigii codicem habeo, ipsumque Herodotum, τοῦτο μὲν et τοῦτο δὲ toties totiesque iterantem: exemplorum affatim est in *Porti Lex.*, nec Herodoti studiosum fugere possunt. Quem autem Τέλλον adpellat, is Τέλλως *Tzetzae Chil.* I. 30. et VIII. 197. Vide *T. Hemsterhusii*, longo mihi usu iunctissimi, adnotationes in *Luciani Contemplat.* cap. 10. WESS. — Quod *Wytttenbachius* malit, (Select. princ. *Historic.* pag. 346.) τῆς πόλεως εὖ ἤκουσι, potuerat utique sic scribere Herodotus: at tunc sententia haec foret, felicem fuisse Tellum quod ad civitatem spectat, scil. hanc ei felicitatem contigisse ut patriā fuerit Atheniensis. Nunc consentientibus libris omnibus, iisque etiam vetustissimis, πόλεως εὖ ἤκούσης ait, quum prosper et florens esset civitatis status; quae nimirum haud minima pars felicitatis boni civis est, si ad vitae usque finem constanter florentem videt suam civitatem. Neque caussam video, cur εὖ ἤκειν (quod idem fere ac εὖ ἔχειν significat) non possit absolute poni; quum praesertim genitivus casus, si quis *Herodot. T. V.*

adiicitur, (veluti εὖ ἦκων τοῦ βίου) non a verbo εὖ ἦκων regatur, sed a subintellecta praepositione ἔκκα. S.

CAP. XXXI. 1. Ὡς δὲ τὰ κατὰ Τίλλον προετρίψατο) Mutavit vir doctissimus [Reisk.] *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 613.* ultimum in προετρίψατο, neque aliud in scripto ad me, nisi προετρίψεσθαι esse aliquem ad se convertere, attentum sibi facere: itaque, nam cetera consulto omitto, verborum sententiam videri: postquam dixisset res Telli valde beatas, coque attentum et animi suspensum fecisset Croesum Solon. Quin credidisse olim se, τοῖς κατὰ Τίλλον praestare. Quo quidem molimine, adiumentis codicum deserto, non opus erit, modo ex consequenti ad sententiam cum Cl. Abreschio *Diluc. Thucyd. p. 332.* adsciscatur προετρίψατο ἐπερωτᾶν, incitavit ad porro interrogandum. In Parthenii *Erotic. cap. 1.* ἑκείνος αὐτὸν ὑποδεχόμενος εἰς πολὺν οἶνον προετρίψατο, ille hospitio exceptum multo vino provocavit. Herodoti mentem Valla bene adsecutus est. WESS. — Mihi haec visa erat sententia fuisse Herodoti, dictis illis admonitum Croesum voluisse Solonem, ut de beatitudine hominis rectius iudicare disceret. Quod Reiskius τοῖς κατὰ Τίλλ. maluerat, idem fere valet τὰ κατὰ Τίλλον. S.

4. Κλίοβιν τι καὶ Βίτων) Creberrima utriusque mentio; sed, quemadmodum *Archiep. Κλίοβιν* adpellitant priorem. [cf. *Var. Lect.*] Opportune monuit *Heinsterhusius*, metri necessitate hunc scribendi modum Epigramma probare in *Stobaei Serm. CXIX. p. 603.* Οἷδε Βίτων Κλίοβις τ' ἐπὶ σάμασιν οἰκείοισι Ζεύγλαν ζυζάμενοι etc. Sic ergo praestat. Adde *Io. Alb. Fabricium* ad *Serti Hypotyp. lib. III. 24. p. 186.* ubi pars haec Musae Herodoteae λόγος περὶ τῆς Ἀργείας ἱερείας, et *Jo. Davisium* ad *Cicer. Tusc. Disp. I, 47.*, recte *Stobaei* μητρὸς αὐτῶν διξαμένης corrigentem: quod tamen non *Stobaei*, sed *Gesneri* videtur peccatum: nam in *Veneta* editione εὐξαμένης vulgatum primitus fuit. WESS. — Epigramma istud in *Cleobin* et *Bitonem* latinis versibus reddidit *Grotius*, *Floril. pag. 494.* Graecum habes *ibid. p. 495.* et in *Brunckii Analectis T. III. in Lectionib. et Emend. p. 274. T. IV. p. 123. ed. Lips. S.*

9. εἶδε πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζεύγεϊ κοιμισθῆναι) Iunonis Argivae sacerdotio fungebatur, nec sacris per legem abesse poterat. De ea, praeter *Aeschin. Socrat. Dial. III. 10.*

Choricium Or. in Procop. Gazaecum c. 33. Palaephat. Incrēdib. cap. ult. Servius ad Georgic. III. 532. Herodoti Historiam primam laudans. WESS. — Ut hīc Argivae, sic et Athenienses mulieres ad celebranda magna Eleusinia curribus vehi solitas esse docet Schol. ad Aristoph. Plut. 1015. S.

11. ἐκκληϊόμενοι) De iisdem Cicero, Tusc. I. 47. *Juvenes hi, --- veste posita corpora oleo perunxerunt, ad iugum accesserunt: ita sacerdos advecta in fanum. Ciceronem in Herodoto legisse suspicor: ἐκδυόμενοι δὲ (veste posita) τῇ ᾧ οἱ πενήται, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζυγλὴν, εἴλκον τὴν ἄμαξαν. Atque illud ἐκδυόμενοι antepono lectionibus vulgatis, ceterisque, quas ad istum Ciceronis locum excogitavit Ampliss. Bouhierii sollertia. VALCK. — Liberior Ciceronis narratio neminem morari debet; quum praesertim ipse non unius Herodoti, sed plurium etiam aliorum auctorum invocet testimonium. Bene Valla, ad verbum, tempore exclusi; nempe, urgente tempore prohibiti exspectare iumentorum adventum, coactique ad templum properare. Simillimā formulā, in re quidem diversa, Polybius usus est, XVII. 8, 2. βουλόμενος ἐκκληῖσαι τῷ καιρῷ τὴν κατηγορίαν. Conf. Epictet. Diss. III. 22, 70. et Indicem nostrum Graecitatis in Epictet. p. 306. S.*

19. τῶν νενηϊέων τὴν βώμην) In mssorum dissensu eligendi arbitrium est: ego γνώμην praeferrem. Iuvenum βώμην supra adtigerat, fuitque in Bitone sane quam eximia: ὁ Βίτων ὑπὸ βώμης τε καὶ ἰσχύος ταῦρον ἀράμενος ἦνεγκε in Pausaniae lib. II. 29. At pium hoc iuvenum in matrem studium supra omne corporis robur conspectius erat et laudabilius. Imaginem, de qua mox, vidit et Argis Pausanias, an huic plane similem non dixero. Refert huc vetus marmor L. Begerus Spicileg. Antiq. p. 146. WESS. — Numeri testium si ratio habenda, utique praeferri debebat scriptura γνώμην, quam et Larcher et Wytttenbach unice probarunt, et Schaefer revocavit. Mihi vero hoc ipsum γνώμην bono quidem consilio olim a probo quodam viro huc invectum, βώμην autem visum erat ab Herodoto profectum; qui haud obscure innuere videtur, aliud quidpiam Argivos, aliud Argivas laudasse. Iam Argivae, matrem beatam praedicantes quod tales filios haberet, quid

aliud spectarunt, nisi filiorum τὴν γνῶμην, *pium in matrem animum?* At viri τὴν βίωσιν laudarunt, *robur iuvenum.* Nec obstat, quod robur eorum supra (l. 6. et 12-14.) iam significaverat Scriptor; quin potius id, quod hic ait, ad ipsum istud quod supra dixerat, manifeste referri mihi videbatur. S.

CAP. XXXII. 6. τὸ θεῖον πᾶν τὸν φθονερόν τε καὶ etc.) Similia his Amasis ad Polycratem III. 40. et Artabanus ad Xerxem VII. 46. Verius et de summo numine honestius Plato, ὁ φθόνος ἔξω τοῦ θεοῦ χοροῦ ἵσταται, quod eius ex Phaedro dictum merito praedicant Philo Iud. Q. Omn. Prob. Lib. Tom. II. p. 447. et Maximus Tyr. Dissert. XLI. 3. Haud aegre itaque fero Plutarchi castigationem Herodoteam de Malign. p. 857. F. Scio, Homeri exemplo, modo in pia in Deum male dicta excusationem admittant, excusari ab Eustath. p. 444, 38. 946, 44. [p. 338, 15. et 922, 52. ed. Bas.] Alios praeterea de Deo nihilo prudentius ac reverentius opinatos, quos Olearius dabit ad Philostrat. Vit. Soph. lib. II. pag. 575.; neque ab hac labe immunes Christianorum esse plures, quorum imprudentiam magnus Casaubonus haud dissimulavit in Gregorii Nysseni Epist. ad Eustath. p. 70. Praeclarius Plutarchus de Deo Opt. Max. T. II. p. 1102. D. Ἀγαθὸς γὰρ ἐστὶ, ἀγαθὸν δὲ περὶ εὐδαιμόνους ἐργάζεσθαι φθόνος, οὕτε φόβος, οὕτε ὀργή ἢ μῖσος. Alia pro Herodoto in Apologia adversus Plutarchi criminationes Abbas Geinoz, Comment. Acad. Inscript. T. XIX. p. 117. etc. sed quibus non utor. WESS. — Multa multi Viri docti huc spectantia disputarunt, quae cum fructu consuli poterunt. Lectoribus harum Adnotationum, instar omnium esse queant quae ad Nostri lib. III. c. 40, 8. Valckenarius commentatus est. Adiiciamus, quod inter alia ad h. l. Larcherus adnotavit, sententiam hanc, quam hic Solonem dicentem inducit Noster, eandem esse, quam idem Scriptor VII. 10, 58. Artabani persona, postquam dixit ἐπίαν σφι ὁ θεός φθονήσας etc. his verbis declarat, εὐ γὰρ ἐξ ὀφονείων μέγα ὁ θεός ἄλλον ἢ ἑαυτόν: et ibid. paullo ante dixerat, φίλοι γὰρ ὁ θεός τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούσιν. Scilicet, solere Deum immissis gravibus calamitatibus arrogantiam castigare eorum, qui ob felicitatem, quam Ipsius benignitati debent, altos sibi spiritus sumunt et insolenter de sese gloriantur. Conf. c. 34, 1-3. S.

11 et seqq. παρέχονται ἡμέρας διηκοσίας etc.) Constat ratio, si annus fuerit dierum CCCLX. et menses tricenarii sive τριακονθήμεροι. Sequetur tamen, ut, facta alternis intercalatione, xv. dies anno adcesserint, atque ita evaserit annus dierum CCCLXXV., denis auctior, quam annuo cursu sol absolvit: sequetur praeterea, ut brevi temporum lapsu aestas in autumnum, hiems in ver incurrerit, et prorsus anni modus fuerit conturbatus. Atqui intercalabatur alternis annis, ἵνα δὴ αἱ ὥραι συμβαίνωσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δέον: ut anni tempestates opportune recurrerent sibiue responderent. Hoc vero quid aliud erit, quam vineta sua cadere, et ipso remedio malum adaugere. *Joseph. Scaliger* eiusmodi id esse scribit, ut non solum propter absurditatem explodendum sit, sed etiam tanquam temere pronunciatum praetereundum, extremo lib. I. de *Emend. Tempor.* Vehementer id displicuit, cui raro Scaligerana placent, *D. Petavio* lib. I. *Doctr. Temp.* cap. 38. Nec probare se potuit *L. Allatio* de *Mens. temp.* c. 15. Et hic quidem veteres, dum hac intercalatione cursum solis exaequare studerent, mirum quantum ab eo exorbitasse agnoscit: qua quidem confessione id, quod in *Scaligero* damnat, admittit ultro. Ille vero auctiori per intercalationem anno dierum aliquot exemptione atque omissione fortasse intercalarium, ut ad metas suas revocetur, succurrit. At nihil de dierum exemptione *Herodotus*; qua quoque recepta, quod neglectum demiror, summa dierum in annis LXX. et intercalaribus xxxv. mensibus minime congruet. Durant proinde anni huius inconmoda, quibus mederi conatur *Vignolius*, *Chronolog.* lib. VI. 5. p. 838. sed manu minime leni et *Herodoto* noxia. Salubrius auxilium paravit *Stanisl. Grsepius* de *Multipl. Sæclo* etc. in *Fasciculo secundo Rotterodam.* p. 452.: annum, quo de agitur, dierum fuisse ait CCCL., cui alternis intercalationibus dies xv. adiecti fuerint, ut cursui solis adconcomodaretur, sic aequare dies CCCLXV. Paria *Iulius Pontedera*, *Rom. et Graec. Antiq. Epist.* xv. p. 176. Sed valide refragatur utrique adgregata dierum summa: neque negant docti viri, utramque a sciolo et harum rerum inperito, cum solam CCCLX. dierum anni formam recordaretur, inmutatam videri et corruptam: fuisse olim ἡμέρας πεντακοσίας καὶ τετρακισχίλιας καὶ διεμυρίας, viginti quatuor millia et quingen-

tos dies ex annis lxx.; tum additis intercalariis, *πενήκοντα καὶ πεντακοσίων καὶ πεντακισχίλιων καὶ δισμυρίων*, *viginti quinque millium, quingentorum et quinquaginta*. Quae, si Lydis anni dierum *cccl.* ratio probata fuerit, et Solon, posthabitis suae civitatis moribus, eam spectarit, haud mala erunt. Vellem tamen liquidius conprobatum, talem anni habitum in Lydorum fuisse usu. *Herodotus* nonnisi dierum *ccclx.* memorat lib. III. 90. Vellem quoque aliquid ex *msstis* praesidii; quamquam de eo facile transigerem, si prius planissime liqueret: salva tum *Herodoti*, quem enormiter in re satis obvia aberrasse, ad credendum difficile est, fides. *WESS.* — Quod ad firmandam sententiam sibi probatam desideraverat *Wesselingius*, id non modo ipsum, sed aliquanto etiam amplius et magis ad rem pertinens, repertum hodie confectumque haberemus, si in plano istud esset quod haud ita pridem a nescio quo Viro docto in *Novellis Literariis Halensibus* monitum legere memini; nempe, ex *Plutarchi* libello *de Animae procreatione quae in Timaeo Platonis* describitur intelligi, prisco aevo ex ipsorum etiam Graecorum ratione annum nonnisi *cccl.* dierum fuisse; eandemque rationem firmari quoque *Ovidii* versibus illis, *Iupiter antiqui contraxit tempora veris, etc.* *Metamorph.* I. 116 seqq. Mihi vero, quamquam nondum contigit vel apud *Plut.* vel apud *Ovidium* id quod ibi Vir doctus vidit, liquido reperire, tamen etiam nunc nulla probabilior ratio solvendae *Herodotei* huius loci difficultatis occurrit, quam ea ipsa quae *Wesselingio* se probaverat: nisi plane statuere velimus, crassiore quadam ratione haec *Solonem* *Lydo Croeso* dicentem induci ab *Herodoto*. Nec enim *Wytttenbachii* probare possum rationem; qui, tenens id quod in vulgata huius loci scriptura primum ponitur, nempe *lxx. annos conficere dies xxxvi. cc.* intelligensque adeo singulos annos *ccclx.* dierum, deinde in sequentium numerorum notatione suspicatur multiplices errores esse invectos. Igitur, ne funditus turben-
tur tempestatum rationes, quarum conservandarum causa inventos esse menses intercalares significat *Herodotus*, vulgatam scripturam ex ipsius *Herodoti* mente sic corrigendam Vir doctissimus censet, ut mox pro *τοῦτερον τῶν ἑτῶν*, (*L. 13.*) *τοῦκτον τῶν ἑτῶν* legatur, id est, sextum quemque

annum, tum ut loco intercalarium mensium xxxv, ponantur xi. cum $\frac{2}{3}$, nempe δώδεκα δέοντος τριτημορίου: porro, loco dierum ML, dies cccl; denique, in universa summa, locō dierum xxviii. ccl, dies xxviii. dl. Quae quidem ratio, quantumvis et erudita et ingeniosa, Larcheri etiam suffragio comprobata, fieri tamen non potest quin nimis violenta debeat videri. Taceo, quod, quemadmodum hoc loco, sic et lib. II. 4, 6. diserte Scriptor noster docet, Graecos tertio quoque anno mensem intercalarem adiecisse. S.

22. πᾶν ἔστι ἄνθρωπος συμφορῇ.) Si πᾶς malueris, quo modo Aldinum emendavit Chytraeus in Adnotat. Herodoteis, et Codicum nonnulli cum Clemente Alex. et Theone legunt, nihil est, quod offendant: omnis utique homo aerumnosus est. Tale Alexandrinorum Interpretum Iobi xxv. 6. πᾶς ἄνθρωπος συμφορῇ. et Scythae cuiusdam πᾶς γὰρ μέτωπόν σιμι in Aeliani Var. VII. 6. tum Democriti in Hippocratis Epist. ad Damagetum p. 229. Ed. Ald. ὅλος ἄνθρωπος ἐκ γενετῆς νοῦστος ἔστιν. At plures cum Stobaeo mssti πᾶν ἔστι ἄνθρωπος συμφορῇ. Pro quo vir quidam doctus, citra caussam tamen, ad marginem Aldinae meae πᾶν ἔστι ἀνθρώποις συμφορῇ. Idem in opinionem venit Cl. Reiskio, fatenti tamen, omnia stare posse, modo κατὰ ad structuram adsciscatur: tendit et huc desiderium Cel. Gesneri ad Luciani Asin. c. 56. neque longe deflectit in larga disputatione P. Horreus, Obs. Herod. c. 6., varius tamen, ut solet. Lud. Küsterus versionem Gronovii et distinctionem, igitur, univsum est, homo calamitas, taxat, suffectis his, ita igitur, o Croese, homo totum casus est: neque enim verum esse, omnes homines calamitosos esse; ipsum fateri Solonem in hac adlocutione, quosdam felices videri. Quod equidem non infitior, nec συμφορῇν contra scriptoris morem casum puto. Gaudemus mortales prospero saepe rerum successu; at quot non incurrunt, quae felicitati isti fraena iniiciunt, manifestantque, ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν εἶδωλ', ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κουφὴν σκιδν, ut in Sophocl. Aiac. 125. Sive ergo univsum Gronovii, sive totum Küsteri praetuleris, ad summam res eodem deveniet. Mihi tamen, ne dicam dolo, aequius meliusque videtur, omnino homo calamitas est, sive calamitosus, uti Valla.

Ὁ βίος ἀλγῆθῃς οὐ βίος, ἀλλὰ συμφορᾶ'

alia in re Euripid. *Alcest.* 802. WESS. — In istam sententiam calamitatem mortalium deplorat apud Nostrum Artabanus, VII. 46, 11 seqq. et ipse Iupiter apud Poëtam, *Iliad.* f. 445. Sed hoc quidem loco, si connexionem spectes disputationis, videtur utique συμφορὴ in eam sententiam intelligenda, quam in latina versione expressi. Quod si constanter in malam partem acceptum vocab. συμφορὴ posuisset Herodotus, non opus fuerat adiecto epitheto ἀχαρὲς συμφορὴ, quo utitur I. 41, 3. VII. 190, 11. Bene habet πᾶν adverbialiter accipiendum, ut supra I. 22. quemadmodum vulgo compositum πάμπαν. S.

23. πλουτίειν μὲν μέγα φαίνεται) Voculam μὲν, elisam a vineina, Stobaei praebet Florilegium pag. 564, 47. πλουτίειν μὲν μέγα φαίνεται: necessariam monstrant sequentia, ἐκείνο δέ. In vicinis nonnulla quoque Stobaeus habet vulgatis meliora: τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον, [I. 28.] quod Codices firmant Anglicani. δυοῖσι πρόχῃ τοῦ εὐτυχίης μόνον, [I. 32.] προ μόνον. ὡ βασιλεῦ. [I. 49.] Ibidem ἀπειρος male vulgatum, ut hic, [I. 37.] ante alios dudum correxit Dan. Heinsius. VALCK.

28. πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον) Rectissime Gronov. ἔχοντα recepit, a quo vellicando consultius fuerat manus abstinere. Structurae exempla si requirantur, sumi ex lib. VI. 7. et 13. VIII. 100. et 111. etc. possunt. Ego vero εὖ, quod Valla in suo habuit, Stobaeusque et Britannici libri edunt, sua in sede collocavi: postulabant iteratae locutiones καλῶς, εὖ et εὐχρηστικῶς τὸν βίον τελευτῆσαι, tum orationis habitus. Neque enim ad perfectam felicitatem satis est iucundus bonorum cumulus, si molesta decessio accedat. De Polycrate Amasis lib. III. 43. ἔτι πῶς εὖ τελευτῆσειν μέλλει εὐτυχίων τὰ πάντα. Haec, quae sub manu sunt, imitatus est Dionysius tyrannus in Stobaei Serm. xciii. p. 560. WESS.

37. ἀπειρος δὲ ἴστί) Quod olim ex coniectura D. Heinsius, indice Iungermannno ad Polluc. II. 61. tum Küsterus, Abbas Geinozius, et Reiskius, id certum praestat Vaticanus codex. Ἄπειρος, quidquid dicatur, valere non potest: addi debuerat, cuius rei expertus esset, ut infra I. 207; nec latuit hoc H. Stephanum, qui expertus autem est malorum: at ita ἀπειρος idem erit ac ἀπαθὴς κακῶν, quod et ille propter

ea in Latinis neglectui habuit: perperam profecto. Natum ἄπειρος est ex soni adfinitate, quae in Aldino c. 196. ἔμπειρος ex ἔμπειρος progenuit: Reiskius admonuit, ἄπειρον membris omnibus integrum dixisse Gregor. Nyssen. Epist. ad Eustath. p. 10; vocarunt et alii. Naevus plane similis vitiauit haec Libanii T. II. p. 665. D. ἡ γὰρ οὐδὲν ἐγίνετο αὐν, ἢ κομῆν τινα εὐαρίθμητα, αὐτὰ οὐδὲ ἄπειρα. Sententia oratoris postulat ἄπειρα. WESS.

49. ὁ βασιλεῦ) Difficiles habere explicatus ὡς βασιλεὺς et longe arcessitos, doctissimorum Virorum Gronovii et Horrei defensionotes ostendunt. Si ex Stoa Solon loqueretur, cui dives, qui sapiens est, Et sutor bonus, et solus formosus et est Rex, non abnuerem. Planissima Stephani est pluriusque aliorum coniectatio, quam Stobaei patrocinio protectam, non repudiavi. Ipse plus vice simplici in hac oratione, ὁ βασιλεῦ. In celeberrimo, quod consequitur, dicto [σκοπεῖν δὲ χρὴ etc.] Aristoteles haesitat Ethic. Eudem. II. 1. et Nicomachic. I. 10; non item Sophocles Euripidesque, ad cuius Andromach. vs. 100. Ios. Barnesium vide. WESS.

CAP. XXXIII. 1 seqq. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ etc.) Scabra haec et salebrosa Abbati Geinozio, cui ex scriptura Paris. et Remig. adlubuit ταῦτα λέγοντι Κροῖσος οὕτως οὔτε ἱχαρίζετο, haec dicenti Croesus nihil neque gratificabatur etc. At satis tum inopportunum ἀποπέμπεται, transeunte, ut aiunt, potestate, et sine suo casu, ne de nimia mutatione memorem. Reiskius, nisi mox ἀμαθὴς legatur, pro οὕτως mallet οὗτος, ultro agnoscens, minime Herodoteae facilitati respondere omnia: contra ea Vallae Latina, saneque est visus indoctus, laudat St. Berglerus, ἀμαθὴς ad eorum exemplum refingens; quod et mihi, auctoritate libri Britannici munitum, se probavit. Sic certe omnia plana. Plutarchus eundem ferme in modum ἤδη μὲν ἀλλόκοτος (Solon) ἰδέει εἶναι τῷ Κροίσῳ καὶ ἄγροικος in Solon. pag. 93. E. WESS. — Locum istum cum Valla (cuius in latina versione nihil huc vel ab H. Steph. vel Gronov. vel a Wess. mutatum est,) sic vulgo interpretantur: Haec Solon, neque assentando Croeso, neque ullius eum momenti faciendo, loquutus dimittitur: saneque visus est indoctus, etc. A qua sententia, ne Larcherus quidem, quamquam me-

liora a populari suo Geinozio edoctus, vel latum unguem discessit. Iam pridem vero Io. Matth. Gesnerus (in Chrestom. Graeca p. 9.) perspecte viderat, longe commodiorem huic loco inesse sententiam huiusmodi: *Haec cum diceret Croeso Solon, neque benigne illum tractavit Croesus, neque ullo eum loco habens a se dimisit, vehementer inscitum hominem ratus*, etc. Iamque olim in eandem sententiam locum hunc Aem. Portus in Lexic. Ion. voce λόγος, interpretatus erat. Nempe hi ambo δόξας ἀμαθία εἶναι cum edd. ante Wess. et mssis tantum non omnibus recte legebant: nam ἀμαθής, quod ex uno Arch. Wesselingius recepit, et post eum alii tenuerunt, vix dubitari potest quin ex imprudente correctione natum sit. Quod autem importunum Wesselingio visum est verbum ἀποπίμπεται activa notione (dimittere, a se dimittere) accipiendum; non recordatus erat vir doctissimus vel ex Xenophonte notum hunc verbi usum, Cyrop. I. 3 extr. et Memor. III. 1 extr. Iam iidem, quos paullo ante nominavi, Portus atque Gesnerus, quo sententia ista, quam dixi, verbis Herodoti inesse intelligatur, nihil prorsus mutandum consenserunt: nempe in illa dictione, Ταῦτα λίγων τῷ Κρείττῳ, aliquod ἀνακολουθίας genus agnoscentes, non alienum ab Herodoti stylo, quum nominativus participii absolute ac veluti pendens ponitur, cui in reliqua verborum structura nihil ad amussim respondet; cuius generis exempla et alibi passim apud Nostrum et VIII. 83, 3. et 87, 7. coll. vs. 9. exstant, Et in hac ratione adquiescere forsitan poteramus, ni duo codd. msssti, Wesselingio etiam citati, vestigia prodere nobis visi essent veteris scripturae λίγων τε Κροῖτος, quam partim ex his ipsis codicibus partim ex Geinozii coniectura, (Hist. de l'Acad. des Inscript. T. XVI. p. 59 seq.) adoptavimus. Caeterum in editis a nobis Herodoti graecis commodius post οὐδενός delebitur comma; quo clarius adpareat, pronomen μιν non minus ad verbum ποιησάμενος, quam ad ἀποπίμπεται, referri. S.

CAP. XXXIV. 6. ἦν γὰρ δὴ κωφός) Vide infra c. 85. et Diodor. Sicul. T. II. p. 553. ubi Maximi Tyrii μνημονικὸν ἀμάρτημα tetigimus, et Valer. Maxim. somnium Croesi hinc describentem lib. I. 7. ext. 4. WESS.— Monuit Eustathius, (ad Od. 4. p. 230, 8 seq. ed. Bas. pag. 1539 extr.

Rom.) prisco sermone graeco κωφὸν mutum intelligi, recentiore surdum. conf. Nostrum I. 47, 14. et Adnot. ad c. 38, 10. Hippocrati κωφοὶ omnino dicuntur οἱ ἀμαυροὶ καὶ ἀσθενεῖς (hebetes et debiles) interprete Galeno in Glossar. S.

11. καταβρωδῆσας) Semper Herodotus καταβρωδῆσας et καταβρωδῆσαι: quod et hic olim fuisse existimo. In Luciani Dea Syr. c. 19. 21. etc. ὀβρωδέειν et c. 29. ὀβρωδῆν, quae nisi librariis accepta referantur, Nostri Ionismus proscribet. WESS. — Nempe, quod in Var. Lect. adnotare neglexi, scripturam καταβρωδ. cum superioribus edd. tenuerat Wesselingius, praeter librorum auctoritatem non ausus ionicam formam auctori restituere. καταβρωδ. primus edidit Reiz. eamque scripturam nostri codd. Pa. Pc. firmant. S.

CAP. XXXV. 6. ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθαρσις etc.) Vide de lustrandi consceleratos Graecorum ritu Euripid. Orest. 511. et Iphig. Taur. 950. et Schol. ad Iliad. Ω. 480. WESS.

10. ἐπίστιος ἔμοι ἐγίνεο) Scholiastes Apollon. Rhod. ἐφίστιον, ἐπὶ τῇ ἐστία ὄντα, recte: IV. 747. Supplex est, ad focum pro more adsidens. Vide Des. Heraldum in Tertullian. Apolog. I. Digression. 26. pag. 252. Iterum Apollon. IV. 703. μέγ' ἐνυπολίνην, οἷη τ' ἀπαλυμαίνονται Νηληϊεὺς ἱκέται, ὅτ' ἐφίστιος ἀντιόωσιν. Aeschylus Eumenid. 580. ἔστι γὰρ δόμων ἱκέτης ὅδ' ἀνὴρ καὶ δόμων ἐφίστιος ἑμῶν. Scio et domesticum adsignificare ex Criticis ad Apollon. I. 909., non hic. WESS.

12. Γορδίῳ μὲν τοῦ Μίδεω εἰμι παῖς) Errantem Vallam bene in ordinem coëgit Gronovius. Gordius eius Midæ filius fuisse videtur, de quo supra c. 14. Neque opinari absurdum erit, Phrygiae, sed Croeso tributariae, regno praefuisse. Conf. Ampl. Bouherii Dissert. Herodot. cap. 8. pag. 85. WESS.

18. μένων ἐν ἡμετέρῳ) Sic VII. 8, 4. τὰ τιμωτάτα νομίζονται ἐν ἡμετέρῳ, nec sine matorum discordia, quae et in his Heliodori lib. VI. pag. 265. ὦν, ὡς οἶμαι, φιλανθρώπων ἐν ἡμετέρῳ πεπείρασθαι: namque Xylandri scriptus ἐν ἡμετέρῳ. Paullo diversum, obportunum tamen, uti admonuit St. Berglerus, Poëtae H. in Mercur. vs. 370. ἦλθεν ἐς ἡμετέρου διζήμενος εἰλίποδας βοῦς. Barnesii certe audacia, corrigentis ἡμέτερον, excusari non debet. WESS.

CAP. XXXVI. 2. σὺς χρῆμα γίνεται μέγα) Φαίνεται, quod olim docto viro adriserat, spretum recte fuit. Imi-

tatur *Athenaeus* in leone, quem Imp. *Adrianus* confecerat. μέγα χρῆμα ὄντα καὶ πολλῶ χρόνῳ κατανημθέντα πᾶσαν τὴν Λιβύην lib. VIII. p. 677. v. et Schol. *Homeri Iliad.* l. 525. Haud vero scio an adscribenda sint *Heliodori* loca, satis cognita, quae *St. Berglerus* male conversa animadvertit. *Aethiop.* lib. VIII. p. 364. ubi βασιλείου αὐλῆς praecoptat. lib. V. p. 233. et p. 246. de *Chariclea*, ἴσθι γὰρ τι χρῆμα σοφώτατον, καὶ καιρὸν διαθέσθαι δραστήριος: est enim sapientissima, et sollers ad utendum occasione. Copulam de suo, nec male, addidit. Copiose et erudite de hoc genere *Valckenarius* ad *Euripid.* *Phoeniss.* p. 71. WESS. — Notum illud *Xenophontis*, *Cyrop.* I, 4, 8. de cervo, καλὸν τι χρῆμα καὶ μέγα. S.

15. ταῦτά οἱ νῦν μέλει) Proxime praecessere, νέγαμός τε γάρ ἐστι. *Phidippidem* lib. VI. c. 105. dicit ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. Nonnihil hinc distant in *Luciani Prom.* [c. 5.] T. I. p. 189. ἦτοιγρ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρίργως μεμιλέτηται αὐτῷ: quaeque dantur similia. VALCK. — ταῦτα, sc. τὰ τοῦ γάμου. S.

CAP. XXXVII. 7. νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκλήσας ἔχεις) Vallae exclusum me tehes necessarium negat *Berglerus*: satis fuisse exclusisti me, ut in *Aristophan. Eccles.* 355. ἀχράς τις ἐγκλείσας ἔχει τὰ σίτια, pyrum quoddam silvestre inclusit in alvo cibum. Atticos sic solere, praeterque ceteros *Sophoclem*. Quod verissimum. Exemplum olim dedi *Observ. Var.* I. 24. Nec multum referet tamen, *Laurentium*-ne sequaris, an *Berglerum*. WESS. — Nec vero prorsus perinde est. Periphrastico tali praeterito (cuius generis plura ex *Herodoto* exempla *Portus* in *Lexic. ion.* voce ἔχω collegit) maiorem quamdam, quam simplici, vim inesse, facile intelligitur. Vide modo ex. gr. I. 27, 19. 41, 4. 73, 7. etc. S.

8. οὔτε τινὰ δουλὴν μοι παριδὼν etc.) His *Herodoteis* respondet quodam modo *Sophocleum*, *Oedip. Tyr.* 544. δουλὴν ἢ μωρίαν ἰδὼν τίν' ἐν ἡμοῖ, ταῦτ' ἐβουλεύσω ποιῆν; Confer lib. I. 108. et *Paull. Leopardum Emend.* VII. 11. WESS.

9. νῦν τε τεοῖσί με χρὴ ὄμμασι etc.) Scribendum puto: νῦν τοι τέοισί με χρὴ ὄμμασι --- φαίνεσθαι; Te (patrem) quibus me oculis oportet intueri? *Sophocles Aiac.* 462. Καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανῆς Τελαμῶνι; Plurima huius generis ad *Ciceronem*.

Or. pro Rabir. sub finem conguessit Nic. Abramus. VALCK.

Ibid. νῦν τε τίσισι etc.) Sic [pro eo, quod olim scribebatur] Portus, Berglerus, Reiskius, quibus auscultavi. Noster II. 82. τίσοις ἰγκυρήσει ex Florentino, hoc est τίσι, quibus? et IV. 155. τίω δυνάμει, κοίη χειρί; qua copia? quare manu? Homerus *Iliad.* Ω. 387. τίων δ' ἔξ ἑσσι τοκήων; qui te genuere parentes? WESS.

CAP. XXXVIII. 7. ἐπὶ τὰ παραλαμβάνόμενα) Non male Laurentius, ad ea quae suscipiuntur, sive quae Mysi urgent, ut te duce in manus sumantur et peragantur. Coniecturae doctorum virorum παραβαλλόμενα, παρεμβυλλόμενα, παρακαλούμενα nimiae sunt. Plato, sed alia forma, in *Critia* p. 109. D. τὰ δὲ ἔργα, διὰ τὰς τῶν παραλαμβάνόντων φθορὰς καὶ τῷ μήκει τῶν χρόνων, ἠφανίσθη. Adi Abresch. *Dilucid.* Thucyd. p. 665. et 679. WESS. — Ut παραλαμβάνειν ἀρχὴν est suscipere magistratum, et παραλαμβ. λόγον sermonem suscipere; (cf. Lexic. nostrum Polybian.) sic haud incommode παραλαμβ. ἔργον dixeris, opus vel negotium suscipere. S.

[10. τὸν γὰρ δὴ ἕτερον, διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν) Duo postrema verba primus non modo in suspicionem νοθείας adduxit, sed omnino tollenda censuit REIZIUS in Praefat. ad Herodot. p. xxii seq. „Si non tantum (inquit) mutus, „ut I. 85. dicitur, verum etiam, ut h. l. significatur, „surdus erat ille Croesi filius, quo modo unquam fieri „potuit, ut is loqui disceret? Annon Herodotus I. 85, 2. „diserte ait eum duntaxat mutum, ceteroquin autem integrum „fuisse? Verba τὴν ἀκοήν adscripserat lector aliquis, notare sibi volens quonam sensus vitio Croesi filius laborasset: qui lector, cum esset recordatus illum dici ab „Herodoto I. 34, 7. κωφόν, id vocabulum ea significatione „acceperat, non qua id scriptores antiquiores adhibuerunt, sed qua recentiores.“ Eodem argumento inductus Larcherus verba ista e gallica Herodoti versione exsulare iussit. Et speciosa utique ratio est, quae dubitationem quidem gravem poterat iniicere: nec tamen ita certa, ut spreto librorum omnium communi consensu prorsus eliminari verba ista debuerint. Denique nihil impedit, quo minus credamus utroque vitio laborasse hunc iuvenem; et quoniam surdum, idcirco mutum fuisse; nec tamen prorsus aurium usu caruisse, aut successu temporis ita

levatum fuisse id vitium, ut vocem loquentium percipere aliquatenus ille potuerit, nec tamen prius ipsum articulatam vocem edidisse, quam ea occasione quae infra cap. 85. refertur. Nec vero usquam Herodotus ait, praeterquam quod *mutus* puer fuerit, caeterum *sensus* omnes integros habuisse: nam vocab. *ἐπίπικας*, quo c. 85, 2. utitur, haud dubie non ad *corporis facultates*, sed ad *ingenium* et ad *mores* refertur. S.]

CAP. XXXIX. 4. ἀλλὰ λέλειπε τοὸ ὄνειρον) Offendit et legentem moratur τὸ ὄνειρον hoc quidem loco: si abesset, revocandi nulla foret causa gravis; vix certe locum tuebitur, nisi adscitā ad sententiam voculā κατὰ. Mecum sentit Corn. de Pauw opinio, coniectantis insuper τοῦ ὄνειρου, nec dissidet Reiskius. WESS. — In τὸ ὄνειρον consentiunt libri omnes; nec adparet quid inducere quempiam olim potuisset, ut ista verba, si abfuissent libris, adiceret. Potest vero aut κατὰ τὸ ὄνειρον intelligi, aut (quod mihi magis adridet) καὶ κατὰ τὸ (i. e. καθ' ὃ) λέλειπε τοὸ ὄνειρον. S.]

[8. ὑπὸ ὀδόντος τοι εἶπε. Foedum erratum h. l. graeca a nobis edita invasisse video, quod nescio an omnia huius editionis exempla occupavit: εἶχε, pro εἶπε. S.]

CAP. XL. 4. μετῴμαι τί σε ἵνα) Galeus μέτρημι ex Cod. Arch. vero propius ait: mihi in excerptis eius libri, quae accuratissima inter manus sunt, nihil simile obfertur. Fuerit tamen; genio sermonis non congruit; clarum errantis librarii specimen. Nam πολλάς εἶχε ἐλπίδας μετῴσθαι ἐπὶ θάλασσαν, V. 35. quo vir eximius male descripto nititur, praesidio non est. Id enim legitimum, μετῴσθαι futile. WESS.

CAP. XLI. 3. ἐγώ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτι, τήν τοι οὐκ etc.) Aldinum ἀχαρί τι τοι οὐκ ὀνειδίζω ἐκάθηρα, ego te procul obprobriis amaris lustravi, mutatum noluerunt Berglerus, in Act. Lips. mcccxvi. pag. 419., Horreus, Reiskius, alii; quibus quo minus calculum addam, consensu schedarum mssorum inpedior. Pleraeque omnes συμφορῇ ἀχαρί, τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω: et si quae ἀχαρίτην edunt; gemino tono, ut secandam innuant in duas vocem, ornant. Ita Paris. B. fors quoque Mediceus. Namque ἀχαρίτην ea notione, quam viri doctissimi [Gronovii] voluntate ade-

ptum est vocabulum, haberi posse, vereor ut inpetretur. Quid ergo? Abbas Geinoz T. XVI. Acad. Inscript. p. 61. de schedarum lectione nihil demutat, συμφορῇ πεπληγμ. ἄχαρι, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, ego te calamitate percussus ingrata, quam tibi non exprobro, purgavi: per utique commode, si ἄχαρι eo casu Ionum ore usurparetur. Malui, uti mos fert, συμφορῇ πεπλ. ἀχάριτι, secutus ex parte quadam Aldum. Qua quidem in re audacior si videar, non deerit venia. Συμφορῇ ἄχαρις, τιμὴ ἄχαρις recurrent VII. 36. et 190. Obportune Euripides Alcest. 855.

Ὅς μ' εἰς δόμους ἐδέξατ', οὐδ' ἀπήλασε,
καίπερ βαρεῖα συμφορᾷ πεπληγμένον.

Per vero humaniter, atque uti oportet, addit rex τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω. Namque, uti vere Plutarch. de Adul. p. 64. πᾶσα ὀνειδισμένη χάρις ἐπαχθὴς καὶ ἄχαρις. WESS. — Vide Var. Lect. Merito vero Wess. dubitaverat, ἄχαρι dativo casu usurpari Ionum more: at nec ἀχάριτι scriptum oportebat. Unice verum erat ἀχάρι, tono in penult. posito, ob ultimam syllabam productam. Sic ἀπόλι VIII. 61, 4. ultimā syllabā ex ἀπόλι contractā, quod ionicum est, pro communi ἀπόλιδι: item Ἴσι II. 40, 5. ex complurium librorum scriptura, ex Ἴσι contractum, quo Iones utebantur pro communi Ἰσιδι, sicut Ἴσιος II. 41, 4. pro Ἰσίδος, et Θέμιος II. 50, 6. pro Θέμιδος vel Θέμιτος, et id genus alia. S.

Ibid. ἄχαρι τί τοι οὐκ ὀνειδίζων) Triste quid tibi non exprobrans, sive calamitatem, in quam invitatus incidisti: quodvis malum ἄχαρι dicitur Herodoto, apud quem οὐδὲν παθεῖν ἄχαρι saepe recurrit: non equidem dubito, quin olim vulgata lectio melior sit Mediceā: ἀχαρίτην τοι οὐκ ὀνειδίζω. Ista tamen si sic scripta Codex exhiberet antiquus: ἐγὼ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτω, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα: ego te tristi pressum calamitate, quam tibi non exprobro, lustratum expiavi, haec genuina iudicarem: ἀχάριτι ponere non ausim; ἀχαρίτω scribatur an ἀχαρίστω nihil interest; nisi quod Codices Herodotei praebeant ἀχάριτα παθήματα p. 83, 36. [I. 207, 7.] et ἀχαριτώτατον p. 431, 31. [VII. 156, 20.] Utrumque fuit in usu, sicut ἀθέμιστος et ἀθέμιτος. Tristis calamitas, Herodoto dicitur ἄχαρις συμφορῇ, VII. 190. Alterum illud, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, harum rerum peritis facile posset adprobari: Andocides p. 20, 18. ταῖς ἐμαῖς συμ-

φορὰς ἐπὶ παντὶ ἐνιδίδιν. Demosthenes c. Androt. p. 397. §. 108. [ed. Dion. Lambini.] τὰς ἰδίας συμφορὰς ἐνιδίδιν καὶ προφέρειν ἰκάστω: quod homine indignum facinus merito iudicabat in Or. pro Cor. p. 182. §. 431. ἐγὼ δ' ὅλας μὲν, ὅστις ἄνθρωπος ὢν ἄνθρωπῳ τύχῃ προφέρει, πανταλῶς ἀνέητον ἡγοῦμαι. Aeschines c. Ctesiph. p. 64, 40. οὐ τὸ δυστύχημα ἐνιδίδω. VALCK.

9. πρὸς δὲ τοῦτο) Nuspiam alibi reperietur apud Herodotum; nonnullam legitur, πρὸς τούτοις: quinquagies minimum πρὸς δὲ. Corrigo: πρὸς δὲ, ἐς τοῦτο καὶ σὶ τοι χρεῖον ἴσθι ἵναί, ἵνα ἀπολαμπρύνται τοῖσι ἔργοις: in quibus ἀπολαμπρύνται haud equidem mutaverim multo deteriore Codicum lectione Galeo probata. Demaratus inter Lacedaemonios dicitur ἔργοισι τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθεὶς lib. VI. c. 70. Ἐργοῖσι ἀπολαμπρύνεσθαι perparum distat a locutione obvia III. 134. Φαίνεται τι ἀποδαικνύμενον. ἐς τοῦτο - - ἵναί dixerit Croesus: respondet Adrastus, [c. 42, 2.] ἄλλως - - οὐκ ἂν ἦν ἐς αἶθρον τοῖόνδε. Lib. II. c. 15. ἐς διάπυραν ἵναί, Tandem πρὸς δὲ, praeterea, Herodoti certe lector sibi non postulat exemplis affirmari. VALCK. — Ni πρὸς δὲ τούτων cum Reiskio scripseris, certissima erit superior coniectura. WESS. — Reiskii coniecturam librorum nostrorum auctoritate firmatam in Var. Lect. vidimus. S.

CAP. XLII. 5. πολλαχῇ τε ἀνίσχον ἰμεινόν) ἀνίσχον ex Aldo et Remig. instauravi. Multis me, inquit, modis continuissem. WESS. — Mihi plane id dicere voluisse visus erat, quod in versione lat. expressi, saepe me (scil. in huius modi occasionibus) continui. Nunc, ubi animadverti, quod ineunte cap. 35. refertur, nuperrime demum hominem hunc Sardes venisse, intelligo minus commodam esse istam interpretationem, et Wesselingii sententiae ultro accedens, corrigi in Graecis nostris ἀνίσχον velim. S.

CAP. XLIII. 5. καθάρεις) Bene Arch. liber. Neque enim dialecti indoles, ut καθάρεις scribatur, permittit. καθάρσιος, κάθαρσις, ἐκάθηρα, quae passim hic reperiuntur, scripturam firmant. Contra peccatur c. 46. ἐν πένθει μεγάλῃ καθῆστο, quod κατῆστο fuisse, κατήμενος et hoc de genere alia ostendunt. Vide III. 83. Quae vero de infelice Adraсто produntur, in Luciani animo fuerunt Iovem Confut. exhibentis c. 12. WESS.

8. τοῦ ονείρου τὴν φήμην) Eustathius in Homer. p. 1965, 62. [immo p. 1956. ed. Rom. et p. 828, 38. ed. Bas.] ἐν δὲ τῷ, χαλεπὴν φῆμιν ὅπασσε, (Odyss. Ω. 200.) Φανερώς ἡ φήμις ἐστὶν Ἴωνικῶς, κατὰ καὶ ἀλλασχοῦ. Confer in Iliad. pag. 799, 10. [p. 716, 38. ed. Bas.] Cuius decreto si obtemperamus, nihil verius Arch. τοῦ ονείρου τὴν φήμιν. Idem III. 153. πρὸς ταύτην τὴν φήμιν Ζωπύρῳ ἐδόκει ἀλώσιμος εἶναι ἡ Βαβυλῶν, sed solus. Discrimen exiguum, non negligendum tamen. WESS. — Optandi cuique libera potestas: et longe equidem absum, ut ionicam formam φῆμιν asperner. Sed et communi φήμην uti licuit Herodoto, sicut V. 72, 14. φήμη habemus, nullā codicum discrepantiā. S.

CAP. XLIV. 4. et 6. Καθάρσιον --- Ἐπίστιόν τε etc.) Tetigit et haec Eustath. in Odyss. p. 1562, 33. [ed. Bas. p. 62. sub fin.] Notissimi Iovis tituli sunt, expliciti a Dione Chrys. Or. I. p. 8. D. et XII. p. 226. A. uberiusque a Cl. Ioann. Taylor ad Lysiae Or. Parental. p. 35. WESS. — Conf. veteres Interpretes ad Aristoph. Eq. 498. et ad Euripid. Hec. 345. quos ad h. l. Larcherus laudavit. S.

CAP. XLV. [12. θεῶν κοῦ τις] Sic accentum signat noster cod. F. Editi vulgo omnes, θεῶν κοῦ τις. Commode θεῶν κοῦ τις codd. Pa. et Pe. θεῶν κοῦ τις Pc. S.]

14. Κροῖστος μὲν νυν ἔθαψε ὡς εἰκὸς ἦν etc.) Noli msstis reniti; quibus οἰκός, quorsum Medic. ducit, si placuisset, cupide adsensus fuisset. Haud scio vero, sperni-ne oporteat Arch. Κρ. μὲν νυν ἔθαψε, ὡς εἰκὸς ἦν θάψαι τὸν ἐαυτοῦ παῖδα. Convenit. scribentis mori abundans illa repetitio, ut VI. 109. IX. 11. etc. WESS. — Vide Var. Lect. S.

17. ἐπεὶ τε ἡσυχίη --- περὶ τὸ σῆμα) Et hoc, et mox ἡεῖδε servo. Posterius ob Homeri Iliad. χ'. 280. Ἐκ Διὸς ἡεῖδεις τὸν ἑμὸν μόρον. et Odyss. ι. 205. οὐδέ τις αὐτὸν ἡεῖδεα δμῶν. [At, ob hoc ipsum ἡεῖδει, videtur apud Nostrum ἡεῖδεε scriptum oportuisse, quomodo Schaeferus edidit.] Illud, quoniam sententiae reique ordini melius congruit. Non, bene mihi apta nexaque videntur παρὰ τὸ σῆμα --- ἐαυτοῦ ἐπιματτοσφάζει τῷ τῷ μῶρῳ. Ita enim δις ταυτόν. Verum in frequentissima harum praepositionum conmutatione suum cuique, sine acerbitate tamen, iudicium esse debet. De Adrasto Diodorus T. II. p. 553. [in Excerpt. Peiresc.] ὁ δὲ οὐδὲν ἥττον κατ' ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄτρυος τάφον πορευθείς Herodot. T. V.

ἱαυρὸν κατὰ φαζίν. *Plutarchus de Stratone Narrat. Amat.* p. 772. ὁ δὲ Φανώης ἱμακατὰ φαζίν ἱαυρὸν τῇ πατρίᾳ. WESS.

21. ἐν πλείοις μεγάλῳ καθῆστο) Citasse haec *Eustathium* monuit *Portus*. Tristitiae indicium, et apud alios poenitentiae, habitus iste erat. *Iosephus Ant. Iud.* XIX. 8, 2. ἡ πληθὺς αὐτίκα -- ἐπὶ σάκεον καθιεθεῖσα τῷ πατρὶν νόμῳ τὸν θεὸν ἱσχυρῶν. Verum hoc illi nationi Syrisque paene sollemne. Male certe mutat *Arch.* cum *Vind.* WESS. — Nusquam hunc *Herodoti* locum citavit *Eustathius*; nec hoc *Portus* ait. Sed respexerat *Portus* (in *Lex. Ion.* voce *Καθῆστο*) ea quae de hoc verbo *Eustathius* disputavit ad *Iliad.* α. 569. p. 113. ed. Bas. et quae idem *Eustath.* ad *Iliad.* δ. 412. p. 374, 13. adnotavit, ubi ἦτο ait idem valere ac ὁμοῦ καὶ μέν. Scripturam κατῆστο, quam et h. l. cum *Schaeff.* et III. 83, 14. cum eodem et cum *Reizio* adoptavi, commendaverat *Wess.* ad c. 43, 5. iterumque ad III. 83, 14. Vereor autem, ne cauti *Wesselingii* potius, quam audaciorum aliorum doctorum virorum, sequi vestigia debuerim. Nam in κατῆστο quidem per τ scriptum III. 134, 5. consentiunt libri omnes, itemque in κατήματος VIII. 90, 19. IX. 56, 4. et alibi. At in καθῆστο scrupulum iniicere debebat, quod et h. l. et III. 83, 14. ne unus quidem ex omnibus codicibus, qui adhuc excussi sunt, κατῆστο praeferat, communi consensu omnes scripturam per θ teneant. Nam quod in *Var. Lect.* ad III. 83. scripturam καθῆστο ita adposui, ut videri possit solum cod. F. illam exhibere, oblitus eram ibi diserte adicere F. cum aliis mssis omnibus et edd. ante *Reiz.* Quare, ut quidem nunc stat sententia, sicut veterem scripturam in contextu mutare *Wesselingius* non consultum duxit, sic et ego utroque loco καθῆστο rescriptum velim. Nam, quod in *Var. Lect.* ad h. l. de scriptura dixi, quam cod. F. lib. III. c. 83. exhibeat, id incauto exciderat. Deleta ibi (p. 42. l. 5.) velim ista: „Sed quoniam III. 83.“ et quae sequuntur; eorumque loco adscripta haec; „Adhibui tamen cum *Schaeff.* formam „verbi, quae reliquo *Herodoti* usui consentanea videbatur. Sed vide *Adnotat.* ad h. l.“ S.

CAP. XLVI. 1. Ἀστυάγιοις) Melius fortasse Ἀστυάγιοι, quo modo *Archiep.* plerumque semper, rarius *Ask.* et *Vindob.* semel *Aldus* I. 111. quod ex *Mediceo* Ἀστυά-

μος constanter edente, mutatum fuit. Ego Ionum consuetudini, cui Κυαξάρειω, Καμβύσειω et huius formae plura debentur, adscribo. WESS.

5. καταλαβειν) Male Gronovius audit ob Mediceī κατάλαβειν probatum, quod tamen aliae schedae ratum habent atque opportunum est. Nondum id animo rex versabat, ut gliscentem Persarum potentiam obprimeret ac prorsus everteret: accisam et coercitam desiderabat. Itaque legatis, ut sciscitarentur, iniunxit, *ἰὶ στρατιῦνται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθήσονται*, an in Persas expeditionem susciperet et aliquem virorum exercitum adscisceret; c. 53. Quod utique omnibus in more est, qui ex aucto vicinorum et magis crescente imperio rebus suis formidant, ut bene S. Pufendorfius VIII. 6, 5. *Iur. Nat. et Gent.* Ut vero intellexit ex oraculo, in fatiis sibi esse *μεγάλην ἀρχὴν καταλύσαι*, tum demum cupido incessit et spes evertendi Persarum Cyrique regni, *καταλύσειν τὴν Κύρου βασιλείην*. Haec Noster clarissime. Καταλαβειν coërcendi et conpescendi notionem non recusat. Suidas, *κατίλαβεν ἐπίλαβεν, ἐπέσχε τῆς ἐρμῆς*, additis Herodoti verbis V. 21. quibus respondent III. 36. et 52. VII. 9. ne alia adnumerem. Conf. Abresch. *Diluc. Thucyd.* p. 509. WESS.

CAP. XLVII. 4. ἑκατοστῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι τοῖσι χρησταιρίοις) H. Stephanus vulgatae lectionis (ἑκαστον τῇ) faber est, parens schedis suis. Offendit eum, neque inmerito, ἑκαστος hac vocum in serie: ἑκαστον maluit; nec quidquam de vitio suspicatus, reiectis prioris interpretis Latinis, vertit, *singuli eodem die oraculum consulerent*, τῇ ἡμέρῃ interpretatus ac si esset τῇ αὐτῇ vel ταυτῇ ἡμέρῃ. Placuit hoc doctis viris, Horreo *Obs. Herodot.* c. 12. *Elsnero Schediasm. Critic.* c. 6. et aliis. At finitus a rege dies fuit, *κυρὴ τῶν ἡμερῶν*, c. 48. quo legati omnes, postquam Sardibus profecti erant, oracula sciscitarentur. Itaque, clanculum a Croeso illis dictum constitutumque fuisse, ne ad oraculorum praesides eius notitia manaret, *Elsnerus* adseverat, tametsi finitionis eius in scriptore et re ipsa vestigium nullum, vola nulla. Qui enim bono clandestina ista diei determinatio? Satis utique regi erat, ne nuncii, illive, ad quos amandabantur, rei, quam animo agitabat, scientiam haberent. A Stephani opinione nonnihil defle-

ctit D. Heinsius, ἑκατοντὴν ἡμέρην, id est, eodem die, corrigens, monente Iungermanno ad Polluc. I. 67. Verum, quae supra posita sunt de constituto ab rege consultationis signatoque die, et hanc suspicionem urgent, sicuti quoque Georg. Arnaldi Animadv. in Herodot. c. 29. μὴ ἡμέρην. Non addo, ἡν usurpasse Herodotum nusquam, atque ab eius loquendi more discrepare. Longius abit Cl. Reiskii ἑκατόντην ἡμέρην, quasi singulis statutus consulendi dies fuerit; non, quorsum Nostri oratio pertinet, omnibus unus atque idem. Ἐπὶ τὴν ἡμέραν sive κυρίην fuisse agnosco, neque inprobo Scholiasten Luciani Iov. Trag. c. 30. ἱταρὴν αὐτοῖς ἡμέραν μετὰ τὸ ἀφικέσθαι. Sed quotus ille fuerit, in controversia manet. Gronovius ex Medic. ἑκατόντῃ ἡμέρῃ χρῆσθαι, quique ista die oraculis uterentur. Qua quaeso? Eane, qua legati Sardibus proficiscebantur? Id quidem, si nunciis alas aptasset Croesus, inpetrari haud potuit. Sollocum praeterea, ut lenissime dicam, ἡμερολογητόντας - - - ἑκατόντας - - - ἑκατομῶντας, cui similem bonae notae scriptores structuram ignorant. Habet, nec me fugit, vir eximius gemina, uti opinatur, exempla, quae, si sedulo excusseris, aliena adparebunt. Abstineo cum maxime ab ea opera, quod otium mihi fecerit Kùsteri diligentia in Cierici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 396. Kùsterus ipse, Stephani versionem sententiamque collaudans, excidisse coniecit notam numeralem K'. vel A'. aut aliam quamvis, qua Herodotus τὴν κυρίην τῶν ἡμερῶν designaverit: cui facile adstipulor in numerato die et clare a rege expresso: miror tamen, neque eum, nec quemquam, quod sciam, praeter St. Berglerum in Herodoteis illum animadvertisse. Aldi, Medic. Paris. C. ἑκατόντῃ ἡμέρῃ χρῆσθαι signant adnumeratum diem liquidissime, modo una omissa litera ἑκατοστῇ ἡμέρῃ centesima die reponatur. Haec κυρίη τῶν ἡμερῶν, qua legati deorum ingrederentur templa, Croesus cùlinam. Ἐκατοστὴν dixisse et statuuisse videtur, quod eorum alii in Graeciae ultimos fines, alii in intimas Libyae arenas oraculorum caussa penetrare deberent. Ut ut illud fuit, gloriam instaurati feliciterque sanati loci Steph. Berglerus aufert. Vide Act. Lipsiens. anni MDCXVI. p. 421. WESS.

14. καὶ οὐ φωνεῖντες ἀκούω) Docta Grammaticorum

natio uno fere ore καὶ οὐ λαλιόντος ἀκούω, *Ammonius*, *Suidas*, *Eustathius*, atque alii, a *Valkenario* laudati ad *Erannium Philon.* [cum *Ammonio* editum,] p. 170. Consentit *Apollonius* in *Glossis Herodoti* apud *Etymolog.* [v. Κωφός.] p. 552, 7. tum *Aristides*, *Oenomaus* in *Eusebii Praep. Evang.* [V. 39.] et *Porphyrus Vit. Plotini* c. 22. [item *Lucian.* de *Salt.* c. 62.] Scripti codices in vulgato adquiescunt, nec non et lapidis monumentum, Delphis a *Cyriaco Anconitano* visum, *Inscript.* p. 28. Neque ego obluctor. Grammaticorum οὐ λαλιόντος ex interpretamento venit. *WESS.*

15. Ὀδμή --- κραταιρίνοιο χιλώνης *Fr. Vigerii* [ad *Euseb. Praep. Evang. lib. V. c. 21.*] et *Gronovii* praesidio munita satis est. Testudo oraculi κραταίρινος, ex duriora testa, λεόρηνος *Empedocli* est in *Plutarchi Sympos.* I. p. 618. de quo eius titulo docte *Piersonus Verosimil.* lib. II. 2. Id dissimulare nefas, inclementius *H. Stephanum* [a *Gronovio*] exagitari. Auctor non fuit spretae scripturae κρατειρή οἷα χελώνης. Dedit quod in Codice repperat, et in marmore *Cyriaci* legitur. Adde *Muratorium Thesaur.* T. II. p. 587, 3. sed memoriae peccato errantem. *WESS.* — Κρατειρήνοιο, quod nullis machinis tuearis, relictum fuit in *Schol. ad Lucian.* II. p. 676. [ad *Iov. Trag. c. 30.*] licet et in eisdem *Scholiis* p. 637. [ad *Iov. confut. c. 14.*] alterum genuinum legeretur. Quod alibi reperitur Ὀσμὴ δ' ἐς Φρίνας ἤλυθέ μεν, positum a tali videtur, cui fuit ignota vetus et Homericæ loquendi ratio, *Alcaeo* restituenda apud *Athen.* III. p. 85. x. ἰαίνοι σε Φρίνας αἰ θαλασσία λεπὰς. *Aeschyl.* *Pers.* 161. καὶ με καρδίαν ἀμύνσσει φροντίς. *Suppl.* 384. φόβος μ' ἔχει Φρίνας. *Eurip.* *Or.* 606. ὥστε μ' ἀλγῆσαι Φρίνας. Grammaticis ista scribendi figura vocatur ὅλον κατὰ μέρος. *VALCK.*

17. χαλκὸν δ' ἐπίσσαι) In *Suidae Kroisos*, χαλκὸς δ' ἐπίσσαι, cui *Galeus*, *Pauw*, alii, primas dant contra tabulas et marmor. Non ego. Portus ex ἐπίω sive ἐπίνυμι recte propagavit. Cui testudini substratum quidem aes, verum aes quoque induta est; χαλκὸν ἐπίθημα mox adpellat. *WESS.* — ἐπίσσαι penacutæ, ut nos membranas secuti edidimus, sic et apud *Suidam* I. c. scribitur, recte, secundum Grammaticorum canonem ab *Eustathio* traditum ad *Iliad.* α. p. 113, 32. ed. Bas. (p. 150. ed. Rom.) nempe a primæ pers. ἴσμαι, ἐπίσμαι; ut ἤσμαι, καθῆσμαι; ἤσμη, καθῆσμη, unde καθῆστο. *S.*

CAP. XLVIII. 5. τῶν μὲν δὲ οὐδὲν προσέτερό μιν) Latine [Gronovii], quorum quidem nullum admittebat eum, non intelligo: quanto clarius prior interpretes, quorum quidem nullum probavit. Positum est καὶ ὑπαλλαγὴν. Vulgus dixisset τῶν μὲν δὲ οὐδὲν αὐτὸς προσέτερο, uti Portus admonuit. Sic Aristophanes Equit. 358. ἴν' οὐ προσέταί με τῶν πραγμάτων. Quod his subditur, ὁ δὲ - - αὐτίκα προσύχειτό τι καὶ προσδίδετο, Reiskio olim vitii reum fuit ac mutandum: nunc minime, ob c. 60. προσύχοντο τὴν ἀνθρωπον. Esse enim idem atque εἶλογα πρὸς αὐτὸ εἶπαι, praeclara et honorifica de eo dicebat. Non opinor. Uterque Nostri locus adorationem ponit. Croesus, turpi superstitione dementatus, oraculi responsum, ut vidit, adoravit, prorsus ac Ciliciae praefectus accepto oraculo: ὁ δ' ἡγμάτων ἑωῖο ἐκπλάγη καὶ προσκύνησεν, in Plutarcho de Defect. Oracul. p. 434. E. WESS.

CAP. XLIX. 6. μαντήιον ἀνδρὶς ἐκτῆσθαι) Eustath. in Homer. p. 759, 41. [Iliad. p. 662, 39.] τὸ ἐκτῆσθαι Ἀττικὸν ἵσται καὶ αὐτὸ, καὶ Ἰωνικὸν δὲ, ἀπαθληνός τοῦ συμφέρον τῆς αὐξήσεως. Itaque non repudio. Florentinus liber inconstantia laborat; mutat hic et cap. 155. 170. retinet III. 100. IV. 190. etc. Proxime [l. 5.] οὐ γὰρ ἂν οὐδὲ τοῦτο λέγεται; reponit vir doctus οὐδὲ τοῦτου vel οὐδὲ περὶ τοῦτου. Non sequor. Ἀγχιῦ utraque in forma id locutionis genus non tenuit. WESS.

CAP. L. 2. κτήνη - - - πάντα τρισχίλια) Gronovium vide. Qui veri fidem hunc victimarum numerum excedere decernunt, non recordantur liberalissimae Salomonis pietatis in templi Hierosolymitani dedicatione I. Reg. viii. 63. nec Graecanicae superstitionis, qua saepe, uti Theodoretus ait Orat. VII. ad Graec. p. 104. καὶ ἐκατόμβας καὶ χιλιόμβας καθύπον, καὶ πόρνια κατίσφαττον καὶ βουκόλας. Genio Crœsi prodigum id non fuit. WESS. — Post Is. Casaubonum docuerat Gronov. ad h. l. πάντα idem valere ac ἐκάστου γένους, de quoque genere. Conf. Wess. et Valck. ad Nostri lib. IV. c. 88, 3. S.

5. νήσας πυρὴν μεγάλην) Fui in ambiguo, refingerem - ne νήσας ex S. Remigii schedis; sed praestat parco esse. Περινηῖναι his obvium est II. 107. Apollonius Rhod. III. 1033. κατὰ πυρκαϊὴν εὐ νήσας, et vs. 1207. νήσας σχίζας. Adde Eustath. Homer. p. 741, 59. [Iliad. p. 638, 10 seqq. ed. Bas.] Quod

additur de Lydis [l. 7.] θύειν - - ὃ τι ἔχοι ἱκαστος, victimas utique spectat atque ad sententiam verborum requirit, ut intelligas τιμωράτον, ut Reiskius, sive θύσιμον, ut ego malo. Quis enim putet, imperatum fuisse, ut quidquid haberent, immolarent? WESS. — Quod adiicitur τούτῳ, facile intelligitur τούτῳ τῷ θεῷ. Sed et, si abesset τούτῳ, per se intelligebatur, sacra ista Delphico deo fieri voluisse Croesum. Mori autem Scriptoris nostri convenire videtur id quod noster cod F. praefert, τοῦτο ὃ τι etc. quod videndum ne et alii dent libri, neglectum ab his qui illos excusserunt. Vallam certe in suo exemplari vocem τούτῳ non reperisse, ex illius versione colligitur. S.

[9. ἡμιπλίνθια etc.] Diodorus Sicul. XVI. 56. aliique auctores, qui ab Hamsterhusio ad Luciani Contempl. c. 12. nominantur, πλίνθεις, lateres vocant, quos Noster dimidiatos lateres, ἡμιπλίνθια: quasi latine semilateres vel semilateria dicas. Nempe illi latiore quadam notione voc. πλίνθος acceperunt; Herodotus vero, quum πλίνθοι plerumque intelligerentur lateres formam exacte quadratam et quatuor latera aequalia habentes, satis declarat cur ipse ἡμιπλίνθια nominet; mode rationem illius recte interpreteris. Nam, quod ait ἐπὶ μὲν τὰ μακρότερα, ποσσὶν ἑκατάλυστα, etc. id qui (ut vulgo ab interpretibus factum video) sic interpretantur, ut alios lateres fuisse longiores intelligant, alios breviores; hi profecto egregie falluntur. Lateres sive semilateres, quos dicit Scriptor, pari figurā mensurāque omnes fuere, nempe formā non usquequāque quadratā, sed oblongā; et quidem in longiorem partem, ἐπὶ τὰ μακρότερα, (scilicet μέρη; sicut in illis dictionibus ἐπὶ τὰδε, ἐπὶ δάταρα, ἐπὶ δεξιά, ἐπ' ἀριστερά) sex palmas metiebantur, in breviorē tres palmas; ita ut duo talia ἡμιπλίνθια, alterum iuxta alterum posita, unius integrae πλίνθους figuram referrent. Praeclare etiam olim (ut ex Larcheri ad h. l. adnotatione discimus) illustris Itinerum minoris Anacharsidis Auctor viderat, de triplici dimensione, in longum, latum, et profundum, quod aiunt, hic agi: sed idem, difficultate ea impeditus, de qua mox dicam, in Larcheri aliorumque interpretum sententiam concedens, longiora alia ἡμιπλίνθια, alia breviora, statuit; longiora nempe ea, quae ex albedo auro confecta fuisse Herodotus ait; breviora

quatuor illa, quae ex auro perpurgato. Vide *Voyage du jeune Anacharsis*, T. II. p. 431. ed. in form. oct. S.]

10. ἱξαπαλάστρα) Habuisse Nostrum ex doctrina, vel more patriae, aut alia consuetudine, ἱξαπαλάστρα, τριπάλαστα etc. fallax [Gronovii] suspicio est. Τῶν ποδῶν μὲν scribit ipse II. 149. τετραπαλάστων ἰόντων, τοῦ δὲ πῆχους ἱξαπαλάστου, nullā Codicum discordiā. Minime παλαστήν damno. Phrynichus, [p. 130 ed. Nunnesii,] παλαστή τὸ μέτρον καὶ ἑλληνικῶς λέγεται καὶ ἄντι τοῦ ι. Neque nescio criticorum veterum contentiones de Homericο τὸν δὲ παλαστήσασα *Odys.* A. 252. Sed amo, haberi si possit, scriptionis in Herodoto consensionem. WESS. — Monuit *Schneiderus* in Lexico critico Linguae graecae, etiam in *Chandleri* Inscrip. Attic. p. 2. n. 1. plus semel παλαστήν absque iota scribi. Suspiciari vero licitum erit, scripturam istam non nisi vulgari usu, brevitatis caussa, obtinuisse: nam quod apud Phrynichum legitur, homines indoctos παλαστήν cum iota scribere, id quidem vel ipsius Grammatici culpa, vel librariorum, turbatum videtur. S.

12. ἀριθμὸν δὲ ἑπτακαίδεκα καὶ ἑκατόν) In πλίνθων sive ἡμιπλινθίων numero *Diodorum Sicul.* ab *Herodoto* discrepare nota res est: adnumerat cxx. lib. XVI. 53. [immo cap. 56.] ubi in *Adnotationibus* plura. WESS. — Nempe rotundo numero usus est *Diodorus*; qui nec ita subtiliter, ut Noster, materiae et ponderis diversitatem memoravit. S.

[13. ἀπίφθον χρυσῶν) Consentiant interpretes omnes, purissimum aurum hoc nomine intelligi: sed in explicanda nominis ratione in partes abeunt contrarias. *Larcherus* cum *Salmasio* (*Exercit. Plin.* p. m. 762 et 791. cui etiam *Nicolas* suffragatur in *Notis ad Aristot.* *Mirab. Auscult.* p. 88.) ἀπίφθον aurum idem intelligit quod aliās ἄπυρον vocatur, scilicet quod absque coctione statim perfectum et pūrum reperitur. At hanc interpretationem nec usus sermonis nec analogia admittit. ἀπίφθον enim aurum Graeci dixere τὸ πολλὰκις ἰφθόν, ὥστε γινίσθαι ἄβρυζον, saepius excoctum, quo fiat obryzum; ut perspicue *Suidas* cum vetere *Thucydidis* Interprete ad II. 13. docet. Quibus *Etymologus* adsentitur, loco a *Wess.* in *Var. Lect.* citato, monens ἀπίφθον aurum ab *Herodoto* dici fere ut ab *Hesiodo* πάνταφθον, ἀπὸ τοῦ ἰφθός. Nempe non est hic τὸ ἀ στερητικόν: sed ex ἀπὸ et ἰφθός com-

positum vocabulum ἀπίθου, decoctus, percoctus; quemadmodum etiam a verbis ἔψω et ἐψέω fiunt composita ἀψέλω et ἀψέλω. Itaque recte faciunt qui cum Laur. Valla ἀπίθου χρυσὸν aurum intelligunt excoctum, id est, igne bene purgatum: quo de vocab. in eandem sententiam diligenter Aem. Portus in Lexic. Ion. disputavit. conf. Pollucis Interpp. ad III. 87. Pari ratione in Alexidis versiculo apud Athen. III. 122. f. aqua decocta, quae crudae opponitur, ὕδωρ ἀπίθου vocatur.

Iam ab excocto illo purioreque auro mox (l. 14.) distinguitur λευκὸς χρυσός, id est, candidum sive (ut commode Valla reddidit) albidum aurum; nempe, quod minus fuerit perpuratum, multumque argenti habuerit immixtum: nam omni auro (ut Plinius ait, veteres auctores secutus, lib. XXXI. sect. 23.) inest argentum vario pondere. Et apud nullum quidem alium scriptorem λευκὸν χρυσὸν (hoc ipso nomine) memoratum legimus: sed, quoniam de cxvii. hemiplinthiis nonnisi quatuor ex puriore auro confecta ait Noster, reliqua omnia ex albedo auro, consentaneum est ut albidum aurum minus purum intelligamus, quum praesertim nonnisi baseos vice fungi debuerint ista ἡμιπλίνθια, cui basi leo ex purissimo auro conflatus insisteret.

At quod de pondere hemiplinthiorum utriusque generis vulgo apud Nostrum adiicitur, ἀπίθου χρυσοῦ τέσσαρα, τρία ἡμιτάλαντα ἕκαστον ἔχοντα· τὰ δὲ ἄλλα - - - σταθμὸν διτάλαντα, id quidem, si verum illud est quod de pari omnium hemiplinthiorum mensura paullo ante diximus, mirum utique et absurdum debet videri; pondus hemiplinthiorum ex puro auro factorum quartâ parte minus fuisse quam eorum quae argentum auro mixtum habuerunt! Nam τρία ἡμιτάλαντα non, quod Valla in versione expressit, duo talenta cum dimidio significat, sed unum cum dimidio. (conf. Polluc. IX. 55. et Lexic. nostrum Polybianum, voc. ἡμιδακτύλιον, ex Polyb. VI. 23, 11. tum voc. ἡμιπόδιον, et ἡμιστάδιον.) Neque ignorasse Herodotum putabimus, gravius aurum esse argento. Quam difficultatem non aliter levare posse viri doctissimi existimarunt, nisi statuerent hemiplinthia ex puro auro facta multo breviora fuisse reliquis. At hoc quoniam non modo gratis sumitur, sed etiam superiori-bus Herodoti verbis manifeste repugnat, alia quaerenda

medela erat. Intelligi par erat, non *τρία ἡμιτάλαντα* h. l. scripsisse Herodotum, sed id ipsum quod *Valla* sive ex felici coniectura hic expressit, sive in suo graeco exemplari repererat; nempe *τρίτον ἡμιτάλαντον*, quod *duo talenta cum dimidio* significat, prorsus sicut apud eundem Nostrum *ἑβδομον ἡμιτάλαντον* sunt *sex talenta cum dimidio*, et *τίταρτον ἡμιτάλαντον*, *tria talenta cum dimidio*. Atque haec pluribus abhinc annis ita in commentariis meis scripseram, quum eandem huius loci emendationem a viro de bonis literis praeclare merito *Fr. Chr. Matthiae* propositam vidi in *Programmate*, *Francofurti ad Moenum* anno 1810. vernaculo sermone edito. Eandem vero, quam auctori restitui, scripturam haud dubie olim in suis *Herodoti* codicibus veteres Grammatici repererant. Certe, quum *Polux* IX. 54. ait, priscos auctores *τρίτον ἡμιτάλαντον* et *ἑβδομον ἡμιτάλαντον* ea quam dixi notione usurpasse, utique videri debet *Herodoti* hunc locum et paulo inferiorem (l. 20.) in animo habuisse: quodque idem adiecit *πέμπτον ἡμιτάλαντον*, fortasse memoriae lapsu sic scripsit pro eo quod est *τίταρτον* apud Nostrum. Paria *Etymologus* habet p. 744. et *Didymus* apud *Priscian.* p. 1350. et p. 1347. diserte auctorem *Herodotum* citans. Adnotare obiter liceat, (quod et *Priscianus* et *Didymus* locis citatis monuerunt) ex similima loquendi formula derivatum esse latinum nomen *Sestertius*, quod idem valet ac *semis tertius*, scil. *assis*, id est, *duo asses cum dimidio*. S.]

[15. *λέοντος εἰκόνα*) Forsan in *leonis* illius memoriam, de quo Noster infra, cap. 84. Conf. *Creuzeri* *Historicor. Graec. Fragm.* p. 103 seq. Aliam huius donarii rationem *Pignorius*, finxerat ad *Tab. Isiac.* p. 23. referente *Gronovio* ad h. l. S.]

17. *κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηός.*) De templo Delphico *Pisistratidarum* tempore deflagrante, II. 180. WESS.

19 seq. *ἔλκων σταθμὸν ἑβδομον ἡμιτάλαντον*) Vide *Gronov.* [at is quidem hic nihil docet] doctosque interpretes *Polucis* IX. 54 seq. Usus praeter alios his est *Didymus*, cuius in *Prisciani de Ponder. Commentario* p. 1350. [ed. *Putsch.*] verba sic scribenda videntur: *Ἴωνες καὶ Ἀττικοὶ τὰ δύο ἡμισυ, ἡμισυ τρίτον φασὶ, καὶ τὰ ἑξ ἡμισυ τάλαντα, ἑβδομον ἡμιτάλαντον, καθάπερ φησὶν Ἡρόδοτος.* Quae adduntur, nihil ad Nostrum,

nec vera omnia sunt, sed vitio temporum turbata. Lege Conmentar. ad *Marm. Sandvicense* Clar. Io. Taylor. p. 32. WESS. — De ista loquendi formula paullo ante dixi. Quod vero hic *Wesselingius* ait, *Quae apud Priscianum adduntur, nihil ad Nostrum, etc.* in eo memoriam sefellisse doctissimum virum observavit nuper (de quo me per literas *Boissonadus* meus monuit) alius Vir doctus in *Diorio classico*, quod in Britannia editur. (*Classical Journal*, N°. 10. Vol. 5. p. 334.) Scilicet post verba ἑβδομον ἡμιτάλαντον α *Wessel.* relata, haec vulgo leguntur: καὶ τοὺς τίσσας ἡμῶν πήχεις, πύκπτην ἡμισπιθαμὴν, καθάπερ Φοσὶν Ἡρόδοτος προβεῖς τὸ ἑνδεκάτους. Ἰαδὴς ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς. Ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. Quae utique nonnihil corrupta sunt: nempe πύκπτην ἡμισπιθαμὴν imperitus aliquis librarius sive etiam editor huc invexit, pro eo quod *Didymus* scripserat, πύκπτην σπιθαμὴν, respiciens *Herodoti* locum II. 106, 9. docensque πύκπτην σπιθαμὴν idem valere ac τίσσας ἡμῶν πήχεις, id est, quatuor cubitos cum dimidio, sive (quod eodem redit) quatuor cubitos cum una spithama, ut equidem ibi in versione latina posui priusquam *Didymi* auctoritas mihi innotuisset. Iam quae deinde apud eundem *Didymum* sequuntur verba, ea ad *Herodotum* utique non spectant, sed prava distinctione laborant. Post Φοσὶν Ἡρόδοτος interpungenda erat oratio, quae dein sic procedit. Προβεῖς τὸ ἑνδεκάτους Ἰαδὴς ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς, ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. S.

CAP. LI. 3. μεγάλῃ) Movit controversiam vir celeberrimus τῷ μεγάλῃ, quod Florentiae μεγάλῃ reperiatur et hic et alibi: nusquam ergo *Herodotum* videri μέγαθος scripsisse. Aliud visum Gr. *Corintho*; [Dialect. ion. §. 59.] τὸ μέγεθος, ait, μέγαθος λέγουσιν Ἴωνες. Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἱστοριῶν II. 76. πρόσωπον -- μέγαθος ὅσον κρή. Quo tamen loco *Arch.* μέγεθος. At is hoc in vocabulo varius est, sicuti et *Vind.* Saepe hoc, saepe illud probatnr. Μεγάθεια, μέγαθος I. 202. 203. II. 92. III. 107. IV. 52. etc. uterque. Par discordia in *Remig.* et *Ask.* Retineamus vulgatum. donec aliunde certius adfulgeat: Dictio ipsa tuta et protecta est. Μεγάθει συμφορὶ II. 74. IV. 52. μικρὸς γὰρ μάκρος αὐτὸς *Aristoph.* *Acharn.* 909. κάλλει καλῆς, μεγέθει μεγάλης, τίχῃ σοφῆς *Theophilus* in *Athen.* XII. 2. p. 563. A. WESS.

9. χωρίων ἀμφοτέρων ἱκανοῦς) *Scythici aheni* par capaci-

tas, IV. 81. WESS. — Quod ait ἐπὶ τοῦ προηγουμένου τῆς γωνίης; sic rursus VIII. 122, 7. Nescio vero cur τῆς γωνίης adiecto articulo dicat, nec tamen adiiciat ad dextram-ne, an ad sinistram. S.

10. Θεοφάνειοι) Dum scriberentur qui supersunt codices Herodotei, notissima fuerunt Θεοφάνεια. Festum Delphicum hoc velut proprio nomine dictum fuisse, haud opinor. Fortasse scripserat Herodotus Θεοφάνειοι. Delphis Θεοφάνεια celebrata, quod *Castellanus* et *Meursius* ignorarunt, aestimare licet e *Plutarcho* T. II. p. 557. r. et *Polemone* apud *Athen.* IX. p. 372. a. Utrobique narratis congruit grandis ille Croesi κρητήρ, quo Delphos hoc die festo scribit usos *Herodotus*. VALCK.

16. ΑΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, Φαμίτων εἶναι ἀνάθημα) Optime distinxit *Gronovius*. Prior interpretes male verterat, dederatque occasionem I. *Corn. de Pauw* negligentiae istius corripitendae. Quod statim consequitur de homine, Delphis oriundo, qui gratificatus Lacedaemoniis fuerit, *Ptolemaeus Hephaestio* adripuit, ut nugaretur, in *Photii Biblioth. Cod. CXC.* p. 481. [p. 321. ed. Gal.] WESS.

[22. ἀναθήματα οὐκ ἐπίσημα) Latinum interpretem secutus *Larcherus*, minoris pretii donaria intelligebat. Sane simulacrum aureum tricubitale, quod mox memoratur, non adeo vilis erat pretii. S.]

25. τὸ Δελφοὶ τῆς ἀρτοκόπου --- λέγουσι) Habet hinc *Plutarchus*, addita dedicationis causa, T. II. p. 401. r. [scil. quod per mulieris illius fidem servatus fuisset, quum venenato pane interfectum voluisset noverca.] Dedit et Croesus τὰ ἀπὸ τῆς διμῆς, sive monilia, collo uxoris detracta, ne quid Apollini negasse videretur: avarus enim ille et hominum credulitati illudens hoc genus dona captabat. Menelao anxio et sciscitanti

Πάργηυσεν φέρε κόσμον ἰλῶν ἀπὸ σῆς ἀλόχοιο
δειρῆς, ---

propterea apud *Athen.* VI. p. 232. Eadem *Eustath. Homer.* p. 1697, 44. [Od. p. 453, 23. ed. Bas.] monente *Berglero*. WESS.

CAP. LII. 4. τὸ ξυστόν τῇσι λόγχῃσι ἰὸν ὁμοίως χεῖρσιν) Ex Mediceo iure instauratum belleque explicitum est. Λόγχη hastae spiculum est. Noster VII. 69. αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ

δὲ κέρας δορκάδος ἐπὶ ἡν ὄξυ, πεποιημένον τρόπον λόγχης: et cap. 77. εἶχον -- αἰχμὰς σμικρὰς, λόγχαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι. Quae his ferme geminae sunt. Mitto itaque Bacchylidae ἔγχεα λογχωτά ex Stobaei Serm. LIII. p. 367. Strabonisque ἀκόντιον λογχωμένον σιδήρῳ μικρῷ lib. III. p. 255. B. [p. 168. A. ed. Cas. Vocab. ξυστόν ex h. l. citavit Ammonius p. 100. nec vero absque macula, de qua vide Valck. ibid. et in Animadv. p. 170. Conf. infra et II. 71, 7.] Potius erit inquirere, iure-ne C. Barthius, ad Papinii Statii Theb. I. 399. p. 137. reposuerit [l. 5.] κείμενα ἐν θήκησι Θεβαίων ἐν τῷ νηῶ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος. Habet ex Stephani margine θήκησι, opinatus, uti arbitror, τὰς θήκας thesauros rerumque sacrarum esse fassis: hinc copula exulare quoque debuit. Non laudo. Aliud veteribus θήκη. Chrysothemis patris Agamemnonis loculum bustumque θήκην πατρὸς in Sophoclis Elect. vs. 899. memorat: frequens Nostro θάψαι ἐν ἱερῇ θήκῃ II. 67. 69. Dabit etiam τὴν θήκην τοῦ Ὀρέστου I. 67. quam σορὸν loculum interpretatur. Cultius Reiskii καὶ Θεβαίων, etsi non districte necessarium: passim scribentium audientiumque peccato Θεβαίων receptum, ubi Θεβίων verius fuerat. Vide II. 9. WESS. — De confusione literarum β et ς saepius olim ad Polyb. et nuper ad Athenaeum monui, quum alibi, tum Animadv. T. II. p. 395 seq. S.

CAP. LIII. 9. τῶν ἐξευρημάτων) Exputare non valeo, quamobrem [Gronovio iudice] plebeium nimis sit, ἐξευρήματα inventa interpretari. Croesus ut oraculi vires et divinationem periclitaretur, ea commentus erat, quae inventu ac cognitu per erant difficilia, ἐπινοήσας τὰ ἢ ἀμήχανον ἐξευρεῖν τε καὶ ἐπιφροῦσασθαι, cap. 48. Invenit personatus Apollo atque explicuit, quod fieri posse rex ambigebat. Sed nolo in re clara operam abuti. Vallae abesse deinde mentio debet. Defuerunt eius libro eadem omnia, quibus mssos plures defectos esse indicavi. WESS. — De Valla vide mox extremam Adnot. ad cap. 54, 7. S.

14. μεγάλην ἀρχὴν μιν καταλύσαι) Potuisset καταλύσειν sedem tueri, sicuti c. 91. ni Codicibus placuisset aliud; neque illi tamen hoc in genere sibi constant, saepissime in dubium vocantes, quid scriptor ipsemet voluerit. Haec vero celeberrima illa sors est,

Croesus Halym penetrans, magnam pervertet opum vim.

Qua de Cicero de Divin. II. 56. et Davisius ibidem. WESS.

CAP. LIV. 4. πῆμψας αὐτῆς ἰς Πυθῶ, Δελφοῦς δαίμονι) Diu ante Gronovium, interpretis prioris lapsu damnato, locum expedit Cl. Lamb. Bos, Obs. Critic. c. 2. Bene in Iliad. I, 405. Πυθῶ, πόλιν Φωκίδος, ἧς οἱ οὐκίστορες Δελφοὶ, Critici Graeci. WESS. — Perperam olim neglexerant intercidere orationem inter voces Πυθῶ et Δελφοῦς. S.

7. προμαντήν καὶ ἀτελεῖν) Ionice scripserat προμαντήν καὶ ἀτελεῖν, prouti recte legitur lib. III. c. 67. ἀτελεῖν τε καὶ πρεδρῖν iterum occurrit lib. IX. c. 72. Ista talia censerem equidem uno eodemque modo semper exaranda. VALCK. — Ἀτελεῖν sermonis indoles postulat. Disputatur, utrumnam Valla ἀτελεῖν sive ἀτελεῖν, quod H. Stephanus adseveravit, hic legerit, idque eius ex Latinis cognosci queat? De Valla, ut significavi, cessare lis debet. Prioris interpretis, sive is Pet. Phoenix seu Corn. Heresbachius fuerit, res enim liquida non est, Latina fuerunt: Delphi vicissim Croeso Lydisque donarunt primas in consulendo oraculo partes, primumque in sedendo locum, atque immunitatem et ius perpetuum cuique etc. Quae ἀτελεῖν, etsi vocabulum sedem migraverit, vertisse eum clamant, atque ex coniectura quidem: nam de membranarum apud utrumque silentium. Lectio ipsa dubio caret, demirorque Corn. de Pauw προμαντήν καὶ προγγεῖν reposuisse. Delphorum in hoc genere gratum erga bene de oraculo meritos animum testantur formulae complures. Addo descriptis a Gronovio ex lapidibus Cyriaci Anconitani pag. 30. ΔΕΛΦΟΙ ΕΔΩΚΑΝ ΦΙΛΙΠΠΩ ΚΑΛΥΜΝΙΩ ΑΥΤΩ ΚΑΙ ΕΚΤΟΝΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΠΡΟΔΙΚΙΑΝ ΑΣΤΑΙΑΝ ΑΤΕΛΕΙΑΝ ΠΑΝΤΩΝ. Aliam Cyriacus excerpserat ἐπιγραφὴν corruptissimam p. 27. iteravitque L. A. Muratorius Thes. p. DLXXXIX. facili opera, modo cura haud defuerit, ex priore sanabilem. WESS. — Simillimam ex Wheelero et Sponio inscriptionem adposuerat Gron. aliamque ex Marmoribus Oxoniensibus: conferrique iussit Nostri locum, IX. 73, 14. Quod ad scripturam vocabuli spectat, ἀτελεῖν utique III. 67, 8. editum est, ubi quidem ἀτελεῖν quatuor codices dabant; quo modo etiam h. l. in eis codicibus, qui in ἀγγεῖν deflexerunt, scriptum olim fuisse videtur; sed IX. 73, 14. in ἀτελεῖν consentiunt om-

nes. Quarum formarum nulla est, qua non uti potuerit Herodotus: neque enim adhuc mihi persuaserunt viri docti, eadem constanter formam idem verbum ab illo scriptum fuisse. Sin certum etiam exploratumque esset hanc illum sibi legem scripsisse, tamen lubricum institutum foret Editoris, qui quoque in loco (quod Schaefero, Mursas edenti, initio constitutum fuerat) *expulsis verborum formis communibus, etiam tum cum codices tacerent, Ionicas sufficere vellet.* Sed, quod idem Vir doctissimus, abiecto mox illo consilio, professus est in Praef. ad suum Herodotum, id et ego diligenti observatione mihi videor intellexisse: Plane cognovi, inquit ille, Herodotum perinde, ac ceteros Scriptores graecos, dialectum ad grammaticam ἀκριβέως non ea exegisse qua vulgo creditur constantia atque perpetuitate. Qua de re ut in *Var. Lect.* saepius a me monitum est, sic in *Adnotationibus* hisce semel monuisse sufficiat. Caeterum facile crediderim, variandi studio Herodotum h. l. diversis duorum nominum terminationibus προμαντήν et ἀτελείην scripsisse. De *Valla* quod in *Adnot.* ad h. l. et ad 53, 9. *Wesselingius* monuit, errorem suum ipse in *Addendis et Emendandis* professus est. „Quae de *Valla* et graeco eius codice „dixi, a vero abire serius deprehendi, nactus exemplar „Venetum anni 1474. benevolentia amplissimi *Meerman-* „ni. In eo nullus hic hiatus, qualis in cod. *Arch.* cuius „cum *Valla* in plerisque consensio errandi hanc causam „praebuit. ἀτελείην *Laurentius* immunitatem vertit.“ — Hoc verbum immunitatem dein *H. Stephanus*, licet caeteroquin *Vallae* versionem ubique sine mutatione exhibens, e versione eiecit, in ora tamen monens ἀτελείην legere *Vallam* pro ἀγγελίην. Denique, quod et in eadem ad h. l. *Adnot.* et in *Dissert.* Herod. c. 8. p. 77. idem *Wesselingius* in dubitationem adduxerat, quisnam auctor esset veteris latinae versionis in eis sectionibus huius primi libri, quae codici *Vallae* defuerant, etiam hunc errorem Vir egregius ingenue retractavit in *Praef.* p. v. interpretem istorum supplementorum non alium, nisi *Conr. Heresbachium*, agnoscens. S.

CAP. LV. 7. Ἀνδὲ ποδαβρὲ, πολυψηφίδα παρ' Ἑρμῶν) *He- sychio* ἀβρὰ βαίων ἐστὶ τυφρόβιος, neque discrepat ποδαβρός. *Themistius* recte *Or.* XIX. p. 226. D. ἀλλὰ τυφρὴς ἦν καὶ αὐτὸς

ἀρετῆς ὁ ποδαβρὸς ἰππωνυμία. Convenit etiam Euripideum ἄγειν αἶβρον πόδα, *Troad.* 506. De tono vocis πολυπληθὺς δια-
quirit *Eustath.* *Hom.* p. 26, 35. et 1473, 53. [*Iliad.* pag. 20, 25. *Od.* . . . ed. *Bas.*] atque utrobique πολυπληθὺς
[conf. *Var. Lect.*] παρ' ἔρμον φύγειν, quasi fuga ad navium
stationes commendaretur. Nihil simile mæsti. *Hermi* quo-
que obportuna mentio. Vid. c. 80. *WESS.* — De mulo,
quem dicit oraculum, vide c. 91. S.

CAP. LXI. 10. τὸ μὲν οὐδαμῇ καὶ ἐξιχώρηται) Supra, οὐ-
δαμᾶ βασιλεύσιν, ubi *Galeus* οὐδαμῇ ex *Arch.* maluit, nullo
successu; utrumque promiscue ponitur. [At οὐδαμᾶ num-
quam et neutiquam significat; οὐδαμῇ, nusquam, nullam in
partem.] Verum leve hoc. Inquirendum est, qua de na-
tione haec praedicentur, Hellenica-ne, an Pelasgica? *Cel.*
Gronovius ad Hellenicam transtulit, altera vertens *Pelas-*
gica, altera *Hellenica*, quarum haec nunquam ex illo solo ex-
cessit, illa valde multumque est vagata; sed iniuriā, prae-
terque scriptoris opinionem. Docet, *Athenienses* originis
esse *Pelasgicæ*, *Lacedaemonios* *Hellenicæ*: illos sedibus suis
non migrasse; *Dores*, quo cum genere *Spartani* mixti fue-
runt, multum pervagatos et diu fuisse. Omnia quae subiun-
guntur, hanc sententiam expostulant; inprimis καὶ ἐκ τῆς
Δωριεὺς οὕτως ἐς *Πελοπόννησον* ἰθὺς, *Δωρικὸν* ἐκλήθη, innuunt
Doriensem et *Heraclidarum* in *Peloponnesum* introitum.
Atque hi πολυπλάντοι: neque fugit *H. Stephanum*, sine caus-
sa spreto. *Stephanus Byz.* [voc. *Δώριον*] clarissime: Ἡρόδοτος
ἐν τῇ α'. περὶ τοῦ *Δωρικοῦ* γένους φησὶ, πολυπλάνητον αὐτὸ καλῶν
καὶ δεικνὺς οὕτω, additis *Nostri* verbis. Par de *Hellenibus* alio-
rum narratio. *Lesbonax Protrept.* p. 173. [in *Reiskii Orato-*
rib. *Graec.* T. VIII. p. 22.] οἱ μὲν ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ἐκ
τῆς σφετέρως αὐτῶν μεταστάντες οἰκοῦσιν ἕκαστος αὐτῶν, ἐξελάσαν-
τες ἑτέρους καὶ αὐτοὶ ἐξελασθέντες ὑπ' ἑτέρων. *Athenienses* vero nun-
quam sua regione migrasse, neque alios inde expulisse: οὕτως
γὰρ ἐξηλάθητι, addit, ὑπὸ (ἀπὸ) τῆς σφετέρως αὐτῶν ὑπ' οὐδαμῶν
ἀνθρώπων κ. λ. Ipsi de se *Athenienses* gloriose ad *Gelonem*,
[apud *Nostrum*] VII. 161. ἀρχαιοτάτων μὲν ἔθνος παρεχόμενοι,
μοῦνοι δὲ ἰόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων. Non equidem nescio
Pelasgorum vagationes, multifariam susceptas et absolu-
tas: *Straboni* ea propter πολὺπλανοι εἶναι ἔθνος καὶ ταχὺ πρὸς
ἰπποναστάσεις lib. XIII. p. 922. [pag. 625. ed. *Cas.*] neque

dissimilia litteris mandasse *Dionysium Ant.* lib. I. pag. 14. At *Herodotus* de universa natione non loquitur, sed de Atheniensibus, inde genus suum ducentibus. Id porro memorabile accidit, doctam hanc de Pelasgis, Doribus, Atheniensibus, Spartanis, et Ionibus dissertationem, XIII. ferme sectionibus inclusam, pluribus ex schedis exulare, absentiaeque eius causam a doctissimo inter Italos viro [*Assemanno*; conf. *Wess. Diss. Herod.* p. 76. et *Gerbr. Bruining* in *Actis Soc. Traiect.* T. II. p. 160. et T. III. p. 310.] in scholio quaeri: neque enim *Herodoti* esse: antiquum scholiasten nimia sedulitate adscripsisse suo exemplari; hinc illis abesse libris, his adesse. Non placet commentum. *Herodoto*, ne longius evager, *Dionysius*, *Strabo*, *Plutarchus*, *Athenaeus*, *Stephanus Byz.*, ut Grammaticos praeteream, disquisitionem istam constanter adiudicant, estque doctior multo quam pro scholiastae ingenio. Neglecta a librariis videtur, ut suavissima rerum *Croesi* narratio lenissime decurreret atque inter se aptior cohaereret. Habetur ad fine lacunae exemplum c. 131. *WESS.* — Plura ad hanc et ad proximas duas sectiones spectantia dabit *Larcher*: multaque praesertim huc facientia erudite disputantur *Parisienses Academici* in *Actis Acad. Inscr.* T. XIV. XVI. XXIII. et XXV. *Atheniensium originem Pelasgicam* rursus tangit *Noster* II. 51. VII. 94. VIII. 44. Fuisse vero Athenienses origine Pelasgos, praecise negat idem *Larcher* in *Chronol. Herod.* pag. 262 seqq. At nimirum cum priscis Ionibus Atticam incolentibus coaluerat olim numerosa stirps Pelasgica, et linguam eorum moresque adoptaverat, unumque cum illis populum confecerat: quod et ipse *Herodotus* c. 57. et seq. haud obscure significat. Conf. *Heyne* ad *Iliad.* N. 625. p. 388. S.

CAP. LVII. 1. Ἦν τινα δὲ γλῶσσαν ἔσαν οἱ Πελασγοὶ etc.) Torsit haec *Nostri* disputatio doctissimorum virorum ingenia. *H. Stephani* et *Ph. Cluverii* in arbitraria vocatione transpositione audaciam, cui imprudenter adstipulatur *Ampl. Bouherius Diss. Herod.* c. ix. pag. 109., recte conspexerunt *Gronovius* et *Geinozius*. Sunt quoque spectabiles et temerariae *Illust. Maffei* in *Origin. Etruscis Histor. Diplom.* pag. 242. machinationes. Interpunctio loci turbas dedit; cuius, uti opinor, haec genuina sententia. De bar-

Herod. T. V.

E

baro Pelasgorum sermone coniecturam, si fas sit, sumi posse ex eorum reliquiis, Crestonem supra Tyrrhenos incolentibus, qui quondam Doribus, Thessaliam tum temporis habitantibus, fuerant finitimi. Haec aperta cuiusvis. De *Crestone* et *Tyrrhenis* dubitatur. Cl. Reiskio probabile non fit, Pelaagos adeo fuisse evagatos, ut derepente ex Graeciae oris in Etruriam transmiserint; nedum Herodotum eam rem sic nude fuisse elocuturum: nusquam praeterea tota Italia urbem Crestonem inveniri. Itaque, *Τυρρηνῶν* loco, *Τυρράων* reponendam, supra quam Macedoniae urbem Crestonica Thraciae regio fuit; cui quidem suspicioni, multis nihil iuvantibus, tanquam nimiae, non adsurgo. Mihi *Creston* et regio Crestonica visa olim fuit satis hic obportuna. *Tyrrheni*, Pelasgicae gentis propago, Lemnum olim Imbrumque insederunt, occuparunt dein varia Chersonesi atque ad Hellespontum loca; tum ad montem Atho, testibus *Thucydide* lib. IV. 109. et *Conone* XLI. Supra hos in Thraciae finibus natio fuit Crestonica, forsitan et urbs *Creston*, *Thucydidis* aetate paene barbara et ἀγλαῖος, cuius et *Noster* VII. 124. VIII. 116. meminit. Quae cum bene habeant, possunt pro veris putari. Quoniam tamen Tyrrhenos Etruriae passim Herodotus memorat, non intercedam valde, si ex *Dionysii* auctoritate [cf. *Var. Lect.*] *Corton* seu *Cortona* Etruriae intelligatur, modo ne *Κρηστῶνα πόλιν* moveant. WESS.

7. καὶ τὴν Πλακίην) Iungit haec artissime *Corn. de Pauw* praecedentibus, omnia ab οἰκιστῶν δὲ usque in μετέβαλε parenthesi includens: par *Reiskii* sententia, sed post *Σαυλάκην* terminum parenthesi statuentis. Quo modo barbari Pelasgorum sermonis in Placianis nullum argumentum, quod sequentia manifesto postulant. Arbitror articulum deesse, adsciscendum certe ad verborum structuram, καὶ τῶν τὴν Πλακίην, et ex illis Pelasgorum, qui Placiam et Scylacem in Hellesponto condiderunt, et quae alia Pelasgica oppida sunt, quae nomen mutarunt: his interseritur, istos ex eo Pelasgorum numero esse, qui Atheniensibus olim adfines fuerunt, de quibus VI. 137., sicuti de oppidis istis *Thucydidis* IV. 109. Et haec plana videntur. Praetuli cum *Corn. de Pauw* οἰκιστῶν. Caussam dabit *Mela* I. 16. [I. 19.] Post, Placia et Scylace, parvae Pelasgorum coloniae, qui-

bus a tergo imminet mons Olympus. Quid nunc facies Illustri Maffeo, Placiam urbem ad Hellespontum Propontidemque nusquam fuisse adfirmante? Nostri verba Scholion aut redolere, quod fuerit καὶ τὴν Πακτύην κατὰ Σκύλακα, et Paetyen secundum Scylacem, scriptorem videlicet Peripli, aut in Placianis latere Pícenos. Praeclarius de Herodoteis meritis est doctissimus Abbas Geinoz, mihi in plerisque consentaneus, T. XVI. Comment. Acad. Inscript. p. 62. WESS.

[9. ὅσα ἄλλα Πελασγικά etc.) In latina vers. scriptum oportebat, sive quae sunt alia Pelasgica oppida. S.]

14 seq. οὐτε οἱ Κρηστωνιῆται --- οὐτε οἱ Πλακινητοί.) Non sollicitantur a me Κρηστωνιῆται, tametsi in Dionysio Κρηστωνῆται. Vulgavit Bouherius Diss. Herod. c. x. lapidis inscriptionem, Placiae, eius ex opinione, depositi, in qua τῆς μητρὸς Πλακιανῆς sive Cybeles memoria, barbari nihil. Fuerunt fortasse inscripti marmoris tempore Placiani, si tamen illorum ea ἐπιγραφὴ, ut Pelasgicae gentis lapsu temporis plures, δῖγλωστοι. At non est. Venit Cyzico, quae vicini oppidi matrem Placianam honoris cultu dignata fuit. Vide Comitibus Caylus Antiq. T. II. p. 198. WESS.

CAP. LVIII. 6. καὶ ἄλλων ἰθύνων βαρβάρων) Delendam ἰθύνων vocem Corn. de Pauw censuit: sine caussa. Passim ἰθύνων βαρβάρων in hoc scriptore. Vocabuli iterationi punitione succursum est. WESS. — Nempe ante ed. Gronov. post πλῆθος et post αὐτῶν comma intersertum erat, non post πολλῶν. Sed et, ut nunc distinguitur, scabra et vix sana oratio videri debet. Denique prope absum ut existimem recte olim distinctam fuisse orationem, hac sententia: *Hellenica gens, quamdiu discreta fuit a Pelasgica, infirma fuerat: postquam vero maior pars Pelasgicorum populorum, et multi alii populi barbari, cum illa coaluerunt, in magnitudinem crevit: contra illi ex Pelasgis, qui manserunt barbari, nulla incrementa fecerunt.* S.

7. ὡς δὴ ὧν ἐμοὶ τε δοκεῖ οὐδὲ --- αὐξήσῃναι) Reiskius πρὸς ὧν δὴ aut πρὸς δὴ ὧν, a quibus nempe mihi videtur. Tu Gronovium adi. WESS. — Istam notulam Reiskius, cum multis aliis, privatim per Wesselingium miserat. Deinde vero in editis ad h. l. Notis idem REISKIUS haec posuit: „Aut „ὧν legendum pro ὧν, --- aut standum a vetusta lectione

„ὡς δὲ ἄν, id quod ego malim.“ Nempe facilitate quidem sua blanditur scriptura πρὸς, quam suo e codice (cui etiam alii suffragantur) adscivit Gron. aliique post eum Editores tenuerunt. Sed vulgatam olim scripturam, quae difficiliorem videri poterat explicatum habere, tuetur Scriptoris nostri usus. Est autem elliptica locutio, in qua subintelligitur repetitum verbum δαίει. Simillima exempla habes I. 65, 20. IV. 5, 1. VI. 137, 13. ubi repetitum intelligitur verbum λέγουσι. IV. 76, 24. ubi ἤκουσα repetendum. II. 8, 8 seq. repetendum ἰππιδανέμην. Quod loquendi genus minus commode expeditur subtilissimus alioquin Hermannus, Not. 177. ad Viger. p. 737. et seq. S.

1) CAP. LIX. 2. καὶ διασπασμένοι) H. Stephanus, in Prolegomenis, in καὶ διασπασνόμενοι mutatum voluit. Satis audacter. Διασπέντες, διασπένει Graecorum usu valent; at quis διασπένεσθαι dixit adhibuitque? Rectum est κατεχόμενοι τε καὶ διασπασμένοι. Namque et Pisistrati dominatione continebantur premebanturque Athenienses, et divulsi in partes erant, Alcmaeonidis, et quotquot eiusdem erant factionis, domo profugis, ut docetur cap. 64. et V. 62. WESS.

8. Χίλων) Ex Florentino, cui consentit Aldus, Χίλων receptus est. Alibi ex eodem Χίλων VII. 235., tum Χίλων VI. 65. Memini Pausaniae ac Plutarcho Χίλωνα probari, Χίλωνα Diogeni Laërt. In uno eodemque scriptore talis discordia cessare deberet. WESS. — In scribendo proprio nomine constare sibi Scriptor utique debet. Nos cum Wess. ubique Χίλων restituimus. Pro vocali ι, ubi producit, frequenter ιι poni a librariis nota res est. S.

9. συμβούλει) Verum hoc. In cod. Med. συμβούλει lenitas Ionica frustra invenitur. Mox c. 71. συμβούλεισι Κρόσω τὰδι. VIII. 101. νῦν τε συμβούλεισι: quibus locis Medic. a scribendi peccato sibi cavit. Quam vero [l. 10.] γυναικα τεκνοποιόν hic et V. 40. adpellat, ea aliis παιδοποιός et τεκνογόνος, Euripidi princ. *Andromachae*, Aeshylo VII. *Theb.* 935. Sophocli *Elect.* 590. WESS.

[13 seq. οὐκάν, sive οὐκ ἄν, --- πείσθαι θείλειν) Intellege φασί, λέγουσι, vel λέγεται. Sic et alibi apud Nostrum, c. 86, 13. ac deinde in eodem cap. saepius. Tum deinde γένεσθαι ei ex abrupto et per asyndeton dictum, cuius ge-

neris exemplum ad I. 11, 20. notavimus: simile habes c. 72, 13. conf. *Var. Lect.* ad III. 12, 9. *Exspectasses καὶ γινέσθαι οἱ etc.* aut *πείθεσθαι θέλοντι τῷ Ἱπποκράτει γινέσθαι μετὰ ταῦτα etc. S.]*

18. *καταφρονήσας τὴν τυραννίδα*) *Affectandi meditandique* hinc in *Lexicis* nova verbo *καταφρονεῖν* attributa fuit significatio, quam certe poscit huius loci sententia. Pisistratus Athenis *regnum appetens*, qualis alias *ἐρασθεὶς τυραννίδος* Herodoto dicitur, et *ἔρωτα σχῶν τύραννος γινέσθαι*. Hic ex vulgari verbi notione potius dici potuisse videretur οὐ *καταφρονήσας τὴν τυραννίδα*: loquendi ratione satis usitata, qua οὐ *καταφρονεῖν*, non *temnere*, et *Homerum* οὐ *φιλέειν*, *detestari*, sunt opposita. Sed secundum *Aem. Portum* apud *Ionas* peculiaris viguit in verbo *καταφρονεῖν* existimandi vel *arbitrandi* significatio: in duobus, quae mihi quidem innotuerunt, *Herodoti* locis obtinet quidem opinionis potentis, vel arrogantis potius de se suisque viribus *persuasio- nis*, sed *quam* aliorum vel parit vel comitatur *contemptus*. *Thucyd.* II. 62. *λέγει τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσει, μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι*. Apud *Herod.* I. 66. *καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρείσσοις εἶναι* praegnans est locutio: *Arcadibus*, quos *contemnebant*, se praestantiores arbitrati *Lacedaemonii*. VIII. 10. *καταφρονήσαντες ταῦτα*, *ista cum contemptu considerantes*. Dum liquido constiterit, nulla habita *contemptus* ratione, *καταφρονεῖν* pro *φρονεῖν* vel *ἄγαν φρονεῖν* a veteribus (recentiorum abusum corrigit *Ammonius* in voc. *φρονεῖν*) usurpatum; suspicabor equidem pro *καταφρονήσας* leni mutatione corrigendum hoc in loco καὶ *φρονήσας*. Dum in *Attica* civitate *Megacles* et *Lycurgus* suae quisque factioni, cuius erat caput, tantum studebat; *Pisistratus*, καὶ *φρονήσας τὴν τυραννίδα*, etiam *tyrannidis occupandae studiosus*, τρίτην ἤγειρε στάσιν. *Aristophanes Vesp.* vs. 505. αἰτίαν ἔχω ταῦτα δράν ξυνωμότης ὧς, καὶ φρονῶν τυραννίδα: vulgato ὦν voculam ὧς isto versu substituendam censeo. VALCK. — At non satis causae fuit, cur constans librorum omnium scriptura, quae etiam *Prisciani* testimonio firmatur, sollicitaretur. Quidni, quemadmodum *καταδοκεῖν* idem ac simplex *δοκεῖν* valet, sic et olim *καταφρονεῖν* eadem notione atque simplex *φρονεῖν* usurpari potuerit? Sane et VIII. 10, 8. *καταφρονήσαντες ταῦτα* nihil aliud, nisi haec cogitantes sonat. Sic igitur hfc

ait, de regno cogitans, regnum meditans. Conf. Adnot. ad cap. 66, 6. S.

20. τῶν ὑπεραιρίων προτάς) Gronovium vide, et Marsham Can. Chronol. p. 647. edit. Francq. WESS. — Servatum graecum nomen *Hyperaetiorum* voluerat Gronov. qui Διάκριται a Plut. nominantur, in Solone p. 85. et 94. et Διακριταί vel Διακριταί apud Steph. Byz. et Hesych. Intelligi autem montanos, et ipsum nomen, et oppositi litorales campestresque ostendunt, et Dionis Halic. verba a Gron. citata ex Ant. Rom. l. 13. ἀρχαῖα τὸ φιλοχωρεῖν ὄρεσιν ὡς ὑπεραιρίους τιναίς Ἀθηναίσι. S.

26. Νίσαιάν τι ἰλῶν) De hac Pisistrati in Megarenses expeditione Aeneas Tactic. c. 4. Νίσαια an Νισαία rectius pingatur, Grammatici quaserunt apud Cl. Dukerum in Thesyd. l. 104. WESS.

34. ἐπὶ τι τοῖσι κατιστιῶσι ἔνεμι τὴν πόλιν) Aldi ἔμμε longe praefert Reiskius. Favere videtur Plutarchus in Solon. pag. 96. ἐφύλαττε γὰρ τοὺς πλείστους νόμους τοῦ Σόλωνος, ἰμμεῖναι πρῶτος αὐτὸς καὶ τοὺς φίλους ἀναγκάζων: sed diversum longe est. Nostro illud placuit: adstruo exemplis, a Gronovio in unum conductis ex lib. V. 71. οἵπῃ ἔμμεν τότε τὰς Ἀθήνας. Sic enim ibi Arch. et Vind. De intervallo temporis, quod abiit ab oppressis prima vice Athenis ad eveream priorem Pisistrati tyrannidem multa Bouherius, sed minime constituta, Diss. Herodot. c. xiv. Tu confer Eduardi Corsini Faistor. Attic. T. III. pag. 101. WESS. — Conf. Nostrum V. 29, 11. 71, 7. 92, 20. S.

CAP. LX. [7. περιμαυρόμενος) Proprie, circummaestus; id est, fatigatus, ut commode H. Steph. nec ita male Val- la, satagens: poteras etiam vexatus intelligere, ut apud Basilium interpretatus est Budaeus, Comment. Ling. Gr. p. 429. Nec enim Gronovianum obsessus placet, quod Wess. etiam tenuit. S.]

12 seq. τοῦ βαρβαρικῶ [βαρβαρίου] ἔθνους τὸ Ἑλληνικόν) Sive hoc, quod reposui, seu *Medie*. malueris, verum manebit, Hellenicum genus a barbaro fuisse seiunctum, et vicissim. At Aldum si sequere, oratio constabit pulcerrime, ex Florentina vehementer conturbata. Qua enim Ἑλληνικοῦ, ἐόν, διζιώτερον, ἀπωλλαγμένον, concordia coibunt, uti necesse est? Athenienses quidem συνίσσι οἰκίαις τὸ Ἑλληνικόν ὑπερβάλλοντο,

uti scribit Pausanias IV. 35.; Barbari nunquam. Novi patrociniū Mediceo quaesitum sedulo fuisse, verum debile, et, si consideretur, alienum. Geminati genitivi ἐκ παλαστῆρου τοῦ βαρβάρου ἔθνος, ambiguitatem quandam parientes, librariorum, ut mutarent, permoverunt. Mecum sentit Steph. Berglerus Act. Lips. MDCCXVI. p. 421. WESS.

17. τῇ οὐνομα ἦν Φύη) Qua ostentata cives decepit Pisistratus, fuisse dicitur [l. 19.] εὐνδής. Phylarchus Athenaei XIII. p. 609. c. τὴν καταχρῶσαν Πισιστράτην ἐπὶ τὴν τυραννίδα, ὡς Ἀθηναῖς πείραν εἶδος ἔχουσαν, καλὴν φησι γερνῆναι. Insanabile Casaubono vulnus non attigit in Pisistr. c. IV. Meursius: meo quidem arbitrato conmode corrigi poterit, ὡς Ἀθηναῖς σωρείας εἶδος ἔχουσαν. Ἀθηναῖς τῆς σωρείας meminit Lycurgus c. Leocr. p. 150, 5. [in Reiskii Or. Gr. Vol. IV. p. 148.] Locum adhibuerunt Meursius in Cecrop. c. 27. et plus una vice Ez. Spanhemius: eiusdem Minervae et alibi fit mentio, et in Antipatri epigr. quod vulgavit L. Küster ad Suid. in Φυροδύμιος. Phya tum ad habitum Deae reducentis ipsum in arcem formata fuisse traditur Valerio Max. I. c. 2. VALCK. — Nos nuper, Viri docti monitum secuti, Athenaeo suum restituimus. Conf. Hesychii Interpp. ad voc. Σόρτυρα. S.

20. προδείκνυς σχῆμα εἶδόν τι etc.) Fuit, qui προδείκνυς refingeret: ego olim προδήκνυς ex IV. 195. VI. 119. Nunc repudio. Hesychius, προδείκνυς, προδείκνυς haud dubie hoc ex loco. Ostentarunt ergo magnificam illam speciem, ut incautos fallerent. Polyaeus hanc fraudem non neglexit lib. I. 21, 1. ubi καὶ τὴν τυραννίδα τῶν Ἀθηναίων κατέσχευ cum Berglero si scripseris, suum auferet iste. WESS. — Larcher vertit, parée de tout ce qui pouvoit relever sa beauté. Mihi persuasum est, eam esse Herodoti sententiam, quam in lat. versione expressi. S.

29. καὶ [οἱ] ἐν τῷ ἄστυ πειθόμενοι) Ut mulierem pro dea adorarent, incessere animos persuasio debuit divinitatis. Πειθόμενοι natum est ex eo, quod restitutum. Simile amanuensium delictum lib. III. 78. Δαριῶς δὲ πειθόμενος δει τοῦ ἐρχομένου, ubi cui Darius obtemperans etc. vertit Valla, qui quidem πειθόμενος, quo modo Codd. plures, in suo habuit. Facit mecum Reiskius. De Phya Athenaeus ex Clidemo lib. XIII. p. 609. et Critici in Comici Equit. vs. 447. varie errantes. Vid. Io. Meursii Pisistrat. c. 16. WESS.

CAP. LXI. 4. λεγομένων ἐνεργῶν εἶναι etc.) Tituli causam explanat Scriptor lib. V. c. 70. WESS.

11. τοῖσι στρατιώται) Vide Paull. Leopard. Emend. VII. 7. ubi Aldinum στρατιώται prudenter corrigitur. Est in Herodoti scriptis Codd. frequentata harum vocum confusio, efficitque [interdum] ut electio in ambiguo sit. Sic I. 59. III. 144. V. 104. IX. 2. etc. WESS.

14. Ἰσπίω δὲ γνώμῃν νικήσαντος) Opinor ex schedis S. Remigii in marginem Stephani venissae γνώμη: videor enim animadvertisse, mirum harum membranarum inter et Stephani excerpta consensum intercedere. Amplectuntur Galeus, Pavius, Reiskius, alii, eam Remig. lectionem, estque conmoda satis. Αὐτός — βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι, γνώμησιν τι νικᾶν scribitur III. 82. Nec propterea tamen unice vera. Aristophan. Nub. 431. ὥστε τοιοῦτόν γ' — — ἐν τῷ δήμῳ γνώμης οὐδὲς νίκησιν πλείονας ἢ σύ. Aeschines in Ctesiph. p. 63. ἐνταῦθα ἕτερον ψήφισμα νίκη Δημοσθένους: et p. 80. ἢ μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράψας καὶ νικήσας Ἀρχίνος. [ed. Reisk. p. 457. et 576.] Haec gemina sunt. Valet in praeliis, νικᾶν μάχην et μάχην, πολέμους etc. Conf. ad Diodori XI. 26. adscripta. WESS. — Sic et νικᾶν Ὀλύμπια, et similia. S.

16. αἱ τινὲς σφὶ προήδίατό κού τι) Sic Regior. unus et Remig. consentiente fere Mediceo. Ex προήδομαι repetitum ivit Gronovius, additis Latinis, quae ipsis nonnihil ante placuerant, sed verbo isti non respondentibus. Προαιδίσθαι Herodoteo sermone non aliud est, ac reverentiam, ob acceptum ante beneficium, et gratum animum testari; ut III. 40. καὶ τίς ἐστι Ἑλλήνων ἐνεργείης, ἧ ἐγὼ προαιδιδύμαι, νῆσσι μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων: cui ego reverentiam ante debeo, non male interprets. Certe ut ea exscripta hic sunt, ita mssii complures. De verbi formatione ut conmenter, necesse non est; qui Herodotum novit, hanc non ignorat: addi oportet, doctissimum Geinozium eadem mecum fuisse opinione. Reiskius προιδόντο, aut προκηδόντο κού τι: qui prospiciebant quodammodo et factum volebant: nisi malueris προιδίαιτο loco προιδόντο, prius obligati beneficiis erant. Non muto sententiam. WESS.

CAP. LXII. 4. τούτω τῷ χώρῳ) Nescio quos duos Codices, in quibus χρόνω, Galeus designavit. Schedis Arch. omnia haec desunt. Ergo-ne Etonensem, editumque Aldinum? quos quidem imprudenter duces legit, quippe errantes.

Marathonis mentio reiue series τῶ χώρῳ postulant. Similis menda vitiavit lib. IX. 69. alias detergenda. Id bene, quod οὕτω δὴ βαθείουσι infra [l. 11.] maluit ex Ionum more et specie. Equidem sine ullo offensionis metu, si vel unus Codex praeiret, id reponerem. Nam, genuinum et Herodoteum esse, ex Eustathio in Homer. p. 288, 16. [Iliad. p. 218, 10 seq. ed. Bas.] atque aliunde demonstrabitur lib. VIII. 14. et 72. WESS.

14. Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱερὸν) Δίας παρόισθε παρθένου Παλληνίδος cadaver suum humandum praedicat Eurystheus in Eurip. Heraclid. 1031. ubi vs. 849. leguntur ista: Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον Δίας Ἀθάνας. Templi forsitan donaria, quaeque illis inscripta fuerint cognosceremus, si Themisonis ad nos pervenisset ἡ Παλληνίς. vid. Athen. VI. pag. 234. F. 235. A. Polyaeus I. 21. §. 1: Πισιστρατος, inquit, ἀπ' Εὐβοίας ἐστράτευσεν εἰς Ἀττικὴν ἐπὶ Παλληνίδος. His in Pallenes demo locum dare potuisset Meursius. VALCK.

17. Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρνάν) Vates atque id genus hominum ferebat Acarnania et vicina Leucas. Qui sacros hos exercituum comites in primis studiosissime commemorat, ab ingenio Thucydidis hac etiam in parte multum diversus, Herodotus Μεγιστήν habet Ἀκαρνῆνα, VII. 221. et Hippomachum Λευκάδιον ἄνδρα, IX. 37. Acarnani quoque, quod fatendum est, non disconvenit Amphilyti nomen: Κύνητα τὸν Θεολύτου Acarnanis nominat Thucyd. II. cap. 102. Sed multo tamen plures Attici nobis, nec mirum, innotuerunt χρησμολόγοι. Quando itaque qui bene ominatus accessit Pisistratum Amphilytus, Platonis Socrati dicitur in Theage p. 124. D. (quod Paull. Leopardus iam animadvertit Em. VII. c. 7.) ὁ ἡμεδαπὸς Ἀμφίλυτος: Ἀθηναῖος autem Clem. Alex. Strom. I. p. 398, 21. ubi notat Hudsonus; his ego quidem testibus fidere malim, quam descriptoribus Codicum Herodoti; suspicatus Acharnensem fuisse Amphilytum, atque adeo dedisse Nostrum Ἀμφίλυτος ὁ Ἀχαρνεὺς, aut si quis illud ob morem praeferat Ionicum, ὁ Ἀκαρνεὺς. Inventum Eustathio et βάθρακος παρὰ τῷ Ἰωνί Ἡροδότῳ, ad Od. H'. p. 271, 46. [p. 1570. ed. Rom.] alia quaedam idem habet huius formae rarissima. Ἀκαρνάν et Ἀχαρνεὺς et alibi permutata sunt a librariis, et in Luciani Ἑταιρ. Διαλ. VII. T. III. p. 297. ubi conflatum e duplici lectione, quod

libri praebent scripti, 'Αχαρνανὺς et 'Αχαρναντὺς. Bene momenti *Guieto* debuerat obtemperari: vera enim est procul dubio lectio, ὁ γιωργὸς ὁ 'Αχαρνὺς, qui Acharnis a patre missus in urbem ὄνου τιμὴν ἀπειλήθει: sic corrige vulgatum οἶνου: noti sunt 'Αχαρνκαὶ ὄνοι. VALCK. — Gronovium vide, et Themistium Or. III. p. 46. WESS. — 'Αχαρνάν, sive ionico idiomate 'Ακαρνάν, perinde ac 'Αχαρνὺς, de Atticae populo olim dici solitum censuit Gronov. provocans etiam Senecae Tragici Hippolyt. vs. 22. S.

19 seq. Ἐβρίπται δ' ὁ βόλος etc.) Responsum harioi Aeliani se memoriae obtulit, cum thynnorum piscationi, cultissime descriptae, subderet *Histor. Anim.* XV. 5. οἰκοῦν - - - καὶ Ἐρετριεῖς ἴσαι ταῦτα καὶ Νάξιοι, κατὰ κλίος τῆς θήρας τῆς τοιαύτης παθόντες, ὅσα Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι λήγουσι. Norunt haec et testantur tum Eretrienses, tum Naxii, hac piscatione insignes, ut Herodotus et alii testantur. Sic Gillius et Gesnerus, minime eius sententiam, ut dicam lenissime, adsecuti. Eretriensibus, ait, Naxiisque et Atheniensibus ex fama eiusmodi thynnorum capturae usu venisse, quae Herodotus atque alii litteris prodiderint. Atheniensibus, inquam, qui excidisse videntur, nisi si scribentis oblivione sint neglecti. Hoc obiter. WESS. — Perspecte Schneiderus ad Aeliani locum citatum monuit, respici verbum σαγηνεύειν, quod de populis dicitur, qui thynnorum instar quasi verriculo capiuntur. Conf. Valck. ad Herod. III. 149. S.

CAP. LXIII. 1. συλλαβὴν τὸ χρηστῆριον) συλλαβὴν optime vir clariss. [Gronov. contra Galeum, συμβαλὸν corrigentem] defendit, quem ad *Arriani Exped. Alex.* I. 19. consulere opportunum erit. WESS. — Conf. Herod. III. 64, 23. ad quem locum Gron. provocavit. S.

4. τετραμμένοι ἦσαν) Leve videbitur, notandum tamen; sollemne Ionibus esse ἶσαν, idque hoc in libro nonnunquam, veluti c. 31. 71. etc. sed frequentius ἦσαν scribi; in aliis prius esse crebrius. Quae mihi discrepantia amanuensium, non scriptoris arbitratu accidisse visa semper fuit. WESS. — At, quod Homero licitum fuit, augmenta verborum modo adiicere, modo negligere; eandem, puto, veniam sibi sumere Herodotus potuit. S.

13. καὶ ἀπέναντι ἱκαττος) H. Stephanus veterem scripturam,

ut oratio lenior curreret, mutavit. In *Parisino* ἑκαστον librarius, supra scripto *sigmate*, idem fortasse atque ille arbitratus, aut certe *scriptionis* peccatum esse corrigendum. Salva res erit, modo infinitivi, quae *Gronovii* opinio, imperantium vicem fungantur. Saepissime hoc genus noster amavit, lib. IV. 126. σὺ δὲ σταῖς καὶ παντάμενος πλάνης μάχεσθαι: sic libri mssti et *Eustathius*, e quibus et VII. 159. σὺ δὲ μὴ βοηθεῖν refingendum erit. *Küsterum* in *Clerici Bibliotheca*, alia omnia amplexum, ardor obloquendi a vero avertit. WESS. — At adiectum h. l. verbum κελύοντις non sinit nos nunc de infinitivo notione imperativi posito cogitare. Quin potius agnoscamus hñc idem ἀνακολουθίας sive enallages genus, de quo supra ad cap. 27, 18. diximus. S.

CAP. LXIV. [7 seqq. ἐξ Ναξῶν καὶ γὰρ ταύτην etc.) Commodius in hunc modum distinguetur oratio: ἐξ Ναξῶν καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πεισίστρατος κατεστρέψατο - - - Ἀνγδάμι' πρὸς γε (sive πρὸς τε) ἔτι ταύτοις τὴν νῆσον Δῆλον, (scil. κατεστρέψατο, καθήρας (scil. αὐτήν) ἐκ τῶν λογίων. Ad haec etiam *Delum insulam* (subegerat,) quam ex oraculi responso purgavit. S.]

10. καθήρας δὲ ὧδε) Io. Meursium correptum [a Gronov.] nollem: Eadem scripsit in *Pisistrato* cap. 8. quae *Noster*. Eleganter atque ad hunc locum obportune *Thucydides* III. 104. ἐκείνης μὲν γὰρ καὶ Πεισίστρατος ὁ τύραννος πρότερον αὐτήν, οὐχ ἄπασαν, ἀλλ' ὅσον ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐφωράτο τῆς νήσου. Verbis discrepat; in lustrandae insulae ritibus et modo discordia nulla. WESS.

15. μετὰ Ἀλκμαιωνίδων) Vetus interpres Ἀλκμαιωνιδῶν ex coniectura, quae absurda minime est. *Alcmaeonidae* omnes Athenis ob Pisistratidarum tyrannidem excesserunt, civiumque plures secum traxere, sicuti lib. V. 62. uberior commemorat. Ducem non nego *Megaclem* fuisse, universae tamen gentis potior mentio. Praeclare *Plutarchus* in *Solone* extremo: ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθύς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Ἀλκμαιωνιδῶν. WESS.

CAP. LXV. 4. ἐπὶ γὰρ Αἰόντος) Confer *Pausaniam* lib. III. 3. Nostrum aemulantem, nec dextre tamen suis partibus functum. WESS. — Quem *Hegesicles* Herodotus nominat, is Spartanis *Agesicles* erat, pater *Aristonis*, qui c. 67, 3. memoratur. S.

ἷ. ξένους ἀπρόσμικτους) *Peregrinis intolerabiles* Interpreta. Ἄμικτοι, ἀνεπίμικτοι, ἀπρόσμικτοι omnes illi, qui peregrinos iure commercii excludunt, eorumque consociationem atque adiutum recusant. De Britannia Diodorus V. 21. αὐτὴ δὲ τὸ μὴ παλαιὸν ἀνεπίμικτος ἔγιντο ξενικαῖς δυνάμει. Hinc ἄμικτοι ἄνθρωποι Lucian. H. V. II. 27. et ἄμικτα ἔθνη καὶ θνητῶν Phil. Iud. Leg. ad Cai. p. 1013. c. homines gentesque, omne familiaritatis genus detrectantes. Polybii ἀνεπίμικτα τῶν ἰθῶν de neglecto commercii usu et accessu *Excerpt.* p. 1023. [lib. XVI. 29, 12. nostrae ed.] huc pertinet, sicuti ἐπιμικτὴ πρὸς τοὺς Τρυήτας infra c. 68. et 185. in aliam partem. WESS. — Conf. Lexic. Polyb. in Ἀμικτὰ. S.

14. Λυκόβοργ) Potuisset vir clariss. aliud robur *Cod. Florentino* addere ex *Apollon. Rhod.* I. 162. τὸν μὲν βα πατρὶ Λυκόβοργος ἐπιμικτὴ: et ex principe Poëta, a criticis veteribus ibi laudato, *Iliad.* H'. 144. ac Z'. 130. In oraculi versu tertio, [L. 16.] ἡ ἄνθρωπον iustum est. *Themistius* sibi non constat, fortasse aliorum culpa. Tametsi *Orat.* XIX. principio, nunc quidem καὶ καὶ ἄνδρα scriptum inveniat, in sequentibus bis terve οὐκ ἂν ἰδίωτα, si θεὸς ἡ ἄνθρωπος ἦν. Fuit autem Pythiae id responsum multo celeberrimum, et, si *Plutarcho* adv. *Colot.* pag. 1116. f. fides, ἐν ταῖς παλαιολογίαις ἀναγραφαῖς insertum apud Spartanos. WESS.

[20. ὡς δ' αὐτοὶ Λακιδ. etc.) Vide Adn. ad c. 58, 7. S.]

21. ἐπιτροπύσαντα Λεωβώριω) Laborant haec premunturque insigni difficultate, etsi *Pausanias*, lib. III. 2. haud aliter, ac nos cum maxime, legerit. *Labotas*, sive *Leobotes*, ex regia Eurystenidarum familia, fratris *Lycurgi* (quippe *Proclidae*, atque ex alia gente) filius non fuit: si sororis filium dixeris, oberit *Labotae* aetas, qua suae is tutelae erat, cum hic nasceretur. Praeterea *Charilli*, sive *Charilai*, fratris *Polydectae* filii, tutelam *Lycurgus*, magno scriptorum consensu, administravit. Haec atque alia *Io. Meursius* *Herodoto*, uti censet, manifeste erranti, obiicit *Regn. Laconici* cap. 9. et *Miscell. Lacon.* II. 5. Sequitur *Meursium* et amplius centum annis inter *Labotae* obitum et *Lycurgi* legislationem intercessisse contendit *Bouherius*, *Diss. Herodot.* c. 13. Cui equidem largiri debeo, si *Apolodori*, *Clementis Alex.*, *Africani*, *Eusebii* rationes constant, id verum videri. Ergo - ne Noster erravit? Fieri potuit:

quamquam si consideretur accurata utriusque regiae familiae recensio, VII. 204. VIII. 131. res ea ad credendum fit difficilis. An Χαρίλλου cum viro Amplissimo refingendum, culpaque in librarios, qui nimis scioli Λεωβώτῳ correxerint, est referenda? Sic profecto in vado res erit, et Herodotus ab errore immunis: vitium vero antiquissimum et Pausania prius; neque id mirandum, cum suo iam tempore Philemon apud Porphyrium Quaest. Hom. VIII. [Vol. I. Homeri Barnes. pag. xcii.] de corruptis Herodoti exemplaribus querelam moverit. Marshamus Can. Chronol. p. 452. aliam, et forte planiorem, ingressus medelae viam fuit: mutata vocum sede fuisse censet Λυκ. ἐπιτροπ. ἀδελφίδου μὲν ἑωυτοῦ, βασιλ. δὲ Σπαρτιητίων Λεωβώτῳ, cum esset tutor filii fratris sui, Leobotas autem Spartanorum rex. Sunt sane huiuscemodi vocabulorum transpositiones non insolitae, neque oberit multum Leobotae Lycurgique aetas. Certum est, de tempore legum latarum vitaeque Lycurgi vero principio antiquos scriptores discordiis destineri; id ne operosius ostendatur, otium Meursius fecit. Constat praeterea, Eunomum, legislatoris patrem, et fratrem Polydectem breve regni spatium habuisse: vixisse Leobotam diutissime, Doryssum atque Agesilaum, filium nepotemque, exiguo intervallo, et rege Agesilao leges Spartanis perlatas ex Pausania III. 2. Quae utique constare posse videntur: opus enim minime est, ut Apollodori temporum rationibus Noster adsentiatur, neque ut scripsisse censeatur, rege Leobota componendis legibus operam impendisse Lycurgum: ad eius regnum tutela pertinet, quam Creticum iter excepit deinde, quo de praeter alios Strabo. WESS. — Larcherus, in prior editione Herodoti in Gallicum sermonem conversi interpretationem Marshami secutus, in posteriore editione plane Charilli nomen in locum Leobotae vel Labotae substituere non dubitavit: cuius consilii rationes in Cronol. Herod. cap. xvii. p. 489. seqq. exposuit. S.

25. ἰνωμοτίας καὶ τηρηάδας) Utrumque Glossae Herodotae explanant; unde Suidas, sed non sine peccato, descripsit, ut ad Glossatorem suo tempore docebitur. [Conf. Koen. ad Gregor. Dial. ion. §. 93.] Bene Polyaeus de Lacedaemoniis κατὰ λόχους καὶ μοίρας, ἰνωμοτίας καὶ συσσίτια

ορμητοειδένους lib. II. 3, 11. Ephoros, a Lycurgo Spartanis fuisse inpositos, *Marshamus* infitatus fuit imprudenter. Nostri patrocinium docte professus *Clar.* est *Iac. Perizonius* ante laudabilem *Gronovii* operam ad *Aelian.* V. H. III. 17. Ceterum *μάλιστα τοι νόμον πάντα* *Cod. Remig.* si *νόμια* fuerint, cupide probarem: mores atque instituta indicant. Vide III. 99. et de *Lycurgi* post obitum divinis honoribus *Nic. Damascenum* *Exc.* p. 449. WESS.

CAP. LXVI. 4. ἀνά τ' ἰδραμον αὐτίκα) Sic VII. 156. αἱ δὲ παραυτίκ' ἀνά τ' ἰδραμον καὶ Ἰβλαστον. Et *Diodorus* V. 12. ταχὺ τοῖς τε βλοῖς ἀνιδραμον καὶ ταῖς δόξαις πηξίσθαι: qui cum in modum saepe alias, ut ibi ostensum fuit. Adde *Panll. Leopardum* *Emend.* VII. 7. WESS.

6. καταφρονήσαντες Ἀμυδάων κρίσεως εἶναι) Imitatur *Abydenus* de turris Babylonicae structoribus, καὶ δὲ θιῶν καταφρονήσαντας ἀμείνωντας εἶναι in *Eusebii* *Pr. Evang.* IX. 14. Putabam καταφρονεῖν, *Erotiano* praeunte, Ionibus tantundem fuisse ac κατανοεῖν considerare, opinari, non sine contemptu quodam. Nec alia mens doctissimo *Reiskio*. *Annam* dedit *Herodotus* VIII. 10. et huius libri c. 59. ubi *Valekenarii* animadversionem expende. WESS. — At accedentem contemptus notionem ignorat *Erotianus*. *Conf.* *Adnot.* ad cap. 59, 18. S.

15. οἱ δὲ, πένδας φερόμενοι) Ita multo post *Carthaginenses*, sed pari eventu, in *Diodori* lib. XX. 13. Suscepta infelix haec et temeraria expeditio fuit rege *Charillo*, docente *Pausania* III. 7. et VIII. 49. Calamitatem vero captivorum *Laconum* alia in re *Libanius* tetigit *Prosphonet.* ad *Julian.* p. 179. A. ὥσπερ γὰρ ἦν ἔτιμον Σπαρτιάταις γῆν Τερματῶν, ταύτην εἰργάζοντο τοῖς νενικηκόσι, χοίνικας ἔχοντες: i. e. si interpretem audis, modios tenentes. At noli auscultare; χοίνικας nihil aliud ac *Nostro* πένδας, isto quidem oratoris loco. WESS.

22. τῆς Ἀλείης Ἀθηναίης) Bene *Minervae* hunc titulum instauravit *Gronov.* etsi in vocis origine error inest. *Constanter* Ἀλεῖαν adpellat *Pausanias*, regique *Aleo* acceptum refert, oblitus *Homericum* *Iliad.* χ'. 301. In *Strabone* VIII. pag. 595. [p. 388. D. ed. Cas.] Ἀλαίας nomen habet ex doctorum coniecturis. De conpedibus, quae inter templi donaria *Pausaniae* aevo durabant, ipse lib. VIII. 47. WESS. — *Conf.* *Nostrium* IX. 70, 17. S.

CAP. LXVII. 11. *ἰγνίετο*) Herodoteum hoc, ex Ionum more. Florentinus dialecti rationem non duxit, mox quoque *τουρίων, ὀρίων* aliaque inmutavit, quae tangenda non fuerant. Sustuli praeterea *τὴν*, cui sedem inter αὐτὶς ἐς θεὸν concesserat. Nam turbat orationem, neque praesidium accipit ex cap. 153. *τὴν πρώτην εἶναι*, quippe plane diverso. Reiskius, retineri si debeat, mavult *ἐπιμπον τὴν αὐτὶς ἐς θεὸν*, et *πομπὴν* ad structuram adsciscit: posset geminum videri Sophocleum *Trachin.* 665. *πρὶν ἢ τάνδε πρὸς πόλιν ἀνύσει*, nisi discreparet recte expensum. WESS. — Ad *τὴν ἐς θεὸν* nullo incommodo ὁδὸν intelligi poterit, sive *πομπὴν* malueris, nomen ex cognato verbo repetitum. Conf. quae ad I. 109, 2. monemus. S.

15. *Τρύτη λευρῶ ἐνὶ χώρῳ*) Cl. Pauw *Τρύτη λευρῶ ἐνὶ χώρῳ*: cui Reiskius consentit, *λευρῶ* tamen scribens. Aliter Poëta *Odys.* H'. 121.

*τῆς ἑτέρον μὲν θειλόπεδον λευρῶ ἐνὶ χώρῳ
τίσεται* --- WESS.

17. *καὶ τύπος ἀντίτυπος*) Rixantur nimis quam fuerat ex usu Gronovius et Küsterus; in adnotationibus ille, hic Clerici in *Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 405. Cui bono? Scriptor ipse [c. 68, 18.] *τὸν ἄκμωνα καὶ σφύραν, incudem et malleum, esse τὸν τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον* ait, quod malleus incudem feriat, et incus vicissim malleum repellat: id fieri solere, officinae ferrariae adspectu omnes et sono edocent; et utrumque H. Stephanus et Chytraeus dudum monuerunt. *Τύπος* in oraculi ambagibus atque ex vi quadam originis *malleum* non male; *ἀντίτυπος*, quia eius ictum repellit, *incudem* exprimere aptus est: *πῆμ' ἐπὶ πῆματι*, *ferrum*, quod malleo super incude tunditur. Qua in explicatione ab Herodoti sententia non deflexit Pausanias III. 3. p. 210. WESS.

19. *Τρύτης ἐπιτάρροδος ἔσση*) Corn. de Pauw reponebat *Τρύτης ἐπιτάρροδον ἔξη*, *Tegeae auxiliatorem habebis tibi*, de auxiliatore, cuius tamen notitia requirebatur, ipso tacens. WESS. — Auxiliatorem Pavius Orestem intellexerit. At hunc non *Tegeae*, sed *contra Tegeam*, auxiliatorem desiderabant Spartani. Itaque Aem. Portus in *Lex. ion.* versionem *Vallae* secutus ait: „*Ἐπιτάρροδος* apud Herodot. non pro „*auxiliatore* (ut passim apud Poëtam) accipitur, sed pro

„victore.“ Nec ita male. Nemppe verbum *ἐπιβοῦν*, indeque derivatum nomen *ἐπιβόος*, eique geminum *ἐπιτάβος*, mediam habet significationem, cum strepitu accedere, adstrepere, ut in fragm. Sophoclis apud *Athen.* VII. 277. b. Itaque, sere ut *βουβῶν*, de eo dicitur qui cum strepitu et impetu adest, sive ad opem ferendam amico, sive ad depellendum hostem; quemadmodum et de eo qui vel adplaudit amico, vel insultat hosti. Cacterum, quum et verbum istud, et nomen, cum dativo casu potius, quam cum genitivo construatur, rectius fortasse *Τεγίης* scribetur: quo ducit scriptura codicis Vossiani apud *Steph. Byz.* in *Τίγαι*. Nam oppidi huius nomen non solum in singulari numero efferebatur, verum etiam in plurali. Sic certe *ἱ Τεγίας* ait *Archestratus* apud *Athen.* III. 112. b. S.

[20. ἀπείχον τῆς ἐξουσίας οὐδὲν ἴλασσαν etc.) Haec Gronov. sic convertit, nihilo minus inventione abstinerunt, absurde prorsus: quam interpretationem miror a *Wess.* absque notatione servatam esse. Recte ad sententiam *Valla*: nihilo minus inventione frustabantur. Ad verbum *H. Stephanus*: nihilo minus ab inventione aberant. *Larcherus* vertit, quasi in Graecis esset, ἵτι μᾶλλον ἀντίχοντο τῆς ἱμῶν. S.]

21 seq. *ἱς οὗ δὴ Αἰχῆς, τῶν ἀγαθοεργῶν*) Proscribitur a *Pavio* et *Reiskio* *ἱς οὗ*: praestare aut *ἵως οὗ*: aut *ἱς ὧ*. Sic enim usu receptum esse. Contra veniunt schedae *Florentinae* IV. 12. 160. et 166. ubi *Gronov.* tum reliquae omnes V. 51. Ellipsis defectui mederi potest. De Spartanorum *Agathoërgis*, *Ruhnkenius* ad *Timaeum* et doctorum alii ad *Hezychium*. *WESS.* — In *ἱς οὗ* ellipsin *Aem. Portus* statuit huiusmodi, *ἱς ἐκείνων τὸν χρόνον οὗ*, ad illud tempus quo. Quidni dicamus, *ἱς* in ista formula pro *ἵως* usurpari, adeoque regimen huius particulae aemulari. Quidquid sit, de *Herodoti* usu dubitari non debet. Locis a *Wess.* citatis adijci poterunt III. 31, 11. V. 86, 14. etc. S.

26. ἐλυνεῖν) Sic lib. VIII. 71. καὶ ἐλύνον οὐδὲνα χρόνον: at VII. 56. ἐλυνύσας οὐδὲνα χρόνον, discordibus mstis et litteram iteratam recusantibus, *Suida* non dissentiente. *Hippocratis* Codd. in Ionico verbo abeunt in partes itidem, uti *Foësius* conmonstravit. Vide *Apollonii Rhod.* I. 589. interpretes, et *Paull. Leopardum* Emend. lib. I. 24. *WESS.* — Conf. *Koen.* et *Schaeff.* ad *Gregor. Dial. ion.* §. 92. S.

CAP. LXVIII. 6. ὁ χαλκεύς) *Faber aerarius vetus* interpres; Heresbachius *ferrarius*, insecutique editores. Gronov. sine causa *aerarium* praetulit. Dudum est, cum *Pausanias* III. 3. doceret, officinam ferrariam fuisse, in quam Lichas penetraverit, minime neglecta notionis eius ratione. Patefacit id quoque res ipsa eiusque series. *Pollux* VII. 106. χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον, καὶ χαλκίας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους, quorum ultima sunt *Aristotelis* de *Poët. Art.* cap. 25. p. 256. Confer *Fragmenta Pythagor.* p. 706. *Ed. Gal. Schol. in Apollon.* Rhod. I. 430, et *Aemil. Portum* ad *Xenophontem* p. 1178. et de *Orestis* corpore, cubita longitudinis habente septem *Philostratum Heroic.* I. 2. p. 668. tum *A. Gellium* N. A. III. 10. cui *Noster* propter illud litteris, tametsi ex *Spartanorum* sermonibus, proditum, homo fabulator. WESS.

7 seq. Ἡ κοινὴ -- -- ἰθαύμαζε) Haec minus sincere scripta prostant in *Etymolog. M.* p. 434, 28. VALCK.

11. μὴ μὲν γενέσθαι) Si faverent codices, praeferrem *μηδαμὸς γενέσθαι μηδαμᾶ μέζοντας ἀνθρώπους τῶν νυν*, nullos uspiam fuisse. lib. II. c. 91. μὴδ' ἄλλων μηδαμᾶ μηδαμῶν ἀνθρώπων. *Opinio* non absurda fabri ferrarii *Tegeatae* nitebatur ea propemodum ratione, quam *Celsi* verbis apud *Origen.* IV. p. 207. exprimas: τὰ αὐτὰ αἰὶ καὶ γεγενῆσθαι καὶ εἶναι καὶ εἶσθαι. Simillima dantur *Epicuri*: istam ἀπιστίαν, valde probatam *Palaephato*, expugnare nititur *Plutarchus* T. II. p. 732. n. VALCK. — At recte in vulgatam consentiunt libri. In ista formula μὴ μὲν, particula μὲν *Herodoteo* more pro vulgata μὴν ponitur: de qua particula idem *Valck.* cui h. l. suspecta fuit, recte praecepit ad III. 99, 7. ubi ἀπαρτὸς ἐστὶ μὴ μὲν νοσέειν: parique modo III. 66, 14 seq. ἔξαρτος ἦν μὴ μὲν etc. Caeterum conf. III. 15, 5. ibique notanda. S.

20. πῆμα ἐπὶ πῆματι) *Aldinum* ἐπὶ πῆμασι *Sophocles* verum praestaret *Antig.* vs. 605. ἀρχαῖα -- -- πῆματα φθιμένων ἐπὶ πῆμασι πίπτοντα, nisi alia in re occuparetur, et in formulae usu variarent veteres. *Responsum Pythiae* apud *Aelian.* Var. Hist. III. 43. καὶ πῆμα δόμοις ἐπὶ πῆματι βαίνει. *Manetho* V. 57. Ἐνθ' ἀναταστασίαι καὶ πῆμα' ἐπὶ πῆματι δινοῦ. Refer huc, ut alia praetereantur, *Iuvenalis* Sat. XV. 165.

Herodot. T. V.

F

*Ast homini ferrum letale incude nefanda
produxisse parum est. - - WESS.*

26. ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκιδόντος) Reiskio, si ἐκιδόναι hic significet locare pro certa mercede, negans particula visa fuit supervacanea. Non accedo. Vetat enim Pollux, haec eadem citans I. 75. Ἐμισθοῦτο, conducere cupiebat et conabatur. Quo modo saepe cultissimus quisque. Noster III. 53. ὁ μὲν Περικλῆς ἐστύλλετο εἰς τὴν Κερκύραν. et cap. 139. ἐπεθύμει τῆς χλανίδος, καὶ αὐτὴν προσελθὼν ὤννετο. Utrobique conatus et voluntas [pro ipsa actione] indicatur, sicuti et cap. seq. χρυσὸν ὤννετο. [et c. 165, 2.] Vide Io. Taylor ad Lysiam p. 146. Valkenarium in Euripid. Phoeniss. vs. 1406. et Paull. Leopardum Emend. VII. 7. WESS.

CAP. LXIX. 2. ἵπιμπε εἰς Σπάρτην etc.) Hinc Messeniorum exprobratio in Lacedaemonios, a Croeso, Graecos Asiae incolas premente, donis illectos, et primos omnium, Κροίσῳ τι αὐτοῖς δῶρα ἐπιστρίλαντι γίνεσθαι φίλους βαρβάρων πρώτους in Pausaniae lib. IV. 5. Addunt alii, missum et Eurybatum fuisse ad milites conducendos, sed ad Cyrum omni cum pecunia perfide transiisse apud Suidam in Εὐρύβατος. WESS.

11. δι' ἀγγέλων ἐπικηρυκαύετο) Aberrat liber Archiep. Infra c. 99. δι' ἀγγέλων δι' πάντα χρῆσθαι. VII. 203. λέγοντες δι' ἀγγέλων ὥς etc. Alcidas Or. Ulyss. p. 185. πίμποντες διὰ τοῦ οὐτοῦ εἶδους, καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. Strabo XV. p. 1040. v. τοῖς δὲ βασιλεῦσι συνεῖναι δι' ἀγγέλων. Sed desino. WESS.

[16. χρυσὸν ὤννετο) Vide ad c. 68, 26. notata. S.]

18. ἐν Θόρνακι) Hoc de Laconicae monte et Apolline Pythaeo, Croesique auro, Pausanias III. 10. WESS.

CAP. LXX. [5. ζώδιων) ζώδια hic non modo animalia dicuntur, ut vulgo intelligunt; sed cuiuslibet generis figurae, animalium, florum, fructuum, etc. Sic ζῶα, I. 203, 11. et 12. et alibi. Sic idem ζώδια apud Athen. V. 197. b. S.]

7. ἀμφορέας χωρὶντα ἄγον) De eodem cratere III. 47. τὸν ἥγον Κροίσῳ. Aldus dederat ἄγον hoc loco, quemadmodum c. 166 et 170. Mutavit Stephanus aut scriptum secutus Cod. aut Ionum haud esse arbitratus; quod utique secus habet. Neglectae αὐξήσεως cumulum congestit Portus. WESS. — Aem. Portus in Lex. ion. sub voce αὐξήσεις. S.

16. ἐς τὸ Ἡραῖον) Verum est iustumque. [conf. Var. Lect.] Vide IV. 88. et 152. *Apuleius Florid.* p. 350. *Enimvero fanum Iunonis antiquitus famigeratum: id fanum secundum litora, si recte recordor, viginti haud amplius stadiis oppido abest; ibi donarium deae perquam opulentum.* Sic ille de Samiorum Heraeo. WESS.

CAP. LXXI. 7. ὦ βασιλεῦ) Minutae voces, Herodoteae tamen, forsitan e codicibus, ex *Athenaeo* certe III. p. 78. E. restitui poterunt: ὦ βασιλεῦ, σὺ δὲ ἐπ' ἄνδρας τοιοῦτους στρατεύεσθαι παρασκευάζαι; Similiter lib. VII. c. 10. σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, μέλλεις ἐπ' ἄνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἀμείνωνας ἢ Σκύθας; Nostro loco, σὺ fuerat elisum a proxime praecedentibus literis. VALCK.

11. χώρην ἔχοντες τρηχέην) Fatentur Persae, γῆν γὰρ ἐκτὴν μεθ' ὀλίγην καὶ ταύτην τρηχέην, magis ex Ionum consuetudine, lib. IX. 121. Qua etiam de caussa ἐπιπονώτατα ζῶντες διὰ τὴν τῆς χώρας τραχύτητα *Xenophonti Cyropaed.* VII. p. 197. B. Quod *Athenaeus* vero exscripsit πρὸς δὲ, νῆ Δι', οὐκ οἶνω χρίονται, id illi privum est et relinquendum. Variat et alia, atque adversos experitur Codd. omnes. Noster autem sibi contrarius non est, quando c. 133. οἶνω δὲ κάρτα προσκίεται, οἶνο Persae addictiores sunt. Olim pauperes erant et tenui victu contenti: Cyri et insecutorum principum victoriae potentiam et divitias; opes, ut fit, luxum pepererunt. Lege *Strabonem* XV. p. 1068. [p. 735. ed. Cas.] WESS.

CAP. LXXII. 9. ἔνθιν μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀπέργει) Sic *Eustathius*, msstis consentiens. *Corn.* tamen de *Παυῶν* aut *Συρίους* aut *Καππαδόκας* erasos mallet. Potuerat profecto alterutro Noster defungi, ut c. 76. Nunc praegnans ratio nulla delendi est. Tractum illum, quem in Pontum demergens *Halys* radit, *Συρίαν*, *Ἀσσυρίην*, *Λευκοσυρίαν* saepe adpellitant *Apollon.* *Rhod.* II. 947. 966. ubi docte *Critici Graeci*, *Dionys. Perieg.* vs. 733. *Adi et Gronov.* II. 104. [At ibi nihil quod huc spectet reperitur.] Mox *Reiskius* πάντα τῆς Ἀσίης τῆς κάτω. WESS.

13. ἐστὶ δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρης ταύτης ἀπάσης) Bene *Io. Fr. Gronovius* [referente *Iacobo* filio, in *Nota ad h. l.*] haec parenthesi includenda, aut maiore distinctionis nota ab insequentibus seiungenda, arbitratus fuit. Αὐχὴν, cervix, angustus meatus Nostro est, et terrae etiam angustior tractus,

cervicisque instar porrectus. De Bosphoro Thracio IV. 85. μή-
 κος δὲ τοῦ στόματος, ὃ αὐχὴν, τὸ δὲ Βόσπορος κίχληται. Consimi-
 liter Istri, antequam in ostia scinditur, tenor, τοῦ ποταμοῦ
 αὐχὴν ibid. c. 89. Alibi αὐχίνα τῆς Χερσονήσου adpellat Isthmum
 ab urbe Cardia ad Pactyam protensum, lib. VI. 36. et τὸ ἐν-
 ρύτατον τοῦ αὐχίνος, Thermopylarum angustias, [VII. 223, 9.]
 ubi paullo erant laxiores. Adderem Euripidis *Elect.* 1288.
 quaeque in Scholiis leguntur ad Sophoclis *Oedip. Colon.* 688.
 si in obscuro res maneret. Ruit certe doctissimi *Waltheri*
 correctio, qua cētra necessitatem ἔστι δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρας
 in *Observat. Histor. et Critic.* refinxit. Non agitur de termino
 Asiaticae eius regionis, sed quo illa situ sit, ubi raditur ab
 amne Halye, et quam anguste a Ciliciae finibus in Pontum
 extendatur. Idem Cl. *Reiskius* pulcre vidit, stabiliturque
 his *Scymni Chii*, Asiae ad Amisum Ponti urbem σχιδὸν στινό-
 τatos αὐχὴν ἔστιν εἰς τὸν Ἰστικὸν κόλπον διήκων. [Quibus cunctis
 in locis graecum αὐχὴν commodissime latinum vocab. *fauc-*
es reddit.] Mox D. *Heinsius* μήκος δὲ ὁδοῦ νύκτων etc. teste
Iungermann in *Polluc.* II. 214. haud absurde quidem. In
 ipsa tractus longitudine, tametsi repetatur lib. II. 34. non-
 nihil adhaerescō: sive enim diurno itineri stadia cl. uti
 lib. V. 53. seu cc. quemadmodum IV. 101. contributoris,
 Asiae illa cervix in angustias, oppido arctas, concludetur.
 Neque latuit hoc *Scymno Chio*, qui VII. dierum itinere
 Asiae has angustias, sive Pontum ab ora Ciliciae mariti-
 ma disiungi ubi admonuerat, continuo Ὁ δ' Ἡρόδοτος εἰσὶν
 ἀγνοεῖν, λέγων Ἐκ τῆς Κιλικίας πέντε ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον.
 WESS. — Vide *Scymni Chii* Fragmenta cum Holstenii
 Notis ad Steph. Byz. a Ryckio edita, p. 380. extr. et 382.
 et in Hudsonii Geogr. Min. Vol. II. p. 54. Scylax quidem
 in Periplo maris mediterranei, cap. de Cilicia, (p. 97.
 ed. Gron.) *Herodoto* adsentitur: *Eratosthenes* vero, teste
Strab. II. p. 68. ed. Cas. tria millia stadiorum numerabat;
Plinius lib. VI. c. 2. ducenta M. P. Caeterum consuli pos-
 sunt quae in hunc Herodoti locum commentati sunt Aca-
 demici Parisienses, *De la Barre*, T. VIII. p. 352 seqq. et
De la Nauze, T. XXXVI. *Hist. de l'Acad. des Inscr.* p. 65.
 Particulam δὲ, quam desideraverant viri docti, ignorant
 libri. Vide ad c. 59, 13 seq. notata. S.

CAP. LXXIII. 8. εἴλη ἀνδρῶν) Parum refert, εἴλα

praeoptes, an ἄλῃ. In membranis perpetua est discordia. Εἴλη tamen, si originem consideres, vetustior. Dixi ad Diodor. XVII. 33. dixerunt et alii. In ἀνδρῶν vocabulo latere regis titulum, cuius obsequium fugitivi Scythae detrectaverint, Reiskius coniicit. Mihi tali nomine rex Scythae cognitus minime est. Scytharum νομάδες ἄνδρες non alii sunt ac νομάδες lib. IV. 19. uti ἄνθρωποι νομάδες Arriani Indic. c. 29. Recurret alias ἀνὴρ αὐλητής et ἀνὴρ βασιλεὺς etc. WESS. — At equidem h. l. τῶν νομάδων non tam cum ἀνδρῶν, quam cum Σκυθῶν iunctum intelligam: nempe εἴλη ἀνδρῶν, quae εἴλη ἀνδρῶν fuit (ἐκ) Σκυθῶν τῶν νομάδων. S.

13. παῖδας σφί παρέδωκε) Ita vetus interpres ex conjectura, Galeus, Barbeyracius Histor. Foed. Part. I. p. 46. Corn. de Pauw, Reiskius et Abbas Geinoz T. XVI. *Conn. Acad. Inscript.* p. 66. et merito: nam quae Noster [l. 21.] subiungit, plures postulant pueros. Indignor itaque, coecum inpetum illis [a Gronovio] inpactum, quibus puerorum multitudo, ipso scriptore viam monstrante, potior visa fuit. Mssti, quorum auctoritas desiderabatur, adsunt. WESS.

17. κείνησι χερσὶ) Sic decuit, Κεῖνὰ χεῖματα lib. IX. 84. et κεινὸς ἀμφορέας VII. 28. veteres schedae, postulante sermonis usu, dabunt. WESS. — In nostra Var. Lect. perperam excusum „κείνησι nostri omnes:“ pro eo quod oportebat, κείνησι. S.

18. ὄργην οὐκ ἄκρος) Qui poterit hoc esse verum? Is ὄργην ἄκρος censetur, qui iracundo animo est, sive in iram pronior. De Sulla Appianus, ὁ δὲ κατὰ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τε καὶ πόλεων ἄκρος ὄργην γενόμενος: tum de Sertorio, καὶ γεγένητο ὄργην τε ἄκρος δι' ὑπονοίας ποικίλας, Bell. Civil. lib. I. p. 692. et 700. [cap. 104 et 113. Alia loca, ubi idem Scriptor, Herodotei styli aemulus, eadem formulā utitur, dabit Index noster Graecitatis in Appian. voc. ἄκρος.] Accedit Dio Cassius ex Cl. Reiskii indicio, T. I. p. 59. Edit. Noviss. θυμοῦ τε ἐκπληρώθησαν ὄντες καὶ ἄλλως ὄργην ἄκροισι, furore succensi sunt, alioqui in iracundiam etiam proni. Itaque ὄργην οὐκ ἄκρος, qui irae minime indulget; qualis profecto, uti res declarat ipsa, Cyaxares non fuit. Memini geminum videri lib. V. 124. ἦν γὰρ δὴ, ὡς διέδεξε, Ἀρισταγόρης ψυχὴν οὐκ ἄκρος vertique, non erat conpos mentis. At discrepat; nec Latina bene procedunt. Aristagoras mentis quidem conpos erat,

sed in agendis rebus *forti ac magno animo defectus*, sive *ψυχὴν οὐκ ἄκρος*. Ne longum faciam, cum Cyaxares iram frenis conpescere haud valuerit, supervacanea videtur negans vox et tollenda. Mecum sentit Abbas Geinozius. WESS. — Negativae particulae, quam equidem cum Schaefer. eiicere non dubitavi, patrociniū (referente Larchero in Notis) suscepit doctissimus Coray, ὅρῃν ut in Aeschyli Prometh. 378. pro *ψυχὴν* accipiens, hominemque *pusillo intelligens ingenio*: cui Werferus suffragatur in Actis Philol. Monac. Vol. I. p. 77. vocab. ὅρῃν apud Ionicos inprimis scriptores et poetas de ingenio et indole frequentari monens, pluribusque prolatis exemplis demonstrans. Schaeferus ad Gregor. Dialect. p. 532. in sua sententia, delendam esse negativam, perstans, ortam esse voculam οὐκ suspicatur e duabus literis αα a quibus incipit vocab. proxime sequens. Vir doctus in Actis Seminar. Philolog. Lips. Vol. II. P. II. p. 281. provocans ad V. 112, 2. ὅρῃν οὐκ ἄκρος interpretatur, iram non vincens, irae non temperans. Id vero graece foret ὅρῃς οὐκ ἐγκρατής. S.

20. ἰβουλεύσαντο τῶν παρὰ σοφίαι etc.) Restitui, quod citra causam inmutatum fuerat. Vid. VII. 11, 4. [volut, puto, VII. 10, 45. seqq.] VIII. 101. Neque displicuit Κναξίδης δούνας φέροντες ex Parisino. Habebat φέροντας quod illo verborum ordine displicere poterat. WESS. — Usitatus utique βουλευέσθαι dicitur, verbo medio, deliberandi notione: sed quoniam promiscue activo etiam verbo Herodotus utitur, conf. I. 120, 2. praesertim ea notione quae hic obtinet, *re deliberata decernere*, (veluti III. 84, 7. et 10. tum VI. 52, 11. saepiusque alibi:) activae verbi formae primas dedi, neutiquam quidem spernens alteram scripturam. S.

CAP. LXXIV. [5. ἐν δὲ, καὶ νυκτομαχίην) ἐν δὲ, scilicet ἐν ταῖς ἄλλαις μάχαις, vel ἐν δὲ ταύταις ταῖς μάχαις. Quam vero νυκτομαχίην dicit, ea ipsa pugna est, de qua mox uberius verba facit. S.]

8 seq. συνήνεικε --- τὴν ἡμέραν ἐξακίνης νύκτα γινώσθαι etc.) Vulgi more satisque populariter Noster, quoties de solis eclipsibus sermo est. Ἀπὸ ἡμέρης νύξ ἐγένετο, VII. 37. ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ, IX. 10. Moverunt ea H. Dodwellum, ut Herodoto omnem sideralis scientiae notitiam detraheret; quod ferri utcunque, etsi sine iusta ratione propositum,

poterat: verum grassatur ulterius, *Thaletique* peritiam astronomiae aufert, et, quem praedixerat solis defectum, talem fuisse infitiat: *tenebras subito obortas fuisse, quas Thales e regionis tempestatisque exhalationibus observatis praedixerat*, in *Addend. ad Diss. de Cyclis* p. 912. Qua re dum Thaleti astronomiae usum et scientiam adimit, adauget eiusdem cognitionem rerum naturalium adeo, ut neminem eo in genere parem habuerit, habeatve. Quis enim regionem aliquam ingressus conplures ante menses indicavit, indicabitve, quali vaporum exhalatione aëris coëlique habitus obscurandus obnubilandusque stato die sit? Ita porro fides *Eudemo* apud *Clementem Stromat.* lib. I. p. 354. [ed. Pott. p. 221. ed. Sylb.] in *Historia Astronomiae, Ciceroni, Plinio, Diogeni Laërtio, Apuleio, et aliis pluribus*, qui uno ore perhibent, Thaletem solis hanc eclipsin multo ante significasse, quam contigit, negatur. Verum constet ea *Herodoto* ceterisque, uti oportet. De anno, quo deliquium istud sol passus fuerit, maior contentio et controversia. *Plinius* lib. II. *Histor. Nat.* c. 12. in annum Olymp. XLVIII. 4. refert: *Clemens Alex.* in Olymp. L. circiter, ex coniectura. Utriusque sententiae officit rex *Cyaxares*, qui vitam in illos Olympiadum annos non prorogavit. *Cicero* I. *Divinat.* c. 49. solis a Thalete praedictam defectionem, *Astyage* regnante factam fuisse ait; idem alii dixerunt, contra *Nostri* descriptam rerum seriem, et liquidissimum *Eudemi* testimonium. Seriore aevo viri doctissimi *Scaliger, Calvisius, Petavius, Ricciolus, Usserius, Newtonus* defectionis tempus et indagarunt et suas secuti temporum rationes variis annis adligarunt. Examinauit dissidentes horum opiniones *Vignolius* T. II. *Chronol.* p. 254. etc. accurate, diemque defectioni ex arbitrato constituit. In alia abiit, *Vignolii* repudiata, neque citra causam, opinione, *Bouherius* *Diss. Herod.* c. 4. Amplexus alia quoque est T. S. *Baierus* in *Memor. Scythicis*, insertis T. III. *Commentar. Acad. Petropolit.* p. 328; cuius eximii viri quaestionis huius examen, cum cura institutum, minime displicuit; animi tamen pendeo, ad quos me adiungam, in tanto computantium dissensu, neque patitur adnotationum brevis uberiores excursus. WESS.

— Plura quaedam *Larcherus* exhibet, qui istum solis de-

sectum cum *Petavio*, *Harduino*, *Marshamo*, *Buherio*, et *Corsino*, ad Olymp. xiv. 4. id est, ad annum ante C. N. 597. refert. Ad annum ante C. N. 585. retulit *Reizius* in sua *Herodoti* editione; ad annum 610. refert *Franc. Baily* in *Philosoph. Transact.* mccccxi. p. 269 seqq. ut nuper ex *Novellis* literar. *Goetting.* intellexi. Diligenter perpensis collatisque cunctis momentis, quae ad illorum temporum rationes ineundas conducentia ab *Herodoto* passim memorantur, Vir multis nominibus illustris *Volney* in *Chronologie d'Herodote conforme à son texte* p. 4 seqq. demonstratum ivit, agi hic de eo Solis defectu, qui in *Pingrei* Tabulis ad diem tertium mensis februar. anni ante C. N. 625. refertur. S.

16. Σύννεσις τε ὁ Κίλιξ, καὶ Λαβύντος) Verum est, quod *Stanleius* in *Aeschyli Pers.* 326. et *T. Faber* lib. I. *Epist.* 39. docuerunt, Cilicum reges Syennesis titulo omnes olim appellatos fuisse. Vide V. 118. VII. 98. et ad *Diodorum Siculum* XIV. 20. *Labynti* nomen in *Babylonis* regibus itidem frequens, uti mox c. 77. et 118. Ille, qui pacis arbiter et sequester *Medos* inter et *Lydos* fuit, est *Nabuchodonosorus*, qui et *Nebucadnezar*: congruunt temporum rationes. Γάμων ἱπαλλαγὴν, uti mox, [l. 18.] de consociata adfinitate *Iones* probasse videntur. De *Abderitis* et *Democrito* *Simplicius* de *Coelo* lib. III. pag. 150. τὴν συμπλοκὴν οἱ Ἀβδηρίται ἐπαλλάττειν, ὥσπερ καὶ ὁ Δημόκριτος. Iunge *Cl. Alberti* scholia in *Hesychii* Ἐπαλλάτταντες. WESS.

24. εἰς τὴν ὀμοχροίην) Damnanda temeritate Editor *Genevensis* mdcxviii. *Stephani*, *Chytrai*, *Porti* aliorumque coniecturam secutus, αἰμορροίην publicavit. Vulgatum mistorum auctoritate munitum est, illis praeterea, quae viri doctissimi *Is. Vossius* et *Iac. Gronovius* in medium deposuerunt. Ἐς ὀμονοίην *Corn. de Pauw* aequè pravum. Sola durat controversia, quid ὀμοχροίην? *Ios. Scaliger* *Castigat.* in *Hippocrat.* de vulneribus capitis, principio, Hic, inquit, ἡ ὀμοχροίην est curvatura interior brachii, qua contingunt se duae partes interiores brachii, cum angulum faciunt. Quae ibi adduntur ex medicorum principe, illam non stabiliunt vocabuli notionem, sed superficiei quamdam aequabilitatem. ἡ ὀμοχροίην ὀστίου calvariae laevis est superficies; ut bene *Foësius*. In *Aeschinis* *Dialog.* III. 15. οὐδ' ἄπτεται ταῦτα

τῆς ὁμοχροίας, bene redditur, neque attingunt haec superficiem. Ad quem modum si cum Rev. Horreo ἐπιτάμωνται ἐς τὴν ὁμοχροίην verteris in *summa cute*, seu *cutis superficie*, uti equidem interpretandum censeo, cessabit, si quae morata fuit, difficultas. Tacitus simili in ritu Ann. XII. 47. *levi ictu cruorem eliciunt*. Alia Vossius ad Melam, II. 1. [p. 668.] alia Gronovius, quae ipsis relinquo. WESS. — Utique Gronovio et absurdam interpretationem, et rustica convicia in viros doctos h. l. coniecta, relinquamus! S.

CAP. LXXV. 5. εἰ στρατεύονται ἐπὶ Πέρσας, ἱερῶν, quod his liberaliter adstructum fuit, recte abest. Vide Gronov. [immo Var. Lect. vide,] et Adnotat. ad Diodor. XIV. 112. WESS.

[9. κατὰ τὰς ἰούσας γεφύρας) Pro eo quod in versione posui, *pontibus eis qui ibi erant*, rectius fuerat, *qui ibi sunt*, vel, *qui nunc ibi sunt*, ut Larch. et Wytttenb. (Select. Historic. Graec. p. 350.) intelligebant, collatis vicinis verbis οὐ γὰρ δὴ εἶναι -- τὰς γεφύρας τὰύτας. S.]

10. ὥς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων) Etsi Noster Graecorum hunc rumorem spreverit, amplexi dein eum alii sunt, uti Apollodorus in Diogene Laërt. I. 38., Lucianus Hipp. c. 2. [T. III. pag. 68. ed. Amst.] aliique, de quibus pro Herodoto ad eum Samosatensis locum Cl. Gesnerus erudite. WESS.

[15. ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς μέοντα) Scilicet adverso fluvio, quo commodiorem ad traiciendum locum invenirent, littus legentes, fluvium a laeva habuerunt. S.]

[18. ὅπως, ἂν τὸ στρατόπεδον ἴδρ. κατὰ νότον λάβοι, etc.) Wytttenbachium secutus eram, qui commate post ὅπως interposito (quod ignorant alii) orationi consultum existimaverat, hac sententia: *ut fluvius, si a tergo sumeret* (i. e. praeterlaberetur) *castra eodem loco manentia*, (ἰδρυμένα,) *hac parte superiore (ἄνωθεν) se convertens in fossam etc.* De sententia equidem nihil repugno: sed de distinctione inter ὅπως et ἂν interserta, nollem factum. Nusquam, quod meminerim, particulam ἂν notione coniunctionis si usurpat Noster; quae illi ἦν, εἰ vel ἰάν est. Arcte iunctae particulae ὅπως ἂν, cum coniunctivo vel cum potenciali modo constructae, ut I. 99, 9. et saepius alibi, nude ut significant: neque ad sententiam alia particula hic desideraba-

tur. Structura enim orationis, abiecto post ὅπως commate, in hunc modum procedens facile intelligitur, ἵνα ὁ πανταμός, ταύτη --- ἐκτραπόμενος ἐκ τῶν ἀρχαίων μέτρων, λάβοι τὸ στρατόπιδον κατὰ ἰαύτου, καὶ αὐτὶς ἐσβάλλαι εἰς τὰ ἀρχαῖα, παραμειβόμενος τὸ στρατόπιδον. Quare nec opus fuit, inserta τε particula fulcire orationem, quod Schaeferus fecit, sic edens: ὅπως ἂν τὸ στρ. ἰδρ. κ. ν. λάβοι, ταύτη τε κατὰ τὴν διάρ. etc. S.]

CAP. LXXVI. 4 seq. κατὰ Σινώπην --- μάλιστα καὶ κειμένην) κειμένην praestaret. Praedicatur de regione Pteria, quae in finibus Sinopes ad Pontum. Steph. Byz. ἵστι καὶ Πτερὰ πόλις Σινώπης, ex hoc, opinor, Nostri loco. Pteriorum urbis mox mentio erit. WESS. — Adoptare viri docti emendationem non dubitavi. Quid deceperit librariorum, κειμένην scribentes, facile adparet. Nec vero in finibus Sinopes sitam Pteriam Herodotus ait, sed ex adverso, e regione fere Sinopae. S.

11. πρὶν δὲ ἐξελαύνειν ὀρμῆσαι τὸν στρατὸν) Est, cui ἐξελαύνειν glossatoris videtur, me dissentiente: putes simile esse lib. VIII. 106. ὡς δὲ τὸ στρατίωμα --- ὄρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας: discrepat tamen, ut quisque videt. Hoc aspecta, VII. 105. πρότερον ἢ πρὶν ὀρμῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Restitui ex schedarum consensione κήρυκας. Plures Cyrus misit, sicuti c. 141. traditur, ubi ultro lones postulant, quod hic negant Cyro. WESS.

17. πεισόντων ἀμφοτέρων πολλῶν) Media vox perperam praeteritur. Vide c. 82. et illud III. 11. ubi plenius, καὶ πεισόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων πλήθει πολλῶν: nam praepositionem quod Arch. et Vind. omittant isthic, caussa caret. WESS.

CAP. LXXVII. 1. Κροῖσος δὲ, μεμφθεὶς etc.) Latina, Croesus reprehensus propter suas copias, non probro. A quo enim reprehensus? Immo vero ipse semet incusabat, quod copiarum numero longe inferior congressus cum Persarum rege esset. Melius Stephanus et Portus, postulante verbi usu, caussatus exercitus sui paucitatem, sive potius, semet reprehendens ac incusans. Statim οὐκ ἐπιμαρτο ἐπιὼν Reiskii iussu ἐπαρᾶτο corrigendum foret, nisi si valide Noster resisteret. Ἐπιμαρτο ἐπιὼν non aliud illi ac ἐπιέναι. Ecce tibi VII. 5. ἐπιμαρτο κατιὼν ὁ Ἰστιαῖος: et cap. 50. ὡς δὲ ἐπιμαρτο συλλαμβάνων. Consimiliter VII. 172. et IX. 52. tum I. 84.

ἐπιπᾶτο προσβαίων. WESS. — Μεμφθῆς non passiva aut reciproca notione dicitur, sed activa, ut III. 13, 16. VII. 146, 8. Itaque h. l. accusativum regit, τὸ στρατόπεδον: ut sententia ad verbum haec sit, *damnavit, improbavit exercitum suum propter paucitatem*: id est, *conquestus est de suo exercitu*, non quod minus fortiter pugnasset, sed quod numero longe inferior fuisset hostibus. S.

10. Λαβύντος) Regum Babyloniorum ultimus, Croeso ad coërcendam Cyri adaugescentem potentiam foedere iunctus, et belli huius fortasse occasio. *Beroso* apud *Iosephum* Ναβόννηδος lib. I. cont. *Apion*. c. 20. Par caussa *Amasin* Aegyptium, has in partes ut transiret, impulisse videtur, *Lege Xenophontem* VIII. *Inst. Cyr.* pag. 183. WESS. — *Commode Larcherus* monuit *Labyneti* nomen a *Nabonnedo* nonnisi literarum l et n permutatione, alias etiam haud infrequente, differre. Caeterum cf. c. 74. et *Xenoph.* *Cyrop.* VI. 2, 10. S.

CAP. LXXVIII. 3. Φοιτέοντες) Ut alibi saepius, hic etiam obliteravit *Gronov.* ionicam scribendi rationem; et cap. 96. ἰφοίτεον e libro *Flor.* in ἰφολίων transiit; cum paulo post ἐπιφοιτέοντες intactum relinquatur; alibi διαφοιτέοντες et ἐπιφοιτέωσι. Hic vero scribi malim: οἱ ἴπποι, μετιέντες τὰς νομας νέμεσθαι, ἰσφοιτέοντες (nempe τὸ προάστειον) κατήσθιον. Verbum adhibuerunt *Euripides* et *Lysias*. VALCK.

5. ἐς τοὺς ἱεργητίας Τελμησσίων) Dubium est, praestet-ne Τελμήσσεις an Τελμίσσεις, cum sermo de his coniectoris est. *Cicero* *Divinat.* I. 41. *Telmessus* in *Caria* est, qua in urbe excellit haruspicum disciplina. Habet et *Strabo* Τελμήσσεις, sive Τελμησσίων ἄκραν lib. XIII. p. 935. [pag. 630. ed. Cas.] *Arriano*, qui de hariolis et coniectoris his diligentissime, Τελμισσιῖς *Exp. Alex.* II. 3. item *Stephano Byz.*, *Suidae* atque aliis. Infra c. 84. eadem scripturae diversitas. Non addo plura. S. *Bochartus* in *Chan.* lib. I. 6. et *Ezech. Spanhemius* *Diss.* IX. de *Usu et Praest. Numism.* p. 563. abunde facient satis. Verum τοὺς ἱεργητίας mutatos nolo. Non nescio, ἐς τῶν ἱεργητίων qua aliunde arcessita voce, defendi queat: at cur contortam sectabimur, ubi planissima et sine incilibus munita via est? Vocabuli usum ex Graecorum moribus in luce posuerunt *Viri Cl. T. Hemsterhusius* et *Ruhnkenius* ad *Timaei Lexic.* p. 81. [pag. 109. ed. sec.] WESS.

— Prope me abesse, ut istud ἐς τῶν ἐξηγητῶν probem, in *Var. Lect.* professus sum; idque quum ob codicum auctoritatem, tum hoc ipso, quod paullo insolentius dictum videri poterat. S.

CAP. LXXIX. 4. εὑρισκὲ πρῆγμα ὅτι εἶναι) Ex usu suo esse. *Infra* IV. 11. ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἶν. VII. 12. πᾶνχ' εὑρισκὲ ὅτι οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι, conperit prorsus sibi consultum non esse Graeciae bellum inferre. Quae Florentini imperio mox vetere possessione evertuntur, defendi non debent. WESS.

9 seq. παρὰ δόξαν -- ἢ ὡς αὐτὸς κατιδέσκει) Dare quidem potuerat ὡς οἱ ἴσχει τὰ πρῆγματα οὐκ ὡς αὐτὸς κατιδέσκει, pro ut alibi dedit οὐκ ὡς ἤθελε. Sed ut hic, semel praeterca loquitur VIII. 4. ἰπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρῆγματα τῶν βαρβάρων ἀπίβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατιδέσκον. VALCK.

13. ἢ δὲ μάχη σφίον ἢ ἀπ' ἱππων) Nihil in his mutari oportuit. Ἀφ' ἱππων; [quod amplecti non erubuit Gronov.] insuper habito Ionum more, ex ἀφ' ἱππων progenitum fuisse codicum alii declarant. Est illud in pugna equestri probatum. Poëta *Odys.* l. 50. ἰπιστάμενοι μὲν ἀπ' ἱππων Ἀνδράσι μάρνασθαι. Cuius exemplo *Philostratus Heroic.* II. 18. p. 690. καὶ Μυσαὶ γυναῖκες ἀφ' ἱππων ξυμμάχοντο τοῖς Ἀνδράσι. Sunt praeterea rei equestris rudes et inperiti. Ἀφ' ἱππων. *Themistius* Orat. XXIII. pag. 285. A. καὶ τῷ ἀφ' ἱππων (οὐχ ἡδὺ ὄραν) τὸν ἱππικόν. Atqui Lydi eo in genere praeter ceteros excellebant, ἱππεύεσθαι ἀγαθοὶ, uti *Noster*, sive *φιλιππότατοι*, quemadmodum *Philostratus* *Icon.* lib. I. 17. pag. 788. ante quos omnes *Homero* ἱπποκορυσταὶ *Iliad.* K'. 431. WESS.

CAP. LXXX. 4. καὶ Ὑλλος συβῆγγυσι) Amni verum nomen reddiderunt *Glareanus* ad *Livii* XXXVII. 38. et *Leopardus* *Emend.* VII. 9. neque inpediunt schedae veteres. Accedat *Strabo*, *Herodoti* testimonio usus lib. XIII. p. 928. [p. 626. ed. Cas.] cum de *Hermo*, εἰς δὲ καὶ ὁ Ὑλλος ἐμβάλλει -- συμπετόντες δ' οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι ἀσημέτεροι σὺν αὐτοῖς, εἰς τὴν κατὰ Φωκαίαν ἐκιδόασιν θάλατταν, ὡς Ἡρόδοτος Φησί. Quae Geographi tanto sunt obportuniora, quanto certius nunc adparet, *Medie*. bellissime κατὰ Φωκαίην πόλιν offerre. Cl. *Reiskius* [et recte ille quidem] συβῆγγυσι multitudinis numero pingit. WESS. — De templo *Διουμένης μητρὸς τῶν*

ῥαῖν conf. Strab. lib. XIII. p. 575. ed. Cas. et Apollon. Rhod. I. 1125. S.

19. μηδ' ἢν συλλαμβανόμενος ἀμύνηται) Nimia et paene superstitiosa, qua in Medic. erat vir clarissimus, reverentia in orationem Nostri verbum, toti Graeciae ignotum, ἀμύνηται invexit, citra dubitationem negligentia librarii prognatum. Ἀμύνεσθαι his libris frequens; nec aliubi, ne ab ipso quidem Florent. ad eam formam scribitur. L. Küsterum, acerbius hoc de genere Biblioth. Vet. et Nov. Clerici T. V. p. 409. conquestum, missum facio. Cameli odorem et speciem equum non ferre, sed reformidare, in praelii huius enarratione Xenophon Instit. Cyr. lib. VII. [cap. 1, 27.] pag. 176. E. et Polyaeus Strateg. VII. 6, 6. non praeterierunt. WESS.

24. τῷ δὲ τι καὶ ἐπιτέχεῖ ἐλλάμψεσθαι ὁ Ἀνδρῶς) Parum refert hoc an δὲ τοι praeoptes. [sed istud praetulerit Herodotus.] Ἐπέισθη ἐλλάμψ. placitum olim, merito vir doctus [Reisk.] repudiavit ob c. 153. ἐπ' οὗς ἐπιτέχεῖ στρατηλατείειν. Addere potuisset VI. 96. ἐπὶ ταύτην πρώτην ἐπείχον στρατεύεσθαι. Quae mihi quidem a navibus ad anchoras stantibus, ἐπεχούσαις, repetita non videntur: multo commodius τὸν νοῦν ad dictionis complementum adsciscetur. Vide hoc Polybii Exc. Leg. pag. 1108. [lib. XVIII. 28, 11.] ἄλλος ἢν, ἐπείχων πάλαι τοῖς κατὰ τὴν Εὐρώπην πράγμασι: et S. Lucae Evang. c. XIV. 7. ἐπείχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο. In Euripidis Heracl. vs. 846. aliud requiritur. Varius enim usus. Quod autem nonnulli praeferunt libri ὁ αὐτὸς, manifestos ex ὁ Ἀνδρῶς natales habet, prorsus uti αὐλῶν κόρας fragmenti Autocratis apud Aelian. de Animal. XII. 9. Ἀνδρῶν κόραι genuerunt invitae, monitore I. Rutgersio Var. Lect. II. 1. WESS. — Proprius Herodoto usus verbi ἐπείχω sequente infinitivo. S.

CAP. LXXXI. 6. δέεσθαι βοηθέειν) Non probo βοηθήειν, tametsi Ionicae notae. Mox c. 83. δέόμενος Κροίσῳ βοηθεῖν πολιορκομένῳ. WESS.

CAP. LXXXII. 5. περὶ χώρου καλεομένου Θυρήας) Vide Io. Meursium Miscell. Lacon. IV. 13. Barbeyracium Histor. Foeder. T. I. p. 30. De vocabuli variante scriptura dicere memini ad Diodor. XIV. 44., de eadem Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 54. [p. 74. ed. sec.] Κυθηρία νῆσος [l. 8.] Gro-

novii explicatione munita satis est. WESS. — Pro τὰ Κύνθηρα, quod proprium huius insulae nomen, I. 105. VII. 235. nunc Κυθήρη νῆσος dicere placuit Herodoto. S.

20. Ἀλκίνοῦ τε καὶ Χρόμιος) *Theseus* in *Stob.* VII. p. 92. ἔκαστο Ὀθρυάδης μεταξὺ τῶν ἀνηρημένων Λακεδαιμονίων, μόνος περιλαυθεῖς. Ἀργίων δὲ δύο Ἀλκίνορος καὶ Χραμίου. Vitium perspexit *Gesnerus*, in corrigendo parum aberrans. Fuit, uti hic, Ἀλκίνοῦ καὶ Χρόμιος. [Ἀλκίνοῦ καὶ Χρόμιος ex mssis edidit *Schoen* pag. 201.] *Plutarchi* Ἀλκίνοῦ *Meursius* dudum reformavit. De *Othryade* praeclare *Ti. Hemsterhusius* ad *Lucian.* *Contemplant.* c. ult. WESS.

25. σκυλεύσας τοὺς Ἀργίων νεκροὺς) Frequentatur his in libris συνῆσαι, ubi de rogo rebusque temere congestis sermo est. Hic, tametsi ex mssis, adridere non debet. Valuitne *Othryades*, viribus ac sanguine defectus, in unum *Argivorum* corpora coacervare? Belle *Theseus* in *Stobensi*, Ὀθρυάδης πολλοὺς σκυλεύσας, τῶν πολεμίων τρόπαιον ἔστησε. Non disparia *Chrysermus* in *Plutarchi Parallel.* T. II. p. 306. WESS.

28. λέγοντες, οἱ μὲν etc.) Ut alia quaedam *Sophoclis* et *Euripidis*, quae legisse suspicor *Athenis Herodotum*, expressit hunc locum de *Phoenissis Euripidae* vs. 1471 seqq. ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις, Οἱ μὲν etc. Verbum ἔλεγον, ἐλέγετο, supprimitur haud semel in simillimo loco *Thucydidis* VI. c. 35. ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν, ὡς οὐδὲν ἂν τρόπῳ ἔλθοιεν οἱ Ἀθηναῖοι --- τοῖς δὲ, etc. Aliis supplementis non indigemus. VALCK.

31. τίλος δὲ, ἐκ τῆς ἔριδος etc.) Nisi *Chrysermus* [apud *Plutarch.* l. c.] fallit, *Amphyctiones*, capti arbitri, litem secundum *Spartanos* dederant. Priorem tamen victoriam sibi tribuerunt *Argivi* apud *Pausaniam* X. 9. Vindicarunt et sibi *Lacedaemonii*; unde *Θυριατικοὶ* apud eos στίφανοι, de quibus docti viri ex *Athenaeo* ad *Hesychium*. WESS.

37. πρὶν ἂν Θυρίας ἀνασώσωσιν) Suum *Herodotus* recepit. [nempe ἂν particulam.] *Platone* in re obvia non uteretur teste, nisi eadem illi in animo atque oculis fuissent: ἐνορκον ἂν ποιεῖσθαι μὴ, ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον κομήσειν, πρὶν ἂν νικήσω ἀναμαχόμενος etc. in *Phaedone* p. 89. c. [c. 38.] WESS.

38. οὐ γὰρ καμῶντες πρὸ τούτου) Conturbare orationis seriem γὰρ non lauit *Reiskii* sollertiam. [At neutiquam

turbat, modo in parenthesi posita ista verba cogites. conf. ad I. 24, 17. notata.] Non vidisse illud, saltem sprevisse, Eustathium argumento sunt, Λακεδαιμόνιοι δὲ, νικήσαντες ἔνθεν τὸν (ἔθεντο voluit) νόμον, μὴ κομῶντες πρῶην, ἀπὸ τοῦτου κομᾶν, ex Herodoto, in *Homier.* p. 165, 19. [pag. 125, 5. ed. Bas.] Comam-ne vero ab hac de Argivis victoria Spartani promiserint, dubia in scriptorum dissensu res est, *Plutarchi* praeter ceteros, *Nostrum*, sed clanculum, taxantis, *Vit. Lysandri* principio. Lege *Io. Meursii Miscell. Lacon.* I. 16. atque adde ex *Philostrati Vit. Apollon.* VIII. 6. p. 335. ubi Leonides κομῶν ὑπὲρ ἀνδρείας, ut amicis venerabilis et hostibus magis esset terribilis: tum ταῦτά τοι καὶ ἡ Σπάρτη ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, μεῖον οὐδὲν ἢ ἐπὶ Λυκούργῳ τε καὶ Ἰφίτῳ: h. e. iacet se Sparta et gloriatur Leonidā non minus quam etc. Doctus interpres a vero aberravit. WESS.

42. αὐτοῦ μιν ἐν τῇσι Θυρίῃσι etc.) De Othryadae exitu iterum discordia. Periisse Perilai, Alcenor's filii, manu Argivi ferunt in *Pausan.* II. 20. *Nicanter* in culto Epigrammate cum *Herodoto* facit *Anthol.* III. 5. pag. 299. [Analect. Brunck. T. II. p. 2.] Sed partium patriaeque studio, uti nunc, plurimi olim a tramite auferebantur. WESS. — Exstat etiam in totam hanc rem Epigramma, quod *Simonidi* tribuitur, in *Anal. Brunck.* T. I. p. 130. S.

CAP. LXXXIV. 5. ὡς οὐ προσχωρεῖ) *Gronovium* laudo. [προσχ. edentem.] Vide V. 62. VIII. 102. Amanuensium in προσχωρεῖν et προσχωρεῖν eminent lapsus, etiam in *Thucydidis* II. 5. Arcem Sardianam *Ti. Hemsterhusius* ea luce circumdedit ad *Lucian. Contempl.* c. 9. ut nihil supra. WESS.

10. τῇ οὐδὲ Μήλῃς, ὁ πρότερον βασιλεὺς) Et hoc bene. Πρότερος, si valeret, non primum, sed priorem Croeso regem signaret, *Scaligero Can. Isagog.* III. p. 320. animadvertente. *Eusebius* habet in *Chron.* penultimum Heraclidarum regiae apud Lydos gentis Melem. Sic Myrsili Candaulaeque aetatem antevertit proxime. Verum multo hoc antiquior Meles in fragmentis est *Nic. Damasceni.* Praeclare de *Dione Chrysost.* Or. LXIV. p. 598. in refingendo regis huius et *Mardi* nomine meritis est *Valesius* ad *N. Damasceni Excerpt.* p. 442. WESS.

[11. τὸν Λέοντα) Maiuscula litera Λέοντα dabant superiores editt. quasi proprium nomen esset. Ferebatur au-

tem fabula, catulum leonis ex regis pellice natum esse. S.]

12. Τελμησσίων δικασάντων) Non erant δικασταί, sed coniectores et interpretes portentorum; quae duo coniunguntur a Cicerone de Divin. II. c. 28. qui lib. II. c. 5. Est, inquit, quidam Graecus vulgaris in hanc sententiam versus; Bene qui coniciet, vatem hunc perhibebo optimum: Μάρτις γ' ἄριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς. Theocritus, Eid. XXI. 82. Ὁς γὰρ ἂν εἰκάξῃ κατὰ τὸν νόον, οὕτος ἄριστός ἐστιν ἐνιουσιέτης. Tametsi non ignorem, σημαίνειν, κρίνειν, γινώσκειν, in talibus etiam adhiberi ab Herodoto; una tamen mutata litera hic libenter legerim: Τελμησσίων εἰκασάντων, ὥς etc. Dio Chrys. Or. XXXIV. p. 414. c. τὰ μὲν τῶν οἰωνῶν εἰκάξιν δι'. Omnis divinationo coniectura nititur, ultra quam progredi non potest: Cicerone de Div. I. cap. 14. Sunt mihi ad manum loca veterum, in quibus τοῖς δικαίοις, εἰκαῖν videantur substituenda. VALCK. — Insolens verbi usus originem suspicionibus praebet. Varias Reiskius offert, Miscellan. Lips. vol. VII. pag. 616. praeterque alias διδάξαντων, docentibus, adprobat. Mihi expedita in hoc doctorum acumine omnia non sunt. Ampliabo, donec clarior e multis lux. Leonem circum arcis muros gestatum spectavit Apollonius Tyan. Epist. LXXV. cum rixantibus Sardonianis, ὑμεῖς δὲ, inquit, ποίῳ πεπαθότες ἄρα λέοντι πόλεμον ἀσπονδον ἤρασθε; WESS. — Verbum δικασάντων tuentur libri omnes, nec satis caussae video cur sollicitetur. Haud dissimili certe verbo ἔγνωσαν in re similima usus est Noster I. 78, 10. S.

[16. κατηλόγησε τοῦτον) τοῦτο malebat Reisk. coll. cap. 144, 11. et III. 121, 6. Sed potuit cum utrolibet casu construi id verbum, neque hic obstant sequentes accusativi, absolute positi. S.]

18. ὁ ἂν δὴ Τροιάδης αὐτὸς ὁ Μάρδος) Melius οὗτος cum Pavio et Reiskio. Confer Xenophontem VII. [cap. 2.] Inst. Cyr. p. 180. ubi nonnulla diversitas. WESS. — Mireris nullo e cod. msto οὗτος citari. Sic sane solet Noster. τοῦτον δὴ ἂν τὸν Ἄρυν, I. 33, 8. οὗτος δὴ ὁ καθαρθεῖς, I. 53, 5. ὁ δὲ καὶς οὗτος ὁ ἄφρων, I. 85, 15. et frequenter alias. Pronomini autem αὐτός non erat hic locus. S.

18 seq. τῶν τινὰ Λυδῶν) τὸν τινὰ Λυδῶν prave Florentino scribitur. [quem secutus est Gronov.] De Nostri more abunde testabuntur exempla collata in cap. 85. ab [eo-

dem] Gronovio: accedent progressu operis ex mssis plura. WESS. — Vide c. 85, 11. 109, 17. 124, 17. etc. S.

[22. καὶ κατ' αὐτὸν ἄλλοι) Blandiri poterat μετ' αὐτὸν quod et *Valla* expressit, et post eum alii. Sed vetat librorum auctoritas. κατ' αὐτὸν Gronov. interpretatus est ad eius exemplum. Non repugno: sed videbatur mihi ita dictum, ut istud, μεταδιόκει δέ, - - ἀποστείλας τριήρεϊ κατ' αὐτὸν, III. 4, 11. S.]

CAP. LXXXV. [2. τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικῆς, ἄφρονος δέ.) Vide supra ad I. 38, 10. notata. S.]

3. ἐν τῇ ὧν παρελθούσῃ εὐετούϊ) Alii codd. formam dant usitatam εὐεστοῖ: inusitatam sui Codicis admirabatur Gronovius. Herodoteam hic fuisse suspicor εὐετούϊ, et in *Glossario Herod.* primitus scriptum: Εὐεστούϊ, (pro Εὐεστοῖ, ἡ) εὐημερία, εὐετηρία. - - Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ γράφει: nempe εὐετούϊ, quod habet *Aratus* Diosem. vs. 358. Ὅφρα τις εὐετούϊ χαίρῃ ποτιδόμενος ἀνὴρ. Schol. τῇ εὐετηρίᾳ. Formas istiusmodi nominum Iones adamarunt praesertim: Ἰώνων istum σχηματισμὸν exemplis adfirmat *Eustathius* *Iliad.* ε'. pag. 1245, 39. [p. 1180. ed. Rom.] Ultimum eorum est ἡ κτιστύς: κτιστὺν, inquit, Μιλήτου Φησὶν Ἡρόδοτος. Leguntur ista lib. IX. c. 96. λῆιστύς lib. V. 6. τὴν καταπλαστὺν IV. 75. subministravit, ut alia multa pereximia, *Mediceus* iste Codex. Prae ceteris Poëtis ista talia frequentavit *Callimachus*, in cuius paucis reliquiis inveniuntur ἀρπακτύς, διωκτύς, γελαστύς, μαστύς, ἀλητύς, εἴστοιτύς. Horum nonnulla meus attigit *Hemsterhusius* ad *Lucian.* [Dial. Mort. VI. 3.] pag. 354. multo plura huius classis praebet *Hesychius*, quaedam etiam mendosa: Ὠρητύς vox est nauci, *Antimachea* fuit παρητύς. Ἑσκλητύς probabiliter scribendum, ubi legitur Ἑσκλητός, ἡ τῶν ἐξόχων ἄθροισις ἐν Συρακούσαις. Ceterum, si vel Herodoteum est εὐετούς, fatendum tamen multo frequentius dici εὐεστοῶ vel εὐεστοῦν. Democriteam esse vocem omnes norunt [saltem ex *Diog. Laërt.* IX. 45.] qui has literas tractant; illud non omnes, vocem in tres male distractam apud *Stobaeum* perperam in verbis legi *Democriteis* p. 278, 53. τὰ ἀδικίοντα (τῶν ζώων) ἀθῶος ὁ κτείνων καὶ πρὸς εὐ' ἑστ' εὐν τοῦτο ἴρδειν μᾶλλον ἢ μή. Scribendum, πρὸς εὐεστοῦν. Κακιστοῦν interpretatur *Hesychius* κακὴν κατάστασιν, ἡ ἀπραγία. Aeternitas *Antiphonti* dicta Ἀιεστοῶ, teste *Harrodo.* T. V.

ποστ. ἡ εὐεία, Ἐστὼ Archytæ Stobæi Ecl. Phys. p. 81. vs. 8., ἡ ἀποδημία Callimacho apud Suidam Ἀπιστῶ. Ubi vulgatur in Herodoto IX. 84. τῇ ἀπιστοῖ τῆς μάχης, olim legebatur, me iudice, ἀπιστοῖ Hesychius: Ἀπιστός, ἡ ἀποχώρησις. Formam in ὦ, quod commemini, nullam praebet Herodotus. Sed haec, fateor, modum excedunt, argutis istis Graecorum auctorum emendatoribus breviloquis displicitura. VALCK. — ἐν τῇ -- εὐείστοι) Sequor schedas Ask., alias Medicis consentaneas. In Glossis Herodoti variatur. In scriptis Remig. εὐείτῶ, εὐήμερία: aliae εὐείτῆ, εὐείτῃ: cui discordiae commodior dabitur locus. Non esse ab Ionum usu id, quod amplexus sum, alienum, Democriti apud Stobaeum verbis stabilire in animo fuerat. At illa persanata sunt. Clemens Alex. Stromat. II. pag. 498. Δημόκριτος μὲν ἐν τῷ περὶ τοῦ Τίλους, τὴν εὐθυμίαν, ἣν καὶ εὐείτῶ προσηγόμηνεν. Non illi itaque idem atque aliis notavit: sua enim sibi Philosophus vocabula habuit. Nostro congruit Aeschylus VII. c. Theb. vs. 192.

Μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν εὐείστοι φίλῃ
ἔθνοικος εἶπῃ - - -

ubi Critici εὐδαιμονία, εὐετηρία. Quo usu et Maximus de Elect. vs. 534. WESS. — Maximi philosophi de Electionum auspiciis carmen, quod dicit vir doctus, editum exstat in Fabricii Biblioth. Gr. T. VIII. p. 415 seqq. Vocab. εὐείτῶ apud Aeschylum iterum habes in Agamemn. 878. S.

12. ἀλλογνώσας Κροῖον) H. Steph. coniectando iustam huius loci scriptionem adsecutus fuit in Voc. Herodotear. recensione p. 722. [ubi de verbo ἀταγινώσκω agit: et iterum aliquanto post.] et 739. Certam praestant masti, et Hesych. Ἀλλογνώσας, ἀγνοήσας. Neque abit multum ἀλλογνώων in Galeni Gloss. Hippocratis, quo de doctissimi Viri ad Hesych. et Foësius in Oeconom. neque, alia in compositione, ἀλλοφρονίων, ἀλλοφρόσων etc. WESS.

15. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφρων) Cicero Divin. I. 53. eiusdem generis etiam illud est, quod scribit Herodotus, Croesi filium, eum esset infans, locutum. Prodigiousum certe, modo verum. Noster non ἄφρων tantum, quemadmodum Xenophon, Nic. Damascenus et Dio Chrysost. atque alii, sed διφθαερμένον τὴν ἀκοήν, captum auribus c. 38. et κωφὸν c. 34. fuisse prodidit. Possunt-ne ergo ab ipsis natalibus surdi articulas voces

edere? praesertim nullo divino beneficio, verum *ἐπὶ δῖου καὶ κακοῦ*, uti scribit. Merito hoc reprehendit *Corn. de Pauw*. Habet *Plinius* N. Hist. lib. XI. 50. semestrem Croesi filium, in crepundiis locutum, quo prodigio totum Lydiae regnum conciderit. At alius is fuit, atque ab hoc diversus, ut belle *Harduinus*, nisi si tamen in portento describendo inter veteres haud constiterit. WESS. — Conf. ad I. 38, 10. notata. S.

CAP. LXXXVI. 7. *δις ἐπὶ Λυδῶν - - παῖδας*) Sic consimilia *Nic. Damascenus* Excerpt. p. 457. in hac pyra tragoedians, sed culpam inhumanitatis a Cyro in Persas amoliens. *Ctesias* nihil de rogo, admiscet tamen prodigiosa multa. Nihil quoque *Xenophon*. Quae mihi suspicionem adaugent, ex vulgi, mira captantis, fabellis haec profluxisse. *Στῶν ὀτιωδῆ*, quod sequitur, reddendum *Abydeno* apud *Euseb.* Pr. Eu. IX. 41. WESS.

[14. *καὶ περ ἐν κακῷ ἔσσι τοιοῦτω*) Incongrua sententia est, in quam verba ista vulgo interpretantur: *etsi in tanta calamitate posito, tamen* etc. Quasi vero mirum videri deberet, quod in ea calamitate Croesus dictorum Solonis meminerit! Nihil profecto magis consentaneum erat, quam ut tunc maxime haec cogitatio animo miseri occurreret. Itaque, quum in *καὶ περ* consentiant libri, videndum est ne alia notione particula illa huc fuerit accipienda; v. gr. *cum maxime tanta in calamitate versanti.* S.]

16. *μηδένα εἶναι τῶν ζώντων ὀλβιον*) Restitui, quod exilio traditum erat, *εἶναι*, schedis iubentibus. Vide c. 32. et hoc *Plinii* verissimum N. Hist. VII. 40. Si verum iudicium facere volumus, ac repudiata omni fortunae ambitione decernere, mortalium nemo est felix. WESS.

17. *ὥς δὲ ἄρα μιν προστῆναι τοῦτο*) Potuerat *παρυστῆναι* locum tueri, quem et illi *Reiskius* relictum voluit, nisi msstorum concordia obnixa fuisset. Vide *Gronovium*. WESS. — *Commode Gronov.* citat I. 119, 24. ubi vulgatum olim *προστάντες* idem ac *παρυστάντες* valet. Sic vero et *προστὰς* olim I. 129, 1. i. q. *παρυστάς*. Quibus duobus posterioribus in locis sicut σ literam geminavi, sic et h. l. *προστῆναι* scribi debuit: quemadmodum etiam V. 51, 4. pro vulgato olim *προστῆναι*, recte *προστῆναι* libri nostri

dedere. Construitur autem hoc verbum aliàs, ubi de corpore agitur, cum dativo casu: nunc, ubi de mente, cum accusativo. Intelligo autem, minus commode me ista verba his latinis reddidisse, *Hoc ergo sibi proponens*. Rectius *Valla*: Quod dictum ubi subiit *Croeso*. S.]

18. ἐκ πολλῆς ἡσυχίης) Memoratam Stephano lectionem, quia dabat et Med. codex, recte restituit Gronovius: niti quoque potuerat *Eustathio*, qui ad *Od.* Θ'. p. 319, 23. [p. 1604. ed. Rom.] 'Ἡρόδοτος, inquit, ἐκπλαγίς δι' αὐτοῖσιν ἐπὶ χρόνον ἀφθόγγος ἦν, μόγις δὲ τι ἀντιχθὺς εἶπε. καὶ πάλιν ἀντιγυαμινόν τι καὶ ἀνασπινάξαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης. Horum priora leguntur I. 116. Quod hoc loco vulgabatur olim, *λειποψυχίης*, fluxit, opinor, ex interpretamento lectionis non absurdae ἀψυχίης: censeri certe potuit *Croesus* ante passus animi deliquium, quam ad se redeuntem subierit *Solonis* dictum. ἡ *λειποψυχία*, locis a *Foësius* designatis, saepe dicta fuit ἀψυχίᾳ *Hippocrati*: in locum ἀψυχίης, saltem in *πσυχίης*, facile mutari potuit ἡσυχίης, quod genuinum iudico. VALCK. — Non audeo damnare tutum tot *Codicum* et *Eustathii* propugnaculo. Puto et *Nic. Damascenum* in *Nostro* repperisse. Σιωπῆς δὲ γινόμενης, ait *Excerpt.* p. 461. σπινάξας μύγα, εἰς τρεῖς ἀνακαλιῖται πάλιν Σόλωνα. Explicationem certe seu paraphrasin huius loci ea praebent. Ἐκ πολλῆς ἡσυχίης, postquam altum erat silentium, sive σιωπῆς γινόμενης. Stabilire praeterea *Nicolaus* lectionem *Arch.* poterit, sicuti et *Aelianus* in *Eustath.* p. 1404, 45. [*Od.* α. p. 38, 41. ed. Bas.] haec planissime aemulatus: ὁ δὲ ἀντιγυατο ἄρα, [ἤγουν ἐκ βάθους ἐξιβήσῃ] καὶ εἰς τρεῖς ἐκάλισε τὸν Σόλωνα. [Eundem habes apud *Suid.* in 'Ἀντιγυατο.] Adde aliam eiusdem *Aeliani*, quam adscripsit *Berglerus*, imitationem *Var. Hist.* IX. 41. WESS. — Verbum ἀντιγυῖν et ἀντιγυασθαι apud *Suid.* in 'Ἀντιγυῶν, et *Hesych.* in 'Ἀντιγυῖν, exponitur ex animi deliquio (ἐκ *λειποψυχίας*) se recipere, et vocem edere. Qui verbi usus videtur esse sequioris aetatis: (conf. *Indicem nostrum Graec.* in *Appian.*) unde fortasse apud *Nostrum* *λειποψυχίης* pro vocab. ἡσυχίης irrepsit. Apud veteres et *Ionicos* praesertim scriptores nihil fere aliud, nisi, vocem vel gemitum (ex imo pectore) proferre. Vide *Heynium* ad *Iliad.* τ'. 314. *Apollon.* *Rhod.* III. 463. et 635. IV. 1748. Sic rursus apud *Nostrum* I. 116, 6. S.

27. ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων) Cl. Reiskius ὡς ἦλθε Σάρεδς ὁ Σόλ. Verum ἀρχὴν notat olim hic atque alibi. Vide II. 27. et Lud. Abresch Dilucid. Thucyd. p. 714. WESS.

28 seq. ἀποφλαυρίσει οἱ. αὐτῶν δὲ εἶπας τῇ αὐτῶν πάντα ἀποβεβήκει οἱ τῇ περ etc.) In οἷα si hae literae [οἱ et αὐτῶν] coalescerent, huius quidem loci mihi facilius videretur intellectus ista ratione scripti: οἷα δὲ εἶπας, τὰ αὐτῶν πάντα ἀποβεβήκει τῇ περ ἐκείνος εἶπε. τῇ tantum in τὰ fuit mutatum: sed fortasse Codices hic vulgatis meisque coniecturis meliora suppeditabunt. VALCK.

Ibid. ἀποφλαυρίσει· οἷα δὲ εἶπας, ὥστε αὐτῶν πάντα ἀποβεβήκει οἱ, τῇ περ ἐκείνος εἶπε) Varie haec fuerunt tentata. Cl. Abresch sola distinctione veteri scripturae medetur, ante τῇ περ ἐκείνος interpungens. Reiskius aut αὐτῶν δὲ εἶπας, εἶπε αὐτοῖς ὡς πάντα etc. aut αὐτῶν δὲ εἶπας, ἔφη, ὡς αὐτῶν πάντα αἶπ., τῇ περ etc. Laudem merentur, etsi opera male cesserit, viri egregii. Premo mssorum vestigia cum Abbate Geinozio, [Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XVI. p. 69.] cuius ἀποβεβήκει, cum coniecturae [et ei quidem parum felici] debeatur, carebimus sine damno. Potius foret, si necessitas urgeret, Cod. Ast. ἀποβεβήκει. Verum αὐτῶν -- οἱ per tmesin, ut alias, pro ἰωὺτῶν depositum fuit. Vide Abresch dicto loco, et Gronovium. WESS. — Abreschii libro aegre careo. Quae autem Gronovius pro vindicanda scriptura ἀποβεβήκει οἱ protulit exempla ex II. 175, 2. VI. 68, 2. III. 55, 9. III. 72, 28. VII. 125, 2. in eorum duobus prioribus abundat quidem dativus pronominis οἱ, sed nec in his ipsis, nec in ullo ex reliquis, αὐτῶν οἱ idem ac ἰωὺτῶν valet. Nempe h. l. terminationi verbi ἰποβεβήκει olim superne adscriptae literae οἱ indicabant legi in aliis codicibus ἀποβεβήκει, quam scripturam equidem probavi. Nec vero sperno ἀποβεβήκει: pro quo non est cur ἀποβεβήκει quispiam consideret. Amat Noster plusquamperfectum ponere, ubi perfectum vel aoristum exspectasses: vide I. 84, 22. 79, 8. 122. extr. etc. Quare etiam I. 132, 2. vulgatum olim κατεστήκει teneri potuerat. Conf. Werfer Act. Philol. Monac. T. I. p. 239 seq. S.

33. καίεσθαι τὰ περίσχεα) Obsecutus sum clarissimi viri monitis et cap. 101. lib. V. uti nunc editur. Morantur tamen et nonnihil retrahunt haec c. 191. huius libri, τῶν

περὶ τὰ ἴσχυα τῆς πόλεως ἰαλοῦντων. Liberum itaque optandi arbitrium. WESS. — Male τὰ περὶ ἴσχυα olim edebatur: quod et Gronov. incaute, ut ipse fatetur, tenuerat. Neo vero retrahere nos debet alter locus I. 191, 28. ubi οἱ περὶ τὰ ἴσχυα οἰκόντες idem valet ac οἱ τὰ περισχύα οἰκόντες. S.

39. κελύεις σβενύνας) H. Stephano insultare [quod a Gron. factum] recuso: vidit opinor cod. Rem. cui et pauci alii consentiunt, maluitque leniter fluentem orationem; fortasse iniuria. Solet enim Noster in eo genere varietatem sectari, sicuti saepe numero alii. Conf. V. 103. et Davis. in Ciceron. Tuscul. Disp. I. 24. et Raphel. Obs. ex Herodot. in Ep. ad Galat. 2, 6. ubi tamen aliena quaedam. WESS. — Amat, novimus, Herodotus insolitā et subitā subinde constructionis mutatione animum percellere lectoris: sed durior haec utique et vix ferenda ἀνακολουθία, cuius nullum simile exemplum mihi occurrit. Nam istud quidem, quod ex lib. V. cap. 103. citatur, commoda orationis distinctione haud parum mollitum videbimus. At enim, si orationis insolentiam merito miramur, haud minus mira nobis videri debuit optimorum quorumque codicum, ac tantum non ad unum omnium, in salebrosam istam scripturam, quae adeo facile caveri poterat, coniuratio. S.

CAP. LXXXVII. 3. δυναμένους δὲ οὐκέτι καταλαβεῖν) Portus καταβαλεῖν, ut in S. Remig. inest, corrigebat, citra urgentem causam. Si qui tamen ita voluerint, non pugnabo. Facit scriptionis adfinitas, ut verborum saepe oritur confusio, de qua superius c. 46. Haud raro quoque vim patiuntur. Nic. Damascenus Excerpt. p. 449. ὁ δὲ Θηράτωρ ἐπὶ τὸν δόρυον (ἄρμησι) καὶ καταλαβεῖν ἱσπάρεττι. Salmasius ad libri sui oram καταβαλὼν, quo Nicolaus nec clarius distinctiusve loquetur. Mitto alia. WESS. — At verbo καταλαβεῖν, inhibere, coercere, quod alii omnes libri agnoscunt, proprius hic locus; et alienum foret καταβαλεῖν. Conf. ad I. 46, 5. notata. S.

4. εἴ τι οἱ κεχαρισμένοι ἐξ αὐτοῦ ἰδωρήθη) Simile Aristophanis, uti bene Berglerus, Pac. vs. 385. εἴ τι κεχαρισμένον χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ κατεδηκώς. Ambo imitantur Poëtam, Iliad. A'. 59. Ceterum S. Remig. κεχαρήνται placere posset, modo Herodotei commatis foret. Tritum usu est Aristotelis, Strabonis, atque aliorum, quemadmodum ad Diodori lib. I. 15. adscripta ostendunt. WESS.

CAP. LXXXVIII. 1. *κάτισι τι ἔγγυς ἑαυτοῦ*) Scrip-
tor Florentinus erroris reus est. Nusquam in his libris
κατίσι, tametsi verbi neque obscurus nec infrequens usus.
Quae continuo succedunt, *ἀπιθωύμαζι τε ὄρεων*, Homeri exem-
plo venerunt 'Ιλ. Ω'. 629. *Πρίαμεν θανάμαζι Ἀχιλλεύς εἰσορόων*
etc. WESS.

12. *χρήματα τὰ σὰ διαφορεῖ*) Sic oportuisse, iam dudum
docuit P. Leopardus Emend. VII. 9. Propagatum ex Aldino
vitium est, saepius ad hoc vocabulum offenso V. 75. VII. 101.
Qui Nostrum versavit, nihil hic desiderabit. WESS.

CAP. LXXXIX. 11. *κάτισον τῶν δορυφόρων*) Solita-
riam incedit Arch. *θάλασσαν*. Galeus operam in eius patro-
cinio abutitur: *θάλασσαν* imprudenti excidit. *Hesychius*
θάλασσι, κάτισον, quod ex *θάλασσι*, quo de Eustathius in Hom.
p. 1008, 47. [p. 1008, 36. ed. Bas.] contractum. Mutuum
Cyri Croesique sermonem Xenophon *Inst. Cyri* VII. [cap. 2.]
p. 181. suo more descripsit. WESS.

CAP. XC. 4. *ἀναρτημένου σὺ ἀνδρός etc.*) Pareo Codici-
bus et dialecti consuetudini. Ipse VI. 88. *μαθὼν -- ἀναρτη-
μένους ἔρδιν Αἰγινήτας κακῶς*. Eiusdem sunt speciei *ἀρτιάται*,
ἄρτηται etc. Mox Cl. Reiskius *βασιλέως χρηστοῦ ἔργα*, coniectu-
ra fortasse arbitraria. WESS. — De orationis *ἀνακολουθία*
dictum est ad I. 3, 7. S.

12. *ἐπανηλόγησι*) Aliena viri doctissimi comminisce-
bantur: legendum *ἐπαλλόγησι*. Sed hoc dudum praecepit
accuratissimus P. Leopard. et quidquid ad illud firman-
dum dici poterat, Em. VII. c. 9. Atque ita legit hoc in
loco Pollux II. 120. nam non attigit τὸ *ἐπαλλόγησι*, e lib. I.
c. 118. VALCK. — In Leopardi partes etiam Reiskius ivit,
optimo consilio. *Ἐπαλλόγησι*, repetiit, eademque ipsa expo-
suit, quae supra c. 37. etc. atque ita Pollux. Nam *ἐπανηλόγησι*,
quod illi et Nostro instaurat Cl. Adr. Heringa Obs. Crit. c. 3.
p. 25. non convenit et longius deflectit. Bene Philo Iud. de
Fortitud. p. 738. D. *εἰρηκῶς δ' ὅσα δίδωσιν ὁ καιρὸς, παλλόγησιν*
ὡς δίκαιον. WESS. — Adsurgo docto Virorum choro *ἐπα-
λλόγησι* hic corrigentium; sed in eorundem partes con-
cedere nunc quidem non possum. In constanti librorum om-
nium scriptura *ἐπανηλόγησι*, nisi ob stare visa esset Pollucis
auctoritas, nihil magnopere inerat quod suspectam illam
nobis reddere debuisset; nisi fortasse *ἐπανηλόγησι* maluisset.

Nam, ut ἀναλογίζεσθαι significat *secum repetere, secum reputare et recensere*; (vide, praeter exempla a Schneidero citata, Athen. IX. 382. d. ubi video in lat. vers. a me omissa esse verba ista: hic, ille; omnes nominatim recensui:) sic ἀναλογίζιν, active, *recensere, repetere, particulatim exponere*; velut apud Philonem, (*de Mundo*, p. 1169. ed. Francof.) ubi ait, τοὺς ἐκείνων (μύθων) χρόνους ἀναλογίσαντες, si singularum fabularum tempora recenseamus: atque idem fere valebit compositum verbum ἐπαναλογίζιν. Sed quidni perinde, alia verbi terminatione, ἐπαναλογεῖν eadem notione dicere *Herodotus* potuerit? Sic in ἐπανηλόγησι vocalis η, in media voce, fuerit geminatum augmentum, ut in ἡμελλον, ἤθειλον, ἡδυνάμην, et similibus. Fortasse vero in praesenti etiam tempore ἐπανηλογεῖν, per vocalem η pro α, dixerit Noster; quemadmodum κατηλογεῖν pro καταλογεῖν, III. 121, 6, cuiusmodi usus vocalis η pro α etiam in communi Graecorum sermone in verbo κατηγορίω superest, ex κατὰ et ἀγορίω composito. Atque ita, nisi satis firmatam, ferendam certe, neque temere mutandam, codicum h. l. scripturam habemus. Nec vero scripturae huic *Pollucis* auctoritas, solummodo vulgata apud eum lectio, obstat: mss̄ti codices firmant eam potius, quam evertunt. Nam quod *cod. Iungerm.* dabat, ἐπαλληλόγησι, non differt a nostra scriptura, nisi quod N perperam in ΛΑ sit mutatum; quod genus confusionis *Bastius*, olim noster, adtigit ad *Gregor. Dial.* p. 921. Quod vero optimus alioqui *cod. Falckenb.* habebat, ἐπανηλογήσει, id ex alia satis prona confusione natum erat, nempe ex H factum TI. Taceo, ne satis quidem aptum huic loco fore verbum ἐπαλλογήσει. Hoc enim significaret *iterum dixit, repetiit quae ante dixerat.* (conf. I. 118, 5.) Atqui *Herodotus* quidem ista in superiori narratione exposuit; non vero *Croesus* eadem *Cyro* iam ante dixerat. S.

24. εἰ ἀχαρίστοισι νόμος εἶναι) Ineptiunt cum suo ἀχαριστείν scribae veteres, obliiti iteratissimae locutionis. Satis hoc *Thucydides* erit, VII. 35. οὐκ ἂν σφίσι βουλευμένοις εἶναι διὰ τῆς σφῶν τὸν στρατὸν εἶναι. Similia ex *Tacito* et *Sallustio* stipavit *P. Leopardus Emend.* IV. 23. habet et huc pertinens *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 749. Egregie *Clemens Alex. Protrept.* p. 38. ὦ Κροῖσι, --- ἀχαριστός ἐστιν, ὃν προσκυνοῖς, et plura hinc derivata. WESS.

CAP. XCI. 5. *πύμπου γονίος*) Praeclare *Mediceus*. Idem ob sequentem articulum coniectando adsecutus fuerat *Steph. Berglerus*; mirumque accidit, haesitasse in re obvia interpretes. Vide c. 13. et quae docte commentatur *Gronovius*. [Monuit *Gron.* γονία non modo patrem, sed et generatim progenitorem dici; quem idem *Noster* γονίωμα, VIII. 137, 1.] Vellem is etiam mox δόλω -- ἐπισπόμενος scripsisset, quod mssti certum praestant et sermonis indoles expostulat. *Homer.* Od. Γ'. 215. ἐπισπόμενοι θεοῦ ὄμφῃ. *Sophocles Elect.* 973. ἀλλ' ἢ πίσπη τοῖς ἐμοῖς βουλευμάσι. Verum scripturae haec aberratio in aliis et *Nostro* saepe se obferret, uti c. 103. III. 14. 31. 54. etc. *WESS.* — De progenitoribus commode a *Bellangero* ad h. l. monitum *Larcherus* retulit, ex Graecorum more ita eos numerari, ut pater censeatur secundus, avus tertius, quartus proavus, quintus abavus. Fuit autem *Gyges* abavus *Croesi*, hac successione: *Gyges*, *Ardys*, *Sadyattes*, *Alyattes*, *Croesus*. *S.*

10. οὐκ εἶδόν τε ἐγένετο) Nihil demuto; οὐκ εἶδον, οὐκ εἶα, οὐκ οἶος, in simili re usus sunt frequentis. Supra c. 67. IV. 152. VI. 130. Post pauca [l. 14.] *Reiskius* ὑστερον τρισὶ ἔτισι ταύτοις: quod Codices si praebent, attentionem mereretur; nunc edito inhaereo. *WESS.*

23. εἶπε τὰ εἶπε Λοξίης) Neminem offenderent ista si sola legerentur: de *Phallo* agens, ποιῦσι, αἶτ, τὰ ποιῦσι Ἕλληνες. II. 49. *Nostro* tamen loco si prius εἶπε Codicibus abesset, ob sequentia censerem adiectum, pristinamque scriptiōnem hanc fuisse: τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρηστηριαζομένῳ (I. c. 55.) τὰ εἶπε Λοξίης περὶ ἡμῖνου οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε. Postremum *Herodoteum* est, ut et illud: οὐδὲ τοῦτο, --- τὰ εἶπε. Sic I. 89. Κύρῳ δὲ ἐπιμιλῆς ἐγένετο, τὰ Κροῖσος εἶπε: hoc, si bene memini, (nam librum inspicere hercle non vacat) corrigi vult *Reiskius* lib. II. c. 51. ἰδόν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλαξαν, τὰ — δεδήλωται. *VALCK.*

24. ἦν γὰρ δὴ ὁ Κύρος οὗτος ἡμίονος) *Abydenus* ex regis *Babylonii* oraculo de *Cyro*, ἔχει Πέρσης ἡμίονος; in *Euseb.* Pr. Eu. IX. 41. Explanatius, verum ex *Nostro*, *Oenomaus*, *Apollinem* vanitatis et mendacii arguens, ὁ μὲν γὰρ ἡμίμηδος ἢ ἡμιπέρσης Κύρος, ἢ ὁ μηθρόθεν μὲν ἐκ τυρανικοῦ, πατρώθεν δὲ ἐξ ἰδιωτικοῦ γένους ἡμίονος ὢν ἐν τῷ αἰνίγματι, παρεμφαίνει μὲν τὴν ἔκτυφον Μοῦσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀμαντὶν μαντικὴν. Namque *Hero-*

dotea innui, Musae injecta mentio testatur, quam ἔκρυφον fumi plenam et insolescentem invidiose taxat, in Eiusdem Pr. Euang. V. 21. Bene de se Apuleius Apolog. p. 289. Non video quid mihi sit in ea re pudendum, haud minus quam Cyro maiori, quod genere mixto fuit, Semimedes ac Semipersa. WESS. — Quod modo praecessit, οὐδὲ τοῦτο συνίλαβε, sic recte συλλαβὴν l. 21. non συμβαλὼν. Conf. c. 63, 1. ibique notata. συμβάλλισθαι, non συμβάλλειν, coniectare sonat; et ne hoc quidem satis aptum huic loco foret. S.

CAP. XCII. 5. ἐν δὲ Προμήϊς τῆς ἐν Διελφοῖσι) Laudatissime, verborum asperitatem si praetervideas, et verissime Iac. Gronovius. Minervae protemplaris sive vestibularis inter Delphorum numina celebratissima est memoria, quamquam in titulo saepius peccatum. Memini quaedam adponere ad Diodorum XI. 14. plura Io. Taylor ad Demosthenem in Aristogitonem p. 517. [in Reisk. Appar. ad Demosth. Vol. I. p. 822 seqq.] WESS. — Conf. VIII. 37, 7. ibique not. S.

6. ταῦτα μὲν καὶ ἔτι etc.) Cl. Reiskius τῶν τὰ μὲν, facili sententiae decursu. Mirum illud oppido est, concordiam Codicum [l. 8.] constare in Βραγχίδῃσι τῆσι Μιλησίῳ, neque dissidere II. 159. Locus uterque doctorum disputationibus iam olim examinatus est, docente ex Symmictis Philemonis Porphyrio, [Quaestion. Homeric. c. 8. Vol. I. Homeri Barnes. p. xci seq.] nec negligente Gronovio. Vaticinata quondam illic mulier fuit, ἡ ἐν Βραγχίδασι γυνὴ χρησμοδὸς Iamblichō de Myster. II. 11. p. 74. quae insolentiori [apud Nostrum] articulo nihil prodest. Iuvemus Iamblichum apud Stob. Serm. LXXIX. p. 471. ἀδελφοὶ δὲ τοῦτον καὶ ὁ ἐν Βραγχίδῃ θεὸς ἐκφαίνει. Dederat ἐν Βραγχίδῃσι, ut Nostrer, aut sicuti ipsemet cum Strabone et Pausania ἐν Βραγχίδασι. WESS. — Philemon in Συμμικτοῖς apud Porphyrium l. c. ait: „quum apud Herodotum h. l. ἐν Βραγχίσι (sic apud Porphyr. in ed. Barn. editur, ἐν Βραγχίσι in ed. Bas. 1551. utrobique perperam, puto, pro Βραγχίδῃσι) τῆσι Μιλησίῳ legisset, gnarum se multis librariorum mendis inquinatos esse quum aliorum veterum auctorum tum Herodoti codices, in eo fuisse ut cum Alexandro Cotyensi τῆς Μιλησίῳ (sc. χώρης vel γῆς) corrigendum censeret, quoniam graecus nullus scriptor τὰς Βραγχίδας in foem. genere di-

eere auderet; postquam vero in eiusdem Herodoti libro II. (c. 159, 10.) simili ratione ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων scriptum reperisset, intellexisse se, *Herodotum* Ionum more (quemadmodum illi ἡ λίθος, ἡ κίων, ἡ Μαρσίων dicunt) foeminino genere, pro masculino, in isto nomine usum esse. Sic ille. Cui opponere quispiam posset, apud eundem tamen *Nostrum* I. 158, 2. codices omnes in τοὺς Βραγχίδας consentire, itemque cunctos I. 46, 11. τῆς Μιλησίης ἐς Βραγχίδας dare: itaque verisimile esse, etiam h. l. et II. 159, 10. τῆς Μιλησίων scripsisse *Herodotum*, et librariorum culpā in utroque horum locorum revera corruptos codices esse. Quod si quis ita statuit; fuerint utique perantiquae istae codicum corruptelae; nec tamen fuerint ex tanta vetustate repetendae, quantā si *Villoisonum* audimus. Huic enim, nescio quo casu, excidit, ut *Philemonem* illum, e quo ista *Porphyrus* retulit, Alexandro Magno coaevum faceret. (vide *Villois. Anecd. Graec. T. II. p. 137. et Proleg. in Homer. p. xxxiv. itemque Indicem in Anecd. voce Philemon, et voc. Herodot.*) At ex ipsis verbis a *Porphyrus* prolatis abunde adparebat, aequalem illum fuisse aut etiam paullo iuniorem *Alexandro Cotyensi* Grammatico, (de quo *Fabric. in Bibl. Gr. IV. p. 379.*) adeoque secundo post C. N. seculo vixisse. De *Branchidis* multa *Larcherus* collegit ad *Nostri* V. 36. et VI. 19. Ad id quod spectat de quo h. l. quaerebamus, ita se res habere videtur. Recte ἐς τοὺς Βραγχίδας scribitur I. 158, 2. quatenus *Branchidae* familia fuere sacerdotum, qui templum et oraculum curabant, quod *Didymis* erat in agro *Milesiorum*. Recte vero etiam fortasse et h. l. et II. 159, 10. Βραγχίδας in foem. gen. dicuntur; quoniam ex eo, quod vulgo breviter dicere consueverant ἐς Βραγχίδας πέμπειν, (ut apud *Nostrum* I. 46, 12. et I. 159, 1.) usus invaluisse videtur, ut ipse locus, ubi oraculum erat, Βραγχίδας diceretur, nempe αἱ Βραγχίδας, ut αἱ Ἀθῆναι et similia. Ita quidem *Pompon. Melal. 1. 17. Oraculum Apollinis, ait, dictum olim Branchidae: cui congruit quod idem templum perinde τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Διδύμοις, et τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Βραγχίδῃσι nominatum legimus V. 36, 15. coll. VI. 19, 15. similiterque apud Strabonem IX. 421, c. coll. XIV. 634. c. Denique apud eundem Strab. XVII. 814. A. iunguntur ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχίδαις, prorsus tamquam duorum locorum nomina. S.*

14. ἀντιστασίως κατιστήμι) Iure Gronovius ita; in usu tamen verbi, quod sensu activo sumi posse putavit, vere lapsus. L. Küsterus, male dictorum non inmemor, parem illi gratiam reddidit in *Clerici Bibl. V. et Rec. T. V. p. 407.* Taedet haec scribi potuisse. De *Pantaleonte*, *Serinus* in *Stob. Serm. XLV. p. 313.* quaedam innuit. WESS.

20. ἐπὶ κνάφου ἔλκων) Confidenter hoc suam in sedem reposui: auctores habeo Scholiasten *Herodoti*, qui κνάφος, ut codex mstus ostendit, hic invenit; *Plutarchum*, cuius ἐπὶ νάφου huc ducit; tum *Hesych.* et *Suidam*, hoc ex loco ἐπὶ κνάφου ἔλκων explicantes. [Suidam vide in *Κνάφος*, et *Ἐπὶ κνάφου.*] Non addo, *κναφίου*, in *fullonis* officinam, nec recte verti, nec loco satisfacere. Cur tandem interimendum in *fulloniam* officinam traxit? Nullus-ne ad eadem locus commodior? Bene hoc perspexit, locumque persanavit *Steph. Berglerus* Act. Lips. MDCCXVI. p. 423. tum T. *Hemsterhusius* ad *Hesychii* Ἐπὶ κνάφου. Κνάφος, carduus sive spina est, qua fullones radere vestimenta solent: praeter ea tormenti seu carnificinae genus, clavis aculeisque obpletum, ad miseros crudelissime enecandos: Ὅργανόν τι, ἐν κύκλῳ κέντρα ἔχον, δι' οὗ τοὺς βαρυνιζομένους κτείνουσι, *Suidas* et *Timaeus*. [in *Lexic. Plat. p. 160.*] Pertinet huc *Platonis X. de Rep. p. 762.* ἐπ' ἀσπαλάθων κνάμπτοντες, *super tribulis lacerantes*, ut viri egregii docuerunt. WESS.

CAP. XCIII. 8. αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι) Haec et seqq. respicit antiquus *Sophista*, qui *Dissertationes* aliquot *Ethicas* conscripsit, inter *Fragmenta Pythagor.* vulgatas p. 714. Αὐτοῖς τὰς κόρας πορνευθεῖσας καὶ ἀργύριον ἐνεργήσασθαι, καὶ οὕτω γάμασθαι καλὸν δοκεῖ εἶμιν. Hinc etiam manifestum est, cur ad istam παιδισκίων mentionem narrationi suae quaedam de more *Lydiaco* interiecerit *Herodotus*; qui vocem, adiectam a *Sophista*, ἀργύριον, lectori subaudiendam relinquit, quam in simili loco adposuit lib. II. c. 126. eo *Cheopa* scribens devenisse pravitatis, ut filiam voluerit tamquam *prosedam* πρῆσσισθαι ἀργύριον ὁκόσον δὴ τι. Corpore quaeustum facientes, *πιπράσκουσιν τὴν ὥραν παντὶ τῷ βουλομένῳ*, *Origeni* c. *Cels. V. p. 260.* ἐπὶ μισθῷ (*χρημάτων Xenoph. Symp. p. 523, 7.*) τὴν ὥραν ἀπικτωλοῦσαι *Eusebio* *Προτ. IV. p. 162, B.* *Commode* dicuntur ἐνεργαζόμεναι, id est, corpore vel ἐν εἰαυταῖς ἐργαζόμεναι: aliter cepit *Clar. Abresch*, Dil.

Thucyd. p. 763. [*Abresch* quomodo cepere nescio: mihi videbatur ἐν οἰκίματι ἐργάζ. coll. II. 121, 99. et 126, 3. ubi quidem ἐν οἰκίματος.] Ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργασία, ἐργαστήριον, de eadem occurrunt opificina. Auctor Orat. c. Neaeram p. 730, 44. ἐταίραν suam nolunt ὄρεῖν ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην, οὐδ' ὑπὸ πορνοβόσκῳ οὔσαν et p. 731, 57. [*Demosth.* Reisk. T. II. p. 1354, 22.] Quae venit ob istum quaestum in Aegyptum, venisse dicitur Rhodopis κατ' ἐργασίην Herod. II. 135. Secundum grammaticos et Eustathium ad 'Ιλ. V. p. 1453, 45. [p. 1329. ed. Rom.] *Archilochus* istius generis mulierem Ἐργάτιν dixerat: sed ab istis dissentit *Hemsterh.* ad *Hesych.* in Ἐργάτις. τὸ πορνεῖον est Ἐργαστήριον in Attica Lege apud *Demosth.* p. 736, 105. [p. 1367. ed. Reisk.] et in *Alciphronis* Epistola, quam vulgavit *Abresch.* in Addend. ad *Aristaen.* p. 115. παιδισκίον dixit *Nicias*, *Athen.* X. p. 437. r. memorans etiam τὰς δημοσίας παιδίσκας. In *Isaei* Or. V. p. 58, 13. [p. 134. Reisk. Vol. VII.] *Euctemonis* ἀπελευθέρῃ ἱκανήρῃ συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ, αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε, meretriculas alebat conciliatrix: in Orat. c. Neaer. p. 728, 28. [p. 1351. Reisk.] *Charisii* liberta *Nicarete* ἐπὶ τὰ παιδίσκας ἐκ μικρῶν παιδίων ἐκτήσατο. VALCK. — *Lydias*, de quibus agitur, puellas non ex corporis quaestu pecuniam contulisse; sed praeter istum quaestum opus etiam mercede fecisse, quo maiorem sibi dotem compararent, monuit *Heyne* in Commentar. Götting. T. XVI. p. 35. Similem isti *Lydorum* morem apud *Cyprios* notavit *Iustin.* XVIII. 5. Conf. *Clearchum* apud *Athen.* libro XII. cap. 11. ubi videndum an pro τῶν ἄλλων, quod ibi, p. 316. l. 5. nostrae edit. legitur, τῶν δούλων cum *Larchero* (in Notis ad Herodot.) corrigendum sit. Caeterum apud *Nostrum* mox l. 13. ὁ Λυδῶν δὲ ἦμος non tam *populus Lydorum*, quam *plebs*, reddi debuerat; et sic in lat. vers. rescriptum velim. conf. I. 196 extr. Et ἀγοραῖοι ἄνθρωποι (l. 8.) rectius *circumforanei homines*, quam *forenses*. cf. II. 141, 20. S.

16. καὶ δύο πλέθρα) *Gronovio* scribendum videtur καὶ δύο πλέθρα τὸ μῆκος: neque enim latitudinis mentionem abesse posse, nec πλέθρα de ambitu recte poni. Contra ea *Georg. Arnaldus* venit *Animadv.* c. 29. *plethri* mensuram altitudini, longitudini, et latitudini saepe admoveri demonstrans: nullam quoque iustae proportionis in viri doctissimi emenda-

tione rationem haberi: quod sane vero convenit. Haud scio tamen, an sana hic omnia sint. De stagno Gygaeo Poëta Ἰλ. B'. 865. et Strabo, [XIII. p. 626. B. et 627. B.] quo teste Coloën postea cognominatum novimus. Referunt huc παλαιὸν ἔγγασσι τι σῆμα in Nicandri Theriac. vs. 633. Critici veteres, forsitan male. WESS. — Nulla subest caussa, cur de integritate huius loci dubitemus, si baseos figuram oblongam cogitemus: nempe τὸ ὑψος nunc intelligit longiorum laterum mensuram. Altitudinem monumenti tantam fuisse ait Clearchus apud Athen. lib. IX. c. 31. ut ex quibuslibet Lydiae partibus conspici potuerit. Nam, quod monumentum a Gyge amasiae suae erectum Clearchus narrat, quodque Nicander etiam l. c. spectasse videtur, illud nullum aliud esse recte Larcherus monuit, nisi hoc ipsum de quo hic Herodotus loquitur, et ex eo Strabo l. c. Cuius monumenti reliquias hodieque superesse, ex Chandleri Itinerario idem Larcherus adnotavit. Conf. Heyn. ad Ἰλ. B'. 865. S.

CAP. XCIV. 2. τὰ θήλια τέκνα καταπεριένουσι) Vitam meretriciam agant erat in Latinis. Verius Thomas, ἐπὶ πορνείαν δίδωσι, uti infra c. 196. πᾶς τις - - καταπεριένει τὰ θήλια τέκνα. Numos a Lydis repertos Xenophanes in Pollucis IX. 83. itidem prodidit. Adde Eustathium ad Dionysium vs. 840. WESS.

[9. ἐπὶ Ἄτυς) Conf. c. 7, 9. et VII. 74. Adde Adnot. ad IV. 45, 16. De Mane conf. Dionys. Hal. Ant. Rom. I. 27. S.]

Ibid. σιροδιὴν ἰσχυρήν) Herodoti σιροδιήν (sic recte scriptum legitur supra, c. 22.) ἀφελὴν καρκῶν interpretatur Dionysius Halicarn. A. R. I. p. 21, 33. ubi vs. 38. pro διανίμαντας restituendum videtur, διανίμαντα Ἄτυν ἅπαντα τὸν δῆμον διχῇ κλήρους ταῖς μοίραις ἐπιβαλεῖν, ex Herodoto, tradente τὸν βασιλεῖα αὐτῶν (Atyn) δύο μοῖρας διλόντα Λυδῶν πάντων κληρώσαι. Herodotea se Dionysius enarrare proficitur; e rerum Lydiacarum scriptore probabiliter, quae Galei suspicio est, derivata. VALCK.

12. ἄνεκ' ἀδίζεσθαι) Etsi non magnum videbitur operae pretium, hoc ex msto elegi: non possum in animum inducere, placuisse Nostro continuam scriptionis et soni in ἀδίζεσθαι et ἀδίζεσθαι, nulla praesertim metri lege cogente, discordiam. Quod recepi, Homeri et Ionum est. Habet

Eustathius in *Odyss.* p. 1774, 31. [p. 564, 50. ed. Bas.] διζηται ex *Herodoto*, quod nunc II. 38. διζεται. Consentiant *Grammatico* tamen *Codices Ask. et Arch.* Graviter et vere *Democritus*, διζημένοισι τάγαθα μόλις παραίνεσται, τὰ δὲ κακὰ καὶ μὴ διζημένοισι, ex *Stobaeo* in *Poësi Philosoph.* p. 176. WESS.

13. τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων) Corripitur *Noster* ab *Athenaeo* I. 15. [lib. I. c. 33. nostrae ed.] p. 19. A. ob ludorum haec inventa *Atyis* regis tempore: esse enim ludos istos multo antiquiores, probatos usurpatosque belli *Troiani* tempore. De pilae et talorum lusu nota ex *Homero* res est: at ubi apud eum tesserarum τῶν κύβων, aut κυβείας aut κυβέειν mentio? Quarum cum nusquam meminerit, seriori tempori inventum debetur. Docuit hoc egregie *Thomas Hyde* *Histor. Aleae* p. 112. et *Hemsterhusius* in *Polluc.* IX. 97. WESS.

15. πλὴν πιστῶν) Nullum hic scriptoris lusum [cum *Gronov.*] agnosco. Πιστοῦς et πιστὰ usu terunt, non πισοῦς. Semper-ne in amanuensium peccatis abscondita ruspabimur? Negatur horum origo *Lydis*, quod ea *Palamedis* contributoretur abs omnibus. *Sophoclis*, *Alcidamantis*, *Gorgiae*, *Philostrati* hanc ad rem atque aliorum loca *Hemsterhusius* antestatus est. Sint-ne vero πιστοὶ calculi tantum, an calculi tesserarii, animose ante non multos annos disputaverunt *Io. Corn. de Pauw* *Diatrib. de Alea Vet.* p. 57. et *Vanni Criticae* p. 270. doctus Auctor. WESS.

25. ἰωντὸν τὸν βασιλέα προτάσσειν) *Cl. Reiskius* προτάσσειν. Tu vide III. 89. VII. 65. *Dionysius*, his usus, de suo liberaliter adstruxit plura: *Lydum*, *Atyis* filium, uni parti a patre adsignatum, alteri *Tyrrhenum* ait, *Rom. Ant.* I. [c. 27.] p. 21. Λαχούσης δὲ τῆς ἅμα *Λυδῶ* μοίρας τὴν ἀμείνω εὐχὴν, μὴ ἐκχωρῆσαι. ἐκχωρῆσαι δὲ τὴν ἰτίαν, ἀπολαχοῦσαν τῶν χρημάτων τὰ μέρη. Sic, puto, scribere voluit. Venerint-ne in *Italiae* oras, atque *Etruscorum* genti originem *Lydi* dederint, quod *Nostrum* secuti plures litteris tradiderunt, in magna versatur controversia; de qua *Theod. Ryckius* *Diss. de Prim. Ital. Colon.* [edita cum *Holstenii* *Notis* in *Steph. Byz.*] c. 6. et *Scipio Maffei* *Hist. Diplom.* p. 228. atque alii. WESS. — Confer quae ad h. l. *Larcherus* commentatus est. S.

CAP. XCV. 6. καὶ τριφασίας ἄλλας λόγων ὁδοῦς) Verè dixit. Cyri initia et illustria facta diversis modis per Orientis plagas celebrata fuerunt. *Ctesias*, uti Persicorum fragmenta condocefaciunt, aliam ac *Noster* trivit viam, fateturque *Photius*. Quid *Xenophon* sectatus fuerit, in omnium est memoria. Forsan et suum sibi narrationis genus habuit *Aeschylus* in *Persis* vs. 770. Itaque optio datur. WESS.

8. ἐν ἑτῇ εἰκοσὶ καὶ πντακόςσιν) Haec et quae succedunt *Diodorus* adripuit lib. II. 32. sed minus prudenter et considerate, sicuti ibi commonstratum est. WESS. — *Herodotum* cum *Ctesia* aliisque, qui Assyriorum imperio (referente *Diod. Siculo*) durationem 1306. annorum tribuunt, in concordiam redigere, post alios doctos viros, (quorum nonnullos etiam *Harlesius* ad *Fabr. Bibl. Gr. T. II. p. 742* seq. laudavit) *Larcherus* studuit in *Notis* ad h. l. Conf. eiusdem *Chronologiam Herodot.* p. 144 seqq. scilicet statuens, *Ctesiam* antiquitatem huius imperii a primis regni primordiis, intra artos limites conclusi, repetiisse; *Herodotum* vero ab eo tempore quo totius Asiae imperio reges Assyriae potiti sunt. *Volney* contra, post longam disputationem, qua *Herodoti* fidem historicam cum ea quae *Ctesiae* tribuenda est, contendit, (*Chronol. d'Herodote*, p. 83 seqq.) ad extremum colligit, (ib. p. 189 seq.) perquam verisimile esse, consulto *Ctesiam*, quo Persis gratificaretur, durationem Assyriaci imperii, cuius in iura Persae successerunt, immanem istum in modum auxisse. Novi quidpiam huc molitus est *G. Bruining* in *Actis Societ. Traiect. T. II. p. 162* seq. (Lugd. Bat. 1795.) qui, *Ctesiae* mendaciorum nullam prorsus rationem habendam censens, tantum abest ut iusto minorem existimet numerum DXX annorum, quem hic habent *Herodotei* libri, ut multo etiam maiorem esse sibi persuaserit. Scil. pro certo sumens, *Semiramidem* illam, quam *Noster* c. 184. quinque generationibus ante *Nitocrin* virisse ait, fuisse primam Assyriae reginam, *Nini* uxorem, regni conditoris; quo secum ipse concilietur *Herodotus*, statuit numerum annorum, qui h. l. durationi regni Assyriaci tribuitur, per librariorum sive errorem sive temeritatem quadringentis annis auctum fuisse; scripsisse *Herodotum* ἑτῇ ΗΔΔ, id est, εἰκοσὶ καὶ ἑκατὸν, annos CXX; inde illos fecisse ἑτῇ

ἢ ΔΔ, id est, annos DXX. Cuius quidem inventi laudem non invidemus auctori. S.

CAP. XCVI. 4. οὗτος ὁ Διόκεης) Deiocem non prae-
terit Polyaeus Strateg. VII. 1. verum vestigiis aliorum
insistens. Quaerunt docti viri idem-ne fuerit ac Arpha-
xadus, cuius in Iudithae historia c. 1. memoria durat,
an Phraortes potius, Conringius, Montfauconius, Prideaux:
de qua lite Schroeërus Orig. Assy. sect. IV. 5. etc. et Leon.
Offerhaus Spicileg. Hist. Chronolog. p. 145. egregie. WESS.

13. ἰθὺς τε καὶ δίκαιος ἦν) Ecce tibi observationem docti
viri, Petri Fontein, cui Theophrasti Characterum cultio-
rem editionem brevi debemus. Quum de iudice sermo sit,
idem est ac, ἰθὺς ἰδικάζει: eadem ratione Homerus, ἰθὺς, et,
ἐς μέσον ἀμφοτέροισι, μὴδ' ἐπ' ἀρωγῇ, δικάζειν, Iliad. Ψ. 574. et
580. Si vero animadvertas, pro ἰθὺς Atticos hoc sensu dixisse
ἴσος, vix dubium erit, quin Herodotus in mente habuerit illud
Solonis, τὸ ἴσον πόλεμον οὐ ποιεῖ, laudatum Plutarcho in eius
Vit. pag. 85. v. Huc nimirum spectant, quae, paullo ante;
[l. 10.] de eodem Deioce, habet, ἐπιστάμενος ὅτι τῷ δίκαιῳ τὸ
ἀδίκον πολέμιόν ἐστι: ex quibus tamen verbis vitium, quod illis
inhaeret, tollendum est. Quum enim Herodotus manifesto signi-
ficet, hunc δικαστὴν, probe gnarum cives, ab iniustis iudiciis
vexatos, iisdem reddi infensos, iustitiam observasse eum in
finem, ne quis erga se, ad regnum adspirantem, odium concii-
peret; liquet, me quidem arbitro, legendum esse, ὅτι τῇ ἀδικίᾳ
τὸ ἀδικούμενον πολέμιόν ἐστι. Neque aliter, in argumento fere
pari, Euripides, et ipse Solonis dicti haud immemor, Phoe-
niss. v. 541. τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον, vel potius κοινόν, ἀνθρώποις
ἔφω. Τῷ πλεονὶ δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται τοῦλασσαν. Quinimo;
huius sententiae ea est cum Historici observatione, modo ver-
ba sicuti scopus eius postulat legantur, similitudo, ut in altera
exemplar alterius tantum non agnoscas: certe hoc, τῷ πλεονὶ
δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται τοῦλασσαν, ipsum illud est Hero-
doti, τῇ ἀδικίᾳ τὸ ἀδικούμενον πολέμιόν ἐστι. Haec erudite ille
in litteris ad me, sed quibus membranarum auxilium ne-
gant. WESS. — Nec vero etiam membranarum auxilio cor-
rectoris indigebant. S.

CAP. XCVII. 5. ἔνθα περ πρότερον προκατίζων ἰδι-
κάει) De iudiciis, sive illi reges seu privati fuerint;
hoc sollemne. Supra c. 14. Midas ἀνέθηκε τὸν θρόνον, ἐς τὸν
Herodot. T. V.

προκατίζων ἰδικαῖν. et V. 26. Additur dixisse *Deiocem*, οὐ δὲ καὶ ἔτι, se non ultra iudicaturum: non aliud enim ac δικάσειν, quemadmodum doctissimi viri *Sylburgius* in *Grammat. Clenardi* p. 431. et *H. Stephanus* de *Dialect.* pag. 140. monuerunt dudum. In fragm. Philosophi *Eusebii* apud *Stobaeum* Serm. XLIII. pag. 310. καίτοι περ χρὴ εἶδέναι πάντα τὸν μάλλοντα ἀνθρώπου καταδικᾶν, ὅτι καὶ etc. perperam et sine ratione *Gesnerus* καταδικάζειν corrigi iussit. Praeclare *Glossae Sangermanenses*: Δικᾶν, ἀντὶ δικάσειν. Ἡρόδοτος α'. οὐ φησι δικᾶν ἔτι. WESS.

13. στήσωμεν ἡμῶν αὐτῶν βασιλῆα) Voculam ἵνα suspicabar absorptam a literis proximis, quam solet in talibus adhibere *Herod.* p. 169, 32. [III. 25.] ἵνα σφίον αὐτῶν. pag. 192, 21. 194, 23. [III. 80. et 85.] δι' ἵνα γὰρ τινα ἡμῶν βασιλῆα γενέσθαι: atque ita scripsisse hoc loco, στήσωμεν ἵνα ἡμῶν αὐτῶν βασιλῆα. VALCK.

CAP. XCVIII. 14. τὰ νῦν Ἀγβάτανα πέκληται) Demiror dilectissimis membranis haud auscultasse *Gronovium*, quibus recte obsecutus fuit c. 110. et 153. minime vero III. 64. 92. Non placet id consilii incertum. Optime codex *Florent.* cui alias plures schedae consentient. Medorum regiam hanc urbem veterum conplures, in quis et *Ctesias*, Ἀγβάτανα, teste *Stephano Byz.* adpellarunt. Nunc quidem in illius *Persicis* ἰδῶκε Κύρος - - Βαρήνην, ἐγγὺς Ἐκβατάνων: ipse dederat Ἀγβατάνων, sicuti in *Stephani* Βαρήνη legitur. Opinor latere idem vocabulum in *Aeschyli Pers.* vs. 927. nam quae de *Agdabatis*, gente Persica, a Criticis adscripta sunt, fide carent. *Sam. Bochartus* tituli originem in Arabum sermone invenit et eleganter illustravit *Phaleg.* III. 14. Culte vero de *Aristotelis* obscurioribus libris *Themistius* πλείοσι πεφρογμένοι εἰσι περὶ βόλοις, ἢ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις βασιλῆα, Or. XXVI. pag. 319. v. WESS.

18. καλωνὸς ἐν) Videtur *Diodorus* II. 13. in urbis situ dissentire, ἐν πεδίῳ, in planitie structam scribens. Ambitum idem XVII. 110. stadiis cl. absolvit, et hac parte discors. Athenarum enim amplitudo atque ambitus stadia cc. aequabat, teste *Dione Chrysostomo* Or. VI. p. 87. c. et illi tamen, ex *Nostri* finitione, *Ecbatanorum* magnitudo conveniebat. Quod editur κατὰ τὸν Ἀθηναίων κύκλον, pravum

est. Ἀθηνέων oportuerat; qui quidem naevus in his libris nimis frequens. WESS.

27. δύο δὲ οἱ τελευταῖοι, εἰς etc.) Platoni, horum fortasse recordato, tale aedificia templaque variis coloribus distinguendi genus βαρβαρικὸν εἶδος est. Sic de Neptuni in Atlantide templo: εἶδος δὲ τι βαρβαρικὸν ἔχων· πάντα δὲ ἔξωθεν περιήλειψαν τὸν νεῶν ἀργύρεω, πλὴν τῶν ἀκρωτηρίων. τὰ δὲ ἀκρωτήρια χρυσεῶ. Critiae p. 116. Pertinent huc, quae Auctor de Mundo eleganter commentatus est, c. 6. p. 195. Ed. Vulg. WESS. — Omnino structurae genus isti simile hodieque in multis apud Sinenses et apud Indos oppidis reperiri monuit Caylus in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XXXI. p. 42. S.

CAP. XCIX. 5. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρεῖσθαι) Vide c. 69. Regiam apud Medos Persasque maiestatem, illique debitam a civibus reverentiam abunde explanavit B. Brissotius de Regn. Pers. I. 27. et II. 91. WESS.

CAP. C. 9. καὶ κατήκοι) Saepe numero vocabulum in Musis recurrit de subditis imperio ac dicto audientibus, rarum hac notione. Ecce tibi imitatore Dionem Cassium lib. XLII. 17. p. 315. Ed. N. καὶ γὰρ κατὰσκοποι σφῶν καὶ κατήκοι -- πολλοὶ περιμένοντες. Aliis sunt ὠτακουσταί, ut in libello de Mundo, cuius interpres Apuleius non sine quadam cultus elegantia: Sed inter eos aures regiae et Imperatoris oculi [conf. Nostrum, I. 114, 7.] quidam homines vocabantur: per quae officiorum genera rex ille ab hominibus deus esse credebatur, cum omnia, quaecumque ibi gererentur, ille Otacustarum delatione discebat. Ceterum scribi debebat, quod bene vidit Reiskius, καὶ οἱ: est enim dandi casus. WESS.

CAP. CI. 1. τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνίστησι) Interpretatio Vallae, Deioeces - - solam Medicam subegit nationem, eique imperavit, illa homines etiam perdoctos in historia veteri tradenda decepit. Galeus pro συνίστησι legi scribit in msto συνιστρέφατο, atque ita loqui solere Herodotum: observabatur eruditissimo viro κατιστρέφατο, subegit, veterum nulli adeo frequentatum quam Herodoto; apud quem nusquam invenietur συνιστρέφατο, usurpantem τὸ συστρέφαι no to significatu IX. 18. πάντα συστρέφαντες (mutari non debuerat) ἰωντοῦς καὶ πυνώνσαντες ὡς μάλιστα. Hoc apud alios frequentius dicitur ξυστραφέντες vel συστρεφόμενοι. Dubium nullum est, quia hoc loco συνίστησι notet in unam contraxit: Deio-

oes τό τε Μηδικόν ἔθνος συνίστριψε, μόνου τε τούτου ἤρξῃ: (sic ista leviter refigenda suspicor;) Medos in unam gentem contraxit, atque huic soli imperavit. Ex hac vera, ni fallor, interpretandi ratione [quam quidem perinde vulgata etiam scriptura admittit,] primum manifestum est, cur his continua diversa memorentur Medorum genera, e quibus unam ille fecerit gentem; deinde, quamobrem de filio Phraorte paulo dicat inferius: οὐκ ἀπεχρήτο (Suidas explicat, ἀρκιῖν ἤγειτο:) μόνων ἄρχειν τῶν Μήδων, ἀλλὰ στρατιωσάμενος ἐπὶ τοὺς Πέρσας κ. τ. λ. Pater Deioces, callidus ille iustitiae satelles, pacis amans, et solos regere Medos contentus, simul atque iustitiae fruendae causa (Cicero de Off. II. c. XII. init.) rex fuerat constitutus, locatim dispersos cives suos adegit ἐν πόλισμα ποιήσασθαι, καὶ τοῦτο περιστέλλοντας τῶν ἄλλων ἥσσαν ἐπιμίλισθαι. Herod. p. 41, 5. et p. 42, 3. [c. 96, 6. et 98, 11.] Condidit itaque Ecbatana. His denarratis subiungit: Δηϊόκης μὲν νυν τὸ Μηδικόν ἔθνος συνίστριψε. Hoc aliis in re simillima saepius dicitur συνῶκισι, vel συνήγαγε. Notae sunt imperantium artes, Thesei, Gelonis, similiumque: de Gelone, unis Syracusis omnia posthabente, Herodotus lib. VII. c. 156. VALCK.

CAP. CII. 10. Ἀσσυρίων τούτους οἱ Νῖνον ἔχον) Qui ἔχον voluerit, etsi urgens ratio desideratur, praesidio non carebit. Assyrios laxiore significatione Noster usurpat, illis ipsos comprehendens Babylonios. Assyriorum itaque alii Ninum, Babylonem alii possidebant, uti c. 178. 185. etc. WESS. — De Nino urbe, ad Tigrin sita, conf. c. 193, 11. et II. 150, 17. S.

CAP. CIII. 4. ἐλόχισι κατὰ τέλεια) Turmatim. Adscripserat his Scholiastes: κατὰ τέλεια τὰ ἀναλώματα, καὶ τὰ συνέδρια ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ συντελεῖν εἰς τάγμα. Habet ex eo Suidas. [in Κατὰ τέλ.] Ultima huc refer, cetera aliorum deferenda. Καὶ κατὰ τέλεια καὶ παντοῖως προσβάλλοντες VII. 211. et IX. 20. et 22. WESS.

[8. ὅτε νῦν ἡ ἡμέρα ἐγένετο) Vide supra, c. 74, 8. S.]

15. βασιλεὺς ὁ Σκυθίων Μαδύης) In obscuro res Scythicae loco sunt: de gentis excursionibus in Asiam plura Iustinus II, 4. 5., quae partim conveniunt, aliena partim sunt. Μαδύος Σκυθικοῦ expeditiones et peregrinationes tetigit obiter Strabo l. pag. 106. [pag. 61. ed. Cas.] sed nescio quo au-

ctore eundem *Madyem* regem *Cimmeriorum* fuisse adfirmat. WESS. — Confer *Nostrum* cap. 15. et praesertim IV. 11 seq. S.

GAP. CIV. [1 - 3. Ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαιωτίδος --- ἐς Κόλχους τριήκοντα ἡμερῶν εὐζώνῃ ὁδός.) Iusto maior videri possit iste numerus *triginta dierum*; quum praesertim eum terrae tractum, quo inferior Asia cum superiori iungitur, intra *quinque dies* ab homine εὐζώνῃ permeari posse supra dixerit, cap. 72 extr. At hic non de ea parte *Maeotidis paludis* agitur quae *Colchidi* proxima est, sed de ostio *Maeotidis*, et quidem de ulteriore ora illius ostii, ubi *Cimmeriorum* olim sedes fuerant. conf. IV. 11 seq. Caeterum meminerimus, ubi de eisdem regionibus agitur, quas *Scythae* dein habitarunt, diurnum iter ab eodem *Nostro* ducentis stadiis aequiparari, IV. 101, 8. S.]

8. ἐν δεξιῇ ἔχοντες τὸ Καυκάσιον ὄρος) Eadem, sed distinctius, IV. 12. VII. 20. *Cimmerii* legerunt oras *Ponti* et per claustra *Caucasea* in *Asiam* iruperunt; *Scythae*, dum profugos insequuntur, a via aberrarunt, perque *Caspiae* portas in *Mediam*, regionem a fugitivis aversam, devenerunt. Lege *Th. Sig. Baierum*, *Comment. Acad. Petrop.* lib. III. p. 318. WESS.

CAP. CV. 2. Φαμμίτιχος) Ita htc. At Φαμμήτιχος lib. II. 2. 28. 30. nec constanter tamen. Recurrit prior scriptura II. 151. VII. 7. Quae quidem discrepantia ex pronuntiationis vicinia nata fuit. *Scythicam* expeditionem *Hieronymus* adtigit in *Fabiolae* Epitaphio: Hanc gentem *Herodotus* refert sub *Dario Medorum rege* viginti annis Orientem tenuisse captivum, atque ab *Aegyptiis* et *Aethiopibus* annum exegisse vectigal; non sine erroribus, de quibus *Sca liger* in *Eusebii Chron.* p. 83. Τοπροσώτις [l. 4.] non ex genio *Herodoti*, uti visum *Gronovio*, sed e *Grammaticorum* vetere scribendi more venit. Servavit ipse τὸ προσωτίς III. 138. sicuti alibi τὸ πρόσω, τὸ λοιπόν, τὸ πρῶτον, quae emendatius utique scripta. Conduxit de genere hoc conplusscula *Io. Wasse*, addita in *Dukeri* praefationem *Thucydidis*. WESS.

9. πάντων ἀρχαιοτάτων ἱερῶν etc.) *Pausanias* I. 14. primos omnium mortalium *Assyrios* *Venerem* *Coelestem* colere ingressos perhibet, ab illis *Paphios* in *Cypro* et *Phoenices*

in Palaestina religionem eius accepisse; hinc venisse ad Cytherios: abduxit doctissimum scriptorem a vero Venus Mylitta, quam ab Assyriis cultam ex *Nostri* I. 131. et 199. didicerat. Nam quo pacto ab Assyriis, a mari remotissimis, ea superstitio ad Cyprios penetrare potuit? Uraniam istam Venerem Syri *Dercetun* vocitabant in *Diodori* II. 4. WESS.

15. *ἐνέσκηψε ἡ θεὸς θήλειαν νοῦσον*) Ita dederat, uti rei series et *Longinus* testantur. Scio animose ὁ θεός a *Gronovio* defendi; quo modo, si qui velit, omnibus naevis patrocinium parabitur. Θήλεια νοῦσος quae fuerit, quaesitum ambitiose fuit. *Ampl. Bouherius* totum illi cap. 20. *Dissert. Herodot.* inpendit, spretisque plurium coniecturis, quas recensere nihil adtinet, decernit cum *Tollio* ad *Longinum* atque aliis, θήλειαν νοῦσον convenire contaminatis morbo turpium virorum, ut *Horatius* alicubi, [lib. I. Od. 37.] sive pathicis. Verum est, *Philonem Iud.*, *Dionem Chrysostomum*, *Herodianum*, *Clementem Alex.*, *Eusebium*, *Scholiasten Thucydidis*, quibus adiungi poterit *Criticus* ad *Hephaestionis Enchirid.* p. 41. circuitu θηλείας νοῦσου id genus descripsisse: neque absurdum erit, si profitearis, *Longino* honestam eam turpis flagitii descriptionem admirabilem atque ἀμίμητον fuisse visam, qua est sententia vir *Amplissimus*. Haud parum tamen metuo, ut *Noster* Scythis id imputarit. Alibi certe, cum non dissimile quidpiam exponere vult, hac verborum circuitione abstinet I. 135. usurus, uti opinor, si aperte loqui nollet: huc adde, in Scythiam delatis, uti adfirmat, morbi illud muliebris genus statim fuisse manifestum, quod in pathicis utrum liquido omnibus adpareat extemplo, non habeo dicere. Accedo potius ad *Hieron. Mercurialis* opinionem *Var. Lect.* III. 7. *Hippocratem* et *Nostrum* comparantis. Ille de iisdem Scythis de *Aër. Aq. et Loc.* p. 293. [sect. 106. et 109. ed. *Coray.*] εὐνουχίαι γίνονται καὶ γυναικῆα ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες διαλέγονται ὁμοίως. Caussam morbi incolas acceptam referre deo, [ait *ibid. Hippocr.*] sed errare: habere eum suas sibi, verum naturales, caussas. Porro, qui malo tentantur isto, ἐνδύονται πολλὴν γυναικίην, καταγνόντες ἐσωτίων ἀνανδρείην. γυναικίζουσι τε καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν γυναικῶν, καὶ ἐκείναι. Denique νοῦσον adpellat, qualis profecto est, et ma-

ribus turpissimus. Atque haec senex divinus eodem fere, quo *Herodotus*, commentatus est tempore; ut dubium non sit, quin eandem uterque rem signaverit. *Noster* νοῦσον θήλειαν vocat; ille, qui morbi eius feminei effectus, quaeque indoles fuerit, declarat. *Herodotus* iratae Veneri, sicuti Scythae irae Deorum, morbi initia contribuit. *Hippocrates* ex artis suae disciplina, superstitione dissipata omni, mali causam vestigat et explanat. Qui quidem dissensus ferendus et magni non est momenti. WESS. — Perspecte vir eximius. Plura si quis desiderat, dabunt nonnulla *Larcherus* ad h. l. et *Corayus* ad *Hippocr.* l. c. Exstat etiam singularis *Heynii* commentatio de Maribus inter Scythas morbo effeminatis, quos ille cum hermaphroditis *Floridae* contulit, in *Commentationib. Societ. Goetting.* Vol. I. P. 3. p. 28 seqq. Sed, quod maxime ad rem facit, comperitum est nostra aetate, morbum illum, quem muliebrem commodissime *Herodotus* nominat, eodem prorsus modo, quo ab *Hippocrate* descriptus est, in eisdem regionibus, quae Scytharum olim fuerant, hodieque (quamquam haud ita frequenter) obtinere. Vide *Reineggs topographische Beschreibung des Caucasus*, Goth. et Petersb. 1796. T. I. p. 269 seq. *Histoire primitive des Peuples de la Russie, par le Comte Jean Potocki*, Petersb. 1801. p. 175. *Klaproth, Reise in den Caucasus* etc. Halae et Berol. 1712. p. 283 seqq. In *Var. Lect.* ad h. l. adnotare oblitus eram, pro θήλειαν ad Ionismi normam θηλέην corrigendum censuisse *Koenium* ad *Gregor.* Dial. ion. §. 41. atque sic h. l. edidisse *Schaeferum*. Et sic alibi quidem brevi vocali, in medio scribitur hoc vocab. ut III. 85, 16. et 20. sed simul per α in terminatione primi et quarti casus: ἡ θήλαι ἵππος, III. 86, 5. τὴν θήλειαν κάμηλον, III. 102, 17. — Ista iam non modo scripta a me, sed typothetae etiam tradita erant, quum a *Boissonnado* meo, Viro clarissimo, qui incomparabili studio, quidquid ad ornandum *Herodotum* nostrum valere videretur, id mecum communicare, aut de eo me monere consuevit, per literas transmissa Notula, ad id de quo huc agitur spectans, mihi traditur, his ipsis verbis concepta: „Παρα δὲ Ἡρόδοτῳ, ἐνέσκηψεν ἡ θεὸς θήλειαν νόσον, „ἀντὶ τοῦ, ἐποίησεν ἀνδρῶνους ἢ κατεχόδας. *Tiberius Rhetor*, „de Figuris, cap. 35. de *Periphrasi*, inedito adhuc, brevi „edendo.“ S.

18. τοὺς καλοῦσι Ἐναγρίαις οἱ Σκύθαι) Ampl. *Bouherius* *Ἰνναγίας*, *piaculo contaminatos*, correxit. Factum non laudo. Obstant membranae. Repugnat scriptor ipse IV. 67. Contra etiam veniunt Scholiastae Ἐνάρις, οἱ ὀπλίται: cuius explicatio, etsi sit erronea, deceperitque G. Corinthum, vetat mutationem. Amplius robur *Hippocrates* adderet, modo scripsisset, ut *Tollius* ad *Longinum* habet, καλοῦνται δὲ οἱ τοιοῦτοι Ἐνάρις: verum ea *Mercurialis* est correctio speciosa: Ἀναδριτὶς praeferunt veteres editi. Confer *P. Leopardum Emendat.* VII. 10. WESS. — In vulgatum h. l. Ἐναγρίαις, et in Ἐναγρίαις IV. 67, 7. consentiunt fere libri: a quo parum abest ἀνδριτὶς, quod apud *Hippoer.* (teste *Corayo* in *Notis*, p. 331 seq.) in cod. Reg. 2146. et in ed. Ald. legitur. Quod si, ut probabiliter *Wesselingius* iudicavit, (in *Notis* ad *Glossas Herodoteas*) Scythicum verbum est, frustra sunt viri docti, qui illud ex graeci sermonis norma vel interpretari vel corrigere conantur. S.

CAP. CVI. 4. χωρὶς μὲν γὰρ Φόρων) Reisk. χωρὶς μὲν γὰρ, Φόρον, et mox τὸν ἰκαστοῖσι: aut Φόρον, ob ea quae statim iterantur. Mihi transitus a plurali ad singularem numerum non displicet. Saepe numero ita utriusque linguae scriptores. Lege *Davisi* adnotationes in *Ciceron.* I. 59. de *Nat. Deor.* WESS. — Ne me quidem transitus a plurali numero ad singularem offendit, sed reliqua sermonis structura: in qua ne illud quidem necesse est, ut τὸ in τὸν mutetur; sed, hoc quod quibusque imposuerant, est idem illud tributum, quod exigebant. Nempe structuram orationis non aliter percipere possum, nisi ita, ut per adpositionem iuncta intelligantur haec duo, Φόρον, et τὸ ἰκαστοῖσι ἰπείβαλλον, (nam sic cum ms. F. pro ἰπείβαλλον scribendum,) et ad horum utrumque referatur verbum ἔκρησσον. Quare non magis χωρὶς μὲν γὰρ Φόρον, quam Φόρων, legi velim: cuius posterioris coniecturae idem *Reiskius* in *Notis* editis merito nullam fecit mentionem. S.

10. καὶ τὴν τε Νῖνον εἶλον) *Hieronymus* in *Chron.* *Cyaxares Medus subvertit Ninum*: ad quae *Scaliger* N^o. MCCCCLX. p. 85. Fortasse in Graeco conceptum fuit: Κυαξάρης ὁ Μήδος τὴν Νῖνον αἰεῖ, capit, expugnat. Nam procul dubio non subvertit. Quis ergo? Scribit *Noster* c. 178. Νῖνον ἀναστάρει γενομένης, *Babylonem gentis regiam et metropolin fuisse*: additur

c. 183. *eversam* [certe *expugnatam*] esse a Medis. Quae quidem in Cyaxarem melius congruunt, quam in *Astyagem*, uti *Bouherius* voluit *Dissert. Herodot.* p. 240. [Quod mox ait, ἐν ἑτέροις λόγοις δηλώσω,] *Assyriorum historiam*, λόγους Ἀσσυρίους, composuisse *Herodotum*, credibile fit. Meminit eorum c. 184. altera vice. Perierunt cito. Nihil inde servatum, nisi unum fortasse apud *Aristotelem* fragmentum, *Hist. Anim.* VIII. 1. Nam alia, quae inde arcessuntur, perperam in hunc censum vocantur. Perierunt autem, ut innumera alia, temporum iniuriâ. Qui socorditer atque inepte digestos eos fuisse commentarios, et propterea neglectos, cum *Vignolio Chronolog.* IV. 4, 6. etc. adseverant, talia confidenter obtrudunt, quorum rationes reddere nequeunt. Verum de his in nupera *Dissert. Herodotea* c. 1. disputatum uberius fuit. WESS.

CAP. CVII. 5. ὑποθέμενος δὲ τῶν μάγων τοῖς etc.) *H. Stephanus* [in *Prolegom.* de *Herod.* vocab. et loq. gen.] ὑπερθέμενος, quod c. 108., longe praefert; a cuius iudicio non dissideo. Ὑπερθεῖσθαι hoc usu in Musis frequens, non illud. Τούτῳ τῷ Γύγῃ καὶ τοῖ σπουδαϊέστερα τῶν πραγμάτων ὑπερτίθετο, cum *Gyge* communicabat, I. 8. tum V. 24. VII. 8, 1. Statim μὲν ante *Μανδάνην* [l. 7.] induxi, obsecutus membran. WESS.

11. οἰκίης μὲν ἰόντα ἀγαθῆς) οἰκίης alibi recte legitur; sed hic ferri nequit, si vel in Codicibus bonis inveniretur. οἰκία, familia, non potuit οἰκίην dici; semper Ionice scribitur οἰκίη. *Herodot.* I. 90. ἰόντες οἰκίης οὐ φλαυροτέρης. lib. IV. 76. VI. 35. Lib. II. c. 172. *Amasin* primum habebant despiciatui, ἅτε δὴ δημότην τὸ πρὶν ἰόντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέος. Eundem *Hellanicus Athenaei* XV. pag. 680. B. antequam ad regnum perveniret, fuisse scribit ἰδιώτην καὶ τῶν τυχόντων. VALCK.

CAP. CVIII. 7. ἐπίτεκα εἶψαν) Revocavi quod *Alldus* eumque secuti expresserant, idque licitum in msstorum dissensu putavi, praesertim ubi scriptor ipse viam monstravit cap. 111, 4. Memini *Damasoium* apud *Photium* p. 561. novae scripturae auctoritatem conciliare videri, ἐπίτεκα εἶψαν τὴν γαμπτὴν συνεπῆγεν. Sed dubia et controversa lectio est, et defendi, nisi metaplasmo declinationis in subsidium vocato, nequit. Nihil simile ἐπίτεκα, quo

Hippocrates pluresque alii fuerunt usi, requirit. Vide doctam T. Hemsterhusii adnotationem ad *Thom. M.* voce *Ἐπίτιξ*. WESS.

17. σὺ ἰαυτῷ περιπίπτεις) Dubium est, hocine, an σὺ ἰαυτῷ περιπ. adscisci debeat; quamquam ego non multum eo distrahor. Varie ponere solent. *Aeschin. de Legat. Fals. p. 47. Ed. Ald.* [p. 311. ed. Reisk.] ὡς ἐγὼ τοῖς ἰμαυτοῦ λόγους περιπίπτω. Io. Chrysostomus T. V. p. 24. B. ἀλλ' ὁ μῦθος αὐτὸς ἰαυτῷ περιπίπτει. et T. VII. pag. 831. c. παντοχρῶ ἡ πλάνη ἰαυτῷ περιπίπτει. Par ratio prorsus est in *μυδαμῶς*, quod viro Cl. [l. 15.] tantopere placuit. Ecquis enim mortaliū, in ea schedarum discordia, Herodoteum illud esse praestabit? *Μυδαμῶ* habet cap. 68. III. 65. atque aliās, *μυδαμῇ* quoque. Mox [l. 18.] ἰς σιωποῦ servavi, non ignarus defendi veterum locis ἰαυτοῦ posse, patronumque habere in *Miscell. Observ.* T. III. p. 142. WESS. — Quod modo praecessit, ἄλλους ἰλόμυτος, id commode *Wytttenb. Select.* p. 351. confert cum illo *Xenophontis*, *Hellen.* III. 1, 2. Κύρον ἀντ' ἰαυτοῦ ἡγήμηναι ἦσαν. S.

CAP. CIX. [2. ὡς εἰ παριδέθῃ τὸ παιδίον κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ) *Valla* ad verbum, quum ei puer traditus esset ornatus ad necem: ubi quum haud adpareret, quid hoc esset, ornatus ad necem; clarius *H. Stephanus* reddendum censuit, quum ei puerulus cum ornatu traditus esset ad necem: et in eandem sententiam *Gronov.* quum ei puerulus ornatus esset traditus ad necem; quam versionem et *Wesseling* tenuit, et *Larcherus* his verbis suo idiomate reddidit, on remit l'enfant couvert de riches ornemens entre les mains d'Harpagus, afin qu'il le fit mourir. Quae interpretatio (ut iam olim *Aem. Portus* in *Lex. ion.* v. θάνατος monuit) satis bene haberet, si παριδέθῃ ἐπὶ θανάτῳ, non κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ, legeretur. Nempe tradebatur Harpago puerulus eo cultu ornatus quo regios liberos mortis causa (id est mortuos, aut iam iamque morituros) ornari moris erat. conf. c. 111, 16 seq. et 24 seq. rursusque c. 112, 15 seq. et 113, 6. Itaque ad τὴν articulum, cum eodem *Porto*, intelligendum στολήν, sive potius κόσμησιν, scil. nomen ex cognato verbo, quod in proximo est. repetendum. Sic VII. 54, 2. ἐγχεύουσι -- τὴν μὲν -- τὴν δ' ἐτίσαν, scil. γέφυραν. VII. 62, 1. τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμίνε, sc. στολήν, id est

σκευήν, quo vocab. continuo dein utitur. VII. 84, 3. τὴν αὐτὴν (sc. σκευήν) ἰσκειυασμένοι. Pro quo VII. 72, 6. αἰτ τὴν αὐτὴν ἔχοντες: ubi, quoniam ἔχοντες eo loci idem ac ἰσταλμένοι aut ἰσκειυασμένοι valet, pariter στολὴν aut σκευήν intelligitur. In Aristoph. Ran. 192. νενανμάχηκε τὴν περὶ κρείων, sc. μάχην. Sic κρίνεσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ, scil. κρίσιν vel δίκην, et similia multa apud optimos quosque auctores. Sic vero rursus apud Nostrum, quoniam δῆσαι ἐπὶ θανάτῳ IX. 37, 6. sonat vincere mortis causa, in vincula coniicere supplicio destinatum, similiter etiam ἔδῃσι (σφίαις) τὴν ἐπὶ θανάτῳ (scil. δέσιν) habemus III. 119, 10. et τοὺς ἄλλους κατέδῃσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, nempe δέσιν, V. 72, 23. Neque me fugit, ad τὴν articulum aliàs etiam subinde nomen ὁδὸν intelligi; nempe cum verbis praesertim quae mittere, ducere, aut proficisci significant: (conf. I. 67, 12.) sed non idcirco equidem dixerim, in verbis ex V. 72. modo citatis praegnans esse verbum κατέδῃσαν, intelligendumque κατέδῃσαν ἀπαύξοντες τὴν ἐπὶ θανάτῳ ὁδὸν, quod Viro docto excidit in utilissimo libello scholastico, quem *Attica* inscripsit, p. 341. ed. sec. S.]

3. ἐς τὰ οἰκία) Verum id est: ut ἦτε ἐς τὰ οἰκία cap. 119. Saepe tamen operarum delicto depravatur, quem ad modum principio eiusdem capituli ἦτε ἐς τὰ οἰκία, ubi Arch. οἰκία. II. 129. εἶναι ἐν τοῖσι οἰκηίοισι τέκνον. III. 148. προῆγέ μιν ἐς τὰ οἰκία. Quae quidem et alia similis generis ad eandem formam ex msstis redire debent. Vide Gronov. II. 66. WESS. — Nempe II. 66, 17. recte Gron. οἰκίοισι ex ms. Med. restituit, cui et alii libri adsentiuntur. S.]

[11. συγγενής ἐστίν) Adhaesit, littera e superioribus edd. Rescriptum ἰστί velim, ut alibi: et sic h. l. noster cod. Pa. Conf. Var. Lect. ad Prooem. l. 4. S.]

CAP. CX. 3. νομάς τε ἐπιστηδεωτάτας νίμοντα) Multum se hic aestuasse fatetur Cl. Reiskius, tandemque huc venisse, ut ἀνεπιστηδεωτάτας, pascua maxime horrida, reponeret. Pepererunt fortasse hos fluctus montes ἀνπιωδέστατοι, qui utique boum pasturae minime conveniebant. At pascua erant ad montium radices, ut statim traditur: ad eas autem plerumque herbidi irriguique agri, bubus pascendis egregii: hinc et pagus illic, hominum celebritate notabilis, c. 114. Posses, si innovatione locus indigeret, ἐπιστηδεωτά-

τα ex Aldo recipere et bubulci sollertiam intelligere. Hesychius, Ἐπιτηδείως ἐπιμελῶς. Vide II. 133. WESS. — Quidni pascua intelligamus ad id, de quo nunc agebatur, maxime idonea? S.

8. τὴν γὰρ κύναν καλεῖσιν Σπαῖκα Μῆδοι.) Eadem-ne Medorum et Persarum fuerit dialectus, non liquet. In reliquiis Persicae linguae nihil doctissimi viri G. Burtonus et Hadr. Relandus invenerunt congruum. Confer huius Diss. de Vet. Ling. Pers. p. 245. et illius Αἰέψ. Ling. Pers. pag. 97. Iustinus l. 4. de caussa nominis Spaco lepidas admittitur fabellas, ex Trogi libris derivatas. WESS.

12. πρὸς Σαπείρων) Credo Florentiae non aliter scriptum, etsi super ea re silentium. Codex Ask. et Valla idem obtulerunt. Σαπείρων Aldi et Editt., si littera detrahatur, Σάπειρας dabit, quos Colchis confines, memorant Orpheus Argon. vs. 753. et Apollon. Rh. II. 397. atque ex illis Stephanus Byz. In Nostri Musis modo Σαρπειροί III. 94. modo Σάπειρις IV. 37. contra tabulas tamen. Melius I. 104. VII. 79. WESS.

20. ἐπορῶν -- διατίταγμαί ἐγώ.) Nimum tribuitur Mediceo. Quia de militibus eorumque acie διαταχθῆναι frequentatur, propterea-ne uni negabitur? Apostolus Paullus, οὕτω ἢ διαταχμίνος, Act. Ap. xx. 13. Servus ἐποίησε τὰ διαταχθῆναι αὐτῷ Luc. Evang. xvii. 9. Haec sufficiunt. Alii in composito amplius quam simplici esse affirmabunt, neque illis pertinaciter obloquar. WESS. — De re, quae hic agitur, conf. c. 112, 6. 113, 11 seq. et 116, 23. S.

CAP. CXI. 4. ἐπὶ τῇ ἐν ὅσῃ πᾶσαν ἡμέραν prave explicatur quae per totam diem parturierat, pulcre monente Cl. Abresch Diluc. Thucyd. pag. 583. WESS. — Recte vero Vir doctus, cuius partus in dies expectabatur: et aut sic, aut de die in diem, in lat. vers. repositum velim. Sic VII. 203, 5. προσδοκίμοι πᾶσαν εἰς ἡμέραν, quotidie (sive, in proximum quemque diem) expectantur: et plena dictione, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, VII. 198, 5. S.

8. ὅτι οὐκ ἐπὶ τῷ ὁ Ἀρπαγὸς μεταπίμψαιτο) Recte post pauca [l. 10.] huic in modum Gronovius; sequor exemplum, schedarum parens imperio. Est autem omnis haec oratio cultissima et rusticae simplicitati mirabiliter apta. WESS. — Utrobique edd. ante Gron. μετεπίμψαιτο dabant;

idque priori loco (l. 8.) tenuit Gron. ubi cum plerisque mssis μεταπέμφαιτο primus Wess. edidit. Posteriori loco, (l. 10.) de quo in Var. Lect. oblitus eram monere, idem Gronovius, suum codicem, ut ait, secutus, μεταπέμφαιτο primus edidit, idque tenuit Wess. ubi quidem (ut idem Wess. adnotavit) codd. Ask. Arch. et Paris. duo (nostri Pb. Pc. Pd. et cod. F.) in μετεπίμψατο cum vett. edd. consentiunt. S.

9. ἐξ αἰλπτου ἰδοῦσα) Appianus Punic. p. 104. [c. 104, 3.] καὶ αὐτὸν ἡ στρατιὰ μακρόθεν ἰδοῦσα ἐξ αἰλπτου. Similiter pag. 117. [c. 116, 13.] Sophocles aliter Aiac. 727. ἐξ αἰλπτων Αἴας μεταγενώσθη. Aeschylus quoque Suppl. 362. Hesychii 'Εξ αἰλπτῆς hinc docti viri corrigunt, sed frustra, uti bene in litteris ad me Cl. Alberti. Legendum enim ἐξ αἰλπτῆς, quo Archilochus apud Heraclid. Pontic. p. 412. Ed. Galei utitur. WESS.

13. ἐς δεσπότειας τούς ἡμετέρους) Cogor saepe minuta venari. Quid facias, ubi talem se silva dat? Abigunt Florentiae hinc et c. 112. δεσπότειας, et retinuerunt τὸν δεσπότηα c. 11. Non sibi constant, fateor, in productione vocis descriptores, sed culpa ipsorum est. ἐξηγητίας vidimus cap. 78. Manarunt eodem ex fonte 'Αρισταγόρης, 'Αρισταγόρειω, 'Αρισταγόρεα: Καμβύσης, Καμβύσιω, Καμβύσεια, quod in 'Αστυάγης codex Arch. sollicite observat. WESS. — Cap. 129 extr. in δεσπότης consentiunt libri omnes. S.

CAP. CXII. 10. εἰ δὲ πᾶσα γέ ἀνάγκη) Ita adsolet: πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ ὕσαι II. 22. et 35. IV. 179. V. 52. etc. Sophocles Elect. vs. 1527. Plato in Phaedro p. 243. D. πολλὰ ἀνάγκη in Eutyphr. p. 7. D. Itaque γὰρ interpositum pluribus in mssis citra sententiae damnum rescatur a Viro Clarissimo recte. Saepe tamen apud alios πολλή γ' ἀνάγκη, ποῦτας in primis, de quibus Valcken. in Euripidis Phoeniss. 1668. WESS. — Equidem, cur abiceretur particula et perapta huic loco, et plerorumque ac probatissimorum codicum auctoritate firmata, non satis caussae vidi. S.

CAP. CXIII. 9. τῶν τινα πρόβοσκων) Hinc in Aem. Porti aliorumque Lexica receptum fuit πρόβοσκος. Usitata vox αἰγοβοσκῶν facile potuit in illam deflecti. VALCK. — Per utique rarum est πρόβοσκος de pastore, sicuti et πρόβοσκημα, quod in Philon. Iud. Legat. p. 993. D. Verum hoc

naevo obsitum atque in προκόστημα vertendum docuit Kühnius ad Diogen. Laërt. Praefat. Illud movere non audeo. Accedit proxime αἰγαβοσκῶν vocabulum; sed metuo, ut τῆς βουκολίας bene conveniat. WESS.

CAP. CXIV. 6. οἰκίας οἰκοδομείν) Una mutata litera οἰκονομείν refingit Cl. Pauw: neque enim eum, qui sibi δορυφόρους atque ὀφθαλμὸν eligebat, ἀκονόμεους omisisse: habuisse praeterea Persarum reges μελεδωνούς τῶν οἰκίων III. 61. quibus aedium et rei domesticae cura erat. Hoc verum; notum quoque οἰκοδομεῖν, οἰκοδομίαν, et οἰκονομεῖν permisceri apud Philon. Iud. de Fortitud. p. 740. c. et in Paullina ad Timoth. priore c. 1, 4. et saepius aliàs. Neutrum tamen adigit, ut eam in sententiam eatur. Ludus puerorum describitur, quorum esse

Aedificare casas, plustello adiungere mures,
ludere par impar, - - -

monuit Horatius II. Sat. III. 247. et experientia testatur. WESS.

8. τὰς ἀγγελίας ἐσφίρειν) Difficilis electio. Φέρειν et ἐσφίρειν ἀγγελίας usus admittit: illud latius se porrigit; hoc eius proprie, cui in aula ἐσαγγέλιος titulus, quique ad regem defererebat quae nunciabantur. Vide Lucianum Deas Syr. c. 25. Heliodorum X. p. 491. et Gronov. [Commode ad III. 77, 7. provocat Gron. Et verisimilius est, a nonnullis hic omissam fuisse praepositionem, quam ab aliis suo arbitrato adiectam.] Βασιλεὺς ὀφθαλμὸν multa in luce posuit Brissonius Regn. Pers. I. 190. WESS. — Conf. Adnot. ad c. 100, 9. S.

14. περιέσπει) Nihil demuto. [Vide Var. Lect. ibique ubi iterum Arch. nominatur, Ask. corrige.] Vqluit Arch. scriba περιμίπτει, ut supra c. 73. quo de P. Leopardus Emend. VII. 8. Bene etiam [l. 15.] habet μετρίθην, ubi in Arch. insignis adparet aberratio, nec ab ea immunis Vindob. cui in animo μετρήθην fuisse videtur. WESS.

CAP. CXV. 7. αἰκίη τοῦδε περισπίων) Sic I. 73. et III. 160. ubi αἰκίη, uti hic, Arch. ex scholio, e quo et id descendit, quod in Vindob. Placere potest Aldi αἰκίη, ut προμηθεῖν I. 88. III. 36. in Vindob.; verum Aldus in isto vocabulo varius est. Statim [l. 9.] malui ἐκ δὲ ex Arch. quippe significantius. Plutarchus in Praecept. Reip. ger. p. 811. c.

ἐγὼ δὲ ἀνάπαλιν --- οὐκ ἑμαυτῷ γὰρ φημι ταῦτα οἰκονομεῖν, ἀλλὰ τῇ πατρίδι: ita enim dederat, non οἰκοδομεῖν. WESS.

[15. ὦδὲ τοι πάριμι.) Videndum ne in aliis etiam codicibus, sicut in nostris, ὦδὲ τοι scriptum reperitur: quod gallice diceret, *me voici tel que je suis.* S.]

CAP. CXVI. 1. τὸν Ἀστυάγεα ἐτήει) Ad eum modum VII. 46. ἐσῆλθε γὰρ με λογιζάμενον: namque ita Io. Stobaeus et scripti codices. Verum isto de genere uberrime docti viri, T. Hemsterhusius in *Lucian.* T. I. p. 26. et *Valken.* ad *Euripid. Phoeniss.* p. 464. Satis vero demirari non queo Gronovii acumen, quo προσφέρειναι ἑδ. ἐς αὐτοῦς [l. 3.] tanto paratu defenditur. Potest-ne hoc pertinere ad Cambysem et Mandanem? qui longe aberant, nec quorum ulla in Cyri hac agnitione praevertit mentio. Bonus Astyages toto corporis filo et vultus lineamenti sibi puerum respondere opinatus est. Qua quidem in re et *Iustinus* [I. 5, 4.] adsentitur, et sibi senex quid dedit. Redeat ergo suam in sedem, unde deiecta vetus est lectio. Mox [l. 4.] cum *Reiskio* mallet *ἐλευθεριώτερον*, homine ingenuo magis quam servo dignior. Atque ita *Portus* quoque. WESS.

9. ὥστε σε καὶ τὸν παῖδα etc.) Optime Gronovius ex *Medic.* cui solens paria facit *Ask.* Quam longe vero abs recto illud *μουνόθεν!* [l. 13.] Paene succenseo schedis *Florent.* quae imprudentem in haec praecipitia truserunt. Si quid mutandum, *μουνωθέντα* δὴ ex eo libro et *Arch.* sumi levi auxilio poterit. WESS. — Immo, si quid mutandum, *τε* equidem, quam δὴ vel δὲ, mallet. S.

13. *μουνόθεν τὰδε*) Nonnunquam dubites, serio-ne Gronovius de membranarum loquatur *Med.* an lectoribus illudat: sed nimis frequentia clarissimi viri peccata avitis meritis sunt compensanda. Hoc quidem considerandum non est; ferri-ne possit *μουνόθεν*: nam nihil est absurdius cogitatu: verum illud, an forte scripserit *Herod.* non *μουνωθέντα τὰδε*, verum, quia brevis est quaestio, *μουνωθέντα* δὴ αὐτὸν ἔρετο ὁ Ἀστυάγης, κέθεν λάβοι τὸν παῖδα καὶ τίς εἴη παρὰ τοῦς; VALCK.

19. ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας) *Diodorus* τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην T. II. p. 555. [in *Excerpt. Peiresc.* p. 245.] ad supplicium. Τὰς ἀνάγκας, tormenta, quibus bubulco verum exprimere constitutum erat, vocat *Noster*. Quo usu saepe *Polybius*, *Philo Iud.*, *Iosephus*, et, ne alios adiungam, *Diodorus* III. 14. ubi adnotata vide. WESS.

[21. κατέβαινε ἐς λιτάς τι, καὶ συγγνώμην ἰωυτῇ κελεύων ἔχειν αὐτόν.) Priusquam κελύει Schaeff. edidisset, similiter *Wyttenb.* (Select. p. 351.) aut ἐκλίειν corrigendum censuerat, aut κελύειν tenendum. „Recepto κελύων, inquit, antecedens τι καὶ delendum, certe repudiandum.“ λιτάς τι καὶ οἰμωγὰς coniectaverat Reisk. Immerito vero doctos viros offendit istud κελύων, in quod optimi quique codd. consentiunt. Verbum καταβαίνω ista notione constanter cum participio construitur, I. 90, 15. 118, 5. IX. 94, 5. Igitur repetitum intelligendum verbum, καὶ κατέβαινε κελύων. S.]

CAP. CXVII. 6. τίω δὴ μόρῳ τὸν παῖδα etc.) Ἀλδινὸν τρόπῳ praesidium habet V. 47. Δορυῖς μὲν νυν τρόπῳ τοιοῦτῳ ἐπιλείτῃσι, sed infirmum. Non adsurgit ad vim atque elegantiam vocis dudum probatae, pluriumque munitae auctoritate, et statim [L. 25.] iteratae. In superioribus nonnulla auctum et mutatum ivit Cl. Reiskius, quae peti ex *Miscell. Lips.* T. VII. p. 618. poterunt. WESS.

20. ἢν μὴ τὰδε ἐπιτελία ποιήτῃ) Non infrequens illud. Tale Hippocrateum in *Iureiurando*, Ὅρκον οὖν μοι τόνδε ἐπιτελία ποιοῦντι -- εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου etc. et *Melissae* in *Epistol.* ad *Cleareten* inter *Pythagor. Fragm.* p. 749. *Galei*, ἀρίσκειν τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ, ἐπιτελίας ποιῦσαν τὰς ἰατρικὰς θελήσας. Sunt in *Procopio* non dissimilia, quibus hunc locum nego. At abstinere haud queo ab his *Pempeli* apud *Stob.* *Serm.* LXXVII. p. 460. Πᾶς δὲ νόον ἔχων -- διδύτω γονίῳ εὐχὰς ἢ κατάρως, εἰδὼς πλεύνεισι πλεονάκεις ἐπιτελίας συμβεβηκυίας. Sunt enim officii in parentes plenissima. Quod vero in *Arch.* legitur [L. 25.] καὶ εἰδὼν, illi patronus foret *Homerus* 'Ιλ. Γ'. 408. καὶ εἰ φύλασσε, i. e. αὐτόν, et crebro aliās, nisi in metu essem, ne imprudenti exciderit librario. Hic quidem ad sententiam non requiritur, egetque alio fulcro. WESS.

CAP. CXVIII. 2. κρύπτων τὸν οἱ ἐνείχες χόλον) An hic forte legerat *Eustath.* πύζων -- χόλον? alibi certe nuspiam occurrebat locus, cui congrueret illud, quod ad 'Ιλ. α'. p. 40, 50. Ἡρόδοτος, αἰτ, τὸ χόλον καταπίψαι, χόλον πίψαι φησίν. VALCK. — Advertit olim H. Stephani animus ἐνείχες, neque inmerito: maluit ἐνέχῃ, ut VI. 119. [Steph. in *Proleg.* de *Herod.* voc. et loq. gen. p. 2.] cui et ego primas darem, si per *Codd.* liceret. Venit quidem insolenti vocabulo *Portus* auxilio, nec opem negavit

Gronovius. Si tamen verum amamus, ἀποβεθήκει, κηχωρήκει, ἐγγόνει etc. nihil iuvant, quippe temporis alius. **Hortus Adonid.** in ἐπεύθειν: οἱ Ἴωνες τὴν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ εἰ διφθογγὸν ἐν τρίτῳ προσώπῳ εἰς εἴ διὰ λύνουσι. **WESS.** — Si proba est scriptura ἐνέχαι, fuerit olim rarior quaedam verbi forma ἐνέχῳ, idem valens ac ἐνέχω vel ἐνσχῳ. Similiter quidem et συμβαλλῳ dixit Noster pro συμβάλλω, et σινέομαι pro σίνομαι, aliaque talia. S.

9. οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεύμην) *Arch.* ἐλαφρῶς scholion est. **Dio Cass.** XXXIX. p. 114. Pompeius οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποίησατο: et LVIII. p. 714. ὁ Τιβήριος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποίησατο. Quod post pauca [l. 13.] ex *Med.* inculcatum est πᾶσις ὁμοί μοι, non antecellit pristino. Reliqui tamen. **WESS.** — Mihi hoc praestare videbatur alteri. S.

CAP. CXIX. 12. εὐτυχτα δὲ ποιησάμενος, εἶχε ἐτοῖμα) **Opinor** in his ἐτοῖμα abundare. Non me fugit ex lib. III. 123. καταδήσας δὲ ταῖς λάρνακας, εἶχε ἐτοίμας. Sed eius alia ratio. Hic satis utique erat εὐτυχτα. *Suidam* audiamus. Εὐτυχτα παρὰ Ἡροδότῳ, ἀντὶ τοῦ ῥᾶδια, ἔτοιμα, εἰργασμένα, καλῶς κατεσκευασμένα. Quae ille mutua sumsit ex *Nostri Scholiaste*. **Hesychius** praeterea Εἰτύκισον, εὐτυκτον ἔχει, ἐτοῖμον: cui quidem illud adlubuit ipsum, quod ob oculos est, visumque est non aliud ac ἐτοῖμον. At quid multa? rem certam praestat *Codex Arch.* suspectum vocabulum exilio dammans. **WESS.** — Potuit scriba codicis *Arch.* (nam sic etiam in nostra *Var. Lect.* scriptum oportuit, ubi nescio quo casu *Pass.* irrepsit) vocab. ἐτοῖμα, quod abundare censeret, omittere; potuit vero etiam fugitivo calamo praetervolare. Scholiastae vero idem vocab. ex hoc ipso loco adscivisse videntur. Ut sit, exilio damnatum nolim vocabulum huic loco peraptum: in promptu, in parato habuit. Neque copia sermonis offendere nos in *Herodoto* debet: similiter c. 123, 11. ait, κατεργασμένου δὲ τούτου, καὶ ἰόντος ἐτοῖμον. De accentu huius vocabuli, ex Ionum et veterum *Atticorum* usu, dictum est in *Var. Lect.* ad c. 10, 2. **Conf. Bast** ad *Gregor. Dial.* p. 21. S.

Ibid. ἐπὶ τῇ iustum est. **Gronovium** vide ad II. 52. [ubi ille ad II. 134, 16. et III. 25, 9. et ad *Porti Lexic. ion.* provocavit:] et **Eustath.** in *Homer.* p. 1158, 39. **WESS.** — Quem locum ex *Eustathio* citat vir doctus, (qui est ex *Herod. T. V.*

p. 1215, 33. ed. Bas.) is huc nihil facit. Nam ibi quidem monetur, pro *ἴστα* et *ἴπυτα*, quae deinde sonant, ionice *ἰστιν* et *ἰπυριν* dici: at *ἰσι* *τι*, quod huius loci est, per pleonasmum *τι* particulae, idem quod *ἰσι*, postquam, valet. Vide Gregor. Dial. ion. §. 26. ibique Koenium. S.

15. *τράπεζαι ἱπικλίας*) Bene masti; sicuti et *μηλείων κρεῶν*. Solet certe Hippocrates, quoties ovillae carnis requiritur usus, non aliter loqui. Loca, si desiderentur, signabit Foëssi *Oeconomia*. Ceterum inmanibus his et plane Thyesteis epulis ex Herodoto locum dedit Theophilus ad *Autolyc.* lib. III. p. 282. Ed. Wolf. a Fello prudenter redintegratus. WESS.

[24. *προσστάντες*) Vide ad c. 86, 17. notata. S.]

29. *καὶ ἀριστόν εἶναι πᾶν etc.*) Quod adsentator apud Comicum, [Terent. Eun. II. 2, 20.] Quidquid dicunt laudo: id rursum si negant, laudo id quoque, illud habent aulae mores. Insigne in Harpago specimen: ὁ δὲ τὴν γνώμην οὐδαμῶς ἡλλοιώθη τῇ θίᾳ, πᾶν εἰρηκῶς ἀριστόν ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ δοκοῦν τῷ βασιλεῖ, Nostri vestigia premens, Choricus Or. in *Procop. Gazaemum* c. 31. Quo quid miserabilius? WESS.

CAP. CXX. 12. *ἰς τί ὑμῖν ταῦτα φαίνεται φέρειν*) Non erit ex Rem. incongruum *ἔχειν*, neque destricte necessarium. Utrumque eodem tendit. Oraculum *ἰς τοὺς Ἀργείους φέρον* et *ἰς αὐτοὺς ἔχον* permutantur VI. 19. Veniet tempus, quando illi verbo commodior locus, sicuti V. 81. VIII. 144. ex msstis. WESS. — Quod modo praecessit, *διατάξας εἶχε*, de eo loquendi genere, Nostro familiari, conf. notata ad I. 37, 7. S.

17. *καὶ τὰ γε τῶν ὀνείρατων ἐχόμενα*) Quae annexa sunt somniis in Latinis Gronovii, non bene capio. Tu mecum ipsa insomnia intellige ex scriptoris aduetudine. De frugibus ciboque, *καρπῶν ἐχόμενα* I. 193. *σιτίων ἐχόμενα* III. 25. tum τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδέν, οὔτε ἀργύρου V. 49. et, quod notabilius, *καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετίων ἐχόμενα*, servi domesticique, VIII. 142. WESS. — Τὰ τούτων ἐχόμενα proprie sonat id quod latine dicimus et his finitima, id est, et his similia, quae de hoc sunt genere. S.

[18. *τελὺς ἰς ἀσθενὲς ἔρχεται*) Ἔρχεται nunc idem fere valet ac *ἐξέρχεται*, quo verbo in simillimo argumento utitur Noster VI. 82, 6. et VI. 107 extr. pro quo mox h. l. *ἐξήκειν*. Eadem notione *ἀποσκήψαντες ἰς φλαῦρον* ait infra,

l. 34. Similiter l. 16. παρὰ σμικρὰ κεχώρηκε, ubi παρὰ (ut saepe apud Nostrum) idem ac πρὸς vel ἐς valet. S.]

27. ἐς τὸν παῖδα τοῦτον περιῖοῦσα) Vel absque Codicibus fuisset hoc reponendum. Herod. II. 120. αὐτὴ μὴν οὐδὲ ἡ βασιλείη ἐς Ἀλέξανδρον περιήιε. Regnum vel imperium sic dicitur in aliquem περιελθεῖν, περιχωρεῖν, περιέναι, περιήκειν, Herod. I. 187. et 210. III. 65. et 140. VI. 111. Xenophonti K. II. IV. p. 67, 5. Luciano T. II. p. 557. III. p. 386. VALCK. — Verissime Valckenarius. Futile vulgatum erat atque indoli sermonis pugnans: succurrebat Reiskius, περιέουσα ex ἔω, pro quo εἰμι deinde receptum, refingens. Melius scripti libri, quibus obedientiam hic non detrectandam admonuit Geinozcius Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 116. Ed. Paris. WESS.

[30. σίο δ' ἐνιστεῶτος βασιλῆος) Possis cum Valcken. ad III. 66, 13. ἐνιστεῶτος intelligere τῷ θρόνῳ. Sed et simpliciter ἐνιστεῶς idem ac καθιστηκῶς vel ὦν valere potest. Nempe quemadmodum ἐνιστάμενος est incipiens, instans: sic καθιστεῶς (in praet. temp.) significabit qui iam adest, qui iam nunc est, qui est. S.]

35. ἐς Φλαῦρον) Hoc, an Φαῦλον ex Med. et aliis probaveris, nihil admodum intererit, quamquam Herodotus prius videtur maluisse. Certe Gronovius in hoc vocabulo saepe sibi contrarius est: modo scriptori valide adserit, modo aufert. Specta I. 99. VII. 8, 1. Φαυλοτέρους dabit inferius c. 126. etc. WESS. — Ionibus magis proprium vocab. Φλαῦρος. Monuit etiam Erotian. in Gloss. Hippocr. S.

CAP. CXXI. [1. σὲ γὰρ ἐγὼ etc.) Conf. Adn. ad I. 24, 17. S.]

CAP. CXXII. 6. ὁ δὲ σφίς ἔλεγε, φάς etc.) Videtur Laurentius invenisse [ut est in nostris codd. Pb. et Pd.] σφίτας πρὸ τοῦ μὲν, quorsum et Arch. Vind. quodammodo ducunt. Latina Vallae haec erant, Hic se vero ait eos antea non novisse: sed minime bona. Cyrus interrogantibus parentibus, quo tandem modo servatus esset, reponit, se id antea non novisse, sed in itinere demum cognovisse. Ἐλεγε φάς convenit Herodoteis ἔφη λέγων, V. 36. et 49. vel ἔφησε λέγων, quod in Arch. I. 114. atque in Edd. VI. 157. WESS.

11. ἥ τις τε ταύτην αἰνέων διὰ παντός) ἥ τις hic videtur minus commodum: εἴη repertum in duobus Codd. teste Galeo:

voculâ interiectâ legi posset: ὡς εἴη τε ταύτην αἰνῶν διαπαντός, ἢν τί οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυρά. Ex Herodoteis hoc accedit proximum e lib. III. 157. πάντες Ζώπυρον εἶχον ἐν στόμασι αἰνόντες: paulo post, πάντα δὲ, inquit, ἢν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις Ζώπυρος. VALCK. — Utique placere hic ἢν non potest. Ut autem nihil expeditius, sic nihil certius videtur, quam ἢν esse corrigendum; qua verbi forma, pro communi ἢν, alibi etiam utitur Noster. Solennis vero eidem periphrasis eiusmodi, αἶμα cum participio. Sic praeter exemplum in *Var. Lect.* adlatum, habes ἢν γινόμενα, pro ἐγίνοντο, I. 146 extr. ἔστι ἰδεῖν σοφῆ, III. 108, 5. et similia. Quod continuo adiicitur, ἢν τε οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυρά, id latine fere reddidi ut praecivit Hermannus ad *Viger.* Adnot. 95. num. x. Videtur autem τὰ πάντα h. l. idem sonare ac διὰ παντός vel αἶ. S.

CAP. CXXIII. 5. Κύρον δὲ ὀρίων ἐπιτρεφόμενον) *Valla* verterat, sed *Cyrum* cernens adultum. Dubito an bene. Cl. *Abresch* *Diluc. Thucyd.* p. 209. ἐπιτρεπόμενον, nimirum τὴν βασιλείαν aut ἀρχήν, ut II. 121. et I. 7. atque alibi, reponit, cernens Persarum illi traditum imperium. Cui coniecituræ verba ἰωνοῦ ἰόντος ἰδιώτῳ robur quoddam [sed illud quidem oppido exiguum] addunt. Equidem, uti eam non prorsus repudio ob tantam mssorum consensionem, *in-erescentem, adaugescentem*, reddere malo. WESS. — Recte vero, et nihil aliud magnopere desiderabatur; quamquam possis cum *Wytenbachio* ex proximo vocabulo τιμωρίην intelligere ἐπιτρεφόμενον τιμωρόν, in spem vindictae servatum ac succrescentem. S.

8. ἰόντος τοῦ Ἀστυάγιοις πικροῦ) *Stabilius* omne imperium, benivolentiâ quod paratur, quam vi et crudelitate. διὰ τὴν πικρότητα suum *Astyages*, quemadmodum c. 130, perdidit. Neque hoc admonere *Syracusanos* suos neglexit senex *Nicolaus* in *Diodori* XIII. 22. neque ipse *Diodorus*, multa de *Astyagis* acerbitate et crudelitate memorans in *Excerptis* T. II. p. 555. Mox Cl. *Reiskius*, καὶ ἰόντος παντός ἱοίμεν aut ἰόντων ἱοίμεν, scilicet *Medorum proceribus*, multo fore suavius et verius opinatur. Tu vide ultima cap. 124. WESS.

16. λαγόν μηχανησάμενος) *Ionum* est ὁ λαγός, λαγοῦ, docente *Athenaeo* IX. p. 400. et, eum secuto, *Eustath.* in *Homer.* p. 1554, 14. Et tamen in *Musis* id persaepe negli-

gitur, nulla Herodoti, sed scribarum culpa. Tulit id aegre H. Stephanus atque ubique instaurandum decrevit, de *Dialect.* p. 148. Parebo doctore, et vetustis membranarum. WESS.

17. οὐδὲν ἀποτίλας) Vetus ἀποτίλας ansam Gronovio novae explicationis novique verbi [ἀποτίλλω] fingendi prae-buit. Cl. Abresch *Animadv.* in *Aeschyl.* lib. I. c. 26. p. 184. damnato isthoc conatu, οὐδὲ ἀποτίλας vertit nec quidquam ultra voce mandans, quasi ἀποτίλας positum sit loco ἀπο-στίλας. [quod ipsum h. l. habet noster cod. Pa.] Laudare id possem, nisi instus aliud et melius, me quidem arbi- tro, daret: idem Portus coniectando extuderat; nec erat dignus tamen, qui propterea alapas [a Gronovio] aufer- ret. Est III. 32. λαβοῦσαν θρίδακα τὴν γυναῖκα περιτίλαι. Media. περιτίλαι, simili atque hic errore, etiam alibi obvio. Non addo, τίλλειν, ἀποτίλλειν in avibus et brutorum aliis, qui- bus plumae pili-ve evelluntur, usu teri. Harpagus lepor- is artificiose tractati ventrem scidit, nihilque pilorum vellens, prout erat, ita indidit libellum. Hoc Graeca volunt, uti quisque videt. Adi et *Polyaenum* VII. 7. WESS. — Satis notum est, pro vocali ι, ubi producitur, frequenter u ponere librariorum. S.

CAP. CXXIV. 5. Ὡ παῖ Καμβύστω, σὲ γὰρ θεῶι etc.) Venit Cl. Reiskio in opinionem, post Καμβύστω aliquid ex- cidisse, et quidem ἢ μᾶλλον θεῶν τευ: haud dubie ob ea, quae continuo sequuntur: in quibus, si γὰρ tantumdem valet ac οὖν certe, ut saepe valet, caduca explendi ratio erit, uti bene Abresch *Diluc. Thucyd.* p. 36. WESS. — Vide quae ad I. 24, 17. monuimus. S.

16. Στρατηγὸς ἀντίσεν) Adest patronus, quem quoque Berglerus advocavit, Aldino et Arch. ἀντήσαι Homer. 'Ιλ. π'. 423. Ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος. Verbi paullo rarior stru- ctura turbas ciere ad mutandum potuit. οὐ πάνυ συνήθης οὐδὲ κοινὴ ἡ τοῦ ἀντᾶν αὐτῇ σύνταξις ἢ μετὰ γενικῆς scribit Eu- stathius. Nihil tamen de recepto, satis utique elegante, detraho muto-ve: secus in sequentibus, ubi τοι suum ex- mssis locum inpetravit. WESS.

CAP. CXXV. 12. ἐξ ὧν ὅλλοι πάντες ἀρτίεταί Πέρσαι) Herodoteum hoc est. Enumerat Persicae gentis na- tiones sive tribus, et omnes ait ex Persis pendere, Pasargadas, Maraphios etc. [Dicamus potius: Enumerat Persicae gentis

nationes sive tribus omnes; ac primum quidem ex illis eas, quas Cyrus, a se convocatas ad deficiendum a Medis sollicitavit, scilicet Pasargadas, Maraphios et Maspios; a quibus reliquos Persas omnes ait pendere.] Πέρσαι universam gentem signant, non tribum: ἀπρίσται Ionum est, Graecorum aliis ἡρηται. Loquendi genus consimile III. 19. καὶ πᾶς ἐκ Φονίων ἡρτητο ὁ ναυτικός στρατός: tum VI. 109. ταῦτα ὡν πάντα εἰς σε νῦν ταῖναι, καὶ ἔκ σοι ἄρρηται, sic mssst. Est et aliud V. 31. quod huc arcessi potest. [Adde IX. 68, 2.] Constat ita et rectissime procedit, antea horridior, scriptoris sermo. At contra venit Stephanus [Byz.] in Ἀπρίσται et Μάσπιοι: Ἀρτεστας, γένος Περσικόν hoc ex loco recensens. Quid si falsus ille fuerit, atque ex insolentiore verbi formatione gentile nomen formaverit? Herodotus crebro alias Persicae gentis nationes memorat, Ἀπρίστας nusquam, Ἀπρίστους quidem VII. 61. qua re Stephani culpa evadit manifestior. Mecum sentit, doctissime in his versatus, Abbas Geinozius *Comment. Acad. Inscript.* T. XVIII. p. 119. Μαράφιοι et Μάσπιοι Stephano restituti a Berkelio sunt, leviter in paucis lapsos. Critici in Ἰλ. γ'. 175. Ἑλένης καὶ Μινελάου παῖδες Δίαυθος καὶ Μορράφίων ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μορράφίων γένος ἐν Πέρσαις ex Porphyrio: corrigit priore parte Μορράφιος Barnesius. Melius multo Eustathius p. 400, 32. [p. 303, 29 seq. ed. Bas.] Μαράφιοι et Μαράφίων. WESS.

14. καὶ Ἀχαιμενίδαι εἰσὶ Φρήτην) Miror tam late propagari Aldi errorem, [Φήτην] si tamen error sit, potuisse. Hesychius Φάτραι, εὐστημα. Φατρία, σύνταγμα, εὐστημα. Hinc Φατριακαὶ ψηφοφορία in Dionysii Halicarnassei IX. p. 598. pluraque alia, quibus usus est Cl. Reiskius *Miscell.* Lips. T. VIII. p. 300. Malui membranas sequi, et de Φρήτης voce quae conduxit Eustath. in Ἰλ. β'. p. 239, 23. [p. 181, 23 seqq. ed. Bas.] missa facere, sicuti et Stephani in nationum Persicarum titulis aberrationes. De Achaemenidis et vocis origine Th. Hyde *Histor. Relig. Persar.* p. 416. Γερμάνιοι non alii censentur ac Καρμάνιοι, sicuti Stephanus scribit. Tribuit Γερμανοῖς Sextus Philosoph. III. Hypotyp. p. 178. ἄβνα-μξίας, quos cum his componit Io. Alb. Fabricius, nescio an recte. Id paullo imprudentius, quod Germanos nostros Persicae originis statuerunt nonnulli, quoniam in Persis Γερμάνιοι. Errantes comiter in viam deduxerat Ph. Claverius

Germ. Ant. lib. I. p. 30. et supersunt, qui frugibus repertis glande vesci malunt. WESS. — Nempe hi cognationem antestantur, quae Teutonicae linguae cum Persica, haud exigua ex parte, intercedere videtur. S.

CAP. CXXVI. 10. ὡς δειζόμενος) Sequor Gronovium. [Vide *Var. Lect.*] Sic Amyntas, instructa laute coenà, ἐδέκετο τοὺς Πέρσας V. 18. et VII. 119. ὡς δὲ δείπνου γίνοιτο ὥρη, οἱ μὲν δειζόμενοι ἔχρισκον πόνον. Mox Cl. Reiskius [in *Notis mssis*, non in editis] ὡς ἐπιπλισσάτοισι uberrimis refingit, quem non sequor. WESS.

20. βουλομένοισι μὲν ἐμὲ οὐ πείθεσθαι) Rarum hoc structurae specimen: alibi casum tertium adiungit I. 170. [et paullo ante; c. 124, 12. item V. 39, 16.] *Portus* auxilio advocavit *Homeri* Ἰλ. κ'. 57. κίνου γὰρ κε μάλιστα πείθοιτο, foretque validum profecto, modo illi scripturae concordia constaret. Ut ut est, hic [et quidem ter deinceps, namque iterum I. 22. iterumque I. 24.] *schedarum* constantissima consensio est; cui, si hoc genus ferri nequeat, succurret praepositio ὑπὸ intellectu. Sed servari potest et debet, monitore Cl. *Abresch* Dilucid. Thucyd. p. 728. cuius indicio *Plato* III. Rep. p. 391. A. ἔτι οὐδ' ὅσιον ταῦτά γε κατὰ Ἀχιλλέως φάναι, καὶ ἄλλων λεγόντων πείθεσθαι. In ἀπειθεῖν simile *Xenophon* IV. Inst. Cyr. p. 106. B. Μῆδαι ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου, ἐβήγαν, ἀπορούντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν etc. WESS. — At haec duo quidem ex *Plat.* et *Xenoph.* adlata exempla ad id, de quo hic agitur, nihil faciunt. In his enim genitivi, ἄλλων λεγόντων, et καλοῦντες, non a verbis πείθεσθαι et ἀπειθεῖν reguntur; sed sunt genitivi participiorum *absoluti* ex eo genere, cuius complura exempla ad I. 3, 7. adlata sunt. Nihilo vero minus in salvo res est: licet apud alios scriptores vix reperias hanc constructionem, *Herodotus* certe verbum πείθεσθαι non modo cum tertio, sed etiam cum secundo casu construere amat. Praeterquam quod ter h. I. in scripturam ἐμὲ libri omnes consentiunt, rursus eodem consensu V. 33, 20. ἐμὲ οὐ πείθεσθαι habemus: et VI. 12, 21. quinque probatissimi libri πειθόμεθα αὐτοῦ, pro olim vulgato αὐτῷ, dedere; et V. 29, 14. sex codices τοῦτων πείθεσθαι, non τούτοις: eademque scriptura haud dubie in aliis etiam nonnullis codicibus, si recte excussi fuerint, reperietur. Quare etiam videndum, ne *Iliad.* κ'. 57. vera sit

scriptura, κείνου - - πείλοιο: quemadmodum et ad Od. d. 414. pro ἀγγελίης ἔτι πείλομαι, etiam in genit. sing. ἀγγελίης (intelligendo ὑπὸ ἀγγελίης) legi posse ait *Eustath.* p. 69. (p. 1427. ed. Rom.) Quamquam hoc quidem non urgeo, quoniam nusquam alibi apud Poëtam cum isto casu constructum id verbum reperitur. Caeterum apud *Nostrum*, sicut in omnibus paene verbis quae cum genitivo casu construuntur, elliptica utique loquendi forma est: quam expletam habemus apud *Sophocli. Electr.* 410. ἐκ τοῦ φίλων πισθεῖρα. Rursus vero absque praepositione *Euripides* usurpavit, πείθεισθαι γὰρ εἶδισμαι σίθειν, *Iphig. in Aul.* 731. nisi cum *Marklando* ibi εἶδισμ' ἐκ σίθειν legas, aut εἶδισμαι 'κ σίθειν cum *Porsono*. Sed ibidem in dubium vocari poterit, utrum plerisque in codicibus praepositio ἐκ temere fuerit ommissa, an in nonnullis ex scholio in contextum invecta. Caeterum ex *Porsoni Adversariis* p. 253. (nam eiusdem instaurata editione *Marklandiana* *Iphigeniae* careo) lubens intelligo, quod de exemplis a *Wess.* ex *Platone* et *Xenoph.* citatis supra dixi, similiter de eisdem *Porsonum* etiam iudicasse. S.

28. ὡς ἂν ἔχόντων ὧδε) Recurrit ὡς εὖτω ἔχόντων VIII. 144. In *Sophoclis Aiac.* 915. ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα. At *Elect.* 1193. ὡς ὧδε ἔχόντων: [P] quomodo *Aiac.* 996. atque *Aeschylus Agam.* 1401. *WESS.*

CAP. CXXVII. 10. ὡς δ' οἱ Μῆδοι - - Πέρσῃσι συνέμυσον) Συνέμυσον, quod ex duobus Codd. enotatum, invenit *Gronovius* Florentiae VII. 40. iocosamque professus fuit litterarum transpositionem, quae ferri possit. Similis I. 185. et VI. 14. in schedis *Vind.* atque *Ask.* an tolerari possit, non definio. Potius erit, quod ex *Xenophonte* adponam. Perhibuit is lib. VIII. *Cyropaed.* p. 238. A. [c. 5, 19.] *Cyaxarem* *Cyro* filiam uxorem collocasse, insuper in dotem addidisse *Μηδίαν τὴν πᾶσαν*, sive totum *Mediae* regnum; socero proinde sine bellorum tumultu *Cyrus* in *Medorum* principatu successit, neque diffitentur *Xenophontis* amici. Atqui idem ille lib. III. *Exped. Cyri* p. 308. de *Larissa* ad *Tigrim* urbe tradit, obsessores *Persas*, cum *Medorum* imperium acciperent, nullo eam modo expugnare valuisse: praeterea non longo intervallo oppidum fuisse *Mespila*, in quod regis *Medorum* coniux, *Media* nomine, fugerit,

Persis dominationem Medorum genti auferentibus, Quae utique sine vi et armorum strepitu haud evenerunt. Non nescio, quid de auctore τῆς Ἀναβάσεως Κύρου rescribi queat. Quicumque fuerit, in partes Herodoti concedit. WESS. — Si σμῖγω pro μίσγω vel μίγνυμι usurparunt Graecorum nonnulli, (conf. *Var. Lect.* ad h. l. et ad I. 185, 33. et VI. 14, 3. et VII. 40, 5.) potuit id ex vulgari et plebeia literarum in pronunciando transpositione ortum ducere; nisi forte pro vetere verbo μίσγω per prosthesin literae σ olim etiam σμῖγω in usu fuit, sicut σμικρός pro μικρός. S.

CAP. CXXIX. 4 seqq. καὶ εἶπετό μιν - - - ὅ τι εἴη etc.) Coniecturam super hoc loco proponam, quae forte partem dabit sinceræ lectionis. Corrigebam: καὶ δὴ καὶ εἶπετό μιν πρὸς τὸ ἑαυτοῦ δεῖπνον, τῷ μιν ἐκείνος σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἰθόλιναι, εἴ τι ἡσθεῖν τῇ ἐξ ἐκείνου δουλοσύνῃ ἀντὶ τῆς βασιλείης. Interrogabat illum praeterea propter epulas, quibus ipsum filii mactati carnibus exceperat, numquid delectaretur illinc orta servitute regni loco. Primum ad ista quadrat Astyagis responsum: εἰ ἑαυτοῦ πεύσεται τὸ Κύρου ἔργον; Praeterea, quod reponendum suspicor, atque in ὅτι εἴη degenerasse, εἴ τι ἡσθεῖν, nititur illud supra narratis c. 119. ubi, cum inscius filii membra devorasset Harpagus, Ἀστυάγης εἶπετό μιν, εἰ ἡσθεῖν τι τῇ θόλῃ. Acerbissimum dictum hic Harpagus, si vera suspicor, in auctorem retorsit. Propter ista posuit hic, ni fallor, ἰθόλιναι, pro εὐώχῃσι vel ἴδαισι. Harpagus infra cap. 162. memoratur, τὸν Ἀστυάγης ἀνόμῃ τραπέζῃ ἴδαισι. VALCK. — Defluxisse atque excidisse hinc aliquid, Reiskii opinio quoque est: videri Herodotum scripsisse: „Interrogabat Harpagus Astyagem adiurans per illas „dapes, πρὸς τοῦ δεῖπνου, quas ipsi olim devorandas proposuerat, „sui filii carnes, ἰθόλιναι, εἰ πιστεύει ὅτι οἱ εἴη ἡ ἐκείνου etc. „crederetne, ipsius captivitatem sibi regnum valere, aequè gratum esse, quam si regnum ipsum accepisset.“ Haec ille. Equidem doctissimorum virorum amplector conatus et studium probo; nec paria facio. Refert Noster VI. 67. Leutycheden Spartanum, misso servulo, ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ, deridendi et insultandi caussa, rogasse τὸν Δημάρχον, ποῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν; qualis esset ea praefectura post regnum? Idem Leutychidae et Harpagi

consilium, nec interrogatio dispar, modo [pro vulgato ὅτι] ὅ, τι, voce dissecta, legas. Ille Demaratum, regno deiectum, ob praefecturam, hic Astyagem, itidem eversum regno, de servili conditione, aequae ac ille iniurius, interrogat, qualis illa prae regno videatur? Quae quidem acerbissima exprobatio, et vere θυμολγής, praesertim ab administris ore progressa. WESS.

CAP. CXXX. 1. ἔτια πέντε καὶ τριήκοντα) Literae © et ⊕ quia facillime potuerunt inter se commutari, pro E', sive πέντε, corrigendum arbitror ⊕', id est ἐνία. Paulo post Medi dicuntur imperium τῆς ἄνω Ἄλως ποταμοῦ Ἀσίης per annos tenuisse 128, παρὶξ ἢ ὅσον οἱ Σκυθαὶ ἤρχον. Scythae τῆς ἄνω Ἀσίης ἤρξαν ἔτια δυὼν δίδοντα τριήκοντα, IV. 1. et I. 106. Vel ex horum locorum priore manifestum est, de summa annorum 128. hos 28. detrahendos esse: firmat illud usus vocularum παρὶξ ἢ ὅσον, similitumve, Herodotus: II. 32. πλὴν ὅσον. II. 77. χωρὶς ἢ ὁκόσοι σφί ἱεροὶ ἀποδιδέχεται. II. 111. πλὴν ἢ τῆς τῷ οὐρῷ νηλεόμενος ἀνέβλεψε. IV. 82. χωρὶς ἢ ὅτι. lib. VI. c. 5. πλὴν ἢ ὅσοι. Reliqui itaque sunt anni duntaxat 100, non imperii Medorum; (anni enim essent 153) sed imperii Medorum τῆς ἄνω Ἀσίης, sive τῆς ἄνω Ἄλως ποταμοῦ Ἀσίης. Flumen Halys Medorum Lydorumque imperii fuit limes, Herod. I. 72. Distinguit Herod. τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς, I. 71. et 177. Atque ita passim alii: Asia maritima est ἡ κάτω Ἀσία. Quod Dion Chrysost. pag. 566. A. Agesilaum dicit κρατήσαντα πάσης τῆς κάτω Ἀσίας, dixerat de eodem imperatore Isocrates p. 70. D. τῆς ἐντὸς Ἄλως χώρας ἀπάσης ἐκράτησι. Croeso devicto, primus Cyrus οὕτω πάσης τῆς Ἀσίης ἤρξε, Herod. I. 130. Assyrii secundum Herod. (I. 95.) per annos 520. imperium tenuerunt τῆς ἄνω Ἀσίης. Ab Assyriis primi defecerunt Medi, nec tamen hi successerunt in dominationem Assyriorum; ne Regem quidem nacti Dejocem. Hic, sola Media contentus, de subiugandis Assyriis ne cogitavit quidem. Non itaque, hoc regnante, dici potuerunt Medi ἄρχαι τῆς ἄνω Ἀσίης: atque adeo anni 53., per quos regnasse dicitur Deioces, hic mea quidem opinione prorsus in censum venire nequeunt. Hoc constituto, facillimus erit annorum 100. computus. Deiocis filius Phraortes, imperio paterno non contentus, (I. 102.) primum Persas aggres-

sus sibi subiecit; deinceps κατεστρέφετο τὴν Ἀσίην, ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλο ἰὼν ἔθνος. Itaque sub Phraorte dici potuere Medi superioris Asiae obtinuisse imperium: regnavit is per annos. 22. Si anno imperii secundo sibi subiecit Persas ceterasque superioris Asiae gentes, exceptis Assyriis, Phraortis anni numerandi sunt . . . . . 21.

Cyaxares Assyrios etiam devicit, atque adeo hic primus est, ὁ τὴν Ἄλυσ ποταμοῦ ἄνω Ἀσίην πᾶσαν συστήσας ἑωυτῷ, Herod. I. 103. Hoc vivente, per annos 28. penes Scythas summa fuit imperii. Cyaxares moritur (cap. 106.) βασιλεύσας τεσσέρακοντα ἔτη, σὺν τοῖσι Σκύθαι ἤρξαν. . . . . 40.

Astyages nostris in exemplaribus per annos regnasse dicitur 35.; si vera est coniectura supra proposita, anni fuerunt . . . . . 39.

Atque adeo anni Medorum istius imperii fuere . . . 100.
Si Scytharum anni 28. de 40. Cyaxaris fuissent detrahendi, dixisset, opinor, Herodotus [cap. 106 extr.] βασιλεύσας τεσσέρακοντα ἔτη, ἐν τοῖσι Σκύθαι ἤρξαν. Sic loquitur II. 128. ταῦτα ἔξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτη, ἐν τοῖσι etc. Alterum, σὺν τοῖσι, monstrare videtur, regnasse quidem Cyaxarem per annos 40. non ante tamen mortuum, quam a Scythis per tot annos occupatum recuperasset imperium. Tamdiu vitam protraxisse Cyaxarem nihil est cur miremur; siquidem avus Deioces per annos regnavit in Media 53., quum regnum ipsi fuit delatum, iam aetatis maturae, et ἀνὴρ σοφός: I. 96. et 97. Reges μακροβίους et recentior historia praebet et vetus. VALCK.

4. ἔτη τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυῶν δέοντα) Spectatissima exstat eruditorum hominum ad hunc locum opera: vix ullus, qui antiqui temporis rationes iniit, atque Assyriorum, Medorum et Persarum imperii principia ac ambitum finivit, eum neglectui habuit; ut paene indigner, tanto silentio in novissima editione fuisse transmissum. Agam paucis: Herm. Conringio anni Medorum principatus a primordio his verbis terminantur: Crescunt illi, additis xxviii. Scytharum dominationis, in numerum clvi. Cum vero Deioces regnavit annos liii., Phraortes xxii., Cyaxares xl., Astyages xxxv., qui anni collecti tantum sunt cl., necessum est, sex reliqui fuerint ἀβασιλευ-

70. *Advers. Chronol.* cap. 3. Elegans ea explicatio, et tanto commodior, quod nullam vim *Nostri* inferat orationi; a qua alii sibi haud temperarunt, naevos in numerorum notis vestigantes. Io. *Harduinus* annis xxviii., quibus Scythae Asiae imperarunt, senos abscindit, *Chronol. V. Test.* p. 549., adplaudente *Schroeëro* *Histor. Assyr. sect. iv. pag. 247.* Id vero vetat *Herodotus* et temeritatis damnat, illos xxviii. annos toties sine variatione repetens, l. 106. IV. 1. *Vignolius*, cui ista displicuit violentia, ut clvi. anni rotundentur, Deiocis regni intervallum adauget, additis liberaliter vi. annis, in *Chronolog. lib. IV. 5. p. 237.* *Præses Bouherius*, ne quid illi concederet, vitium scrutatur in spatio, quod Phraortes regnando absolvit c. 102. Scriptum ibi fuisse, ἀφ' ἧς ἔτιτα ὄντω τὴ καὶ ἑξοστὶς: non, uti omnibus in membranis, ἔτιτα δύο τὴ καὶ ἑξοστὶς: *Dissert. Herodot. c. 4.* Tot turbas atque aestus cierunt anni sex Conringiani ἀβασίλευτοι; quos utique, si plausibilis ea fuerit opinio, uti visa haud paucis est, non respuit ἀναρχία Medorum ante Deiocem designatum regem. Ecce aliud: necdum enim hi fluctus posuerunt. *Rev. Kalinsky*, ingenio supra theologorum vulgus erectior, universum regni Medorum intervallum annis cxxviii., inclusis xxviii. Scytharum imperii, circumscribit: Regi Deiocis aufert annos xxii., residuos xxxi. annis Phraortis xxii., Cyaxaris xl., et Astyagis xxxv., quo anni cxxviii. consummentur, adgregat: *Comment. in Vatinia Chabacuci et Nahumi cap. 5. p. 70.* Quae quidem manifesta audacia est, tantoque damnosior, quod *Nostri* dictio παρὲς ἢ ὅσον exclusionem Scythicae potentiae sibi expostulet. Exempla dedit *Valckenarius*, neque iterari debent. Hi fructus ex praeiudicatis opinionibus large succrescunt: ut hypothesi fiat satis, trahendi in partes inviti scriptores sunt; si recusent, admovenda falx est. Mihi multis de caussis *Conringiana* explanatio videtur potior. Erudita sunt, quae in superiore adnotatione conspiciuntur: morantur tamen nonnulla ad sensum meum, quibus alius fortasse locus erit. WESS.

[In unam summam collatis numeris annorum, qui regnis singulorum e quatuor Medorum regibus in libris *Herodoteis* tribuuntur, (c. 102, 3. 102, 14. 106, 13. et 130, 1.) prodeunt utique anni 150; a quibus si detrahas 28 an-

nos, quibus penes *Scythas* imperium fuit, (c. 106, 1. et IV. 1, 8.) manent anni 122, quae summa utique 6 annis minor ea, quae hic traditur. Itaque, nisi statuere velis, secum ipsas pugnare *Herodoti* rationes aut illorum Persarum quos ille secutus est, duplex via iniri ad levandam hanc difficultatem potest. Aut enim cum *Bouherio*, cui *Larcherus* adsentitur, dicendum est, lapsos esse librarios, regnum unius ex illis quatuor regibus sex annis iusto brevius facientes; verbi causa, in annis regni *Phraortis* (cap. 102, 14.) scripsisse 22, quum 26 debuissent: aut cum *Conringio* et *Wesselingio* (quibus *Volney* accedit, in *Chronol. d'Herodote* p. 116 seq.) statuendum, initium imperii Medorum hic ab illo inde tempore repeti, quo ab Assyriis Medi defecerunt, et populari statu per sex annos usi sunt priusquam *Deiocem* regem nominassent. S.]

8. κατιστραφέντων) Optime *Medic.* Amant *Iones* veteresque *Attici* asperiores has formas. Vide *Eustath.* in *Iliad.* p. 519, 41. [pag. 393, 26 seqq. ed. Bas.] *WESS.* — Vide *Nostrum* II. 81, 8. VII. 228, 1. II. 2, 15. et conf. *Porson* ad *Eurip. Phoeniss.* vs. 986. Adde etiam quae notamus ad I. 168, 7. S.

[13 seq. Post τούτων, rursusque post ἀδικίας, levi inciso commode distinguetur oratio. S.]

CAP. CXXXI. 1. ἀγάλματα μὲν καὶ νηὺς) *Thom. Hyde* *Hist. Relig. Persar.* pag. 90. et 97. non esse haec absolute vera criminatur, usus coniecturis et recentium scriptorum iudicio. *Cicero*, *Strabo*, atque alii, quibus *B. Brissonius* *Regn. Pers.* II. 28. etc. testimonium denuntiavit, *Nostro* suffragantur. Adde VIII. 109. *WESS.*

4. ὥς μὲν ἐμοὶ δοκέει) Hoc malui. *Gronovius* modo hoc, modo δοκέειν laudat et inculcat, uti I. 152. IV. 168. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* S.

Ibid. ἀνθρωποφυίας *Valla* verterat ex hominibus ortos: substituta est [a *Gronov.*] *Stanleii* opinio [ex illius *Notis* in *Aeschyli Pers.*] humanae formae esse, quales *Herodoto* ἀνθρωποειδὲς θεοὶ II. 142. At Persae, qui nec imagines statuasve deorum nec templa probabant, eosdem humanae quoque originis et ex hominibus in deorum numerum transcriptos negabant. Conf. *Wilh. Warburton. Divin. Legat. Moisi* II. sect. 1. p. 95. *WESS.*

8. Δ(α καλίωντες) *Hesychius* Δ(α)ν legisse videtur, Δ(α)ν με-
γάλην ἢ ἔδοξον τὸν οὐρανὸν Πέρσαι: quorum ultima huc per-
tinere clarum est. Scio a Cl. *Relando* correctione adiuvari
Grammaticum, *Dissert. de Veter. Ling. Persar.* pag. 175.
qua carere possumus. Vide Cl. *Alberti* adnotationes. Quae
autem *Gronovius* in *Io. Clericum* asperius iecit, ab hoc re-
pulsae sunt *Biblioth. Antiq. et Recent.* T. V. p. 416. WESS.
12 seq. Μύλητρα Ἀράβιοι δὲ, Ἀλίττα) Eruditissimi viri,
Scaliger, *Seldenus*, *Bochartus*, *Vitringa*, *Millius*, has voces
copiose, etsi eandem viam non ingressi semper, illu-
strarunt. Vide *Hesychium* voc. Μύλητρα, et quae ibi ami-
cus meus singularis *Io. Alberti*. Quod adnectitur, [L. 13.]
Πέρσαι δὲ, Μίτραν, id male ac per errorem scriptum quam
plurimis visum fuit: Solem enim Persis esse *Mithram*, non
Venerem. Unum nominabo Ph. a Turre, *Monument. Vet.*
Antii p. 175. Nequit profecto *Mithras* Persis auferri, tot
veterum testimoniis et monumentis expressus; *Herodoti*
vero aut *Cyri* potius aetate, an eo titulo Sol cultus ab ea-
dem gente fuerit, dubium facit disputatio doctissimi *Fre-
reti* *Comment. Inscript.* T. XVI. p. 270. Equidem *Mithram*
illis relinquam, nec patiar *Nostri* fidem labefactari. Ad-
sentitur *Ambrosius* lib. II. contra *Symmachum* p. 840. *Coe-
lestem Afri*, *Mithram Persae*, plerique *Venerem colunt*, pro
diversitate nominis, non pro numinis varietate: quae *Mitram*
Venerem eandem in Persarum superstitione testantur.
Praeterea Persarum prisco sermone *mihir*, *mikir*, amor in-
dicatur, fatente *Th. Hyde*, *Hist. Rel. Pers.* c. 4. pag. 107.
Hinc *Μίτραν*, *Venerem Coelestem*, casti amoris auctorem et
praesidem, recte dixerunt et formarunt. Hoc amplius:
differunt scriptura *Μίτρεα*, et *Μίθρας*, quod *Gronovius* vere
monuit: discrepant quoque genere; hic Sol, illa Venus.
Iam si *Vrania* sive *Coelestis dea*, non alia in veterum fue-
rit theologia ac Luna, *Μίτραν* utique Persae habere aequae
ac *Mithram* potuere. Coluerunt certe omnes, qui sacris
Mithriacis initiabantur, uti ex inscriptis lapidibus apud
Anton. van Dale, *Dissert. ad Antiq. Marm.* p. 16. et Ph. a
Turre, *Monum. Vet. Antii* pag. 160. adparet. Verum mysto-
ria illa non urgeo, quippe recentioris aevi. Id mihi ab-
unde est, constare *Herodoto* auctoritatem et fidem. Plura
Freret et *Moshemius* V. Cl. ad *Rhad. Cudworthi Systema*
Intell. p. 327. pro *Herodoto*. WESS.

CAP. CXXXII. 5. οὐ στίμματα) Scripserat, opinor, οὐ πείμματα. Nam, ut ait Herodotus, [l. 7.] etiam Persa, dum sacra faciebat, erat ἐστεφανώμενος τὸν τιάραν μυρσίῃ μάλιστα: et suis victima corollis erat exornata. De Persis Strabo XV. p. 1065. A. [pag. 732. ed. Cas.] θύουσιν, inquit, --- παραστησάμενοι τὸ ἱερεῖον ἐστεμμένον. Verba Strabonis, et Xenophontis ex K. II. III. p. 48, 33. repetita Brissonius attulit de Reg. Pers. Princ. II. pag. 222. in Herodoteis nihil vitii suspicatus; in quibus bene convenire οὐ πείμματα, οὐκ οὐλήσι, monstrant ista lib. I. c. 160. οὔτε οὐλάς κριθῶν πρόχουσιν ἐποιέτο θεῶν οὐδενί, οὔτε πείμματα ἐπίσσοτο καρποῦ τοῦ ἐνθιῦτεν. VALCK.

[Ibid. θύειν θείλει) Quis θέλει? Nempe ὁ θύων. Sic frequenter apud Nostrum tertiae personae absque nominativo ponitur, ubi vel pronomen τίς subintelligendum, vel potius nominativus participii ex eodem vel ex proximo verbo repetendus. S.]

7. τὸν τιάραν) Optime Medic. hactenus: τί ἤρην scripserat Herodotus. [Conf. VIII. 120, 5.] Xenophon, Strabo, Lucianus et plures alii τὴν τιάραν dederunt. In Aeschyli Persis βασιλείου τιάρᾳ mentio vs. 663. Philostratus Icon. I. 30. p. 808. βλέπει δὲ ἡδὺ καὶ μετέωρον, ὑπὸ τοῦ τιάρᾳ ἐπισοβεῖν, ἤ, οἶα etc. quo una manu largitur, altera recusat. An voluit ὑπὸ τοῦ --- ἐπισοβῶν οὔ, οἶα λιβάδες etc.? Debuit profecto aut hoc, aut genere sequiore. Paullo supra [l. 5.] τῷ δὲ ὡς ἐκάστω, cui autem quisque numini alius alii sacrum facere velit, corrigit atque explicat Reiskius. Quod vero statim subditur [l. 9.] ὁ δὲ πᾶσι Πέρσῃσι κατεύχεται --- καὶ τῷ βασιλεῖ, rectissime contenditur cum Marci xvi. 7. εἵπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ. Verba ipsa nec manca neque luxata sunt; namque ista, ἐν γὰρ δὴ τοῖσι --- αὐτὸς γίνεται, non tangunt regem, sed sacrificantem, cui non licebat ἰδίῃ μόνῳ ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ. De Iudaeorum aliarumque nationum in hoc precum genere moribus praeclare Philo Iud. de Monarch. p. 825. B. WESS.

11 seq. ἐπειδὴ δὲ διαμυστίλας --- ἐψήσῃ τὰ κρέα) Ita-ne vero coquebant carnes, atque elixas, herbis prius mollibus impositas, domum asportabant? Ita quidem cepit Brissonius pag. 223. Sed ignis hisce sacris nullus aderat: praeterea minus placet τὸ διαμυστίλας. Felicioribus mea forte

proderit coniectura legentis: ἐπιάν δι αἰλί, (αἰλός alibi meminuit:) μιστύλας κατὰ μέρη τὸ ἱεῖον, ἐπιπάσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποίην ὡς ἀπαλωτάτην, - - - ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὡς πάντα τὰ κρέα: postquam sale victimae in partes sectae carnes conspersit. ὑποπάσας, adfirmatur a Gronovio. Τάλα ἐπιπάσσοντις Herodotum est, IV. 172. διαπάσας legitur lib. VI. c. 25. Carnes αἰσί διαπάττειν dixit Comicus apud Athen. IX. pag. 399. f. Menander in 'Ἐπιτρέπουσιν' 'Ἐπίπας' ἐπὶ τὸ τάριχος ἄλας. Homereum μιστύλλιν, a μίσω formatum, notat, in minuta considerare. VALCK.

Ibid. διαμιστύλας - - - ἐψήσῃ τὰ κρέα) Mutavi διαμιστύλας ex schedis Ask. non nescius controversae, apud grammaticos scriptionis, qua de viri praeclari Ezech. Spanhem. et Tib. Hemsterh. ad Comici Plut. vs. 626. Maioris momenti res, quae memoratur, videtur. Quia Persae οὔτε βωμούς ποιῶνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι sacris operaturi, qui convenit ἐψήσῃ τὰ κρέα, carnes elizarit? An sine foco accenso? Valckenarii coniectura supra deposita est. Ante quem de la Barre, V. Cl. T. V. Histor. Acad. Inscript. Ed. Amst. pag. 270. non dissimili de caussa aut ἐψῃ ex ἔπω maluit, et, ubi carnes curaverit, explicuit, aut; si parum id adriserit, ἐπιάν ψήσῃ, ubi carnes ossibus detraxerit. Quibus de emendationibus placet tacere. Nisi ego aberro, salva res est. Non omnem sacris his ignem negat Herodotus, sed aris: hoc postulant verba οὔτε βωμούς ποιῶνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι. Caesam victimam et in partes minutatim sectam quin elixarent, nihil inpediebat. Vide haec de Scythis, IV. 59. ἀγάλματα δὲ καὶ βωμούς καὶ νηὺς οὐ νομίζουσι ποιῶν: quae Persarum moribus respondent planissime: tum de hostiae immolandae more c. 60. οὔτε πῦρ ἀνακαύσας, οὔτε καταρχάμενος, οὔτε ἐπισπίσας, - - - τράπεται πρὸς ἔψῃν. Quid ista aliud volunt, quam in altari nulum fuisse ignem, minime autem defuisse, ubi coquenda victimae caro erat? Mox πάντα τὰ κρέα Reiskius quoque, me non invito. WESS. — Reiskium, ait, etiam τὰ πάντα corrigere, nempe sicut Valckenar. Scilicet (quod in Var. Lect. me praeterierat) in ed. Wess. et in superioribus omnibus nude πάντα κρέα, legebatur; nec aliter, quoad equidem novi, in mssis. Primus Reizius, a Valck. et Reisk. monitus, interseruit τὰ articulum, quem tenui. S.

15. *καπετωὺς ἱπασίδει θεογονίην*) Vellicat haec Th. Hyde Relig. Pers. c. 3. p. 99. Scribere sibi contraria Herodotum. Supra dixisse, Persas existimare, *deos ex hominibus genitos non esse*, et *θεογονίην* tamen Graeco more gentis sacris admiscere. Sed non pugnant illa. *Theogonia* Graecorum, de qua II. 53., in censum hic venire non potest. Persae, ut plura variique generis numina profitebantur, videntur eadem alia atque alia origine, etsi minime humana, statuisse. Cogita de Gnosticorum *Aeonibus* et *emanationibus*, ex Zoroastri et Chaldaeorum Theologia arcessitis, et res in vado erit. Adiunge *Hecataei* testimonium in *Diogenis* Praefat. sect. 9. WESS.

CAP. CXXXIII. 8. καὶ οὐκ ἀλίσι) Nihil hoc verius; et vidit Gronovius, sed serius. Hoc significat, *Persas bellariis uti quam plurimis, sed minime confertis*. Inferebant videlicet Persae in mensam cupedias et bellaria multa, sed non confertim omnia. Ἀλλ᾽ toties in Musis repetitur; infra c. 196. IV. 184. atque alibi, locis a Porto signatis, ut maxime mirum accadat, tam turpiter se dedisse librariorum. Discimus hoc specimine, quid Herodoto hominum et temporum iniuria usu venerit. Addi his possent emendationes Geinozii et Reiskii, sed cui bono? Verum praestant msssti, quod suam in sedem remigravit tandem. WESS.

14. τὰ σπουδαιότατα τῶν πρηγμάτων) Vide supra cap. 8. *Athenaeus* σπουδαιότατα αὐτῶν πραγμάτων: in misto, Mureto monitore, recte τῶν πρηγμάτων. Apud eundem ὁ στεγίερχος male opinor. Melius Pollux X. 20. WESS.

15. τῶν πρηγμάτων) αὐτῶν πρήγματα legisse videtur Athen. IV. p. 144. B. tum στεγίερχος pro στέγαρχος: et εἰ δὲ μὴ, μετιῖσι. Sed τὰ σπουδαιότερα τῶν πρηγμάτων similiter memorat Herod. I. 8. VALCK. — Vide Animadv. nostras ad Athen. T. II. pag. 475. S.

CAP. CXXXIV. 1. Οἱ συντυγχάνοντες) Non repudio: nihilo tamen peius [immo haud dubie melius, συντυγχάνοντες.] quod aliis in Codicibus. Morem hunc gentis expedit B. Brissonius, Regn. Pers. p. 11, 178. Addi potest Zenobius, Cent. Proverb. V. 25. et Scholiastes in Dionis Chrysost. Or. VII. in adnotationibus Morelli p. 28. WESS. — Ἐντυγχάνοντας malit Benedictus, vir doctus, in Herodot. T. V. K

Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. in accusativo casu, qui a verbo διαγνῶν regatur. Sed, ut omit- tam librorum omnium in terminatione vulgata consen- sum, familiaris Nostro est nominativus participii abso- lute positus: et ne est quidem h. l. absolute positus, sed commodissime refertur ad id quod sequitur, *οἱ ὁμοῖοι αἰεῖ*. S.

[18. προΐβαινε γὰρ δὴ τὸ ἔθνος ἄρχον τι καὶ ἐπιτροπιῶν) Video me non ex auctoris mente verba ista in *Lat. versione* red- didisse, quum non animadvertissem, τὸ ἔθνος, adiecto ar- ticulo, necessario ad Persas referri, non ad alium atque alium populum. Rectius igitur H. Steph. in ora suae editio- nis: Late enim progrediebatur illa gens imperans et prae- fekturas obtinens. S.]

CAP. CXXXV. 2. Μηδικὴν ἰσθῆτα) Dictum de ea ad Diodori II. 6. Habet Brissonius loricam Aegyptiam et sto- lam Medicam illustrantia conplura, a quibus abstineo. WESS.

6. Παισι μισογυνται) Aegre Plutarchus fert de Malign. He- rod. p. 857. v. scelus hoc a Graecis ad Persas propagatum perhiberi: contra enim evenisse. Sed pugnat suspicioni- bus, testes eius rei omittit. Non fuisse Persas a turpi hac macula immunes, Sextus Philosophus significat, Hypotypos. I. 14. p. 38. Aevo tamen Ammiani Persae puerilium stupro- rum expertes erant lib. XXIII. 6. Paria fere, uti Valesius adscripsit, Curtius X. 3. WESS. — Herodoti testimonio usus est Athenaeus, lib. XIII. c. 79. S.

CAP. CXXXVI. 4. τὸ πολλὸν δ' ἡγιάται ἰσχυρὸν εἶναι) Vere Persae. Quanto civium maior copia, tanto civitatis amplius robur. Legum latores propterea utilissimum cen- suerunt τὸ πληθύνεσθαι τοὺς τῶν πολιτῶν οἴκους, βλαβερώτατον δὲ, τὸ μειοῦσθαι, quae verba Musonii in Stob. Serml. LXXIII. p. 450. Hinc πολυτελείας praemia et apud Persas et aliis in gentibus, de quibus Heineccius ad L. Iuliam et Pap. lib. I. c. 2. doctissime. Cl. Reiskius coniektabat, τὸν τοιοῦτον δ' ἡγιά- ται, talem autem, qui multis liberos procreat, existimant robustum esse: aut τὸ πολλοὺς - - ἰσχυροῦ εἶναι. WESS. — At nulla hic locus coniektura indigebat. Ad rem quod pertinet, aliud fortasse Herodotus h. l. spectavit; nempe de immani hominum multitudine cogitans, in qua robur exercitus ponebant Persae: qua multitudine gloriantem

confidentemque Xerxem eiusque duces saepius ille in his Historiis inducit. S.

5. ἀπὸ πενταέτιος ἀρχάμενοι) Plato haec paullo diversius *Alcibiad.* I. p. 121. E. in regiorum liberorum educatione. *Strabo* consentit XV. p. 1066. B. [p. 733. D. ed. Cas.] Nescio autem qui factum sit, ut ἀληθεύεσθαι *Brissonius*, his usus *Regn. Pers.* II. 83. et 103. scripserit: si ex coniectura, prave. *WESS.* — Ad πενταέτιος intelligo παιδός. Sic frequenter *Noster* a plurali numero ad singularem transit, et vice versa. S.

10. μηδεμίην ἄσπην) Fui in dubio, revocarem ἀνδρῶν, an *Gronovii* exemplo expellerem. Vicit *Med.* et *Ask.* auctoritas. Ἀσπὴn librarius *Arch.* et *Vind.* bene explicat βλάβην ἀνδρῶν. In *Clementis Alex.* *Paedag.* III. 9. pro διὰ τὴν ἄσπην, aut ad marginem Codicum aut ipso in contextu, διὰ τὴν ἀνδρίαν dederunt ex interpretamento. *Moeris*, Ἀσπὴ Ἀττικῶς, ἀνδρία Ἑλληνικῶς, ubi plura *Cl. Io. Piersonus*. Atque haec testantur de Criticorum eorum more. Non sum nescius, *Democritum* κακοδοξίην κακὴν in *Stob.* *Serm.* XXII. pag. 189. usurpasse, alios hoc de genere alia: posse etiam pro damnato pugnari, quemadmodum in *Horrei Observ.* ad *Herodot.* p. 112. At omnibus, ut in gustu, non sapiunt eadem. Spectavit haec *Valerius Max.* II. 6, 16. *WESS.* — τρεφόμενος, scil. παρὰ τῇσι γυναῖξιν, dum apud mulieres educatur. S.

CAP. CXXXVII. 10. ἦτοι ὑποβολιμαῖα ἔοντα) Haud sit hinc *Nicolaus Damascenus*: Πέρσαις δ' μὴ ποιεῖν ἔξεστιν, οὐδὲ λέγουσιν· εἰδὼν δὲ τις πατέρα κτείνῃ, ὑπόβλητον αὐτὸν οἴονται. Eadem patris eius suspicio, qui cum a filio necti sibi insidias conperisset, nec inducere in animum posset, ut verum sanguinem ad hoc sceleris progressum crederet, seductam uxorem suppliciter rogavit, ne se ulterius celaret, sed diceret, sive illum adolescentem subiecisset, sive ex alio concepisset, apud eundem *Valerium V.* 9, 4. *WESS.* — Ὑποβολιμαῖα et μοιχιδία metonymice dixit, pro ὑποβολιμαίων ἢ μοιχιδίων ἔργα. S.

CAP. CXXXVIII. 4. μάλιστα δὲ ἀναγκαῖήν φασί) *Is.* *Vossius* adleverat codici suo ἀναγκαῖον, quo non indigemus. Ἀναγκαῖήν usus et *Herodoti* sermo tuetur II. 182. IV. 180. De aere alieno et mendaciorum hinc pullulante germine *Plutarchi* et *Appiani* ad Persarum opinionem verba descripsit *B. Brissonius R. Pers.* II. 94. *WESS.*

10. πολλοὶ ἐξαλάνουσι ἐκ τῆς χώρας) Sylburgius ad Brisson. R. Pers. II. 180. πολλὸν proponit, ut sit, *procul abigunt a sua regione*. Reiskius οἱ πολλοί. Ruhnkenius elegante mutatione πομποί. Illi sunt, qui aliorum alios deducunt, supra L. 121. [Vide nostram *Var. Lect.*] *Lepra* vero et *vilitigine infectos*, non Iudaei soli, sed plerique per orientis regiones vitabant studiose. Μάλιστα οἱ βάρβαροι τὰς ἐπιλευκίας καὶ λέπρας δυσχεραίνουσι, Plutarchus Symp. IV. p. 670. r. Tamen Artaxerxes Atossam, filiam coniugemque, etsi vitiligo eius corpus depascereetur, ἀλφοῦ κατανημθίντος αὐτῆς τὸ σῶμα, aversatus non fuit, eodem teste T. I. p. 1023. b. Verum illi, quod libuit, barbarico more, legitimum fuit visum. WESS.

CAP. CXXXIX. 3 seqq. τὰ οὐνόματα σφι - - - τελευτῶσι πάντα ἐς τὸ αὐτὸ γράμμα etc.) Satis confidenter ταῦτα μὲν ἀκριβῶς ἔχω - - εἰδὼς εἰπεῖν ait initio cap. seq. repetiturque hoc cap. 148. Falsum aiunt Scaliger, Th. Hyde, Relandus; et plures alii. Contra eos venit Corn. de Pauw, temere aiena doctos viros ex recentiore Persarum lingua criminari: verissimum fuisse, quod hic de terminatione nominum Persicorum, vetere gentis sermone: neque enim tanta adseveratione Herodotum potuisse defungi, nisi re bene cognita atque explorata. Fateor in dialectis lapsu temporis innumera mutari, cadere verba ut folia, surgere nova, prisca adscisci iterum. Nec expedit me tamen ex acie, quam contra Nostrum instruxit Th. Gatakerus Advers. c. 22. p. 661. Quod autem aiebat τὸ Δωριεὺς μὲν Σάν καλοῦσι multorum testimoniis cognitissimum est. Quis tandem ignorat variantes doctissimorum hominum explicationes et emendationes, Scholiastae in Comici Nub. vs. 23. Scaligeri, Salmasii, Bentleyi, Bouherii, cuius Dissert. de Prisc. Graecor. Litteris p. 570, [ad calcem Palaeographiae Graecae Montefalconii,] consuli poterit. Σάν κίβδηλον in Pindari fragmento exposuit Casaubonus in Athen. X. 21. [ad lib. X. p. 455. c.] WESS. — Per epistolam ex WILKENIO, viro clarissimo, Persici sermonis in primis gnaro, quaerenti mihi, quid de hoc Herodoti loco sentiret, perhumaniter ille Heidelbergā rescripsit, videri sibi vere iudicare eos, qui Graecis nominum Persicorum terminationibus deceptum Nostrum scripsisse istud autumant de nominibus omnibus Persicis in litteram

sigma desinentibus. Quod si ita est, eo minus mirum videri debebit, quod ea res, ut ait idem Noster, *latuerit Persas*: quamquam alioqui haec verba, ἔλθε Πέρσας, significare poterant, *Persas ad hoc animum non advertisse.* Quod ad ista verba spectat, τὰ οὐνόματά σφι ἴοντα ὁμοῖα τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείῃ, incertus aliquantisper haeseram, *propriae hominum nomina dixerit, an omnino verba aut vocabula Persici sermonis*: tum σώματα τῶν ὀνομάτων quaesieram an fortasse opposuerit *terminationi*, (τῇ τελευτῇ) ut corpora *vocabulorum* (id est, *vocabula ipsa*, quatenus a *terminatione distinguuntur*) dixerit esse *magnifica et grande sonantia.* Sed eisdem verbis, τὰ οὐνόματα - - - μεγαλοπρεπείῃ, eam fere sibi videri sententiam inesse professus est idem doctissimus *Wilkenius*, quam hisce gallicis *Larcherus* reddidit: *Leurs noms sont empruntés, ou des qualités des corps, ou de la dignité des personnes.* Caeterum uberiores etiam nunc lucem locus hic videtur desiderare. S.

CAP. CXL. 5. πρὶν ἂν ὑπ' ὀρνέδος ἢ κυνὸς ἐλκυσθῇ ναι.) Bene vetusti libri. Is. *Vossius* coniecerat, ὑπ' ὀρνέδος ἢ γλήνη ἀφεικυσθῇ, *quam ab alite pupilla oculi extrahatur*, *advocato ad morem hunc cognoscendum Teizera*, qui mihi ad manus non est. [Ad oram sui olim *Herodoti* istam coniect. adscripserat *Vossius.* Vide *Albertum* ad *Hesych.* voc. Γλήνη.] De ritu isto multa *Th. Hyde* *Rel. Pers.* c. 34. *Emendatio necessaria non est, nec latuit doctissimum virum*; siquidem paria prorsus de *Persarum sepultura* *Procopius* *Bell. Pers.* I. 12. et *Agathias* I. p. 43. Ed. Venet. WESS.

7. κατακηρώσαντες) *Convertitur ab Heilmanno in καταπηρώσαντες, postquam cadaver membris mutilarunt.* Vetat *Cicero*, his *Nostri* usus, *Tuscul. Disp.* I. 45. *Persae etiam cera circumlitos condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora.* Vetat *Strabo* XV. pag. 1068. [p. 735. A. ed. Cas.] κηρῷ περιπλάσσοντες τὰ σώματα. Adde *Cl. Io. Alb. Fabricium* in *Sexti Hypotyp.* III. 24. p. 185. WESS.

13. κτείνοντες ὁμοίως μύμηκας etc.) *Consimilia de Magis* *Plutarchus* T. II. p. 537. A. *Sunt autem ex ea disciplina, qua et posteriores Persarum magi Arimanium, mali omnis auctorem, sicuti pulcri et boni Oromasdem, statuerunt*; inde festus dies κακῶν ἀναίρεσις, quo summo ardore in serpentes aliasque feras et nocentes bestias irruebant:

apud Agathiam II. pag. 45. Confer Plutarchum in Isid. et Osir. p. 369. et Th. Hyde Rel. Pera. c. 22. WESS.

[15. ἀρχήν, omnino, revera, verum si quaeris: gallico idiomate au fond vel dans le fonds dīberes. Conf. II. 28, i. S.]

CAP. CXXI. 2. κατιστράφατο) Ionum est κατιστράφατο, uti ἀπιστράφατο I. 166. Supra c. 27. ὡς δὲ ἄρα αἱ --- Ἕλληνες κατιστράφατο. Itaque mutari non iniuria posset, sicuti et mox mutatum est τὰ προΐχοντο. Sic solet, c. 164. III. 137. De piscibus, qui cantu illiciuntur, Aelianus de Anim. I. 39. WESS. — Ex Reiziano exemplo κατιστράφατο tenui; et in Var. Lect. adnotare neglexeram, in ed. Wess. et superioribus κατιστρίφατο scribi, quam ad scripturam nihil nec e nostris Paris. nec ex aliis Wesselingii codicibus notatum est. Est autem, si quid video, prorsus vitiosa haec verbi forma. Ferri utcumque potuerat κατιστρεφάτο codicis F. tertia plur. imperf. ut ἀπικιέτο, ionice pro ἀπικιόντο. Sed plusquamperfectum hīc desiderabatur: quare unice verum puto κατιστράφατο, quod Ionum est, pro κατιστραμμέναι πᾶσι. S.

[11. ἐμὸ αὐλοτόπος etc.) Qui sacras literas curant, recordabuntur verborum Servatoris apud Matth. xi. 17. ubi hic quidem Herodoti locus effugit Wetstenii diligentiam. S.]

14. δευτέρως δι' ἀγγέλων) Vide Gronovium [sui codicis fidem advocantem] et supra c. 76. et 99. WESS. — δι' ἀγγέλων in alia re habes I. 99, 5. πέμψας κήρυκας (in plur. num.) ἐς τοὺς Ἰωνάς, c. 76, 12. in eadem re, de qua hīc agitur. S.

[20. ἐς Πανιώνιον) Conf. c. 143, 14. et 148. S.]

CAP. CXLII. 2. τῶν ὁρίων) Sine controversia corrigi debuerat: τῶν ὁρίων ἐν τῷ καλλίστῳ ἐτύγχανον ἰδρυμένοι πόλεις. Haec quum de Ionibus dicantur, tollit omne dubium lib. I. c. 149. οὗτοι οἱ Αἰολεῖς χώρῃ μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνω Ἰώνων, ὁρίων δὲ ἦκουσαν οὐκ ὁμοίως: ubi recte Valla: ad coeli tamen temperiem nequaquam accedebat. Lib. II. c. 77. exceptis incolis Libyae, esse dicuntur Aegyptii ὑγιεστάτοι πάντων ἀνθρώπων, τῶν ὁρίων, ἐμὸ δυνεῖν, εἶναι, ὅτι οὐ μεταλλάσσουσι (sic legerim:) ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦσοι μάλιστα γίνονται, --- τῶν ὁρίων μάλιστα. Lib. III. c. 106. Graecia ταῖς ἄραις πολλὸν τι κάλλιστα καυκαμένης ἔλαχε. Atque in Graecia, praesertim Athenis,

ista tenuis coeli tribuitur ingeniis saluberrima temperies. In Timaeo Platonis p. 24. c. Atticam Minerva dicitur elegisse, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὡρῶν (sic recte corrigit vulgatam vocem ὀρῶν H. Stephanus:) ἐν αὐτῷ (τῷ τόπῳ) κατιδοῦσα, ὅτι φρονιματότους ἀνδρας οἶσει. Chalcidius: electo salubri subtiliumque ingeniorum et prudentiae feraci loco. Idem argumentum in Critia latius persequutus Plato pag. 111. E. [T. X. ed. Bipont. p. 45.] ubi memorat ὑπὲρ τῆς γῆς ἄρας μετριώτατον κικραμίνης. Eam in rem multa dixerat Aristophanes ἐν Ὄρεως. vid. Athén. IX. p. 372. et Casaubon. Anim. IX. c. 3. [nobis cap. 14.] Euripidea, ex deperdito dramate petita, dabit Plutarchus de Exilio p. 604. E. Insignis in eam rem loci sic feruntur ultima: Ἄ δὲ Ἑλλὰς Ἀσία τι τρίφει κάλλιστα, τῆς γε δίλειπ' ἔχοντες συνθηρεύομεν. Grotius in Excerpt. p. 433. participio ἔχοντες substituit ἐνταῦθα. Corrige, sodes: Ἄ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τι κάλλιστα τρίφει, τῆς τῆσδε δίλειπ' ἔχοντες οὐ συνθηρεύομεν. Singula possent ut Euripidea adfirmari. VALCK.

Non dubium est, quin recte docti viri, Chytraeus, Geonazius, Reiskius, Heilmanus ὁρίων, rescripserint. Viam monstravit Noster c. 149. tum Pausanias VII. 5. Ἰωσι δὲ ἔχει μὴ ἐπιτηδεύματα ὁρίων κράσις ἢ χώρα. Frequens est confusio ὁρίων et ὁρίων sive ὁρίων et ὁρίων in schedis, de qua aliás. Id permirum, coniurasse plerosque in οὐρίων vocabulo librariorum. WESS.

[9. τρόπους τίσεις παραγωγίων) Valla: Lingua utuntur non eadem, sed eius quatuor proprietates ducunt: incommode et obscure. Gronovius: sed quatuor derivationum modis; quam interpretationem intactam reliquit Wess. Mire vero Larcher: leurs mots ont quatre sortes de terminaisons. Multo commodius rectiusque H. Stephanus, „ad verbum, inquit, sed quatuor modos deductionum usurparet, id est, ea (linguà) utuntur in quatuor modos et proprietates deducta.“ Agitur de quatuor diversis formis (χαρακτῆρας vocat Noster in fine huius cap.) in quas prisca lingua abiit. Has diversas formas nunc παραγωγάς nominat, id est, deflexiones, mutationum genera, varietates; quatenus παράγωγι significat a recta via abducere, seducere; in diversum ducere, mutare: quemadmodum I. 91, 10. παραγωγεῖν τὰς μοίρας est in diversum flectere, mutare fata. Eadem notione παρατροπὰς dixit Iohannes Grammaticus, cuius

verba Koenius adposuit ad Gregor. Dial. ion. §. 79. ubi in ipsius Gregorii verbis, ἡ ἀρχαία Ἰᾶς μετρίσις παρὰ τὴν τῶν κατοικοῦντων περιποίησιν, rectius fecisset Koenius, si veterem scripturam παραποίησιν tenuisset, Iohannis auctoritate firmatam; tum vero et apud Gregorium et apud ipsum Iohannem, pro κατοικοῦντων haud dubie ἀποικοῦντων fuerit legendum: nempe, prisca, inquit, Ionica lingua (eadem vetus Attica) mutata est, quum hi qui in colonias abierunt, variis atque variis modis eam inflexerunt detorsieruntque. S.]

11. Μυούς τε) Myuntem Cariae itidem tribuit scholiastes Thucyd. I. 130. invito Brissonio de R. Pers. I. 151., ad quem Lederlinus recte adposuit, tempora esse distinguenda; primitus Cariae, deinceps Ioniae fuisse. Paria Dukerus in eum Scholiasten. In Epheso, Lydiae olim urbe, idem valet. Bene Ian. Rutgersius Var. Lect. II. 1. WESS.

18. Ἐρυθραῖ) Habet Stobaeus Serm. XXVIII. p. 197. veteris scriptoris fragmentum, forte Philosophi Eusebii, quod Herodoto nulla causa adseritur, in quo Archetimus ἔξ Ἐρυθραίας τῆς Ἰωνῶν πόλεως. Quae libuit addere, ut a Plutarcho vis arceatur. Iunguntur Ἐρυθραῖος καὶ Σάμιος, arbitri capti in lite nobili Chalcidensium et Andriorum, Quaest. Graec. p. 298. B. Iubentur illi esse Ἐπειρῆσις ex Euboea, quod Erythraei Boeotiae et Aetoliae longius essent remoti, in Histor. Foeder. Antiq. P. I. p. 159. Non satis consulto. Iones intelliguntur. WESS.

CAP. CXLIII. 1. ἦσαν ἐν σκίπῃ τοῦ φόβου) Prior interpres metus praetextu: nuperrime [in ed. Gron.] in obtendo metu. Vide usum locutionis. De Spartanis Aristides T. I. p. 476. ἐν σκίπῃ πολλῇ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων σίσι. Magnum habent belli ac difficultatum tegumentum, vertit Canterus: eundem in modum Libanius T. I. p. 219. B. Ambo Nostri imitatione, VII. 215. et 172. Aelianus de Animal. VII. 6. ὡς ἐν σκίπῃ τοῦ κινδύνου καὶ ἐλευθερίας γινόμενοι: tum IX. 57. pisces intra saxorum angustias recepti ἐν σκίπῃ τε τοῦ κένους -- ἡσυχάσουσι. Quae abunde ostendunt hic indicari, Milesios habuisse metus tutamen in eo foedere, quo de agitur. WESS.

12. ἐπαισχύνεσθαι τῷ οὐνόματι) Sugillat haec solito sibi more Plutarchus, de Malign. p. 858. F. Mox Reiskius [L. 14.] ἰδρύσαντο, τῷ ἐπὶ σφίλων οὐνομα ἴδντο etc., neque id inconmo-

dum foret, modo ne verborum alius in msstis ordo esset. Malui scriptis obtemperare. Vide Rev. Horrei Obs. Herodot. p. 109. WESS. — Nulla prorsus mutandi causa suberat. conf. c. 142, 19 seq. S.

CAP. CXLIV. 6. τοῦ Τριπόδιον Ἀπόλλωνος) Dissentit Criticus ad Theocriti Idyll. XVII. 69. ἀγεται κοινῇ ὑπὸ τῶν Δορίων ἀγῶν ἐν Τριπόδι Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Ποσειδῶνι. Tu adi Cl. Salmasium ad Inscript. Herodis Attic. p. 29. et 58., et de tripodibus, in templis dedicatis, Io. Taylor in Marmor Sandvicense p. 68. WESS.

10 seq. τὸν νόμον καταλόγησε) Non displicet τῶν νόμων ex Fragm. Cod. Regii. [In Fragm. Paris. haec prorsus non leguntur: codex Pa. τῶν νόμων habet. Conf. Var. Lect. et Adnot. ad I. 84, 16.] Certe simplici ἀλογεῖν casum secundum adstruere in more habet III. 125. VIII. 46. Aliter Procopius, qui Bell. Vand. I. 3. Βονιφάκιος δὲ οὐκ ἀλογήσας τὰ γεγραμμένα. Corrigitur τῶν γεγραμμένων: at probat is superius, Bell. Pers. II. 5. II. 20. etc. WESS.

CAP. CXLV. [4. κατὰ περ νῦν Ἀχαιῶν. De duodecim civitatibus foederatis Achaeorum conf. Polyb. II. 41. S.]

6. Πελλήνη μὲν τε πρώτη πρὸς Σικυῶνος) Strabo VIII. p. 591. [p. 385. ed. Cas.] haec expressit. Πρὸς Σικυῶνος solo ingenii remigio Is. Casaubonus [in Not. ad Strab. l. c.] et Is. Vossius [in ora, puto, sui Herodoti] restituerunt. De amne Crathi eadem Pausanias VII. 25. WESS.

11. Ὀλυνος, ἐν τῷ Πείρῳ ποταμῷ μέγας) Olenum eodem genere posuit Apollodorus apud Stephanum Byzant. in voc. et Strabo, [IX. p. 386. A.] cui amnis, qui urbem radebat, Melas: haud scio, an bene. Pausaniae aevo Πείρος erat et adpellabatur, VII. 22. Δύμη optime Casaubonus et Is. Vossius, nec longe abit liber Ask. WESS.

CAP. CXLVI. 4. ἐπεὶ, ὥς γε τι μᾶλλον) Defendit veterem scripturam Horreus Obs. ad Herodot. pag. 110. ita tamen, ut τὶ non plane recuset. Levis res est, et in dissensu Codicum ferenda. [Lubens equidem ὥς γε τι rescribam.] Sequentia [l. 5.] ἢ κάλλιον τι γεγονέναι, aut praestantius quid gessisse prior interpretes; aut praestantius quippiam evasisse, obscure recentior. Secutus iudicium sum Abb. Geinozii Comment. A. Inscript. T. XVIII. p. 126. WESS. — Recte viri docti. καλῶς γεγονέναι, honesto loco natum esse, nobili genere esse. conf. l. 13. S.

8. Μινῆαι δὲ Ὀρχομένιοις ἀναμειχταί) Iverunt in partes praeclari viri ad haec explicanda et constituenda. Palmerius Μινῆαι δὲ Ὀρχομένιοι etc., invito Gronovio. Sequuntur tamen plures. Ampl. Bonherius ex Hesychii Μινῆαι δὲ Ὀρχομένιοι καὶ Μάγνταις, scriptum voluit Μινῆαι δὲ Ὀρχομένιοι, καὶ Μάγνταις, καὶ Καδμῆιοι κ. λ., ut invidiosum ἀναμειχταί vitaretur; cuius ego in *Adnotation.* Cl. Alberti ad Hesychii locum correctioni, quippe audaciori neque necessariae, non accedo. Reiskius post Ἀραῖδες [l. 10.] excidisse καὶ, itemque post Δωρίδες, arbitratur. At fuerunt Ἀραῖδες Πελασγί, Pausania VIII. 1. Apollodoro II. 1. Stephano Byz. multisque aliis auctoribus. Epidaurii praeterea Dorienses in Nostri VIII. 46. Quare illa additamenta recuso. Ne longum faciam. Docet Herodotus „Iones [nempe illos Iones, qui duodecim civitates foederatas habuerunt, et ad Panionium congregari consueverunt] „non esse sinceriores „melioresque aliis nationibus origine: contra variorum „populorum accessione olim interpolatos; addidisse se „Abantes, admixtosque esse Minyas Orchomenios, Cad- „meos, Dryopes, Phocenses et plures alios.“ Hoc eius consilium si fuerit, ut sane fuit, belle procedit Palmerii sententia. Nam Minyas Orchomeniis inmixtos fuisse, nihil ad hanc disquisitionem. Firmatur praeterea Ionicae migrationis narratione. Pausanias: Ἰῶες δὲ τοῦ στόλου μετασχόντες οἵδε Ἑλλήνων participes migrationis hi Graecorum erant; Θηβαῖοι sive Cadmei; tum Ὀρχομένιοι Μινῆαι, recte enim Μινῆαι mutavit Kühnius; tandem Φωκῆες οἱ ἄλλοι πλὴν Δελφῶν, et Abantes, VII. 2. tum c. 3. Τῶν δὲ ἦσαν μὲν Ὀρχομένιοι Μινῆαι, σὺν Ἀθαμάντι εἰς αὐτὴν ἐλθόντες. Quibus accedere queunt de Orchomeniis consimilia ex eiusdem IX. 37. Quae quidem stabiliendae coniecturae si vir nobilissimus adstruxisset, non perspicio, quo colore abdicari potuisset: repetitum enim ἀναμειχταί arbitrarium est. [nempe suo arbitratu Herodotus illud verbum, paucis interiectis repetere potuit.] Stant ab his quoque partibus viri clarissimi, Corn. de Pauw et Geinozius. WESS.

9. Φωκῆες ἀποδίσμας) Cur Phocenses hoc titulo insignes esse Noster voluerit, multis disputat Gronovius, sed ita ut immunes imprudenter amplectatur. Indoles vocis non patitur, nec usquam huius significationis exemplum. Ἀπό-

δαμος portio est, a multitudine avulsa; Abydenus Nabuchodonosorem ait ἀπόδασμον αὐτίων (victarum gentium) ἰς τὰ δεξιὰ τοῦ Πόντου κατοικῆσαι, in Eusebii Pr. Ev. IX. 41. ἀπόδασμον τῶν Γότθων dabit Agathias II. p. 35. et τῶν Δελμινιτῶν ἀπόδασμον III. p. 66. Semel ἀπόδρασμον τῶν Βαρβάρων V. p. 166. vitiose. Theophylacti τῶν Σαρακηνῶν ἀπόδασμον, lib. VIII. 1. excerpit Suidas in voce. Hinc lenissime fluunt ἀποδάσμοι, a reliquis divisi et divulsi. Primus D. Heinsius, Phocaeenses tamen et Phocenses confundens, admonuit Epist. ad Iungerm. in huius ad Polluc. Comment. IV. 177. Abierunt eandem in sententiam Geinozius et Reiskius; nec dubia res est, ob Pausaniae superius excerpta, Φωκεῖς οἱ ἄλλοι, πλὴν Δελφῶν. Phocenses Coloniae Ionicae sese adiunxerunt, Delphis exceptis. Vere eapropter ἀποδάσμοι Φωκεῖς. WESS.

12. ἀπὸ τοῦ πρυτανίου τοῦ Ἀθηναίου) Etymologus, in Πρυτανίᾳ, veterem in coloniis deducendis consuetudinem explicuit. Sacra ex metropoli secum adportabant coloni, ignemque sacrum ex patriae penetrati depromptum et accensum. Plura Henr. Valesius ad Excerpt. Polybii, p. 7. [T. VII. nostri Polybii, p. 90-92.] Plutarcho libuit et haec admordere de Malign. p. 658. F. sine profectu. Iones Caricas mulieres, quarum patres maritosque interemerant, sibi matrimonio iunxisse, fatetur Pausanias VII. 2. p. 525. WESS.

21. αὐτῇ σὺ συνοίκεον) Iure Gronovius Aldinum restituit: idem Portus decreverat Lex. Ion. voce Ἐπίτη. Naevus est, operarum, peccato Stephani edito adpersus, latiusque, quam oportuerat, diditus. Pro proximo ἐπί τι [quod ibi tenuerat Wess. ubi nos ἔπιτιν posuimus, coll. Eustath. Iliad. pag. 1215, 33. ed. Bas.] ἔπιτιν corrigit Reiskius. WESS.

CAP. CXLVII. 2. Γλαύκου τοῦ Ἱππολόχου) De Glauco, Hippolochi filio, Poëta Ἰλ. ἡ. 13. De Cauconibus [l. 3.] Strabo VIII. p. 531. [p. 345. ed. Cas.] WESS.

7. Ἀκατούρια ἄγουσι ἑρην) De festo hoc notissima omnia: levis macula, quae doctissimo viro fraudi fuit, occupavit scholion in Biblioth. Coislin. p. 605. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἑρην ἠνομήτησιν (Melanthus) ἀγεσθαι, ἣν καὶ Κατιωνίαν συντελοῦσιν. Vertitur, quod etiam Cationiam vocant. κατ' Ἰωνίαν oportuerat. WESS.

CAP. CXLVIII. 2. [Post ἑρὸς e superioribus edi-

tionibus *comma* adhaesit, quod *delendum*. Sunt enim ex more *Herodoti* transiecta verba, quorum naturalis structura haec erat, *χωρὸς ἰρὸς πρὸς ἄρκτον Μυκάλης τετραμμένος*. Quoniam vero mox adiicit *ἐς τὴν* (scil. *Μυκάλην*) *συλλεγόμενοι*, intelligi debet, locum hunc, cui *Panionium* nomen, in ipsa promontorii radice fuisse. S.]

3. *Ποσειδῶνι Ἑλικωνίῳ*) Ab *Helice Achaiae* is *Neptuno* titulus. quo de *Strabo* VIII. p. 589. [p. 384. ed. Cas.] et *Pausanias* VII. 24. copiose. Coluisse et *Apollinem Panionium*, docemur vetere Inscriptione inter *Pocockianas* p. 52. quae cognomina *Apollinis* varia obsert. ΠΑΤΡΩΟΥ ΠΥΘΙ-ΚΟΥ ΚΑΡΠΙΟΥ ΠΑΝΣΩΝΙΟΥ: sive, ut fuit olim, ΠΑΝΙΩ-ΝΙΟΥ. WESS.

6. ἀπὸ τῶν πολλῶν Ἴωνες) Numerum excidisse suspicor, facile restituendum: ἀπὸ τῶν πολλῶν 18' Ἴωνες. VALCK. — At adiectus τῶν articulus satis indicabat, de duodecim illis civitatibus agi, quos supra nominaverat. S.

[9. κατὰ τὴν τῶν Περίων τὰ οὐνόματα. Vide supra, c. 139. S.]

CAP. CXLIX. 2. Λήμισσαι) Hoc ex *Ald.* praetuli. Non nescio ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ numos apud *Goltzium* et *Begerum*. Θώρηξ ὁ Ληρισσαῖος infra IX. 1. atque ad eundem passim alii modum. Vide *Schol.* in *Apollon.* Rh. I. 40. Mox Τῆνος optime ab *Holstenio* in Τῆμνος mutata est; neque color quaeri debuerat, ut arcessitus a *Gronovio* est, pravae voci. Constat *Temnum* in *Aeolicis* fuisse civitatibus, non *Tenum*, *Cycladum* unam. Itaque Τῆμνος iure scriptori rediit. De *Cuma Aeolica* in *Vit. Homer.* c. 38. ubi Φρικῶτις, non sine peccato. WESS.

[3. Αἰγινέσσα) Quum nusquam alibi hoc nomine memoretur civitas, nisi quod *Αἰγινούσης*, obscuri *Megaridis* oppidi mentio apud *Strab.* IX. p. 394. n. occurrit, quaeri cum *Mannerto* (*Geogr. antiq.* T. VI. p. 396.) potest, an *Elea*, (Ἑλαία) hic intelligenda sit, *Aeolica* civitas, (*Strab.* XIII. p. 615. A. et *Steph. Byz.* in voce) in hoc apud *Nostrum* catalogo praetermissa. Quod nisi paullo post (l. 5.) diserte monuisset *Herodotus* (conf. c. 151, 1 et 3.) omnes has civitates in continenti (ἐν ἡπείρῳ) sitas fuisse; in promptu foret ut suspicaremur, non Αἰγινέσσα, sed Ἀργινέσσα hic esse legendum: satis enim constat, *Aeolicae* gentis fuisse *Arginusas* vel *Argennusas*, quae vocabantur, insulas; quarum una

cum oppido, prae caeteris, singulari numero *Arginusa* nominabatur. Vide *Cellarii Geogr. Antiq. T. II. p. 18.* Mox, quod *Αἰγαῖα* hic nominatur oppidum, id aliis omnibus *Αἰγαί* sive *Αἶγαι* est. Vide *Cellarium ib. p. 66.* Quod *Αἰγάλα* habet F., similiter *Aegaea, Valla. S.]*

7 seq. ὠρίων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως) Vide c. 142. ὠρίων εὖ ἤκουσαν *Portus* [voc. ἤκειν] habet hoc ex loco. Intelligi id sane debet: [nempe οὐκ ὁμοίως εὖ:] namque ita mos fert. Supra c. 30. τῆς πόλιος εὖ ἠκούσης, ubi *Is. Vossius*, ἔχουσης iniuria corrigebat. *Dio Cassius*, XLIX. p. 472. de Pannoniis οὔτε γὰρ γῆς, οὔτε αἰρών εὖ ἤκουσι: et LIX. p. 755. ἄλλως μὲν εὖ χρημάτων ἤκων, prorsus uti *Noster V. 62.* atque *Evagrius H. Eccl. IV. 7.* Defit in his *Libanii T. II. p. 262.* τοῦ γὰρ νόμου --- ἤκουτος καὶ κρατοῦντος, neque advertit *Morelli* animum. Confer *Cl. Alberti* ad *Hesychii* εὖ ἤκων. *WESS.*

CAP. CL. 1. Σμύρνην δὲ ὧδε ἀπίβαλον) *Gemina* his *Pausanias VII. 5.* *Probum* et *Ionicae notae* censeretur [l. 2.] si amputata litera στασι in *Ask.* esset, uti τῇ πόλει II. 67. et 137. *WESS.*

CAP. CLI. 5. τὴν --- Ἀρίσταν) Non aliter *Stephan. Byz.* in *Cod. Perusino*: Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἰάζων Ἀρίσταν καλεῖ, ἐν πρώτῃ: h. e. quantumvis *Ionica dialecto* utens. Nam quae de *Iazone* scriptore adposita a *Berkelio* sunt, imprudenti exciderunt. Notavit docti viri lapsum *St. Berglerus. WESS.*

6. ἐν τῇσι Ἐκατὸν νῆσοις καλουμένῃσι) *Diodorus XIII. 77.* τότε μὲν πύλισθι πρὸς τινὶ νήσῳ τῶν Ἐκατὸν καλουμένων. Aliis Ἐκατόν, qui inter *Apollinis titulos*, νῆσοι, aut Ἐκατόννησοι. Lege *Casaubon.* in *Strab. XIII. p. 919.* [ad p. 618. ed. Cas.] *WESS.*

[7. Ἀσβλίοις μὲν νῦν etc.) *Commode* ab his verbis factum foret initium novi capitis 152. Nam, post excursus de *Asiaticis Graecorum coloniis*, nunc continuatur narratio, inde ab extr. cap. 141. interrupta. S.]

CAP. CLII. 1. ἀπικίατο) Solent scribae communio-rem verbi huius formam amplecti. Ἐπὶ τε δὲ οἱ Παίονες ἀπικίατο, V. 98. et brevi post *Ald. Med.*, at *Vind.* et *Arch.* *Ionica* notam detrahunt, prorsus uti hic *Med.* et *Ask.* Praestat, ut in possessione ne turbetur. *WESS.* — Conf. *Adnot. ad I. 2, 11. S.*

15. σινάμωρψεν) Priorem verbi partem *Med.* et *Ask.* bene pingunt, non mediam. *Aristophanis σινάμωρουμένη, Nub.*

1066. et πάντα ἱσναμῶριον VIII. 35. tum συναμῶρις Hippocratis et Nostri V. 92, 7. [ubi vide Var. Lect.] (sic enim ibi mssti Paris. et Scholiastes, atque ex eo Suidas) verum patefaciunt; Photius insuper, ex Herodoti I. συναμῶριον in Lexico deponens, ut Cl. Alberti mihi testatus est. WESS.

CAP. CLIII. 9. πάθια ἴσται ἔλλισχα) Aversor strictum in tot viros, de Herodoto non male meritos, Gronovii stilum. Portus ἔλλισχα optime reposuit, eiusque vestigia Ed. Genevensis pressit. Simillimae originis πρόλισχος Aeschyli, Suppl. 208. Λισχνοῦσά τι καὶ ἀκούουσα καλὰ Perictione in Stob. Serm. LXXXIII. p. 448. Sic enim scripserat: certe λισχήματα habet Hippocratis Epist. p. 1285. λισχνοῖ Hezychius. Ἄλισχα intensiore significatione sumebat Corn. de Pauw, ut ἄξυλον ὕλην Homerus, adpositis aliis, quae omitto. WESS.

18 seq. καὶ τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι.) Leviter ista depravata mirum in modum interpretantur, sic forte redintegrandae: καὶ ἐπὶ Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι vel εἶναι. Ἐπὶ -- εἶναι et ἐπὶ εἶναι in hunc usum adhiberi solent: non nescio tamen, qui color vulgatis possit conciliari: sed nostro loco simillimus est III. 134. ἐπὶ Σκύθας -- μὲν τὴν πρώτην εἶναι ἔκασον -- σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι: in quibus ἔκασον tantumdem fere valet ac ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιεῖν. VALCK.

Ibid. Graecum exemplar hic sine vitio non cerni, H. Stephanus censuit. Subvenit Corn. de Pauw, ellipsi, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν φροντίδα εἶναι πρώτην, aut τὴν ὥρην εἶναι πρώτην et Ionas non dignos reputans, quibus primam curam inpenderet. Ita constaret oratio, modo dicendi genus constabilitum esset. Τὴν πρώτην saepe ponunt. Heliodorus IX. p. 409. ἀλλὰ μὴ τὴν πρώτην ἐκοντὶ φέροντες αὐτοὺς ἐνιχαίρουν ex Ms. Palatino. Libanius T. II. p. 110. D. καὶ πάλιν τὴν πρώτην, ἀμετάστατον μένει: quorum tamen structura diversior. Ego Nostri haec sic ordinabam, καὶ τοὺς Ἴωνας τὴν πρώτην ἐν οὐδ. λ. ποιησάμενος εἶναι: et Ionum nullam initio rationem habendam esse ratus. Nunc maximopere blanditur Valckenarii coniectura. WESS. — In frequenti apud Nostrum usu dictionis ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιεῖσθαι, et huic similibus, nusquam alibi verbum εἶναι adiectum cernitur. Quia tamen nunc in rariorem scripturam, quae difficiliorem videntur explicatum habere, consentiunt

libri; ratio suadet, ut, si quo modo defendi illa possit, pro vero habeatur. Igitur cum *Aem. Porto* (Lexic. Ion. voce εἶναι) statuendum videtur, ex usu alioquin satis familiari *Herodoto* abundare h. l. verbum εἶναι. Cuius usus et alia multa exempla *Portus*, et *Hermannus* ad *Viger*. Adnot. 177. haec duo protulit: IV. 33, 15. τὰς ὀνομάζουσι Δῆλοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδικὴν: tum II. 44, 13. Ἡρακλῆος ἑπωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι. Nec desunt apud *Thucyd.* *Plat.* et *Xenoph.* similis abundantiae exempla. S.

CAP. CLV. 5. ὁμοίως γὰρ μοι νῦν γε φαίνομαι etc.) *Clementem*, qui *Xenophonti* memoriae vitio adscripsit, notantur docti viri, praeterque ceteros *N. Abramus* ad *Cicer.* pro *Milon.* c. 3. *Stasini*, quod ex eo [ex *Clem. Alex. Strom.* lib. VI. p. 451. ed. Sylb.] discimus, par opinio:

Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνων, παῖδας καταλείπει.

Eadem *Gabrielis Naudaei*, inter dominationis arcana in damnosissimis, et *Machiavello* perniciosioribus, *Considerat. Politicis* c. 3. et 4. *WESS.* — Haud dubie *Herodotus* versiculum illum in animo habuerat, quem in proverbium olim abiisse ex *Aristot.* *Rhetor.* I. 16. et II. 17. et ex *Polyb.* XXII. 8. intelligitur: quem versum *Homero* tribuens doctissimus Editor *Demetrii* περὶ Ἑρμην. (in Not. ad sect. 156.) alio tunc occupatum, puto, animum habuerat. S.

16. καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας) Restitui expulsum pronomen. Imitatur solemni more Poëtam *Odyss.* T'. 91.

--- ὃ σὴ κεφαλῇ ἀναμάξεις.

Admovit *Nostri* verba *Phaedro* V. 7, 39. celeb. *P. Burmanus*, dubius tamen, neque inmerito. Paria non sunt. Pertineant-ne huc Ἐπίμαστον *Hesychii* nolo dernere. Quod continuo succedit, Πактύης γὰρ ἔστι ὁ ἀδικίων, τῷ σὺ ἐπιτρ. absurde expressum est, praesens factum *Pactyes* admisit, cui tu *Sardes* commisisti: paullo aliter prior interpret, sed consimili sententia. Nam *Pactyae* non fuerunt a *Cyro Sardes* traditae, sed *Tabalo* viro *Persae*. *Pactyes* acceperat *Croesi* *Lydorumque* opes in *Persidem* avehendas, ac nactus occasionem a *Tabalo* et *Cyro* desciverat: haec superiore capite omnia. Quare ne sibi contrarius videatur *Herodotus*, adsumendum est aut τοῦτον aut ἐκείνον ad plenioris orationis habitum. Non fugit interpretum ea negligentia *Corn. de Pauw*, *Vir. Clar. WESS.* — Nempe intelligit *Vir doctus*,

Πακτύης ἰστέ ὁ ἀδικίων (τοῦτον, scil. τὸν Τάβαλον) τῷ σὺ etc. atque sic Larcher: *Pactyas a offensé celui à qui vous avez confié le gouvernement de Sardes*. Quae mihi, ut dicam quod sentio, frigida sententia et parum commoda videtur. Profecto parum convenit; ut Cyro ob defectionem Lydorum (adeoque ob facinus adversus ipsum admissum) irato (conf. c. 156, 8.) diceret Croesus: *Pactyas est, qui adversus Sardinum praefectum inique egit*. Malim equidem fateri, minus adcurate hic loquentem Croesum fecisse Herodotum, dicentem *Pactyae commissas Sardes fuisse*; cui non urbis custodia, sed aurum creditum erat. Nisi forte consulto et arguta quadam ratione haec Croesum dicentem Scriptor noster induxit; scilicet, quo moneret ille Cyrum, non debuisse eum huic homini tantum auri vim committere: hoc enim perinde esse ac si ipsam urbem illi credidisset; quoniam auri ope partim milites urbem custodientes corrumpere, partim alios suo imperio parituros conducere potuerit. S.

22. κέλευε δὲ σφίαις καθῶνας) Babyloniiis desciscentibus talem poenam irrogat apud Plutarchum T. II. p. 173. Xerxes. Tu vide Polyaeum VII. 6, 4. et Iustinum I. 6. WESS.

CAP. CLVI. 11. καὶ πρὸς, ἑξανδραποδίσασθαι τοὺς etc.) Est ex scripto. Καὶ δὴ πρὸς, insuper, V. 67. et creberrime in Musis. Demosthenes I. in Aphob. p. 509. καὶ πρὸς, ὑπὸ τούτων ὑβριζομένους: et in eundem p. 519. καὶ πρὸς, ὅτι ζημιούται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν. Habet alia Casaubon. ad Strabon. III. p. 218. [ad p. 147.] WESS.

CAP. CLVII. 4. ἐπ' ἰωνρὸν ἰόρρα) Ceinozius merito in hoc adquiescit. Eadem macula infecit VIII. 65. ἀπ' Ἑλευσίνος ἰὸν ἐς τιμωρίην Ἀθηναίοισι. Attigit et haec Plutarch. de Malign. p. 859. A. nec sine loligine quadam. WESS.

13. ἐς θεὸν ἀνώσαι) Rem ad Apollinem Didymaeum in Branchidis referre si diceretur ἐς θεὸν ἀνοίσειν, adeo nihil hic esset insolens. Hesychius: Ἀνοίσει, ἀναφέρει: et Ἀνοίσω, ἀναθέσω. Verbi meminit εἰσω Eustath. ad Od. γ'. p. 728, 32. [p. 1887 extr. ed. Rom.] tanquam μέλλοντος, ἀναδραμόντος εἰς ἱεστῶρα, sed εἰς πεζιλογίαν ἀχρήστου. Pro φέμε positum οἶσε legitur aliquoties apud Aristophanem, et συνοίσειν apud Atticos frequentatur pro συμφέρειν. Quod legimus in Herodote ἀνώσαι, firmari videtur istis ex lib. VI. c. 66. ἀνώϊσται

γενομένου ἐκ προνοίας τῆς Κλεομένηος ἐς τὴν Πυθίην: opera Cleomenis ad Pythiam re relata: verba valde vexata hunc in sensum capienda censeo: sed et ibi praeferrem, si darent Codices, ἀνοίστου: nostroque loco, συμβουλῆς περὶ ἐς θεὸν ἀνοῖσαι, vel ἀνοίσειν. Eadem structura legitur lib. VII. c. 149. περὶ μὲν σπονδίων ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας, de foedere quidem ad populum se relatuos. Hoc alibi dicitur ἐξενῖκαι ἐς τὸν δῆμον: quod suo more Pythia dicebat ἐς πολύφημον, Herod. V. 79. Ἀγορὴν πολύφημον dixerat scilicet Homerus, quem vates isti mercenarii libenter imitabantur. VALCK. — Poterit, puto, haud absurde statui, esse ἀνώσαι ex ἀναοῖσαι contractum, quemadmodum ex βοαοῖην fit βοῶην, et similia. De Branchidis cf. Adn. ad I. 92, 6. S.

CAP. CLIX. 15. καὶ ἄλλα ὅσα ἦν νεοσσευμένα) Certum hoc praestant membranae. Porti νεοσσευμένα Genevensis editor probavit, Kühnius quoque, [at hic quidem νεοσσ. tenet, ad Aelian. Var. Hist. V. 17.] et Bochartus, hunc locum admovens inlustrando Psalmo LXXXIV. 4. Part. II. Hieroz. lib. I. c. 8. Uti nunc varii generis aves in templorum muris nidulantur, sic prisco aevo. Notum illud Ionis in cognomine Euripidis fabula, vs. 170. τίς ὄδ' ὀρνίθων καινὸς προσέειπα; Μῶν ἰπὸ θρηγκοῦς εὐναίας Καρφηρὰς θήσων τέκνοις; WESS. — Habet Hesychius, Νοσσεύουσαι, γεννώσαι, ex graeca versione Ierem. 48. 28. ubi περισσεραί νοσσεύουσαι. Idem verbum et ex Ezech. 31, 6. et ex Sirac. 1. 12. citavit Biel, in Thesaur. Philol. Vet. Test. Adde proximam Valckenarii Adnot. S.

17. τοὺς ἰκέτας μου) Huc in luculentissima Or. Rhodiaca respicit Dio. Chrys. p. 338. Α. ὁ Ἀπόλλων οὐκ εἷς δῆπουθεν ἐκ τοῦ περιβόλου τοὺς νεοττοὺς ἀναιρεῖσθαι τὸν Κυμαῖον, ἰκέτας ἑαυτοῦ λέγων. Herodotus, ὅσα, ait, ἦν νεοσσευμένα ὀρνίθων γένεα ἐν τῷ νηῶ: quomodo, litera duplicata, Hemsterhusium etiam scripsisse, liquet e notis ad Plutum Arist. p. 563. Qui in Alex. Cod. Test. Vet. νεοσσοί, in Romano passim sunt νοσσοί. Fortē Codex aliquis in Herod. dabit ἐννεοσσευμένα. VALCK.

Ibid. τοὺς ἰκέτας μου) Pertinet huc Xenocratis, Platonis discipuli, misericordia; qua passerem accipitre insequente in sinum fugientem servavit et fugato raptore dimisit, ἐπιπὼν, ὅτι μὴ ἐξέδωκε τὸν ἰκέτην, in Aeliani Var. Hist. XIII. 31. ubi Kühnius plura, et ad eiusdem V. 17. Mox [l. 19.]

Herodot. T. V.

L

οὕτω τοῖσι λυτταῖς, sic tuis supplicibus etc. eleganter clar. Reiskius. WESS. — Vulgatum τοῖσι tenent libri omnes, recte quidem. S.

CAP. CLX. 3. ἐς Μυτιλήνην) Non dissentio a Mediceo, cui II. 178. ἡ Μυτιληναίων, sicuti et aliis. Solent veteres in urbis nomine varii esse: ἀπὸ Μυτῶλης aut Μύτρανος si titulus venerit, uti est in *Steph. Byz.*, quod Florentiae inveniebatur, legitimum erit, stabilitum cumulo ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΩΝ numorum. Vossium vide ad *Melam* II. 7. WESS.

12. τοῦ δὲ Ἀταρνίως) Infra meminit τῆς Ἀταρνίτιδος χώρης VI. 29. Regioni non spatiosae nomen dedit oppidum, passim dictum Ἀταρνίς: fuisse χωρίον ἰσχυρὸν liquet e *Xenoph.* Ἑλλ. III. p. 286, 13. Civis dicebatur Ἀταρνίτης: quando vocatur Ἀταρνίς, hoc ab Ἀτάρῃ fluxisse statuendum est: vid. L. Holsten. ad *Steph.* in voce, *Maussac.* ad *Harp.* voc. Φραδῆμιος, atque ibi *Vales.* et *Menag.* ad *Laërt.* I. 80. *Hermippi* αἰνῶδες Ἀταρνίτιω mentionem facit *Herod.* VI. 4. In historia Philippi Macedonica saepe commemoratur *Hermias* eunuchus, Ἀταρνίως ἄρχων. Huius nomen restituendum est *Ulpiano* ad *Demosth. Phil.* IV. p. 81. §. 46. παρ' Ἐρμίου (vel Ἐρμίου: vulgatur παρὰ ταμίον:) τοῦ εὐνοῦχου, δὲ τῶν ἀνάσσωστων ἰασινοῦτο, ἄρχοντα Ἀταρνίως. Nomen non Ἐρμίας, sed Ἐρμίας, scribendum contendit *Harp.* in voce. In hunc ipsum, valde sibi probatum, cum hymnum scripsisset (ab *Athenaeo* nobis custoditum XV. p. 696. et *Diog. Laërt.* V. 7, 8.) *Aristoteles*, Athenis a sacro quodam sycophanta, quod genus illic etiam bonis fuit permolestum, impietatis est accusatus: in isto carmine *Hermian* Ἀταρνίως ἑντροφον vocat vir magnus; quem *Hermian*, genere Bithynum, non debuerant Ἀταρνία dixisse *Athenaeus* et *Suidas*. In Eunuchio *Luciani* T. II. p. 357. dicitur *Philosophus* εἰς ὑπερβολὴν θαυμαστάς Ἐρμίου τὸν εὐνοῦχον, τὸν ἐκ τοῦ Ἀταρνίως τύραννον. VALCK.

Ibid. τοῦ δὲ Ἀταρνίως τούτου ἔστι χώρος τῆς Μυσίας) Χωρίον Ἀταρνία, contra insulam Chium, *Diodorus* vocat XIII. 65. Τὸ δὲ χωρίον ἔστιν ὁ Ἀταρνίς ὁ Χίων μισθός, eadem de *Pactya* tradito locutus *Pausanias* IV. 35. Confer *Diodoro* XVI. 52. adposita. WESS. — Est igitur ὁ τοῦ Ἀταρνίως χώρος, ager *Atarnensis*; de quo idem *Noster* VIII. 106. loquens, ait γὰρ τῇ Μυσίῃ, τὴν Χίῳ νέμονται, Ἀταρνίς δὲ καλεῖται. S.

16. οὔτε οὐλὰς κρεῖδόν) *Reiskius* οὐλὰς, ut lenior decurrat

sermo, cui sine medela non deest cultus. Οὐλοχύντας *Homerus*, προχύντας *Euripides* Iphig. Aulid. 955. et 1112. (quem *Hesychius* in voc. respexit.) nuncupare solet. Multa *Eustath.* I. d. p. 132. [p. 100. ed. Bas.] *WESS.*

CAP. CLXIII. 4. οὐ στερογγύλησι νησὶ) *Mos* Ionum in schedis *Ask.* observatur. Sic νησὶ ἐβδομήκοντα VI. 92. οἱ ἐν τῇσι νησὶ IX. 89. et mox c. 166. Mira ceteroqui discordia isto in vocabulo: modo νῆες, quibus primas in Ionia *Corinthus* dedit, [dial. ion. §. 19.] modo νῆες his in *Musis*. De *Penteconteris* rotundisque navibus praeter *Baiffium* et *Meibomium*, ad *Plinii* VII. Hist. N. c. 56. *Harduinus*. *WESS.* — In lat. vers. temere h. l. praetermissa sunt verba: *Navigabant autem non rotundis navibus, sed longis.*

8. ἰκνοὶ καὶ ἱκατόν.) *Errantes* *Lucianum* et *Phlegontem* *Trallian.* in viam revocavit *Casaubonus* ad *Strabonem* [lib. III. p. 151.] *clementer*. *Cicero* de *Senect.* c. 19. *Fuit enim, ut scriptum video, Arganthonius quidam Gadibus, qui LXXX. regnavit annos, centum et viginti vixit.* *Production* haec est aetas, nec prorsus insolita. *Auctor Dial. de Orator.* c. 17. *Centum et viginti anni ab interitu Ciceronis in hunc diem colliguntur unius hominis aetas, horum fortasse recordatus.* *Paria fere* *Trebell. Pollio* in *Claud.* c. 2. De *Tzetze* dubium non est, *Ταρτησσός* — ἧς Ἀργανθώνιος ἱβασίλευσε, ζήσας ἔτη κ', ἀφ' ὧν ἱβασίλευσε π', ὡς φησὶν Ἡρόδοτος, in *Lycophronem* vs. 644. *WESS.*

13. ὁ δὲ πυθόμενος τὸν Μῆδον — ὡς αὐξοίτο) *Placuit* *priscis* dictionis haec forma. Σαύλαι τὴν ὥρην ὡς ὀλγοχρόνιος, in *Epigr. Anthol.* VII. p. 631. Αἰγισθὸν ἐνθ' ὥκηκεν ἱστορῶ πάλαι, *Sophocles* *Elect.* 1107. *Qualia* cum apud optimos obferant se, parco operae, et *Stephanum* *advoco* de *Dialectis* p. 51. *Küster.* in *Aristoph.* *Plut.* vs. 55. *Davisium* ad *Ciceron.* N. D. I. 26. *Potius* erit expiscari, quis *Medus* ille, cuius vires et potentiam crescere *Arganthonius* ex *Phocaeensibus* inaudiverat? *Harpagus*-ne, qui *Medus* origine? At eum simpliciter vix ita designat. *Praeterea* structa videntur *Phocaeae* moenia ante *Harpagi* incursionem: id postulant, quae de obitu *Arganthonii* c. 165. perhibentur. *Hoc amplius*, si validissimis hoc se demum tempore sepsissent muris, fieri-ne id potuit citra ullum *Harpagi*, in vicinia haerentis, impedimentum? Immo vero adgressus urbem est, operibus munitam et propugnaculis firmam. Quae

quidem τὸν Μῆδον vehementer urgent, minime τὸν Αὐδῶν h. e. Croesum, Ionum liberis civitatibus infestum olim c. 26. etc. Non addicunt mssti fateor; iniusta tamen medela et suspicio non est. Habeo consentientem *Corn. de Pauw*. WESSELING. — Tum IDEM in *Addendis* haec adiicit: „Suspiscatur, *πυθόμενος τὸ Μῆδον*, res et potentiam „*Medorum*, olim hic fuisse, doctissimus *A. Kluitius*.“ — Fidenter *Larcher* in gallica *Herodoti* versione *Croesum* posuit; quem eo nomine reprehendit *Volney*, (*Chronol. d'Herod.* p. 78.) *Harpagum* intelligens. At, *Harpagum* nunc dicere non potuisse *Herodotum*, satis luculenter et *Wess.* et *Larch.* demonstrarunt. Sed nihil magis in promptu erat, quam ut *Medus* hic *Cyrus* intelligeretur, qui in *Medorum* successerat imperium. τὸν Μῆδον idem est ac τὸν Μῆδον *Ξαριλῆα*, *Medorum regem*; atqui is nunc *Cyrus* erat. Vide ad I. 2; 13. notata, et conf. etiam c. 46, 3. *Pausanias* quidem X. 8. p. 817. videri possit *Medum* hunc *Harpagum* intellexisse. S.

CAP. CLXIV. 6. καὶ οἶκημα ἐν κατειῶσαι) Addi iubet *Reiskius* τῷ *Μίτρῃ*, aut alterius *Persici* numinis nomen. Verum *Persae* parietibus deos non includebant, templa damnant et aversati, c. 131. Quem modo laudavi *Corn. de Pauw*, οἶκημα turrim esse decernit, sacrandam ac humanis usibus eximendam: hoc ut obtineret, *Lexica* adpellavit et *Glossarum* εἰκήματα πρὸ παρεμβολῆς, *Procastria*; quae nihil adiuvant. Fallunt enim *Lexica*, et *Procastria* aliorum ferunt, sicuti *Festus* docet in *Procestria*. Saepe doctos viros ingeniosiores experior, quam necesse erat. Iubet *Harpagus* *unas aedes* consecrari in obedientiae argumentum et *Persicae* dominationis: hoc intelligitur. At vestigandum est, cui deo atque usui cesserit consecratio; cur tandem? Quum de consilio constet, licebit, quod tacitum scriptor habuit, ignorare. Alioqui ex *Aldino*, levi opera, fingi poterit, καὶ οἶκημα ἐν κατειῶσαι et unam habitationem detrahere. Sic expedita omnia. Vide *Gronovium* VII. 24. VIII. 95. WESS. — Nempe locis citatis *Gronovius* verbi εἰρῶ eiusque compositorum plura quaedam exempla congesserat. Vide vero quam contagiosa res sit corrigendi pruritus. Modo verissime *Wesselingius* aiebat, saepe doctos viros in interpretandis aut in corrigendis veterum auctorum locis ingeniosiores esse, quam necesse erat. Nunc, postquam alii in

expediendo hoc loco vires suas tentarunt, ipse etiam temperantissimus alioqui Vir, et a vi inferenda abstinenterissimus, ad corrigendum confugit. Atqui recte paullo ante, interpretatus ipse erat *Herodoti* verba: nihil desiderabatur, nisi ut (quod perspecte *Larcher* vidit) *Regi consecrandas aedes* intelligeret. *Aldinum* κατεῖναι nil aliud est nisi ipsum κατεῖναι, diphthongo ει loco vocalis, productae posita; conf. *Var. Lect.* ad I. 123, 17. I. 73, 8. IX. 85, 4. et 6. Quidquid ad Regem pertinebat, id sacrum habebatur: ideo κατεῖναι, consecrare dixit, pro dedicare Regi. S.

17. χωρίς ὅτι) Scribere solet in talibus χωρίς ἢ ὅ, τι p. 39, 41. p. 240, 49. p. 249, 1. [I. 94, 2. IV. 61, 6. et 82, 2.] Hic forte praestiterit posuisse: χωρίς ἢ ὅ, τι χαλκός ἢ λίθος ἢ γραφή ἢν. VALCK. — Utique ὅ τι diremtis voculis scriptum oportuit: particulā ἢ vero non opus erat inserta, quum praesertim continuo deinde eadem posita sit, et quidem diversa notione ab ea quae hic locum esset habitura. S.

CAP. CLXV. 2. οὐκ ἰβουλόντο) Vetus ἰβουλόντο exercuit Porti diligentiam: varia conminiscitur, quae, melioribus repertis, praetereo. Confusio illis in verbis adsidua, veluti VI. 66. *Diodor. Sic.* XIV. 82. *Dion. Chrysost.* Or. IV. p. 66. A. etc. WESS. — Non ἰβουλόντο olim editum erat, sed ἰβούλεντο, pro quo haud absurde *Portus* ἰβουλεύντο scriptum oportuisse coniecit, ex prisca praesentis forma βουλέομαι, unde etiam fut. βουλήσομαι. De ἀνεομένοις, quod sequitur, vide Adn. ad I. 68, 26. S.

7. τῇ οὐνομα ἦν Ἀλαλίη) *Diodorus* τὴν μὲν Κάλαριν Φωκίς ἐκτίσαν V. 13. magno, si scripserit ita, errore, ut dictum alias. *Seneca* Consol. ad Helv. c. 8. ut antiquiora, quae vetustas obduxit, transeam, *Phocide* relicta, *Graii*, qui nunc *Massiliam* colunt, prius in hac insula (*Corsica*) consederunt; permiscens, ut saepe veteres, *Phocidem* et *Phocaeam*. WESS. — Repetitur apud *Nostrum* idem nomen c. 166, 13. Succedente tempore *Aleriam* nominari invaluit, permutatis (ut saepe alias) l et r-literis. Quod ἀναστήσαντο πόλιν ait auctor, excitant intelligunt omnes, id est condiderunt: et sic *Steph. Byz.* ait, Ἀλλάλια, κτίσμεν Φωκίων, nempe Φωκίων voluerat. Videtur autem verbum illud proprie significare eiectionis cultoribus (ἀναστάτων ποιήντων) urbe potiri, S.

14. καὶ μῦθον - - κατεπόντων) Hic narrata tangit Scholiastes ad Soph. Antig. 270. excitans Callimachi, forsan ex Ibide, versum, Φωκυίων (immo Φωκαίων) μέχρις καὶ μένῃ μῦθος αἰν' αὐτὸν μῦθος. VALCK.

Ibid. μῦθον σιδήρειον κατεπόντ.) Prior interpret [grande saxum scribens] Latina formarat ad Horatianum Epod. XVI. 25.

*Sed iuremus in haec: simul imis saxa renarint
vadis levata, ne redire sit nefas.*

Res eadem, verba discrepant. Horatius μῦθον massam lapideam, uti apud Strabonem saepius, intellexit. Consimili iurisiurandi additamento Aristides ἄρκει μὲν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἄμοσιν ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, μῦθους ἱμβαλὼν ἐπὶ ταῖς αἰραῖς εἰς τὴν θάλασσαν, in eius vita Plutarchus p. 334. A. Iunge Turnebi Advers. XIV. 21. WESS.

CAP. CLXVI. 3. καὶ ἄγον γὰρ δὴ καὶ etc.) Restitui in integrum, quod erat inmutatum. Homero utor auctore Ἰλ. B. 834. Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο. Supra c. 70. placuit idem, sicuti et deinceps. Memini poetam ἦγον saepe ponere ob moduli rationem. In Nostro ea cessat. Reiskius maluit καὶ ἦγον γὰρ αὐτὸ καὶ ἴφειρον, non ego. Quae enim urgens necessitudo? Obportunius erit de foedere addere, quod Carthaginenses inter et Etruscos coaluerat ad Tyrrheni maris et vicinarum insularum tutelam, in Pindari Pythion. Od. I. 139. WESS.

9. Καδμείη τις νίκη τοῖσι Φωκαεῦσι ἐγένετο) Explicant Diodori Eclog. T. II. p. 495. et XI. 12. WESS. — Conf. Suid. et Paroemiographos. Cadmea scilicet victoria dicitur, quum plus incommodi accepit victor, quam intulit. Est igitur tristis utique, sed victoria tamen: atqui huc quidem nulum victoriae adparet vestigium; nisi cogites, quod ipso etiam vocabulo νίκη significat Scriptor, et ipsos hostes cladem accepisse, et prius ex acie se recepisse quam Phocaeenses. conf. c. 82, 27 seqq. Non est autem (de quo commodè Larcherus ad h. l. monuit) confundenda haec victoria cum ea, quam Phocaeenses Massiliam condentes de Carthaginensibus reportasse Thucydides I. 13. scribit. Conditam enim a Phocaeensibus Massiliam esse sexagesimo fere anno ante haec tempora de quibus nunc agitur, abunde idem doctus Herodoti interpret ex Eusebio, ex Seymno Chio, Ti-

maei testimonium invocante vs. 210 seq. (T. II. Geogr. Min. Huds.) ex Solino, c. 2. et ex Iustino XLIII. 3. demonstravit in Adn. ad h. l. et in Chronol. Herod. p. 437 seq. Quare nec mirum admodum videri debet, quod coloniae Massiliam ductae mentionem nullam Herodotus fecit, quippe quae res ad illius institutum nunc non pertinebat. Ne id quidem mirari debemus, quod Phocaeenses hi non Massiliam ad cognatos suos et populares se contulerunt; quoniam arctis finibus illi conclusi, et a continente barbaris ferisque gentibus cincti erant. At tempora resque diversas utique Pausanias miscet lib. X. c. 8. p. 816 seq. ubi, Massiliae obiter mentionem faciens, diserte ait, Phocaeenses Massiliam condentes partem fuisse eorum, qui Medam Harpagum fugientes, patriam reliquerunt; hosque, navali praefectio asperatis Carthaginiensibus, terra ea potitos esse, quam inde in illo tempore tenuerunt. Cui paria Ammianus Marcell. XV. 9. tradit, diserte scribens, Phocaeensium Harpagum fugientium alios Veliam in Lucanis, alios Massiliam condidisse. Atque etiam Seneca in Consol. ad Helv. c. 8. de Corsica loquens: Graii, ait, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula consederunt. Errori ansam praebere Thucydides potuit, de Phocaeensibus Massiliam condentibus ita disserens, ut videri potuerit originem huius coloniae in Cyri aetatem ponere. Ac fieri sane potuit, ut Atheniensium multi, quippe regionum ultra Italiam sitarum rerumque ibi gestarum parum gnari, duas Phocaeensium expeditiones in unam confunderent. Sic quidem etiam Isocrates (in Archidam. p. 68. T. II. ed. Auger.) ait: Φοκαῖς φεύγοντες τὴν βασιλείαν τοῦ μεγάλου δεσποτεῖαν, ἐκλόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Μασσαλίαν ἀπέφυγον. Quod si tale quidpiam compertum habuisset Herodotus, is quem omnia diligenter percunctatum novimus, quique in eadem inferiore Italia, in qua hi Phocaeenses dein consederunt, sedes suas habuit, haud dubie mentionem Massiliensis coloniae h. l. facturum erat. Cum Herodoto pulcre consentit vetustus Rerum Italicarum scriptor Antiochus Syracusius, cuius testimonium Strabo sub initium libri VI. adposuit. Nam, quod ibi vulgo legitur ἡ Κύριος καὶ Μασσαλίαν, unice vera certaque est Causaboni sententia, καὶ Ἀλαλίαν (aut Ἀλλαδίαν, ut est apud Steph. Byz.) scripsisse Antiochum. Atque ipsa haec similitu-

de nominum Ἀλαλία et Μασσαλία fortasse confusioni illi, de qua supra ad c. 165, 7. dixi, occasionem dedit. Caeterum de Massiliensis coloniae origine videndus *Aristoteles* apud *Athnaeum* lib. XIII. c. 36. et *Iustinus* XI.III. 3. quorum neuter primos colonos metu Medorum aut Persarum domo profectos memorat. S.

11. ἀπιστράφατο male a dialecti legibus codex *Med.* avertit. Vide supra, c. 141. WESS.

CAP. CLXVII. 1. τοὺς ἄνδρας, οἱ τε Καρχηδόνιοι etc.) Particulam τε remque ipsam monstrare haec corrupta et lacunosa esse, Cl. Reiskii sententia est: deesse enim, quid Carthaginenses cum suis captivis fecerint. De lacuna dubito; censeoque, ἔλαχόν τι (sive δὲ potius) αὐτίων πολλῶν πλείους, ad solos Tyrrenos spectare, et commate a praecedentibus esse secernenda. Quae de *Agyllensibus* subduntur; opinionem adfirmant. Sorte plures acceperant captorum Etrusci; omnes eos, sicuti et suos Carthaginenses, lapidibus cooperuerunt. Κατέλευσαν refertur ad utrosque. WESS. — Suffragari Viro doctissimo nullo pacto possum, in eadem ῥήσι alterum verbum, ἔλαχον, ad solos Tyrrenos spectare; alterum, κατέλευσαν, ad utrosque. Scabrosa et impedita aut defecta videri debuit oratio, si αὐτίων ad *Carthaginenses* refertur: at, pronomine hoc ad *Phocaeenses* relato, omnia satis commode procedere videntur. *Carthaginenses Tyrrenique plures captivos fecerunt quam Phocaeenses; eosque inter se partiti sunt; dein eosdem, in terram expositos, lapidibus obruerunt.* οἱ τε Καρχηδ. καὶ οἱ Τυρρ. dein ἔλαχόν τε --- καὶ κατέλευσαν. Ego vero aliud quidpiam hoc loco desideraveram. Nempe in proxime sequentibus, praeter suum morem, subito et ex abrupto *Agyllaeos* nominat Scriptor; quum exspectasses ut prius diceret, *expositos captivos fuisse prope Agyllam, Etruriae oppidum, ibique lapidatos.* S.

6. ἔμπηρα) Praeclare Gronov. ex Mediceo. Arbitror ex *Theopompi* Epitome *Herodoti* venisse, atque huc pertinere apud *Suidam* in voce: Αἱ δὲ γυναῖκες ἔτικτον ἔμπηρα καὶ τέρατα· οἱ δὲ τῶν τετραμνημένων σφίσι λήθην καταχίαντες, ἤκον ἐς Δελφούς. Falli possum opinione, sunt tamen eiusmodi, ut hinc propagata deierares. WESS.

14. ἦτις νῦν Τίλη καλεῖται) *Stephani Byz.* Θύελλα, quae hinc advocatur, nata videtur ex ὈΥΕΑΛΑ male scripti

exemplaris aut ὈΥΕΑΙΑ, uti *Dionysio* Ant. Rom. I. p. 16. dicitur. Eiusdem *Stephani* Βύλη in voce Ἑλέα similes natales habuit. Lege *Cluver.* Ital. Ant. IV. p. 1259. WESS.

[16. τὸν Κύρνον --- κτίσαι ἥρων ἰόντρα) *Larcherus* ad h. l. ait, tradi a *Servio* ad *Virgil.* Ecl. IX. 30. *Cyrnum*, *Herculis* filium, nomen dedisse insulae. Mihi quidem nihil tale apud *Servium* reperire contigit: nec omnino, quis ille heros *Cyrnus* fuerit, mihi liquet: quem enim *Cyrnum* *Diodorus* Sic. V. 60. memorat, is huc non pertinere videtur. Mira vero locutio, κτίσαι -- ἥρων, condere heroem, ut vulgo interpretantur; nisi intelligas instituere heroem, et ut talem colere. *Larcherus* quidem monumentum *Cyrno* erigere intellexit. *Benedictus*, in *Actis Seminar. Philol. Lips.* Vol. II. P. II. p. 283. suspicatur, ἔλας ἰόντρα scripsisse *Herodotum*; fuisseque fortasse paludibus illis, in quibus hi *Phocaeenses* (teste *Dionysio* *Halic.* Antiq. I. 20.) urbem Ἰέλην, quae et Ἑλέα, condiderunt, nomen ὁ Κύρνος. Sed haec, ingeniosa quidem et erudita, at mera tamen hariolatio est. S.]

CAP. CLXVIII. [4. In τῆς Θρηάκης nil mutant libri. Intellige τῆς Θρηάκης γῆς: nam *Thracia* Graecis ἡ Θρᾷκη, ionice Θρηάκη, ut IV. 99, 1. ubi quidem Θρηάκη codd. *Arch.* et *Vind.* S.]

5. ἐκτίσαν πόλιν Ἀβδηρα) Refer huc vulgare olim dictum, Ἀβδηρα, καὶ τὴν Τηίων ἀποικία, ex *Strabonis* XIV. p. 953. [pag. 644. ed. Cas.] ubi plura. WESS.

7. ἐξελαθεῖς) Non adstipulor *Mediceo*, vario in isto verbo. Retinet ἐξελαθέντες IV. 145. et ἐξελαθεῖς V. 97. Par aliorum, etsi prava, consuetudo: de *Pausania* testis *Sylburgius* I. 11. p. 27. Lege quae ad *Moerid.* Attic. notavit *Cl. Pierson.* p. 13. WESS. — Non dubito equidem, Atticum auctorem ἐξελαθεῖς scripturum fuisse, absque σ ante θ, quae vulgatissima etiam huius verbi formatio est: sed, *Herodotum* constanter ista forma in hoc verbo usum esse, etiam atque etiam dubito. Utralibet forma ei licitum erat promiscue uti. Sin necesse esset, ut talibus in minutiis sibi semper constantem eum fuisse statueremus, crediderim ego praelaturum fuisse istam paullo asperiores formam quae σ ante θ ponit; quemadmodum idem aliās formas amat multo etiam asperiores, ubi φ vel χ cum litera θ concurrunt, quo de genere ad I. 130, 8. dictum est.

Quam enim formam hic nonnisi tres codices (quoad quidem novimus) exhibent, in eandem alibi, ut I. 173, 12. III. 46, 1. 51, 9. IV. 4, 5. V. 145, 4. et 6. plures ac tantum non omnes codd. consentiunt. Similiter vero etiam *κατεπαύθη* (pro *κατεπαύθη*) habemus I. 130, 2. et *καταπαυθέντες* VI. 71, 1. et id genus alia. Conf. I. 186, 13. et notata ad I. 130, 8. S.

CAP. CLXIX. [7. *ὡς καὶ πρότερον* etc.) Vide cap. 143. S.]

[9. *τὸ διώτερον Ἰωνίη ἰθαδούλατο*] Conf. c. 6. et cap. 28. S.]

CAP. CLXX. 14. *τὸ ἀνίκασθαι γένος ἰόντος Φοίνικος*) *Plutarchus*, haec carpens, τὸ ἀνίκασθαι habet, de *Malign.* pag. 857. v. Nostro de Phoenicia Thaletis origine ex antiquissimis *Democritus*, *Duris*, *Leander*; ex minus remotis *Dio- genes Laërt.* I. 12. *Clemens Alex.* Strom. I. p. 352., *Hyginus* Poët. Astron. cap. 2. adstipulantur. *Eusebius* Pr. Ev. X. 4. rem in medio ponit, ὁ Θαλῆς, ὃς τινεῖς ἰστοροῦσι, Φοίνιξ ἦν ὡς δι' τινεῖς ὑπωλήφασιν, Μιλήσιος. Utrumque verum; maiores Phoenices fuerunt, ipse domicilii sedem Mileti fixit. Vide *Vossium* de *Histor. Graec.* III. p. 375. Iam quod ad Grammaticos *Phrynichum*, *Herodianum*que adtinet, negantes ἀνίκασθαι de superiore tempore Attica consuetudine usurpari, non aegre fero: *Thomam M.* inprudentiali acenso; falsum est, quod scripsit, ὅφ' Ἡρόδοτον ἀπαξ εἰρησθαι. WESS.

CAP. CLXXI. 2. καὶ *Καυκίους*) Non exputo, quid praeter errantem *Medic.* ad *Καυκασίους* defendendos produci queat? *Gronovius* tacet. Scio a principe poeta Ἴλ. κ'. 429. *Cares* *Paeones*que iungi, praeterea addi, καὶ *Ἀσάγες*, καὶ *Καύκωνες*, διὰ τὴν Πάλαγγιν: neque nescio, Criticos ibi ex quorundam sententia τοὺς λεγομένους *Καυκίους* explicare. At dubia res est, sicuti *Strabo* XII. p. 817. [pag. 542. ed. Cas.] ostendet et *Scholiastes Apollon. Rhod.* II. 358. Ipse *Herodotus* *Cauconios* ignoravit, *Caunios* Lyciis arte iterum adiungens c. 176., ubi *Florentiae* nihil mutatur. [cf. cap. 172.] Praestat sane consensui tot auctororum non reluctari. WESS.

5. *καλεόμενοι Ἀλέγες*) De *Lelegibus* anceps disputatio in *Palmerii* Gr. Ant. I. 10. *Strabo* Nostri sententiam amplexatur et tuctur XIV. p. 976. [p. 661. ed. Cas.] nec de *Cæribus* discors est *Conon* Narr. 47. WESS.

15. καὶ ὄχανα ἀσπίς) Nihil *Aelianus* de *Animal.* XII. 30. nec *Strabo* dissentit, [loco modo cit.] usus etiam *Alcæi* testimonio et *Anacreontis*, cuius in fragmento Καρικῶν ἐνερπὺς ὄχανον praestat, nisi qui maluerint καριοεργίος cum *Eustathio* ad *Hom.* p. 707. fin. [p. 592, 13. ed. Bas.] et *Etymologo* msto *Bibliothecae Traiectinae* voc. Κανόνας, qui sua debet scholiis in *Ἰλ. θ.* 193. Post pauca [l. 19.] *Cl. Reiskius* aut περικαυμένως, videlicet ἀσπίδας, aut περικαυμένοις reponit. Satis erit si αὐτοῖς ad sententiam advoces. *WESS.*

19 seq. μετὰ δὲ, τοὺς Κᾶρας etc.) Male haec et distincta et Latina consuetudine fuerunt expressa. Non docetur, post *Caras* longo succedente tempore, *Dorienses* atque *Iones* ex insulis fuisse egressos, et sic sedes in continenti posuisse; verum longo post tempore *Dorienses* et *Iones* *Caras* ex insulis eiecisse. Series orationis et res ipsa hanc requirunt sententiam, sicuti pulcre animadvertit *Cl. Geinozius* et *Reiskius* atque ante eos *Portus*. Hoc vide, V. 14. ἐντιλλόμενος ἱκαναστήσας ἐξ ἡλέων Παλονας: iubens sedibus suis *Paeonas* everti. Decepit interpretem μετὰ δὲ, toties in his *Musis* absolute positum, ut I. 128. etc. *WESS.*

27. Διὸς Καρίου) Neque haec *Strabo* neglexit XIV. pag. 974. [pag. 659. Cas.] bene distinguens inter *Iovem Carium*, quem *Mysi* pariter ac *Lydi*, quasi *Carum* fratres, venerabantur, et *Iovem Stratium*, de quo V. 119. *Aelianus* unum eundemque censuit, errans, de *Animal.* XII. 30. *WESS.*

CAP. CLXXII. 2. αὐτοὶ μὲν τοὶ ἐκ Κρήτης etc.) Adscribam *Strabonis* verba, ut manifestior *Celeb.* Viri evadat imprudentia, *Καυκωνίους* invito scriptori toties obtrudentis. De *Cauniis* ita lib. XIV. p. 964. A. [p. 652. ed. Cas.] Φασι δ' αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Καρίν, ἀφ' ὧν δὲ ἐκ Κρήτης, καὶ χεῖσθαι νόμοις ἰδίαις. Quae quidem ex *Nostro* esse repetita, monitu non eget. *WESS.*

[3 seq. προσκωμικῶς - - πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος, ἢ οἱ Κᾶρες πρὸς τὸ Καυκινόν) *Heynius*, vir immortalis memoriae apud omnes qui humaniores literas amant, quum ad *Iliad.* d. 117. scriberet, ἢ h. l. intelligendum esse μᾶλλον ἢ οἱ Κᾶρες, animum non adverterat ad id, quod continuo adiicit *Noster*, ταῦτο γὰρ οὐκ ἔχω ἀρεπῶς διακεῖναι. Illud etiam ibidem sive fugienti calamo longe doctissimi viri excidit,

sive hypothetae culpa erratum est, ut ἴθος pro ἴθως scriptum sit. S.]

12. μέχρι οὖρων τῶν Καλυνδικῶν) Vulgari debuerat: *ad fines usque Calyndensium*. Si montes designarentur, οὖρων esset scribendum. Vallam tamen Cellarius et alii sequuntur, turpius errantem in istis pag. 83, 16. [I. 206. 6.] ἡμῶν ἀνέχιν ὄρειον ἀρχοντας. Nostro loco populus insanus ad suae regionis fines usque Deos exigebat peregrinos; contra Cicero in Verr. IV. c. 35. *Segestanas*, ait, *matronas et virgines convenisse, cum Diana exportaretur ex oppido, — — — thure odoribusque incensis usque ad agri fines prosecutas esse*. Lecti Spartanorum Themistoclem dicuntur comitati μέχρι οὖρων τῶν Τεγεατικῶν Herod. VIII. 124. *ad Tegeaticos usque fines*. Suidas: Παρὰ Ἡροδότῳ Οὖροι, οἱ ὅροι, τὰ ὁρίστια. Asperum plerumque scribuntur spiritu tam nomen quam verbum εὐρίζειν. Lib. V. 52. legitur μέχρι οὖρων τῶν Κιλικίων. Lib. III. 90. ἐπ' οὖροις vulgavit Gronov. pro οὖροις: similiter in loco vexatissimo III. c. 5. capiendum μέχρι οὖρων vel οὖρων. VALCK. — Interpres errorem excusare non potest, neque Editores negligentiam, qui Aldum et Hervagium duces recusarunt. Naevum deteraserat Casaubonus ad Strabon. XIV. p. 963. [p. 651. ed. Cas.] eluit quoque Latini emendatis Geinozius. WESS. — Vera Ionum scriptura οἶρος et εὐρίζειν est, leni spiritu. S.

CAP. CLXXIII. 8. οἱ δὲ Μιλύαι, τότε Σόλυμοι) Cl. de Pausan. moratum est illud τότε, quoniam Steph. Byz. Μιλόαι, πρότερον Σόλυμοι. Gemina Strabo XII. p. 858. [pag. 573. ed. Cas.] imitatus Nostrum et nominatim adpellans; quod illum tamen fugit. Mavult κατὰ Σόλ. quondam Solymi adpellabantur. Non adplaudo: τότε liquido spectat τὸ παλαιόν, et manum medicam renuit. Adi inferius VII. 92. WESS.

[12. ἐξελθεῖς) Vide ad cap. clxviii. 7. notata. S.]

17. οὐδαμοῖσι ἄλλοις συμφέρονται etc.) Nollem tantopere sudasset pro Medic. vir Clarissimus: συμφέροντα scribentis error peperit. Vide lib. VI. 59. Explicuit erudite hunc locum Iac. Perizonius, V. Cl. Triad. Dissert. I. p. 37., quem studiorum consortium et Academici operis collegam cur Gronovius nominare contemserit, nunc non dico. Addo Orestae dictum ex Euripidis Elect. 935. κακίονος στυγῶ Τεὺς παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσεως πατὴρ Οὐκ ὠνόμασται, τῆςδε μη-

τὸς ἐν πόλει. Athenis, teste Varrone, statutum fuit, ut nullus nascentium matrum nomen acciperet, sive μητρόθεν appellaretur, apud Augustinum Civit. Dei XVIII. 9. Adplica ad haec Suidae τῆς μητρὸς ὡς αἰξ καλεῖται. WESS.

18 seq. καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑαυτοὺς, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν πατέρων) Quam Lyciorum non sanequam absurdam memorat Herod. consuetudinem, tradidit et Plutarch. T. II. p. 248. D. νόμος ἦν τοῖς Ξανθίοις μὴ πατρόθεν ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζειν. Alia quaedam isti mori congrua Nicolaus addidit Damascenus in Ἐθῶν συναγωγῇ (libello, cuius excerpta collegit H. Vales. p. 510. etc., hunc fuisse titulum e Stobaei pag. 614. colligas:) apud Stobaeum p. 292, 23. Λύκιοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι· καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τὰς τε κληρονομίας ταῖς θυγατράσι λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. Hoc Athenis atque alibi quia fuit inauditum, Demosthenes contra Boeotum p. 577. §. 11. [p. 997. ed. Reisk.] καὶ τίς; inquit, ἤκουσε πώποτε, ἢ κατὰ ποῖον νόμον προσπαράγραφοιτ' ἄν (τὸ τῆς μητρὸς ὄνομα); Materno genere superbus Megacles, ὁ Κοισύρας, audit Aristophani Ἀχαρν. vs. 614. Homero prorsus inusitata (quod monuit Heraclit. Allegor. Hom. p. 417.) μητρωνυμικά. [Ab aliis] ποῖtis adhibentur Ἀντοίδης, Δαναΐδης, Νιοβίδης: ἡ τετραῖς, numerus quaternarius, Pythagoricis Μαῖαδης dicebatur, utpote τῆς δῦαδος, Μαίας dictae, filiolus. Etymol. M. p. 166. VALCK.

21. ἀνανεμῖται) Ionicum flexum ἀνανεμέεται conservavit Ed. Aldina; genuinum, si verum est quod scribit Suidas, Ἀνανέμεσθαι ἐπὶ τοῦ καταλέγειν positum ab Herodoto. ἀνανέμεται, Küstero probatum ad Suid., attulit Io. Iac. Westenius ad Marci xiv. 72. sed cum millenis aliis rectius omisisset. VALCK. — Speciosa erat H. Stephani emendatio, ἀνανέμεται, commemorat. Sed mutari vulgatum vetat et librorum consensus et veterum Lexicographorum auctoritas. Cognatus quodammodo eiusdem verbi usus cum eo qui hic obtinet, ille est, quo ἀναγινώσκειν, legere, significat; quem usum idem Suidas adnotavit, cum quo Hesychius consentit, in Ἀννεμῖν. S.

CAP. CLXXIV. 7. τῆς Βύβασσις) Is. Vossii emendatio est ad Melam I. 16, 10., merito laudata et probata Grenovio. Nihili enim Βυβλασσις, quod in libris Chersonesi haec regio Bubassus, apud Plinium lib. V. Hist. Nat. c. 28.

Urbs, unde nomen, modo *Búβαρρις*, modo *Βούβαρρις*. Vide ad Diodori V. 62. WESS.

14. ἐν τῷ δὲ διὰ πᾶσά σφι ἐγένετο: id est ἐν τῷ δὲ πᾶσα ἡ χώρα σφι ἐγένετο (sive ἦν) τῆς: extrinsecus enim tota ipsorum regio erat insula. Paulo superius ista leguntur, ἰούσης πάσης τῆς Κνιδίης, πλὴν ἐλπίης, περιβόου. Istum quinque stadiorum Isthmum voluerunt perfodere, cui, quod non esset insula, peninsula debebat Cnidiorum: vid. Pausan. V. pag. 440. Commode succedunt quae sequuntur apud Herodotum, in quibus ego quidem nihil desidero. VALCK.

Ibid. ἐν τῷ δὲ διὰ πᾶσά σφι ἐγένετο) Quae in haec verba animadvertit vir doctus, *Miscell. Lips. Volumen VII. p. 621. et VIII. p. 298.* ostentabit. Ipse scripto ad me minore molimine, ἔγγυς δὲ ταῦτά σφι ἐγ. parum aberat, quin opus illud ex ipsorum sententia perficeretur: aut εὐνέως δὲ σφι ταῦτα ἐγέν. non sine causa faciebant. Coniecturae illae alacrem ingenii volubilitatem declarant. Mihi licebit esse tardiori. Docetur intra eam fossam, quam deprimebant, chersonesum [peninsulam] universam tum fuisse, atque insulae ferme instar. Eum in modum, qui confertim intra urbem se penetrarunt, ἀθρόοι ἱπτοὶ γινόμενοι, in Parthenii Erot. c. 9. et de Chersoneso Thracia obportune Noster VI. 36. ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσόνησος εἰς πᾶσά ἑστι. WESS. — Haud dubie recte habet ἐν τῷ δὲ, scil. ἱπτοὶ τοῦ ἰσθμοῦ: et πᾶσα intelligitur χώρα, quod vocab. proxime et praecedit et sequitur. Quare nulla ratio habenda conjecturae a Toupio ambitiosius iactatae, in Epist. Crit. p. 61. ed. Lips. ἀνένδοτος pro ἱπτοὶ reponere iubente; quam tamen novationem nuper etiam Barkerum, virum doctum, (in *Classical Journal* Vol. IX. p. 490 seq.) patronum invenisse, ex Boissonadi mei literis ad me datis intellexi; sed ille quidem verba ἀνένδοτος διὰ πᾶσά σφι ἐγένετο paullo inferius post τὸν ὤψιστον reponenda censet. Nec vero opus erat operoso alterius Viri docti (I. W.) molimine, vulgatam huius loci scripturam (in eodem *Classical Journal* N.º 20. Vol. X. pag. 526 seqq.) contra Barkerum ita defendentis, ut verba σφι ἐγένετο interpretetur quasi esset ἐπὶ σφι ἂν ἐγένετο, and all within the isthmus would have become secure in their power. Planissima sententia est, quam in versione lat. expressi-

mus: Erat autem universa illorum ditio intra isthmum: nam Cnidia terra, id est, Cnidiorum ditio, ibi terminabatur ubi isthmus ille peninsulam continenti iungebat. S.

21 et seqq. ἡ δὲ Πυθίη σφί etc.) Senarios Apollinis Pythii exagitat Oenomaus apud Eusebium Praep. Ev. V. pag. 220. VALCK.

CAP. CLXXV. 3. αὐτοῖσι τε καὶ) Primo ad spectu scribendum potius videretur, αὐτοῖσι τε, ἢ καὶ τοῖσι περιόχουσι, prouti cepit interpres: plura tamen tuentur vulgatam. Mirificum autem illud ostentum, quo malum imminens Pedasensibus horumque vicinis portendebatur, hic suo loco commemoratur; infra lib. VIII. c. 104. loco, ut arbitror, satis alieno: atque adeo etiam attendenti videri poterunt ab aliena manu Herodoteis quae huc spectant illuc interiecta. Verba Strabonis ad Herodoti loca iam contulerat ante Casaubonum P. Leopardus Em. VII. c. xi. p. 180. VALCK. — In lat. vers. adde: sive ipsis, sive eorum vicinis. S.

5. τρεῖς σφί ταῦτο ἐγένετο) Dicetur VIII. 104. WESS. — Strabonem conf. lib. XIII. p. 611. S.

8. Λίδη) Mons Cariae, cui nomen Lide, mihi se, quod quidem recorder, alibi non obtulit. Prior interpres Lyde expressit, cui congruit Ptolemaei Geogr. V. 3. oppidum Cariae Λυδαί: quod tamen nomen Geographi libri varie scribunt; in Utmensi versione anni 1486. Clyde; Χυδαί Coislin. in codice. WESS.

CAP. CLXXVI. 4. συνήλσαν) Mihi quoque since- rum videtur. Nisi tamen ista praecessissent proxima, κατελεθόντες ἐς τὸ ἄστυ, difficulter constitui posset, utrum posuisset Herodotus συνήλσαν, an συνέλσαν, vel συνήλασαν: siquidem ista tria reperiuntur in re simillima adhibita. Pheronem scribit Herod. II. 111. mulieres ἐς μὴν πόλιν — — συναλίσαντα ὑποπρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλει. Alterum, hic merito repudiatum, legitur III. 45. ubi civium liberos et uxores Polycrates ἐς τοὺς νεωσσίους συνήλθας εἶχε ἐτοιμούς ὑποπρῆσαι. Recentioris aevi Xanthiorum simile huius facinus denarrans συνέλασαι Philo praebet Iud. pag. 883. E. Attigit hanc historiam similesque commemorat Casaubon. Anim. in Athen. XII. c. vii. [ad p. 529. b.] VALCK.

7. τὰντα δὲ ποιήσαντες etc.) Animosum hoc et triste im-

defendenda libertate exemplum Xanthii Alexandri Magni et Cassii Brutique per Asiam expeditionibus iterarunt, Meriti Philonis Iud. praeconia, Quod omnis Prob. Liber pag. 883., et Appiani, in Harpagi nomine aliorum culpa vitiosi, Bell. Civ. IV. p. 1017. [cap. 80. T. II. nostrae ed. p. 633.] qui sua Plutarcho debet in Bruto p. 998. WESS. — Plutarcho nihil debere Appianum, abunde alibi demonstravimus. S.

CAP. CLXXVIII. 4 seq. τῆς Νίνου ἀναστάτου γενόμενης) Vide supra, c. 106. Mirum vero accidit Arch. ἀναστάτου. Scribae-ne in animo fuit secundus casus virilium Κροίσω, Βάρτω, Πεισιστράτω, Μιμβλιάρω et similium? Non dixero. WESS. — Videri poterat ἀναστάτω istud scioli cuiusdam temeritati ortum debere, qui, quum ionicas ubique formas restituere vellet, hoc vocabulum ita formavit, quasi primus casus ἀναστάτης esset. Nusquam quidem alibi, nisi in propriis nonnullis nominibus, genitivus casus nominum secundae declinationis in *ω* formatus reperitur. S.

9. ὀγδῶκοντα καὶ τετρακόσιοι) Amplitudinem urbis iisdem stadiis circumscribunt Plinius N. Hist. VI. 26., Philostratus vit. Apollon. I. 25. et Orosius II. 6. Ctesias, Clitarchus; Strabo, Curtius dissentiunt, de stadiorum numero centum ferme auferentes. Itaque Nostrum errasse Is. Vossius profitetur, et confudisse nobilissimas urbes Ninum et Babylonem: illius ambitum stadiorum fuisse. cccclxxx., non huius. Observat. Var. c. 8. Quae docte disputata, certa non sunt, et paene arbitraria. De Nini et Babylonis spatium Diodorus II. 3. et 7. WESS. — Varias virorum doctorum sententias super ista Scriptorum discrepantia retulit Larcher in Adnot. ad h. l. De vocab. ὀγδῶκοντα oblitus eram in Var. Lect. monere, sic cum *iota* sub *ω* scribi in edd. omnibus libris, excepto Schaef. De suis codd. nihil hic adnotavit Wess. Noster cod. F. (qui alias frequenter *iota* adiicit, ubi alii negligunt) ὀγδῶκοντα scribit absque *iota*, sic vero et Pa. et alii puto msssti omnes; quos secutus sum cum Schaef. Cf. Var. Lect. c. 163. 8. S.

15. ὁ δὲ βασιλεὺς πῆχυς etc.) Lucianus Catapli c. 16. de quodam beatulo, καὶ μονονυχὶ καλλίων καὶ ὑψηλότερος ὅλω πῆχει βασιλικῶ: in quae criticus. ὁ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει

βαρὺ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους, prorsus ad Herodoti mentem. Satis adparet, *regium cubitum* Persicum intelligi: Persarum enim reges Βασιλεῖς dici adsolebant. Vulgaris cubitus Asiaticus est et fortasse Samius, quem II. 168. Aegypto parem, et ἑξαπάλαιστον sive sex palmorum esse in eadem Euterpe cap. 149. perhibet. Atque haec de cubiti mensura. Ecce aliud animadvertendum. *Muri Babylonici* crassitudinem et altitudinem minime eandem finierunt Herodoto recentiores. Plinii ducentos celsitudinis pedes, hinc inconsiderate depromptos, examinavit *Salmasius* in *Solin.* pag. 871. Examinavit eosdem, sicuti et *Ctesiae*; *Diodori*, *Philostrati* atque aliorum aberrationes, *Olearius* in *Philostrati* vit. Apoll. I. 25., quos consule. WESS. — Adde quae *Larcherus* ad h. l. contulit. S.

CAP. CLXXIX. 5. ἰλκυσαντες δὲ πλίνθους) Nihil inest dictioni, quod ingratum sit. Πλινθουργός, πλινθουλκός, πλινθουλκῆν sunt in *Polluce* VII. 163. Latinis *ducendi lateres*, *ducti lateres*, *ducere lateres* usu teruntur in *Vitruvii* II. 3. *Plinii* Hist. Nat. XXXV. 14., Graecorum exemplo. ΠΑΙΝΘΟΥΣ ΕΙΡΥΣΑΝ in Pyramide latericia regis Asychis II. 136., cui convenit Vatis *Nahumi* c. III. 14. εἶρυσον πλίνθους; *trahe* sive *duc lateres*. WESS.

7. καὶ διὰ τρήκοντα δόμων πλίνθου etc.) *Salmasium* et *Fabrum*, temere haec vellicantes, coërcuit *Gronov.* beneque τρήκοντα δόμους expedit. *Glossarium Sangermanense*, Δόμον, οὐκ ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἐφ' οὗ συνήθεια τάττει. 'Ηρόδοτος Α. καὶ Β., nimirum hoc loco et II. 127. [Conf. *Polyb.* X. 22; 7. et quae ibi olim notavimus.] Id male, quod ταρσοὺς καὶ ἁλῶν *alas arundinum* esse *Vir Cl.* iussit; cui quidem decreto valide *Grammatici* obnituntur, *Scholias* *Herodoti*, *Hesychius*, *Suidas*, *G. Corinthus*, [*Gregor. dial. ion.* §. 107. ubi cf. *Koen.*] quamquam non eodem omnes pacto, *crates*, *πλέγματα*, interpretati. Tum praeter ceteros *Thucydides* II. 76. ἐν ταρσοῖς καλᾶμου πῆλον ἐνείλοντες: ubi Critici: *πλέγμασιν*, ἀπὸ καλᾶμου πεποιημένοις, rectissime: nam quae sequuntur, non panuculas arundinum, sed *texta* et *crates* requirunt. Iure ergo *Salmasius* et *Reiskius* hoc probarunt. Quod autem *erates* eas inter laterum ordines *stiparint* structores, non alia fortasse causa impulsu fecerunt, quam ut bitumini essent ligamento; prorsus uti *Syracusani* τῶν ἰλῶν καλᾶμον, ατυν-
Herodot. T. V. M

dinem palastrem, adhibuerunt πρὸς τὴν σύνδεσιν τῆς κοίτης, ut *calx* ligaretur magis, in *Diodori* XIII. 113. Quem quoque in usum *Vitruvius* tomicem commendat ex sparto Hispanico, arundinem Graecam, et, si eius copia non sit, palustrem, de *Architect.* II. 3. Forte quoque non omnes latericias compages, sed imas triginta, ita constiparunt, quod structuræ series, uti hic expingitur, videtur innuere; cuius quidem instituti rationes habere potuerunt varias. Ut ut est, non laudo correctiones *Corn. de Pauw*, διὰ τριήκοντα πλήθυν δέμων ταρσοὺς καλῶς διχαιοῦντες, quippe violentas et veri colore defectus. Quis δέμων ταρσοὺς de ima murorum parte accipiet? ut alia ne tangam. *WESS.* — In Latinis nostris mutata hoc loco nonnulla velim. Primum, quod scripsi loco *calcis*, rectius fuerat loco *luti*. Tum, pro *arundinum alis*, intelligo debuisse ex *Wesselingii* observatione crates vel craticulas arundineas poni. Denique, quod istud, διὰ τριήκοντα δέμων πλήθυν, (ubi πλήθυν collective dici adparet) de tricesimo quoque laterum ordine interpretatus sum: videri debuerant utique per se graeca verba eam in sententiam accipienda; in quam etiam a plerisque interpretibus (in his *Wytttenbachio*, *Select.* pag. 353.) accepta video. Sed, siquidem (ut consentaneum est) firmitati operis inservire debuit arundo cum bitumine inter laterum ordines interserta, exputari aegre potest cur nonnisi tricesimo cuique ordini interposita fuerit. Quare cum *Wesselingio*, cui in hoc *Salmasius* praecivit, (*Exercit. Plinian.* p. 1230.) triginta ordinibus laterum (nempe triginta imis ordinibus) interpositas fuisse illas arundineas crates crediderim, nec adseverarim tamen. Caeterum muri veteris descriptionem, in quo interserta inter laterum ordines strata arundinea erant, habes in *Tavernerii Itinerario*, lib. II. c. 7. T. I. p. 295. ed. in 8. S. [11. οἰκήματα μονόκωλα] *Domunculas* unius contignationis reddiderat *Valla*, suffragante *Aem. Porto*. *Domunculas* unius membri posuit *Gronov.* id est, unius conclavis, ut idem in *Notis* ait, probante *Wytttenbachio*, *Select.* pag. 354. et *Schneidero* in *Lex. crit.* voce Μονόκωλος: nec multum *Larcherus* abiit, reddens *des tours qui n'avoient qu'une seule chambre*, scil. turres ex *Strabone* adsciscens, qui tamen multa in hac descriptione ab *Herodoto* dissentientia habet, lib.

XVI. p. 738. Et satis quidem commoda interpretatio ista debebat videri, si modo usquam voc. κῶλον illa notione usurpatum reperiretur. Nam, quod Nostri verba II. 126 extr. huc traxit Gronovius, quem etiam secutus Schneider l. c. unum quodque conclave pyramidis intelligit; id quidem prorsus alienum est, quum manifeste ibi ἑκαστον κῶλον unumquodque *latus* significet: cum quo loco si conferas II. 124, 24. videbis ibi eadem notione vocab. μέτωπον (*faciem, superficiem*) poni. Neque alia notione apud eundem Nostrum IV. 62, 7. et IV. 108, 4. vocab. κῶλον usurpatur. Quare μονόκωλα οἰκήματα intelligenda putavi *domunculas unum continuum latus, unam continuum superficiem offerentes, id est, contiguas et uno tenore continuatas*. S.]

[12 seq. τὸ μέσον --- τεθρίπῳ περιέλασιν) In ea regione ubi olim urbs Babylon stetit, vidisse se adfirmat Tavernier in Itinerar. lib. II. c. 8. pag. 297. muri reliquias ea crassitudine, ut sex vehiculis una fronte currentibus spatium esset: lateres igne cocti denorum pedum in longitudinem et latitudinem erant, trium pedum altitudine. S.]

17. Ἴς καὶ τῷ ποταμῷ τὸ οὖνομα) Etymologus instus, de quo supra, [ad c. 171, 15.] Ἴς ἔνομα ποταμοῦ, ὡς ὅπου Ἡρόδοτος καὶ Γύλαξ ὁ ἱστορικὸς, atque alibi iterum. An Σάλαξ est? Eustathius in Iliad. p. 877, 16. [827, 19. ed. Bas.] habet his consimilia, sed καὶ τις δὲ Φύλαξ ἱστορικὸς, quem non magis cognitum habeo. Adseverat S. Bochartus Phaleg. IV. 17. Arabibus illud flumen nunc Isa esse et dici, non sine lapsu; aliud est, adcurate descriptum a Golio in Alfergan. pag. 123. Nomen etiam illi multo recentius venit ab Isa, Alis filio, Almansoris Chalifae patruo; neque hoc insuper habuit Steph. le Moyne Var. Sacr. p. 136. WESS.

CAP. CLXXX. 4. ἐξ Ἀρμενίων) Supra c. 72. ἐξ Ἀρμενίων εὐρεῖς, quod planissime expressit Dionys. Perieg. 989. Verum quod hic scribitur, non discrepat. Vide Procopium Bell. Pers. I. 17. et Salmas. in Solin. p. 437. WESS.

7 seqq. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, αἱ ἐπιταμπαὶ etc.) Inpeditior verborum ordo Cl. Pauw movit, ut τὰς ἐπιταμπαὶς παρὰ χ. ix. mallet; Reiskium vero, τῇ αἱ ἐπιταμπαὶ --- ποταμοῦ, αἰμασιῇ etc. cui ego adsentirer, si quid esset innovandum. Gronovium vide, nimium tamen in rixa super τῷ ἀρπίζον,

de qua *Dissert. Herod.* c. 5. [Per epexegezin, sive adpositionem quam vocant Grammatici, iuncta ista esse, καὶ ἐπικαμπὰι et αἰμασίη, monuerat Gron. citans etiam aliud exemplum, ubi alterum nomen in plur. num. alterum in sing. positum, ex I. 205, 8 seq. Caeterum in Nota ad h. l. idem Iac. Gronovius, pro sua et humanitate et comitate, diris omnibus devovit bonum Küsterum, quod ille ad Suid. voc. αἰμασία adnotare oblitus est, pro vulgato ἡραζόν ibi ἄρπιζόν scriptum oportuisse.] Mox οἰκίων ex *Arch.* refinxissem, scriptoris consuetudini inhaerens; nisi οἰκίων et οἰκίας parili usu deposuisset I. 114. III. 51. IV. 79. Excusari autem non potest *Dionysius Halic.*, quum *Art. Rhetor.* c. 1, 3. ὥς περ καὶ Ἡρόδοτος πεντάροθα καὶ ἑξάροθα φησὶν εἶναι ἐν Βαβυλῶνι, si errantem memoriam in lapsus patrocinium repudiet. WESS.

11. καὶ τὰς ἐπικαρσίας) Imo vero legendum καὶ ἐπικαρσίας. Articulus in ista sede locum non invenit, definiens orationis quod dicitur subiectum: Babylon κατατίμματα τὰς ὁδοὺς ἰθείας τὰς τε ἄλλας, καὶ ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἔχουσας: in vias fuit divisa, ceteras quidem rectas, sed transversas quae ad flumen ferebant. De Syracusarum Acradina Cicero in *Verr.* IV. c. 53. ceterae urbis partes una via latā perpetua multisque transversis divisae. Ferri nequit articulus bis positus apud *Herod.* lib. V. c. 77. οἱ δ' ἱπποβόται: scribendumque, ἱπποβόται δὲ ἐκάλειντο οἱ παχίης τῶν Χαλκιδίων. Recte legitur lib. VII. 218. καταβρώδης μὴ οἱ Φωκίης ἔωσι Λακιδαιμόνιοι. Lib. VIII. 26. πυνθανόμενος εὖ αἶθλον εἶν στίβον. Lib. IX. 11. ξίνοις ἐκάλειν τοὺς βαρβάρους. Credi vix potest quam frequenter in minutis hisce fuerit ab hominibus etiam Graece perdoctis peccatum. Nostro loco si scriptus Codex praeberet καὶ δὴ καὶ ἐπικαρσίας, genuinum videretur. VALCK. — Vera utique Viri doctissimi de hoc genere observatio est: at nunc quidem non erat ei locus, Nec enim, ut ille sibi persuaserat, opponuntur hoc loco ὁδοὶ ἰθείαι et ἐπικαρσίας; sed omnes urbis viae erant ἰθείαι, rectae, et ad lineam sectae, tam reliquae, αἱ ἄλλαι, quam transversae, αἱ ἐπικαρσίας, quae ad flumen tendebant. Sed de *Valckenarii* in interpretandis istis verbis errore iam monuisse video *Schaeferum* ad *Gregor.* p. 564. De altero loco, V. 77. dicemus, ubi eo pervenerimus. κατατίμματα τὰς

οδοῦ, idem valet ac κατατετμημέναις ἔχει, quemadmodum paullo ante (l. 7.) τὸ -- τείχος ἐκότερον τοὺς ἀγκῶνας ἐς τὸν ποταμὸν ἐκλάσται, i. e. ἐκλαμένους ἔχει. S.

[14. ἐπῆσαν) ἐπῆσαν cum iota sub η ediderat Reizius; priores ἐπῆσαν absque iota S.]

[15. Φέρουσαι καὶ αὐταὶ ἐς αὐτὸν τὸν ποταμὸν) Duo verba καὶ αὐταὶ si h. l. abessent, nemo desideraret: quae, ut prorsus inutilia, ac temere e superioribus repetita, abicienda Werferus censuit, Act. Philol. Monac. T. I. p. 83 seq. Agnoscunt ea tamen libri omnes, et tueri locum possunt: sicut viae transversae versus fluvium tendunt, sic *item* haec portulae non modo ad fluvium tendunt, sed ad ipsum fluvium ducunt, sub ipsis his portulis praeterlabentem. S.]

CAP. CLXXXI. 4 seq. ἐν τῷ ἦεν τὰ βασιλῆα) Adstipulor Gronovio, ἐν τῷ μὲν -- corrigenti. Hiat alioqui sententia. Confer Diodorum II. 8. WESS. — Tum IDEM in Addendis ait: „Ista ἐν τῷ ἦεν τὰ βασ. adiutabat doctissimus Gisb. Koenius, ἐν τῷ μὲν ἐνὶ -- ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ, opera minime spernenda.“ — Hiare utique quodammodo videri poterat oratio: et commodissimae praesto sunt viro- rum doctorum emendationes. Relegatum tamen nolim Homericum verbum ἦεν, quod tenent uno cod. F. excepto libri omnes; et ipsum εἶν, quod hic habet, haud dubie ex illo corruptum est. Rarior quidem apud Nostrum haec verbi forma; superest tamen etiam c. 196, 19. alibi fortasse a librariis oblitterata aut incrustata, ut c. 122, 11. qua ratione forsitan etiam c. 180, 14. verum erat ἐπῆσαν, ab aliis in ἐπῆσαν mutatum. Commode quidem μὲν h. l. adiceretur, sed necessaria non est particula: saepe Noster omittere coniunctivas particulas amat. Necessarium vero verbum praeteriti temporis ἦν vel ἦεν, cui opponitur quod mox de Beli templo ait, ἐς ἐμὲ τοῦτο ἔτι εἶν. Verbum τετελεχιστο impersonaliter accipiendum, munitum erat, i. e. munitiones, munita loca exstructa erant. ἐν τῷ idem est ac ἐν τῷ ἐνὶ. Ad περιβόλῳ etc. ex praecedente verbo intellige τετελεχισμένα, nempe τὰ βασίλεια. Qua copia laborare codicem F. in Var. Lect. dixi, eadem et cod. Med. laborabat, quem imprite secutus Gron. sic edidit περιβόλῳ τε μεγάλῳ τε. S.

[6. Διὸς Βήλου ἱερὸν) De Beli templo consuli potest Caylus

in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. XXXI. p. 42 seq. ubi etiam icon tabulæ aeneæ expressa: et *Danville* in *Mem. de l'Acad.* T. XXXVIII. p. 255 seqq. *Solidæ turris*, quæ mox memoratur, reliquias vidisse sibi visus est *Niebuhr* prope oppidum *Hella*: cuius vide *Itinerar.* T. II. p. 289 seq. S.]

9. σταδίου καὶ τὸ μῆκος καὶ τὸ ὕψος) *Lapsum* prioris interpretis, sive *Heresbachii*, in *Latinitate crassitudine simul et altitudine*, merito reprehendit *S. Bochartus Phaleg.* I. 13: Nihil de altitudine. *WESS.* — Hoc caput (inde a lin. 3.) et duo proxima capita desunt versioni *Vallæ.* Conf. *Wess.* ad c. 183, 11. S.

11. μέχρις οὐ ὀκτὼ πύργων) *Reiskius* mavnit μέχρι καὶ ὀκτὼ, citra necessitatem. *WESS.* — *Herodotus* scribendi mos non est obliterandus. Lib. II. 19. μέχρι οὐ αὐτῆς τροπίαν τῶν θεινόν. II. 53. μέχρι οὐ πρώην. II. 173. μέχρι ὅτου πλεθούσης ἀγορῆς. III. 104. μέχρις οὐ ἀγορῆς διαλύσις. Ionismus et in his poscit μέχρι. *VALCK.* — Et me hic μέχρι malle, in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. CLXXXII. 1. ἡμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες) Ita prudenter [nunc quidem] et sine superstitiosa credulitate. Turpissimæ fraudes veteratorum fuerunt, quibus sæpius, quam proditum litteris est, simplicitati matronarum et puellarum illuserunt. Quid *Paullinae*, Imperante *Tiberio*, evenerit, notum ex *Iosepho* est, *Ant. Iud.* XVIII. 3, 4. Vide *Io. Clericum* in *Hesiodi Theog.* vs. 940. *WESS.*

4. Quatuor verba, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον inducit *Reiskius*, ne his idem dicatur. Ego; si quid mutandum, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον praeferrem. *WESS.* — Verborum copiam, quæ inutiles redundantia videri possit, non omnino respuit *Nostri* stylus: at hic tamen non prorsus otiosa videri debet repetitio. Pro ionico κατὰ πρὶν (l. 3.) est καθ' ὅσον in *Pa. S.*

5. κοιμᾶται ἐν τῷ τοῦ Διὸς etc.) *Strabo* XVII. pag. 1171. [pag. 816. n. ed. *Cas.*] *Iovi Thebaeo* ἐνδοξότατον καὶ γένους λαμπροτάτον παρθένον ministrare perhibet; sed talem, qualis scurræ *Petronii Quartilla.* *WESS.*

10. ἔγω ἐν τῷ νῆφ) *Dedi scriptis Codicibus*, ne negligerentur; etsi in re ipsa differitas nulla. *Iosephus* in *Paullinae* historia, ἔδον ἐν τῷ νῆφ. De statuto tempore, quo *Apollō* *Patara* invisebat, *Servius* ad *Aen.* IV. 143. Nam constat; *Apollinem* sex mensibus hiemalibus, apud *Patara*, *Lyciae* ci-

vitatem, dare responsa, unde Pataraeus Apollo dicitur, et sex aestivis apud Delum. WESS.

CAP. CLXXXIII. 4. τὸ βάθρον rectissime Gronovius vertit gradum, exemplo Curtii; qui Diodori XVII. 66. τὸ κατὰ τὸν θρόνον ὑπέβαθρον suo sermone expressit. [lib. V. c. 2.] Vide Brissonium Regn. Pers. I. 76. p. 104. WESS.

11. λιβανωτοῦ χίλια τάλαντα) Vallae grandis dica impingitur [a Gronov.] ob centum millia talentorum, quae olim in Latinis: verum eius caussa melior est. Codex, quem secutus est, haec omnia, sicuti Arch. Vind., praeteriit. [Vide supra, ad c. 181, 9.] Absunt etiam a P. Phoenice, hiatus alioqui versionis Laurentianae sarciente. [In Phoenicis editione nullos suppleri Vallae hiatus, sero ipse Wess. agnovit.] Debetur peccatum Hereshachio. Atque hoc visum fuit verbo monere, ut criminatio cesset. WESS.

[14. ἔτι τὸν χρόνον ἐκείνον) Tempore illo, quod mox definit Scriptor, scil. Xerxis aetate. Quod mox addit, ἐγὼ μὲν μὴ οὐκ εἶδον, clare ostendit, ipsum Herodotum Babylonem vidisse. conf. c. 181, 6 seq. S.]

18. Εἰρήνης δὲ ὁ Δαρίου) Redux ex infelice in Graecos expeditione, auctore Arriano Exp. Alex. VII. 17. Iunge Diodorum II. 9. WESS.

CAP. CLXXXIV. [2. ἐν τοῖσι Ἀσσυρίοις λόγοις) Conf. Wess. ad c. 106, 10. S.]

5. τῆς ὑστερον γενῆς πέντε πρότερον etc.) Quinque hae generationes annorum circiter clx. in varias angustias doctissimos coëgerunt viros. Ios. Scaliger, ut aliquis Ctesiam inter et Herodotum consensus esset, nec Semiramidis aetas tam sera haberetur, πέντε in πενήκοντα mutavit, in Notis ad Fragmenta Vet. p. 42. Camp. vero Vitranga, magnus et eruditus Theologus, alia ex caussa γενῆς ἢ sive δεκαπέντε, Comment. in Iesaiam c. XIII. p. 484., quae quoque coniectura Galei Herodoto adscripta cernitur. Neutra opus est. Non agitur de Semiramide, Nini coniuge: Ninum certe Herodotus in Musis uxoremque eius nusquam deposuit. Describitur regina Babylonis Semiramis, quae aggeribus obiectis restagnans flumen coërcuerit. Assyriam fuisse non meminit, nedum Babylonem condidisse. Errat enim Stephan. Byzant. in Βαβυλῶν, Nostro errorem exprobrans de Semiramide, quam struxisse illam urbem perhibuerit.

Fuerunt, uti significavit, Babyloniorum reges plures; testatur eorumdem memoriam et nomina *Canon Astronomicus* sive *Ptolemaei*: sunt quoque in sacris nostris tabulis: horum uni centum et sexaginta annis ante Nitocrim *Semiramis* haec enupsit, operaque absolvit, de quibus heie loci. Plures autem reginas in Asia olim fuisse, quibus *Semiramidis* fuerit titulus, aliunde constat. Vide *Scaligerum* ad *Chron. Eusebii* A. DLXXXIII, et *Bouherii Dissert. Herodot.* c. 2. WESS.

CAP. CLXXXV. 2. τῇ οὐνοῦ αἰν Νίτρον (Vide II. 100. Quaeritur cui regum Babyloniorum, quos cognites aliunde habemus, Nitocris uxor fuerit. Viri multo eruditissimi *Scaliger*, *N. Abramus*, *Vitringa*, *Bouherius*, atque alii, eam Nabuchodonosoro sive Nebucadnezzari, elocant; fuisseque adeo aviam ultimi Babyloniorum regis Labyneti sive Nabonedi, h. e. *Beltazaris* apud *Danilem*. Mihi, omnia perpendenti, uxor fuisse Evilmerodachi, Nebucadnezzaris filii, videtur; habeoque eius sententiae ex aliqua parte adstipulatorem V. Cl. H. *Venemam*, longo mihi amicitiae usu iunctissimum, in *Dissert. in Vaticinia Danielis* p. 119. Atque hoc belle (si *Beltazar* regum fuerit Babyloniorum postremus, nec diversus a *Nabonede*, uti equidem opinor) dicto *Ieremiae* c. xxvii. 7., *Nebuadnezari*, filio, et nepoti, dicto audientes, neque ultra subactas gentes fore, conveniet: concordabit praeterea *Nostri* cap. 188., quod *Nitocrim Labyneto*, regum Babyloniorum ultimo, matrem, non aviam, quae *N. Abrami* et *Vitringae* sententia, contribuit. Neque obfiscit quidquam mentio [l. 7.] *Nini a Medis occupatae*; quippe revera a Medorum rege Cyaxare superioribus annis domitae ac pessumdatae, uti narratum c. 106. Necesse enim non est, nec exigunt *Nostri* verba, ut Nitocris reginae tempore subiugata urbs censeatur. Corruit proinde *Bouherii* suspicio et coniectura, Ninum bis in Medorum venisse ditionem et potestatem, primum Cyaxaris auspiciis, deinde *Astyagis*, *Dissert. Herodot.* cap. 21, 11. p. 240. Ruit etiam elegans Cl. *Pavii* emendatio, ἐν δὲ δὴ καὶ τὴν Ἰνὰ, qua de urbe c. 179. WESS. [11. τῆς ἐς τῶν τῶν καμίων etc.] Tractavit hunc *Herodoti* locum *Heeren*, in erudito opere cui tit. *Ideen über die Politik --- der alten Welt*, T. II. p. 775 seqq. Sinuosum istum

Euphratis flexum schemate depingere operae pretium duxit Larcher in Notis ad h. l. S.]

13. Ἀρδέρικια) Simili titulo urbs est VI. 119. verum alio situ. Scio S. Bocharto aliter visum esse, et miror: haec ad Euphratem habuit sedem, illa in regione Cissia uls amnem Tigrim. De vocabuli origine quae disputantur Phaleg. IV. 16. erudita sunt, sed controversiis obnoxia. WESS.

[14 seq. ἀπὸ τῆς θαλάσσης, a mari mediterraneo; (conf. c. 1, 3. ibique not.) id est, ab oris maris mediterranei, puta, e Ionia, Graecia, Italia: nam e mari mediterraneo navi intrari in Euphratem non posse vulgo notum. Sed istud perincommode dictum videtur, καταπλέοντες ἰς Εὐφράτην, quod significat in Euphratem navigantes. Satis adparet, hoc dicere Herodotum, qui Euphrate fluvio Babylonem profisciscuntur: at id graece sonat πλέοντες Εὐφράτην, κατὰ Εὐφράτην aut δι' Εὐφράτον, sive composito verbo, καταπλέοντες κατὰ Εὐφράτην, aut nude καταπλέοντες Εὐφράτην. Quare praepositio ἰς aut casu irrepsisse videtur ex praecedentis verbi terminatione temere repetita; aut ad imperito olim librario inserta, qui e mari mediterraneo in Euphratem fluvium navigari posse putasset. S.]

20. Ἐλυτρον λίμνη) Si λίμνης malis, ipse IV. 173. dabit ἔλυτρα τῶν ὑδάτων, et Pausanias ἔλυτρον κρήνης VII. 27. et II. 27. ex iusta Sylburgii correctione. Vide vero mihi Suidam. Scholiastes ad hunc locum, "Ἐλυτρον, σείπη, δέγμα, et bene, etsi parum ad rem. Ille, posthabita voce quae explananda fuerat, Σείπη παρὰ Ἡροδότῳ, Θήκη, δέγμα. Non vidi magis. WESS. — At σείπη etiam apud Herodot. occurrit: vocem Ἐλυτρον vero suo loco habet Suidas. Mireris vero ab nullo veterum Grammaticorum adnotatum esse significatum, quo et Herodotus et Pausanias hoc vocab. usurparunt, pro alveo vel receptaculo aquarum: nec enim facit satis, quod ad voc. Ἐλυτρα apud Hesych. inter alios significatus πηγάι memorantur. Confer vero Nostrum cap. 186, 8 seqq. S.

30. Ἐκ τε τῶν πλῶν ἐκδίδεται etc.) Haec innuere videntur, absoluta flexuosa per varios fluvii anfractus navigatione, ventum tandem fuisse in amplissimum lacum, et, eo circumnavigato, Babylonem. Quod et praecedentia, et c. 186. falsi arguunt. Prudens regina duo meditata est et peregit,

tum ut fluvius esset *σκολιός*, tum ut τὸ ὄρυγμα πᾶν foret ἕλος. [conf. c. 186, 24. et 191, 14.] Prius, ut inpetus fluvii variis flexuris frangeretur, et navigantes tardius procederent: hoc, ut lacuna obliiceretur Medis amplissima et ad amnis aquas recipiendas capacissima. Quae si vera sunt, uti mihi videntur, quid illud *ἔκ τε τῶν πλώων*? *Corn. de Pseuo*, cuius animum eadem difficultates agitarunt, in correctione remedium invenit, et quidem *ἔκ τε τῶν πλώων* sive *πλώων*, ex pluribus, ex nimietate fluvii, ut aquas lacus exciperet ingens. Quo, qui volet, utatur: mihi non bene sapit. Quid si *ἔκ τε τῶν πλώων* tantumdem valeat ac *ἔκ τε τῶν πλώων*, et praeter navigationes istas etc.? Ita reginae consilio scriptoris oratio congruet. Sed viderint doctiores. WESS. — *Toupius*, per literas a *Larchero* consultus, intelligebat *ἐκ τῶν πλώων σκολιῶν*, post navigationem per anfractus fluminis intrandum fuisse in lacum. Quem secutus ille vertit: et de les forcer, au sortir de ces détours, à entrer dans un lac immense. At sic vocabuli *περίοδος*, quod non otiose hic positum debebat videri, nulla ratio habebatur. Mihi videbatur ea *Herodoti* sententia fuisse, quam in Latinis nostris expressi. Nempe via pedestris et maxime compendiosa (τὰ σύντομα τῆς ἐκ Μύδων ὁδοῦ, ut paullo post ait) intercepta fuit per amplissimam illam lacunam; quo, si quis vitaturus longos fluvii anfractus, exscendere navi et pedibus Babylonem ire vellet, circumire lacum illum cogeretur. Sed et lubens ego certiora a doctioribus discam. S.

CAP. CLXXXVI. [2. ἐξ αὐτῶν *Reiskio* videbatur significare post ea perfecta. Tum *Idem* pro *ἰόντης* l. 3. *ἰόντων* corripbat. S.]

12. ἐν τῷ ἐπίμπλωτο τοῦτο) Non audio codices dialecti morem spernentes: pravum quoque, [l. 13.] quod et *Küsterus* in *Clerici* *Bibl. Vet. et Recent.* commonefecit, ἀπιξηραμένον. Noster ex *Med. Vind. Arch.* VII. 109. διαβαίς -- τὸ βέθρον ἀποξηραμένον [sive ἀπιξηρασμ.] verum ostendit. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad VII. 109, 2. et conf. *Adn.* ad I. 130, 8. et 168, 7. S.

16. ἀνοικετόμπε πλίνθοις ὀπτῆσι) Simile putares *Comici* in *Pac.* vs. 99. τοὺς κοτρώνας καὶ τὰς λαύρας καταιῖς πλίνθοις ἀνοικετόμειν, i. e. ut *Scholiastes* explicat, ἀποφράξαι, obstruere.

Iverunt in eam quoque sententiam docti viri, Reiskius et Abresch. Non nego, quod olim ad Diodorum Siculum infitabar, ἀνοικοδομεῖν idem aliquando esse atque ἀποικοδομεῖν sive aedificando obstruere. Conlecta ab illo loca ad hanc verbi notionem sunt in *Comment. ad Constantin. de Caerimon.* p. 252. et ab hoc *Diluc. Thucyd.* p. 356. et possunt adcessionem augeri. Verum, hunc Herodoti sermonem idem requirere, non arbitror. Regina, siccato fluvii alveo, labra sive margines eiusdem lateritio opere munit; tum quoque gradus, quibus in flumen ex vicis descensus erat per portulas, de quibus c. 180. simili lapidum genere eduxit. De obstructione aut marginum aut descensus nihil hic, neque potuit referri, nisi absurde et contra matronae consilium. Adde c. 191. et fatebere, τὰς πυλῖδας non opere caementitio fuisse obstructas, sed arbitrio et comodo civium patere et claudi solitas. WESS.

22. ταῦτα ἀπαιρίσκον) Inprudenter littera verbo detracta est, uti et VII. 5. ποίεσκετο, quod VII. 119. scribitur rectius. Ποίεσκε, Φοβέσκε, et hoc de genere plura, in usu sunt. WESS. — Quod in *Var. Lect.* scripsi, verbum ἀφαιρῶν formā activa non esse in usu, memoria tunc me fefellerat. Praesto sunt, quamquam non ex Herodoto, tamen ex probatissimis auctoribus, usus illius exempla. Itaque apud Nostrum ἀπαιρίσκον lubens reposuerim; in *Var. Lect.* autem ad h. l. post illa verba „et tenuere post eum alii:“ deletis reliquis omnibus, non nisi haec adiecta velim: „ἀπαιρίσκον tuentur nostri libri F. Pa. Pc.“ S. 24. ὡς δὲ τὸ τε ὄρυχθην λίμνη πλήρης ἐγγόνει) Elegans est Cl. de Pauw correctio, τὸ τε ὄρυχθην λίμνη πλήρης ἐγγόνει: ubi illud, quod effossum lacui erat, repletum ex flumine fuit. Geminum ἔλκτρον λίμνη, superius his usurpatum. WESS. — At correctione, si quid video, non erat opus. Naturalis verborum series haec fuerit, τὸ ὄρυχθην ἐγγόνει λίμνη πλήρης. Sic mox l. 27. αἰτ τὸ ὄρυχθην, ἔλος γενόμενον. S.

27. ἐξάγαγε ob speciem ionicam praetuli. WESS.

CAP. CLXXXVII. 10. Οὐ γὰρ ἄμεινον) Vetus formula, qua potissimum utebantur, si quid noxium atque inutile fore, testarentur. *Hesiodus Oper.* vs. 748.

Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοις καθίζειν, οὐ γὰρ ἄμεινον,
παῖδα δωδεκαετηϊόν. — —

ubi vide D. Heinsium, et Iac. Perizon. ad Aeliani Var. XIII. 3. Nostrum praeterea III. 71. et 82. WESS.

19. ἀπληστός τε ἴασι) Retineri potuerat ἴης, ut III. 143. IV. 151. etc. Sed placet Med. Noster II. 19. πρόθυμος δὲ ἴα ταῦτα - - πυθίσθαι. Reiskius superius [l. 14.] corrigit καὶ αὐτῶν τὸν χερρῶντα ἱπικαλεσμένων, medicina arbitraria et superflua. WESS.

CAP. CLXXXVIII. 3. Λαβυνίτου) Scripsit Λαβυνήτου, uti c. 74. et 77. Nomen sola pronuntiandi mutatione discrepat a titulo Nabonedi, ultimi regis Babyloniorum, ut eruditi viri Vitringa, Venema atque alii ostenderunt. Opinor autem et patri, qui aliis Evilmerodachus, et avo Nebucadnezar, honorarium hunc fuisse titulum, quales in Medorum, Persarum, Babyloniorum et Aegypti regibus varii. WESS. — Conf. ad c. 77, 10. notata. S.

9. ἄμαξαι - - ἡμιόνειαι) Constans haec Codd. scriptura, si levem discrepantiam Vind. et Arch. praetervideas, Athenaei et Eustathii consensu magis roboratur. Cl. tamen Reiskius ἡμιολίαι reformat, qui currus fuerint sescupli, sive dimidio tanto maiores ordinariis plaustris: mulos enim esse tarda animalia, neque plaustris apta. Oblitus est Homeri 'Ιλ. Ω'. 266.

Ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄσσαν εὐτροχον, ἡμιονεῖην,
καλὴν, - - -

tum τὰ ὀρεκὰ sive ὀρεκὰ ζύγη, quorum in Platone, Isaco, Demosthene, Aeschine non infrequens memoria; ne quid addam ex rebus nostrae aetatis Hispanicis et Lusitaniciis. De Choaspe et eius aqua B. Brissonius Regn. Pers. I. 82. p. 122. copiose. WESS.

10. ὅποι ἂν ἐλαύνῃσι) Scribi poterit ἔπονται οἱ, ὅποι ἂν ἐλ. ex Athen. II. p. 45. b. atque ita legit Eustath. ad Od. Δ'. p. 173, 23. Ctesias apud Athen. ιστορεῖ, ὅπως ἔφηται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως, ἐν ἀποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις, συμφέρεται τῷ βασιλεῖ. Sic corrigendum puto vulgatum φέρεται; firmant emendationem Brissonio notata de Regn. Pers. p. 80. aqua vasis recondita deportari solet quocumque se Rex moverit. Scripserat, opinor, Alex. Clemens, omissis, quae feruntur intermedia, Paedag. II. p. 185, 10. ὡς οἱ βασιλεῖς οἱ ἀνόντες, καθάπερ καὶ τοὺς φίλους, οὕτω καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαγόμενοι: ut amicos sic et aquam secum ducentes. Ceterum ad ἐλαύνῃσι mira

scribit Gronovius: flexus est Ionicus pro ἑλαύνῃ: quem ab Ibyci sive Rheginorum norma scribendi distinguit Heraclides Eustathii ad Od. H'. p. 281, 22. λάβῃσι, λάχῃσι, -- καὶ ὅσα τοιαῦτα οὐ Ῥηγίων εἰσὶν, ἀλλὰ Ἰώνων. Modum indicativum ita scripsisse perhibetur Ibycus: hinc Ἰβύκειον σχῆμα Lesbonacti p. 179. Etymologo p. 650, 11. Sed quia, quantum memini, nusquam alibi verbum sic scriptum legitur apud Herod. ego quidem vulgatum ἑλαύνει non sollicitassem, nisi plures alterum Codices affirmarent. VALCK. — Vide nostram *Var. Lect.* in qua quidem foedo errore (mediâ pag. 133.) ἐβίλῃσι pro ἑλαύνῃσι positum. S.

CAP. CLXXXIX. [2. ἐπὶ Γύνδῃ. De Gynde fluvio cf. V. 52, 26. S.]

3. διὰ Δαρδανίων) Δαρνίων Chytraeus, H. Stephanus, Cellarius probabiliter emendant; et favet aliquantisper Cod. Ask.; Reiskius Δαραίων maluit. Quorum hi ex oppido Daras, illi ex Darna, quae in Ptolemaei Geogr. VI. 1. hoc locorum tractu, nomen habent. Dardani sive Dardanes in Mediae et Mesopotamiae oris ignorantur. Ἐν Μαρτιννοῖσι, uti in Ask. et saepe alias hoc tono, iustum esse, ex V. 52. et mox huius libri c. 202. adparebit. Non nescio Strabonem XI. p. 803. c. [p. 531. med. ed. Cas.] posteriore loco ex Μαρτινῶν legisse videri, cuius tamen libri in vocabuli scriptura sibi non constant, uti Casaubonus ad p. 796. [ad p. 525. suae edit.] admonuit. [conf. Adnot. ad Polyb. V. 44, 9.] Quid dicemus [l. 4.] de Arch. Τίγρη? Solet hic amnis Τίγρης in Musis scribi V. 52. VI. 20. sed patrio casu Τίγρητος, Eustathio ad Dionys. vs. 976. teste. De urbe Opi quaeremus lib. VI. 20. Vide interea Strabon. [XVI. p. 739 extr. et seq.] WESS. — δι' Ἀρμενίων scripsisse Herodotum coniecit Breiger in Commentatione de Difficilioribus quibusdam Asiae Herodoteae, quae Goettingae anno 1793. prodiit. S.

7. τῶν τις ἰρῶν ἵππων τῶν λευκῶν) Confer VII. 55. Vertit haec de Gynde et hausto eius fluctibus equo Seneca de Ira III. 21. et Orosius II. 6. cuius haec adscribere libet: Nam cum unum regionum equitum, candore formaeque excellentem, transmeandi fiducia persuasum --- abreptum praecipitatumque meraserat. Sic, Fabricio indice, plures mssti; in aliis, regionum equorum, quo modo ex coniectura I. Broukhusius ad

Tibulli IV. 1. 141. et sua in editione *Havercampus*. Pati id possum; sed causas, quibus inpelluntur viri doctissimi, nihil admodum urgent. Equitem de equo *Virgilium*, *A. Gellium*, *Minutium Felic.*, *Macrobium* et *Ecclesiasticorum* scriptorum plures usurpasse, quis ignorat? Mox [l. 11.] *Sylburgius* ad *Brisson*. Reg. Pers. III. 98. legit τοῦτο ὑβρίσαντι, qui istam ei fecerat iniuriam. *WESS.* — *Sylburgii* emendationem auctoritate nostri codicis firmatam vidimus. S. 19. ἄντρο μὲν τὸ ἔργον) Optime *Med.* et *Gronov.* Idem dabunt schedae VIII. 71. Verbi usus olim tritissimus. Lege, si lubet, *Aeschyli* Choëphor. 797. *Apollon.* Rh. II. 496. III. 1339. et *Poëtam* 'Il. K'. 251. quaeque ibi *Eustathius*. *WESS.*

CAP. CXC. 9. προειδέντρο σιρία ἱρίων etc.) Vide *Gronovium*. [qui ad sui cod. auctoritatem provocat.] Consentit *Xenophon*, ἔχοντες τὰ πενήδια πλέον ἢ εἴκοσι ἱρῶν, de *Babyloniis* a *Cyro* obsessis, *Instit. Cyr.* VII. p. 190. [c. 5.] *WESS.* — *Conf.* VIII. 20, 3. et I. 196, 6. S.

CAP. CXCI. 13 seq. τὴν γὰρ εἰς τὴν λίμνην, τοῦτον ἵλος) Non multum aliter *Xenophon*. Sunt et in *Jeremiae* oraculis, quae *Cyri* hoc inventum et institutum manifesto praedixerunt. Vide *H. Grotium* ad eius *Vatis* cap. 12. 32. et *Camp. Vitringam* Obs. Sacr. VI. 5. p. 298. Nota vero discrimen inter τὴν λίμνην et ἵλος, quorum hoc, stagnum terra undique inclusum, et exitu aquarum carens; λίμνη, in quam aut fluvius incurrit, aut ducta fossa cum eo coniungitur, atque iterum exit. Ita *Nitocris* τὸ πᾶν ὄρυγμα fecit ἵλος supra c. 185. et λίμνη palus est *Maeotis* c. 104. tum *Ismaris* ac *Bistonis*, quibus fluvii miscentur, VII. 109. *Στομαλίμνη*, quae ore mare excipit, in *Strabone* cum notā magni viri, lib. IV. p. 280. [p. 184. A. ed. Cas.] Neque tamen, etsi faveat discrimini *Heliodorus* *Aethiop.* I. p. 10. certum hoc et constitutum est. Noster ἵλος receptui etiam magnorum fluminum dat I. 202. IV. 51. Iunge *Eustath.* 'Il. T'. 220. *WESS.*

21. οὐδ' ἂν περιιδόντες) *Demiror* neglectui traditum fuisse *Aldi* et *Hervagii* οὐ μὲν, cui novum ex *Arch.* robur adcessit. Adscripserat *St. Berglerus* ex *Poëta* 'Il. Δ'. 512. 'Οὐ μὲν οὐδ' Ἀχιλλεύς: ubi scholia οὐ μὲν οὐν. *Apollonius Rhod.* II. 48. οὐ μὲν αὐτ' Ἀμυκός περιήσατο, i. e. οὐ μὲν, ut *Critici*

et Hesychius explicant. Addē Euripid. Phoen. 1612. et ibi Valkenarium. Equidem parum absu- in integrum restitutione. WESS. — At, pro satis perspicua huius loci sententia, necessario requiri αὖ particula videtur: particulā μὲν vero nusquam alibi utitur Noster. Caeterum vide *Var. Lect.* S.

28 et seqq. τῶν περὶ τὰ ἴσχατα τῆς πόλεως etc.) Clarius exprimi non possunt cursorum verba, occupatam regi urbem nuntiantium, Ieremiae c. LI. 31. namque מִיִּכַזְזֵל [yird mikkazēh] divini vatis huc tendit, et τὰ περὶ τὰ ἴσχατα τῆς πόλεως αὐτοῦ describit. De festo die, quo capta Babylon, nō diversus abit Xenophon; nimius vero Aristoteles est Politic. III. 2. dum, capta iam tertium diem urbe, οὐκ αἰσθῆσθαι τι μέρος τῆς πόλεως commemorat, notatus propterea saepe. WESS.

33. οὕτω τότε πρῶτον ἀράϊντο). Videlicet a Persis, quorum rex Darius secunda eam vice occupavit, lib. III. 159. ἀνάϊντο, quod in Edd. omnibus, ab hoc occupandi [capiendi, expugnandi,] usu adeo longe deflectit, ut mirer tam diu tolerari potuisse. L. Küsterus ex schedis Parisinis belle instauravit in Clerici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 409. Ecce tibi ex Musa nona c. 101. ὡς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀράϊντο: et VII. 83. ἡ νούσῃ ἄλλος ἀνὴρ ἀράϊντο ex Med. Arch. Ask. quo quidem loco antea, ut hic, ἀνάϊντο. De verbi formatione consulto taceo: qui Herodotum trivit, in ea non haesitabit. WESS. — Quod in *Var. Lect.* ex Wesselingii Ad-dendis retuli. „ἀράϊντο Pass. Mediceo consentiens;“ voluerat fortasse Parisiensi consentiens. S.

CAP. CXCII. 8. ἡ Ἀσσυρίη χώρα) Cum tot schedis exsulent ἡ Ἀσσυρίη, et praecesserit ἡ Βαβυλωνίη, suspicio de emblemate non iniusta nata est. WESS. — Vide *Var. Lect.* ubi quod dixi terram Assyriacam et Babyloniam pro synonymis uti Nostrum, id perspicuum fit ex cap. 178. et ex cap. 193, 1. coll. l. 7. Quo minus caussa fuit, cur spectrum h. l. nomen Ἀσσυρίη haberemus. S.

11. Τριτανταίχημα) Sic praestat ob Eustath. et VII. 82. ubi Valla et plures Codd. ad eum modum, et VII. 121. consentientibus omnibus atque ipso Mediceo. Sit-ne vero idem Tritantaechnes Artabani filius [ut scribitur VII. 82. an Artabazi, ut hic,] non audeo, etsi confusio in Ἀραβάνω et

Ἀρταβάζου titulis frequens, decernere. De *Artaba*, [L. 15.] Persarum mensura, ad *Diodorum* XX. 96. *Μίδιον* *Nostr*, sicuti alii, masculina nota ponit VII. 187. *WESS*.

15. παρίξ τῶν πολεμιστῶν) Sic praestat. *H. Stephanus* mutavit, codicem fortasse manu exaratum secutus. De *Bucephalo Alexandri πολεμιστῆς ἀγαθός* *Strabo* XV. p. 1023. [p. 698 extr. ed. Cas.] ἵππῳ πολεμιστῶν *Diodor.* Sic. II. 41. neque ignotus est bellator equus Latini poetæ. Et haec quidem dubio carent. [Vide vero *Var. Lect. πολεμιστήρια ἄρματα* habes V. 113, 6.] Quid vero fiet his *Eustathii* in *Ἰλ.* Γ'. 221. ἵππῳ γὰρ αὐτῷ ἦσαν ὄχα φρεῖν (*Herodotus*) τῶν πολεμιστῶν, ὀταπόσιοι μὲν κήλωνες· αἱ δὲ ἀναβαίνουσαι, ἱκανοσχιδυαὶ etc.? Ille-ne hic κήλωνες invenit? *Tietze* hac eadem in re, et his quidem, κήλωνες ὀταπόσιοι, χωρὶς τῶν ἐν πολέμοις, *Chil.* IV. p. 331. Sunt sane κήλωνες iidem ac οἱ ἀναβαίνοντες τὰς θηλείας. *Glossae*, Κήλων, οἱ ἐπιβαίνων ἵπποις, *Admissarius*. In *Hesychio* ex correctione οἱ ὀχνητοὶ ἵπποις. Frequentius asini equas inscendentes ad mulorum seturam. *Philo* de *Leg. Special.* p. 784. β. ὄνους ὑπερμεγέθεις, οὓς προσαγορεύουσι κήλωνας, ἀνατρέφουσι. In *Archilochi* fragmento ἐνὶ κήλωνες apud *Eustath.* p. 1597, 28. [Od. p. 310, 3. ed. Bas.] Ego vero *Herodoto* κήλωνας, quippe *Eustathii* et *Tietze*, etiam alia ex arbitrio demutantium, interpretamentum, nego. *WESS*.

CAP. CXCIH. 6. κηλωνήοισι) Laudo *Medio*, tametsi *Pollux* κηλώνιον hinc habeat. Cur vero de vocis diversa scriptura additum a viro Cl. nihil est? Omnes, excepto *Genevensi* anni MDCXVIII., ἀντρίεται μὲν κηλωνήῳ praeferunt *Edd.* VI. 119. [sicut h. l. o breve in medio habet ms. Pa.] cui scriptioni consentit *Etymolog. M.* p. 510. et *Moschopulus* περὶ Σχεδ. p. 57. sollicite κηλώνιον, τὸ κοινῶς γιγνόμενον, i. e. *tollenonem*, et κηλώνιον, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὄχημα, distinguentes. Facit cum illis *Libanius* *Declam.* XXXV. p. 799. Causa differitatis in diversa vocabuli origine est, quam *Etymologus* in κήλον, ligno, alii in κήλων, quo de supra, invenerunt. *WESS*.

11. Νῆρος πόλις οἴκετο) Accedo *Bocharto*, *Marshamo*, *Reiskio* et aliis, hoc praeferentibus. τὸ οἶ, quam umvis in insulis quibusdam, quid huic loco prosit, non exputo. [Unde hoc invectum sit, declaravi in *Var. Lect.*] *Horreus*

Aldinum οἰκίεται tuctur, *Observ. in Herodot.* p. 116. sed exemplis alicenis. Si recordatus fuisset Aldini I. 151. ἢ Τενίδω δὲ μία οἰκίεται πόλις, vidisset de praesente urbis situ agi, non vero praeterito et olim florente: verius tamen illic οἰκίεται. WESS.

17. ἄριστα αὐτῇ ἰωυτῆς ἐνέλε) Per leve est, si tamen vile sit, quo suus veteri sermoni cultus integratur: αὐτῇ male edebatur. Noster c. 203. τῇ εὐρυτάτῃ ἐστὶ αὐτῇ ἰωυτῆς: et II. 149. Hippocrates Aër. Aq. et Loc. p. 284, 37. ταῦτα μὲν ἄριστα αὐτὰ ἰωυτῶν ἐστὶ. *Arrian.* Ind. c. 10. ἵνα περ μακροτάτῃ αὐτῇ ἰωυτῆς ῥικισται. Alia sciens praeterito, et cupidos ad *Henr. Stephan.* de Dialect. p. 41. amando. *Strabo* de trecentesima frugis incremento, quod ager Babylonius reddebat, lib. XVI. p. 1077. D. [p. 742. D. ed. Cas.] καὶ γὰρ τριακοσιάχμια λέγουσι. [τριακοσιάχμια dedit nuperus Editor Lipsiensis, T. VI. p. 269.] Voluit credo τριακόσια, uti *Herodotus*; aut, quia in mssis τριακοσιάχμια, τριακοσιοντάχμια, quo usu ἑκατοντάχμια et διακοσιοντάχμια posuit superiore libro p. 1063. C. [p. 731. D.] et τριακοντάχμια VII. p. 478. [p. 311. B.] WESS.

23. καρπῶν ἐχόμενα) Sic iubent membranae, et iustissime. *Vid.* I. 120. [ibique ad l. 17. notata.] Novi haec varie mutari, qua opera in posterum supersedendum est. Statim [l. 25] ἐκ τῶν σπασμάτων ποιῦνται qui volunt, auxiliatorem *Arch.* allegare possunt. Ego hoc patrono non utor. WESS.

28. θραπέυουσι· τὰ τε ἄλλα) Hic voces istas τὰ τε ἄλλα non videtur legisse *Athenaeus* XIV. p. 601. c. quae in verbum 22. reiecta suam mihi sedem viderentur recuperasse, si legeretur: τὰ τε ἄλλα, καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα. [Non excerpssisse illa verba *Athenaeum* adparēt; non legisse, gratuita suspicio est.] Proxime sequentia hunc in modum, ex *Athenaeo* partim, restituenda iudico: τῶν γὰρ φοινίκων, τοὺς ἔρσιναις καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῇσι βαλανθοφόροις τῶν φοινίκων, ἵνα πεπαίνη τέ σφι ὁ ψῆν τὴν βάλανον ἐσθύνων· καὶ μὴ ἀπορρήνῃ ὁ καρπὸς ὁ τοῦ φοίνικος· ψῆνας γὰρ δὴ φορέουσι ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσιναις, κατὰ περ οἱ ὀλύνθου. [Vide *Var. Lect.*] Huc pertinent Ψῆνες in *Gloss. Herodoteo*. *Hesychius*, in voc. Ψνίζων, animalculum esse scribit, ὃ εἰσδύεται εἰς τοὺς ὀλύνθους τῶν σύκων, καὶ πεπαίνει αὐτούς. *Vid.* *Suidas*, in Ἀνερβαστος. *Zenobius* II. *Prov.* 23. ἐνδύμενον εἰς τοὺς σφῆνας (*legerim* *Herod. T. V.* N

εις τοὺς ἐλάνθους ὁ ψῆν) τὸ Θερμίδιον στίχοι τοῦτους καὶ πεπαίνειν. Idem verbum πεπαίνειν in eadem re Theophrastus adhibuerat, de Caus. Plant. II. c. 12. Ut hic in Edd. sic et apud Athen. legitur [nempe olim legebatur] ἵνα πεπαίνῃται, perperam: fructus alligabantur, ἵνα ὁ ψῆν τὴν βάλανον ἐσθύνον πεπαίνῃ, ad maturitatem perduceret. VALCK. — Vide Athenaeum nostrum, lib. XIV. c. 65. et Animadv. T. VII. p. 599. S.

Ibid. διημπύουσι τὰ τι ἄλλα, καὶ φων.) Haec artius inter se aptavi, quo orationi nexus rediret, secutus iudicium Salmasii in Solin. p. 738., et qui eum exscripsit, Bod. a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. II. c. 9. p. 115. Idem Corn. de Pauw, et Reiskio in opinionem venit. Vide et haec, quae Bod. a Stapel corrigenda cum Salmasio censuit, neque absurde, me arbitro. Primo τοῦτων τὸν καρπὸν, tum ἵνα πεπαίνῃ τι σφῶ ὁ ψῆν τὴν etc. Quarum mutationum utraque exigua est, et ad sententiam necessaria. Et hactenus doctissimis viris libens calculum addo. Quod vero uterque Pollucem et Hesychium erroris postulant, quoniam ψῆνας, καρπὸν τῶν ἀβήνων φωνίκων explicuerunt, vereor ut iusta sit actio. Theophractus certe, illi si rei sint, in eodem luto haeret, Epist. XVIII. in amore palmarum secutus Achillem Tatium lib. I. de Clit. Amor. p. 57. neque omni a lapsu immunem. Maius est, quod Herodoto impingitur: de culice, qui e mascula palma in feminae fructum intret, ut dactylum ad maturitatem perducatur et is tenacius haereat, monstro simile esse: quod in caprificatione usus introduxerat, id Historicum transtulisse imprudenter ad palmas: audiendum esse Theophrastum, doctum sua in arte hominem. Gravis accusatio. Ego vero Herodoto patronum dabo virum eruditum Iulium Pontederam, qui Bodaei a Stapel criminationes doctissime dispulit, ostenditque palmis per orientis plagas fructiferis, ne palmulas ante maturitatem amittant, per hos culices, sive τοὺς ψῆνας succurri. Herodotum testem fuisse oculatum, Theophrastum ex aliorum narrationibus de palmarum coniugio scriptitasse, Antholog. [sive de Floris natura, Patavii 1720.] lib. II. 32. p. 168. WESS.

— Pluribus haec exsecutus est Larcher in Notis ad h. l. S. **CAP. CXCV.** 6. *νομίας ἱρὴς ταμόμενοι*) Vide I. Brodaeum lib. I. Miscell. c. 10. et P. Leopardum Emend. XIII. 13. qui Boissium ac Vallam comiter in viam revoca-

runt. De subtilibus navibus culte Antiphilus Anthol. I. 57. p. 116. [Analect. Brunek. T. II. p. 176. n. 27.] WESS.

12. βίκοις Φοινικίους κατάγ. οἶνον) Adstipulor doctis viris, qui cum *Valla* Φοινικίον corrigunt. Frequens in oriente id vini genus. Xenophon Κύρου Ἀναβ. I. p. 54. Ed. Hutchins. οἶνον ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ Φοίνικος adpellat. Noster suo more Φοινικήιον II. 86. III. 20. Supra [I. 11.] ἀπιδῶσι cur deterius τῷ ἀπιδῶσι Med. habitum fuerit, non capio. Vide II. 86. WESS.

18. ὅως ζῶς ἐνεστι) Sic oportuit. Ζῶς Graecae dialecti formam non habet. Si σῶς fuisset, servassem. Noster IV. 76. ἦν σῶς καὶ ὕγιής ἀπονοστήσῃ: et saepe Attici scriptores, Sophocles Oed. Colon. 1205. Euripid. Hecub. 994. Plato Phaedon. p. 87. B. Vide Eustath. in Hom. p. 957. [p. 940. ed. Bas.] et Thomam M. in Σῶς. WESS. — Equidem ne σῶς; quidem probaturus eram, quod profecto non erat huius loci. S.

21. ἀπενεκέρυξαν) Quantillum erat litera transposita ascripsisse ἱπανεκέρυξαν: insuper sub praecone vendebant: postquam nempe διαθίωται τὸν φόρτον, — — τὴν κάλλειν πᾶσαν ἱπανεκέρυξαν. A Gronovio vulgatum [nempe ἀπενεκέρυξαν, quod in Var. Lect. adnotare oblitus eram] cum ἀπ.μπωλεῖν comparabat Clar. Abresch, Diluc. Thuc. p. 584. ἐγκηρύσσειν tamen Graecum esse mecum, opinor, negaturus: Thucydideum ἱπανέπωρον e lib. VI. c. 60. ab Hesychio et Suida enotatum, ad nostrum illud aptius respondet. Maxima voce utentes saepe dicuntur ἀναφωνῆσαι, ἀνακηρύσσειν, ἀνεπιεῖν. De praecone res vendendas proclamante ἀνακηρύσσειν bis adhibuit Herod. I. 196. Nostro tamen loco si Codices conspirarent in ἀπενεκέρυξαν. causae nihil esset cur repudiaretur verbum, interdum significans per praeconem vendere, vel vendenda voci subiicere praeconis, ὑπὸ κήρυκος vel ὑπὸ κήρυκι πωλεῖν: velut apud Demosth. contr. Aristocr. p. 436. §. 325. [p. 687, 23. ed. Reisk.] et in versu Comici Platonis, qui sic scribi debuerat ap. Harpocr. in voce, Σκευάρις δὲ κλέψας ἀπενεκέρυξ' ἐκθέρων. Menandri ἀπενεκέρυξεν Ammonius in voc. Κηρύξαι explicat ὑπὸ κήρυκι ἐπώλησε. Lysiae forte restituendum isto sensu verbum frequentat in Βίων πράξει Lucianus. VALCK. — Veram esse scripturam ἀπ' ὧν ἐκέρυξαν, quam noster cod. F. obtulit, neminem qui paulisper Herodotum triverit, dubitaturum esse confido. S.

CAP. CXCV. [1 seq. κισῶνι ποδ. λινῷ. *Lineae vestes* ab Herodoto dici non modo quae ex *lino*, sed et quae ex *gossypio* confectae erant, quum alii viri docti observarunt, tum Heeren in *Ideen über die Politik -- der alten Welt* T. I. p. 137. Caeterum simillimus Aegyptiorum vestitus apud Nostrum, lib. II. c. 81. S.]

2. εἰρήνιον κισῶνα) Bene Ask. Scriptor ipse VII. 91. καὶ κισῶνας εἰρήνιους ἐνδεδυκότες. Adde πῖλους εἰρήνιους IV. 73. et II. 81. Non adiungo, Strabonem omnia haec suo sermone repraesentasse lib. XVI. p. 1082. A.; id monere debeo, restitutam in integrum Aldi et plurimum schedarum scripturam esse. Quod Medic. dedit, hiulcum est, neque habet περιβαλλόμενος et ἔχων suum sibi fulcrum. [immo verbum ἐπενδύει, fulcrum satis commodum. Vide *Var. Lect.*] Solet Herodotus creberrime a plurali ad singularem numerum pergere et ad priorem reverti, uti c. 197. Mos idem aliis. Ecce ex Hesiodi *Aspid.* vs. 253 et seqq. de Parcis δὲ δὲ πρῶτον μιμάποιεν -- ἀμφὶ μὲν αὐτῷ Βάλλ' ὄνυχας, μεγάλους -- αἱ δὲ φρίνας etc. Quae huius loci structurae adcurate respondent. Poëtae deest ἐκάστη, cuiusmodi vox et hic ad sententiae complementum advocanda est, ac saepe aliàs. WESS.

CAP. CXCVI. 4. ὡς ἂν αἱ παρθέναι etc.) Legendum puto vel ὡς ἂν, aut, si quis illud praeferat, τοῖσι ἂν αἱ παρθένοι γινώσκοτο γάμων ὥραϊσι. Legitur lib. II. 85. τοῖσι ἂν ἀπογίνεται ἐκ τῶν οἰκητῶν ἀνθρώπων. De puellarum hoc apud Assyrios mercatu Nicolaus agit *Damasc.* Stobaei p. 293, 16. *Aelian.* Var. Hist. IV. [c. 1.] p. 328. et ibi Perizonius. Σαυρομάται περὶ πότον τὰς θυγατέρας πιπράσκουσι, Zenobius Prov. V. 25. VALCK. — Vulgatum ὡς ἂν, quod tenent libri omnes, percommode tueri locum suum poterit. S.

14. ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἰδῆς etc.) Duae si transponerentur voculae, meo quidem iudicio rectius ista cohaerent, hunc in modum scripta: ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσονται ἐπίγαμοι, οἳ δὲ εἰδῆς μὲν οὐδὲν εἰδέντο χρηστοῦ, οὗτοι αὖ χρημάτων τε καὶ αἰσχρονομίας παρθένοις ἐλάμβανον. VALCK. — Fluit multo lenior oratio, si coniecturam amplectaris. Reiskius maluit ἐπίγαμοι, οὐ μὲν τοι γ' εἰδῆς οὐδὲν εἰδέντο χρηστοῦ, εἰ δ' αὖ χρημάτων etc. WESS. — At et perspicua satis est vulgata scriptura, et mirifice convenit stylo Herodoti: quare, in librorum potissimum consensu, sollicitari non debet. S.

16. ὡς γὰρ δὴ διεξέλθοι ὁ κήρυξ) Vulgatum ὡς γὰρ δὴ οἱ
 ἐξέλθοι ὁ κήρυξ πωλείων mihi certe non placet. VALCK. —
 Reiskius corrigit sicut ante eum St. Berglerus, ὡς γὰρ διεξ-
 ἔλθοι ὁ κήρυξ: quo sententia paullo sit expeditior. WESS.
 — Et luculenta et necessaria haec nobis visa erat emen-
 datio, Wyttenbachio etiam probata in Notis ad *Selecta* etc.
 p. 354. Particulam δὴ tamen cum Reizio tenendam putavi.
 Potuerat dein scribi διὰ τῶν εὐειδιστάτων, qua structura
 utitur Noster III. 11, 12. sed perinde etiam cum accus.
 casu construi idem verbum potuit. S.

27. οὕτω ἀπάγεσθαι) Praeclare Medic. quamquam et
 sua venus est in lectione schedarum Ask. ἀν' ἀγέσθαι, a
 qua non multum Aldus recedit. [Vide *Var. Lect.*] Tritum
 est οὕτω in sententiae consecutione. Noster II. 92. ἐν κλιβά-
 νῳ διαφανέϊ πνίξαντες, οὕτω τρώγουσι: quibus usus est Georg.
 Raphelius ad Act. Apost. xx. 11. Alia conduxit Io. Taylor
 in *Demosthenis* Midianam p. 193. [in Appar. Reisk. Vol. I.
 p. 628.] WESS. — Sic Noster I. 94, 22. II. 100, 8. et
 frequenter alibi. In *Cebetis* Tabula c. 19. nostrae ed. iun-
 guntur ἴτα οὕτως, sequente ἀν particula, ut h. l. S.

30. ὁ μὲν νυν κάλλιστος νόμος etc.) H. Stephanus hic prae-
 postere quaedam collocata in Graecis esse exemplaribus pu-
 tavit; sensum esse: *Et haec quidem apud illos honestissima*
consuetudo erat, ne iniuria illas afficerent, neque in aliam ur-
bem abducerent. Verum ad haec usque tempora non permansit.
Cum quo non facio. Graeca bene habent. Quae sedem ille
migrasse opinatus est; sua statione everti non possunt.
 Scripserat, licuisse ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κώμης τὸν βουλόμενον ὠνε-
 σθαι. Itaque aliorum emtae abduci poterant, ac sic iniu-
 riis adfici: praeterea occupata urbe ab inimicis, eius rei
 amplior copia. Quare tenuiores καταπορεύειν τὰ θήλια τέκνα
 maluerunt, prorsus uti Lydi I. 94. WESS.

CAP. CXC VII. 1. Δεύτερος δὲ) Haec apta et nexa
 sunt cap. 196. init. ὁ μὲν σοφώτατος ὄδε: quali periodo lon-
 giore et alibi utitur. Post pauca [L. 5.] Reiskius, εἴ τις ἢ
 καὶ αὐτὸς -- ἔπαθε: nulla gravi caussa. *Plutarchus* eadem
 in re, εἴ τι πρόσφορον ἔχει παθὼν αὐτὸς ἢ παθόντα θεραπεύσας,
 T. II. p. 1128. E. Adde *Strabonem* XVI. p. 1082. [p. 746.
 Cas.] Nostri aemulatorem. Rudia medicae artis primor-
 dia tali ex veterum more haud pauci repetunt. Nomina-

vit nonnullos *Almelovenius* ad *Strabonem*, alios *Davisius* in *Max. Tyrii* Diss. XII. p. 540. WESS.

CAP. CXCVIII. 3. *περὶ θυνίμια καταγιζόμενον ἴζη*) *Etsi περὶ καταγιζόν II. 47.* posuerit, certae sunt schedae vetores, et iusta *Gronovii* opera. Alioqui locus *Heinsianae* coniecturae, qua *παρὰ θυνίμια* voluit, obportunus esset. Dedit eam *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. Adtigit et haec *Strabo* XVI. p. 1081. [p. 745. ed. Cas.] Io. autem *Spencerus* hunc et non dissimilem lustrationis in *Hebraeorum* iure ritum ex *Aegypto* arcessit, suo tamen arbitrio et sine teste, *Leg. Hebraeor.* lib. I. 8. p. 257. Egregie *Theano* rogata, *ποσταία γυνὴ ἀπ' αἰδέως καθαρίει, ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, εἰπὶ, παραχρῆμα· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοθροῦ οὐδέποτε*, in *Stobaei* Sermon. LXXII. p. 443. et *Diogen. Laërt.* VIII. 43. cum *Menagii* observatione. WESS.

CAP. CXCIX. 8. *στρίφανον --- θώμυγος*) *Strabo* θώμυγος δ' ἔστιπται ἐκδοτῇ, hoc ex loco, XVI. p. 1081. c. Referrunt huc, neque iniuria, ex Epistola, quae *Ieremiae* tribuitur, versum 43. αἱ δὲ γυναῖκες περιβιβάσαι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθονται. Conveniunt egregie, et turpem harum muliercularum morem describunt; uti copiose docuit *Nic. Bondt* V. C. in docta Dissert. ad eam Epistolam, quam me suasore scripsit et duce defendit. Θώμυγος sunt σχοινία. Quod *Noster* I. 26. de *Ephesiis*, urbem suam *Dianae* consecrantibus, *ἱερέαις ἐν τοῦ νηὸς σχοινίον ἐς τὸ τελεῶς*, id *Polyaeno* VI. 50. θώμυγος συνάψαι τοῖς κίσσι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης, pariterque *Aeliano* Var. Hist. III. 26. WESS. — Vittam sive fasciam in funiculi modum tortam intelligebat *Heyne* in commentatione De *Babyloniorum* instituto religioso, ut mulieres ad *Veneris* templum prostarent; inter Commentationes Societ. Reg. Götting. T. XVI.

11. *διέκοδοι πάντα τρέπον ὁδῶν ἔχουσι*) πάντα τρέπον διανέχουσι, i. e. διήκουσι, Cl. *Reiskius*, quem sua correctione frui patior. WESS. — Vocabulo τρέπος de directione qua ducitur linea etiam alibi utitur *Noster*. Potest autem constructio istorum verborum duplici modo intelligi: sive, ut accusativi πάντα τρέπον pendeant a verbo ἔχουσι, quemadmodum II. 108, 13. dictae videri poterant διώρυχες -- παντείους τρέπους ἔχουσαι: sive potius, ut verbum ἔχουσι absolute positum intelligatur, tendunt, directi sunt, ducti sunt transitus, sicut c. 180, 12. 181, 12. et saepe

alibi; quo ita posito, consequens est, ut πάντα τρόπον intelligamus κατὰ πάντα τρόπον, quomodo c. 189, 17 seq. habemus διαφυγὰς - - τιτραμμένως πάντα τρόπον. Vocab. ὀδῶν si hinc abesset, nemo desideraturus erat: neque tamen opus est ut ei hic locus invideatur. S.

[16. Μύλιττα) Conf. cap. 131, 12. ibique notata. S.]

23. ὅσαι μὲν νυν εἰδὸς τι ἱπαμμέναι εἰσι) Vertebatur, quotquot forma et proceritate potuerunt aliquos capere, ex ἱπάπτομαι: sed qui id fieri possit, fateor me ignorare: debuit sane Herodotus, hoc si voluit, alia verborum structura sententiam declarare: praeterea VIII. 105. παῖδες εἰδὸς ἱπαμμένοι, pueri sunt forma praediti, quales et haec mulierculae. Laudo tamen Medic., quem levi auxilio iuvabam olim, πεπαμμένοι legens. Sunt εἰδὸς πεπαμμένοι, quae pulcritudinis possessionem, ut sic dicam, habent, siye forma elegante instructae. Heychius πεπαμμένος, κικημένος. Sic πεπαμμένος νόσον, de aegro, Aeschilo Agam. 844. et Φρόνημα παῖσι δόσθιον πεπαμμένη, Choëph. 189. In Philostrato, Vit. Apoll. VIII. 26. p. 307. de Scythiis, οἰκίας τι ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν πίπτανται: scribi oportuerat πίπταντες: quae enim adscripsit Cl. Olearius, aliena sunt. Ἀθροῦπον πολλὰς οἰκίας πεπαμμένον dabit Themistius Or. XXIV. p. 307. A. Neque suspicioni diversior nocebat casus: cui Pempeli succurrebat fragmentum in Stob. Serm. LXXVII. p. 460. σιμνὸν γὰρ τι καὶ θείας φύσεως πεπαμμένον ἀμὴν τὸ τῶν φυτῶν ἰδρυμὰ ἐστίν. Nunc coniecturae non admodum indulgeo. Ἐφημεύου sive ἱπαμμένοι εἰδὸς vi verbi ἱφῆσθαι erunt formosae, quae speciem sibi aptam et quasi connexam habebant. Convenit, quod hac origine manavit, Coelum stellis fulgentibus aptum ex Ennio, et Lucretii vestis purpurea, atque auro signisque ingentibus apta. Plura Cario in Gellii l. 15. Mox ἀπαλλάσσονται refinxī; sic enim plerumque solet. WESS.

[26. τρίτεια καὶ τετράτεια - - χρόνον) Non continuum tempus indicari coniectabat Heynius l. c. p. 33. sed certos fuisse dies festos, quibus ad religionem solvendam templum adirent mulieres. S.]

27. καὶ τῆς Κύπρου etc.) In more illic habebant, ἱταμμεῖν τὰς ἐκτῶν κόρας ἀφοσιῶν, uti Athenaeus loquitur lib. XII. 3. p. 516. B. Non repeto, quae de Amathusiis Paphiisque Io. Meursius conduxit, Cypri lib. I. 8. et II. 15. WESS.

CAP. CC. 6. σῶσι διὰ συνδόνος) *Incernunt per linteam*, ut recte cepit P. Leopardus, Em. VII. c. xi. Huc respiciens *Etymologus* p. 710, 41. Ἡρόδοτος, inquit, τοῦ σῶ τοῦ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν Σῶσιν, ἀντὶ τοῦ σήθουσι. Reperiuntur et νῶσιν, ἀντὶ τοῦ νήθουσιν, et alia huius generis apud Atticos plurima. VALCK.

CAP. CCI. 5. ἀνρίαν δι' Ἰσσηδόνων) Confer lib. IV. 26. Turpis error Philostrati est, Heroic. c. 5. p. 704. ubi ἱλᾶσας γὰρ Κῦρις ὑπὲρ ποταμὸν Ἰστρον ἐπὶ Μασσαγίτας τε καὶ Ἰσσηδόνας etc. quasi ultra Istrum atque in ipsa Europa Massagetarum et Issedonum sedes fuisset. Adde *Ammianum* XXIII. 6. in simili luto haerentem. WESS. — Conf. Cellarii Geogr. Ant. III. 21. p. 837. S.

CAP. CCII. 1. Ὁ δὲ Ἀράξης λέγεται καὶ μίζων καὶ ἱλᾶσων εἶναι etc.) Nescio quid Cl. Reiskium inpulerit, ut in priore καὶ nomen magni et clari fluvii abditum esse decreverit. Potest utique omne flumen certa quadam ratione minus alio et maius esse. Verum id Noster spectasse non videtur: narrat diversas discrepantium opiniones, quarum aliae maiorem Istro, minorem aliae Araxem perhibebant. [forsan, quod alii alium fluvium Araxen intellexissent.] Namque omnia, quae de eo amne prodidit, ex auditione accepit, minime fida; tametsi, uti videtur, ipsius Araxes sit Rha sive Volga. Vide Ionae Hanway Itinera, lib. I. 10. WESS. — Vide mox ad l. 16. S.

9. πῦρ ἀνακαύσωνται) Herodoteum est πῦρ ἀνακαύσασθαι. Hinc, ut suspicor, edoctus istum adtigit Massagetarum morem Maz. Tyr. XXVII. 6. νήσαντες πυρὰν, θυμιῶντες εὐώδεις βοτάνας, περικαθίσαντες ἐν κύκλῳ τῇ πυρᾷ, ὥσπερ κρατῆρι, ἐνώχουσιν τῆς ὁδοῦς etc. Ad quem locum Dionis Cbryseus verba Dan. Heinsius excitavit p. 61. Similis quaedam Scytharum consuetudo memoratur Herod. lib. IV. c. 75. VALCK.

11. καταγιζομένου τοῦ καρποῦ) Optime Med. et Ask. Vitium, quod Aldinum occuparat, odoratus H. Stephanus est in Vociß. Herodot. et *Iungermannus* ad Polluc. I. 26. Herodotus secum consentit, [sic enim I. 185, 11. et alibi.] sermonisque usus adstipulatur. *Aelianus*, de Animal. X. 50. πολλῶν δὲ ἐκ' αὐτὸν καταγιζομένων θυμάτων --- ἐξάπτεται: et XIII. 21. τοῦ ἔρματος περιλὼν ὀλίγον καθήγειν ἐπὶ πυρός. lunge

Platonem in *Critia* p. 119. fin. et agnosces *Serranum* errare. WESS.

16. Ὁ δὲ Ἀράξης ποταμὸς ῥέει μὲν etc.) Carpit haec *Strabo* XI. p. 803. [p. 531. ed. Cas.] quaedam *Nostro* adfingens, quorum ille auctoritatem defugit. [*Strabonis* verba haec sunt: *Φησὶ γὰρ* (sc. *Herodotus*) *ἐν Μαιωτῶν αὐτὸν ῥέοντα, εἰς τετραράκοντα ποταμοὺς σχιζέσθαι, μετίζειν δὲ Σκύθης καὶ Βακτριανούς*. Tum adiicit *Strabo*, *Callisthenem* quidem in his secutum esse *Herodoti* rationem.] In *Araxis* fluvii ortu credibile fit, *Herodotum* esse falsum. Si fontes fuerint in *Matienis*, oportet *Mediae* [aut *Armeniae*] flumen illud detur. Longe vero extra *Mediae* fines *Massagetae*, *Issedones* et *Scythae*, quos eiusdem amnis accolas *Diodorus* II. 43. statuit, habitarunt: praeterea in omni *Media* nullum eiusmodi flumen, quod tot ostiis *Caspio* mari iungatur. Congruunt pleraque omnia, si *Matienos* montes excipias, fluvio *Volgae*, qui et amplissimus et diversis oribus in *Caspium* mare exoneratur. Ostia ad octoginta et amplius, quae insulas ingentes incingunt, memorat *Ampl. Nic. Witsenius* in *Tartariae* Descriptione Belgica p. 700. Amnis olim *Ros*, *Ras*, *Aras* adpellabatur; unde Graecorum Ἀράξης quo etiam titulo plures orientis fluvii insignes sunt: de quibus, sicuti et de hoc *Araxe* sive *Volga* *Ampl. Bouherius* Diss. *Herodot.* cap. 18. p. 190. et prior eo *Th. Sig. Baierus* in *Origin. Scythic.* Commentar. *Petropolit.* T. I. p. 393. Id mirum accidit, animadversum non esse verborum, in *Aristotelis* *Meteorol.* I. 13. [T. I. pag. 545. ed. Du Val.] transpositionem, factumque adeo, ut nunc ibi *Araxes*, cuius partem perhibet *Tanaim*, derivetur ex *Indiae* monte *Parapomiso*, errore mirifico. Verum *Philosophi* verba, καὶ ὁ Ἀράξης τούτου δ' ὁ Τάναις ἀποσχίζεται μέρος ὦν εἰς τὴν Μαιωτὴν λίμνην, collocata olim fuerant post *Caucasi* montis mentionem et amnium inde devolventium, ante voces καὶ ὁ Φάσις. Postulare seriem rei et orationis eam verborum istorum migrationem, agnoscet qui *Philosophum* consuluerit. Mihi longiori esse non licet. WESS. — Quod de *Aristotelis* loco obiter *Wesselingius* monuit, id vellem expensum excussumque fuisse a doctissimo de *Sainte-Croix*, *Philosophi* verba citante in *Exam. Crit.* etc. pag. 693. sed satis ibi habente monuisse, errorum illa

plena esse. Mihi videtur *Aristoteles* illum falso nominatum a Macedonibus *Tanaim*, qui *Iazartes* erat, (de quo conf. quae olim ad *Polyb.* X. 48. notavimus) cum vero *Tanai* confudisse miscuisseque. Ad *Araxen* fluvium quod spectat, *Nostro* hic et alibi memoratum, diversissimas in partes viri docti abierunt. Libro IV. quidem cap. 11. ubi *Scythae* *Asiam* olim incolentes, a *Massagetis* pulsī, traiecto *Araxe* fluvio in fines *Cimmeriorum* abiisse memorantur; ibi *Heerenio* adsentior (*Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. I. pag. 885.) vix posse de alio fluvio quam de *Wolga* cogitari. At, usque ad *Wolgam* penetrasse *Cyrum*, parum est probabile: et post *Wesselingium* nemo, quod sciam, nisi *Larcherus*, hunc *Araxen*, de quo h. l. agitur, qui *Massagetarum* fines a *Cyri* imperio disterrnavit, *Wolgam* intellexit. Extant super hoc *Herodoti* loco disputationes trium Academicorum Parisiensium in *Hist. de l'Acad. des Inscript.* T. XVI. p. 69-85. Horum unus *De la Nauze* p. 69 seqq. contendit, et hic, et IV. 11. et IV. 40. ubicumque *Araxen* fluvium *Herodotus* memorat, nulum aliū ab eo dici, nisi *Armeniae* fluvium, geographis omnibus sub hoc nomine cognitum, qui ab occidente in *Caspiū* mare influit. Cui duo alii docti viri, *De Guignes* ibid. p. 76 seqq. et *Danville* p. 79 seqq. firmissimas opposuerunt rationes; quibus iam olim persuasi, quum alii, tum *Is. Vossius* ad *Mela* III. 5. p. 803. et *Cellarius* *Geogr. Antiq.* III. 21. p. 829. evicerant, ad orientem *Caspīi* maris quaerendum hunc *Herodoti* *Araxen* esse. Ac hi quidem omnes *Ozum* fluvium hunc esse statuerunt. Rectius vero *Heeren* l. c. pag. 912. (quum aliis rationibus motus, tum quod *Ozus* apud Nostrum *Aces* est, III. 117, 8.) fluvium magis septentrionalem *Iazarten* h. l. intelligit: cum quo congruit, quod ad *Iazarten* a *Cyro* conditum oppidum memoratur, cui *Κυπρόχαρα* nomen; de quo *Cellarius* pag. 834. et 836. Atque in eandem partem (*Iazarten* hic esse intelligendum) *Danwillius* etiam inclinabat l. c. p. 84. et *Geogr. Anc.* T. II. p. 308. qui etiam in *Tabula Orbis antiqui* anno 1763. edita lacum illum ab oriente maris *Caspīi*, hodie sub nomine *Aral* notum, hoc titulo insignivit, *Paludes recipientes Araxem apud Herodotum*. Eiusdem sententiae patronum se professus etiam est solertissimus *Geographus*

Barbié Du Bocage, (in *Commentatione Examini critico etc.* auctore *de Ste-Croix* adnexa, p. 829.) atque secum sentire celeb. *Rennel*; cuius librum *Geographica Herodoti* illustrantem mihi praesto non esse doleo. Quo magis miratus sum, quum *Mannertum*, virum de notitia orbis antiqui praeclare meritum, vidi cum Parisiensi olim Academico *De la Nauze* facientem, contendentemque et hic et alibi, ubicumque *Araxen* nominat *Herodotus*, *Armeniae Araxen* esse intelligendum, T. IV. pag. 87. et 90. et T. V. Part. II. pag. 209 seqq. Qua quidem in sententia etiam doctissimum *De Ste-Croix* fuisse, ex *Larcheri* ad h. l. annotatione intellexi. Quibus hoc unum aliquatenus favere videri poterat, et ne id quidem magnopere, quod in *Matienis* ortum capere *Araxen* ait *Noster*: qui scilicet hac in re Armenium *Araxen* cum altero illo, qui *Iaxartes* est, confudisse videtur. Nam, quod ad aliam rationem spectat qua illi nituntur, quod apud eundem *Nostrum* IV. 40, 6. ὁ Ἀράξης ποταμός dicitur ῥέων πρὸς ἡλίου ἀνατολὰς, quod vulgo interpretantur *contra solem orientem fluit*, quam et ego versionem imprudens secutus sum; potuerant quidem per se verba Scriptoris in istam accipi sententiam, quemadmodum apud eundem v. gr. IV. 49, 3. et 10. et 12. ῥέοντι πρὸς βορρῆν αἰμὼν dicuntur fluvii *versus septemtrionem decurrentes*: eaque interpretatione adducti etiam duo ex Parisiensibus Academicis quos supra nominavi, *De Guignes* et *Danville*, hactenus adsensi sunt collegae, ut isto loco, IV. 40. de Armenio *Araxe* loqui *Herodotum* censerent. At res ipsa docere poterat, falsam ibi esse istam interpretationem, reddendaque ibi graeca verba his latinis debuisse, *ad orientem* (sive, ut latine rectius dicam, *ab oriente*) *fluens*, nempe ab oriente Caspii maris. Sic sane ibid. IV. 40, 3. τὰ πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατέλλοντα, sunt *regiones ad orientem* (in *partibus orientalibus*) *sitae*: eademque notione I. 201, 4. αἱ εἰς οὐκ ἐκκείμεναι πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολὰς. Et c. 204, 1. et 3. habes τὰ μὲν πρὸς ἐσπέρην τῆς Θαλάσσης ταύτης, et τὰ δὲ πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατέλλοντα, qua parte sedes sunt *Massagetarum*, quos *Araxes* fl. a Cyri ditione separat. cf. c. 206, 11 seq. Similiter *Πυρρὸς* fluvius, IV. 48, 10. unus ex illis quinque qui e *Scythia* decurrentes (adeoque a septemtrione) in *Istrum* influunt, dicitur πρὸς ἡῶ ῥέων, non quod

versus orientem dirigatur eius cursus; sed quod ille magis, quam caeteri ad orientem, ab oriente sit, et in ea parte Istri, quae maxime orientem spectat, in hunc fluvium incidat; contra Tiarantus ibid. memoratur magis ad occidentem vel ab occidente esse, πρὸς ἰσπείρης μᾶλλον: nam πρὸς praepositio ista notione promiscue cum genit. et cum acc. casu construitur, ut IV. 17, 11. et 13. JV. 122, 8. et frequenter alias. Denique de verbo βέιν observemus, quum βέιν dicitur fluvius, non continuo de cursu fluminis, et de directione cogitandum esse qua flumen decurrit: sed quemadmodum, ubi de situ oppidi vel regionis agitur, καίτοι dicimus, aut ὥκεται, aut simile quid; sic quum de fluvio quaeritur qua parte, quave in regione sit, in hac aut illa regione fluere (βέιν) illum dici. Priori verbi notione dicendum erat βίαν ἀπὸ ἡλίου ἀνίσχοντος, posteriori notione nullo incommodo eandemque in sententiam dici potuit βίαν πρὸς ἡλίον ἀνίσχοντα. Est vero praeterea in hoc loco, in quo versumur, aliud quidpiam quod viros nonnullos doctissimos, et in his ipsum Wesselingium nostrum, aliquatenus turbavit; scilicet quod verba illa (L. 18.) στόμασι δὲ ἐκτείνονται τισσιμάχοντα (ubi quidem de numero dubitatio quaedam subnasci poterat) ita interpretati sunt, quasi Herodotus diceret, per quadraginta ostia in mare Caspium influere illum amnem: quod quidem prorsus contra est, quum disertè ille doceat, caeteros alveos in paludes et lacunas exire, nonnisi unum in mare influere. Ex quo satis adparet, ἐκτείνεσθαι non de ostiis in mare se exonerantibus debere accipi, sed de rivis e quadraginta orificiis scaturientibus et magna vi erumpentibus. Sic ἐκτείνονται ἐκ μυχῶν παγὰ apud Pindarum, Pyth. I. 40. S.

23. βέιν διὰ καθαροῦ) Insolens haec dictio visa nonnullis fuit, mihi nullo modo. Omnia amnis ostia, praeter unum, in paludes et stagna lutosa evolvebantur: illud διὰ καθαροῦ, videlicet τόπου, labebatur, minime turbidum et limosum. Tale de Borysthene IV. 53. βέιν τε καθαρὸς παρὰ θολαροῖσι. Neque dissimile, si dicendi genus adtendas, βῆναι ἐν καθαροῦ Sophocleum, Oedip. Col. 1646. et Homeri 'Ιλ. κ'. 199. ἰδριόωντο 'Εν καθαροῦ: tum 'Ιλ. ψ'. 61. Restitutum in pristinam stationem paullo supra [L. 20. conf. Var. Lect.] est κατεκίεσθαι. Vide Horrei Observ. Herod. p. 115. WESS. — διὰ

παδαροῦ commodius intelligetur per loca ubi nullum obstat impedimentum. Conf. VII. 183, 6. et Aristoph. Eccl. 320. S.

24. ἡ δὲ Κασπία θάλασσα etc.) Verissime Noster, cui patria facit Aristoteles Meteorol. II. 1. et Diodorus Sicul. XVIII. 5. Ceteri fere omnes ex oceano septemtrionali Caspiū mare influere tradiderunt, imprudenter horum ducum vestigia deserentes. Vid. Casaubon. in Strabon. XI. p. 773. [p. 507.] Vossium ad Melam III. 5, 16. Πᾶσαν [l. 26.] revocavi in suam sedem. WESS.

CAP. CCIII. 6. καὶ πλεῖσθι μέγιστον) Gronov. bene. Aristoteles de Caucaso: Meteorol. I. 13. ὁ δὲ Καύκασος μέγιστον ὄρος --- καὶ πλεῖσθι καὶ ὕψει: tum post pauca τοῦ δὲ πλεῖσθους (σημεῖον) ἐστὶ πολλὰς ἔχει ἑδρας, ἐν αἷς ἔθνη κατοικεῖ πολλὰ. Quem philosophi locum adscripserat et Berglerus. Nec convenit tamen omni ex parte. Aristoteles πλεῖσθους retulit ad incolentium multitudinem et sedes. Noster latissimam eius amplitudinem et vastitatem spectavit. Mox cap. 204. πεδῖον ἐκδένεται, πλεῖσθους ἀπειρον ἐς ἀποψιν: et IV. 123. Statim [l. 8.] τὰ πολλὰ πάντα artissime iunxi, uti lib. II. 35. WESS. — Nempe olim importune post πολλὰ comma erat insertum. Poterant autem τὰ πολλὰ πάντα videri ἔθνηα dici, quomodo nos cum aliis accepimus: rectius vero absolute et adverbialiter posita illa formula τὰ πολλὰ πάντα accipietur, ut τὰ πολλὰ idem valeat ac ὡς ἐπὶ πολὺ, plerumque, ut plurimum, plurima ex parte, et adiecto vocab. πάντα, longe plurimum, longe plurima ex parte; scil. nullā fere aliā re vitam sustentant, nisi fructibus sylvestribus. Conf. Schaeferum ad Bosii Ellips. p. 427 seq. et qui ibi laudatur Hemsterh. ad Luciani Dial. Mort. I. 2. Conf. Nostrum V. 67, 6. S.

11. ζῶα ἑωυτοῖσι ἐς τὴν ἐσθῆτα ἐγγράφειν) Herodoto, sicuti Eustathius monuit in Iliad. p. 626. [p. 481, 6. ed. Bas.] ζῶα γράφειν et γράφασθαι ex vetere more est pingere, uti IV. 88. Hoc si valeat, variis coloribus et picturis vestes infecerunt Caucasii. Strabo in eam sententiam verba retulit, τὴν δ' ἐσθῆτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίστοις Φαρμάκοις, δυσέκτηλον ἔχουσι τὸ ἄνθος, lib. XI. p. 781. [p. 513. ed. Cas.] Sed dubito, an iure fecerit. WESS. — Ad Massagetas retulit Strabo quāe de Caucasiis hic tradit Noster. Caeterum, cur dubitarit Wesseling. recte-ne sententiam verborum

Herodoti expresserit, non video. ζῶα ἑννιάσθην perapte uno verbo ποικίλλειν potuit reddi. ζῶα figuras dici et imagines cuiuscumque generis, supra ad c. 70, 5. monui. Priscus vocabuli usus etiam sequiore aetate in nomine ζωγράφος, pictor, supersuit. Apud Polyb. XXXI. 3, 10. ζωρὰ dicuntur vestes pictae, variegatae. S.

CAP. CCV. 2. Τόμυρις ἡ τῆς οὐρα) Patet ex Suida, in reginae nominis principio scripturae constantiam non fuisse. Lucianus Contempl. c. 13. Τόμυρις ἡ τῆς οὐρα, ubi praeclare hac de regina et nominis scriptione T. Hemsterhusius. Codices Herodoti nihil variant; in Iustini, Frontini, Valerii M. schedis discordia viget, qua de Oudendorpius ad Frontin. II. 5, 5. Recte P. Burmannus Secundus Anthol. Latin. II. Epigr. 6. edidit, Quam Tomyris turbata valet, cognovit in utre, nimirum Cyrus. WESS.

8. ἰσοῦτε - - - στρατὸν) Ita oportuit. Κρῖτες - - ἰσοῦτε στρατὸν ἐς Καππαδοκίαν I. 71. Verum crebro librarii imprudentes mutatum iverunt, veluti III. 3. et 56. IV. 83. atque alibi, at contra tabulas. WESS.

CAP. CCVI. 6. ἀνίχεν ὅρων ἀρχοντας) Si οὐρανός esset, fors melius haberet. Docet Strabo Massagetarum plures loca montana habuisse, lib. XI. p. 780. Tomyrin praeterea Cyro posuisse in montibus insidias Iustinus auctor est I. 8. Hoc amplius, οὐρανός, terminus, Ionibus ψιδεῦραι, teste Eustathio ad Iliad. p. 149, 15. Sed nolo contra mssos niti. Mox [L. 9.] προθυμίας optime Paris. A.; id postulat linguae genius ex προθυμία. Aldi operae dederant προθυμίας errantes: cuius ibi tonus verbi innuit in scripto libro προθυμίας fuisse. Ex Aldo error late ad omnes editos manavit, L. Küstero in Clerici Bibl. Vet. et Nov. T. V. pag. 407. bene monente. WESS. — Mireris quid sit quod in illa dictione ἀνίχεν ὅρων desiderarit Wesselingius, quum praesertim iam c. 80, 22. simillime dictum viderimus οὐκ ἀνίχεται ὅρων. Sed et alibi apud Notastrum eadem prorsus formula occurrit, de qua vide Valckenar. ad lib. V. c. 19, 15. Neque vero probari posse id, quod de Aldina scriptura προθυμίας idem Vir longe doctissimus pronunciavit, intelligetur ex his quae in Var. Lect. a nobis adposita sunt. S.

9 et seqq. φέρι, μόχθον μὲν - - - ἄφερι) Omnia ista Reis-

hinc suo deposita loco negat: sedem olim habuisse et occupare rursus debere post τὸ τῷτὸ τοῦτο ποίει, atque hunc quidem ad modum, φίτε, ἡμῶν ἀναχωρησάντων - - - σὺ τῷτὸ τοῦτο ποίει, μόχθον δὲ, τὸν ἔχεις ζευγνύς etc. Mihi opera displicet, quippe voluntaria et nimium audax. Bene Tommyris, omitti posse aerumnosum laborem iungendi struendique pontis, admonet: se tridui itinere retro cessuram, facilemque adeo amnis traiectionem ratibus et navigiis, citra eum laborem, Cyro fore. Max ποῖος [l. 17.] ex schedis probavi. WESS.

CAP. CCVII. 6 seq. παθήματα - - ἀχάρματα) Potuerat ἀχάρματα sedis possessionem tueri. Homer. Odys. Θ'. 236. ἐπὶ οὐκ ἀχάρματα μεθ' ἡμῶν ταῦτ' ἀγορεύεις. i. e. ut in scholiis, ἀνδρῶν. Hesychius Ἀχαρίσττον, ἀχαριώτερον, quod firmat verbis poetæ Odys. γ'. 392. Quia tamen potiores scripti ἀχάρματα praeferunt, eos non desero. Dant Codices VII. 156, συνολημα ἀχαριώτατον. Corrigit Mos. Solanus ὡς δὲ καὶ ἀχάρτος εἰμι suo periculo, in Luciani Merced. Cond. cap. 30., ubi ex margine Aldinae meae ἄχαρις praestiterat. Εὐχάρτος Xenophontis, Appiani, Aeliani, et praescripta Hesychii verba, analogiam vocabuli roborant. Vide ad Diodori XVIII. 28. WESS. — Videri poterat proverbialiter dictum, Παθήματα μαθήματα: et miratus sum nihil tale apud Paroemiographos reperiri. S.

11. κύκλος τῶν ἀνθρωπίνων ἑστὶ etc.) Aristoteles Problem. Sect. 17. p. 129. haec spectasse videtur, καθάπερ καὶ Φασὶ κύκλον εἶναι τὰ ἀνθρώπινα. Vidit hoc et Herodoto suo adscripsit Schurzfleischius, sicuti ex Cl. Walchio accepi. Amant hoc genus et Latini, sed varie. Seneca Cons. ad Marc. cap. 15. Sed videlicet it in orbem ista tempestas. Aliter Hilarius Pictav. lib. II. ad Constantium Imp. c. 4. Orbem aeternum erroris et redeuntis in se semper certaminis circumtulit. Vide Gronovium. WESS. — At nihil, quod huc faciat, apud Gronov. reperies, nisi quod orbem illum reipublicae huc trahat, Ciceroni memoratum, ad Attic. lib. II. Epist. 9. et 21. S.

22. μήσας τοὺς ἐναντιοῦμένους) Hoc esse unicum in Herodoto exemplum huius sic compositi verbi: per reliqua non occurrere nisi simplex ἀντίω, adscripsit, ut Mediceo faveret, vir Celeb.; cuius illi memoria decreti utique evanuit, cum ἐναντιώθημι [ἐναντιώθη] ex illo libro reposuit VII. 10.,

3., motus Artabani verbis sect. 4. eiusdem capituli, καὶ γὰρ καὶ ἵκαντ' αὐτῶν τοὶ θύλας. Fugerunt eundem ista VII. 49. καὶ δὴ τοὶ οὐδενὸς ἵκαντισμίνου. Quae satis sunt ad compositum retinendum, pariterque patefaciunt, quanta cautione, ne similis peccati rei evadamus, et quanta indulgentia, si quid ab aliis tali in re aberretur, uti, aequum sit. [Caeterum vide *Var. Lect.* ad h. l.] Quae haec anteverunt, [l. 21.] τῶν γὰρ ἀντιθέσων, tangit versatque P. Horreus Obs. Herod. c. 19. WESS.

25. ὑποχωρῆσαι τῆς χάρις) Amplector *Mediceum*. Non sum nescius, *Horreum* animose stetisse pro vetere τῆς μάχης, Obs. Herod. c. 16. Verum, quod bene Gronov., nihil de pugna praecessit liquido, neque eam Cyro Croesus suadet: immo vero, ut in reginae Massagetarum fines transeat, et positis insidiis ad flumen Araxen se recipiat. Obportunum est ad dictionis habitum *Demosthenis* celebre dictum pro Coron. p. 162., quo tamquam emblemate *Diodorus* seriem scriptionis distinxit, XVI. 85. τότε ἐν τῷ Πύδωνι -- οὐκ εἶχα, οὐδ' ὑπεχώρησα: neque alienus *Luciani* in *Tox.* locus c. 36., de quo *Abreschius* recte *Lect. Aristaen.* lib. II. p. 186. iam, si cum viro Reverendo [*Horreo*] mox διαβάνα [l. 26.] instauratum velis, non contentiose obnitar. Certe περιγίνεσθαι servari debuit. WESS. — At nec spernendus aoristus περιγινέσθαι. S.

31. τῶν προβάτων ἄφ. πολλά) *Laurentius magna vi pecorum mactata*; cuius versio moveri non debuerat. Πρόβατα olim πάντα τὰ τετραπόδα dicebantur. Vide Schol. in *Il.* E. 124. *Herodoti* loca non adnumerabo; in quis saepe oves intelligunt, uti hic Gronov. De *Hippocratis* more multa *Galenus* in librum de Articulis. p. 587., multa quoque *Eustachius* ad *Erotian.* p. 92. [p. 502 seq. ed. Franz.] et *Foësius* in *Oeconom.* [voc. Πρόβατα.] Haec tenuia videntur, nec recusant tamen adponi. WESS.

CAP. CCVIII. 1. Γινώμαι μὲν αὐταὶ συνέστασαν) *In medium venire* in Latinis, ex Gronovii opinione. Paene puto contrarias indicari, ut erant, sententias. Tales συνστήκῃσι γινώμαι VII. 142., dissentiente Porto. Tale IV. 132. συνστήκει δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἢ Γοβρύῳ, in insatis. Tum VIII. 79. συνστηκότων τῶν στρατηγῶν, contra se consistentibus ducebis. WESS. — Conf. I. 214, 10. Haud male *Valla* h. l. in discussionem venire. S.

16. τῷ περ τὴν βασιλικὴν ἰδίῳ) Solebat rex Persarum bellum ingressurus, ob incertum expeditionum successum, ex lege successorem designare, uti est VII. 2. Neque hoc neglexit *Brisson*. *Regn. Pers.* I. 9. *WESS*.

CAP. CCIX. 6. τῷ Ἀρσάμεος) Sic bene: vide VII. 11. et 224. In somnio Cyrus explicando nimius est. Vanae artis consultissimus *Artemidorus* censet id genus πλουσίαις καὶ τοῖς μέγα δυναμένοις ἀρχὰς περιποιεῖν, *Onirocrit.* II. 72. uti *Dario* contigit. *WESS*.

[23 seq. ποῖες, ὅπως, ἐπεὶν - - ἐκεῖ, ὡς μοι etc. Aut ὅπως aut ὡς abesse poterat: sed ὡς post parenthesin ex abundantia adiicitur, quasi latine dicas, ut, inquam, mihi etc. Nisi pro ὅπως, οὕτω legas; qua tamen novatione nil opus est. S.]

CAP. CCX. 2. τῷ δὲ ὁ δαίμων) *Exquisitum* illud et *delicatum* [τῷ δὲ οἱ ὁ δαίμ.] quod ex *Med.* receptum erat, vix ulli adgnoscent et sentiunt. Si τῷ δὲ aut τῷ δὲ cum *Reiskio* et *Valcken.* malueris, constabit oratio: praecessit *Kῦρος* μὲν. Porro [I. 4.] ἀμειβεται ὧν restitui: neque enim simili in dictione casum tertium amant. *WESS*.

11. χρῆσθαι αὐτῷ τοῦτω ὁ, τι etc.) *Gelo* in *Aeliani* Var. XIII. 27. καὶ δίδωμι χρῆσθαι ὁ, τι βούλεισθε. *Scriptorum* codicum τοῦτο ὁ, τι σὺ βούλει animum advertit. An plenissimam dictionis structuram exhibere voluerunt? Mox cap. 215. οὐδ' ἀργύρῳ χρέωνται οὐδέν: et II. 108. τοῦτω μὲν ταῦδε ἐχρήσατο. *Libanius* Or. X. p. 288. v. καὶ περὶ τοῦ τί χρήσεται τὸ σῶμα τοῦ πολεμίου σκοποῦντα. Ubi τῷ σώματι alius mallet fortasse. Sed lege *Hutchinson.* ad *Xenophont.* *Agasil.* p. 84. *WESS*. — Haud cunctanter recipi τοῦτο debuit, intelligendo κατὰ τοῦτο. Itaque τοῦτο ὁ, τι idem valet ac οὕτω ὡς. S.

CAP. CCXI. [3. καὶ Περσέων τοῦ καθ' αὐτοῦ στρατοῦ) *Valla*, cum expedita manu. *Gronovius*, cum integra et pura exercitus parte, quod tenuit *Wess*. Mihi adiectum vocab. Περσέων, quod commode abesse alioqui poterat, indicare videtur, eam intelligendam exercitus partem, quae ex puris putis Persis maxime composita erat. S.]

8. κληθέντες δαίνυντο) Verbi speciem Ionicam non repudio: sic *Poëta* Ἰλ. A. 468. In *Hesychio* δαίνυντο, εὐωχοῦντο, geminata, ut in *Ask.* littera. De *Istris* simili paene in re cultissime *Livius* XL. 2. Ibi quum omnium rerum pa-

ratam expositamque copiam - - invenissent, regulus accubans epulari coepit: mox idem ceteri omnes, armorum hostiumque obliti, faciunt: et, ut quibus insuetus liberalior victus esset, avidius vino ciboque corpora onerant. Mitto Iustinum, et Polyaei aberrationes lib. VIII. 28. WESS.

CAP. CCXII. 7. ἱπαναπλῆιν) Minus considerate Ios. Wasse ad Thucyd. p. 427. [ad Thucyd. VI. 78.] quod forsitan in Cod. scripto repererat, ἱπαναπνῖον hic legendum esse putabat. Codicibus antiquior Athenaeus haec habet ut Herodotea lib. XIV. p. 613. B. κατιόντος τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ἱπαναπλῆι κακὰ ἔπια καὶ μαινόμυνα. Eustath. in 'Il. Σ'. p. 1212, 12. ἀναπλῶι ἔπια μαινομένη πρόποντα: his alibi tangens illud dictum, habet ἀναπλῶι, in 'Il. Φ'. pag. 1330, 28. et in Od. Τ'. p. 685, 16. Ionicum est et Herodoteum ἱπαναπλῶιν. VALCK.

Ibid. ἱπαναπλῆιν ὅμιν ἔπια κακὰ) Laurentius, ad reginae mentem non absurde, improba a vobis verba fundantur: quae vir Celeb. correxit, ut vides, [nempe, ut, - - improbis vos verbis impleamini,] nescio quid spectans. Ἀναπλῶν praeter alia dicuntur, quae in summa aqua fluitant. Aelian. Anim. XI. 22. de delphino, ex fundo maris emergente, καὶ αὐθις ἀφ' οὐνισθῆς τῇ κρούσει ἀναπλῆι πάλιν: tum de sicca tussi, cum nihil egeritur, neque in ore fluitat, XIV. 20. ἀναπλῆιν δ' αὐτῷ οὐδὲ ἔν: et mox ἀναπλῆι δὲ οὐδὲν. Indicat Tomyris, ebrius sursum tendere et quasi in ore natare improba verba. Non disparia Abreschius Diluc. Thucyd. pag. 363. Ἑπαναπλῶιν Herodoti sermoni melius congruebat. Vide VI. 26. 33. 116. etc. WESS.

8. Recte legitur Φαρμάκῳ δολῶσας. Galeo non debuerat in mentem venire δηλῆσας. δηλῆσασθαι tantum admisit usus. Δολῶσαι, qua hic structura, legitur in Xenophont. K. Π. I. p. 20, 13. δολοῦν ὑς ἀγέλους πλέγμασι καὶ ὀρύγμασιν: et in Euripidis Iphig. Aul. 898. VALCK. — Quod hic δολῶσας, id c. 214, 19. ἐλὼν δόλω. S.

9. νῦν ὧν μεν εὖ παραινέουσας) Si codicibus abesset, μεν non requireretur. VALCK.

13. Ἥλιον ἐπόμνυμι τοι τὸν Μασσαγ. δεσπότην) Frequens alibi locorum Solis titulus. Aegyptii, ὃ δέσποτα ἦλε καὶ θεοὶ πάντες, ex Euphanto apud Porphyrium Abstin. Anim. IV. 10. Hydaspes Aethiops, ὃ δέσποτα ἦλε καὶ σελοῖνη δέσποτα.

9a, in extremo lib. X. *Heliodori*. Neque id mirum, cum diis omnibus tribuatur, uti *Isthm. Pindari* VI. 7. *Eurip. Hippol.* 88. *Aristoph. Vesp.* 870. Sed desino, nec tango sacras nostras litteras. Tu vide *Cuperum Harpocr.* p. 113. et *N. Heinsium* in *Ovidii Heroid.* IV. 12. *WESS.*

14. ἡ μὲν σὲ ἐγὼ) Perverse scripta prostant in *Etymologico* M. p. 416, 48. *Sylburgius* alia contulit, quae leguntur infra c. 214. *Schol. ad Dion. Chrys.* p. 592. in *Morelli Collect.* τὴν Κύρου, inquit, ὑπὸ τῆς Μούριδος (ὑπὸ Τομύριδος) τῆς Μασθαγέτιδος σφαγὴν Ἡρόδοτος ἀναγράφει. De *Tomyri* notans vir *Magnus ad Luciani* [Contempl.] p. 508. hoc etiam *Scholion* excitat et corrigit. *VALCK.* — *Herodoli* stylo convenientius futurum fuisse ἡ μὲν, in *Var. Lect.* monui. *S.*

CAP. CCXIV. 2. ὡς ὁ Κῦρος οὐκ ἐθήκουσε) Expulsi inportunum εἰ, quod unde in hanc viciniam inmigraverit, non quaero sollicitate. [Vide *Var. Lect.*] Mox καὶ δὴ καὶ [l. 5.] in integrum restitui. καὶ post δὴ et h. l. eiecit *Gronov.* et II. 154. *Mediceo* suo obtemperans, citra causam urgentem. Vide I. 129. 165. VIII. 79. etc. *WESS.*

12. αὐτοῦ ταύτη) *Apta* haec et nexa recte voluit *Arch.*, servato scriptoris more, ut VI. 16. et 30. et creberrime alias. In annis, quos *Cyrus* regnando transegit, magna apud veteres discordia intercedit. *Adi Simsonii Chron. A. M.* 3746. Bene pro mente *Herodoti Sulpicii Sever.* II. 9. *Cyrus undetriginta annis rerum potitus est*: sic enim scripsisse videtur. In *Edd. uno et triginta*. Quo quidem in dictionis genere non infrequens olim lapsus. *Fabii Annal.* IV. duo et vicesimo, *Grammaticus* duo de vicesimo correxit apud *Gellium* Noct. Att. V. 4. *Lege Vallae et Gronov.* adnotata *Livio* XXIII. 37. et *Observ. meas* I. 29. *WESS.*

16. ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν ἄσκον) Quid vir *Celeb.* pro *Medic.* conduxerit, adsumi facile potest: sumi quoque *Horrei* ambigua et operosa disputatio *Obs. Herodot.* c. 20. Potest-ne vero ἐναπῆπτε adsignificare, [quod *Gronov.* voluerat] adligavit superiori utris ori, ut modo posset demittere quasi ad potandum, modo rursus attrahere, ut intermitteret? ego non dixero. Quanto lenius et expeditius *Aldinum* totque *Codicum* ἐναπῆκε, demisit! Hoc reperisse videntur *Valer. Maxim., Iustinus*, quos docti viri antestati fuerunt, et *Lucianus* *Contempl.* c. 13. Καὶ τὴν κεφαλὴν γέ

ἀποτιμούσα αὐτή, Tomyris, τοῦ Κύρου, ἐς ἀσκήν ἐμβαλεῖ πλήρη αἵματος. Nec morabitur quemquam Ionicae monetae verbum. Suidas receptiore more, Ἐναφῆκαν, ἐνίβαλον. Ἐναφῆκαν τῇ δρυὶ σφῆνας, ὡς διασταίν. WESS. — Haud dubie lenius et expeditius erat ἱναπῆκας: sed alterum ἱναπῆπτε (ab ἱναπάπτω, ion. pro ἱναφάπτω) hoc ipso, quod paulo difficiliorem habet explicatum, advertere animum debuit editoris. S.

18. Σὺ μὲν ἐμὶ ζῶσαν etc.) Egrege haec adserta et explicata sunt a cel. Gronovio. WESS. — Herodoteam verbi formam ζῶσαν, quum noster codex ins. dederit, aspernari non debui. S.

22. ὅδε μοι ὁ πιθανώτατος) Par aliorum, Nostri tamen vestigia prementium, tragica exitus Cyri deploratio. Quam longe vero ab ea Xenophon, Strabo, Lucianus, ut plures ne adnumerem, deflectunt! Pro Ctesia eruditam observationem Cl. Pelloutier Histor. Acad. Scient. Berolin. T. X. p. 502. inseruit. Nec desunt, quibus Xenophontis potior videtur narratio. Vide Camp. Vitringam in Iesaiæ c. xlv. 2. Ego in tanta discordia arbitrium recuso. WESS.

CAP. CCXV. 1. τῇ Σκυθικῇ Φορέουσι) Non placet Remig. τῇ Περσικῇ, multo minus magni viri τῇ Σερικῇ ad Strabon. XI. p. 781. [Casaub. ad p. 513. suae ed.] Habuerunt Scythae suum sibi amiciendi modum, quo et aliae vicinarum gentium sese ornaverunt. De Androphagis IV. 106. ἐσθῆτα δὲ Φορέουσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίαν. WESS.

6. ἄρδεις καὶ σαγάρεις) Scholiastes adleverat his, ἄρδεις, Φαίετρας: hinc scholion in Vind. et Arch. hinc Suidas, Ἄρδεις, πληθυντικῶς ἀντὶ τοῦ Φαίετρας, etiam alii, Perperam omnes. Ἄρδεις est sagittae cuspis. Ἄρδιν μὲν ἀπὸ τοῦ οἴστοῦ κομίσας, IV. 81. Δίκερον ἄρδιν reposuit in corrupto Leschae versu Scaliger ad Euseb. An. mcccclx. p. 82. Servius Aeneid. XII. 404. Hic forcipem dixit, quod Graeci ἄρδιος θήσαν dicunt, qua solent spicula vulneribus evelli; ἄρδια enim spicula sagittarum appellantur. Ubi equidem ἄρδεις mallet, uti apud Aeschylum Prometh. 878. [885. ed. Brunck.] in Ara II. Dosiadae, [Analect. Brunck. T. I. p. 413.] et Lycophr. vs. 914. [Nisi ἄρδιον forma diminutiva est nominis ἄρδης.] Σαγάρεις ex Armenorum dialecto illustrant Whistoni fratres, Praef. ad Mosem Chorenens. p. 5. WESS. — De termina-

tionem plurali nominum ἀρδεις et σαγάρις vide *Var. Lect.* ad l. 4. S.

CAP. CCXVI. 5 seq. τὸν Φαρετρεῶνα ἀποκρ. πρὸ τῆς ἀμάξης) Vid. IV. 172. *Aelian.* Hist. An. VI. 160. Μασσαγέται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὸν Φαρετρεῶνα πρὸ γε ἐαυτῶν κρεμάσαντες, εἶτα μίνοι etc. *Interpres suspensa ad plastrum pharetra*: unde suspicio iusta est, πρὸ γε ἄρματος, aut simile quid, legisse eum. Nupera *Aeliani* editio *Herodoti* oblita non est, de mendo silet: quae taciturnitas mihi in pravis eius scriptoris locis saepe displicuit. WESS. — Forsan vero vetus *Aeliani* interpres, quod huic auctori deerat, suo arbitratu ex *Herodoto* supplevit: cuiusmodi ratione subinde usos esse doctos Graecorum auctorum Interpretes, haud semel mihi videor observasse. Ex eodem *Nostro*, ut alia ex hac narratione, sic et hoc habet *Strabo* XI. pag. 413. τὴν Φαρέτραν ἐξαρθήσας (sic recte nupera ed. Lipsiens. pro mendoso olim ἐξαρθύσας) ἐκ τῆς ἀμάξης. S.

12. οὐ κατασιτίονται etc.) *Schedae* veteres hoc sibi expostulant. Barbarum illum morem *Massagetarum* et *Derbicum* illustravit *Io. Alb. Fabricius* ad *Sexti Philosophi* Hypotyp. III. 24. p. 179. Cultissime *Fragm. Pythagor.* p. 713. ed. Gal. Μασσαγέται δὲ τῶς γονέας κατακόψαντες κατέσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἡμεν, ἐν τοῖς τέκνοις τεθάρθαι. WESS.

18. πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον) *Laurentius* e *pecoribus* omnibus perniciosissimum, quasi *κτηνῶν* legisset, quae *H. Stephani* coniectura. In *Arch.* et *Vind.*, quibus simillimas *schedas Valla* versavit, nihil eiusmodi. *Eustathius* in *Iliad.* pag. 36, 30. [p. 27, 43. ed. Bas.] τὸ ἐν τοῖς πεζοῖς ταχύτατον. et pag. 339, 41. [pag. 257, 15.] τὸ ἐν ζώοις τάχιστον: quae posteriora *Herodoteis* proxima sunt. In eo *Episcopus* errat, quod equorum victimas ex *Herodoto* Persis contribuat. Vera res est; citra tamen *Nostri* testimonium. *B. Brissonium* consule *Regn. Pers.* II. 5. p. 339. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SECUNDUM.

Ad CAP. II. Lin. 1. πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφίον βασιλεύσαι) Suum Scriptor recepit. Sic IV. 147. πρὶν ἢ Θήραν ἔλθειν ἐκ Λακεδαιμόνος, et c. 167. πρὶν δὲ ἢ ἀποστῆναι τὴν στρατήν. Medicei Ψαμμήτιχος [quod imprudenter receperat Gron.] Herodoteae facilitati et γλαυρότητι pugnare, optime D'Orville monuit ad Chariton. I. 4. p. 52. [p. 221. ed. Lips.] Nam quae P. Horreus utramque in partem disputat. nimis docta et arcessita sunt, Obs. Herod. c. 21. Ψαμμίτιχον superiore libro c. 105. vidimus: hoc vero Ψαμμήτιχος, Ψαμμήτιχος, Ψαμμίτιχος in membranis est. Par apud alios discrepantia. [Vide nostram Var. Lect.] Mihi dubium nullum est, quin constitutum quid in eo nomine scriptor habuerit. Inclino in Ψαμμίτιχος. WESS.

8. Παιδιά δύο νιογνά) Pollux II. 8. νεόγονα reperisse videtur: ἄμεινον δ' αὐτοῦ τὸ παρ' Ἡροδότῳ νεόγονον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ἰωνικόν. Ubi doctissimus Heringa Obs. c. 3. hoc ex loco νιογνὸν refingit; contra ea Cl. Piersonus Veris. II. 8. p. 234. νιογόνῳ vindicem dat Euripid. Cycl. vs. 205. et Ion. vs. 1001. Hactenus bene: quod insuper addit, scriptum hic fuisse olim παιδία δύο νιογνά, non adducor, ut credam. Certe praeter statuentis arbitrium non exputo caussam. Obstant et Codd. omnes. [in νιογνά consentientes.] Διδοῖ locum recepit, quem Horreus in laboriosis ad huius libri principium disputationibus illi deferebat. WESS.

11. μηδένα ἀντίον --- Φωνὴν ἰέναι) Mediceus cum sequaee Ask. aberravit. Nihil verius Aldino, tot schedarum patrocínio protecto: taceo de cespitante verborum ordine. Schol. Apollon. Rh. IV. 262. hac ipsa in re, καλεῦσαντα μηδένα μηδὲν αὐτοῖς φθίγγεσθαι. Ostendit praeterea ἰέναι Φωνήν, quod

et *Portus* Ἰωνικῶς καὶ Αἰολικῶς, verso aspero in tenuem spiritum, putaverit dictum, praefero ἰέναι, ut consuetudo fert. Habet Persen Ἑλλάδα γλῶσσαν ἰέντα IX. 16. WESS.

13. ἐπαγινέειν σφίσι ἀγας· πλήσαντα δὲ) Cogor ἐκὼν αἰκονέειν θυμῷ in omnia alia, ac vir Celeb., ire. Ἀγινέειν et ἐπαγινέειν, nemine obloquente, sunt Ionica. Et negabimus talia scriptori, hoc genus sectato? Πλήσαντας nexus orationis, ut errantis amanuensis peccatum, convellit, nec ferunt *metri*. In *Tzetze*, Chil. IV. 796. hanc historiam explicante, male legitur

Θηλαΐζειν προτρεφόμενος ἐκείνα τὰς μητέρας·
dederat ipse τὰς μηκάδας, capras. WESS.

17. ὡς γὰρ δίδτης χρόνος etc.) Postquam enim ista pastor fecerat per biennium. Perperam posita distinctio Herodoteam obscuraverat loquendi formam. [scil. post ἐγγόνει comma interpositum erat.] Lib. I. c. 113. ὡς δὲ τρίτη ἡμέρη τῷ παιδίῳ ἐκκεκμημένῳ ἐγένετο: triduo post infantem expositum. III. 56. ὡς σφί τεσσεράκοντα ἐγγόνεσαν ἡμέραι πολιορκέουσι Σάμον. IX. 38. ἡμέραι δὲ σφί ἀντικατημένοις ἤδη ἐγγόνεσαν ὀκτώ. Apud alios etiam hic illic similia prostant: *Thucydides* III. 29. ἡμέραι μάλιστα ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἐαλωκυία ἑπτὰ, ὅτι etc. *Demosthenes* contr. Mid. p. 341. §. 150. et p. 550. §. 42. [ed. Lamb.] ἡμέραι ἦσαν συχναὶ ἐπιδημοῦσι τούτοις. Imitantur et hoc Atticistae. VALCK. — Quod in *Var. Lect.* de scriptura vocabuli δίδτης monui, id sic positum oportuerat: „In F. διστής a pr. m. dein adiectus alius accentus super ε.“ S.

20. βεκός ἐφώνεον) Adsentior Gronovio. Opus certe non fuerat, ut ex barbaro vocabulo eruditae rixae materies gigneretur. *Hipponax* in *Strabon.* VII. p. 524. [p. 340. ed. Cas.] Κυπρίων βέκος φάγουσι καὶ Ἀμαθουσίων πυρό. Plura *Cl. Albert.* in *Hesych.* et *P. Horreus Obs. Herod.* c. 31. WESS. — Adde omnino *Polluc.* V. 88. et quae ibi notarunt Interpretes. S.

28. πρεσβυτέρους εἶναι ἰωυτῶν) Supra c. 2. οἱ γενεῖοιτο πρώτοι ἀνθρώπων: et Φρύγας προτέρους γενέσθαι ἰωυτῶν. Quae mihi suadere videntur, scholion haec occupasse, et ex tribus *Codd.* praestare πρώτους -- ἰωυτῶν. *Suidam* in *Βενκεσίλῃ* simili quid offerre, *Galeus* vere adscripsit. De structura securos nos esse *Aelian.* Anim. VIII. 12. iubet: οἱ πρώτοί μου ταῦτα ἀνιχνεύσαντες. *Manetho* I. 329. βρεφίων γεννήτορα πρώτων

Μυῖρος εἰς ἀδὴν πίμψαι: quae ipsa iterat IV. 404. Alia hæc de genere Georg. Herwartus, Chronol. c. 241. in quis haud pauca ἀπορδιάνοντα, optime I. Perizonio, quo me olim doctore usum gratus testificor, docente in *Dissert. de August. Orb. Descript.* §. 21. et meliora in medium collocante. Mox [c. 3. l. 1.] τοῦ reseculi. WESS.

CAP. III. 11. Αἰγυπτίων εἶναι λογιώτατοι) Disputari utramque hic in partem possunt multa; quo ego labore supersedebo. Laudo et amplector Gronovii [λογιώτ. probantis] iudicium. Λογιώτατοι Nostro honoratissimi plerumque semper sunt et dicuntur, sive δοκιμώτατοι, uti ex msstis III. 127. patet. Qui quidem titulus Heliopolitani cur tandem erit præcipuus? Inmo vero ceteris sollertia et eruditione priores erant. Nic. Damascenus in Eusebii Pr. Evang. IX. 16. καὶ συνὴν Αἰγυπτίων τοῖς λογιωτάτοις. Plura olim constipavi in Diodori II. 4. Nunc adstruo hoc Iustini Martyr. ex Dial. cum Tryph. p. 168. Ed. Thirlb. περιμένετε οὖν τὴν ἀκροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν, ὥς οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ διὰ πάντων τούτων τῶν λόγων ἀξιοῦσι. Corrigit vir doctus οἱ προφῆται, ego λόγοι τοῦ θεοῦ, et sacros prophetas intelligo. WESS.

CAP. IV. 4. ἐκ τῶν ἄστρον) Bene Medic. Quod [l. 6.] additur διὰ τρίτου ἔτιος, id doctos exereuit viros, Leonem Allatium Mens. Temp. cap. xv. p. 188. et Alph. Caranzam, Leoni consentaneum, Diatrib. c. 3. Decernit uterque, aliam innui intercalationem, ac l. 32. neque sibi in Graecorum anni forma bene consentire Scriptorem. Verius D. Petavius Auctar. Doct. Temp. lib. IV. 3. διὰ τρίτου ἔτιος ineunte anno tertio interpretatur. Proinde alternis fiebat, uti Musa prima significavit, intercalatio; quae et H. Dodwelli opinio Diss. I. de Cyclis p. 50. WESS. — Conf. ad l. 32, 11. notata. S.

8. ἐπαγούσι - - - πέντε ἡμέρας) Has ἐπαγομένης, sive intercalares quinque dies, non habuit insuper Diodor. I. 50. sicuti nec alii, quorum in Aegyptiorum anno occupata cura fuit; in quibus excellit sollertissima Nic. Averaui opera, Diss. de Mensib. Aegypt. c. 4. WESS.

16. βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου etc.) Non erat ad sententiam valde necessaria Αἰγύπτου mentio, nec placuit eam hinc amoliri ob hæc Diodori l. 45. μετὰ τοὺς θεοὺς τοῖνυν πρῶ-

τὸν Φαῶσι βασιλεύσαι τῆς Αἰγύπτου Μινᾶν. In regis nomine, qui primus ex hominibus, ut ea in regione perhibebant, principem egit, scribentium insignis discrepantia est. Μῆνα magno numero codices malunt, neque aliter suo in libro invenit Eusebius Chron. p. 14. Nostrum nominatim testem vocans. Μείνιος βασιλεύς meminit Plut. Isid. et Osir. c. 8. ubi nonnulla Sam. Squire. In Catalogo Eratosthenis apud Syncellum Μίνης Ὀνβαῖος, ὁ ἐμπνεύεται Διόνιος, ubi Μήνης et αἰώνιος ex indole veteris Copticae dialecti docte correxit P. Ern. Jablonskius adnotat. ad Catalog. istum in T. II. Chronol. Vignolii p. 736. Quare hoc amplexus sum, sicuti et [l. 19.] Μελίος. Vide c. 13. et Diodor. I. 51. et Salmas. de Ann. Climact. p. 567. WESS.

CAP. V. 4. δῶκεν τοῦ ποταμοῦ) Hoc, sive Hecataei, sive Herodoti dictum, adprime multis placuit: probata et opinio est de recente inferioris Aegypti origine ex continuis Nili incrementis. Ποταμόχωρος propterea Diodoro I. 34. III. 3. a quo Aristoteles Meteorol. I. 14. non deflectit. Quae quidem opinatio, adeo olim recepta, ex earum est numero, quae post accuratum examen laudantur ab his, culpantur ab illis. Diligentissimus Shaw Observ. Geograph. Syriae et Aegypti p. 183. Herodoti patronicum proficitur, Niloque vindicat illum regionis, cui Delta nomen est, tractum. Alia Cl. Freretus et egregie erudita contra priscam istam suspicionem Comment. Acad. Inscript. T. XVI. p. 333. et XVIII. p. 188. quae, quin consensum auferant, nihil admodum inpediit. Lege etiam S. Bocharti Phal. IV. 25. p. 261. WESS. — In dubio Wesselingius reliquit, Herodoto-ne an Hecataeo tribuendum illud dictum sit, inferiorem Aegyptum Nili donum esse. Nempe ad utrumque horum Scriptorum idem dictum retulit Arrianus, de Exped. Alex. V. 6. sed ita, ut dubitaverit ipse, sit-ne prisci Hecataei Milesii id opus, ubi idem dictum, sicut apud Herodotum legebatur. Quem locum producens Creuzerus (in Antiquiss. Historicor. Graec. Fragmentis, p. 29.) existimat, ex ipsa Nostri narratione perquam probabile fieri, de re certe, de qua hic agitur, Hecataeum Milesium iam ante Herodotum in eadem fuisse sententia: quum praesertim et Porphyrius apud Eusebium dicat, multa ex Hecataeo ad verbum transscripsisse Hero-

dotum. Sed id quidem utcumque sit, (de quo conf. *Vahlenar.* ad Nostrum, cap. 77, 13. huius libri) Strabo certe constanter dictum illud ad unum Herodotum auctorem refert, XII. 560. D. XV. 691. B. aliisque locis in *Var. Lect.* citatis. Denique illud certum est: etiamsi ab aliis quoque relatum hanc sententiam audivit legitime Herodotus, suum tamen ille iudicium secutus eandem rationibus hic adpositis confirmavit. Et, recte iudicasse admirabilem nostrum Scriptorem, extra dubitationem posuisse videtur *Andreossi*, Vir multis nominibus illustris, in *Description de l'Egypte publiée par ordre de S. M. etc. Etat moderne*, *Memoires* T. I. p. 272 seq. merito laudatus ab *Heeren*, in *Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. II. p. 541 seq. Eandem sententiam confirmat *Geoffroy de Saint-Hilaire* in eodem splendido opere, *Description de l'Egypte etc. Histoire Naturelle*, T. I. p. 1 seq. Quae in contrariam partem disputata sunt, summam ea exposuit *Larcher* in *Notis* ad h. l. T. II. p. 159 seqq. S.

CAP. VI. 4. ἀπὸ τοῦ Πλινθινήτειω κόλπου) Verum erit Πλινθινήτειω. Oppido nomen Πλινθή, quod lacui Mareotico, cui vicinum erat, nomen Πλινθινήτων dedit. *Scylax* Πλινθινὸν κόλπον vocat, *Peripli* p. 106. ubi *Vossius* et *Holstenius*, ad *Ethnicographi* Πλινθήν videndi. Mox [l. 5.] in possessionem, unde deiecerat *Medicei* auctoritas, τείνει rediit. Scriptor ita voluit, nam III. 5. μέχρι Σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἣν τὸ Κάσιον ὄρος τείνει εἰς θάλασσαν. Et hac quidem in defensione *P. Horreo* adsensum non nego *Obs. Herod.* c. 42. Quae vero *Noster* eodem loco adiungit, *Aegypti initia cum Serbonide palude ex Syria properantibus fuisse*, liquido ea adfirmant, quae hic succedunt, et *Gronovii* explicationem. *WESS.*

[10 seq. σχοῖνος ἑκαστός --- ἐξήκοντα στάδια) Schoenum *Noster* facit sexaginta stadiorum. conf. 9, 2 seq. At, non eandem in diversis Aegypti partibus, sed diversissimam habitam esse schoeni mensuram, tradidit *Artemidorus* apud *Strab.* XVII. p. 804. fuisse enim schoenos alibi stadiorum 40, alibi 30, alibi 60, denique alibi etiam 120 stadiorum. S.]

12. στάδιοι ἑκατόσιοι καὶ τρισχίλιοι) De discrepante in hac Aegypti mensura stadiorum apud *Diodorum* et *Strabonem*

numero vir magnus in *Strabon.* XVII. p. 1135. [*Cusanb.* ad p. 786. suae ed.] De *Parasanga*, similia V. 53. et *Agathias Schol.* II. p. 43. v. ex *Nostro*. Aliorum dissensum non praeteriit *Strabo* XI. p. 788. A. [p. 518. med.] sicuti nec τὸ ἄσφατον τῆς σφαίρας μέτρον in diversis Aegypti locis XVII. p. 1156. B. [p. 803 extr. et seq.] *WESS.* — De stadii mensura quo usus est *Herodotus*, praeter *Gosselini* uberrimam commentationem de stadiis veterum Graecorum, quae Tomo primo gallicae versionis *Strabonis* continetur, consuli possunt *Danville* et *de la Nauze*, in *Comment. Acad. Reg. Inscr.* T. XXXV. p. 574 seq. et T. XXXVI. p. 86 seqq. Denique *du Bois-Aymé* in *Commentat. de priscis limitibus Maris Rubri*, in *Description de l'Egypte* etc. *Etat moderne*, *Mémoires*, T. I. p. 188 seq. Conf. *Adn.* ad II. 158, 20. *S.*

CAP. VII. 5. ἔξ Ἀθηναίων) Quod aliquoties auctoritate libri Medicei posuit *Gronovius*, hic etiam debuerat ἔξ Ἀθηναίων, *Athenis*, vulgari: nimis ille frequenter vocem perperam scriptam reliquit, nimirum hic vs. 49. p. 42, 16. p. 373, 24. 381, 24. 403, 49. 409, 21. 490, 33. 497, 49. 498, 43. 511, 11. 549, 15. [I. 98. VI. 127. VII. 6. et 62. et 90. VIII. 100. et 118. et 120. IX. 7, 6. et IX. 106.] quibus in locis similiter Ἀθηναίων scribendum. Ὠῆσαι Ionice flectitur in Ὠβίων, quod pro Ὠβαίων poni debuerat p. 91, 35, 37. p. 109, 46. [II. 9, 8 seq. II. 54.] Recte scribitur ἀπὸ Ὠβίων τῶν Αἰγυπτίων p. 279, 33. p. 110, 10. [IV. 181. II. 55.] Huius generis Ionica cum toties in his recte scripta recurrant, cur ista tandem depravata relinquerentur? *VALCK.*

Ibid. ἔξ Ἀθηναίων) Sic decuit, et statim. Scripsi quoque Πίσαν, [I. 6.] quorsum et *Mediceus*, leviter aberrans, ducit. Non ignoro, Πίσαν saepius nobilem urbem pingi; propius tamen ad vocabuli originem illud est. *Aram XII.* deorum *Athenis* habet VI. 108. fuitque in foro, ab *Hippia*, *Pisistrati* filio, olim dedicata apud *Thucydidem* VI. 54. Nam, quod eam in via, qua *Athenis* *Pisas* ibatur, et xv. quidem stadiis ab urbe, ex *Herodoto* locat *Barbeyracius* *Histor. Foeder. Part. I.* p. 72. id festinanti excidisse opinor. *WESS.*

8. τῶν οὐδ' αὖν νεωτέρων τὸ μὴ ἴσας etc.) Legebat scholiastes τὸ μὴ δαίρας: adscripsit enim δαίρας, inane αὖν, quod inane

Ἰωνας si cum *Abreschio* formaveris, cessabunt *Corinthis* [*Gregor. Dial. ion. §. 115.* ubi vide quae *Koenius* notavit.] et aliorum ineptiae. Hic vero me properantem paulisper moratur τῶν οὐδῶν scriptio. Toties totiesque τῆς ὁδοῦ mentio recurrit, species Ionica hic et *Ill. 126.* in sede mansit. *Homerus Odys. β. 196.* ἐπειὶ φάτ' ἀρισφαιδ' ἔμμεναι οὐδέν: ubi vide *Eustath. [p. 613. ed. Bas. p. 1815. ed. Rom. Conf. eundem ad 'Il. α. p. 18, 10.]* et *Etymolog. p. 615.* Male nunc illis precarer, qui tantum sibi iuris in mutanda scriptoris dialecto sumserunt? At quid proficies? Διαφύρον an διαφύρον praeoptes, in libero arbitratu est. Posteriori sese addixit *P. Horreus*, *Obs. Herod. c. 33.* *WESS.* — Quod si ab *Herodoti* manu est scriptura οὐδῶν, licuerat ergo Nostro (sicuti saepius observavi) in eisdem verbis modo ionicis uti formis, modo communibus. Sin ab aliis invecta ista scriptura est; non vana fuerit suspicio quam passim significavi, praeter ius et fas subinde a nonnullis (et maxime quidem a *Veneto Editore*) obtrusas esse Nostro ionicas formas, ubi communibus ipse usus erat. Ad rem quod spectat, de qua hic agitur, non est nostri instituti varias excutere virorum doctorum sententias. Videndus *Danville* a *Larchero* ad h. l. citatus, ipseque *Larcher* in *Notis* ad h. l. et in *Indice geographico*, voc. *Heliopolis*, auctoresque quos ibi laudavit. *Danvillii* accusationem, confudisse h. l. *Herodotum* minora stadia, quibus constanter in Aegypti historia utitur, cum Olympicis stadiis, repetiit *Cahirensis Academicus Du Bois-Aymé* loco paullo ante citato. *S.*

11. ὡς μὴ εἶναι) Inmigravit in locum suum ὡς, *Mediceo* odiosum. Non nego, citra damnum abesse potuisse: at vincit *Codicum* imperium. Potuerat etiam in his, ὡς ἐγὼ ἐκινθάνομεν - - εἶναι, brevi secuturis, [*CAP. VIII. l. 8.*] desiderari: et *Reiskius* inductum voluit. Verum saepe locum tenet, quem sine detrimento relinquere poterat. [Confer ad *I. 58, 7.* notata.] Vide *T. Hemsterh.* in *Luciani Dial. Mort. XII. 1. [p]* et *Horreum Obs. Herod. c. 43.* Porro ἐν τῷ καὶ λιβόν. [*cap. 8. l. 5.*] similem ob causam revocavi. *WESS.*

CAP. VIII. [6 seqq. ταύτη μὲν λῆγον etc.] Hoc loco, ubi sunt lapicidinæ, desinens mons, scil. non amplius in

directione a septemtrione ad meridiem pergens, *flectitur in eam quam dixi partem*; scilicet *versus Rubrum mare*, (ut L. 4. dixit) *ibique continenter sursum tendit*, secundum mare illud (adeoque orientem versus, saltem versus orientem aestivum) pergens usque ad regionem thuriferam. S.]

11. Τὸ δὲ πρὸς Λιβύης etc.) Verius erit τῇ δὲ πρὸς Α. Fendunt enim ex superioribus τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης κ. λ. cuius quidem coniecturae suasore utor Cl. Pauw. [At τὸ δὲ (nempe κατὰ τὸ) idem valet ac τῇ δὲ.] Quae vero consequuntur [L. 12.] de saxeo monte, in quo Pyramides, turbata vehementer ex Medic. sunt. Probare possum ψάμμω κατελυμένον, uti ψαμάθω εἰλυμένα πολλῇ Odyss. E'. 136. quamquam κατελκυσμένον ex εἰλέω non minus bonum. In Philostrati Heroic. c. 2. p. 693. Iupiter εἰλημένος κόπρω, qui εἰλυμένος Gregor. Nazianz. Stelit. I. p. 72. Ed. Montac. Φλογεῖν εἰλημένα χροίη - - Φαλάγια Nicand. Theriac. 754. Possum etiam, si qui κατελκυσμένον maluerit, uti P. Horreus Obs. Herod. c. 44. pati. At aegre exilii poenam fero, quam τεταμμένον Mediceī decreto sustinuit: facit enim orationem intricatiorem, et scriptorem sibi contrarium; hoc enim de monte c. 12. καὶ ψάμμον μῦθον Αἰγύπτου ὄρεσ τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μίμφιος ἔχον. Sabulo itaque obsitus non fuit mons Arabiae praetentus et in Erythraeum mare tendens, cuius contrarium Mediceī auctoritas viro doctissimo extorsit. Quae quidem discordia desinet, ubi ex Codicum consensu ψάμμω κατελκ., τεταμμένον τὸν αὐτ. τρόπον καὶ τοῦ Ἀραβίου κ. λ. redierit. Innuunt enim, montem hunc porrectum in meridiem versus fuisse, quod de Arabio monte paullo superius deposuerat. WESS. — Non vero τεταμμένον, ut Wess. cum aliis, sed τεταμένον, simplici μ litera, ut par erat, editum me voluisse professus sum in Var. Lect. sed invitus video aliter visum esse tythothetae nostro. S.

16. οὐκέτι πολλὸν χωρίον) Hoc postulabat sermonis series, et edunt membranae: venerat etiam in coniecturam Reiskii. Quae statim memorantur, de Aegypto in arctum spatio navigationis iv. dierum constricta, deinde vero laxiore, non placent Aristidi T. II. p. 343. esse enim contra veri fidem; sese experiundo conperisse, in angustias tum magis et magis cogi: cui fere consentit B. Maillet Descript. Aegypti p. 44. WESS. — Recentiorum Iti-

neratorum testimonio firmari *Herodoti* rationem adnotavit *Larcher*, provocans ad tabulam geographicam in *Nordeni* Itineribus, et ad *Savary* Epist. I. de Aegypto, p. 5. S.

CAP. IX. [1 seqq. ἰσὶ ἀνάπλους ἐννέα ἡμερῶν etc. Vide ne iusto minor sit *novenarius* numerus. Quod si enim stadia sunt 4860, adverso flumine naviganti quotidie 540 stadia fuerint conficienda: quod, quamvis exiguam statuas stadii mensuram, nimium videtur; quum praesertim adverso flumine, ut c. 96. tradit *Noster*, non aliter, nisi navi fune secundum ripam tracta, navigare potuerint. S.]

8. μέχρι Θηβῶν) Belle *Remig.* schedae. Cl. *Gronovius* attigit haec ad *Arrian.* Ἀναβ. III. 5. p. 109., ex *Medic.* idemasserens *Herodoto*. Cur illam rem hic tacitam habuerit, non exputo. Libro III. 26. caute minus Θηβῶν ex eo codice, ubi Θηβῶν legebatur rectissime, reposuit. *WESS.* — Conf. *Valck.* ad cap. 7, 5. Ad rem quod spectat, quum a mari usque *Thebas* nunc stadia ponit 6120, haud utique congruit haec summa cum ante positis. Nam a mari usque *Heliopolin* (cap. 7.) posuerat 1500 stadia; iam ab *Heliopoli Thebas* 4860: unde conficitur stadiorum summā a mari usque *Thebas* 6360. S.

CAP. X. 4 seqq. ἰφαινέτό μοι — κέλπεις θαλάσσης) Expressit *Plinius* Hist. N. II. 85. *Herodoto* quidem si credimus, mare fuit supra *Memphim* usque ad *Aethiopum* montes; itemque a planis *Arabiae*. Mare et circa *Ilium* et tota *Teuthrænia*, quaque campos intulerit *Maeander*. Paria illis ex *Nostro* et *Nearcho Strabo* XIII. p. 1013. [p. 691. ed. Cas.] et *Arrianus* Ἀναβ. V. 6. p. 203., *Herodoti* non oblitus. Mox [l. 7.] *Thucydidis* exemplo tueri se ὡς potuit, ὡς μικρὸν μεγάλῃ σικάσαι lib. IV. 36. *WESS.* — Amant autem *Iones* ὥστε pro ὡς. De re ipsa conf. supra ad c. 5, 4. notata. S.

9. Νείλου, ἰόντος πενταστόμου) Notissimus *septem geminus Nilus* ex *Virgilio*, ἑπτάπορος *Dionysio* Perieg. 264., πολύστονος sive, ut in scholiis, πολύστομος *Nicandro* Theriac. 175. Praetulit ex *Med.* πεντατόμου titulum *Gronov.* motus (opinor) verbis c. 17., ubi ἰθαγενέα στόματα *Nili* quinque; duo quae septenarium numerum explent, manu facta, ἐρμκτά. *Eustath.* optime, Ἡρόδοτος δὲ πεντάστομον εἶναι λέγει τὸν Νεῖλον, ὁπλαδὴ κατὰ τὰ φυσικὰ στόματα, ὡς δύο τινῶν ὀρμητῶν ὄντων, ad *Dionys.* vs. 226. Ad quae hominum opere

effossa ostia cum non attenderetur, convaluit de septem amnis ostiis longe didita, et tot scriptis Codd. recepta, fama, quae utique firmior foret, modo *septem fluvii Esaiæ* xi. 15. Nilum eiusque rivos declararent. Tu magni Theologi, *Camp. Vitrinae*, commentarium consule et de Nili ostiis observata; tum *B. Maillet Descript. Aegypti* pag. 49. Mox [l. 12.] *μεγάλα* bene Gronov. WESS.

15. τῶν Ἐχινάδων νήσων etc.) Haec et sequentia videntur observata *Thucydidi* II. 102. εἰς τῶν νήσων αἱ ἡπείρωνται· ἐπὶ δὲ καὶ πάσας οὐκ ἐν πολλῷ τιμῇ ἀνὰ χρόνῳ τοῦτο παθεῖν: ubi viri Docti non meminerunt huius loci. VALCK. — Conf. quae ad h. l. ex *Pausan.* VIII. 24. p. 647. et ex *Woodii* libro de Ingenio et scriptis Homeri p. 7. *Larcherus* adnotavit. S.

CAP. XI. 2. ἐσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς etc.) Ex coniectura *G. Raphaelius* in priorem *Petri* c. 2, 6. ἰσχύων, sed minime fideli. Supra I. 193. ἰσχύει δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ Εὐφράτη. et II. 158. ἰσχύει δὲ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θαλάσσαν. *Aristides* T. II. pag. 354. ed. Iebb., εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν τόπους ἐσέχει θάλατταν, ἣ καλεῖται Κασπία. Quae quidem efficiunt, ut post pauca [l. 11.] ἐκ τῆς βορ. θαλ. κόλπον ἐσέχοντα paene ex *Remig.* admittam. Recepi sine haesitatione [l. 6.] ἐς τὴν εὐρέην θαλ. *Arch.* monente, ut c. 9. et saepe. WESS.

[6. ἡμέραι ἀνασιμῶνται τισσεράκοντα etc.) Super hoc loco disputantem audire iuvabit doctum Academicum *Cahirensæm Le Pere*, in *Description de l'Égypte publiée par ordre etc. Etat moderne*, T. I. p. 102. et quem is ibi laudat *Gosselin*, in *Recherches sur la Navigation des Anciens*, T. II. p. 163. S.]

8. ἰσχύει δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἀμπωτις) De aquarum isto in sinu fluxu et refluxu non dubia est res. Neque ignota calumnia vetus in *Mosem* et *Iudaeos*, Arabicum sinum transgressos. Scholiastes in *Ptolemaei Tetrabibl.* pag. 83. ἀμπωτιδος γὰρ γενομένης φυγὰς παρῆλθεν ὁ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης Μωσῆς. Docte et animose pro divino *Iudaeorum* legislatore *Vignolius*, *Chronol.* lib. III. 1. p. 663. etc. WESS. — De insolito prorsus et prodigioso maris illius refluxu, cuius ex prisco aevo memoria apud accolis duravit, vide *Diodor. Sic.* III. 40 extr. et quae ibi *Wesseling.* adnotavit. S.

11. ἐκ τῆς βορρῆνης θαλάσσης) Bene Ask. postulante dialecto. Sensit et Reiskius. Confer II. 158. 159. IV. 37. 42. Ita vero mare mediterraneum, et quae illi iunguntur, nuncupat. Νοτὴν θάλασσαν est Erythraeum, cuius pars Arabicus sinus. WESS. — βορρῆνης cum Ask. agnoscit etiam noster F. pro quo ante Wess. βορίνης hic legebatur; quod in Var. Lect. adnotare neglexeram. S.

13. σχεδὸν μὲν ἀλλήλοισι συντετραίνοντας τοὺς μύχους) Praeclara Medic. et Ask. scriptura, iure merito a viro Celeb. instaurata et defensa. Memini Diodoro III. 44. simile auxilium ferre et aliorum exemplis stabilire; quibus hoc Aeschyli adstruo, Choëphor. 449. δι' ὧτων συντίτταναι μῦθον ἡσύχῳ Φρίνων βάσει, cothurno incedens, neque alienum tamen. WESS.

18 et seqq. χωσθῆναι ἂν καὶ γε δὴ ἐν τῷ προανασιμ. etc.) Adhaereo ad hanc disputationem, neque me expedito. Arch. οἶμαι [pro ἢ ἐμὲ l. 20. ubi in nostra Var. Lect. perperam οἶμοι posuit tybotheta.] non multum iuvat, nec Reiskii opera in Miscell. Lips. vol. VII. pag. 629. Adscribam Cl. Pauw coniecturam, ut arbitrandi sit facultas. Fors, inquit, una littera detracta, et distinctione leviter mutata, optime locus emendabitur: ἐγὼ μὲν γάρ - - - χωσθῆναι ἂν καὶ γε ἢ ἐν τῷ προανασιμωμένῳ - - οὐκ ἂν χωσθῆναι κόλπος κ. λ. Opinor intra x. annorum millia alicubi aggeratum esse: an sinus longe hoc Arabico maior non posset oppleri intra illud temporis spatium, quod ante nativitatem meam a rerum primordiis effluerit? Haec ille. WESS.

20. πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι) Formularum Herodoti non incuriosus haud sane memini, sic alibi loquutum historicum: quod si Codicibus ista vetustis abessent, tum certe iudicarem aliunde invecta, ad ista scilicet explicanda, ἐν τῷ προανασιμωμένῳ χρόνῳ. Tota fortasse periodus sic primitus scripta prodicrat: ἐγὼ μέντοι ἔλπομαι γε καὶ μυρίων ἐντὸς χωσθῆναι ἂν ἤκου γε δὴ ἐν τῷ προανασιμωμένῳ χρόνῳ οὐκ ἂν χωσθῆναι κόλπος καὶ πολλῶν μέζων ἔτι τούτου ὑπὸ τοσούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτως ἐργατικοῦ; In his solemne illud ἤκου vel Herodoti ἤκου γε δὴ non cadet in dubitationem quingenuinum sit, suumque indat interrogationi vigorem. VALCK. — Cur suspecta haberemus illa verba πρότερον - - γενέσθαι, non satis equidem caussae vidi. Si ἢ καὶ de-

disset vel unus liber, lubens accepturus eram. Interim $\kappa\omicron\upsilon\gamma\epsilon\delta\eta$, eadem notione atque $\pi\tilde{\omega}\varsigma\gamma\epsilon\delta\eta$, ferendum putavi. $\kappa\alpha\iota\gamma\epsilon\delta\eta$ legendum censet Benedictus in Actis Semin. philol. Lips. Vol. II. P. II. pag. 285. Caeterum $\mu\acute{\epsilon}\zeta\omega\nu\epsilon\tau\iota\tau\omicron\upsilon\tau\omicron\upsilon$, non cum Pario apud Wess. intelligendus sinus hoc *Arabico* maior; sed hoc *Aegyptio*, ut recte Larcherus accepit; nempe maior hoc, quem Herodotus existimat olim eam regionem occupasse, quae nunc Aegyptus est. S.

CAP. XII. [3. $\tau\tilde{\eta}\varsigma\epsilon\chi\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\eta\varsigma\gamma\tilde{\eta}\varsigma$] In Lat. vers. perpetuam positum regionem utrique adiacentem, ubi utrimque scripseram. S.]

4. $\kappa\omicron\gamma\chi\acute{\upsilon}\lambda\acute{\iota}\alpha\tau\iota\phi\alpha\iota\nu\acute{\omicron}\mu\epsilon\nu\alpha$) Res vera est, fulta testimonio Plut. Isid. et Osir. c. 40. p. 102., sed aliunde derivanda. Altissimos Europae, Asiae atque Americae montium vertices varia conchyliorum genera insederunt; quae unde advenisse putes, si generalem inundationem, qualis Noachi tempore, recuses. Non nescio, inter philosophos necdum super illo negotio convenisse; neque id demiror. Quae enim inter eos in tanto dissentiendi et disputandi pruritu concordia? Adi S. Bochartum Phal. IV. 24. et *Fre-retum* Comment. Acad. Inscript. T. XV. p. 342. WESS. — Nostra quidem aetate consentiunt fere eruditissimi quique viri, posse debereque conchylia marina in montium visceribus reperiunda, salva fide Mosaicae narrationis, ex aevo derivari Noachica inundatione longe superiori. S.

7. $\pi\rho\acute{\omicron}\varsigma\delta\epsilon,\tau\tilde{\eta}\chi\omega\rho\eta,\omicron\upsilon\tau\iota$ etc.) Laborabant haec mala punctione: $\pi\rho\acute{\omicron}\varsigma\delta\epsilon$, praeterea, sicuti ad I. 156. adscriptum est. Pendet sermo ex $\iota\delta\acute{\omega}\nu$, cui superius suus locus. Vidit hoc Reiskius, brevi post [l. 9.] $\omicron\upsilon\mu\eta\nu$ corrigens. WESS. — Reiskii coniecturam veterum codicum auctoritate vidimus firmatam. S.

CAP. XIII. 4. $\tilde{\alpha}\rho\delta\epsilon\sigma\kappa\epsilon\text{ Αἴγυπτον}$) Medic. ex Ionum consuetudine. Ahydenus in Eusebii Pr. Euang. IX. 41. $\pi\acute{\upsilon}\lambda\alpha\varsigma\epsilon\pi\acute{\epsilon}\sigma\tau\eta\sigma\epsilon\nu,\tau\acute{\alpha}\varsigma\acute{\alpha}\nu\omicron\iota\gamma\omicron\nu\tau\epsilon\varsigma\tilde{\alpha}\rho\delta\epsilon\sigma\kappa\omicron\nu\tau\omicron\pi\epsilon\delta\acute{\iota}\omicron\nu$. Scripsi etiam $\epsilon\iota\nu\alpha\kappa\acute{\omicron}\sigma\iota\alpha$, quemadmodum II. 145. *Homeri εἴνατον*, $\epsilon\iota\nu\acute{\alpha}\nu\eta\chi\epsilon\varsigma$ nunc non attingo. Mire placet Gronoviana huius loci explanatio. WESS. — Scilicet et $\mu\acute{\omicron}\iota\sigma\iota$ et $\tau\epsilon\tau\epsilon\upsilon\lambda\eta\kappa\acute{\omicron}\tau\iota$ e suo cod. restituit Gron. cui fere et nostri adsentiuntur libri. S.

[6. $\nu\acute{\upsilon}\nu\delta\epsilon,\eta\nu\mu\eta\epsilon\pi'\epsilon\iota\nu\alpha\iota\delta\iota\kappa\alpha$ etc. Quum hodieque eadem Herodot. T. V.

sere obtineat ratio, monuit Rich. Pococke (*Descript. of the East*, Vol. I. pag. 251.) citatus a Larchero, opinione videri hactenus falsum esse Herodotum, quod sua aetate tanto maiori incremento Nili ad irrigandam Aegyptum opus fuisse quam Moeridis regis aetate: octo enim illos cubitos, quos (L. 3.) ei dixerant sacerdotes, intelligi debuisse de incremento supra consuetam per se fluvii altitudinem; adeoque non differre illam mensuram ab hac *xvi. cubitorum*, quae intelligenda de fluvii altitudine ab imo inde alveo. Cacterum cum Nostro conf. *Strab.* XVII. 788. ed. Cas. et *Plin.* lib. V. cap. ix. sect. 10. S.]

11. *κατὰ λόγον ἐπιδοῖ ἐς ὕψος*) Dum quis ista nobis probabiliter interpretetur, suspicabor equidem ex interpretationis nata, quae quis olim vicinis adposuerit. Certe nihil impedit hoc in loco *κατὰ λόγον* per *κατὰ τὸ ὅμοιον* interpretari, et *ἐς ὕψος*, *ἐς αὐξήσιν*. Mea saltem opinione nihil distarent *κατὰ λόγον ἐπιδοῖ ἐς ὕψος*: et *κατὰ τὸ ὅμοιον ἐπιδοῖ ἐς αὐξήσιν*. Cap. seq. 14. εἴ σφι ἰθιλήσαι (sic legerim.) --- ἡ χώρα ἡ ἔνερθε Μίμριος --- *κατὰ λόγον τοῦ παρῃχημένου χρένου ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι*. VALCK.

Ibid. *κατὰ λόγον ἐπιδοῖ ἐς ὕψος, καὶ τὸ ὅμοιον ἀποδοῖ ἐς αὐξήσιν*) Invenit et hic manifestam *ταυτολογίαν* Cl. Reiskius, sciolorum opera natam, *Miscell. Lips.* Vol. VII. pag. 629. Putares quodammodo adstipulari schedas Ask. in quis hiatus, sed ex scribae socorde negligentia: eadem verborum *ἐπιδοῖ* et *ἀποδοῖ* terminatio hominis oculos, ut in medio utriusque posita omitteret, praestrinxit. *Herodoti* dictiones bene constant: *ἐς ὕψος* altitudinem soli, *ἐς αὐξήσιν* eiusdem incrementum, quo latius in vicinum mare protenditur, declarant. Ceterum *xvi.* aut *xv.* cubitos amnem adscendisse et arva inundasse olim, argumento est Nili figura *xvi.* liberis circa ludentibus, per quos totidem cubita summi incrementi arguentis se amnis intelliguntur in *Plinii* H. Nat. XXXVI. 7. ubi *Harduinus*; cui iungendus *Shaw* Obs. Geogr. Syr. et Aegypti cap. 5. p. 181. quantum aquis seriore tempore terra ea increverit, ex Arabibus docens. WESS. — Non *ταυτολογία*, quam dicunt, me turbaverat. Non parcum esse verborum, nec repetitas in eandem sententiam ῥήσεις aspernari Nostrum, satis constat. Sed de verbo *ἀποδοῖ* dubitaveram, etiamque nunc dubito, idem-

ne ac ἐπιδοῖσιν significare possit. Illud video, ἐς αὖξιν posse eandem in sententiam atque ἐς ὕψος accipi: iuncta mox utraq̃ue voce ἐς ὕψος αὖξιν εἶναι dicit Noster c. 14, 6. Schaeferus quid spectarit, ex coniectura sic edens, καὶ μὴ τὸ ὅμοιον ἀποδοῖσιν ἐς αὖξιν κατακλύζοντος τοῦ ποταμοῦ, profiteor me haud liquido percepisse. Ad verbum id fuerit, *neque tantumdem reddit ad augendum inundans flumen*; quod ad eam videtur interpretationem accedere, quam reliquae versioni in parenthesi interieci. Sed quaero, *quisnam reddit?* nam nominativus, ἡ χώρα αὕτη, qui praecedit, ad verbum ἀποδοῖσιν, ista notione acceptum, referri vix potest. Commodum foret, καὶ μὴ ὁ θεὸς τὸ ὅμοιον ἀποδοῖσιν etc. si modo vestigium aliquod scripturae huiusmodi vel in uno libro superesset. S.

21. ὕδατος οὐδεμίῃ ἄλλῃ ἀποστροφῇ) Valla ἀποστροφὴν in versione neglexerat, sententia loci contentus. A Gronovio venit, quibus nulla sit aversio aquae. Praestare aquae per-
fugium sive remedium, Portus dudum monuit. Noster VIII. 109. ἵνα - - ἀποστροφὴν ἔχῃ: pro quo ἀποστροφὴν καὶ καταφυγὴν ἔχειν Plutarch. T. II. p. 491. E. Et πάσης ἀποστροφῆς εἰργμένος, cui perfugii et salutis via est interclusa, in Philostr. Vita Apol. VIII. 13., tum ἀποστροφὴν ἐποιούντο τοῦ Ἀθηναίων δήμου, de Vit. Soph. I. iv. p. 549., cuius praesidium et patrocinium rogabant. Hoc amplius de dira pressis fame Liban. Declam. XIX. p. 509. B. πᾶν γὰρ τὸ ἐμψυχον ἐκτείνετο - - τοῦτο ἦν αὐτοῖς ἀποστροφὴ τοῦ κακοῦ. Quae quidem de dictionis usu abunde erunt. Addo, Iosephum Bell. Iud. II. 11, 4. ἀποστροφὴν σωτήριον dixisse, quae Thucydidi ἀποστροφὴ σωτηρίας. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 782. Μούνου [l. 22.] Paris. C. minime malum videtur. WESS.

21 seq. ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς μῶνον) Non enim certe habent aquam quae agros irriget, nisi pluviam duntaxat. Valla dederat, nisi tantum a Iove. Romani quidem augures, pro coelo fulgente, tonante, dicere sueverant, Iove fulgente, tonante, Cicero de N. D. II. c. 25. Coelum et Aethera Iovem nuncupabant. Rarius illud Comici Platonis, quod sororis erat, marito tribuentis, apud Etymologum voc. Ἐξιδιος: Ἀἷρ, ὃν ἂν τις ὀνομάσειε καὶ Δία. Quaevis coeli tempestas Iovi contribuebatur. Illud Aristoph. in Av. 1501. Τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ; recte cepit Kiister. *quel temps fait-il?* Theo-

eritus Eid. IV. 43. *Κὼ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πίλει αἶθρος, ἄλλοκα δ' ὕει*, e Theognidis versu 26. quem expressit etiam Sophocles in Polyxenae fragm. ap. Stob. pag. 344, 4. Orpheus τὸν ὄμβρον dixerat δάκρυα Διὸς, teste Epigene ap. Clem. Alex. Strom. V. pag. 676, 3. *Aquam pluviam Plato dixit τὰ ἐκ Διὸς vel παρὰ τοῦ Διὸς ὕδατα, τὰ ἐκ Διὸς ἰόντα νάματα*, T. II. pag. 761. A. 844. A. T. III. pag. 111. c. Cum pluebat, elegantioribus ὁ Ζεὺς, vel ὁ θεὸς, ὕειν dicebatur; (quam formulam *Alcaeus* iam adhibuit Lyricus apud Athen. X. pag. 430. A.) Athenis vulgo ποιεῖν ὕδωρ: attigit *Casaub.* ad Theoph. c. 3. p. 32. Nondum in Socratis schola corrupti senis Attici piam persuasionem memorat *Aristoph.* Nub. 372. *Καὶ τοι πρότερον τὸν Δ' ἀληθῶς ὤμην διὰ κοσμοῦ οὐρεῖν.* VALCK.

CAP. XIV. [9 seqq. ἀπονητότατα etc. Putes cum *Heynio* ad *Pindar.* Ol. II. 111. ante oculos *Herodoto* fuisse poetæ versus illos, ἀπονίστατον ἰσθλοὶ νίμονται βίον etc. S.]

13. ὥλλοι ἄνθρωποι) Debetur *Arch.* Variant in vocis scriptura editi libri. ὥλλοι I. 48. et 125. ὦ'λλοι II. 51. ὥλλοι ex *Med.* bis II. 36. Schol. *Apollon. Rhod.* I. 1081. ὦ'λλοι μὲν ἴα. ἢ τοιαύτη συναισιφῆ τῆς νωτίρας ἰάδος ἐστὶ. διὸ μίμνονται *Ζηνοδότῃ* εἰπόντι, ὦ'λλοι μὲν ἴα θεοὶ καὶ ἄνθρωποι. (*Iliad.* B. 1.) οὐ κίχρηται γὰρ ταύτῃ *Ὅμηρος*. Paria ad vs. 998. At III. 356. et 365. ὥλλοι, quod praestare opinor ob synaloephes indolem. De Homero quod critici produnt, falsae opinioni tribuit *Barnes.* in *Iliad.* A. 288. Ceterum mirabilem hanc Aegypti ubertatem, quae sine magno et sollicito labore votis agricolae respondet, *Diodorus* I. 36. non praeteriit. WESS.— Conf. Var. Lect. ad I. 125, 12. et VIII. 67, 11. S.

16 seqq. ἰσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς etc.) Galeo designatus *Plutarchi* locus e lib. IV. Symp. legitur pag. 670. A. B. Rem sane vix credibilem suo quoque testimonio confirmat *Eudoxus* apud *Aelianum* de Nat. An. X. c. 16. hanc reddens rationem, cur a suis mactandis abstineant Aegyptii: φειδόμενοι; ἐπεὶ τοῦ σίτου σπαρέντος, ἐπάγουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν· αἱ δὲ πατοῦσι τοὺς πυροὺς, καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν γῆν ὠθοῦσιν, ἵνα μείνῃ ἔμβριος, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρέθων ἀναλωθῇ. Mihi quoque sues hac in re non placent; sed, si iumentorum gregem designare voluisset, scripsisset utique βοῦς: et, ἐπεὶ δὲ καταπατιθῇ τῇσι βοῦσι τὸ σπέρμα. Neque tamen hanc fabulam ornandam esse censuerim; quam *Herodoto* deberi minime dubito,

secundum quem *suum* in segetes immissorum ungulis e spicis grana debuerunt exteri: ita mihi capienda videntur ista quae sequuntur, ἀποδινήσας δὲ τῇσι ὑπὸ τὸν σῖτον οὕτω κομίζεται, *suum ungulis excussum frumentum convehit*. Quod aliis diceretur ἀπαλοήσας, Herodoto dicitur ἀποδινήσας. Arcam Telesilla δῖνον vocaverat: Aihen. XI. p. 467. f. Τελείσλλα δὲ ἡ Ἀργεῖα καὶ τὴν ἄλω καλεῖ δῖνον: hinc Eustath. Ἰλ. υ. p. 1283, 4. [p. 1207. ed. Rom.] Aelianus duobus in locis rarissimo hoc usu forsitan alibi non obviam vocem adhibuit. Vid. elegantissima Epist. Critica II. D. Ruhnkenii p. 43. VALCK.

Ibid. ἐσβάλλει εἰς αὐτὴν ὅς etc.) Adsentiantur Plutarchus IV. Symp. c. 5. et Eudoxus in Animal. Histor. Aeliani X. 16., quos olim Galeo, non *sues*, sed *boves* intelligenti, opposui ad Diodorum. [lib. I. cap. 36.] Nec poenitet operae. τὰς enim ὅς *boves* indicare, quibus testibus probabitur unquam? Creant tamen *sues* in illa sementis et triturae consuetudine molestiam. Si verum est quod perhibetur, oportet diverso fuerint ingenio per Aegypti agros atque alibi locorum, rostrique usum rusticorum utilitati posthabuerint. At sus sui semper generis et indolis est, vorax pecus et gulae indulgens. [„*Sues immissae in sementem*, „ait Galeus, haud dubie omne frumentum in ventres „potius, quam in limum, recondent.“] Aegyptii praeterea *boves*, ut multae nationes, tritrandis frugibus adhibuerint. Cyrillus in Esaiæ c. 28. Αἰγυπτίων μὲν παῖδες συνήγαγαντες ἐξ ἀγρῶν ἐπὶ τὴν ἄλωνα δράγματα, εἴτα βοῦς ἐπαφιέντες αὐτοῖς, καὶ ἐν κύκλῳ περικομίζοντες, καταλεπτύνουσι ταῖς χηλαῖς τὰς ἀστάχους. Prudenter profecto: sunt enim *boves* ad id negotium porcis multo aptiores. Considera praeterea, quod Galeus non neglexit, *sues* ab Aegyptiis studiosissime fuisse vitatos. [conf. c. 47.] Equidem, ni mihi obstarent Plutarchus atque Eudoxus, venisse ex scriptoris calamo ἐσβάλλει εἰς αὐτὴν βοῦς et τῇσι βοῦσι τὸ σπέρμα, tum ἀποδινήσας δὲ τῇσι βοῦσι arbitrarer. Quid enim, si menda utriusque acritatem anteverterit? Diodorus generali vocabulo βοσκημάτων uti maluit, *suibus* fortasse hanc operam negans. Triturae autem illum in oriente atque alibi morem copiose praeter alios exsequitur Christ. Schoettgenius Antiq. Tritur. Sect. ix. et Aegyptiorum Fr. Lud. Norden Itin. Aegypt.

p. 58. WESS. — *Plinius* Hist. Nat. lib. XVIII. cap. XVIII. sect. 47. *Vulgo credebatur, a Nili recessu serere solitos, mox sues impellere vestigiis semina deprimentes in madido solo: et credo antiquitus factitatum.* Sic (uno *Diodoro* excepto; qui, dissimulans difficultatem, generale nomen βοσκήματα posuit) de semine per sues depresso consentiunt omnes. Eodem vero animali ad exterenda e spicis matura grana usos esse Aegyptios, nemo quod sciam dixit, nec per se credibile est: boum opera ad hoc uti solitos esse populos versus orientem aestivum habitantes, satis constat. Quare scripturam istam, ἰμβάλλουσι - - ὕς, et ἰπείαν δι κατὰ τῆς ὕς, ab *Herodoti* manu esse, in dubium vocari non debet: sed deinde scripsisse eundem ῥιπιδινήσας δὲ τῇσι βοῦσι perquam probabile debet videri. *Larcher* (suffragante *Borh.* in Appar. Crit. T. II. p. 803 seq.) utrimque, pro τῇσι ὕσι, τῇσι βοῦσι corrigens, ne tamen prorsus hinc amandarentur sues, verba ἰσβάλλει εἰς αὐτὴν ὕς, ante ista, σπείρας ἑκάστος etc. reponenda censuit: nempe ante semen-tem immissas esse in agros sues, scilicet ad devorandas radices plantarum aquatilium, quae sementi nociturae erant. S.

CAP. XV. 4. τὸ παρὰ θάλασσαν εἶναι αὐτῆς) Non scripsit aliter. Agitur de regione Delta, cuius ad mare tractum, cum ea sola Aegyptus haberetur, usque ad Tarcheas Pelusiacas eiusdem esse lones censebant. Consimile, quod sequitur, τὰ μὲν Αἰθύης, τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι. Postulat porro rei et orationis habitus, ne *Ald.* et plurium schedarum [l. 6.] εἰς μεσόγειαν τείναι αὐτὴν pro quiaquiliiis putetur. Ταριχηίων sive ταριχηϊῶν *Arch.* species est Ionica, neque spernenda. Fuere in Aegypto eo titulo loca conpluria. Vide II. 113. et *Steph. Byz.* in voce. Nominis fortasse caussa ex contumelatis ibi hominum animaliumque cadaveribus, quae more gentis diligenti cura condiebantur, uti c. 86. Ταριχείας τῶν ζῴων dabit *Aelian.* de Animal. X. 29. νεκρῶν ταριχεΐαν *Diodor.* I. 91. WESS.

[11. ἢ δὲ γὰρ σφί) ἢ τοι γὰρ σφί, profecto enim, corrigit *Benedictus* in Act. Sem. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 286. Cum eodem viro docto initio huius cap. Εἰ ὦν βουλοίμεθα malim, ob id quod dein l. 10. huic respondet, ἀποδεικνύται μὲν ἄν. S.]

17. τίνα γλῶσσαν πρώτην ἀπήσουσι) Posset Aldi ἀπύουσι patronos advocare Euripid. Orest. 1255., Hecub. 155. Supplic. 800. Sophocl. Aiac. 896. ut de Pindaro aliisque taceam. Verum membranarum potior sententia, cui usus respondet. Aeschylus VII. Theb. 871. οἶμαι --- στηθίων ἦσιν ἄλλος. Euripid. Med. 1176. ἦκεν ὀλολυγῆς μέγαν κακυτόν. Quod et in Sophocl. Aiac. 862. Apollon. Rhod. IV. 874. ἦκε δ' αὐτὴν σμερδαλέην: etc. WESS. — Φωνὴν ἰέναι habes apud Nestrum II. 2, 11. ubi de eadem re agitur. S.]

CAP. XVI. 5. τρεῖς μόρια εἶναι γῆν πᾶσαν etc.) Vide IV. 42. In ea nostri orbis partitione magnus olim dissensus. Plerique in parte tertia Africam posuere; pauci tantummodo Asiam et Europam esse, sed Africam in Europa: ita Sallustius Bell. Iug. cap. 17. Sed veterum plures Asiam duntaxat et Europam novisse, Isocratis, Hippocratis, aliorumque testimoniis firmatur. Lege Olympiodorum ad Aristotel. I. Meteorolog. p. 23. Scholiast. in Ptolemaei Tetrabibl. p. 58. et Lucanum IX. 411. WESS.

10. οὐρίζων τῇ Λιβύῃ) Nilus dici potest τὴν Ἀσίην οὐρίζων: sed non item, ut arbitror, τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῇ Λιβύῃ. Suspitor adeo συνουρίζων scribendum. VALCK. — τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῆς Λιβύης ex Remig. praefero, tacitam praepositionem [ἀπὸ] adsciscens. WESS.

11. ὥστε ἐν τῷ μεταξύ Ἀσίας etc.) Emendata [a Gronovio] Vallae Latina, ut sit in eo id quod medium est Asiae et Africae, meras tenebras offundunt. Voluit, ἐν μικροῖα Asiae et Africae Delta, ea ex sententia, esse oportere, atque ita neutrius. Erant super eius situ olim discordes. Schol. Apollon. Rhod. IV. 1571. ἡ δὲ Αἴγυπτος κατὰ μὲν τινὰς, τῆς Ἀσίας ἑστί' κατὰ δὲ τινὰς, τῆς Λιβύης: et Auctor de Mundo, quem Aristotelem male vocant, cap. 3. WESS.

CAP. XVII. 13 seq. μέχρι μὲν νυν Κερκασιῶν πόλιος) Similia his cap. 97. [et c. 15, 7.] et Mela I. 9. Adscribam Achillis Tatii verba Amor. lib. IV. p. 245., sanioris coloris indiga: ὁ Νεῖλος μετὰ μὲν ἀνωθεν ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔστιν ἰς τοσοῦτον μέγας ὥστε Μίμφωος, καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κίρασι Σύρος ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ τίλει τοῦ μεγάλου βύματος: ubi τέλος τ. μ. βύματος haud aliud ac Nostri ὄζυ τοῦ Δέλτα, sive acumen Delta, uti in Pomponio legunt. At quid Σύρος; Salmasius Aegyptiacum tali nomine pagum legisse se negat,

et negabunt alii cum ipso Tatio; qui quidem ad hunc forte modum dederat: καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κώμη Κερκασωρὸς ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ etc. Quae continuo subiunguntur de maiore amne ad hunc pagum in tres scisso, in animo illi Herodotea fuisse, manifestant. Atque haec praecipua ex parte viro doctissimo Steph. Berglero debentur. WESS.

26. τῷ μὲν Σαΐτικόν) Ταυτικόν corrigentes male agunt, neque a *Strabone* XVII. p. 1154. [p. 802. ed. Cas.] adiuvantur: siquidem illius τὸ Ταυτικὸν στόμα, ὃ τινες Σαΐτικὸν λέγουσι, ex amne Bubastico sive Pelusio divergit: *Herodoti* vero ex Sebennytico. Credo rivo huic, quia praefecturam Saiticam radebat, nomen venisse. Addam *Platonis* ex *Timaeo* pag. 21. e. verba, ad hanc rem opportuna: "Ἔστι τις κατ' Αἴγυπτον ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὃ κατὰ κορυφὴν σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ῥεύμα, Σαΐτικὸς ἐπικαλούμενος νομός· τοῦτον δὲ τοῦ νομοῦ μεγίστη πόλις Σαΐς: quibus non male nectentur *Proclo* disputata pag. 50. Confer *Cellarium* Geogr. IV. 1. pag. 24. horum oblitum. WESS.

27. καὶ τὸ Βουκολικόν) Haud aliter *Eustath.* in *Dionys.* vs. 226. *Nostrum* secutus. Apud alios de eo silentium. Non male conponitur cum *Phatnitico* *Diodori* I. 33. XX. 76. prope quod videntur τὰ βουκόλια, famosa latronum domicilia, fuisse; descripta eleganter abs *Heliodoro* I. pag. 10. *Achille* Tatio IV. pag. 250. tanquam loca palustria, ad struendas insidias et ad praedae receptacula commodissime posita. Etiam aliunde cognitum est, ad *Phatniticum* ostium pertinuisse regionem, cui a palustri situ Ἐλεαρχίας titulus, uti ad *Hieroclis* *Synecdem.* p. 726. significatum fuit. Quae quidem omnia persuadent, ostium *Βουκολικόν* et *Phatniticum* non discrepare, nominisque causam patefaciunt. WESS.

CAP. XVIII. 4. τὸ ἐγὼ τῇσι ἱμνωτοῦ γυναικῇσι ὕστιρον) Lenissima correctione sic ista mihi concinnanda videntur: meam quoque firmat sententiam *Ammonis* oraculum: τὸ ἐγὼ τῇσι ἱμνωτοῦ γυναικῇσι ὕστιρον περὶ Αἰγύπτου ἐπυθέμην, quod postea demum intellexi, quam sic de *Aegypto* iudicare in animum induxissem. Edixerat *Ammon*, Αἴγυπτον εἶναι ταύτην, τὴν ὃ Νεῖλος ἐπιὼν ἄρδει. In eandem ferme sententiam lib. II. c. 104. *Colchi*, inquit, esse videntur *Aegyptii*: νοήσας δὲ πρότερον αὐτὰς ἢ ἀκούσας ἄλλων λέγω. Iam quod vulgatur,

τῇσι - - γνώμῃσι ὕστερον, prorsus esset insolens in *Herodoto*, ὕστερον iungente passim cum casu secundo. Praeterea, de sua solius ubicunque loquitur sententia, vicies minimum γνώμην ponit numero singulari. VALCK. — Potiorem emendationis partem: τῆς ἱμ. γνώμης, lubens accepi. Potuerat deinde quidem περὶ Αἰγύπτου dicere Noster, sed movere vulgatum περὶ Αἰγυπτῶν non erat opus. Sic enim et alibi loquitur Noster: verbi gr. εἰρώτεον περὶ Πακτύων I. 158, 3. idem est ac περὶ Πακτύων ibid. l. 11. S.

8. τῇ περὶ τὰ ἱερὰ θρησκίῃ) Maluissim, si mssti exemplo praecivissent, θρησκίῃ. Quod *Arch.* hic et cap. 37. obtulit, in lucro putavi. Scholia a *Johnstono* publicata in *Sophoclis Electr.* 996. τῆς νεωτέρας Ἰαῖδος ἐστὶ τὸ λέγειν τὴν προμήθειαν, προμηθείαν καὶ τὴν εὐπείαν, εὐείαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Mox [l. 11.] καὶ οὐκ ὁμολογέειν de sermone videtur intellexisse; ὁμολογέουσι κατὰ γλῶσσαν οὐδὲν in simili re, I. 142. WESS.

CAP. XIX. 10 seqq. πελάσας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν etc.) *Medicei πέλας* *Plinii* verbis munitur, non omnino congruis: In totum autem revocatur intra ripas in *Libra*, ut tradit *Herodotus*, centesimo die. [lib. V. cap. ix. sect. 10. p. 256. ed. *Harduin.*] Quid enim hic de *Libra* et centesimo die, quo intra ripas cogitur iterum, tametsi πέλας probaveris? Haec et alia bene *Salmasius* in *Solin.* p. 310. Verum est, intra idem ferme spatium temporis, quo increverat, amnem descrescere. Culte *Aristides* T. II. p. 338. οὐ τοίνυν μόνον αὖξεται τακτὰ ὁ Νεῖλος, ἀλλὰ καὶ ἀπολήγει τεταγμένως ὀπίσω, καὶ σχεδὸν οὐκ ἐν ἐλάττω χρόνῳ καθίσταται εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἐν ὅσῳ πρὶν ἐξηπλήρωσε. *Diodorus* praeterea I. 38. Utrum vero idem Noster indicaverit, caussa dubitandi adest in dissensu tot schedarum: habet quoque nescio quid scabri πέλας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερ., quod detractum vulgato cernitur. Πελάσας paullo minus est ac πληρώσας ἐς τὸν ἀριθμὸν c. 7. In *Latinis* nihil mutavi, dubius tamen de *Laurentio*, cuius membranae, quod mihi liquido constat, persimiles *Arch.* et *Vind.* fuere. WESS. — *Vallae* latina haec erant: et prope totidem diebus retrocedat, relinquens fluentia. Ex quo quidem non conficitur, πέλας illum in suo exemplari legisse; quae absurda scriptura est, ex veteris aliquius librarii negligentia derivata: illud adparet, τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερῶν de aliis centum diebus, quibus decrescat

Nilus, intellexisse hunc interpretem. Quod in nostra *Var. Lect.* pro scriptura *πίλας* testes citantur codd. *Med. Ask. Arch.*, loco *Arch.* poni *Pass.* debuerat. Quo pacto vero *Plinii* verba scripturae *πίλας* faveant, equidem non exputo: nec omnino satis adparet, quid *Herodotum* ibi testem citans spectarit Romanus scriptor. Illud multis documentis constat, saepe *Plinium* testimonia auctorum, quos nominat aut sequitur, parum accurate adponere, adicere interdum nonnulla verbis auctorum, alia detrudere; subinde etiam graecorum auctorum sententiam non recte accepisse interpretatumque esse: quod in tam immensa suscepti operis mole, in tamque infinita rerum, quas complectitur, varietate nemini magnopere mirum debet videri. Quod h. l. ait *Noster ἀπολείπων τὸ μέτρον*, (nempe κατὰ τὸ μέτρον, deficit quoad fluentum, quoad aquam quam vehit) pro eo alibi simpliciter, *ἰπὶν ἀπολίπη ὁ Νεῖλος*, II. 93, 28. quando deficit *Nilus*. Similiter absolute, c. 22, 15. *ἰκτῖνοι δ' ἴτιος ἰόντις οὐκ ἀπολείπουσιν*. Quare etiam cap. 14, 15. *ἰπὶν ὁ ποταμός* - - ἀπολίπη ὀπίσω eodem modo accipiendum, quamquam ibi ex praeced. intelligendum videri potuerat ἀπολίπη ταῖς ἀρούρας. Pro ἀπολείπων perinde etiam ἐπιδείπων potuerat dicere, sicut VII. 43, 3. (quamquam et ibi ἀτίλπει, pro ἐτίλπει, probati codd. dabant:) et III. 108, 7. In verbi *πελάσας* interpretatione dissentiunt interpretes. Ut *Vallam* omittam, recte videtur *Wesseling.* dictionem *πελάσας ἐς τὸν ἀριθμὸν* cum illa c. 7, 12. *πληροὶ ἐς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον* contulisse; ut sit paullo minus *πελάσας*, quam *πληρώτας*. *Larcherus* vero *πελάσας* de accessu i. e. de incremento fluvii accepit, cui opponatur τὸ ἀπέρχισθαι, recessus s. diminutio. At (ut taceam, inauditum esse illum verbi *πελάζειν* usum) satis erat perspicuum, ἀπέρχισθαι h. l. opponi superiori κατέρχισθαι, quemadmodum ἀπολείπων opponitur superiori πληθύνων. S.

[18. αὔρας ἀποπνέουσας] *Commode* h. l. *Larcherus* ex *Schoiliis* ad *Sophoclis Aiac.* 683. haec adposuit: Διαφέρουσι ἀλλήλων, (αὔραι καὶ ἀνεμοί,) τῷ μὲν τὴν αὔραν ἐπὶ τῶν ἐξ ὕγρου ἐκπνοῶν τάττεσθαι τὸν δὲ ἄνεμον, ἐπὶ τῶν ἐν αἵρι πνιμαίνων. S.]

CAP. XX. [1. Ἑλλήνων μὲν τινες] Varias variorum Auctorum de Incremento *Nili* eiusque caussis sententias; ex *Plutarcho* de *Placitis Philos.* lib. IV. cap. 1. tum ex *Incerto*

auctore, porro ex Theophylacto Simocatta, lib. VII. Histor. cap. 17. ex Diodor. Sic. lib. I. ex Aristidis oratione Aegyptiaca, ex Strabonis lib. XVII. ex Xiphilini Epit. Dionis Cassii, ex Heliodori Aethiopicor. lib. II. denique ex Theodoret. Serm. IV. de Graecorum affect. curandis, collectas Godofr. Iungermanus suae Herodoti editioni, Adpendicis loco adiecit. Eaedemque omnes eclogae, ex praedictis Scriptoribus excerptae, in Londinensi editione Herodoti, quae Galei nomen praefert, in editione Gronoviana, denique in Wesselingiana, eodem modo repetitae sunt: qua accessione augere hanc nostram Herodoti editionem inutile iudicavimus. Caeterum quod ad Incerti, quem dixi, Scriptoris fragmentum spectat, consuli velim quae in brevi Praefatione Eclogae ex Ctesiae Persicis praemissa (T. IV. Part. 1. huius edit. sub finem) monita sunt. Praesertim vero conferri cum Nostro merentur quae de eodem argumento Diodorus Siculus lib. I. cap. 38-41. congeffit; quorum quidem minima pars in eadem, quam dixi, Iungermaniana Adpendice exhibetur. S.]

13. πολλοὶ μὲν ἐν τῇ Συρίᾳ ποταμοὶ) Sunt quibus haec displicent: esse enim quidem plures in Syria fluvios; sed evolvi in mare mediterraneum, eorumque in solem occidentem ostia tendere, non boream. Qui quidem si meminissent, etesias non magis e septentrione quam occidentis plaga, sive οὐδὲν τι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἀρκτου ἢ τῆς ἐσπέρας spirare, ut, post Aristotelem, Meteorol. II. 6. Diodorus observavit I. 39. in alia utique ivissent. De etesiis autem, atque eorum in Nili, aestate exundantis, ostia vehemente flatu, quae veterum nonnulli tradiderunt, a vero non recedunt. Philo, Aegypti incola, id fassus ultro est, Vit. Mos. I. p. 620. A. et nostra aetate, diu eadem in regione occupatus, B. Maillet Descript. Aegypti p. 55. Neque ea tamen unica increscentis Nili caussa. WESS.

CAP. XXII. 5 seq. ἀπὸ τῶν θερμωτάτων τόπων μέων etc.) Ἀρχοτέρᾳ coniectura adsecutus Corn. de Pauw fuit. Adposite Aristides, T. II. p. 334. ὁρμάται μὲν γὰρ ἐν τῶν θερμωτάτων τῆς οἰκουμένης ὁ Νεῖλος διήπου, καὶ προῖων εἰς ἥττον αἰεὶ θερμὴν. WESS. — Discrepantiam codicum in verbis τόπων et μέων diligentius consideranti perquam probabile videri debet, vocab. τόπων ex scholio interliniari

esse invecum; quo factum, ut ex eisdem codicibus, quibus hoc insertum, verum verbum *ῥίον* expelleretur. Quare, nisi prorsus eiiciendum vocab. *τόπων*, cancellis saltem, ut suspectum, fuerit circumdandum. S.

6 et seq. *τῶν τὰ πολλά ἴσσι*) Reiskius, *τὰ ὧν τεκμήρια πολλὰ ἴσσι* --- ὡς etc. Ego *τῶν τὰ πολλά* non moveo, et *τεκμήρια* sive *μαρτύρια* ad sententiam arcesso. Quorum, paullo ante scriptorum, indicia multa adsunt viro, etc. Nec discrepat sententia Abreschii. Prudenter vero de Nili incrementis Arrian. Indic. c. 6. WESS. — Si nude legeretur *τῶν πολλὰ ἴσσι*, facile adsentirer viris doctissimis, intelligi e sequentibus *τεκμήρια* posse: sed turbat adiectus *τὰ* articulus, qui quid huc faciat non video. S.

12. *ὑσαι ἐν πέντε ἡμέραις*) Tan. Fabri lib. I. Ep. 70. correctionem [*ἐν τισιν*, pro *ἐν πέντε*.] merito exposuit Gronovius, suffecta alia, minime meliore. [*ἐν παντὶ ἢ μέρισι*.] A. Gellius N. Attic. VIII. 4. super hoc loco disputaverat, non sine Nostri taxatione, quod scriptor historiae memoratissimus de aqua pluviali et nive rem non satis exploratam pro conperta posuerit, sicuti praefert capitis IV. argumentum. Periit, quod dolemus, disputatio; verba quae superant, idem tum in Herodoto fuisse, quod nunc examinamus, conmonstrant. Ponunt enim de nive et aqua pluviali rem pro conperta non satis exploratam: neque usquam ulla in Musa talis deposita est. Vim proinde arceo, opinatus coeli habitum et clima, sub quo scriptor aut Halicarnassi aut Thurii vitam transegit, paucis post nivem diebus pluviosum fuisse. Ut ut hoc fuit, per illud mihi mirum accidit, doctissimos viros Gelliana, adeo obportuna, neglectui habuisse. Quae consequuntur de *adusto hominum colore* et de *gruibus*, Seneca non praeteriit Quaest. Nat. IV. 2. cui Euripidis cothurnum Helen. vs. 1497. adcommoda. WESS.

[18. *εἰ τοίνυν ἐχρίονε καὶ ὅσον ὦν*. Pro copia quam amat Herodotus facile crediderim placuisse ei repetitam ante καὶ ὅσον ὦν particulam εἰ. Certe restitutam eam malim, quam cum Benedicto rescribere. *εἰ τοίνυν ἐχρίονε καὶ ὕσιν ὦν*; cui novationi non est hic locus, quod et de multis aliis dicendum ab eodem viro docto propositis, quae, ne longior sim, silentio praetereo. S.]

CAP. XXIII. 4. *πεταμόν Ὠκεανόν*). De eodem iterum

IV. 8. *Homeri ποταμοῖο ῥέεθρα Ὀκεανὸς* Iliad. Ε'. 245. varie olim docti homines agitarunt, quemadmodum ex *Strabone* novimus lib. I. p. 9. [p. 4. ed. Cas.] Aegyptii autem, siquidem *Diodoro* I. 12. 36. et 96. adcredimus, Nilum suum pro Oceano censebant; alii ex mari Oceano amnis incrementa, quos *Seneca* in ordinem coëgit, derivabant. Confer *Libanium*, in *Basilico* p. 140. Herodotea haec amplexum. WESS.

CAP. XXIV. 7. τῆς γὰρ ἀν' ἀνχοτάτῳ ἢ χώρῃς) Inpendit qualemcumque his operam *G. Raphelius* ad *Matth.* cap. XII. 35. sed usus vetere Editione. *Mediceo* iure merito *Gronovius* obsecutus est, repulsa *T. Fabri* lib. I. Ep. 7. correctione. Θεός de sole tritissimum. *Appianus* Praefat. ἀρχομένου τε καὶ δυομένου τοῦ θεοῦ. Quae autem *Noster* de Nili auctis per aestatem aquis et earum caussa, aliena sunt et saepe explosa. Lege *Aristidem* T. II. p. 341. et *Diodorum* I. 38. WESS.

CAP. XXV. 5. οὐκ ἰόντων ἀνέμων ψυχρῶν) Postulat ratio et rerum usus, ut calidae regionis calidi sint venti. Propterea *Pavius*, [quum abesset olim negans particula] contraria contrariis adjuvanda et medicanda professus, θερμῶν, quo etiam modo *Reisk.* in litteris ad me aut ξηρῶν, substituit. Scio eundem *Cl.* virum, damnata superiore sententia, nihil mutatum velle, et turpem errorem scriptori impingere. Mihi nulla hic aberratio placet, sed quod ex *Arch.* provenit, et scriptor ipse adfirmat c. 22. Dedi et suam sedem participio ἰόντος, [I. 4.] quam amiserat. WESS.

14.) ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεσθαι) Verius hoc. [scil. quam ἀπολείπειν.) Cui usui autem illa circa solem relicta aqua? An ut illi alimento, quae plurium olim persuasio, cederet? Γελοῖοι πάντες, ὅσοι τῶν πρότερον ὑπέλαβον τὸν ἥλιον τρέφεσθαι τῷ ὑγρῷ, graviter *Philosophus*, *Meteorol.* II. 2. Sequentia ad examen vocavit *Salmasius* in *Solin.* p. 505. WESS.

CAP. XXVI. 1 seq. αἴτιος -- καὶ τὸν ἥερα ξηρὸν -- εἶναι) *Reiskius* καὶ τοῦ τὸν ἥερα reponit. WESS. — Alius scriptor articulum ibi non neglecturus erat: *Herodoti* stylus haud aegre illo caret. Sic c. 20, 6. τοὺς ἰησιᾶς ἀνέμους εἶναι αἰτίους πληθύνειν (non τοῦ πληθύνειν) τὸν ποταμόν. Scilicet in huiusmodi dictionibus ad infinitivum subintelligi debet ὡς particula. S.

3. διακρίων τὴν διέξοδον αὐτοῦ) In Adnotationibus Gronov. αὐτῷ Mediceei sumitur ac si αὐτῷ sive ἑαυτῷ foret. Malo Aldi et plurium schedarum, atque ad aërem, qui solis transitu excandescat, referre. WESS. — At αὐτοῦ quoque ad solem fuerit referendum, et pro ἑαυτοῦ accipendum: sol exurit suum transitum, id est, omnia exurit quæ transit. S.]

[5. καὶ τοῦ οὐρανοῦ τῇ μὲν νῦν ὁ βορρῆς etc.) Post τοῦ οὐρανοῦ commate incisa erat oratio, parum commode: nam coherens τῇ τοῦ οὐρανοῦ, qua coeli parte. Maiore etiam incommode olim aberat distinctio post ὧρων, ut iuncta intelligerentur τῶν ὧρων καὶ τοῦ οὐρανοῦ: quo posito, Vigerus Idiotism, VIII. VII. 5. τῇ μὲν νῦν pro καὶ τῇ μὲν νῦν poni censuerat, regulamque statuerat, apud Iones interdum καὶ subaudiri. Aptā verborum interpunctione Reizius planam reddidit orationem. S.]

CAP. XXVII. 3. οὐκ οἰκός ἐστι οὐδὲν ἀποκρίν) Est cui οὐκ ἀποκός ἐστι æquius melius videtur. Repetita negatio, me arbitro, non nocet, uti neque VI. 87. [An voluit VI. 88, 2. P. At id quidem paullo diversum. Caeterum satis notum est, amare Graecos repetitas particulas negantes; ac praesertim post negandi verba et similia, cuiusmodi est οὐκ οἰκός ἐστι, negantes particulas adhibere, ubi nullus eis locus esse videri poterat. Vide ex. gr. II. 63 extr. III. 66, 14. III. 99, 7.] Solus-ne Nilus nihil auræ exhalet, dubium est. Nostro adsentiantur Diodor. Sicul. I. 38. Plinius N. H. V. 9. Aristides p. 361. atque alii. Prudentior Theophrastus de Ventis p. 407. quem hanc ad rem advocavit Brodaeus Miscell. III. 30. WESS.

CAP. XXVIII. 1. ὡς ἀρχὴν ἐγένετο) Non pugnabo, si qui τὴν ἀρχὴν elegerint: usus neutrum proscribit. Passim idem est ac prorsus, quomodo ex emendatione Viri Celeb. Latina. Melius Laurentianum ab initio, nexu orationis postulante. Quem quidem in modum Aeschines Socr., Isocrates, Arrianus, aliique plures: de quibus eruditi viri ad Ioannis Ev. c. VIII, 25. WESS. — Vide I. 86, 27. et 140, 15. ibique notata. S.]

[5. ὁ γραμματιστὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης) Valla, scriba sacrarum Minervæ pecuniarum; rerum, loco pecuniarum, posuit Gronov. Verba ista Herodoti citans Pollux IV. 19.

nil aliud monet, nisi quod γραμματιστής idem sit ac γραμματεὺς. Sunt autem χρήματα non modo pecuniae, sed et res pretiosae cuiusque generis, ut vasa, aliaque talia: VII. 190, 8. IX. 83, 3. et frequenter aliās. Quam in partem Larcher in priorē ed. versionis gallicae non male, me iudice, hunc hominem nominaverat *le garde des trésors sacrés*; provocans etiam ad Polluc. ibid. ubi γραμματεῖον ab Atticis dici ait, ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπέκειτο, et ad Harpocrat. voc. ἀργυροθήκη. In posteriori vero editione idem vir doctus, praeunte Michaelis in Comment. Soc. Goetting. T. I. p. 271. hieroglyphorum, i. e. sacrarum scripturarum interpretem hic dici censuit. Id vero si voluisset Herodotus, ἱερογραμματεὺς puto dixisset, aut ἐξηγητὴς τῶν ἱερῶν γραμμάτων, non γραμματιστὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης. S.]

11. τὰς ὧν δὴ πηγὰς τοῦ Νείλου) Multa huius disputationis redarguit Aristides, non ausus tamen diffiteri, Syenen inter et Elephantinen ὡς ἀληθῶς esse πέτρας μεγάλας δύο, earumque medium ex Aegyptiorum opinione Nili fontes continere: porro altitudinem fontium tantam esse, ut sub mensuram non cadat, καὶ τὸ βάθος γε οὐκ ἱσχυρὸν εἶναι, p. 345. Ex Seneca non multum discrepantia ad Solin. p. 312. adscripsit Cl. Salmasius. Cur ergo insultant scriptori, quae auditu exceperat, narranti? WESS.

19. εἰ ἄρα ταῦτα γενομένα ἔλεγε) Explicat Aristides, εἰ ἄρα ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δύναι ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλιρροίας τοῦ ποταμοῦ, et recte. Namque τὰ γενομένα, non utique alia, quam quae sunt et reapse contingunt. Cl. Reiskius his curam insumsit Miscell. Lips. Vol. VII. p. 630. quam, si lubet, expende et considera. WESS. — Vide Var. Lect. S.

21. οἷα δὲ ἐμβάλλοντος etc.) Qui voculam hinc eiecit, quia non meminerat additam voci οἷα, minuta talia cautius neglexisset ὡς αἰετός θρίπας. Ut ἄτε, ἄτε δὲ, et ἄτε δὴ, sic et οἷα, sed frequentius οἷα δὲ, leguntur etiam apud Herod. hoc quidem eadem structura p. 23, 15. [I. 61, 3.] οἷα δὲ παίδων οἱ ὑπαρχόντων. p. 76, 31. 160, 47. 169, 12. [I. 189, 19. III. 4, 7. III. 25, 6.] Nostro quoque loco voculam δὲ nexus necessariam monstrat. VALCK. — Vide iterum nostram Var. Lect. Sed, locum hunc denuo expendens, intellexi, verbis olim vulgatis nihil hic adici, nihil detrahi debuisse; sana fuisse omnia, nonnisi prava interpunctio-

ne, inde ab edit. Gronov. ad hanc usque nostram, obscuratum fuisse orationis gressum. Nempe sic distingui oratio debebat, quemadmodum fere in editis ante Gronovium. Οὕτω μὲν δὴ ὁ γραμματικιστὴς, εἰ ἄρα ταῦτα γινόμενα ἔλεγε, ἀπὶ Θεοῖν (ὡς ἐμὲ κατανοεῖν) δῖνας τινὰς ταύτῃ ἰούσας ἰσχυράς καὶ παλαιοῖν· εἰ δὲ ἐμβάλλοντος etc. ubi δι particula, post εἰα, non adversativa notione, sed, ut frequentissime alibi, continuativa vel copulativa ponitur. S.

CAP. XXIX. 6. ταύτῃ ὣν δὴ) ταύτῃ ὣν δεῖ legit Val- la; quod vel absque Codd. debuerat restitui. Eadem menda multis in locis haeret. VALCK.

11. τοὺς δεῖ τούτῳ τῷ τρόπῳ διακλῶσαι etc.) Dionysius Longinus περὶ Ὑψ. Sect. 26. p. 152. narrationis Herodoteae elegantiam et perspicuitatem admiratus, ὁρᾷ, inquit, ὃ ἰταῖροι, ὡς παραλαβὼν σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει, τὴν ἀκοὴν ὅψιν ποιῶν. Et sunt profecto adtendentibus longe cultissima. Ἀπίζιαι, iniuria in exilium abire iussum, praefert Fabri Tolliique editus Longinus: alii, neglecta forma Ionica, ἀφίξη. WESS. — Ἀπίζιαι [Gronovii] ne graecum quidem. ἀπίζιαι dubio vacabat, ubi in vicinis ista legabantur: τὴν διακλῶσας ἤξεις: et ἔπειτα --- ὁδοιπορίην ποιήσαι: tum αὐτῇ --- δύοδεκα ἡμέρας πλεύσαι, καὶ ἔπειτα ἔξει. Hoc etiam mutatum ivit in ἤξεις Gronovius. VALCK. — Descriptionem istam Nostri imitatum esse Lucianum, Ver. Hist. II. 27. notavit Toup. ad Longin. l. c. S.

25. τῇ οὐνομάῳ ἰστί Μερόν) Describitur a Diodoro I. 33. et Strabone XVII. p. 1139. [p. 790. ed. Cas.] quorum is a Cambyasis matre, hic a sorore sive uxore eiusdem nomen sortitam perhibet: Iosephus in pari fere causa est; et tamen ab eruditissimo viro, Phaleg. II. 36. erroris propterea arguitur. Tu vide Liban. in Antiochico p. 343. WESS. — Conf. Heeren, in Ideen über die Politik . . . der alten Welt, T. II. p. 398 seqq. S.

CAP. XXX. [2. ἤξεις ἐς τοὺς Αὐτομόλους) De his Automolis, s. Transfugis Aegyptiis consuluisse iuvabit quae commentatus est Heeren in libro modo laudato p. 411 seqq. et in singulari Commentatione de Militum Aegyptiorum in Aethiopia migratione et coloniis ibi conditis, inter Commentat. Soc. Reg. Scient. Goett. T. XII. p. 48 seqq. S.]

4. Ἀσμάχ) Etsi nihil hoc de vocabulo constitutum ha-

beam, Steph. Byz. et plurium schedarum iudicium sequi libuit: fateor Stephanum non nihil discedere, sed illi dudum e Nostro medicinam Hartungus fecit Cent. I. 3. p. 641. Ἀρχαῖον Medicei cum simili Arabum vocabulo, sinistram notante, contendit Reiskius, non neglectis Auzumitis et Aethiopum urbe Auzumi. Ex Hebraeorum sermone Ἀσμάχ arcessivit H. Relandus Diss. de Coptica Ling. ad David. Wilkins p. 97. Alii alia, quae in re, ancipiti admodum, missa facio. Lege et Diodor. I. 67. WESS.

10 seqq. ἐν Δάφνησι τῇσι Πηλουσίῃσι etc.) Vide c. 107. In Ald. et aliis haec male interpuncta recte disposuit et ordinavit doctissimus Fr. Iunius ad Esaiæ cap. xxx. 3. deleto, quod vocem ἄλλῃ excipit, δὲ, utique non necessario. [At percommode adiecta est haec particula: καὶ --- ἄλλῃ δὲ, atque item alia.] Daphnae, uti idem et Bochartus, in sacris Prophetarum Oraculis Taphnes, nec longe a Pelusio in Itinerario Anton. p. 163. Ceterum pro Assyriis, contra quos in Edd. praesidium ad Daphnas, fortasse consistent nonnulli; siquidem Psammetichus, Assyriorum potentiam deiecturus, Azotum Syriae obsessum c. 157. ivit. Verum ea expeditione non inpedior, quo minus Arch. et Vallae accedam, et Valckenarium laudem. WESS.

11. Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων) Saepenumero quidem, quod a Relando, Spanhemio, aliisque ostensum, Syria et Assyria, Syri et Assyrii promiscue Veteribus commemorantur; semper tamen Herodotus Syrios [sive Syros] ab Assyriis distinguit; hic itaque corrigendum Συρίων. [certe Σύρων.] Agit enim de custodiis, quos ad Aegypti fines collocarit Psammetichus: ad Orientem Aegypto sunt obiecti Arabes et Syrii Palaestini: τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρά θάλασσαν Σύριοι νέμονται lib. II. c. 12. ubi mox iungit τὴν Ἀραβίην τε καὶ Συρίην: tum c. 116. ὁμοῦται ἡ Συρία Αἰγύπτῳ. Conferri possent in re minime dubia lib. II. c. 158. III. 5. et 91. IV. 39. VIII. 89. VALCK. — Equidem, ut in Var. Lect. professus sum, Ἀραβίων τε καὶ Σύρων editum volueram. Adiectam igitur in contextu τε particulam post Ἀραβίων velim. S.

21. οὐκ ἔα) Vetabat, Valla. Vetat lex, sive legislator, diciturque οὐκ ἔαν, Isaco p. 80, 44. et Demostheni p. 143, 96. Sed apud Herodotum οὐκ ἔαν nusquam est imperantis, at mitibus verbis dissuadentis: hoc in loco fugitivos Psam-

Herodat. T. V.

Q

metichus adsequutus multis verbis obsecrabat, Deosque Penates deserere dehortabatur: ἰδιότῃς (hoc intersero) [quae tamen particula *τι* non necessario requiritur] πολλά λέγων, καὶ σφίας θεοὺς πατρῶν ἀπολιπεῖν οὐκ εἶα. Lib. V. c. 96. atque alibi ter quaterve recurrit illud eodem semper molliori significatu. Venuste Xenophon. Κυρ. Ἀναβ. VII. p. 240, 8. ἐπῆρτο ὁ Σαῦθης τὸν παῖδα, εἰ παῖσιν αὐτὸν ἀντὶ ταύτου, (τὸν ἱραστὴν ἀντὶ τοῦ ἱρωμένου) οὐκ εἶα ὁ παῖς, ἀλλ' ἱκίτις μὴδ' ἔτιρον κατακαίνει; negabat puer; obsecrabatque neutrum ut interimeret. Lib. II. Ἑλλ. p. 267, 8. tametsi de Cyro dicatur, οὐκ εἶα ναυμαχεῖν, notat dehortabatur. Apud Thucyd. VI. 72. cladem passos Syracusanos suos Hermocrates ἐθάρσυνέ τι καὶ οὐκ εἶα τῷ γενημένῳ ἐνδιδόναι. Lib. I. 28. et VII. 48. οὐκ εἶα ἀπανίστασθαι. Veterum formulam repraesentarunt imitatores. VALCK.

22. τῶν δὲ τινὰ) Sic postulat Scriptoris consuetudo, quae Cl. Reiskium non latuit. Respice lib. I. 84. Dictum Automolorum celebre est, obscurius abs Aristotele positum Rhetor. III. 16. p. 149. manifestius in Diodori I. 67. et Plutarchi T. II. 601. D. WESS.

27. τοὺτους ἱκίλει ἐξιόντας) Cl. Reiskius ἐξιόντας praecepit ex vetere ἔλω, pello: quod equidem Graecis non aufero; malo tamen, si quid novandum, ἐξιόντας. Nam magna in his confusio; uti V. 63. III. 59. Verum mutandi nulla necessitas. WESS. — Nullo pacto sollicitari ἐξιόντας debuit. Vide I. 103, 12. I. 159, 12. etc. Et aptus huic loco erat aoristus, significatione praeteriti temporis: non enim ipsi incolere regionem potuerunt, quin illos eiecissent. S.

CAP. XXXI. 3. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένη μῆνις) In mensium numero, quos ab Elephantine Meroën versus et Automolos proficiscentes conterunt, dissentit Aristides Orat. Aegypt. p. 346. Cuius discordiae caussa est, quod ambo ex aliorum narrationibus, saepe numero ambiguus, acceperunt. Statim, auxilio Arch. et Vind. τοσοῦτοι γὰρ συμβ. si volueris, haud erit pravum; quae et Reiskii coniectura. WESS.

CAP. XXXII. 1. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἤκουσα) Si sensui non possit satisfacere, poni [hoc a Gron.] non debuerat: acrius consideranti Gronovio latere videbatur ἀλλ' ἄλλα. Sed hoc aequè sensum relinqueret pendentem, Atticis pro ἄ

την frequentatum; non tamen Herodoto, semper Ionum more ἄσσα scribenti. Sincera mihi quidem videntur olim vulgata: Ἀλλὰ τὰ δὲ μὲν ἦκ. Sed haec quidem, quae nempe dicturus sum, a Cyrenaeis intellexi. Paulo post [l. 3.] Herodotea Gronov. interpolavit, vocibus περὶ τοῦ Νείλου e msto [perperam] inculcatis. VALCK. — Quae hoc cap. de iuvenum Nasamon umitinere per deserta Libyae narrantur, interpretatus est illustravitque Heeren, in libro iam saepius a nobis laudato, *Ideen etc.* T. II. p. 216 seqq. S.

3. καὶ ἀπικέσθαι ἐς λόγους Ἑτέρχῳ) Resecui inportunum Medicei glossema: quisque videt, nisi si amore membranarum nimio coecutiat, ex sequentibus in hanc viciniam migrasse, et optime ex plerisque omnibus Codd. abesse. Id quoque inmutavi, quod paullo ante Florentia dederat, [ἀλλὰ τὰ μὲν] opinorque suspicionem de lacuna, qua de *Miscell. Lipsiensia*, in spongiam abiisse. *Nasamonum* in *Lybia* sedem IV. 182. designat. WESS.

17. ἡ τελευτᾷ τῆς Λιβύης) Male haec tinniunt. Scripserat aut ἡ τελευτᾷ τῆς Λιβύης, quorsum tendit Ask. aut ἡ τελευτᾷ τὰ τῆς, quae Reiskii sententia. [conf. *Var. Lect.*] Certum est, veterum opinione promontorium Soloënta, quod et IV. 43., *Africae versus occidentem solem censitum fuisse terminum.* Mox [l. 20.] τῶν ἐπὶ θάλασσαν revocavi, scriptoris mori et Codicum auctoritati obsecundans. Adsolet sane Africae in mediterraneum mare vergentes nationes τοὺς ἐπὶ θάλασσαν κατήκοντας, tum ὑπὲρ τούτων et ὑπὲρ θαλάσσης eas adpellare, quae regionis interiora καὶ θηριώδεα habent. Vide modo IV. 171. et 181. et exemplorum abunde erit. WESS.

24. Ἐπεὶ δὲ ὦν τοὺς νεηνίας etc.) Corrigebat vir doctissimus [Reiskius puto] scriptis ad me litteris, εἰπεῖν ὦν, ut respondeat superioribus φάναι παρὰ σφίσι γενέσθαι, aut potius εἶπον ὦν. Ego aliter censeo. Frequens in hoc scriptore, neque nesciebat vir Cl., ἐπεὶ atque ἐπεὶ γε, infinita oratione sequente: similes structurae IV. 10. VII. 3. et 150. VIII. 111. dicta adfirmant, et quae H. Stephanus de *Dialect.* p. 138. WESS. — At non id turbaverat viros doctos, quod in obliqua oratione particula ἐπεὶ cum infinitivo modo constructa est: sed quod, si ἐπεὶ notione postquam accipitur (qua eam Wess. accepisse videtur) ἀναπόδοτος videretur esse oratio. Itaque *Vigerus*, hunc locum tractans, (*Idiot. graec.* VII. 6, 4.) ἐπεὶ hic

notione particulae ἰστίη, deinde, accipiendum esse statuit. Quum vero satis constet, nusquam alibi ἰστίη ista notione adhiberi, emendatione opus esse Reizius cum Reiskio censuit, et ex coniectura ἰστίον, (scil. ὁ Νασαμῶνις) in contextu posuit, ut in *Var. Lect.* a nobis dictum est; non ἰστίον, ut in brevi notula sub contextu nostro perperam positum. *Hermannus* in Adnot. 241. ad *Vigerum*, recta interpretatione, non emendatione, indigere hunc locum monuit: notione caussali, satis usitata, hic positam esse ἰστίη particulam, commodè per *nam* reddendam: referri enim eam ad id quod proxime suis verbis *Herodotus* dixerat, *regionem illam esse feris refertam, aqua carentem, desertam*: haec illum confirmaturum iis, quae reliqua erant de *Etearchi* narratione, pergere, *nam iuvenes illos talem, qualem modo ipse dixerat, Lybiam invenisse*. Quae quidem ratio a *Viro* et doctissimo et perspicacissimo inita, ut dicam quod sentio, mihi quidem ad expediendam huius loci difficultatem haud admodum adcommodata videtur. Iterum iterumque totam istam ἰστίη relegens intellexisse mihi videor, particulam ἰστίη recte hīc a *Wesselingio* ea notione, quae in narrationibus praesertim usitatissima est, acceptam fuisse; apodosin autem periodi in illis verbis inesse δις ἑλθένας δὲ - - ἰδὺν δὲ καὶ κού etc. itaque post ἀνέμων l. 28. loco maioris puncti, quod ibi posuimus, recte in superioribus editionibus minori puncto distinctam fuisse orationem. In apodoseos initio poni subinde particulam δὲ, praesertim quando in protasi eadem posita erat, satis notum: quo de genere conf. *Lexicon Polybian.* p. 125. et vide *Herodot.* l. 116, 12 et 14. — Atque haec ita non modo a me scripta, verum etiam a typographo descripta erant, et prelo iam submittenda, quum mihi traditur *secunda Vigeri Hermanniana editio*, anno MDCCLXXXIII. in lucem emissa; ex qua haud mediocri cum voluptate cognovi, eundem clarissimum *Virum*, mutatā priore sententiā, istum *Herodoti* locum, in quo versamur, eodem prorsus modo, quo a nobis factum, expediendum censere. S.

33. ἀνδρας μικρούς, μετρίων ἰδέσσορας) *Pygmaei* sunt, prudentius, quam poetarum in fabellis, hic descripti; a quorum pictura non longe abit *Nonnosi*, qui eos in *Aethiopiae* finibus vidit, narratio. Sic *Photius* ex eo, Cod. III. Biblioth.

p. 8. ἐντυχὲ γὰρ τισι μορφὴν μὲν καὶ ἰδίαν ἔχουσιν ἀνθρώπινην, βραχυτάτοις δὲ τὸ μέγεθος, καὶ μίλασι τὴν χροάν, ὑπὸ δὲ τρεχῶν δαδασυμένοις διὰ παντὸς τοῦ σώματος. Itaque in fabulis, si illa fide fulciuntur, putari non debent. Idem nempe, bene Is. Vossius, efficiunt aestus et frigus intensissimum, quamvis diversa ratione: nam, qui nimio sole coquuntur, illi breves sunt et exiles, praesertim in siticulosis regionibus, ad Melam III. 8. quibus iungi possunt a Iobo Ludolfo disputata Comment. in Histor. Aethiop. p. 70. WESS.

CAP. XXXIII. 8. καὶ μέσην τάμνων Λιβύην· καὶ) Aut haec, aut superior, quippe lenem orationis cursum turbans, inducenda copula est. Mediam autem Africam permeare Nilum, si districte adfirmetur, vero non erit simile. Quare Ampl. Bouherius Dissert. Herod. c. 18. p. 190. confusionem amnium, Nili, et eius cui Niger nomen, hic invenit; fortasse citra ius. Haud sane aliter haec accipi possunt, quam quae de Istro, μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην: quae quidem si arte presseris, simili laborabunt difficultate. WESS. — At Herodoti quidem haec fuit sententia, Nilum mediam e transverso permeare Africam, Istrumque mediam Europam. Priorem καὶ particulam, Wesselingii monitum secutus abiecit Reizius: quam eundem, iubente codicum consensu, restitui. Pluribus autem rationibus tueri illa locum suum potest: quarum rationum haec simplicissima, ut repetitum verbum μέση subintelligas: μέση ἐκ Λιβύης, καὶ (μέση) μέσην τάμνων Λιβύην. S.

12. Πυρήνης πόλις) Nollem dicam Laurentio a Viro Cl. impactam, ex non geminata canina littera: secutus est suas schedas, quibus aliae consentiunt, praeterque omnes Aristoteles Meteorol. I. 13. Isthic autem Philosophus montem signavit, Noster urbem; quo titulo in Celtis cum nulla sit, Guil. Stukius ad Peripl. Ponti Euxin. p. 164. Πυρήνης ὄρους sive ὄρεος, vel aliud quid huiusmodi, legendum coniiecit esse: cui paria non facio. Herodotus ex auditu haec deponit, in omnibus non fallente. Monuit Glareanus et Stukius ex eo, non longe ab Istri fontibus duo amnes Brygen seu Pregon scaturire et cum eo misceri, vicinamque illis regionem Pregonam sive Pryginam adpellari: fieri potuisse, ut Πυρήνη inde gigneretur. Gemina illis Dalecampius ad Plinium H. Nat. IV. 12. in eo reprehendendus, quod Πυρήνης χώρας Nostro obtrudat. WESS.

13. Κελτοὶ οἱσι ἔξω Ἑρακλείων σπηλίων) Corrīgunt doctissimi viri Io. Clericus et Bouherius Diss. Herodot. c. 19. ἴσω Ἑρ. σπηλίων, siquidem Celtæ, sub quorum nomine Hispani continentur, extra columnas istas censi nequeant. At hæc vide. Ad Calpen fixæ credebantur columnæ; unde diversa ratione cis et uls columnas multa considerari poterant. Omnia extra Herculis fretum in Oceanum versa ἔξω σπηλίων Ἑρακλείων Straboni I. p. 82. [p. 47 extr. ed. Cas.] cui et pars extrema Lusitaniæ, sese vehementer porrigens ac incurvans, τὸ ἑκτὸς Ἑρακλείων σπηλίων κύρωμα τῆς Εὐρώπης p. 112. [p. 64. Cas.] Præterea ἑκτὸς σπηλίων insulæ contra Hispaniam in mediterraneo mari. ἔξω δὲ σπηλίων, τὰ Γάδειρα sive Gades lib. III. p. 256. [p. 168.] Iam Celtæ ad flumen Anam et Lusitaniæ promontorium Sacrum et Nerium, cui et Celtico nomen, sedes olim habuerunt, eodem teste lib. III. p. 230. B. [p. 153.] Atque his dudum scriptis adfertur *Biblioth. Germ. T. XXIV. pars II.* in qua Cl. Pelloutierii Responsio ad Cel. Schoepflini dubia, de situ Celtarum in Hispania eadem tradens p. 396. WESS.

16. μέων --- διὰ πάσης Εὐρώπης) Hæc quidem voces orationis Herodoteæ lenem cursum impediunt, Criticisque furcillis hinc videntur eiiciendæ; si vera suspicor, sic olim ad oram positæ:

τελευτᾷ δὲ ὁ Ἰστρος εἰς θάλασσαν	μέων
τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου	διὰ πάσης
τῇ Ἰστριννοὶ Μιλησίων οἰκίου-	Εὐρώπης
σι ἄποικοι	

Repeti poterant e lib. IV. c. 49. ubi μέει διὰ πάσης Εὐρώπης ὁ Ἰστρος (ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἱ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμίων μετὰ Κύνητας οἰκοῦσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ) μέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης εἰς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίας ἐσβάλλει. Hic ista post parenthesis Herodoteo more requirebatur repetitio: nostro loco paulo dixerat ante de Danubio [l. 12.] μέει μέσσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Istis, quæ dicebam, reiectis nihil hic remanet impediti. Locorum præterea monstrat comparatio, quomodo capiendum sit μετὰ Κύνητας, IV. 49. *exceptis* nempe Cynesius. Hi ultimi habitabant ad Occidentem Europæ; Celtæ paene ultimi: in Celtarum regione ponit Herodotus Danubii fontes, illinc per Europam fluentis, seseque tandem in Pontum Euxinum circa Istriam exoperantis.

VALCK. — Abiecta a Reizio verba revocavi cum Schaefero. Post Ἰστρὸς comma interposui, quod aberat vulgo. S.

CAP. XXXIV. 6. ἡ δὲ Αἴγυπτος --- κείται) Haec alienissimo loco legi contendit T. Faber, atque in librum IV. reducenda: Quid enim, inquit Epist. I. p. 29. ad comparisonem Nili cum Danubio situs Aegypti, qua Ciliciae montana aspicit, facere potest? Mea sententia lib. IV. prorsus ista locum non invenirent; hic autem pernecessaria apte respondent ad argumentationem Herodoti, haud sanequam comparantis longitudinem Nili per Aegyptum cum cursu Danubii per Europam fluentis, quod putabat Faber: nihil minus. Ostendere nititur, τὸν Νεῖλον τῷ Ἰστρῷ ἐκ τῶν ἰσῶν μέτρων ὁρμίσθαι. (cap. 33, 10.) Tractum ille duntaxat cursumque Nili atque Istri comparat ab Occidente versus Orientem fluentium. Ad quaestionem a Fabricio sibi positam altius Herodotea retractare debuerat Faber. Nilus secundum Herodotum (II. 22.) Libyam permeans et Aethiopiam ἐκδοῖ ἐς Αἴγυπτον. Quousque supra Aegyptum Nili fontes persequuti dicantur, narrat cap. 29. et seqq. Supra Aegyptum fluit ab Occidente, ῥέει ἀπὸ ἰσπείρης τι καὶ ἡλίου δυσμέων. (cap. 31, 5.) Tum narrationem interserit, qua per Libyae deserta quam longissime progressi iuvenes Nasamones flumen invenisse magnum dicuntur, ῥέειν δὲ (cap. 32, 40.) ἀπὸ ἰσπείρης αὐτὸν πρὸς ἡλίου ἀνατέλλοντα: Nilum fuisse conicit Herodotus; tandem hunc Nili cursum comparans cum cursu Danubii. Nilus ipsi dicitur μέσσην τάμεων Λιβύην: Ister μέσσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Nilus fluit ab Occidente Libyae; Ister ab Occidentali parte Europae. Ister τελευτᾷ ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου, τῇ Ἰστρινῶι --- οἰκίουσιν: Nilus ἐκδοῖ ἐς Αἴγυπτον. Aegyptus terminus est Orientalis, ad quem ab Occidente Libyam pervadens pertingit Nilus: hanc, cursu mutato, mediam secans effluit in mare. Iam vero monstrandum erat, Aegypto obiectum respondere locum, quo se Danubius in Pontum exoneraret Euxinum: Aegypto, inquit, opposita est Cilicia montana: hinc recta via pergendo quinque diebus perveniri potest Sinopem, ad Pontum Euxinum sitam: Sinope obiacet Istro, se in illud mare exoneranti. Tandem e dictis concludit: οὕτω τὸν Νεῖλον δεικνύω, διὰ πάσης τῆς Λιβύης (per totam Africam; ut Danubius per totam Europam:) διεξιόντα, ἐξισῶσθαι τῷ Ἰστρῷ. VALCK.

10. ἀντίον κίτται) Gronovium vide, nimis argutentem. [Putaverat ille, legi hic debere τῷ Ἰστρῷ ἀντίον κίτται: paullo ante vero, τῆς ὁρ. Κιλικίης ἀντίον κίτται.] Usus ἀντίον patrio casui iungit, quemadmodum scuti Hesiodi vs. 434. et 444. adnectit idem dandi inflexioni ἀντίον VI. 77. in scriptis Codd. Hoc si nolis, quidni ἀντίον retinebitur? WESS.

CAP. XXXV. 2. πλείστα θωνμάσια ἔχῃ ἢ ἄλλῃ πᾶσα χώρα) πλείω θωνμάσια sedem pristinam recepit. Lege tamen Clar. Abresch Diluc. Thucyd. p. 514. WESS. — Probavi equidem superlativum, notione comparativi positum. Similiter πρώτος sequente ἢ particula habes IX. 27, 7. Conf. Wesscl. ad VII. 16. et Hermann. Adnot. 57. ad Viger. S.

[7. τὰ πολλὰ πάντα. Vide ad I. 203, 6. notata. S.]

8. ἡθεῖά τι καὶ νόμους) Quinimo ἡθεῖά τι καὶ νόμους habebant Aegyptii, quae pleraque prorsus essent aliorum populorum moribus atque institutis contraria. Ἐκὶ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στήγας θακοῦσιν ἰστουργοῦντες· αἱ δὲ σύνομοι τὰ ἔξω βίου τροφείᾳ πορύνουσ' αἱ: Sophocles Oed. in Col. vs. 331. Herodotus, αἱ μὲν γυναῖκες, inquit, ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἰόντες ὑφαίνουσι. Secundum Nymphodorum ἐν τῷ ις sive ἐν τῷ γ τῶν Βαρβαρικῶν apud Schol. Soph. muliebria munia viris in Aegypto primus adsignavit Sesostris; quod, si fidem invenit, Rex bellicosissimus censendus est constituisse, posteaquam plurimas gentes subiugasset, ἀποστήσας τὰ πλεῖστα ἀπὸ τῶν πολεμικῶν ἔργων, Diodor. Sic. I. 56. qui his simillima de Amazonum maritis probabilius narrat II. 45. III. 53. Ceterum e Nymphodori fragmento Herodoteum ἀγοράζουσι interpretari debuerant ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσιν, aut διατρεφῶσι: quo significatu semper verbum ἀγοράζειν Herodotus, (III. 137. et 139. IV. 78. et 164.) veteres etiam Attici praesertim adhibuerunt, quorum usum Grammatici respiciunt Atticistae. Quia rarissimum erat emendi sensu apud Oratores antiquos, in Hyperidis Deliaea, Ἀγοράσαι, ἀντὶ τοῦ ὠνήσασθαι, positum adnotavit Harpocration: orationis ista pars superest in Scholiis ad Hermogenem, excitata Casaubono in Athen. X. c. vi. [Animadv. in Athen. T. V. nostrae edit. p. 371.] et d'Orvillio Exercit. Deliaea p. 110. VALCK. — Cur ἔθνα, quam ἡθνα, maluerit Vir doctus, haud satis vi-

deo. *Ἰθὺα* videntur magis esse consuetudines singulorum; *Ἰθὺα*, publici magis mores. Vide IV. 95, 9. 106, 2. VIII. 144, 17. De morum Aegyptiorum et Graecorum discrepantia lepidissimi exstant versiculi *Anaxandridae* comici apud *Athenaeum* lib. VII. c. 55. p. 299 seq. S.

Ibid. αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι) Tractavit haec ill. *Ex. Spanhemius* ad *Iulian.* Or. I. p. 142. Sed ἀγοράζειν hoc loco idem est atque in foro agere et versari, sicuti III. 137. Recte *Nymphodorus* in *Schol. Oed. Colon. Sophocl.* vs. 350. αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλεύουσι, de Aegyptiis; tum οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσι, at nihil ibi de texendi more, quem clarissima luce *Salmasius* ad *Vopisci Aureliani.* cap. 46. p. 564. et post eum *Io. Braunius* Vestit. Sacerdot. Hebr. lib. I. 16. p. 267. etc. circumfudit. WESS.

[14. εὐμαρῆ. Sic scribendum monuerat *Koen.* ad *Gregor. Dialect. ion.* §. 119. S.]

CAP. XXXVI. 2. τῇ μὲν ἄλλῃ κομέουσι) Nihil mutuo. Κομόωσι *Arch.* (sic enim habet, non κομόουσι, uti *Galeus*,) librario debetur, ad notam ionicam offenso: indidem *ξυροῦνται* et *ξυρῶνται* venerunt, salvo meliore cap. 37. Non negavit his *Cl. Salmasius* operam, de *Coma* p. 542. *talia* derivans, quae sine controversia inde confici non possunt, bene observante *Cl. Dukero* in *Thucyd.* I. 6. WESS.

4. τοὺς μάλιστα ἐκνέται) A poetis omittitur interdum in talibus praepositio; addit *Herodotus*; qui et hic scripsisse videtur: ἐς τοὺς μάλιστα ἐκνέται, nempe τὸ κῆδος: qui quidem genere sint proximi, atque id circo ταφῆς et κηδεύεται. Lib. VI. c. 57. δικάζειν πατρούχου παθένου πέρι, ἐς τὸν ἐκνέται ἔχιν. conf. c. 109. Ad aliquem venire dicitur pecunia vel haereditas. *Solon*: μὴ ἐπιτροπεύειν εἰς δὴ ἡ οὐσία ἔρχεται τῶν ὀρφανῶν τελευτησάντων, apud *Diogen. Laërt.* I. 56. cui legi *Charondae* contrariam explanans *Diodorus Sic.* XII. 15. τῆς οὐσίας, inquit, εἰς ἐκνέτους καθηκούσης. Iis esse adiuncta Sacra, scribit *Cicero* de *Legg.* II. c. 19. ad quos patris familias morte pecunia venerit. VALCK. — Ergo ἐς τοὺς voluerat *Vir doctus*. At similiter IX. 26, 34. ἡμῶς ἐκνέσθαι, pro ἐς ἡμῶς dixit *Noster*. S.

[7 et seq. διαίτα. De victu interpretatus est *Larcher*: Les autres peuples prennent leur repas dans un endroit séparé des bêtes, les Egyptiens mangent avec elles. Qua strictiore

notione frequenter quidem apud alios auctores usurpari novimus id vocabulum; nec vero apud Nostrum. Vide I. 35 extr. I. 157; 10. II. 68, 18. coll. l. 4. etc. S.]

8. ἀπὸ πυρέων) Et hoc instauravi. αὐτίων, Θισσαίων, Σουτίων aliaque hoc de genere adhibuit; et haec terminatio recusabitur? Melius successisset, si in Latinis; *frumentii* loco, *triticum*, et ζιὰς Hieronymi exemplo *speltam* vertissent. Belle de his Ol. Celsius Hierobotan. P. II. p. 101. et 122. WESS.

12. τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσὶ.) Huc praeter Strabonem XVII. p. 1179. c. [p. 823 extr. ed. Cas.] spectat Anonym. in Pythag. reliquiis p. 714. [ed. Gal.] τὸν παλὸν δύνει ταῖς χερσὶ, τὸν σῖτον τοῖς ποσὶ, τήνοις καλὸν, ἀλλ' αὖ μὴν τὸ ἱαντίον. Qui quidem meminerit, *vinum* secundum Grammaticos Ionice dictum πηλόν, et οἶνον πατιῖν Hybriæ ap. Athen. XV. pag. 696. A. hic forsitan per πηλόν, *uvas* intelligat pressas in torculari: sed *vinum* nusquam ita vocat Herodotus, secundum quem vitibus etiam caruit Aegyptus: vid. Celeberr. Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 19. VALCK.

15 seq. εἰματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο.) Hinc in Schol. ad Soph. Oed. in Col. vs. 331. corrigendus est Nymphodorus: τοῖς μὲν δύο ἱμάτια περιβάλε, ταῖς δὲ ἓν: vulgatur, ταῖς μὲν δ. ἰ. π. τοῖς δὲ ἓν. Huc Sesostriis ista dicitur in usum introduxisse, ὑπολαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς θυχὰς αὐτῶν ἐκθηλύνεσθαι· ὃ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπεσιῖν φασίν. Lydi cum a Cyro defecissent, κέλευέ σφας, inquit Croesus apud Herod. I. 155. κηῶνας - ὑποδύνειν τοῖσι εἰμασι: quod Polyænus dixit στολὴν γυναικεῖαν φορεῖν lib. VII. cap. 6, 4. De Cyro Lydisque narrata transtulit in Xerxen et Babylonios Plutarch. T. II. p. 173. c. De Aegyptiis conf. Herod. II. 81. VALCK.

23. διφασίοισι δὲ γράμμασι χρίωνται) De Aegyptiorum litteris docte et prudenter Cl. Warburton Divin. Legat. Mosis lib. IV. sect. 4. Usi olim fuerunt *sacris* sive Hieroglyphicis, quales in obeliscis aliisque monumentis cernuntur: usi etiam δημοτικοῖς, quas populares et currentes adpellare licebit. Memini aestate superiore in cimeliarchio Auriaci Principis, monstrante Hemsterhusio, eruditissimi patris egregio filio, lintea videre huiusmodi litteris obpleta: habet similes fascias et lintea texta illustr. Coënes Caylus

in *Recueil d'Antiquités* T. I. p. 70., adpersis praeclarissimis observationibus, quas ut consideres auctor suasorque sum. WESS.

CAP. XXXVII. [4. εἵματα δὲ λίνεα φορέονσι) *Lineas vestes Herodotum videri dicere non modo quae ex lino, sed quae ex gossypio vel bysso confectae erant, iam ad I. 195. 1. monuimus. Vestes ex gossypio sacerdotibus Aegypti gratissimae, ait Plinius lib. XIX. cap. 1. sect. II. 3. conf. Pol-luc. VII. 75. et Forsterum de Bysso veterum p. 85. laudat-um Heerenio in Ideen etc. T. I. p. 137. S.]*

6. τὰ τε αἰδοῖα περιτάμνονται) De sacerdotibus recte: neque enim omnibus Aegyptiis illa circumcisionis, nisi si mysteriis initiari et ad sacras scientias admitti vellent, necessitas. Docuit Huëtius, Vir Cl. in *Origen. ad Genes. p. 16. et in Homil. V. in Ierem. p. 159. edit. nov. multoque uberius amicus meus, olim studiosissimus auditor, C. V. Vonckius, vir Ampliss. Obs. Miscell. cap. 1. p. 60. Caussam ritus, quam Noster adfert, ridiculam ait Guiliel. Iameson, Spicil. Antiq. Aegypt. c. 14. pag. 339.; potuisse enim sacerdotes munditiae et salubritati consulere sine circumcisione. Fateor id ultro. Vitio-ne tamen cedere scriptori debet, si, quem obtendebant Aegyptii colorem, signet? Philonem Iud. de Circumcis. p. 810. c. Vir Cl. in consilium ubi misisset, potuisset sapere. Addit doctissimus Iudaeorum, non aliam ob rationem sacerdotes corpus accuratissime radere, et Synesius Encom. Calvit. pag. 70. n. cum Petavii observatis. WESS. — Conf. Michaëlis, *Mosaisches Recht*, T. IV. §. 186. et Meiners, *De Circumcisionis origine et caussis*, in *Commentatt. Soc. Reg. Goetting. T. XIV. pag. 211 seq. S.**

13. λοῦνται δὲ δις τῆς ἡμέρας) Valla interdum ter, quasi τρις esset. Mihi istud, modo scripti Codd. addicerent, non displiceret. Vide hoc Porphyrii ex *Chaeremone*, Abst. An. IV. 7. τρις δὲ τῆς ἡμέρας ἀπελούοντο ψυχρῶ, ἀπὸ τε κούτης, καὶ πρὸ ἀρίστου, καὶ πρὸς ὕπνον. Quae et Mediceo et aberranti *Arch.* auctoritatem conciliant. Porro ἐσθῆτα βαλεῖν Aldi et *Arch.* [l. 12.] habet quidpiam singulare, cui fidere non audeo. WESS. — Vulgatum λαβεῖν primus dedit H. Steph. ex codice puto msto. S.

19. δίδεται - - εἶνος ἀμπέλογος) Eum in modum c. 60. At

c. 77. usum Aegyptiis αἶνου ἐκ κριθῶν sive vini ex hordeo largitur, quoniam vites regioni deessent: quod quidem an districte verum sit, alias quaeremus. *Plutarchus*, post *Psammetichi* aetatem, aditu Graecis intra regionem patefacto, vini potum regibus et sacerdotibus placuisse, de *Isid.* et *Osir.* c. 6., antea pestiferi quid illi adesse opinatis, innuit. Ut ut fuit, αἶνου οἱ μὲν οὐδ' ὄλως, οἱ δὲ ὀλίγιστα ἐγίνοντο, *Chaeremon* in *Porphyr.* Abst. Anim. IV. 6. Confer *Musaeum* III. 5. *Iablonski* Panth. Aegypt. II. 1. pag. 131. et nota *Salmasium*, ἀμπέλινον de foliis, ἀμπέλιον, in vino usurpari adservantem ad *Achillem Tat.* lib. II. p. 67. WESS.

22. οὔτε τρώγουσι) *Cl. Pauw* corrigebat φρύγουσι, frigunt, vulgatum vitii damnans, quoniam qui fabas ἔφοντες δατίονται, eas τρώγουσι, quod *Noster* infitiatur: passim ἔφιν et φρύγειν contra se poni, neque τρώγειν crudas edere indicare. Speciem ea habent, nihil amplius. Debuisset scriptor, si vero niterentur, οὔτε φρύγοντες οὔτε ἔφοντες dare. At veritas deest. Τρώγειν de crudis olim placuit unice: testantur *τραπητὰ* et *τρώξιμα*, quae ὡμὰ ἰσθιόμενα exponit *Galenus*: accedit verbi in his libris usus, I. 71. II. 92. [IV. 177, 3.] Bene, quamquam generalius, *Plutarchus* Symp. VIII. 8. οὔτε γὰρ σπείρειν, οὔτε σιτεῖσθαι κύαμον Αἰγυπτίους, ἀλλ' οὐδὲ ὀρώντας ἀνέχεσθαι φησὶν ὁ Ἡρόδοτος. Egregio *Medicei* et *Pass.* πατίονται alius erit locus. [Vide Adn. ad c. 66, 8.] Nunc notemus eorumdem τῶν εἰς ἰστί ἀρχιέρεως [I. 25.] singulare prorsus. Potuisset illi fideiussorem *Vir Celeb.* addere *Dionem Cassium*, cui ὁ ἀρχιέρεως, τῷ ἀρχιερεῖ, τὸν ἀρχιέρεων sese probarunt. Lege *Cl. Reimari* observata in *Dionis* LIII. pag. 712. WESS.

CAP. XXXVIII. 2. καὶ τούτου εἶναι δοκιμάζοντι αὐτοὺς ὧδε) Non expedit hanc consecutionem: *Boves mares Epaphi* censentur: *Epaphus* non alius ac *Apis* II. 133. III. 28.; propterea hunc in modum *boves explorant*. Haecine consequens oratio? Saltem qualitatem aliquam aut coloris aut rei alius adiunxisset. *Aegyptii rufos boves* τοὺς πυρροὺς βοῦς tantummodo inmolabant, *usi prius examine pilorum supersticiosissimo*, ὥστε καὶ μίαν ἔχει τρίχα μέλαιναν ἢ λευκὴν, αἰνυτον ἡγείσθαι, ut si vel pilum unum nigrum albumve haberet, mactari non posse arbitrantur, testantibus *Plutarch.* *Isid.* et *Osir.* p. 363. B. et *Diodoro* I. 88. In *Nostri* animo, etsi

verba nunc non praeferant, versatum simile quid videtur. Cl. *Παυ* planissima fore censebat omnia, modo *βοῦς τοὺς ἱερμῶν*, nigros boves, refingeretur: hos enim Epaphi sive Apidis, itidem nigricantis coloris, fuisse. Quod quidem si probetur, cur atros candidosque pilos tanta superstitione bubus evulserunt, quibus ipse Apis insignis erat? mitto vocem Herodoteam non videri. Ne longum faciam, adstipulor Viro doctissimo, aut menda turpatam, aut voce aliqua defectam esse orationem. Fac fuisse *τοὺς δὲ καθαρὸς βοῦς τοὺς ἱερμῶν* etc. et nexus erit sermoni; quam mihi suspicionem stabilire sequentia videntur et quae principio c. 41. tum Porphyrius Abst. An. II. 55. Sed hoc doctiores perpendant. WESS. — At nihil est, quod hic magnopere desideres. Non nisi eos boves immolare licitum fuisse, qui *καθαροὶ* essent, per se intelligebatur: itaque statim exponit auctor, quo pacto, an *καθαρός* sit et immolari Epapho bos possit, exploretur. S.

4. *ἰπεῖσιν*) *ἰπεῖσιν* ex Arch. scripsissem, nisi Pass. dedisset commodius, quod et in Abreschii coniecturam Dilucid. Thucyd. p. 350. venerat. Reiskio, post pauca *ἰκαθαροὶ τῶν* etc. [l. 7.] convertenti in *ἰκατορῇ τὴ τῶν*, num conspiciat horum quidpiam, arbitrariam emendandi rationem lubens relinquo. WESS. — Ad *ἰδῆται* intellige ex praecedentibus *ὁ δοκιμάζων*, nempe *τῶν τις ἱερῶν*, ut mox deinde ait. S.

[8. *ἐν ἄλλῳ λόγῳ* potest significare in alio harum Historiarum libro: sed et simpliciter, in alia narrationis parte. Id, de quo hic agitur, habes lib. III. c. 28. S.]

11. *γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας*) Contendit P. Victorius Variar. XIV. 4. hanc *σημαντρίδα* cum Ciceronis Orat. pro Flacco c. 16. *creta Asiatica*. In Salmasium ad Solin. p. 157. non dissimilia opinatum, Gronovius calamum strinxit. Quam ego litem meam non facio. Cui enim bono? Plutarchus *τοὺς σφραγιστάς τῶν ἱερῶν* et sigilli caelaturam Isid. et Osir. loco supra citato, sive cap. 31. expingit: tetigit et Clar. Steph. le Moyne ad Polycarpi Epist. p. 410. talia Nostro contribuens quae recusat. WESS.

CAP. XXXIX. 3. *ἔπειτα δὲ ἐπ' αὐτοῦ οἶνον*) Torsit *ἐπ' αὐτοῦ* Cl. Reiskium, non perspicientem, quid hoc loco velit: substituit *ἔπειτα δὲ παῦρον οἶνον*, aut *κύαθον*, *ῥυτόν*,

νασμών, σπονδῶν, ut eligendi sit facultas. Verum abundantior ea est copia. Corn. Παῦν ἴπιστα et ἐπ' αὐτοῦ visum fuit ἔ: παραλλήλου idem esse, ac dein, post hoc, statim. Equidem postea, deinde Latinorum, et αὖθις, αὖ pulcre recordor, ἐπ' αὐτῷ itidem; de isto nunc quidem addubito, in versione Gronoviana [αὐτοῦ ad βωμόν referente] adquiescens. Recepi praeterea [l. 6.] καταρπαδαίνοι, libris et indole sermonis requirentibus. Consentit Plutarchus Isid. et Osirid. c. 31. Quae de devotione victimae piacularis, et manibus capiti eius inpositis, exponuntur, in rem suam vertit Spencerus, Leg. Hebraeor. Dissert. VIII. p. 1466. WESS.

CAP. XL. 5. Ἐπὶ προηγουσίων τῇ Ἱσι etc.) Induxit haec Medicei imperio Gronovius; ego vero, plurium Codd. iussu, veterem reduxi in sedem. Quid virum Cl. inpulerit, adnotationes ostendent; in quis tamen conplura, non magni roboris. Negat Herodoteum esse βῶν, quam ipse vocem non movit VI. 67., quamque Parisienses scripti atque alii hoc non habent loco: urget, bis sine causa idem dici, repetique brevi intervallo προηγουσίων τῇ δὲ θύουσι. Atqui de Aegyptiorum circumcissione, ut uno tantum utar exemplo, iteratio similis c. 36. 37. Quod illi vero validissimum argumentum ex ratione dictionis ἔ: ὧν εἶλον, pro instauratis aequae firmum stat. Iam vide verborum cohaerentiam: significat *Noster*, maximam se deam et festum eius maximum descripturum: habent utrumque suam in possessionem restituta; quae si auferas cum *Medic.*, ex parte sermo truncus incedit. Adde conspirantem tot mssorum consensum. Id ignorare me fateor, *Vallam* quid tandem, ut κατεύδωνται obdormierunt redderet, adegerit. An καθεύδωνται invenit? Quod si reperit, cautione utique fuerat opus. WESS. — Insignem speciem habere scripturam eam, quam Vir praestantissimus revocavit, minime equidem negaverim. Sed restituta illa, quam probati libri nobis conservarunt, multo aptius mihi visa erat cohaerere Scriptoris oratio. S.

[5 et seq. κατελίν μὲν κεινὴν πᾶσαν ἐξ ὧν εἶλον. Vide Var. Lect. Plana sententia: totum abdomen exenterant, (intestina omnia ex alvo eximunt,) viscera vero in corpore relinquant. Cur vero cum *Schneidero* (in Lex. crit. Graecae linguae, voc. Κοιλία) ventriculum simul cum intestinis exen-

tum hic intelligamus, causam equidem video nullam. S.]

15. ἐπειὶν δὲ ἀποτύφονται.) Obversabantur ista docto nugatori, cuius Ionicum de Syria Dea libellum inter Luciane retulerunt, T. III. p. 454. ubi Adonin ab apro interemptum in sua regione ferebant Byblii, καὶ κατὰ (sic legerim) μνήμην τοῦ πάθεος τύπτονται τε ἑκάστου ἔτεος, καὶ θρηνίσουσιν - - ἐπειὶν δὲ ἀποτύφονται καὶ ἀποκλαύσονται. Optime Hesych. Herodoteum Ἀποτύφονται interpretatur, παύσονται τοῦ τύφασθαι: ubi plangere desierint, Leopard. VII. Em. cap. 12. qui Luciane quoque comparavit. Ut in his τύφασθαι et ἀποτύφασθαι, sic II. 73. πειᾶσθαι αὐτὸ φορέοντα ἐπειὶν δὲ ἀποπειρηθῇ. Dantur huius generis plura: Ἀποφοιτῶν Eustathius interpretatur παύσασθαι φοιτῶντα. vid. Clariss. Personi Anim. in Moerid. Attic. p. 400. τῆς σχολῆς ἐκφοιτήσας est apud Diogen. Laërt. X. 6. VALCK.

CAP. XLII. 2. τὰς δὲ θηλέας οὐ σφι ἔξεστι θύειν) Porphyrus Abst. An. II. 11. his consimilia, non sine naturali quadam instituti causa. Duravit Aegyptiis eae superstitio in Constantii Imp. tempora. De bucula, hortos rigante, ἐπιχείρησαν θύσαι καὶ ἔθυσαν ἄν, εἰ μὴ θῆλυ τοῦτο ἦν. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔλεγον μὴ ἔξεῖναι παρ' αὐτοῖς θύεσθαι, Athanasius Hist. Arianor. ad Monach. cap. 56. p. 378. Isidis simulacrum bubulis cornibus dabit Plutarch. Isid. et Osir. c. 19., et Nostri imitator Libanius, ἡ γὰρ δὴ Ἰσις, τὸ βούκιρων ἀγάλμα, τὸ Αἰγύπτιον, Antiochici p. 353. WESS.

15. ἡ καὶ ἀμφοτέρω ὑπερέχοντα) Potuisset ὑπερέχοντας, structura vulgatiore. At Gronovium consule in cap. 66. huius libri. [ubi hanc dictionem cum illa confert, ταῦτα γινώμενα, c. 66., 15.] Antigonus Cryst. Hist. Mirab. c. 23. εἶον ἐν Αἰγύπτῳ τὸν βοῦν ἂν κατορύξῃς - - ὥστε αὐτὰ τὰ κέρατα τῆς γῆς ὑπερέχειν etc. WESS.

CAP. XLII. 1. ἔσοι μὲν δὴ - - ἰδρυνται) Fortasse scribendum ὅσοις μὲν δὴ Διὸς Θηβαίως ἰδρυται ἱρόν: et paulo inferiorius, ἔσοι δὲ δὴ τοῦ Μένδητος ἐκτννται ἱρόν. Voculas δὲ δὴ sic saepenumero coniungit Herodotus, qui c. 44: εἰσόμεν, ait, ὁκόσος χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρόν ἰδρυται. VALCK. — Non erat cur sollicitaretur vulgatum. Idem valet ἰδρυνται ac ἰδρυμένοι ἔχουσι, sive ἰδρύκασιν ἑαυτοῖς: pro quo ἰδρυσάμενοι ἐκτννται dicit c. 44, 21. Cf. ad I. 180, 11. Ridicule Larcher: Tous ceux qui ont fondé le temple de Jupiter Thébéen. S.

2. Διὸς Θηβαίος) Rediit Iovi solemnis titulus, quo I. 182. II. 54. IV. 181. superbit. Ἰδρυνται ἱερὸν in *Vallae* Latinis *templum incolunt*, verius *sacrum* sive *aedem constituunt*, [potius constitutum habent.] ut c. 41. 44. et *Diodor. Sic. I. 15.* Rediit quoque Ὀσίριος, cui *Med. Ionicam* formam, hic inconsulte detractam, reddidit II. 157. WESS.

14. προχίσθαι τι τὴν κεφαλὴν) Pati hoc possum, si tamen opera levi fieret προχίσθαι, sequentibus melius congrueret; quae et Cl. Reiskii opinatio. Νάκος de arietis vellere Grammatici recusant, merito reprehensi a *Sam. Bocharto* Hierozoic. P. 1. c. 42. lib. II. De titulo Ammonis κροσιφοῦτον nihil addam, nisi recurrere IV. 181. et in *Luciani Astrol. c. 8.* et *Proclo* in *Timaeum* p. 30. WESS.

19. Φωνὴν - - νομίζοντες) Adridere posset Φωνῇ, ob IV. 117. Φωνῇ - - νομίζουσι Σκυθικῇ. Sed illud aequè probum. Sic I. 142. γλῶσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὗτοι νομίσαντι. Alia hoc de genere *Portus* subpeditabit, quibus ex *Dione Cassio*, si quae necessitas, magna foret accessio. In *Cononis Narrat. 44.* δὲ τὴν αἰχμάλωτον γυναῖκα ἐνόμισε καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς ἔθετο μωτὸν ivit *Th. Galeus*, non citra iniuriam. WESS.

21. Ἀμμοῦν γὰρ Αἰγύπτῳ etc.) Verius videtur *Eustathii* hoc ex loco Ἀμοῦν. [ut habet noster ms. F.] Namque ita Aegyptii. *Plutarch. Is. et Osir. c. 9.* ἴδιον παρ' Αἰγυπτίους ὄνομα τοῦ Διὸς εἶναι Ἀμοῦν. ὃ παραγαγόντες ἡμῖς Ἀμμωνος λέγομεν. Hinc ex lapide inter *Epigrammata Muratorii Th. Inscript. pag. 73.* ΜΕΓΑΣ ΟΒΡΙΜΟΣ ΑΜΩΝ, quamquam AMMY in *Rich. Pocockii Antiq. Inscript. pag. 30.* Convenit ἸϨΩΝ *Amun*, et ἸϨΩΤ *Hamon*, *Ierem. xlvii. 25.* *Ezech. xxx. 15.* Vide doctissimi *Iablonskii Pantheon Aegypt. lib. II. 2.* et Aegyptiorum mysticas has fabellas docte explanatas advertes. WESS.

27. τύπτονται - - τὸν κριὸν) Arietem verberant, *Laurentius*. Ex usu verbi, plangunt, semet verberant oportuerat. *Lucianus* *Dea Syr. c. 6.* καὶ μνήμην τοῦ πάθους τύπτονται τε ἑκάστου ἑαυτοῦ. Poëta in *Hephaestione pag. 34.* καττύπτεσθε πόδας, καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας. Habet de hoc vocabuli usu plura *Gronovius*, admixtis tamen alienis, infra c. 61. WESS.

[28. ἐν ἱερῇ θήκῃ, sacrâ urnâ reddidit *Valla*. Nos, sacro in loculo, ut *Gronov.* Rectius futurum erat sacro in sepulcro. Est enim *Herodoto* θήκη conditorium, sive camera in

qua pluribus sarcophagis locus. Vide saltem III. 16, 28 seq. S.]

CAP. XLIII. 8. ἔν δὲ δὴ καὶ τόδε) Haud scio an sit ἐν δὲ δὴ deterius. Lucian. Astrol. c. 4. ἐν δὲ καὶ οὐνόματα αὐτίοις ἐπέθεσαν: quod sollicitatum a viris doctis nollem. Noster III. 39. ἐν δὲ δὴ καὶ Λεσβίους -- εἴς: et V. 95. Adde Gronov. in I. 18. Aliter Aldus et ceteri pingunt, e quibus δὴ restituo; Medic. et hic Arch. illi se infestum prae-buit, sicuti et III. 15. placatior alibi. Aeliani Var. XIV. 38. πολλὰ καὶ ἄλλα οἶδα, ἐν δὴ τοῖς καὶ τόδε paullo diversius abit. WESS. — In Var. Lect. monere debueram, ἔν δὲ, non ἐν δὲ hic Wesselingium e superioribus editionibus tenuisse, quibuscum scripti libri etiam omnes (quod quidem sciam) consentiunt. Lubens tamen cum Reiz. et Schaeff. ἐν δὲ correxi. Sic enim constanter adsuevit Noster: I. 185, 7. 192, 2. II. 79, 7. III. 15, 10. 38, 11. et plerumque quidem (sicut in omnibus istis locis) adiecta δὴ particulā; quam et h. l. si quis revocatam cupit, quod Schaeferus fecit, haud invitus patiar; nonnumquam vero etiam absque δὴ, ut I. 74 + 5. II. 176, 3. VIII. 113, 16. S.

17. ὡς ἔλπομαι τε) Correxerat vir eruditus in Miscell. Lipsiens. ὡς πέπυσμαι τε, quod merito in litteris ad me spernit. ἡ ἐμὴ αἵρεσις amplius est quam ἔλπομαι, et sententiam rationibus nixam exprimit, sicuti λόγος αἵρεσις, quod sanior ratio persuadet, III. 45. IV. 127. et in Platonis Critone p. 48. c., Arriano, Imp. Antonino, atque aliis. Lege Uptoni Adnotationes in Arriani Dissert. lib. I. 29. p. 155. [pag. 330. nostrae edit.] et Abreschii Dilucid. Thucyd. pag. 385. WESS.

20. ἀρχαῖός ἐστι θεὸς Αἰγυπτίων Ἑρακλῆς) Dubio res caret. Habuerunt Aegyptii suum sibi numen, cui Graeci Hercules titulum inpegerunt: nulla illi natalium origo ex Iovis et Alcmenae amoribus, verum Nilo genitus tradebatur, Cicerone doctore, Nat. Deor. III. 16. Ordines deorum in ista gente varii: primi VIII. hinc XII. inde alii, ut est c. 145. ex secundis fuit Hercules. Legendus est Cl. Iablonskii Praefat. Panth. sect. 28. et lib. II. c. 3., neque enim moram in his nectere libet. WESS.

[22 seq. ἐπεὶ τε ἐκ τῶν ὀκτώ θεῶν οἱ δωδεκα θεοὶ ἐγένοντο) Aliena prorsus erat Vallae interpretatio: ex quo Herculem
Herodot. T. V.

ex octo diis, qui duodecim erant, unum esse arbitrantur. Voluerat ille, puto, debuerat certe, ex duodecim diis, qui octo fuerant. *hylorro* cum Gronovio exstiterunt reddidi, quod et *Wess.* tenuerat. Commodius *H. Steph.* in ora versionis Laurentianae: ex quo e diis octo facti fuerunt duodecim, quorum unum *Herculem* censent. Quam versionem probans *Iablonski* in *Proleg. Panthei Aegypt.* pag. LXIV. et LXXIII. ut octo diis, quos initio coluerant Aegyptii, succedente tempore adiecti fuerint quatuor alii. *Larcherus*, contra auctoris mentem: *il est du nombre de ces douze Dieux, qui sont nés des huit Dieux. S.]*

CAP. XLIV. 6. ἡ δὲ σμαράγδου) Non me fugit, quid patrocinii *μαράγδος* ex *Athenaei* III. 14. [pag. 94. b.] auferre queat, sed locuples esse dubito. Noster vulgatum, nullo msstorum dissensu, probavit III. 41. [Sic corrige in nostra *Var. Lect.* ubi perperam II. 41.] Stat et pro eodem *Cl. Wasse* in *Thucyd.* IV. 13. Latinos *Zmaragdum* maluisse, cognitissimum est, quo de *Ian. Brouckhusius* in *Propert.* II. 13, 43., et ab eo cumulatim citati. *Μύραθος*, quod continuo [l. 7.] succedit, insolentius videtur: hinc *T. Fabri* *μεγάλως*, a Gronovio castigatum: indidem *Reiskii* *μύρα φῶς*, non magno utique molimine. Ego in *Laurentii* et *Porti* partes eo; nam Gronoviana explicatio minime se probat. *WESS.* — Nempe adverbialiter pro *μεγάλως* positum *μύραθος* *Portus* censuit: quod utique insolentius. Quod ad *Reiskii* spectat coniecturam, notabile tamen est, subinde et alibi a librariis permutatas reperiri φ et θ literas. Cuius confusionis in *Athenaeo* exempla nonnulla observare memini: alia duo *Schaeferus* adnotavit, unum in *Notis* ad *Gregor. Dialect.* pag. 525. alterum in *Indic. Graec.* in eundem librum, p. 929. Vide etiam *Wesselingii* *Adnot.* ad II. 48, 7. et *Var. Lect.* I. 58, 4. De *smaragdina*, quam Noster dicit, *columna* consuli possunt quae *Larcherus* ad h. l. adnotavit. S.

12. τρηκδόσια καὶ διαχίλια) Fuit *Tyrus* post *Sidonem* *μεγίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιοτάτη πόλις*, in *Strabon.* XVI. pag. 1097. et, illo longe potiore, *Esaia* *Propheta* c. XXIII. 7. *Negari* tamen haud potest, nimium priscam hīc perhiberi; quod praeter alios egregius *Vatis* eius explanator *Camp. Vitringa* condoccefecit. Fieri potest, ut *Nostrum*, an-

tiquitatis suae iactatores, sacerdotes Herculis circumscripserint. Quod epim *Vignolius* Chronol. lib. IV. 1. p. 33. *τριηκόσια καὶ χίλις* rescripsit, id in coniectura, incerta et fallace, deputandum est. Non addo, et ea ratione Tyri initia iusto antiquiora constitui. WESS.

[13. ἐπὶ νηυμίνῃ ἔχοντος Θασίου εἶναι) De abundante verbo εἶναι vide ad I. 153, 19. notata. S.]

17. πάντε γενεῇσι) δέκα γενεῇσι corrigit *Maussacus* ad *Harpocr.* p. 144. edoctus a *Scaligero* ad *Euseb.* p. 37. Mendae patebit origo, si sic voces censeantur olim collocatae: καὶ ταῦτα δὴ γενεῇσι ἰ (id est δέκα) πρότερά ἐστι. Nonnunquam numerum voci γενεῇ subiicit etiam *Herodotus*, ut I. 185. γενεῇσι πάντε πρότερον γενεμένη, et IV. 147. VALCK.

Ibid. πάντε γενεῇσι ἀνδρῶν πρότερα) Et haec exercuerunt eruditorum studia. *Maussacum* sannà *Gronovius* repulit, chronologica difficultate nihil admodum motus: belle noverat ex *Scaligero* ad *Euseb.* Chron. p. 37. a Thaso et Cadmo plus quinque generationibus ad Herculem abiisse; neque nesciebat *Berkelii* ad *Stephan.* in Θάσος conatus: et pertinax tamen silentium. Ego vero non ambigo de menda vocabuli πάντε. Quid fuerit olim, coniectando vestigandum est. *Maussaci* δέκα γενεῇσι nimium videtur: addit enim in seriem maiorum Herculis Belum, cuius ratio hic nulla. Beli filio Aegypto aequales fuerunt Cadmus et Thasus: ab Aegypto ad Herculem octo numerantur descendentes in *Stephani* Θάσος, qui quidem, uti *Aldus* et prisci Editi, H'. δὲ γενεαῖς Ἡρακλέους καὶ Θάσος παλαιότερος h. e. octo vero generationibus Hercule antiquior Thasus est. Mutavit fateor *Berkelius* posuitque δέκα, quod scriptus liber ἰ. δὲ γενεαῖς praeferret: at offendit eundem ad lapidem, ad quem *Maussacus*. Iam generationum ordo et numerus in Herculem usque cum constet, adstipulor *Ampl. Bouherio* Diss. *Herodot.* c. II. p. 128. ὅκτω γενεῇσι reponenti. Discrepant, neque nego, ὅκτω et πάντε scriptura; quae differentia notae fortasse numerali obscurius pictae, aut erranti amanuensi, in acceptum referenda est. WESS. — Possis cogitare H'. olim scriptum fuisse, idque successu temporis in II'. (i. e. πάντε) mutatum: sed scriptura II. pro πάντε vetustior est, quam illa qua ἡ. octonarium numerum indicat: satisque notum, H. olim ἱκατὸν significasse. Lar-

oherus, cuius et Adnotatio ad h. l. et uberior in hunc locum commentatio in *Chronol. Herodoti* consuli potest, vulgatam scripturam *πίπτι* defendit. S.

23. *ὡς ἥρωϊ ἐναγίζουσι*) Sugillat *Plutarchus* de Malign. *Herodoti* p. 857. n. cavillandi studio abreptus. *Herculem*, *Amphitryonis* filium, *Heroum* olim ritu ac superstitione *Graecos* devenerari solitos testata res, atque a *Diodoro* IV. 39. copiosius explicita est. Non repeto quae illi adscripta sunt. *WESS.* — Conf. *Gregor.* dialect. ion. §. 109. ibique *Koen.* S.

CAP. XLV. 11. *χωρίς ὄων*) Miror equidem hoc uno in loco tradi, fas fuisse *Aegyptiis* *sues* immolare; et tamen rerum *Aegypti* peritissimis viris locum de menda non fuisse suspectum. Lenissima mutatione corrigi poterit *ὄων*: ut nullas mactasse pecudes dicantur praeter *oves*, *boves* *mares* *vitulosque*, et hos duntaxat qui solemni ritu fuerint explorati signoque notati. In nomo tamen habitantes *Thebano* *ὄων ἀπιχόμενοι αἶγας θύουσι*, *Mendesii* contra, *αἰγῶν ἀπιχόμενοι, ὅς θύουσι*, uti scribit c. 42. Sed *sues* abominati vulgo ne tangebant quidem *Aegyptii*, c. 47. uno tantum festo die *Lunae*, *ὅς θύσαντις, παρίενται τῶν κρεῶν ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γινεσθαιτο*. Rem adfirmant *Plutarch.* de *Is* et *Osir.* §. 8. et *Aelianus* *Hist. An.* X. c. xvi. Hic sua probabiliter idoneo testi debet *Eudoro*, qui citatus ibidem *Φησὶ Φιδομένους τοὺς Αἰγυπτίους τῶν ὄων μὴ θύειν αὐτάς.* *Aegyptiorum* ad *Graeca* comparans instituta *Anaxandrides* apud *Athen.* VII. p. 299. F. *Οὐκ ἰσθλὺς οὗτοί, ἐγὼ δὲ γ' ἥδομαι Μάλιστα τούτοις.* *Graecis* excipiendi *Cretenses*, secundum *Agathoclem*, *ὅς τῶν κρεῶν οὐ δαίσειντο*, *Athen.* IX. pag. 376. A. Qui populi praeter *Aegyptios* *sues* aversati sint, enumerantur *Bocharto*. Vid. *Celeberr. Wess.* ad *Diodor.* T. I. pag. 380. *VALCK.* — Quod in *Var. Lect.* dixi, *αἰῶν* hic in cod. F. scribi; id quidem, denuo nunc inspecto codice, cuius mihi usura per insigne illustris possessoris beneficium ad hunc diem concessa est, paulo aliter se habere deprehendi; sed ita ut paulo etiam magis confirmetur ea scriptura, quam ex *Valckenarii* coniectura recepi. Superiore quidem loco, ubi manifeste de *ovibus* agobatur, c. 42, 3. et 9. pro *ὄων* in hoc codice perspicue *αἰῶν* scribitur: at hoc loco, in quo nunc versamur, est *ὄων*.

cum acuto accentu super vocali : calami ductus qui super ω conspicitur, quem olim pro accentu circumflexo acceperam, indicat postremam, literam, quae in reliquarum literarum serie non expressa est. Vulgatum vero $\acute{\omega}\nu$, ut Reiz et Schaefer, sic et Larcher tenuit, satis illud praesidii invenire censens in his quae cap. 47, 9-11. leguntur. S.

13. $\kappa\acute{\omega}\varsigma$ $\acute{\alpha}\nu$ $\acute{\omicron}\upsilon\tau\omicron\iota$ $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\acute{\omega}\pi\omicron\upsilon\varsigma$ $\theta\upsilon\lambda\omicron\iota\epsilon\iota$;) Legitima foret conclusio, ni aliunde de inopia hac gentis religione exploratum haberemus. Adpellavi ad Diodori I. 88. Manethonem, Plutarchum, Porphyrium testes; adiungo Seleucum, cuius liber ab Athenaeo IV. 21. p. 172. $\pi\epsilon\tilde{\rho}\iota$ $\tau\eta\varsigma$ $\pi\alpha\rho'$ Αἰγυπτίου Ἀνθρῶποθυσίας , laudatur. Sustulit crudeles aras rex Amasis, humanarum victimarum loco placentis in usum vocatis. Quod cum diu ante Nostri aevum valuerit, inde illi hoc argumenti genus. Alia Iablonskii Panth. III. 3. pag. 75. Ἔόντα , [l. 14.] quo modo et mstus Baroccianus, teste Wasse, ex Arch. locum inpetravit. WESS.

17. $\epsilon\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon\iota\alpha$ $\epsilon\tilde{\iota}\eta$) Voluit-ne Arch. et Vind. $\epsilon\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon\iota\alpha$, uti $\epsilon\upsilon\sigma\tau\omicron\mu\alpha$ et alia hoc de genere? Heliodori similis formula Aeth. IX. p. 424. $\tau\omicron\upsilon\tau\acute{o}$ $\tau\epsilon$ $\kappa\alpha\iota$ $\eta\mu\acute{\iota}\nu$ $\epsilon\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon\iota\alpha$ $\mu\acute{\epsilon}\nu$ $\epsilon\tilde{\iota}\eta$ $\tau\acute{\omega}\nu$ $\epsilon\iota\rho\eta\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\nu$, $\tau\acute{\alpha}$ $\mu\upsilon\sigma\tau\iota\kappa\acute{\omega}\tau\epsilon\rho\alpha$ $\delta\acute{\epsilon}$ $\acute{\alpha}\rho\eta\eta\tau\omega$ $\sigma\iota\gamma\eta$ $\tau\epsilon\tau\iota\mu\acute{\eta}\sigma\theta\omega$. WESS.

CAP. XLVI. 6. $\acute{\alpha}\gamma\alpha\lambda\mu\alpha\tau\omicron\pi\omicron\iota\omega\iota$ possessionem, unde Medic. opera exciderant, reciperarunt. $\Gamma\lambda\acute{\upsilon}\phi\epsilon\iota\upsilon$ et $\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\epsilon\iota\upsilon$ [l. 5.] artis sunt diversae; nec memini sub $\zeta\omega\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\omicron\iota\varsigma$ quoscunque opifices ad effigies parandas comprehendere. Ceteroqui in ordinatione verborum viro Cl. [Gronov.] accedo. WESS.

9. $\acute{\omicron}\tilde{\upsilon}$ $\mu\omicron\iota$ $\eta\delta\iota\acute{\omicron}\nu$ $\acute{\iota}\sigma\tau\iota$ $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$) Ionicam Herodoti formam loquendi aliquoties adhibuerunt Aelianus et veterum castigatissimus imitator Aristides. In huius T. I. p. 20. $\tau\eta\tilde{\nu}$ $\theta\epsilon\acute{\omega}\nu$ $\mu\acute{\alpha}\chi\eta\eta$ $\acute{\omicron}\tilde{\nu}\chi$ $\eta\delta\iota\acute{\omicron}\nu$ $\acute{\epsilon}\mu\omicron\iota$ $\gamma\omicron\upsilon\tilde{\nu}$ $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$, S. Iebb. $\acute{\omicron}\tilde{\nu}$ $\beta\acute{\alpha}\delta\iota\omicron\nu$ scribendum suspicabatur; ego contra $\acute{\omicron}\tilde{\nu}\chi$ $\eta\delta\iota\acute{\omicron}\nu$ etiam reponendum arbitror T. I. p. 624. Quod habet p. 632. $\acute{\epsilon}\mu\omicron\iota$ $\mu\acute{\epsilon}\nu$ $\acute{\omicron}\tilde{\nu}\chi$ $\epsilon\upsilon\pi\rho\epsilon\pi\acute{\epsilon}\sigma\tau\epsilon\rho\acute{\omicron}\nu$ $\acute{\iota}\sigma\tau\iota$ $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$, mutuatus etiam est ab Herodoto, in cuius legitur proximo cap. 47. Io. Stobaeus egregiam praebet Heracliti sententiam, p. 48, 13. $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\acute{\omega}\pi\omicron\iota\varsigma$ $\gamma\acute{\iota}\gamma\eta\sigma\theta\alpha\iota$ $\acute{\omicron}\kappa\acute{\omicron}\sigma\alpha$ $\theta\acute{\epsilon}\lambda\omicron\upsilon\sigma\iota\eta$, $\acute{\omicron}\tilde{\nu}\chi$ $\acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\omicron\nu$. Verum $\acute{\omicron}\tilde{\nu}\chi$ $\acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\omicron\nu$, $\acute{\omicron}\tilde{\nu}$ $\lambda\acute{\omega}\theta\omicron\nu$, $\acute{\omicron}\tilde{\nu}$ $\chi\epsilon\tilde{\iota}\rho\omicron\nu$, $\acute{\omicron}\tilde{\nu}$ $\kappa\acute{\alpha}\mu\omicron\nu$, multo magis frequentantur. VALCK.

11 seq. $\kappa\alpha\iota$ $\tau\omicron\upsilon\tau\omega\nu$ $\omicron\iota$ $\acute{\alpha}\iota\pi\acute{\omicron}\lambda\omicron\iota$ etc.) Si $\acute{\epsilon}\nu\kappa\alpha$ in auxilium voces, uti oportet, nihil hic inconcinni. Caprarios po-

tiore loco censebant, ob caprorum praestantiam. Hoc indicat. Verum, quae subduntur, *ἐκ δὲ τούτων εἰς μάλιστα etc.* spectant-ne eundem caprarium? Id volunt docti interpretes; qui quidem si considerassent hirci Mendesii venerationem, paene incredibilem ista in natione, utique *ἐκ δὲ τούτων εἰς* non ad caprarium, sed ad hircos retulissent, eumque in primis, qui vulgo *Θμουῖρων τράγος*. [conf. *Wess.* ad *Diodor.* I. 84. n. 21. et *Holsten.* ad *Stephan. Byz.* voc. *Θμουῖς*.] Hoc mortuo, sicuti in *Apidis* decessu alibi, omnis Mendesium tractus luctui indulgebat, haud sane obitu caprarii. Notavit hanc interpretum inconsiderantiam *Cl. de Pauw.* τῷ Μενδητῶ νυμφῷ [l. 14.] ex *Arch.* legitimum est, venitque in opinionem *Gronovii*. *WESS.*

[*Vallae* versionem: Et inter *Mendesios* caprarii praecipuo honore afficiuntur, et ex his unus maxime, tenuerat *Gronovius*; quāsi quae continuo dein de ingenti luctu memorantur, ad mortuum caprarium spectarent, non ad hircum quem singulari religione Mendesii colebant. Contra quos recte *Wesselingius* inonuit, *ἐκ δὲ τούτων* ad τοὺς αἰγὰς fuisse referendum. Quod vero idem vir praestantissimus in istis verbis καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι censuerit τούτων intelligi oportere *ἐνεκὰ τούτων*, id equidem nec necessarium iudico, et omnino praepositioni *ἐνεκὰ* in ista *ῥήσει* non esse locum arbitror. Quidni vero τούτων τῶν αἰγῶν intelligeremus, quum plus semel αἰπόλος αἰγῶν *Poëta* dixerit? *Odyss.* β'. 247. et 269. alibique. Pleonasmum illum, si quis est, non magis *Herodotus*, quam *Homerus*, recusaverit. In interpretandis eisdem verbis, καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι τιμὰς μέζοντας ἔχουσι, dubius olim haeseram, utrum sententia sit, hos (scil. τοὺς ἑρτενας) maiore in honore habent caprarii; an, horum (nempe τῶν αἰγῶν, caprarum hircorumque) pastores maiore sunt in honore. Nunc, quamquam, sicut *μνήμην* τινὸς ἔχειν, et ὥρην ἔχειν τινὸς, I. 4, 7. sic fortasse etiam dici possit *τιμὴν* τινὸς ἔχειν, intelligo tamen non ita loqui consuesse Nostrum: adhaec existimo, non fuisse alios caprarum pastores, alios hircorum. Quare eiectam e latina nostra versione priorem illam interpretationem, et in graeco contextu l. 12. post verbum ἔχουσι, pro maiori puncto, punctum minus repositum velim; ut intelligatur, *ἐκ δὲ τούτων* (scil. τῶν αἰγῶν, et quidem *ἐκ τῶν ἑρτένων*) εἰς μάλιστα τιμὰς ἔχει, et ex hoc genere unus

maxime prae caeteris in honore habetur. Caeterum, quamvis cum eo, quod ait, maiore in honore esse caprarios, bene congruat id quod cap. seq. de subulcis scribit, veluti infamia quadam notatis; nolim tamen dissimulare, in tota ista ῥήσιν haud satis expedite atque dilucide fluere orationem. Est in his haud obscura gradatio: *Mendesii colunt omne genus caprinum: magis autem colunt mares quam foeminas: horum - - - maiore sunt in honore: ex his vero omnium maxime unus.* Suspiciari utique licebat, eo loco, ubi nunc οἱ αἰπόλοι leguntur, scriptum olim fuisse aliud vocabulum, quo indicabatur certum quoddam genus hircorum, quod maiore in honore fuisset quam reliqui hirci; et ex quo genere denique delectus fuisset ille unus, qui maxime omnium colebatur. Tale quidpiam secutus esse videtur doctiss. Schaefer, quum pro οἱ αἰπόλοι (ex mera quidem coniectura, nam in vulgatum consentiunt libri,) οἱ κόλοι non modo legendum censuit, sed fidenter etiam in Herodoti graecis posuit; in quo, ut in plurimis aliis, sequacem Borheckium habuit: quam novationem silentio praeterire in Var. Lect. non debueram. Spectaverat, puto, coniecturae huius auctor (sive is Schaeferus ipse est, sive ab alio viro docto accepit) Theocriteum illud ex Eidyll. VIII. 51. ἢ δ' ὁ κόλες, καὶ λέγει etc. ubi graecus Scholiastes consentiente Hesychio monuit, κόλεον dici hircum cornua non habentem; quod genus latino sermone similiter mutilum dicitur. Adiicit Scholiastes, ἢ μικρόν: quod nimirum ille fortasse sic intellexerat: sed videndum, ne μακρόν scripserit, quomodo apud Hesych. legitur, Κόλον, μέγαν τεράγον κέφατα οὐκ ἔχοντα: docuitque etiam Eustath. ad Iliad. p. 917, 16 et 18. (p. 942. ed. Rom.) κόλον a nonnullis subinde μέγαν intelligi. Sed hoc utcumque sit; illud constat, in caprino genere mutilum (τὸ κόλον) pluris olim aestimatum fuisse. Plinius lib. VIII. cap. 50. sect. 76. Non omnibus (capris) cornua. - - Mutilus lactis maior ubertas. - - - Mutilus in utroque sexu utilis. Et de maribus, id est hircis, diserte Columella, lib. VII. c. 3. Si (in ea quam habitamus regione) clementior hiems, mutilum probabimus marem. Est praeterea κόλος etiam peculiare genus animantis, de quo consuli possunt quae partim a Casaub. partim a nobis, ad Athenaei lib. V. p. 200. f. notata sunt: (Animadv. in Athen. T. III. p. 113.) sed illud quidem non

indigenum in Aegypto animal, ut de eo cogitari h. l. non possit. S.]

15. ὁ Πάν Αἰγυπτίσι, Μένδης.) Sequuntur Nostrum plerique omnes. Qui Coptici sermonis usum habent, infutiantur, praeterque ceteros Iablonskius Panth. II. 7. p. 273. Vide vero mihi haec Plutarchi la. et Osir. c. 73. ὅθεν ἴσθιν Ἰβίς - - καὶ αὐτὸς ὁ Ἄπις· εὖτω δὲ γὰρ τὸν ἐν Μένδῃτι τράγον καλοῦσι. Sentis-ne scriptum fuisse καὶ αὐτὸς ὁ Πάν? neque enim Apis et Pan idem, nedum hircus Mendesius usquam Apis. Unum adpello Herodotum. Nihil addo de turpissimo et detestabili hirci mulierum amore: dixi ad Diodorum, et conduxit conplura vir excellenti eruditione S. Bochartus P. I. Hierozoic. lib. II. 53. [et Iablonsk. loco cit. p. 277.] Ecce tamen istud Clementis Alex. Protrept. p. 27. de libidinoso love: ἐντρίμματα γούν γυναικῶν, οὐχ ἥττον ἢ αἰγῶν ὁ Θμουῖτων τράγος, in quo αἰγῶν vox aliena est atque ex scholio. Hirci omnes in capras ruunt, non solus Mendesius: huius proprium fuit, uti lovis, in foeminas insanire. WESS.

[17. Quid sit quod ait, τοῦτο ἐς ἐπίδειξιν ἀνθρώπων ἀπύκρο, haud satis in liquido. Vallae versionem, in ostentationem hominum pervenit, cum Gronovio tenuit Wess. Contra H. Stephanus monuit, esse qui ἐπίδειξιν pro ostento hic accipiant. Iablonski, Panth. lib. II. p. 278. sic convertit, huiusque rei videndae hominibus copia facta est. In eam sententiam, quam eequidem expressi, praeivere Portus et Larcher. S.]

CAP. XLVII. 2. αὐτοῖσι ἱματίοις) Articulum eieci, mssis obsecundans. Euripides Suppl. 926. Θεοὶ ζῶντ' ἀναρπάσαντες - - αὐτοῖς τεβρίποις. Sophocles Aiac. 26. ἐφθαρμίνας - - εὐρίσκομεν - - αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις. Noster III. 126. ἀποκτείνας δέ μιν, ἠφάνισε αὐτῷ ἴππων. Retinetur tamen contra morem III. 45. Confer Davisium in Maximum Tyr. Diss. VII. p. 520. Medicei Passioneique ἀπ' ὧν ἔβανσε egregie nitet. WESS.

4. οἱ συβῶται, ἰόντες) Non spernerem, si voculam καὶ Codices praebent interiectam: οἱ συβῶται, καὶ ἰόντες Αἰγύπτιοι ἰγγνίεις, tametsi sint indigenae, ἐς ἱπὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐσέχονται μόνον πάντων. Saepius in talibus καὶ ponitur pro καίπερ, et apud Herod. VII. 46. αἱ συμφοραὶ - - καὶ βραχὺν ἰόντα, μακρὸν δονεῖν εἶναι πεινῶσι, τὸν βίον. Inter septem

genera Aegyptiorum memorantur et *σοβάται* Herodoto lib. II. c. 163. Supra greges quem in finem aluerint, [soil. eam ob operam cuius Noster meminit cap. 14 extr.] Eudoxus tradidit apud *Aelian.* de Nat. An. X. 16. VALCK.

10. τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ etc.) Emendabat sequentia τοὺς ἔρσεις ὡς Cl. Reiskius, nulla, uti opinor, urgente caussa: rectius admonet, verba praescripta bene habere atque innuere, Lunae et Baccho eodem tempore, et plenilunio totius anni uno eodemque, sues immolatos fuisse. [Scil. in lat. vers. quam et Gron. et Wess. tenuit, nude positum erat per tempus plenilunii.] Adiungere potuisset Plutarchi et Aeliani testimonia, quorum posterior de Animal. X. 16. θύουσιν αὐτῇ (Lunae) ἀπαξ τοῦ ἔτους ὅν: ille Isid. et Osir. c. 8. θύοντες ἀπαξ ὅν ἐν πανσελήνῳ καὶ κατεσθλόντες. Ea enim explanationem dubio eximunt. Verum adnectitur post nonnulla [l. 15.] θυσίῃ -- τῶν ὧν τῇ Σελήνῃ ποιεῖται, nulla Bacchi habita ratione; in quis πανσελήνῳ oportuisse, Cl. de Pauw opinio est. Equidem, etsi idem sacrorum genus adgnosco, nihil demuto. Lunae unice meminit, siquidem eius honori praecipua erat illa festivitas; quare et Aelianus solam nominavit. WESS.

[14. εὐπρεπίστερος. Vide Valckenarii Adnot. ad c. 46, 9. S.]

[16. ἐπειὶν θύσῃ, nempe τις, vel ὁ θύων. Quo de genere iam alibi dictum est. Vide ad I. 132, 5. S.]

22. ὑπ' ἀσθενείας βίου σταιτίνας) Aldinum βίους τε τινὰς H. Stephanus in Prolegom. secundae editionis scribendum docuit βαιούς, voluit certe; at non recordatus fuit, ἀσθενίῃ Nostri usu morbum esse, ἀσθενείῃ βίου egestatem et victus lenitatem, ut IV. 135. VIII. 51. Maneat proinde dictionis genus. Σταιτίνας ὡς posuit, sicuti Plutarchus in Lucullo p. 498. A. οἱ μὲν Cyziceni ἠπόρουν βοὸς μελαίνης πρὸς τὴν θυσίαν, καὶ σταιτίνην πλάσαντες τῷ βομῷ παρέστησαν. Quorum, morem eiusmodi adfirmantium, St. Berglero indicium debeo. WESS. — Pauperes, qui vivum immolare animal non possent, ex farina fictum immolasse adnotavit etiam Suidas in Ἐβδομος βοῦς. S.

CAP. XLVIII. 2. τῆς ὁρτῆς τῇ δορκῇ) Hoc ex Apaturiorum festo Ionum die huc derivavit. WESS. — Gronovius, in eandem fere cum Valla sententiam, in festi conviviali coena: qua in versione nihil mutavit Wess. per-

raro omnino latinam versionem adtingens. Mire vero *Larcherus*, à l'heure du repas. Equidem, *vesperà quae festum antecedit*: poteram, primo festi die, quod eodem redit. Vide *Hesych.* et *Suidam* in Ἀπαρούρια: et confer ad *Athen.* IV. 171. d. notata, *Animadv.* T. II. p. 613. Ubi, quod dixi caussam non fuisse cur a doctissimo *Hesychii* editore Δορπία in Δόρπια mutaretur, quandoquidem et metri ratio in *Philyllii* versiculo apud *Athen.* scripturam δορπία poscit, et apud *Polluc.* VI. 102. eodem modo scribitur, adiaci etiam *Herodoti* hic locus debuerat. Denique, obiter hoc loco liceat monere, vitiosam omnino videri scripturam Δόρπια, quae et apud *Suidam* et alio loco apud *Hesych.* occurrit: nam festorum quidem nomina, quae per continuos aliquot dies ut plurimum celebrabantur, pluralis numeri sunt apud Graecos: singulorum vero dierum nomina singulari numero efferuntur. S.

5. πλὴν χοίρων) Larga *Gronovii* dissertatio choros tuetur, porcis depulsis. Sunt sane in Atticorum Dionysiis chori cognitissimi, unde color *Medicei* scripturae. Ubi tamen omnia perpendo, *Aldinum* et aliorum *Codd.* πλὴν χοίρων aequius melius opinor. Porcorum in Lunae et Bacchi sacris iterata praecessit mentio: additur, alia *Aegyptiorum Dionysia* a Graecorum Bacchanalibus vix differre, eademque videri, πλὴν χοίρων. Quae belle procedunt. Reliqui tamen *Mediceum*, ne illi infestior, quod nolim, habear: *Passioneus* consentit. *WESS.* — *Wesselingii* auctoritatem secutus *Larcherus*, postlimio porcos hic restituit, miram quidem sententiae suae rationem in *Notis* ad h. l. subiiciens: les chœurs n'étoient pas en usage dans les fêtes que célébroient les Egyptiens en l'honneur de Bacchus. Quae res si certa et explorata esset, maximo documento foret χοίρων hic legendum esse; non, quod illi placuit, χοίρων. Ego cum *Reiz.* et *Schaef.* χοίρων tenui, quum quod apud Graecos non minus quam apud Aegyptios immolare Baccho solitos porcos reperio: (*Schol.* ad *Aristoph.* *Ran.* 341. cum *Notis Spanh.*) tum quod per se multo probabilius debebat videri, χοίρων h. l. in χοίρων, de quibus alioquin hic agebatur, a librariis nonnullis fuisse mutatum, quam vicissim. Caeterum alteram scripturam, quae vel sic probabilior nonnullis videri poterat, simul cum ea, quae nobis probata est,

Iectorum oculis subieci. Quod autem ait [L. 4.] τὴν ἄλλην ὄρεϊν, non sunt alia Aegyptiorum Dionysia, sed reliqua eiusdem festi solemnia. S.

7. ἀγάλματα νευρόπαστα) Gemina his Lucianea Dea Syr. c. 16. καλίωνται δὲ ταῦτε νευρόπαστα: quae quidem nervis cum moverentur, ea propter νῦον [nutans] τὸ αἰδοῖον. Scio Corn. de Pauw σῦον maluisse, Reiskium νεύοντα τὸ αἰδ., quibus carere licet. Gronovium consule in huius Musae c. 66. [qui notavit illam verborum structuram, ἀγάλματα -- νῦον τὸ αἰδοῖον, ubi νεύοντος τοῦ αἰδοῖου desiderare quispiam potuerat.] et Plutarchum Isid. et Osir. c. 36. Duravit phallorum turpis superstitio in Athanasii aevum, quo protervus iuvenis, in sacram Christianorum aedem ingressus, eorum ostentatione et iactatione usus traditur: καὶ ἕτερος δὲ μετὰ Φαλλῶν εἰσελθὼν, καὶ ὡς Ἕλληνας κινῶν αὐτὰ τῇ χειρὶ καὶ χλευάζων, εὐθύς ἐσηγορήθη, Histor. Arian. ad Monach. p. 379. Nunc ibi μετὰ Φαλλῶν errore describentis: [conf. Adnot. ad II. 44, 6.] iustum esse, quod repraesentavi, praeclare docuit vir eruditus in Praefatione Montfauconii ad Cosmam Indicopleustem p. 19. Sed quid ego de Athanasii aetate? Supersunt in templorum ruinis, tabula Bembina, aliisque Aegyptiorum monumentis clarissima φαλλοφορίας vestigia, de quibus Cel. de la Croze Hist. Christianismi Indor. lib. VI. p. 431. doctissime. WESS.

CAP. XLIX. [4. ἐξηγησάμενος τοῦ Διονύσου τὸ τε σῶμα καὶ τὴν θυτὴν) Saepe miratus sum quid sit quod Scriptor noster non modo cultum, sed etiam nomina deorum (conf. c. 50, 1.) ab Aegyptiis accepisse tradat; quum tamen graeca nomina ab Aegyptiis plurimum differrent. S.]

16. ὁμότροπα γὰρ ἂν ᾖ τοῖσι Ἕλλησι) Desiderant in his docti viri multa. Signum extulit Cl. de la Barre Hist. Acad. Inscript. T. VI. p. 274. omnia haec sequentibus, ut ratiocinium cohaereat, subnectens: coniunctionis γὰρ mirificam saepe positionem ait esse; poni nonnunquam periodi principio, cuius fini accedere debeat: corrigi oportere ὁμότροπα γὰρ ἂν ᾖ. Velle scriptorem, Non dicam etiam Aegyptios a Graecis sacrorum ritus esse mutatos: neque enim tum Graecis fuissent recentes ac novissime introducti, sed unum ipsis exstitissent quasi congeniti. Sic ille. Ego vero desidero stabilitam voculae γὰρ talem consuetudinem, nec

fero conmutatam verborum explanationem, nedum ὁμότροφα. Recte dixeris ὁμότροφα ἄνθρωποισι θηρία, sicuti II. 66. quae una cum hominibus aluntur et victitant, sive ὁμοῦ τρεφόμενα apud Xenophontem: de cerimoniis credam, ubi exempli fuerit copia. Aliud sectatus est Cl. Reiskius, excidisse ante haec sciscens, οὐδὲ λαβίην αὐτὰ παρ' Αἰγυπτίων Ἑλλήνας: nolo quoque adseverare, ab Aegyptiis haec sacra Graecos accepisse; ὁμοίότροπα γὰρ αὖ ἦν. Quae mihi negare videntur, quod Herodotus saepissime insinuat, Graecos ab Aegyptiis sacrorum plures ritus sumsisse: tum ὁμοίότροπα leviter mutantur, quae sua scriptor agnoscit: memorant certe Athenienses ἥτιά τε ὁμοίότροπα, quae cum reliquis Graecis communia et consimilia in Sacris observabant VIII. 144. suntque ὁμοίότροποι in Theophrasti Charact. c. 26. quorum iidem mores, idem vitae institutum. Ut paucis absolvam: negat Herodotus casu fortuito quadrasse Dionysia Aegyptiorum et Graecorum: tum enim in omnibus gemina germana, quod secus erat, neque noviter in Graeciam invecta esse debuisse. Itaque aliunde advenisse, sed in paucis transmutata. WESS.

[Graeca ista, Οὐ γὰρ δὴ συμπίπτειν γε φήσω τὰ τε ἐν Αἰγύπτῳ ποιούμενα τῷ θεῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖσι Ἑλλήσι ὁμοίότροπα γὰρ ἦν etc. his latinis Valla reddiderat: Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, congruere cum iis quae in Graecia: nam consentanea essent Graecis, non autem nuper introducta. Ad quae H. Stephanus adnotavit: „Sunt qui hunc locum ita interpretentur, Neque enim dixerim, casu contigisse ut eadem tum in Aegypto tum in Graecia huic deo sacra fierent: sunt enim [sic ille, contra manifestam Graecorum verborum sententiam, pro forent enim] uniusmodi apud Graecos, neque recens introducta. Denique Gronovius hanc versionem edidit, quam et Wesseling. tenuit; et in Adnot. explanatum ivit: Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, casu congruere cum iis quae in Graecia; nam simili modo ea fuissent Graecis, non autem recens inducta. In eandem fere cum Gron. et Wess. sententiam eundem locum Larcherus his verbis expressit: Je n'attribuerai point en effet au hazard la ressemblance qu'on voit entre les cérémonies religieuses des Egyptiens et celles que les Grecs ont adoptées. Si cette ressemblance n'avoit pas

d'autre cause, ces cérémonies ne se trouveroient pas si éloignées des mœurs et des usages des Grecs; et d'ailleurs elles n'auroient pas été nouvellement introduites. Tum idem in Notis ad h. l. ingenue profitetur, se per literas ad viros doctissimos, Valckenarium, Brunckium, Wyttenbachium, datas quaesisse quid illi de ista sua interpretatione huius loci sentirent; horumque singulos, adprobantes eam, non tamen dissimulasse, vel sic nondum satis expeditam videri auctoris sententiam, ad quam quidem clariori in luce ponendam nihil ipsi in promptu haberent quod conferre possent. Mihi (ut dicam quod sentio) illa verbi συμπίπτειν interpretatio, *casu fortuito quadrare vel congruere*, ita ut hoc praesertim urgeatur de fortuito casu (in quo ex Wesselingii et Larcheri sententia vis argumenti maxime inest) non modo ad declarandam auctoris sententiam parum valere, sed et per se gratuito sumta esse, et in sermonis usu nullum invenire patrocinium videtur. Ponitur quidem nonnumquam verbum συμπίπτειν, cum dativo casu constructum, hac notione, *quadrare, consentire, congruere*, VI. 18, 6. VII. 151, 1. at neutiquam coniuncta *casus fortuiti* notione; quam quidem hic adsumendam maximeque premendam viri docti existimarunt, quum pulcre intellexissent, non posse hoc loco Herodotum simpliciter negare, *congruere Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos*, quandoquidem paulo ante (c. 48. l. 5.) diserte dixerat, *paene omnibus rebus similem apud utrosque hunc cultum esse*. Taceo quod, si de similitudine aut dissimilitudine hic ageretur, non in praeterito tempore συμπίπτειν dixisset, sed in praesenti tempore συμπίπτειν, quemadmodum supra ἀνέγρουσι. Alius est huius verbi usus, frequentatus admodum Nostro, ut συμπίπτειν dicantur res quae simul, eodem tempore accidunt vel existunt: ubi interdum quidem adiicitur ὁμοῦ, τοῦ αὐτοῦ χρόνου, aut aliquid simile, ut I. 82, 4. V. 36, 3. VIII. 141, 7. IX. 100, 8. subinde vero etiam absolute per se ponitur id verbum eadem notione, ut V. 35, 6. VIII. 132, 16. Itaque verborum, in quibus haeremus, haec mihi videtur esse sententia: *Nam illud nimirum profecto non dicam, simul eodem tempore existisse ortumque cepisse Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos*. Tum vero, quamquam vel sic fortasse defendi posset ὁμοότρρε-

πα, reliquis moribus consentanea, tamen perquam probabile mihi videtur, ὁμότροφα (ut olim Academicus Parisiensis *De la Barre* voluit, cum quo *Corayus* apud *Larcherum* consentit) scripsisse *Herodotum*; idque vocabulum a librariis, qui de moribus atque institutis hic agi vidissent, temere in ὁμότροπα fuisse mutatum. Requirebatur hoc loco vocabulum, cuius significatio et apta esset ad id quod praecedebat, συμπίπτειν, et opposita esset ei quod sequitur, ἀλλ' οὐ νωστὶ ἰσαγμένα: atqui talis est vis vocabuli ὁμότροφα, non illius ὁμότροπα. Quare in lat. nostra versione, loco illorum verborum, reliquis Graecorum moribus institutisque conformia, rectius haec ponentur, origini gentis coaeva, aut si qua sunt alia in eandem sententiam commodiora. De animalibus dici ὁμότροφα posse consentit *Wesselingius*, et qui ei suffragatur *Larcherus*; de caerimoniis dici posse non credunt, donec exempli fiat copia. Iam prorsus quidem adaequatum, quod adferam, exemplum in promptu mihi non est: sed, quemadmodum σύντροφος non modo de animalibus aut hominibus dicitur, verum etiam de rebus quibusdam, v. c. σύντροφος διαίτα, ita quidem ut etiam morbos, qui inter homines consuevi sunt, ξυντρόφους νόσους vel ξύντροφος κακὰ *Thucydides* dixerit, II. 50. sic non admodum alienum videri debet, si ὁμότροφα dicuntur instituta simul cum populo aliquo nata, origini gentis coaeva. S.]

19. Μελάμπους τὰ περὶ τὸν Διόνυσον etc.) Haec *Diodoro* obversata suspicor I. 97. *Melampodem* tamen in *Aegyptum* deducenti. De *Nicephoro*, cui Αἰγυπτίων ἱερογραμματεὺς καὶ ἱεροφάντης *Melampus*, non repeto ibi dicta. WESS.

CAP. L. [5. ὡς καὶ πρότερον etc. Vide c. 43, 11 seq. S.]

7. τῶν ἄλλων θεῶν Αἰγυπτίοις) Sic iuncta procedere debent. *Gronovius* copulam, his olim praefixam, iustissime induxit: turbabat scriptoris sententiam. Scripsi praeterea τῶν δὲ, [L. 9.] distracta voce, quod et *Reiskio* libuit. *Neptunum* vero *Afrorum* habet IV. 188. atque hinc *Eustath.* in *Homer.* p. 1386, 38. [Od. p. 13, 47. ed. Bas.] WESS.

CAP. LI. 2. ἀπ' Αἰγυπτίων νενομίκασι) Explent locutionis formulam, adscito et intellecto ex sequentibus μαθόντες. Vide *Abreschii* *Dilucid.* *Thucyd.* p. 493. [Sic vero etiam IV. 27, 4. παρὰ Σκυθίων νενομίκαμεν, quod idem valet ac παρελάβομεν] De *Mercurii* Graecorum obscoenius excitata

et improbiore natura Kühnium vide in Pausaniae lib. IV. 26. p. 518. [cf. Cic. Nat. Deor. III. 22.] Est autem Nostri plausibilis suspicio, siquidem Hermetis Aegyptii paullo diversior habitus et indoles in Panth. Iablonskii lib. V. 5. Iam cur ἡδὴ τῆνικῶτα [l. 7.] acrius multo quam δὴ τῆνικῶ sit, caussa nulla est, nisi ex deliciis Medicei. Auctor ipsemet Aldinum modo, modo illud maluit, sicuti alii. Inspice I. 63. VI. 53. Sophoclem Oed. Colon. vs. 436. Procopium B. Vandal. II. 4. WESS. — At differunt sane δὴ et ἡδὴ. Si δὴ hic legas, significabitur desiisse deinde Athenienses in Hellenum numero censi; quod falsum. Sin ἡδὴ, significabitur fuisse olim tempus quo nondum in Hellenum numero sint habiti; id quod ipse Scriptor noster tradidit lib. I. c. 57. S.

12. τοὶ περ Ἀθηναίοισι) Hoc melius. Confer. I. 57. In Samothracum mysteriis ex Pelasgorum sermone Mercurius Κασμίλου titulo censebatur, quod scholia ad Apoll. Rh. I. 917. testantur. Mox [l. 17.] τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμ. idem censendum ac κατὰ τὰ, sive ὡς. WESS.

CAP. LII. 6. ὅτι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα) Putes haec Clementi Alex. in mente fuisse, cum fine Stromat. primi, Θεὸς δὲ παρὰ τὴν θέσιν εἴρηται, καὶ τάξιν, καὶ τὴν διακόσμησιν: namque Protrept. p. 22. derivationem Platonis Cratyl. p. 397. amplectitur. Prisci illi Θεὸς ex [θείω] θῶ, unde τίθημι natales accepit, formarunt. Θεὸς itaque ὁ πάντα τίθει καὶ ποιῶν Eustathio in Hom. p. 1148. [Iliad. p. 1202, 8. ed. Bas.] eandem ibi originationem probanti: namque alibi sequitur αἰνῶν, quae et Etymologi fluctuatio. Sed his non inmoror. Quae supra [l. 2.] deposita sunt, πάντα πρότερον ἔθνον, Laurentius verterat in deorum invocatione omnia immolabant, secutusque ex parte Gronov. est. Palmerius vero, quid sibi vult ea versio? num etiam stercus et feces diis immolabant? Πάντα, ut saepissime, idem esse ac πάντως, vertendumque primi omnium sacrificavere. Tu intellige θύσιμα, quod tali in dictione adscisci oportere, supra vidimus. WESS. — Conf. I. 50, 2 et 7. S.

[7 et seqq. ἐπειτεν δὲ, χρόνου πολλοῦ διεξελθόντες, etc.) Benedictus, in Actis Philol. Lips. saepius iam citatis, p. 287. tenens ἐπεὶ τε δὲ, monet longam esse periodum usque ad finem capitis excurrentem; in illisque verbis ἐπεὶ ὧν ἐχρη-

σπαριάζοντο (l. 13.) particulam *ἐπι* cum ista *ἐπι* τε initio periodi cohaerere; verba autem interiecta, τὸ γὰρ δὴ μαντήιον --- μῦθον, in parenthesi esse ponenda; denique verbum *ἐπύθοντο* post ὑστερον πολλῶ (l. 9.) ex librarii interpretatione esse ortum; verba enim ista, Διονύσου δὲ ὑστερον πολλῶ, simul ex antecedente *ἐπύθοντο* pendere. S.]

14. εἰ ἀνέλωνται) Vercor ut se tueri queat: ad normam usitatum corrigi facile poterit: εἰ ἀνέλονται (sive, εἰ ἀνελάτο) τὰ οὐνόμματα τὰ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἔκοντα num in usum reciperent sciscitantibus, responsum fuit *χρίσθαι*. Lib. VIII. c. 49. εἰ νικῆθῃσι, quod adoptavit Gronovius, ferri nequit. VALCK. — At hic quidem perinde et coniunctivo modo et potentiali, sive optativo, quem vocant, locus erat. Vide l. 53, 4 seq. ibidemque rursus l. 10 seq. tum l. 75, 5. Quod vero pro *χρῆσθαι*, [l. 15.] *χρίσθαι* corrigit Valck. lubens hoc recepturus eram, si vel unus codex dedisset; sed in vulgatum (quo perinde uti licuit *Herodoto*) libri consentiunt omnes. S.

CAP. LIII. 3. μέχρι οὗ πρώην -- ὡς εἰπεῖν λόγῳ) Recte dederat Valla: *ignoratum est* [rectius tamen hoc Gron. *ignorarunt*, scil. Graeci] nisi nuper atque heri, ut *sic* dicam. Quod his [ab eodem Gronov.] substitutum est, ut *vere* dicam, congruit *Thucydideo* εἰς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν, lib. VI. c. 12. Ubi contra res minus accurate videtur finienda, formulam adhibet *Thucyd.* ὡς εἰπεῖν: idem est *Herodoteum* ὡς εἰπεῖν λόγῳ, et *Luciani Timon.* c. 8. οὕτως μὲν εἰπεῖν, quodque multo frequentius occurrit, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ut ita dicam. Hoc quum in *Epist. ad Hebr.* vii. 9. legeretur, exemplorum congresserunt affatim. Utramque *Herodoti* formulam iunxit *Plato* de *Legib.* III. p. 677. D. ὡς ἔπος εἰπεῖν χθὲς καὶ πρώην γεγονότα. Nuspiam in ista paene proverbiali formula, de qua *Gataker.* egit ad *M. Antonin.* X. 7. reperietur πρὶν, quod hic perperam a Gronovio positum *Wesselingius* Vir Clar. iam monuerat ad *Diodor.* T. I. p. 118. VALCK.

Ibid. μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθὲς) Magni facio *Medic.* et illi consentaneos: sed intra modum. Exemplum similis locutionis, etsi *Gronovii* sollers fuerit opera, nusquam se obtulit. Contra receptissimum et proverbii instar πρώην τε καὶ χθὲς, quod *Athenagoras* hic reperit et tot *msstis* raturum habent. Dedi ex *Demosthene* et *Diodoro* ad eum scripto:

rem II. 5. quaedam; quibus adcumulo Iosephi adv. Apion.

I. 2. παρὰ τοῖς Ἕλλησι ἅπαντα νέα, καὶ χθὲς καὶ πρῶν, ὡς ἂν εἴποι τις, εὐρήσεις γεγονότα: tum II. 2. de Pythagora, οὐκ ἔχθεις καὶ πρῶν γεγονότος: et c. 15. ὡς ἔχθεις δὴ καὶ πρῶν: porro Libanium T. II. p. 124. c. et ea abunde sunt. WESS.

4. τετρακισίοισι ἔτεσι) Classicus locus est de Homeri et Hesiodi aetate, neque ad verum incongruus. Herodotus natus est ex Pamphilae iudicio apud Gellium XV. 23. exeunte Olymp. LXXIV. paullo ante famosam Xerxis in Graecos expeditionem: hinc in superiora tempora si retrocedas, iustus ad Lycurgi et Iphiti aetatem progressus erit. Homerum vero utrique fuisse aequalem, plures olim censuerunt, docente Marshamo Canon. Chronic. p. 437. et Dodwelto Diss. de Cycl. III. p. 153. Hactenus itaque res bene haberet. At ubi calcem Vitae Homeri, quae Nostro tribuitur, inspexeris, alia omnia videbuntur dicenda; adnumerantur anni istic DCXXII. ab Homeri aevo ad Xerxis expeditionem, insigni discrimine; cui quidem medetur illustr. Scaliger ad Euseb. Chron. p. 102. ibi legendo ἔτι ἔστι τετρακισία εἴκοσι δύο. Sic sane discordia nulla. Contra venit Bouherius Diss. Herodot. c. XI. 124. nihil isto in calculo immutandum, sed his in numeris, pertendens: scribendum esse ἡλικίην ἑπτακισίοισι ἔτεσι - - πρεσβυτέρους, septingentis annis mea aetate superiores esse. Addit talia, si de Troia capta sermo esset, quae colore et specie non carent. Constant hic numeri Codicum omnium conspiratione, nec viderunt diversos hoc loco Athenagoras et Cyrillus. [Vide Var. Lect.] Sit-ne Noster Vitae Homeri scriptor in controversia haeret; quae si vel secundum Herodotum pronuncietur, erit fortasse expeditior difficultatis ratio, uti suo loco declarabitur. WESS. — Immo, prorsus praeter veri speciem libellum illum ad Herodotum auctorem referri, suo loco monstrabitur. S.

6. αἱ ποιήσαντες Θεογονίαν Ἕλλησι) Inventores Theogoniae antea Graecis ignotae, Homerum et Hesiodum fuisse, si significarit, aut erroris aut reus erit imprudentiae. Uterque poeta, quae de Diis canunt, non ut nova et a se primum excogitata perhibent, sed cognita et a maioribus accepta. Tetigit eam rem Io. Clericus ad princ. Theogon. Hesiodi et ad vs. 211. At alia verborum sententia Herod. T. V.

tia; indicant, primos versibus descripsisse atque ornasse. Simile *Diogenis Laërt.* Praef. §. 3. de Musaeo, ποιῆσαι δὲ *θειογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον*. h. e. scriptis versibus exposuisse. Memini magnum nostra aetate virum aliter *Diogenem* explicuisse, de quo *Miscell. Obs.* Amstel. Vol. III. p. 346. Sed ποιῆσαι hoc significatu tritum. Tale Musaei III. 38. καὶ ὁρθῶς μοι δοκεῖ Πίνδαρος ποιῆσαι: nec diversum ambiguum istud *Sophoclis*, Περικλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγιῶν δὲ οὐκ ἐπίστασθαι, in *Athenaei* XIII. p. 604. D. quem quoque vide XIV. p. 627. D. et animadversionem *Casauboni*, tum *Platonem* in *Lyside* p. 205. A. et de *Rep.* II. p. 379. A. Merito autem ob turpes de diis fabulas ambo taxantur ab *Isocrate*, Laudat. *Busirid.* p. 229. *Ed. Steph.* [T. II. p. 408. *ed. Auger.*] *WESS.* — Locum istum obiter attingens *WOLFII* in *Prolegom.* ad *Homer.* p. LIV. rationem, ait, fefellisse *Herodotum* in sententia de *Homero* et *Hesiodo*, primis conditoribus theogoniae Graecae. „Perperam enim (inquit) *Wesselingius* verba, οὗτοι εἰσι οἱ ποιήσαντες *θειογονίαν* Ἑλλῆσι, sic accipit, ut illi „duo primi versibus exposuisse theogoniam, non condidisse „dicantur. Sane ita ponitur ποιῆν; sed dativus in hac „significatione verbi additus luce exemplorum egebat, „qualia mihi quidem incognita sunt.“ — At, si ποιῆν significat versibus exponere, carmine complecti; quid tandem impedit quo minus verbo adiciatur nomen in dandi casu positum, personam indicans vel illud hominum genus, cuius in gratiam carmen componit poeta. Igitur, quamvis in horum nonnullis, quae de origine Graecarum religionum ex Aegypto repetenda *Herodotus* statuit, fallere eum opinio potuerit; isto tamen, quod a Viro docto prolatum est, argumento non persuadebimur, ut Scriptori haud utique absurdo hanc imputemus sententiam, *Homerum* *Hesiodumque*, quae de diis Graecorum cecinerunt, ea primos invenisse excogitassequē. S.

8 seqq. οἱ δὲ πρότερον ποιηταὶ λεγόμενοι etc. „Quod poëtas, qui antiquiores habebantur, *Hesiodo* et *Homero* seniores virisse contendit *Herodotus*, recte-ne an secus id statuerit, nunc quidem nec affirmare possumus, nec negare: certos enim poëtas, qui theogoniam attigerant et quorum carmina tunc habebantur, eum respexisse necesse est; qui quales fuerint, nunc ignoramus: nisi forte carmina respicit,

quae sub Orphei, Musaei, Lini, Eumolpi, aliisque nominibus ferebantur; ut non tam illos homines post Homerum vixisse, quam carmina illis tribui solita serius condita censere videri debeat. Nec vero inde inferri aut potest aut debet, quasi *Herodotus* statuatur, nullos omnino ante Homerum et Hesiodum fuisse poëtas, nulla fuisse carmina; id quod omni rerum rationi adversatur: fieri enim nullo modo potuit, ut in rudi et a nullo alio poëta subacto et tractato sermone carmina *Homérica et Hesiodéa* elaborarentur; et sunt infinita in iis ipsis, quae antiquiora carmina partim testantur, partim arguunt. At rerum summa continetur hoc, quod ea, quae antea pluribus carminibus passim de singulis diis eorumque natalibus, formis, muneribus etc. exposita, aut narratione maiorum ac fama diversis locis diverse sparsa ac disseminata erant, uno carmine *Hesiodus* comprehendit disertiusque exposuit; *Homerus* autem mythos de diis vulgatos ad epicam rationem traduxit, atque ita ornavit et ad certam rationem constituit, ut inde pro modulo ac regula fabulae haberentur apud posteros." HEYNE in *Comment. de Theogonia ab Hesiodo condita, ad Herodoti lib. II. c. 52.* inter *Commentationes Soc. Reg. Goetting.* per annum MDCCLXXIX. p. 132 et seq. — Credibile est autem, nihil fere aliud, nisi hoc ipsum, significare voluisse *Herodotum*, quum primos *Hesiodum et Homerum Theogoniam Graecis condidisse* ait. S.

[10 seqq. καὶ τὰ μὲν πρῶτα etc.) Frequentes notarunt viri docti candidum Scriptoris nostri ingenium et religiosum veri tradendi studium; qui, quae vel ipse vidit, vel ex historica fide pro exploratis aut maxime omnium probabilibus habuit, qualibet occasione diligenter ab his distinguit, quae vel pro sua sententia suoque iudicio interponit, vel quae e vulgari incertaque fama, aut a singulis quibusdam hominibus relata, tradit. S.]

CAP. LIV. 1. τοῦ τε ἐν Ἑλλήσιν) In praepositionis absentia singularis est *Mediceus*. [quem secutus *Gronov.* abiecit ἐν ante Ἑλλήσιν.] Supra c. 51. cum *Aldo* pauci τὰ ἐν τοῖς Σαμοθρῆσιν μυστηρίοις. Non nescio praepositionis, ubi eam consuetudo requirebat, neglectum. Quo ex more Σαμῶτι ξυνοίμῃ τῷ πατρὶς ξυνοίμῃ *Euripid.* *Iph. Taur.* 524. et

vs. 538. ἄλλως λικτῆρ' ἔγχευεν Αὐλίδι, quod utique ἔγχευ' ἐν Αὐλίδι conmodum fuerat. *Sophocles* *Trachin.* 176. ὥς --- αὐθιγαί ποτε Δωδώνι. *Plato* *Menex.* p. 245. τὰ τρέπαια τὰ τε Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς. Sunt ad manum consimilia, quae sicubi consensus conspiret mssorum, auxilio esse poterunt. Sed et saepe elisa videtur scribarum inconsiderantia. Sit *Philostratus* exemplo, *Heroic.* II. p. 694. quum de Ulysse διαφυγόντα δι' αὐτὸν τὰ ἐκεί παῖθι, ἀπώλεσεν αὐτῇ Ἰθάκῃ ὕστερον. Dederat ἐν αὐτῇ Ἰθ. neque enim *Nep- tunus* Ulyssem una cum insula Ithaca, quae graecorum eorum sententia, sustulit: devoravit in praecedentis verbi terminatio. Hoc *Herodoti* loco vineunt schedae, citra quarum adstipulationem, re postulante, [l. 3.] *Θηβίων* recepi. WESS.

3. γυναῖκας ἱρηίας ἐκ *Θηβαίων*) Quia supra scribit c. 35. ἱρᾶται μὲν οὐδεμὴν οὔτε ἔρτινος θεοῦ οὔτε θελήης· ἄνδρες δὲ πάντων τε καὶ πασίων: non ἱρηίας, sacerdotes, illas fuisse censens, sed sacras, sacerdotumque ministras; atque adeo scribendum: γυναῖκας ἱρᾶς ἐκ *Θηβίων* ἐξαχθῆναι. Cap. 56. legitur, εἰ ἀληθίως οἱ Φοίνικες ἐξήγαγον τὰς ἱρᾶς γυναῖκας, quarum alteram paulo dicit inferius ἀμφιπολιύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱρὸν Διός: monstrat illud, fuisse mulieres ἱρᾶς sive ἱεροδούλους. In templo Syriae Hierapolitano praeter sacerdotes fuisse ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν scribit *Auctor* libri de Syria *Dea* c. 43. istius generis ἱεροδούλους *Strabo* vocat ἱερὰ σώματα VI. p. 418. v. [p. 272. c. ed. Cas.] VALCK.

CAP. LV. 3. ἐκ *Θηβίων* τῶν Αἰγυπτίων) Dialecticatio ut hoc admitterem, perpulit. Πασίων, ἀλλίων, ἀρπασθισίων, ne alia advocem, praesidio sunt. Theo, detracta Ionica forma, ὅτι παρθένοι τινὲς ἐκ *Θηβῶν* τῶν Αἰγυπτίων ἦσαν ἱερεῖαι, ubi *Nostri* praescripto ἤχθησαν oportuerat: sunt et alia refigenda ibidem, quae missa facio. WESS.

4. ἀναπαταμένας) ἀναπτομένας *Aristophanis* et *Hesychii* auctoritate servavisse, nisi *Eustathius*, quem magni, quando ex usu est, vir *Celeb.* aestimat, et tot membranae contra ivissent. WESS.

6. αὐδάξασθαι φωνῇ ἀνθρωπινή) Io. Iac. *Wetstenius* ad secundam *Petri* *Apostoli* c. 2, 16. plura coacervavit, quae ἀνθρωπίνη, si omnium eadem esset dicendi species, auxilio forent. *Belle Pass.* et *Ask.* pro quo *Gronov.* ad. c. 57. prudenter. WESS.

11. Δωδωναίων δὲ αἱ ἱερίαι) Haec et quae anteverterunt, sacris Dodonaeis feminas fuisse antistites, liquido conmonstrant. Strabo autem lib. VII. p. 506. [p. 328. ed. Cas.] primitus ἄνδρες ἦσαν οἱ προφητεύοντες ait, deinde τρεῖς γυναῖκες, in mulierum numero consentiens. Unde sumserit mares istos prophetas, an ex ὑποφητῶν Homeri voce, an aliunde, quaerunt docti viri, praeter ceteros Gronovius Exercitat. de Dodona p. 23. WESS.

12. Προμηνία) Graece non dicitur προμενής, sed προμενής et προμηνία: scripserat fortasse, Προμενίη vel Προμενιή. Benevolam nomen illud designaret. VALCK. — Προμηνία Eustathii patronum, non locupletem tamen, habet. WESS. — „Eustathium patronum“ scribere puto voluerat: habet enim hoc nomen Eustathius in Odyss. p. 545, 14. In eadem vero scripturam consentiunt libri omnes: quae cur sollicitaretur non satis caussae fuisse videtur. Ut προθυμία, προμήθεια et similia dicuntur, sic non video cur Προμηνία, praesertim tamquam proprium nomen, suspectum nobis esse debeat; licet adiectivum προμενής, unde illud derivatum fuerit, in reliquiis graeci sermonis hodie non reperitur. S.

CAP. LVI. 4. δοκέει ἐμοὶ ἡ γυνή) Hoc praetuli; sunt γνώμη ἔχω et δοκέει ἐμοὶ eiusdem paene potestatis, nec concinne componuntur. Scripti Codd. in verbi scriptura passim variant, adtentique lectoris expostulant iudicium. Mecum facit Reiskius. Formulam eiusque usum illustrent Reitzius ad Lucian. Astrolog. c. 9. et Abreschius Diluc. Thucyd. p. 5. Quod sequitur [l. 5.] de parte Graeciae, olim Pelasgia, ratum ex Homero et certum ponit Thucydides I. 3. WESS. — At non partem Graeciae ait olim Pelasgiam fuisse nominatam, sed universam Graeciam; eiusque partem fuisse Thesprotiam. S.

7. ἔπειτα δουλεύουσα) Voce transposita hunc in modum ista commode scribi posse suspicor, ut altera mulierum videatur πρῆθῆναι ἐς Θεσπρωτοὺς δουλεύουσα. ἔπειτα αὐτῇ ιδρύσασθαι ὑπὸ Φηγῶ εὐ πεφυκνύῃ Διὸς ἱρόν· ὥσπερ ἦν οἶκος, ἀμφιπολεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱρόν Διὸς, ἐνθα ἂν ἀπίκετο, ἐνταῦθα μνήμην αὐτοῦ ἔχειν: vendita, ut in Thesprotiam abduceretur servitutem servitura; postea illic sub procera quercu Iovis constituisse sacrarium, ut erat rationi congruum, quae Thebis

in templo Iovis fuisset ministra, quo pervenisset illic eius colere memoriam. VALCK. — Non multum refert, ἀμφιπολεύσαν, an Aldinum, potius censeas; sapit tamen eius ἀμφιπολεύσαν non nihil ex Ionia. Vide adscripta Diodoro XVI. 70. WESS. — Commode utique ἀμφιπολιέσσαν legeretur, quod cum Valekenario Reiskius etiam commendaverat. Idem, non minus quam ille, simpliciter posito verbo πιθυκῇ offensus, ἐκ τῆ πιθυκ. legendum coniecit. Mihi, ut maximi facio sagaces eruditaeque doctorum virorum suspectis super locis aut manifeste mendosis coniecturas, sic numquam placuit perpetuus novandi pruritus. Reliquas partes huius traditionis allegorice intelligendas esse prudens Herodotus censuit; quod de fago narrabatur, illa (inquit) vera et naturalis arbor fuit. Hoc, ni me ratio fallit, verbo πιθυκῇ significatur. Neque magis opus esse videtur, ut verba ἔπειτα et δουλίουσα transponantur: nec enim video quid impediatur quo minus credamus, mulierem hanc etiam tunc servitutem servientem instituisse illud oraculum. Exoptata sane res hero debuit esse, ancillam habere fatidicam; cuius ex arte haud spernendum ille capere quaestum poterat. Caeterum de Dodonaeo oraculo consuluisse iuvabit quae commentati sunt De Brosses in Actis Acad. Reg. Inscr. Tom. XXXV. p. 89 seqq. et Heyne in Excursu II. ad Iliadis lib. XVI. S.

9. ἔνθα ἀπίντρο) ἔνθα mutari haud debuerat. [quod a Gron. inconsulte factum.] Aliud est ἐνθάδε, et hic incongruum. WESS.

12. ἐν Διβῇ πεπρωμένη) Nisi Codices iterum coniecturis obniterentur, paulo ante scribi malim χρηστηρίου κατηύχετο: [at vide modo II. 49, 7-9.] hic autem, ἐς Διβὴν π. Non quid evenisset in Africa, sed illud noverat mulier, comitem suam a Phoenicibus fuisse venditam ut in Libyen abdueretur: hoc vero saepe dicitur Herodoto ἐς Διβὴν πεπρωμένη vel πρῆναι. Herod. VIII. 105. πειδᾶς - - ἐπὶ τοῖς ἐς Σάρδεις τε καὶ Ἐφεσον. Demosth. p. 708, 23. πρᾶθεις ἐς Λευκάδα. Ob locum Lucae Act. vii. 9. similia quaedam fuere collecta: vid. Celeberr. T. Hemst. in Miscell. Obs. VI. p. 344. Huc refero rarius illud Xenoph. Ἑλλ. I. pag. 252, 32. ἐς Λακεδαιμόνα γραμματα πεμφέντα ἰάλωσαν ἐς Ἀθήνας: et

de Periandro. *Diogenis Laërt.* I. 94. τὸν παῖδα ἀπεκέρυξεν εἰς Κερκύραν, quaeque dantur similia. VALCK. — Ut saepius eis legitur, ubi commodius ἐν videri poterat; sic et subinde ἐν, ubi eis malles, apud probatissimos auctores. Sic quidem apud *Thucyd.* VII. 17. consentientibus libris habes ἀποσπελαύντες ὁπλίτας ἐν τῇ Σικελίᾳ, et similiter idem alibi. Conf. ad I. 21, 4. notata. S.

CAP. LVII. 1. Πελειάδες δὲ μοι δοκίουσι κληθῆναι etc.) Quae fabulae origo, et unde antistitae Dodonaeae πελειάδες nominatae sint, post doctissimorum virorum, *Bocharti*, *Gronovii*, *Triglandii*, aliorumque suspensiones et coniecturas, nondum in expedito versatur. *Valckenarium* adi ad *Tragici Phoeniss.* vs. 1475. WESS. — Quae obiter ibi *Valckenar.* monuit, cum his conferenda sunt *Scholia vet.* ad *Sophocl. Trachin.* 175. (169. ed. Br.) ubi pro πολιοῦς, quod vulgo legebatur, ex *Hesychio* (in Πελοῖος) corrigendum esse πελοῖος iam olim *Sallier* in *Actis Acad. Inscript.* T. V. Hist. p. 35 seq. docuit, quod etiam a *Brunckio* receptum est. A quibus parum abludit quod ad *Virgili Ecl.* IX. 13. *Servius* adnotavit, *Thessalica lingua peliades et columbas et vaticinatrices mulieres dici.* S.

3. ἰδὲ κείον δὲ σφι ὁμοῖα ὄντισι φέγγεσθαι) Mira hominum studia; quod uni ridet, alteri accidit ingratum: si quid innoves aut coneris, in promptu acriora iudicia; quae equidem uti nec valde metuo, ita, prudentium ubi fuerint, non recuso. Hic allego novationis auctores *Grammaticos* ac schedas veteres, nexumque sermonis. Non nescio, quo fulcro ἰδὲ κείον niti queat: neque non intelligo; ὁμοῖως probum multis videri. Ostendit *Cl. Hemsterhusius* utriusque usurpandi morem ad *Luciani Somn.* c. 2., adseruitque Ionibus ὁμοῖα τοῖς etc. Edidit *Aldus* III. 35. ὁμοῖα τοῖσι πρώτοις: mutavit *H. Stephanus*; et sic tamen eiusdem *Musae* c. 8. et 57. VII. 120. WESS. — ὁμοῖα h. l. lubentem me accepturum, in *Var. Lect.* significavi. S.

11. Ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱεῶν ἡ μαντικὴ etc.) Sic ex *Florentino* vir *Clariss.*, divinandi per sacerdotes rationem intelligens; cuius explicationi pugnat cap. 83., ubi ἀνθρώπων μὲν οὐδενὶ προσκίεται ἡ τέχνη sive divinatio. Alii ἱεῶν sive ἱεῶν de victimarum extis interpretantur, et ad *haruspicinam* referunt: ἱεῶν non aliud esse ac ἱερίων, sicuti χήνια et βόια, de

anserum boumque carne, quae aliis χήνια, βόδια: haec Corn. de Pauw et Reiskii opinio; qua ratione sacerdotum ars, quam illis scriptor negat, maneret. Mihi τῶν ἱερῶν μαντικὴ divinatio in templis, quae et responsis et signis absoluebatur, placet. WESS. — Vallae interpretationem, divinandi in templis ratio, restituit Wess. quos et equidem, postquam incertus aliquamdiu haeseram, secutus sum. Attamen nec satis adparet cur hoc maxime adiectum voluisset Scriptor, in templis; et, hoc si voluisset, in ἱεροῖς dicturus fuisse videtur. Subiit igitur cogitatio, ἵνα hic intelligi fortasse sacra, sacrosque ritus, cuiuslibet generis, ut hoc Herodotus dixerit, in pluribus aliis sacris ritibus divinationem etiam ex Aegypto in Graeciam esse derivatam. At rursus, hoc si in animo habuisset, non tam Ἔστι δὲ, sed Ἔστι ὧν (vel δὴ) καὶ -- ἡ μαντικὴ dicturus fuerat; quoniam, quae adhuc de Dodonaeo oraculo dicta sunt, utique et ipsa ad μαντικὴν pertinent. Quod vero ait, Ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱερῶν ἡ μαντικὴ, perspicue significare videtur, nunc de alio quodam μαντικῆς genere agi. Atqui hoc aliud genus, est divinandi ratio per victimas. Et, quo graeca verba in hanc partem accipi possint, non opus est, ut cum Pavo Reiskioque scripturam ἱερῶν probemus, statuamusque ἱερῶν pro ἱερῶν vel ἱερῶν dici; quum praesertim nusquam alibi ἱερῶν vel ἱερῶν, sed constanter ἱερῶν dicat Herodotus. At nimirum τὰ ἱερῶν frequenter Nostro idem, ac τὰ ἱερῶν, valent; suntque victimae quae immolantur. Sic θύσαι τὰ ἱερῶν, I. 59, 6. VIII. 54, 5. et alibi, est mactare victimas. II. 40, 1. ἡ ἐκρίσις τῶν ἱερῶν, est exenteratio victimarum, ubi conf. I. 14. et 16. Ac praesertim ubi de extispicio vel haruspicio agitur, legimus propitia aut contra fuisse τὰ ἱερῶν, V. 44 extr. IX. 19, 6. IX. 36, 3. (ubi haruspex μαντῖσθαι dicitur) item 37, 2. etc. pro quo τὰ σφάγια ait IX. 45, 10. Denique VIII. 134, 7. ἱεροῖς χρηστηριάζεσθαι, est ex victimis responsa dei petere. Quibus inter se collatis consentaneum est, ut h. l. τῶν ἱερῶν (idem ac si dicas διὰ τῶν ἱερῶν) τὴν μαντικὴν intelligamus divinandi rationem ex victimis; quam nimirum pariter, atque oraculorum institutum, ex Aegypto ad Graecos transiisse statuit Herodotus. S.

CAP. LVIII. 1. προσεγγυγῶς explicat Gronovius et ad Pauli Epist. ad Roman. 5, 2. et Ephes. 2, 18. docti im-

terpretes. WESS. — Oblationes intelligebat Gronov. provocans ad *Aristoph.* Av. 854. et quae ibi a graeco interprete notantur: in versione autem adductiones posuit, quas tenuit *Wess.* *Hesychio* προσπαγωγή est προσέλευσις, recte: accessio, nempe ad deorum aras, supplicatio. S.

CAP. LIX. 3. ἐς Βούβαστιν πόλιν) *Stephan. Byz.* Βούβαστος, πόλις Αιγύπτου, ἣν Ἡρόδοτος Βούβαστίν φησι, διὰ τοῦ τ. Quae Ethnicographi cum Gronovio non laterent, viciat *Medicei* spectatissima, uti fertur, fides, ut ἐς Βούβαστος obtrudi posset. *Bubastis*, exemplo *Nostri* II. 67. et 137. dicitur *Pomp. Melae*; aliis *Bubastus*, Βούβαστος. Mox [l. 6.] ex *Arch. Vind. Pass.* ἐν μέσῳ τῷ Δέλτα non omnino absurdum. Μέσον τὸ Δέλτα scripsit supra c. 17. Ceterum templi *Isidis*, quod olim in urbe *Busiride*, restant splendidissimae ruinae, elegantissimis optimi marmoris columnis, cultis hominum animaliumque figuris ac litteris hieroglyphicis spectabiles, descriptae cum cura a *Sicardo*, curioso ex Iesuitarum familia peregrinatore, in *Novis Memor. Legationum eius ad Orientem Societatis T. II.* p. 118. WESS.

CAP. LX. 2. ἐπὶ αὐτὴν κομίζονται) Nihil habebat causae cur hic scribi mallet *Galeus* κομίζονται, ignotum *Herodoto* verbum; apud quem, ut hic, frequenter alibi κομίζεσθαι notat nave vehi vel deferri, IV. 76. V. 43. VII. 49. Quae *Galeo* obversabantur, *Aegyptiorum* κομίσιας attigit vir *Magnus* ad *Diodor. Sic. T. I.* p. 177. VALCK.

8. ἐγχερίψαντες τὴν βάρην τῇ γῇ) Placet *Arch. ἐγχερίψαντες*, quem ille in modum III. 86. et *Aldus* IX. 98., nec tamen constanter. Antiquissimi usus fuit χρίπτειν et ἐγχερίπτειν, χρίμπτειν recentioris: quae causa perpetuae in Edd. et scriptis discordiae. In *Sophoclis Elect.* 901. Μὴ ποῦ τις ἡμῶν ἐγχρὺς ἐγχερίπτει βροτῶν: at vs. 723. ἔχριμπτ' αἰὲ σύγγα, ubi mssti veterem sequuntur morem. *Bacchylides* in *Eclog. Phys. Stob.* p. 11. ἀλλ' ἐπὶ χρίπτει νέφος ἄλλοτε, ubi schedae, teste *Grotio*, ἐπιγχερίμπτει. Mitto alia. et harum cupediarum amatores ad *Cl. Ruhnkenium* in *Timaei Lexic.* p. 76. [pag. 104 seqq. ed. sec.] et *Eustachium* ad *Erotian.* in hoc verbo amando. WESS. — Conf. *Var. Lect.* ad III. 85, 20. et IX. 98, 12. Apud *Sophocl.* video quidem in edit. Lond. ad *Electr.* 904. ἐγχερίπτει citatum ex ed. *Ald.* et ad vs. 723. ἐγχερίπτ' ex cod. *Baroc.* ms. Sed utroque loco *Brunkius* id verbum in-

sertà μ literà edidit, nulla e msstis suis dissensione in Notis prolata. Apud Stobaeum, pro olim edito *ἰπικρίπτα* Heeren T. I. P. 1. p. 168. *ἰπικρίπτει* ex msstis edidit, cuius vide notam ad vs. 3. ibid. p. 167. S.

CAP. LXI. (2. εἴηται πρότερόν μοι) Vide cap. 40. S.]

5. τὸν δὲ τύπτονται) Quod in *Athenag.* Legat. prostat pag. 114. τὸν δὲ τύπτονται τρόπον mihi quoque sciolo videtur contri-
buiendum; qui Herodoteum, τὸν δὲ τύπτονται, a Grono-
vio egregie adfirmatum, minus intellexerit, significans id
ipsum quod usitatus Graecis diceretur τῷ δὲ τύπτονται,
quemnam inflicti sibi verberibus lugeant. Scripti tamen Co-
dices si plerique praeferrent τῷ δὲ τύπτονται, cui se verbe-
rent, sive, in cuiusnam Dei honorem; cum vicinis illud
conspiraret, ἰς Σάϊν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι: ἰς Ἡλιού-
πολιν τῷ ἡλίῳ, similibusque. Herodoti locum IV. c. 34. ad
Pausaniae I. p. 104. verba docte contulit *Leopardus* X. Em.
cap. 24. στυφανοῦσθαι τῷ θεῷ dixit *Xenoph.* Ἑλλ. IV. p. 304,
26. πλουῦνται τῷ θεῷ *Aristid.* T. I. p. 543. Achillis τὰς κόμης
Πατρόκλῳ τμηθείσας *Philostr.* Vit. Apoll. VII. c. 36. Vid. T.
Hemsterh. in Add. ad *Luciani* p. 850. et F. L. *Abresch* in
Diluc. Thucyd. p. 452. VALCK.

Ibid. τὸν δὲ τύπτονται) Plena manu *Gronovius*; in patiente
verbi potestate imprudentior: agentem, et formae quae
media dici adsolet, requirit, indicante d'Orvillio ad *Cha-
riton.* III. p. 347. *Codex Bodleianus*, sicuti Cl. *Wasse* testi-
ficatur in *Indic. Thucyd.* voc. Ὀσια, τῷ δὲ τῷ τύπτονται
praeferrebat, quorsum *Vind.* et *Arch.* scriptura ducere vi-
detur: nec absona eius sententia. *Bardesanes* in *Praep.*
Euang. Eusebii p. 279. n. ἐν τῇ Συρίᾳ - - ἀπικρόπτοντο πολλοὶ
τῇ Πέτᾳ: in honorem *Opis* sibi virilia amputabant. Equidem
in vulgato adquiesco. WESS. — Ut vulgo κόπτεσθαι τίνα,
plangere aliquem; sic et τύπτεσθαι cum quartq casu con-
struere *Noster* amat. conf. II. 42, 27. et 132, 7. De deo,
quem nominare nefas ducit, conf. c. 132, 8. et 170, 1. ibi-
que not. S.

CAP. LXII. 2. λύχνα καίονσι) Si *Grammaticos*, quos
[in *Var. Lect.*] adpellavi, consulueris, notatum τὰ λύχνα,
tanquam rarum et insigne, advertes. Glossae *San-Germa-
nenses*: λύχνα οὐδετέρως Ἡρόδοτος B., Εὐμπίδης Κύκλωπι (vs.
512.) Est ex Ionum consuetudine. *Schol. Apoll. Rhod.* III.

137. Ἰωνικῶς δὲ τὰ κύκλα, ἀντὶ τοῦς κύκλους, ὡς λύχνα καὶ δίφρα: quibus non dissimilia Critici in Nicandri Theriac. vs. 591. Recurrunt τὰ λύχνα c. 133. et apud Themistium et Procopium, studiosos Nostri, saepe. Mox [l. 4.] ἔμπλεα στίχτος [loco ἀλῆς] καὶ ἐλαίου, plena partim adipe, partim oleo coniecit Reiskius, quod sal ad lampades nihil faciat: cui non subscribo. Frequentissimus olim in sacris usus salis aliud suadet; et quamquam vulgo sal crepitet magis et exsiliat in igne, quam luceat, satis erat si acetabulorum fundum peteret, oleo supernatante. Vide Plin. H. N. XXXI. 7. WESS.

6. οὐνομα κέεται λυχνοκαΐη) Habuit haec ante oculos Themistius principio Orat. ad Constantium Imp. p. 49.; quod Hemsterhusium, docto Oratori egregie opitulante, in Pollic. X. 115. minime fugit. Spectavit et has lucernarum accensiones Iosephus, Apioni insultans et aliis suae gentis osoribus, λύχνον γὰρ οὐδέπω --- ἐωράκασιν, οἱ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας λυχνοκαΐας ἐπιτελοῦντες, contr. Apion. II. 9. p. 478., numero multitudinis electo, quandoquidem et Deorum aliis hunc habebant honorem in Achillis Tatii Amorib. pag. 277. WESS.

CAP. LXIII. 4. εὐτ' ἂν δὲ γίνηται καταφερῆς etc.) Rediit δὲ in pristinum locum, praecedente μὲν flagitante. Is. Vossius, V. Cl., adscripserat codici suo κατωφερῆς, nescio an motus Hesychii κατωφερῆς, κάτω φερόμενος. Novandi caussa urgens non est. Καταφερῆς gaudet eadem notione. Dionysius Halicarn. T. II. p. 187. καὶ καταφερῆς ἡ ῥύσις τῆς λέξεως, ὥσπερ κατὰ πρᾶνοῦς φερόμενα χωρίον σώματα, translata quidem, sed manifesta declivitatis sententia. Polybius II. 68. εἰς τὸ τὴν φυγὴν ἐπὶ πολὺ καταφερῆ καὶ κρημνώδη γενέσθαι, quoniam per declivia et abrupta hostibus erat fuga. Aliibi, sicuti et Appianus, χωρία κατωφερῆ III. 55., nec stabili scriptura. WESS.

[8. ἔχοντες ξύλα, καὶ οὗτοι ἐπὶ) Rectius sic interpunges: ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι, ἐπὶ τὰ ἑτέρα etc. Et in lat. vers. scribes fuste et horum quisque. Respondent enim ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι istis, ξύλων κορφίνας ἔχοντες. S.]

9. τὸ δὲ ἄγαλμα, ἐὼν ἐν νηῷ μικρῷ ξυλίνῳ) Unde Valla acceperit ligneum simulacrum, dicere non habeo. Optime eum Gronovius in ordinem revocavit; dudum etiam ante G.

Cuperus in Harpocrate p. 104. Multa istic vir longe doctissimus de hoc et similibus Aegyptiorum institutis ex Diodoro I. 97. atque aliis. WESS.

19. οὐ μὲν τοι γε οἱ τε) Una de particulis orationi nocet, sic tollenda, ut scribatur: οὐ μὲντοι οἱ γε Αἰγύπτιοι ἔφασαν. Hic etiam mos scribendi Herodoteus: pag. 19, 32. p. 32, 46. [I. 51, 21. 80, 28.] οὐ μὲντοι οἱ γε Λυδοὶ δειλοὶ ἦσαν. p. 118, 6. 28. etc. [II. 81, 3. 83, 7.] atque isthoc ordine voculas istas passim collocat Thucydides. VALCK. — Scilicet non modo οὐ μὲν τοι γε, ut in *Var. Lect.* dixi, sed οὐ μὲντοι γε οἱ τι Αἰγύπτ. dabant *Ald.* et alii edd. Quum in id, quod *Wess.* edidit, cum aliis libris ii etiam consentiant, qui sunt ex eadem cum *Med.* familia, videtur hoc loco, ut passim alibi, codicem suum haud satis attente inspexisse Gronov. S.

CAP. LXIV. 3. ἀπότροφον γενόμενον) Haec et vicina pervertit *Valla*, quae hunc vel similem in modum converti potuerant Latine: Templum illud incoluisse matrem Martis; hunc educatum alibi, quum ad virilem pervenisset aetatem, colloqui cum matre voluisse; sed matris administros, quem ante non viderant, haud ingredi passos abegisse. In his Editorum culpa perperam scribitur ματρὶ et ματρός. Ἀπότροφον *Hesychius* recte reddidit ματρὶν τετραμμένον. De commercio familiari, sive colloquio, frequentatur συμμίξαι. Apud *Herod.* VIII. 79. Aristides adversarium Themistoclem ἐξικαλεῖτο θίλων αὐτῷ συμμίξαι: recte *Valla*, colloquendi gratia. [conf. I. 123, 9. VIII. 58, 4.] *Xenoph.* Ἑλλ. III. pag. 283, 57. συμμίξας τῷ Δερκυλλίδῃ. *Demosth.* p. 234. §. 282. συνεμίξαμεν τῷ Περσέει. In *Aristoph.* Ἑκκλ. vs. 512. Οὐδεμίᾳ γὰρ δεινότερα σου συμμίξας οἶδα γυναῖκα: sic scribendum ante *Dawesius* vidit *T. Faber*. Suspicio tamen et hic in ambiguo ludere voluisse *Herodotum*; puerumque ἀνδριζόμενον aliud quid isto captasse colloquio: διαλέγεσθαι et ὁμιλεῖν frequenter inserviunt istiusmodi lusibus: est et ubi sic adhibetur ἐς λόγους ἐλθεῖν. Propter ea certe quae sequuntur, τὸ μὴ μίσγεσθαι γυναῖξιν ἐν ἱροῖσι, in istum equidem sensum ceperim τὸ ἐσελθεῖν vel ἐλθεῖν πρὸς τὴν μητέρα, cum *Gronovio*, qui hanc in rem valde collegit opportuna, et *Herodotea* quidem diligentissime ad pag. 130, 5. VALCK.

Ibid. ἀπότροφον γενόμενον) Plurima hic turbavit neglectus sermonis habitus. Ἀπότροφος non est nutrimentis depul-

sus, quomodo Latina Gronovii; sed procul a parentibus educatus, uti Portus bene. Hēsychius Ἀπότροφος, μακρὸν τετραμμένος. Plutarcho propterea T. II. p. 973. v. lusciniæ, nidis ereptæ atque in caveis altæ, ἀπότροφοι τῶν μητέρων: Aristoteli, quem Chaeronensis advocat, ἂν ἀπότροφα γένωνται, de iisdem aviculis. Ad hoc, ἐξανδρωμένος prave redditur viriliter impulsus, multoque peius ob Medic. abesse posse decernitur. Suidas ἐξανδρούμενος, τὴν ἡλικίαν ἔχων εἰς ἄνδρα, h. e. adultus. Denique τῇ μητρὶ συμμῖξαι colloquium requirit matris; coitum nunquam. De Xerxe, ἐθέλων σφί συμμῖξαι, desiderans cum illis colloqui, VIII. 67. et Aristide c. 79. θέλων αὐτῷ συμμῖξαι, colloquium eius cupiens. Plura Valckenarius. Quibus quidem, uti æquum fuit, animadversis, sententia scriptoris elucescit; neque patitur, primitus fuisse γενομένον ἀπαλλάττεσθαι, μετὰ δὲ ἐξανδρωμένον etc. uti arbitremur: corrumpent enim additiones bene dicta. WESS.

11. μηδὲ ἀλούτους) Clemens Alex. I. Strom. pag. 361, 19. Αἰγύπτιοι, inquit, πρῶτοι - - ἐν ἱεροῖς μίσγεσθαι γυναῖξιν ἐκάλυσαν, μηδ' εἰς ἱερὰ εἰσιέναι ἀπὸ γυναικὸς ἀλούτους ἐνομοθέτησαν. Attigit Marshamus Can. Chron. p. 222. Egregius Porphyrii est locus in Euseb. Praep. V. pag. 197. d. venustissimus Theocriti Eid. V. 147. VALCK.

[14 seq. μίσγονται ἐν ἱεροῖς) De avibus aliisque animalibus loquens, ὀχευόμενα, ait, ἐν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν καὶ ἐν τοῖσι τεμένεσι: de hominibus vero, non ἐν νηοῖσι, in ipsis deorum aedibus ait, sed nomine utitur latius patente, ἐν ἱεροῖσι. Comprehendit autem τὸ ἱερὸν et τὸν νηὸν et τὸ τέμενος, agrum, lucum, aedificia, quibus cingitur dei aedes. Attamen, vel sic, iusto gravior et praeter reliquum Herodoti morem iniquior videri possit ista criminatio, praesertim ita universe in omnes paene homines, Aegyptiis ac Gracis exceptis, iactata. Certe, in ipsa etiam famosissima ob Veneris obscenum cultum Babylone, non modo non in aede deae, sed omnino ἔξω τοῦ ἱεροῦ (ut refert idem Noter, I. 199, 15.) committebantur illa flagitia, quibus placari deam persuasum habebant. S.]

16. νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατὰπερ etc.) Diogenes Cynicus simili disputatione ad foedas commixtiones probandas abutebatur, abutebatur et Chrysippus; perstricti ex merito abs H. Grotio Iur. B. et Pac. II. 5, 3. Ecce tibi Stoici

nostris ita respondentia verba, ut hoc fonte hausta diceret: καὶ τὸ Φαγῆν τι, καὶ προελθῆν ἀπὸ λείχους ἢ θανάτου πρὸς ἱερὸν, ἀλόγως διαβέβηται· ἐπὶ τῷ θηρίᾳ ὅπου δὲν ἀποβλέπων· tum animantium mutorum exemplis liquere, τὸ μῆτι συγγινόμενα, μῆτι γεννῶντα -- ἐν τοῖς ἱεροῖς μιαινὺν τὸ θεῖον, in Plutarchi Stoicor. Repugnant. p. 1044 seq. Quae homo locutuleius contentionis fervore et disputatrice virtute, si ea tamen virtus, atque ut alios premeret, iecisse dicendus est. Sed hunc rixosum relinquamus. Mox [l. 18.] ὀρνίθων τέλεια [loco vulgati γένεια] ex Codd. Britannicis adeo blandiuntur. ut a probandis non longe absim. Si qui interpretamentum putarint, Eustathium uti adeant, auctor sum, et considerent τέλος et τέλεια in catervis eodem habere VII. 211. 223. IX. 20. WESS. — Conf. I. 103, 4. ibique not. Apud Eustathium quidem, de diversis vocabuli τέλος notionibus saepius disserentem, nihil quod magnopere huc faciat reperire mihi contigit. Caeterum scripturae isti, ὀρνίθων τέλεια, tam insignem veri speciem inesse intelligo, ut et ego eam cum Schaefero receptam velim. S.

18. ὀρνίθων γένεια) Τέλεια, quod in Codd. scriptis invenere Galeus et Wasseus, (vid. ad Thucyd. p. 151.) vix a correctoribus exspectandum; si Codices etiam exhibent alibi, [alii, puto, voluit] ubi vulgantur ὀρνίθων γένεια, genuinum videri poterit: τέλος saepius periphrasi servit: mihi tamen nihil huius occurrit simillimum. VALCK.

CAP. LXV. 4. ἀνῆται τὰ ἱερά) Non, pro sacris habentur, ut vertit Valla, verum significarent ista, consecrata sunt templa, quod hinc alienissimum est: vid. Observ. Miscell. III. p. 94. Sententia poscit: τῶνδε εἵνεκεν ἀνῆται τὰ θηρία εἰ λέγοιμι: quibus autem de causis ferae sint consecratae, si dicerem. Herodotum tamen suo scribendi more dedisse suspicor, ἀνῆται vel ἀνέται ἱερά εἶναι εἰ λέγοιμι, literasque nonnullas partim male repetitas, partim neglectas. εἶναι saepe tanquam superfluum adiicitur ab Herodoto, πλεονασμῶν καὶ παραλλήλισμῶν studiosissimo. De rebus consecratis vel consecrandis satis vulgata sunt ἀνῆναι vel ἀνέιναι, et ἀνέϊσθαι: rarius illud Xenophontis de amabili suo secessu Scillunteo: ὁ χώρος ἀνῆται ἱερός εἶναι: in Socrat. Epist. XIX. ad Aeschinem fortasse scripta, quem multo maioris faciebat Xenophon, quam Plato. VALCK.

Ibid. ἀνῆται τὰ ἱρὰ) Abundabit articulus, nisi αὐτὰ ἱρὰ fuerit. Superstitiosae animalium consecrationes et in Graecia et Romae notissimae fuerunt; exemplorum affatim in *Casauboni* notis ad *Sueton.* *Caes.* c. 81. Aegyptiorum ritus dabit *Diodorus* I. 83., *Nostri* vestigia premens: Ἀναγκαίη, [l. 7.] quod conmutatum fuerat, forma sua iterum splendet, uti II. 182. IV. 180. etc. *WESS.* — Quod ait τὰ ἱρὰ, incommodat utique articulus, quem abesse et equidem malim: nisi aut praecedens πάντα non ita stricte accipiendum fuerit, sed σχεδὸν πάντα intelligatur, aut τὰ ἱρὰ intelligantur eae bestiae quae cuique deo sacrae sunt, aut quae apud quemque Aegypti populum sacrae habentur, coll. cap. 69, 1. et 71, 1. Caeterum post ἱρὰ in graecis nostris delendum comma, quo facilius intelligatur orationis structura. Tum illa, quae praecedunt, καὶ τὰ μὲν, σύν-τροφα etc. non tamquam absoluta per se ῥῆσις accipienda, ut in nostra versione latina factum; sed ita haec cum superioribus connexa sunt, ut dicat auctor, sacrae habentur bestiae, non eae modo quae inter homines vivunt, (ut feles, et canes) sed et quae libere vagantur. Caeterum cum his quae hoc capite et proxime sequentibus traduntur, conferendus omnino *Diodor.* *Sic.* lib. I. c. 83. et seq. *S.*

21. ὃς δ' ἂν ἴδῃ τὴν ἵρην etc.) Eadem *Diodorus*, sed vulturis loco felem nominans. Accipitrem seu vulturem Iones olim ἵρην sonabant, [ut nos ex msto edidimus,] quemadmodum saepe poeta princeps. *Eustathius* *Iliad.* N'. p. 920, 44. τὸ δὲ ἵρην, Ἰωνικῶς φιλοῦται, εἰ καὶ τὸ ἱέραξ δασύνεται. Neque dubito de *Herodoto*: scribae minuta huiuscemodi negligunt, et qui mstos comparant, non semper acutum cernunt. *Cicero* I. *Nat. D.* cap. 29. *Ne fando quidem auditum est, crocodilum, aut ibim, aut felem violatum ab Aegypto*: quibus paria *Quaest. Tuscul.* V. 27. cum *Davisii* observatis. *WESS.*

CAP. LXVI. 3. τοὺς αἰελοῦρους) Praeclare *Pass.* et *Mediceus.* Αἰελοῦρος Ἀττικῶς, αἴλουρος Ἑλληνικῶς, *Moeris.* Explicat eandem vocem *Etymologus* p. 31. Non addo plura. Otium fecit meditati *Io Piersonus* in erudito commentario ad *Moeridem* p. 36. *WESS.*

7. κτείναντες μέντοι οὐ πατέονται) Haec olim alio pertinere videbantur; sed felium mares designari manifestum

est ex *Aeliano* Nat. An. VI. c. 27. *Πατίονται* mutari non debuerat: his terve gustandi edendive significatu posuit Ionicum *πατίσθαι* *Herodotus*, *Hesychio* restitutum a T. *Fabro* et *Berkelio*. *Agathocles* *Cyzicen.* ap. *Athen.* XIV. p. 650. A. de fructu quodam, *ἰπὴν*, ait, *ἀνὰθῆ*, *ποιῦσιν* ἐξ αὐτοῦ ἄλυσρα, καὶ πατίονται ταῦτα: vulgatur *πατίοντι* redditurque pedibus calcant: [correctus locus in nupera edit. T. V. p. 363.] Ionice scribit *Agathocles*; ignorant autem Iones Doricum istum verborum flexum, saepius oblitteratum, etiam in Epistola *Aristippi*, *Socrati*. IX. ubi *περιβλέπονται* transmutandum est in *περιβλέποντι*. VALCK. — Mire hunc locum interpretatus *Larcherus* est: *ils les tuent sans cependant en recevoir aucun dommage*; id est, mares occidunt catulos, nec idcirco laeduntur (vel malo ullo adficiuntur a foeminis. Ait, *Valdhenarium* olim in alio nescio quo scripto, corrigendum censuisse *κτείναντις* μέντοι οὐ τι αἰτίονται, atque hanc sibi unice veram certamque visam esse scripturam. S.

8. οὐ πατίονται) Male abiit in *δατίονται*, cuius in adtribuendo et dividendo potestas I. 216. Itaque rectissime *Florentinus* supra c. 37. *ὥςτι* *ἐφῶντις* *πατίονται*, expulso inportuno *δατίονται*. Iunge IV. 186. *Hesychius*, adiutore *Gueto*, *πατίται*, *ισθίται*. *πατίοντο*, *ἐγίνοντο*. Felium autem hanc indolem et *φιλοτεκνίαν* describit *Aelian.* de Animal. VI. 27. WESS.

[11. θεία πρᾶγματα καταλαμβάνει τοὺς αἰλούρους. Feles in furorem aguntur interpretatur *Conr. Gesner*, De Quadrupedib. p. 324 med. S.]

CAP. LXVII. 2. ἐς ἱερὰς στέγας) De his, quod quidem recorder, nihil alibi distinctius; nam quae c. 148. et 175. aliorum spectant. Explicat *Diodorus* I. 83. *Φέρουσιν εἰς τὰς ταριχείας* ἔπειτα *θραππευθέντων αὐτῶν κεδρία* — *θάπτονται ἐν ἱερῇς θήκαις*. Statim ὡς δ' αὐτῶς [I. 4.] ob I. 215. VII. 86. IX. 80. *Ἰχνευταὶ* [I. 5.] sunt *ichneumones*, eodem *Diodoro* indice: firmanque *Nicander Theriac.* V. 195. et *Hesychius*, quibus *Cl. Salmasius* ad *Solin.* p. 317. testibus dextre usus fuit. *Phrynichus Biblioth. Coislin.* p. 467. *Ἰχνευταί, οἱ κατ' Αἶγυπτον καλούμενοι*, voce truncatus, sed facile instauranda. WESS. — Non differunt *ἱερὰ στέγαι*, et *ἱερὰ θῆκαι*, quas continuo dein dicit; quae sunt conditoria, camerae, cellae, in quibus conduntur mortui. *Abdallatif*, scriptor se-

culi post C. N. XIII. (in *Relation de l'Egypte, traduite par M. Sylvestre de Sacy*, p. 202 seq.) cellas sese intrasse ait, quarum in aliis canum, in aliis felium, in aliis boum cadavera ingenti numero condita fuere. S.

[*Ibid.* ἐν Βουβάστοι πόλι. De hac urbe supra dictum, ad c. 59, 3. Bubastum vero Aegyptiorum lingua *felem* dici tradit Steph. Byz. in voce. S.]

6. τὰς δὲ ἱβίς ἐς Ἐρμείω πόλιν) Scribarum aberrans oculus haec praeterviderat. Bene vir Celeb. ex Med. et aliis iustum illis locum dedit: sunt enim, ne ratio ibidis nulla sit, opportuna et necessaria. *Hermopolis parva-ne, an magna*, (his titulis duae Mercurii in Aegypto urbes distinguebantur) intelligenda sit, certo constitui haud potest: forte posterior in Thebaide, propter *Ibii* sive *Ibiu* mansionem, non longe ab urbe seiunctam. Itiner. Antonini p. 157. Liquidiora videntur, de ursis lupisque prodita, propter consensum Prosp. Alpini Hist. Nat. Aegypti IV. 9. WESS. — De verbis ἐοῦσας ἱρᾶς, quae nos interseruimus, vide in *Var. Lect.* dicta. Ut hic intelligimus ἱρᾶς τοῦ Ἐρμείω, sic et alibi ἱρᾶς cum genit. casu illius dei construitur, cui aliquid sacratum est. Sic οὐρὸς ἱρὸν Μαρτῆος Διονυμῆνης, I. 80, 5. Boves foeminae ἱραὶ εἰσι τῆς Ἰσῖος, II. 41, 3. S.

CAP. LXVIII. 6. τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίας etc.) Optime haec Cl. Salmasius, vir summus, Exercit. Solin. p. 314. ex Aristotele et Plinio, de crocodili nocturna in aquis mora, ratione et caussa teporis; quibus equidem nihil a Gronovio fuisse rescriptum mallet. Non libet in disputationis eius examen, ne quid praeter opinionem acerbius effluat, memet immergere. Sola Philosophi verba, hinc clarissime derivata, ex Hist. Animal. II. 10. adponam, tantaeque magis, quoniam praecipua hanc in rem voce desecta [a Gronovio] repraesentantur. Sic scribit: τὴν μὲν οὖν ἡμέραν ἐν τῇ γῇ τὸ πλείστον διατρίβουσι, τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῷ ὕδατι ἀλειψνότερον γὰρ ἐστὶ τῆς αἰθρίας. Quid his disertius? Negare fluviatilem aquam in Aegypti aliisque orientis plagis tepidiorem noctu esse roscida et subdivali statione, pugnat veritati, et aestivae his in oris experientiae. Sed absisto. WESS.

[8. ὡὰ, χηνίων οὐ πολλῶ μίξονα. Vide Hasselquist, et Geoffr. apud Sylvestre de Sacy ad Abd-Allatif, p. 158 seq. Nemppe Herodot. T. V.

Geoffroy ex professo edidit *Observations sur les habitudes attribuées par Herodote aux Crocodiles du Nil*; quae exstant in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* T. IX. p. 373. T. X. p. 167. T. XI. p. 37. S.]

13. γλῶσσαν δὲ μόνον θηρίων οὐκ ἴθουσι) Eadem Aristoteles; in expingendo crocodilo Herodotum, quod verbo monui, uti is Hecataeum, auctore Porphyrio apud Euseb. Praep. Ev. X. p. 466. aemulatus: inspicie Hist. Anim. I. 11. II. 10. V. 33. et post Philosophum plures Graecorum Latinorumque. Multa tamen in crocodili hac descriptione diligentissimi superioris et nostrae aetatis naturalis speculatores historiae desiderant, Rondeletius, Bellonius, Gesnerus, Bochartus, praeterque ceteros, Aristoteli paullo magis, quam oportebat, iratior Ol. Borrichius, Hermet. Aegypt. c. 10. p. 270. WESS. — Praecipua quae huc spectant, collecta et excussa videas in *Histoire des Animaux d'Aristote, traduite par M. Camus*, T. II. art. Crocodile. Lingua non prorsus carere crocodilum, porro inferiorem eius maxillam moveri, ut in reliquis animantibus, non superiorem, diligentiores observationes docuere. De Hecataeo apud Euseb. ex Porphyrio, conf. infra ad c. 77, 13. notata S.

[14. ἀλλὰ καὶ τοῦτο μόνον τῶν θηρίων) τοῦτο pro διὰ τοῦτο accipiens Bastius, interpretatus erat idcirco: eandemque in sententiam corrigenda etiam esse graeca, et ἀλλὰ κατὰ τοῦτο legendum, censuit Schaefer ad Gregorium de Dialect. p. 30. Quae mihi supervacanea opera videtur: perspicua scriptoris sententia, sed est etiam hoc unum ex omnibus animalibus, quod etc. S.]

21. τροχίλος) Habent ex Herodoto, et nominatim, Aristoteles Rhetor. [immo, Ethicor.] ad Eudem. VII. p. 189. [ed. Wechel.; p. 271 med. edit. Duval. T. II.] et Aelianus de Animal. VIII. 25. ubi dictione nonnihil mutata, εἰρηναῖα καὶ ἑσποινδαῖ ἔστι: quemadmodum de apibus V. 11. πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνεχλοῦντας - - εἰρηναῖα αὐτοῖς καὶ ἑσποινδαῖ ἔστι: et XII. 15. Ceterum tonus vocabuli apud Aristotelem, Aelianum et alios variat: τροχίλος scribunt, ex eo more, quo nomina huiusmodi terminationis paroxytona esse solent, docente Gesnero Hist. Anim. IV. p. 301. Atque ita scripti codices. Ἐάθεις [L. 23.] bene habet, Florentinique auctoritate III. 33. IV. 33. [P.] rediit. WESS.

26. οὐδὲν σίνεται) Τὸ μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεται οἱ μισθόν, *Aelianus*, enarrans *Herodotea* de trochilo *Nat. An.* III. c. 11. et hanc partem [*Historiarum Nostri*] designans lib. VIII. c. 25. citat *Herod.* ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λόγοις. Sed quae narrat *Herod.* cap. seq. alio fonte derivata tractat idem *Aelian.* X. 21. *VALCK.*

CAP. LXIX. 6. ἀρτήματα τι λίθινα χυτὰ) Sive hoc, seu λιθωτὰ malueris, fusi et factitii lapilli designantur: *Reiskius* vitrum describi opinatur. Vitri, conditoriorum cipporumque ἐξ ὕδατος, mentio erit III. 24. ad quod an adludat, non adfirmo. Faveret suspicioni *Epinicus* apud *Athen.* X. 9. [cap. 40. nuperae edit.] p. 432. c.

Ἐσμὸν [sive Νασμόν] μελίσσης τῆς ἀκροχόλου γλυκὺν συγκυρκαίνουσαν ἐν σκύφῃ χυτῆς λίθου.

modo vitrum, quae *Dalecampii* sententia, intellexisse liqueret: ut ut est, commodissimus poëtae locus est. Ἀρτήματα et ἀμφιδέας illustrant docti viri ad *Hesychium*, inque primis *Gronovius* in *Adnotat.* *WESS.* — In *Epinici* versiculo tam felix quam erudita emendatio, νασμόν pro vulgato olim ἱσμὸν, *Iacobsio* Viro clar. debetur, qui illam primus in *Animadv.* in *Euripidem* p. 114. proposuit: quod me tunc, quum eam, a *Fiorillo* commendatam, in nostra *Athenaei* editione recepi, praeterierat. *S.*

13. χαμψαί *Durat* Coptorum in libris hoc illis nomen, nec multum discordat titulus monstri fluviatilis Arabicus. Lege *Iablonskii* *Panth.* lib. V. 2. p. 70. [conf. *Sylvestre de Sacy* ad *Abdallatif*, p. 157.] *Κροκοδείλους* autem Ionibus fuisse lacertas, sive χερσαίους κροκοδείλους, uti IV. 192. testatissima confirmataque res est a *S. Bocharto* *Hierozoic.* P. 1. lib. III. 1. p. 1060. *WESS.*

CAP. LXXI. 2. τῷ Παπρημίτῃ) Iustum est; neque enim ex Πάπρημις c. 59. Παπρημίτης flecti potest: melius ipso in *Med.* c. 165. Παπρημίτης. Iam Πάπρημις et Πατρημίτης *Arch.* et *Vind.* ex adsimilitudine litterarum descenderunt, quemadmodum *Stephani* Πάπρημις, πόλις Αἰγύπτου· ὁ πόλις Παπρημίτης. Debet et hanc *Hippopotami* sicuti et *Phoenicis* descriptionem *Herodotus* (perhibente *Porphyrio* in *Eusebii* *Pr. Ev.* X. p. 466. c.) *Hecataeo*. *WESS.* — Conf. infra ad c. 77, 13. notata. *S.*

5. οὐρὴν ἔπεν) *Aristoteles* κέρκεν δ' οὐρ, *Histor. Animal.*

II. 7. *Achilles Tat.* IV. p. 223. οὐρανὸν βραχύναν, quibuscum alii conspirant et peregrinatorum observata. WESS. — Merito h. l. *Larcherus* commendat doctissimi viri *Schneideri* Historiam criticam Hippopotami, subiectam *Artedi* Synonymiae piscium, (Lips. 1789.) p. 247 seq. S.

7. ξυστά πονιῶσαι ἀκόντια) ξυστά ἀκόντια, ut rasae hastilia virgae latini poetae. *Aristoteles*. ὥστε δόρατα πονιῶσαι ἐξ αὐτοῦ. Conf. *Sam. Bocharti Hieroz.* P. II. lib. V. 14. WESS. — ξυστόν apud Nostrum I. 52, 4, hastile est, lignum hastae vel iaculi: sed et universum iaculum, hastam ferro praefixam significat, et a Lexicographis, *Ammonio*, *Hesychio*, *Suida* ἀκόντιον exponitur. Quae caussa puto fuit, cur vocab. ἀκόντια *Schaeferus* h. l. tamquam e scholio invectum delevit. *Reiskio* vero ἀκόντια hic adiectivum esse visum erat, ut ξυστά ἀκόντια idem esset ac ξυστά ἀκόντιων, hastilia iaculorum. At est potius ἀκόντιον substantivum nomen, et ξυστόν proprie adiectivum fuerit; ut ξυστόν iaculum significet, ob subintellectum alibi substant. ἀκόντιον, quod cum illo hic coniungit *Herodotus*. Quare etiam pro eo, quod in lat. vers. iacula rasa Gronovius posuit, nosque polita iacula, satis fuerat simpliciter iacula ponere. S.

CAP. LXXII. 3. ἰχθύων τὸν καλεῖσθαι λεπίδατον) De λεπίδατῳ confer Adnotationes Gronovii. WESS. — Reprehendit Gronovius *Vallae* versionem, piscium genus quod vocatur squamosum; debuisse, ex piscibus eum qui squamosus vocatur. Commodius equidem teneri putavi proprium nomen quo hunc piscem Graeci insigniverunt. In Niloticorum piscium numero, cum aliis multis, *lepidotus* etiam ab *Athenaeo* recensetur, lib. VII. c. 88. Graecum vocabulum, originem si spectes, utique nihil aliud nisi squamatum vel squamosum significat: sed oportet in aliis piscium generibus squammis munitorum fuisse unum aliquod, cuius squammae proprii atque praecipui quidpiam habuerint, quam ob causam ei id nomen prae caeteris fuerit impositum. Itaque videndum, ne Niloticus ille *lepidotus* idem sit piscis, quem sub nomine *Polypteri Bichir*, in *Description de l'Egypte etc. Hist. Nat. T. I. p. 4* seqq. singulari diligentia Academicus *Geofroy de Saint-Hilaire* descripsit. De cuius piscis squammis haec ille observavit: *Le bichir est couvert d'écailles fortes et impénétrables, qui le*

défendent également de tout contact funeste et de la dent des animaux qui seroient tentés de l'attaquer. Cette solidité provient d'une matière osseuse qui double chaque écaille au dessous, et qui est si épaisse et si compacte, que la plupart de nos instrumens tranchans ne parviennent qu'avec peine à l'entamer. Eiusdem piscis descriptio cum icona exstat etiam in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* T. I. p. 57 seqq. S.

CAP. LXXIII. 2. οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ) Tentari non debebant Euripidis ista in Hippol. vs. 1005. Οὐκ οἶδα πράξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων Γραφῇ τε λεύσσων. Idem, Troasi 682. Γραφῇ δ' ἰδοῦσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι. Euripidea quoque libenter imitatur Herodotus. VALCK.

5. ἔστι δὲ, εἰ τῇ γραφῇ παρόμοιος) Nullam status quæstionem vulgatis, cum tot doctissimi viri operam avi fabulosæ insumserint, motam fuisse demiror. Negavit, et prudenter infitatus est, phoenicem a se visum, et tamen ἔστι δὲ ἐν τῇ etc. Quæ apta et bene iuncta non erant. WESS. — Scilicet (quod in *Var. Lect.* nostra temere prætermissum est) sic perperam olim vulgabatur, ἔστι δὲ ἐν τῇ γραφῇ παρόμοιος. Primus Wess. εἰ τῇ γραφῇ edidit, præeuntibus codd. Rem. Vind. et Valla. Cum quibus consentire videntur nostri Pa. Pb. Pc. e quibus nihil varietatis adfertur: nec aliud debuerat Arch. in quo ἔστι δὲ οἱ τῇ γραφῇ. Mendosum ἐν τῇ γρ. cum aliis tenet noster F. Ex Pd. citatur ἔστι δὲ εἰ ἐν τῇ γραφῇ. S.

6. τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσόκομα etc.) χρυσόκομα τῶν πτερῶν ab iniuriis protecta et defensione viri Celebr. et Codicum auctoritate sunt: eum adi. [Nempe χρυσόκομα legendum contenderat Salmasius.] Quod si vero lis de voce cesset, in avis pictura consensio reperietur. Κεκέρασαι μὲν τὰ πτερά χρυσῷ καὶ πορφύρᾳ Achilles Tat. III. p. 215. Aquilæ narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetera purpureus, ex Nōstri præscripto, Plinius Hist. Nat. X. 2. Aliorum loca nunc nihil moror. Περιήγησις formam et diligentem eius descriptionem exprimit ex usu verbi περιγεῖσθαι, quo de Cl. Salmasius in Solin. p. 68. et multo adcuratius T. Hemsterhusius ad Dial. Mort. XX. p. 412. Luciani. WESS. — Videtur circumscriptionem dicere, quam gallice le contour vocamus. S.

13. ὅσον τι δυνατός ἐστι φέρειν) Illud perquam politum, quod in Medicei δυνατός εἶναι inesse decernebatur, sermonis

indoles respuit. Obstant praeterea scriptae membranae complures. Confer L. Küsterum in Clerici Bibl. N. et Vet. T. V: p. 404. *Achilles Tat.* eadem in re, Φέρει τὸ χάσμα γῆνιν χέματι, ἐπὶ τὸν Νεῖλον οὕτως ἵπταται τὸ ἔργον Φέρων, sed prave culpa librariorum: fuerat Φέρει τὸ χάσμα - - καὶ ἐπὶ τὸν Νεῖλον etc. Obstruere ingesta terrā cavum, quod phoenix rostro fecerat, *Herodotum* deserens indicat. De *Taciti Ann.* VI. 28. *sublato murrhae pondere*, vide amicam N. Heinsii et *Graevii* disputationem, *Syllog. Epistol.* T. IV. p. 512. et seqq. WESS. — Istud ὅσον τε δυνατός εἶναι non equidem cum *Gronovio* „perpolitum“ dixerim, sed stylo tamen *Nostri* neutiquam repugnare censuerim, ut in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. LXXIV. 2. δύο κέρα Φοβέουσι) Fuerunt ex *cera-starum* genere, nec tamen δηλήμονες ἀνθρώπων, ut reliqui apud *Diodorum* III. 50. aliosque ibi citatos. Auctor *Aelianus* est de *Animal.* XI. 17. ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου draconem sacrum in veneratione fuisse, adfirmans gentilem eam anguium superstitionem. Puto ἐν Μισήλῃ scripsisse, quae *Aegypti* urbs, non *Μελίτῃ*. WESS. — Nihil in urbis nomine mutavit doctus *Aeliani* Editor *Lipsiensis*. S.

CAP. LXXV. 2. κατὰ Βουτοῦν πόλιν) Alia haec atque ea *Butus* [sive *Buto*,] quae *Latona*e oraculo censebatur, quippe *Arabiae* adfinis: longe inde *Sebennyiticum* *Nili* ostium, radens *Butum* illam atque adluens c. 156. Πτερωτῶν serpentium titulum [l. 3.] male praeterierunt *Florentiae*: quae enim sequuntur, illo carere non possunt. Res etiam ipsa a fabularum indole abhorret. Namque angues volucres, ex *Aethiopum* *Arabumque* finibus in *Aegyptum* irruentes, veterum monumenta ita celebrant, ut dubii nihil esse debeat. Ipse vates *Esaias* c. xxx. 6. δατ ἡμειν ἡψυδ hydram sive *chershydrum* volantem *Aegypto*. Plura qui desiderat, ex eruditissimi *Bocharti* copiis *Hierozoic.* P. II. lib. III. 12. p. 423. mutuari poterit, atque illis hoc *Pausaniae* IX. 21. cautissimum sane, adnectere: Quo circa neque ad adsendendum proclivior quisquam esse debet, neque se omnino incredulum ad ea, quae sint variora, τὰ σπανιότατα, praebere: ἐπεὶ τοὶ καὶ τὰ πτερωτοῦς ὄφεις οὐ διασάμνους πείθεσθαι, διότι ἀνὴρ Φρύξ ἤγαγεν εἰς Ἰωνίαν σκόρπιον ταῖς ἀνθρώπων ἐμμενέτατα πτερά ἔχοντα. Porro σαρκοὶ ἀκανθέων [l. 6.]

omnibus in libris, non exceptis *Ask.* et *Pass.* Bene Critici in *Apollonium Rh.* IV. 150. τὰ τῶν ὄφειν ὅστ' αἰκάνθαι λέγεται. Amanuensis Mediceus in errore versabatur. WESS. — Scilicet, quod in nostro cod. F. monstrose legi dixi, σαρπεί δὲ ἦσαν τῶν θείων, id ipsum et codicem *Med.* hic praeferre docuit *Gronov.* in *Adnotatt.* ita quidem ut in ora libri notetur, pro θείων legendum ὄστίων, quod vulgato praefendum *Gronovius* censuit. Esse autem istud θείων perperam ex αἰκάνθων detruncatum nemo non videt: sed ex eisdem codicibus articulum τῶν ad αἰκάνθων utique adscisci debuerat, hac sententia sunt autem harum (quas dixi) spinarum catervae, aliae maiores etc. Typographicum sphalma in graecis nostris, l. 3. χωρίων, pro χωρίον, quamvis visu ingrata sint talia, ipsi praesertim editori, neminem tamen morabitur. S.

[11. πτερωτοὺς ὄφεις ἐκ τῆς Ἀραβίης πίεσθαι ἐπ' Αἴγυπτον) *Ciceronem* de *Nat. Deor.* I. 36. volucres istas angues ex vastitate Libyae vento Africo invectas statuere, adnotavit ad h. l. *Larcherus*. Sed ille forsán memoriae lapsu ista scripserat. Caeterum conf. *Aelian.* *Nat. An.* II. 18. ubi *Schneiderus* adnotavit, serpentes hos, quos *Herodotus* dicit, alis membranaceis volantes, (coll. c. 76, 12.) esse fortasse lacertas volantes, quae dracones volantes a *Linnaeo* nominantur. S.]

CAP. LXXVI. 3. πρόσωπον -- ἐπίγυρον) *Straboni* πελαργώδης κατὰ σχῆμα, ciconiae similis, lib. XVII. p. 1179. [p. 823. D. ed. Cas.] quae tamen similitudo ad rostrum sese non porrigit, quod avi incurvum et aduncum. Figuram habet *Middletonus* *Antiquit. Monument.* p. 129. et complura de volucre. *Crex*, ex sono, quem continuo iterat, nomen indepta, describitur a *Belonio* *Observ.* II. 32. cum cura. WESS. — De *Ibide* veterum *Aegyptiorum* consulenda instar omnium, principis hac aetate in *Historia animalium* viri *Cuvieri* *Commentatio*, inserta Tomo I. operis cui titulus *Recherches sur les Ossements fossiles de Quadrupedes*. S.

6. ψιλή τὴν κεφαλὴν) Sustuli articulum schedarum iussu: respicitur ἡδ' ἰδίη, ut bene *Reiskius*. Hanc autem *Strabo* ὄλην μελαίνην facit; prudentior *Herodotus*, etsi non sine lapsu; nam pars circa nates tota alba est; τὸ γὰρ πυγυῖον ὄλον λευκὸν ἐστίν, si fides *Theoni*. WESS.

CAP. LXXVII. 2. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπισκίοντες μάλιστα etc.) Vallae versio plurimos decepit: mentem historici perspexit Reiskius. Aegypti superioris incolae longe fuisse dicuntur disertissimi, utpote μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπισκίοντες μάλιστα, prae omnibus aliis memoriam excolentes: illuc enim pertinet μάλιστα, non ad sequentia. Herod. II. c. 37. Θεοσιβίς περισσῶς ἰόντις μάλιστα πάντων ἀνθρώπων. Etrusci τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξηγείσαντο, Diodor. Sic. V. 40. De Pythagora Heraclitus Ephesius, ἱστορίην ἥσκησιν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων, ap. Diog. Laërt. VIII. 6. Ipsius fuit Pythagorae praeceptum, μνήμην ἀσκήν. Literarum inventum suum, veluti memoriae subsidium, commendanti Theuth dixisse fertur Rex Aegypti Thamus, σὺ πατήρ ὢν γραμμάτων, δι' εὐνοίαν τοῦναντίον ἱππὶς ἢ δύναται τοῦτο γὰρ τῶν μαθόντων λήθην μὲν ἐν ψυχαῖς παρίξει, μνήμης ἀμελητικαί, etc. in Phaedro Platonis T. III. p. 275. A. Hunc, ni fallor, locum respexit Quinctilian. Inst. Or. XI. c. 2. p. 985. Invenio apud Platonem obstarē memoriae usum literarum; videlicet quod illa, quae scriptis reposuimus, velut custodire desinimus, et ipsa securitate dimittimus. VALCK.

Ibid. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπισκίοντες μάλιστα) Laborabant haec ex mala interpunctione; quo non animadverso morbo, ἀνθρώπων πάντων rerum humanarum suspicabatur Corn. de Pauw: mutavit dein sententiam, μάλιστα a sequentibus, sicuti oportebat, avulso; neque alia mens aut voluntas Reiskio. Nempe hominum omnium maxime Aegyptii memoriam exercebant, proptereaue praeter ceteros excellebant. Bene Proclus in Timaeum p. 51. Αἰγυπτίους δι' ἔτι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης αἰὲν νέα παρέσθιν, ἢ δι' μνήμην διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν κ. τ. λ. WESS. — Equidem nondum persuadere mihi potui, μνήμην h. l. ab Herodoto dici memoriae vim quam vulgo vocamus, nempe facultatem in mente retinendi et quotiescumque lubet recordandi et nobiscumque recolendi ea quae vel vidimus vel audivimus vel semel cogitavimus. De memoria rerum gestarum aut observatarum agitur in futurum tempus et ad posteros propaganda: quod maxime fit, dum, quae vel a nobis ipsis observata sunt, vel quae ab aliis tradita accepimus, ea scripto consignamus. Atque hoc ipsum in rebus, quae memoratu digna visa erant, diligenter fecisse, passim auctor noster signifi-

cat; veluti c. 82, 7. et cap. 145, 12. Unde factum, ut prae caeteris hominibus, quibuscum conversatus est *Herodotus*, *Aegyptii* ei visi sint longe omnium λογιώτατοι, non disertissimi, ut *Valckenar.* interpretatur, nec universe prae caeteris excellentes, ut h. l. *Wesseling.* ait, sed doctiores, magis eruditi, et antiquitatis (patriae praesertim) peritiores, ut idem *Wess.* apud *Diodor.* II. 4. et ad *Herodot.* I. 1, 1. intellexit. Quam in sententiam *Hesychius* Ἀόγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἔμπειρος, πεπαιδευμένος, interpretatur: et Ἀολίους *Moeris* et *Thomas M.* τοὺς πολυίστορας. Neque patriarum solum antiquitatum, verum etiam externarum rerum et institutorum gnaros *Aegyptios* fuisse passim et alibi et III. 2, 6. significat *Noster*, S.

9. ὑγιεινέστατοι πάντων ἀνθρώπων) Non intercedo, quo minus ὑγιεινέστατοι servantur: quo de genere alia I. 133. in medium fuerunt collocata. Schedarum mirus olim hic dissensus. *Glossator* *Sangermanensis*, Ὑγιεινέστατος, Ἡρόδοτος B'. ad quem modum IV. 187. Plures ὑγιεινέστεροι cum *Eustathio*. *Hippocrateum* vero τὰς μεταβολὰς τῶν ὥρων μάλιστα τίττειν νοσοῦς egregie explicuit *Galenus* T. V. p. 253. et cum *Nostro* comparavit *H. Mercurialis* Var. Lect. II. 3. Iam si αἱ ὥραι a periodo extrema abessent, sermonis cursus lenius laberetur. Verum multa sibi priva *Scriptor* habet. *WESS.*

13. ἀτροφαγίους etc.) Quae hic leguntur, eadem promodum ex *Hecataeo Milesio* bis tradidit *Athenaeus* X. p. 447. c. Ἐκαταῖος ἐν δευτέρᾳ Περιηγήσει εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀτροφάγοι εἰσιν, ἐπιφέρει, τὰς κρήδας τις τὸ πέμα καταλεύσει, mola frangunt: sic scribendum cum *Casaub.* pro καταλεύσει. vid. *Herod.* IV. c. 172. et *Athen.* p. 418. e. Alibi quoque prostant *Hecataei* nonnulla, *Herodoteorum* simillima, quae probabile reddant, quod *Porphyrius* prodidit apud *Euseb.* Praep. X. p. 466. b. ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἐκαταίου τοῦ Μιλήσιου κατὰ λέξιν μετήνεγκεν ἐκ τῆς Περιηγήσεως, βραχέα παραποιήσας: postremum illud explanat *Celeberr. Wesseling.* ad *Diodori* T. I. p. 89. Sed ista *Asiae Περιήγησις* *Herodoto* fortasse fuit recentior; *Callimacho* certe non videbatur *Hecataei Milesii* genuinum opus, ut liquet ex *Athen.* II. p. 70. b. Praeterea, quod narrat *Porphyrius*, *Herodoto* id *muspiam* obiiicit *Plutarchus*, *Hecataeum* τὸν λογο-

ποῖον acerbe notanti lib. II. c. 143. et VI. 157. cuius etiam mentionem facit V. 36. et 125. VALCK. — Conf. supra ad c. 68, 13. 71, 2. et ad c. 5, 4. Praesertim vero consulendus *Creuzer* in *Historicor. antiquiss. Graecorum Fragmentis* p. 19 seqq. S.

14. τοὺς ἰκτεῖνοι καλλήστρις ἐνομάζοντο) Inspice Gronovii annotationes. Admonuit Cl. *Wasse* in *Thucydidis* I. 126. καλλήστρις ex Cod. *Lambethano* melius videri, siquidem ita *Hesychius*. At oblitus est speciei Ionicae. *Athenaeus* X. p. 418. Εἰ Αἰγυπτίους δ' Ἐκαταῖος ἀγροφάγους φασὶν εἶναι καλλήστριας ἐσθλότητας, τὰς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλακύνοντας. [cf. *Athen.* III. p. 114. c.] Quae quidem indicio sunt, et hic *Herodotum* vestigia *Hecataei* pressisse: nam de potu ex hordeo clara eius verba, qui πόμα ἀπὸ τῶν κριθῶν *Arctaeo* I. *Morb. Acut.* c. 9. ἐκ κριθῶν μὲν *Aeschilo* *Suppl.* 900. *Diodoro* ἐκ κριθῶν πόμα, ὃ καλοῦσι ζῆθος I. 34. Quod autem subiicitur, vites *Aegypto* deesse, generatim si sumitur, cum veritate disconvenit. Mosis aeo in parte *Aegypti* vites depangebantur, quod querelae *Israëliitarum* *Numer.* xx. 5. significant abunde: creverunt quoque laetissime in praefectura *Heracleopolitana* apud *Strabon.* XVII. p. 1163. [p. 809. med.] Quae omnia operosius Cl. *Iablonskius* *Dissert. de Terra Gosen*, p. 28. *WESS.*

19. τὰ μικρὰ τῶν ἐρρινθίων) *Aristophanis* μικρὸν ἀργυρίδιον, *Terentii* pisciculi minuti, et minutae interrogatiunculae *Oratoris Latini*, satis haec protegunt. Ὅμως autem ἐρρινθια concoquere haud valuit Cl. *de Pauw* ob ea, quae de piscibus praescripta fuerunt, et quoniam succedit προταρχύσαντες: neque enim aves, sale antea bene conditas, crudas, ὠμας, posse censeri. ἰφθαῖ elixas dedisse *Herodotum*, et eo esse nihil adcommodatius. Mihi de gustu *Aegyptiorum* disputatio absona, at certa lectio censetur. Cur quae additum voluit τοὺς λοιποὺς ὀπτούς ἢ ἰφθοὺς ἐρρίνται, reliquos partim assos, partim elixos comedunt, si nil dispar scripsisset superius? *WESS.*

CAP. LXXVIII. 3. μεμνημένον ἐς ταμῆλοτα) Est cui μεμνημένον praecedentis glossa censetur, cui non subscribo. Suadent aliud producta a Gronovio exempla, [ex c. 86, 4. 132, 4. 169, 23.] rei que series. Adde *Plutarchum* *Isid.* et *Osir.* c. 17. et doctos interpretes *Petronii* *Satyr.* c. 34. tum *Tzetzae* *Chil.* III. vs. 387. ubi satis absurde.

ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὀξύλου.

Voluit, debuit certe; ὁ τοῦ Λύξω. WESS. — Est in bibliotheca publica civitatis Argentoratensis, in Museo antiquario Schoepfliniano simulacrum quale hic Herodotus describit, ex sycomori ligno sculptum, cubitali longitudine, formā picturæque mumiae Aegyptiacae simillimum. S.

[4. μέγας ὅσον τε πάντα πηχυαῖον ἢ δίπηχυν) Quum ante Gron. δίπηχυν legeretur, ad μέγας relatum, haud incommode post ἔργω paullo maior orationis distinctio ponebatur: nunc, ubi πηχυαῖον ἢ δίπηχυν ad νεκρὸν refertur, rectius inter ἔργω et μέγας nonnisi leve incisum interseretur. Turbavit me autem h. l. vox πάντα, quae aliās, ubi de superficie vel mensura agitur, constanter apud Nostrum quidem quaquaversum, omni ex parte, in longitudinem et latitudinem significare videtur; ut I. 126, 4. 181, 7. II. 168, 4. IV. 101, 2. cui notioni quum nullus hic locus esse possit, cum superioribus interpretibus graecam vocem latinā omnino reddendam putavi. S.]

CAP. LXXIX. 2 et seqq. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπάξια etc.) In loco perdifficili, quem magis etiam obscuravit Gronovius, ista vetus fuit Edd. lectio. Suspicio. Suspicor in ista, ἐπάξια ἔστι νόμιμα, vocem latere soli Herodoto frequentatam, ἀξιαπηνήτοτατα, commemoratu dignissima: tale quid postulare sententiam attendenti facile patet, sensitque Reiskius, corrigens: τοῖσι ἄλλα τε ἀπηνήσιος ἀξια ἔνιστι. In proximis etiam, minus sinceris, nihil vetat periculum fecisse: Codicum quorundam Galeo memoratis lectionibus instructus, integram hanc pericopam ista ratione scribi posse iudico: Πατρίοις δὲ χρεώμενοι νόμοις ἄλλον οὐδὲν ἐπικρίωνται· τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἀξιαπηνήτοτατα νόμοις; καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔνιστι Αἴνος, ὅσπερ ἔνι τι Φοινίκη αἰοιδιμός ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄλλῃ. Aegyptiorum Μανέων sive Μανέωτα attigerunt Pausan. IX. p. 766. et Plutarch. de Is. et Osir. §. 18. Proxima quaedam Herodoti descripsit Eustath. ad Hom. Ἰλ. Σ'. p. 1223, 4. [p. 1164. ed. Rom.] legitque prout ante Gronovium [l. 7 seq.] vulgabatur: ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Αἴνον ἐκόντων ἔλαβε τὸ νόμα. De Lino Graecorum non protrita leguntur in Scholio ad Homer. inedito, [vide Scholia Veneta Villeisoni ad Ἰλ. ε'. 570.] quae huius non sunt loci. VALCK.

Ibid. τοῖσι ἄλλα τι ἐπαξία ἔστι νόμιμα, καὶ δὴ εἶτα.) Quod uni datur, id alii, in pari si caussa fuerit. sine iniuria negari non potest. Postulant mæsti loci quandam innovationem. Quid vir celeberrimus ex *Mediceo* tentaverit, docebit ipse. [vide *Var. Lect.*] Coniecturis indulgent alii, qualis *Cl. Reiskii* in litteris ad me: ἄλλα, τὴ ἀπαξ εἴς ἔστι νόμιμα, καὶ δὴ καὶ οὐκ ἔστι. τοῖσι ἄλλα τι πολλὰ ἐπαίου ἀξία ἔστι, καὶ δὴ καὶ αἶσμα ἔνιστι, operosa profecto et periculi plena. Mihi schedae viam planiorem, uti opinor, monstrarunt. Non hic agitur de *legibus*; quas nec Graecas neque aliarum nationum Aegyptios adscivisse unquam c. 91. perhibet demum. *Hymnos* sive *cantilenas*, quod *Galei* animum optime advertit, Scriptor spectat; hos patrios habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex *Manerote*, qui Graecorum *Linus*, cognosci posse. Videt quisque apertissimam sermonis cohaerentiam, nec desiderabitur, ut νόμους et ἐπαξία locis consimilibus adfirmem. Νόμους qui *cantilenas* esse dubitat, rarus erit, et ablegandus, si haesitet, ad *Suetonii Neron.* c. 20. doctasque *Salmasii* et *Burmanni* animadversiones. Ἐπαξίου voci locus VII. 96. dabitur. [ubi ἐπαξίους ἡγεμόνας sunt notabiles, memoratu digni.] Hactenus, nisi mihi blandior, bene habet. Quae sequuntur, variis modis turbata sunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitantem venerit. Primo Αἶνος [vel Αἶνος, l. 3.] subsistere haud potest, recte a *Valla*, *Arch. Vind.* praeteritus. Docet ipse, canticum Aegyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Graecorum *Linum*, hinc scioli arripuerunt. Scribatur itaque καὶ δὴ καὶ αἶσμα ἔν ἔστι, ὅπερ ἔν τε Φοινίκη αἰοῖδιμόν ἔστι, tum vero etiam *cantilena una est*, quae et in *Phoenice* cantatur. Iuvat *Arch.*, levi auxilio adiutus, praeterea αἰοῖδῃ πρώτῃ καὶ μούνῃ in fine Capitulis. Deinde συμφέρεται δὲ τῷ ὕμνῳ εἶναι τὸ αἶ Ελληνες Αἶνον. *Pausanias* IX. 29. καλοῦσι δὲ τὸ ἄσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Μανέρων, bene *Sylburgius*. Tandem καὶ τὸν Αἶνον ἐκόθεν ἔλαβον φαίνονται etc. aut certe ἔλαβον νόμον φαίνονται etc. Non diffiteor, praeter morem aliam plura induere formam. Verum vara uti vibiam sequitur, ita *Linus* semel intrusus conturbavit reliqua. Tu si aliter sentis, fructu arbitrio. Meis a partibus stat doctissimus de *Pauw*, et *Herodoti* disputationis. De *Manerote* Aegyptiorum *Plutarchus* Is. Osir. c. 17.

Pausaniasque. Nam *Linum* notandorum angustiae nunc excludunt. WESS.

[Ad l. 1-8. Ad huius loci scripturam quod adtinet, his quae in *Var. Lect.* dixi, nihil fere quod adiciam habeo; nisi quod me, ad l. 8. scribentem „ex coniectura primi Editoris profectum esse illud ἔλαβε, quod pro ἔλαβον dabat *Aldina* editio,“ praeterierit *Eustathii* locus a *Valck.* productus, ubi ἐκόντων ἔλαβε τοῦ νόμου legitur, sicut in ed. *Ald.* et aliis ante *Gron.* Nec vero eo minus persuasum habeo, recte a *Wess.* et *Gron.* receptum esse ἔλαβον, recteque eundem *Wess.* de abiciendo vocab. τοῦ νόμου, utpote temere huc inveceto, monuisse. Nam de *Lino* ipse proficitur *Herodotus*, nomine hoc non usos esse Aegyptios, sed *Maneron* vocasse: itaque mirari non potuerat, unde *Lini* nomen illi acceperint. At, cur, l. 3. subsistere Δίος haud possit, quod vir doctus contendit, id quidem non video; quin potius percommode ibi nominatus videtur: nam, quod dein *Herodotus* ait, συμφέρεται δὲ ὧντός (sive ὧντός, malis) εἶναι etc. id ipsum indicare videtur, iam in praecedentibus nomen istud adpositum fuisse. *Aegyptii*, ait, cantilenam habent *Linum*, qui *Linus* etiam in *Phoenicia* et in *Cypro* alibique canitur: nam, quamquam diversis in regionibus diversum nomen gerit, consentit tamen ea cantilena cum hac quam Graeci canunt *Linumque* adpellant. Iam, quod ad illa verba (l. 1.) spectat, Πατρίοις δὲ χρεώμενοι νόμοις, pulcre quidem novimus, canticum subinde νόμον graece dici; verumtamen (ut omittam, nusquam alibi apud *Nostrum* hac notione positum id vocab. reperiri) suffragari *Wesselingio* non possum, istam notionem huic loco unice aptam esse contendenti, et, pro eo quod instituta aut mores intelléxerant *Valla* et *Gronovius*, primora huius capituli verba his latinis reddenti: *Contenti vero hymnis patriis, nullum alium iis adsciscunt.* „Non hic agitur (ait idem Vir doctus) „de legibus, quas nec graecas, neque „aliarum nationum, Aegyptios adscivisse unquam cap. 91. „perhibet demum.“ Nec vero ego, non magis quam superiores interpretes, de legibus hic agi existimo; sed de institutis moribusque Aegyptiorum: et agitur quidem de his inde a cap. 35. huius libri, usque in cap. 98. (Nam et, quae de animalibus disserit Scriptor, perinde ad instituta

Aegyptiorum spectant, ut qui sacra illa habebant.) Et quidem iam initio huius disputationis generatim pronuntiaverat auctor, (c. 35, 7.) quoad ad *ἡθία τὴν καλὴν νόμον* spectat, paene omnia contra facere Aegyptios quam alios homines. Deinde, de sacris institutis agens, saepius declaravit, nihil a Graecis Aegyptios, plurima Graecos ab Aegyptiis accepisse. (vide praesertim cap. 39. sub fin.) Nunc, inter alia Aegyptiorum instituta, mentionem facturum cantici apud illos usitati, quod ipsi simillimum esse videbatur carmini a Graecis cantari solito, cuius argumentum ex ipsorum Graecorum antiquitate ductum erat: nunc, inquam, initio huius capituli obiter repetit id ipsum, quod iam saepius significaverat, nullum institutum Aegyptios ab aliis populis adscivisse; mirarique se, ait, unde tandem hoc carmen illi acceperint. Similiter sequenti capite, ubi aliud refert institutum, quod Aegyptiis cum Spartanis commune erat, continuo adiicit, alia eorundem instituta a Graecorum institutis dissentire. Pariterque cap. 91. ubi memoraturus erat institutum civitatis alicuius Aegyptiacae Graecanico instituto simile, iterum ab hoc proficiascitur ut in memoriam revocet lectoribus, Graecorum institutis caeteroquin minime uti Aegyptios. Ut autem ad hunc, in quo versabamur, locum redeam: cantici illius, quod apud Graecos a Lino nomen invenerat, et cuius argumentum deplorabilis Lini obitus erat, mentionem hoc loco fecisse videtur Herodotus ex occasione conviviorum, de quibus modo dixerat; quoniam Aegyptii Maneron suum, quem cum Lino Noster confert, sub finem conviviorum, quando mortui hominis imago circumferebatur, cantare consueverant; quod ex Plutarchi loco supra citato (de Iside et Osir. T. II. ed. Wechel. p. 357. sub fin.) intelligitur. Quod autem Aegyptiorum illud canticum idem esse cum Graecorum Lino statuit Herodotus, id suo iudicio arbitratuque fecit; quemadmodum etiam carmen in Cypro et Phoenice cani solitum, quo quidem Adonis plangebatur, ad eundem Linum retulit: cum quo congruit, quod Lesbiam poetriam Sapphonem uno eodemque carmine simul Linum et Adonidem cecinisse Pausanias docet lib. IX. c. 29. Denique, quum duorum Linorum fata, qui et ab aliis et a Pausania loc. cit. (p. 766. seq.) et Suida memorantur, quorum alter ab Hercule, alter ab Apolline

occisus perhibetur, parum vel in Aegyptium *Maneron*, qui *άνωρος* mortuus esse ferebatur, vel in *Adonidem* conveniant; intelligi par est, eam de *Lino* traditionem spectasse *Herodotum*, quae Apollinis hunc filium, infans quum esset, a canibus pastoritiis discerptum memorabat, ut est in *Scholiis* ad *Iliad.* σ'. 570. et apud *Canonem*, *Narrat.* XIX. qui prae caeteris de *Lino* hoc conferendus. S.

CAP. LXXX. 2. Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι) *Adlud*ebat *Eustath.* in *Iliad.* α'. p. 176, 18. et p. 1484, 37. [p. 133, 42. et *Od.* δ'. p. 151, 48. ed. Bas.] ubi memoriae labentis vitium doctissimo episcopo nocuit. Certum est, *Spartae* magnam fuisse quondam capiti reverentiam cano, ex *Gellio* N. *Attic.* II. 15. et *Plutarcho* T. II. p. 235. c. et maiorem, quam corruptis moribus alibi. Olim *Athenis* καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι laudi cedebat in *Comici* *Nubib.* vs. 989. quam suis etiam in diis venerationem *Poëta* Ἰλ. α'. 533. praedicat; meritoque, iisdem paene verbis, quibus *Herodotus*, *Heroic.* XI. p. 719. *Philostratus.* [p. 170. ed. Boissonad.] Plura *Gabr. Palaeotus* de *Bono Senect.* Part. III. p. 236. Mox [L. 5.] τὸδε μέντοι ἄλλο Ἑλλ. non damnassem, nisi praeiissent schedae et *Aldus*. Sententia vix discrepat. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* S.

4. εἰκουσι τῆς ὁδοῦ) Quod Graecorum solis *Lacedaemoniis* *Herodotus*, id Graecis in universum tribuit *Nymphodorus*, in *Schol.* ad *Soph.* *Oed.* in *Col.* 329. *Socrates* *Xenophontis* Ἀπομν. II. p. 434, 25. [II. 3, 16.] οὐ γὰρ καὶ ὁδὸν παραχωρῆσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται, καὶ οὐ καθήμενον ὑπαναστῆναι, (καὶ κοίτην μαλακῇ τιμῆσαι, ista Graeculo ludimagistro quam *Socrate* digniora censeo, atque eiicienda:) καὶ λόγῳ ὑπεῖξαι: ubi corrigi debet λόγων. In *Κύρ. Παιδ.* VIII. p. 139, 9. [VIII. 7, 10.] se puerum didicisse testatur *Cyrus*, τοῖς πρεσβυτέροις — καὶ ὁδὸν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπεῖκειν. Semper in talibus casus adhibetur secundus, praepositione plerumque suppressa: vid. *Xenoph.* *Symp.* p. 516, 28. p. 533, 1. *Aristoph.* *Ran.* 175. 802. *Philostr.* p. 719, 12. Plene *Tyrtaeus* in *Stobaeo* *Grot.* p. 195. vs. 41. Πάντες δ' ἐν θάκοις — νέοι — εἰκὺς ἐκ χώρας. *Aristoph.* *Nub.* 989. καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι. *Herodotus* obviam, ait, occurrentibus decedunt de via, καὶ ἐπινοῦσι ἐξ ἔδρης ὑπανιστάται. Recta esse ista et honesta

noverant, sed facere nolebant Attici; et nusquam senectuti honestius fuit domicilium quam Sparta. Quam *Cragius* et *Meursius* vix attigerunt, *Lycurgi* legem humanissimam exhibet *Aelianus* de Nat. An. VI. 61. tangunt idem *Aelian.* VII. 15. *Aristides* T. III. p. 505. (ubi ἀμαθῶς temere videtur adiectum:) et *Eustathius* ad 'Ιλ. α. p. 110, 26. [p. 146. ed. Rom.] VALCK. — Vitiosum est, puto, quod apud *Eustath.* ἱπποκρατέα legitur, pro ὑπανέτατα. S.

CAP. LXXXI. [1. καθῶνα; λυτῶνα. Conf. l. 195, 1 seq. et ibi notata. S.]

2. *ὑπὸ τῶν*) Hoc melius. *ὑπὸ τῶν* et *ὑπὸ τῶν* metri modulo Poëtae nonnunquam. Tu vide IV. 189. et *Homerum* 'Ιλ. ξ. 181. etc. Quae post pauca *Medicei* iudicio *Gronovius* aliorum relegavit, in exilio relinquo. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad l. 6 seq. S.

CAP. LXXXII. 1 seq. Μῆς τε καὶ ἡμέρη ἑκάστη διῶν ὄρνι ἰστί.) Verum est de mensibus et septimanae diebus, adgnoscatque *Dio Cassius* XXXVII. [c. 18.] p. 123. Planetarum autem et dierum Aegyptia nomina, *Dioni* ex *Kircheri* Prodomo cap. 5. adscripta a Cl. *Reimaro*, non esse (quod praeclari viri *Spencerus* et *Vitringa* suspicati fuerunt) bonae fidei, erudite exposuit *Iablonskius* in *Remphah Aegypt.* p. 36. WESS. — Ad ista, διῶν ὄρνι ἰστί, intellige ἡμέρη vel ἡμέρα. S.

3. ὁρίσας ἐκκυρήσει) Expressit hunc locum imitando scriptor Epistolar. *Phalarid.* 38. ὅσοις μέλλει δυσκόλως ἐκκυρήσει παρὰ τὸν βίον. Verbum Ionicum praeter *Herodot.* adhibuere *Democritus*, *Eusebius Stobaei* pag. 191, 18. *Heraclitus* ap. *Clem. Alex.* p. 432, 27. emendatur *Gataker* ad *M. Antonin.* p. 128. *Archilochi* nobilissimam nobis *Aeschines Socr.* servavit sententiam II. p. 66. [pag. 71. ed. Fisch.] Καὶ φρονεῖσι τοῖς ὁκλοῖς ἐκκυρήσειν ἔργασι: postremum praebet *Stobaeus* p. 512, 51. ἔργατα corrigendum in isto trochaico monuit me olim amicissimus T. *Hemsterh.* Praeterea legirim, Καὶ φρονεῖσι τοῖς ὁκλοῖς ἐκκυρήσειν ἔργατα: ut sensus sit, καὶ τοῖς εἰσι τὰ ἔργατα, ὁκλοῖς φρονεῖσι ἐκκυρήσει. Sententiam ex *Euripideis* atque aliunde illuminare huius non est loci. VALCK. — Equidem in illo *Archilochi* dicto nihil magnopere requirebam, cuius haec plana est sententia: Ita sentiunt, (sive sapiunt,) prout sunt res in quas inciderint. S.

[5. εἰ ἐν πάσῃσι γενόμενοι. Quod vulgo dicunt γίνεσθαι πρὸς τι, vel πρὸς τινι, occupari, versari in aliqua re, id Noster ἐν τινι dixit. S.]

CAP. LXXXIII. [7. αἵ γε μακρήϊαι, modus quo redduntur oracula. Conf. c. 57, 11. ibique notata. S.]

CAP. LXXXIV. [1. Ἡ δὲ ἰατρικὴ etc. Larcher: La médecine est si sagement distribuée. De prudentia huius instituti altum est apud Herodotum silentium S.]

4. ὀφθαλμῶν ἰατροὶ κατεστῆσαι) Salutarem artem mos Aegyptius in partes secuerat, quam seniore tempore Marius Tyrius ante oculos ponit διαλαχῶσαν τοῦ σώματος τὰ χωρία, ἄλλαν ἄλλο τι, τὴν μὲν ὀφθαλμοῦς, τὴν δὲ νῶτα, τὴν δὲ ἄλλο τι μέρος, ubi cum Marklando τὴν δὲ ὦτα, ut ordo naturae servetur, malim, Dissert. XXXIV. 1. p. 403. Mox τῶν κατὰ νηδὺν ob Codd. et sermonis indolem sperni non debuerat. Nam, quod Hieron. Mercurialis Var. Lect. II. 8. ἢ τῶν ἀφανέων corrigit, ut particula ἢ expositiva sit, id quidem necessarium non videtur, sicuti ipsemet fatetur: iunge Gronovio dicta. WESS. — Apud Gronov. quidem nihil amplius, quod huc faciat, reperiet Lector. Quoniam nimis saepe ab illo discedere coactus erat, ideo eum subinde honoris caussa nominavit Vir moderatissimus, ne malevolus esse in hominem videretur. S.

CAP. LXXXV. 3 seq. κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφ. πηλῶ) Quando supra c. 70. capti crocodili et in terram attracti primum ὁ Θηρευτὴς πηλῶ κατ' ὧν ἐπλάσει αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοῦς, opplet oculos luto; ut alibi, deprehenditur et in his Herodotus utramque verbi formam accurate discrevisse. Forsan hic quoque variabunt Codices, sicut apud Diodor. Sic. de iisdem Aegyptiis in luctu publico privatoque loquentem lib. I. p. 83, 37. et p. 101, 90. [c. 72. et 91.] ubi Codicum lectio, καταπεπλασμένοι τὰς κεφαλὰς πηλῶ, et, καταπλαττόμενοι πηλῶ τὰς κεφαλὰς, propterea vulgatis videri posset anteponenda; quia κόνις quidem πάσσεται et καταπάσσεται: sed πηλὸς, lutum, rectius dicetur καταπλάσσεσθαι. Pulvere adperso vultum foedare, satis erat vulgo; καταπλάσσεσθαι τὴν κεφαλὴν πηλῶ καὶ τὸ πρόσωπον, Aegyptiacum est et orientale. VALCK.

5. ἐν τοῖσι οἰκίσιν) Ita decuit. Respice I. 109. Στραφώμεναι ex Vind. posset adsumi; neque in reiiculis forent [l. 6.]

Herodot. T. V.

V

ἐπιζώμεναι et [L. 8.] ἐπιζώμενοι, ex prisca linguae consuetudine, qua de Suidas in Σίλωτος. Reiskius ἀπιζώμεναι et mox ἀπιζώμενοι; siquidem sine cingulo fuerint. Non audeo sequi, amiciendi Aegyptiorum et vestitus habitum ignorans. Vide Diodorum I. 91. WESS. — 'Επιζώμενος non idem esse ait Wytttenbachius (in Notis ad *Selecta Historic.* pag. 355.) quod apud alios Scriptores ἐπιζώμενος. „Aegyptii (inquit) „in luctu pectora nudabant, ut ea plangerent: ne autem „ulterius etiam nudaretur corpus, ἐπιζώντο, cingulo „circa extremam nudati pectoris partem circumdato vestibus, eas corpori adstrictas retinebant.“ περιζώμενοι σκιδόρες ὑποκάτω τῶν μαστῶν ait Diodor. Sic. I. 72. S.

CAP. LXXXVI. 1. Εἰς δὲ οἱ ἐν αὐτῷ τούτῳ κατὰ τὰς α) In aliis forsitan Codicibus inveniatur, quod in suo legisse videtur Valla, κατὰ τὰς α) mihi placet vulgatum κατὰ τὰς. In re qualibet occupati, inprimis ἐν δόξῃσι τρυφῇ (vid. Diodorus lib. I. p. 101, 1.) dicuntur ἐν τῇ κα-
θῆσθαι Aristidi T. III. pag. 720. 'Εν ἀφῆτις ἐφ' ᾧ καθῆσθαι περιέχονται, Xenoph. Oecon. p. 482, 18. In Pluto vs. 533. fortasse dederat Aristophanes: Τὴν χειροτέχνην ὅστις θέλει ἰπτανυγάζουσα καθῆσθαι, -- Ζητῶν θ' ὁ πόθεν βίον ἔξει. Comparari possunt paulo diversae loquendi formulae, ἐν ἡδύσιν καθῆσθαι, et frequentior illa, ἐν ὄρνιθι καθίξασθαι. VALCK.

Ibid. ἐν αὐτῷ τούτῳ κατὰ τὰς α) Multo mihi elegantius atque lonum sermoni κατὰ τὰς α) convenientius videbatur; publica certe lege designati fuerunt, quibus funerandi illa cura, Diodoro I. 91. teste. Simile erat lib. I. 191. οἱ Πέρσαι, οἵπερ ἐν τὰς α) ἐν αὐτῷ τούτῳ, Persae, qui ad hoc ipsum constituti erant. Sed novationis nimiae criminationem reformido. WESS. — Verum videtur κατὰ τὰς α) (scil. ἐν οἰκῇσιν, coll. vs. 12.) de artificibus sellulariis, in officina sua sedentibus. Similiter impudicae mulieres, in lupanari velut officina sua sedentes, καθῆσθαι ἐν οἰκῇσιν dicuntur. Vide II. 121, 99. et 126, 3. S.

5. σπουδαιστάτην) σπουδαιστάτην, et paulo post σπουδαιστάτα libri forte dabunt fideliores, quales custodiverunt supra τὰ σπουδαιστέρα τῶν πηγμάτων, lib. I. cap. 8. et 133. ubi notat Gronov. Huius moduli multa collegerunt Eustathius ad Od. β'. p. 89. et Athen. X. pag. 424. d. Conf. Etymolog. in voc. Αἰδαιστάτος, Ἀνιπρότερος, et in Ἠδύμοις.

Apud Eustathium hoc reperitur haud aspernandum Hecataei fragmentum: οἱ Βιαντίδαι ἄνδρες σπουδαιέστατοι ἐγένοντο. VALCK.

[5 et seq. τοῦ οὐκ ὅσιον ποιεῦμαι τὸ οὐνομα -- ὀνομάζειν) Osiris est quem dicit, indice Tatiano, in Legat. pro Christian. loco a Wess. in Var. Lect. citato, p. m. 32. ed. Paris. 1635. Conf. Larcher ad h. l. S.]

10. μισθῷ ὁμολογήσαντες) μισθὸν ὁμολογ. Reiskius, dubito urgente-ne caussa. Vide tamen Themist. Or. XXIII. pag. 288. D. WESS. — Fuerit μισθῷ intelligendum, quasi ἐπὶ μισθῷ dixisset: coll. I. 60, 10. S.]

[12. ὧδε τὰ σπουδαιέστατα ταριχεύουσι) τὰ σπουδαιέστατα σώματα intelligit Bernholdius in Notis ad Lamb. Bosii Ellipses Gr. pag. 498. ed. Schaeferi. Fallitur Vir doctus: ad ταριχεύουσι utique intelligi τὰ σώματα debent, aut potius τὸν νεκρὸν coll. l. 3. et 10. vel τοὺς νεκροὺς, coll. l. 32 seq. τὰ σπουδαιέστατα vero valet κατὰ τὰ σπουδαιέστατα, vel κατὰ τὴν σπουδαιότητάν ταριχεύουσιν, coll. l. 4-9. et cap. 83. Similiter τοὺς τὰ πολυτελέστατα σκευάζουσι νεκροὺς ait extr. hoc cap. scilicet τοὺς κατὰ τὰ πολυτελέστατα ταριχευομένους. S.]

15. λίθῳ Αἰθιοπικῷ) Paria Diodorus I. 91. Adde Exodi cap. 4, 25. Iosuae cap. 5, 2. et Pentecont. Ramirezii de Prado c. 4. Habet Middletonus Monument. Antiq. p. 262. descriptas ex condito cadavere Aegyptio, Mumiam vocare solent, figuras in quibus παρασχίστης lapidem eiuscemodi manu tenens: iungi etiam Io. Nardii Adnot. in Lucretium pag. 650. possunt, adcuratorem conditurae picturam sistentes. WESS.

[16-21. ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην πᾶσαν ἐκαθήραντες δὲ αὐτὴν -- ἔπειτα τὴν νηδὺν -- -- πλήσαντες, συρράπτουσι ὀπίσω. Haec Larcherus sic convertit: Ils tirent par cette ouverture les intestins, les nettoient, et les passent au vin de palmier; ils les passent encore dans des aromates broyés; ensuite ils remplissent le ventre de myrrhe etc. Id si dixit Herodotus; si; quod de diligenti expurgatione, elutione, extersioneque multis verbis commemorat, id ad intestina pertinet; merito mirabimur cum eodem erudito Interprete, cur non doceat Scriptor noster, quid deinde hisce intestinis fecerint isti homines. Mirarique item subit, Diodorum Sic. I. 91. perpurgata memorare intestina, (τῶν

ἐγκοιλίων ἕκαστον: paullo ante dixerat, ἕκαστα ἐκείρι πλὴν νεφρῶν καὶ τῆς καρδίας) nec tamen, quid illis dein factum sit, tradere. De quo quum sileant hi scriptores, videri poterunt significare, postquam diligenter perpurgata fuissent intestina, rursus in cavitate ventris fuisse reposita. Atque id ita fieri solitum esse, intestina probe perluta mox iterum intra ventrem recondita fuisse, Heynius etiam in *Spicilegio Antiquitatis Mumiarum*, p. 84. refert, tamquam diserte et ab Herodoto et a Diodoro traditum; quod mihi quidem apud neutrum illorum reperire contigit. Contra, *Porphyrius* (*Larchero* citatus) de Abst. An. IV. 9. purgationis quidem nulla mentione facta, intestina ait, arcae inclusa, sacris quibusdam precibus peractis, in fluvium esse proiecta: quem morem item *Plutarchus* attigit in VII. Sapientum Convivio, p. 159. B. et de Carnium esu Orat. II. p. 996. E. Cum quibus hactenus *Sextus Empir.* (Pyrrh. Hypotyp. lib. III. §. 226.) consentit, ut dicat, *Aegyptios, extractis intestinis, τὰ ἔντερα ἐξελόντας, condire cadavera.* Iam satis quidem novimus, κοιλίαν interdum intestina dici, et hac ipsa notione id vocabulum a *Porphyrio* et *Plutarcho* locis citatis usurpari. Immo etiam vocab. νηδὺς, quod, sicut ἡ κοιλία, proprie ventrem et alvum significat, apud ipsum *Nostrum* cap. 87, 10. de stomacho et intestinis accipiendum videtur. At hoc quidem loco, ad quem nunc haeremus, ubi τὴν νηδὺν ait --- πλῆσαντες συρράπτουσι ὀπίσω, [l. 19-21.] dubium esse nullum potest, τὴν νηδὺν ventrem ipsum vel alvum dici, non intestina. Atqui in eadem hac narratione vocabula νηδὺς, et κοιλίη quam l. 17. dicit, prorsus synonyma sunt *Nostro*: nam pro eo, quod hic ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην, et τὴν νηδὺν πλῆσαντες dixit, vicissim cap. 87, 4 seq. ἔπλησαν τὴν κοιλίην ait, et ἐξελόντες τὴν νηδὺν. Quare, quod h. l. de expurgatione, elutione et extersione dicit, id non ad intestina, sed ad cavitatem ventris, e qua exempta intestina et viscera erant, spectare consentaneum est. S.]

20. καὶ τῶν ἄλλων θυνώματων) Hoc praefero. Non damno θυμῆματα, sicubi praesidio et consensu Codicum roborantur. Secus hic habet, neque *Herodotus* suum diffitetur III. 113. et supra c. 40. In *Simonidis* fragmento, κηλεφόμην μύροις καὶ θυώμασι, apud *Athen.* XV. 12. [p. 690. c.] mutavit aut *Clemens Alex.* ipse, aut eius scribae καὶ θυμῶ-

μύρι, Paedag. II. p. 207. [Sic nempe et hic in locum rarioris vocabuli aliud vulgatius a nonnullis substitutum est.] Adiunge his Cl. Trillerum ad Thom. M. De myrrha, *asia*, aliisque aromatibus pretiosioribus, quibus cadavera curata conditaque fuerint, dubia res medicis nostrae superiorisque aetatis est. Io. Nardius, qui diligentissime *Mumias*, quas adpellant, ad *Lucretium* p. 636. excussit atque examinavit, regum et regiae familiae cadaveribus funerationem aromaticam auferre non audet, vulgo negat: nihil certe se, post inpensissimum examen, praeter concretas bituminis glebular in ventre cadaverum et parte calvariae observasse. Non dissimilia *Middletonus* et Io. *Gravius* Pyramidogr. p. 49. Sed *Mumiae*, quae in aetatem nostram perseverant, pleraeque omnes *Herodoto* longe posteriores videntur. WESS. — De veterum Aegyptiorum ratione condiendi mortuos, sive medicata cadavera purandi, diligente plurium *mumiarum* instituto examine, erudite commentatus est *Rouellus*, in Actis Academiae regiae Scient. Parisiensis anni MDCCCL. Exstat etiam curata cadaveris eiusmodi descriptio in *Sylvestri de Sacy* Adnotationibus ad *Abd-Allatif* (*Rélation de l’Egypte*) p. 268 seq. neminemque poenitebit reliqua etiam perlegisse quae in eodem opere, vel ab ipso Arabico auctore, vel a doctissimo eius Interprete, de medicatis Aegyptiorum cadaveribus p. 198. et seqq. leguntur. Ut alios taceam doctos viros, qui de medicatis Aegyptiorum cadaveribus commentati sunt: ad recte aestimandam universam hanc *Herodoti* expositionem, eandemque cum his conferendam quae et ab aliis priscis auctoribus et a recentioribus nonnullis super eodem argumento scripta exstant, inprimis valet illustris *Heynii* *Spicilegium Antiquitatis Mumiarum*, in Commentationib. Soc. Reg. Goett. per annum MDCCCLXXX, Vol. III. p. 69-98. S.

22. ταριχεύουσι λίτρω) *Moeris*: λίτρον Ἀττικῶς, λίτρον Ἑλληνικῶς: hinc ψευδολίτρον in Comici *Ranis* apud *Polluc.* [VII. 39.] et *Eustath.* Vide not. *Pierioni.* [ad *Moer.* p. 246.] Male ergo λίτρον post pauca. Multa sibi, ut fert querela, librarii adrogarunt olim, quaeque non bene habebant cognita, aliam in formam verterunt. Tale fortasse ὑπερχρίντες τῇ κόμμιδι. [l. 27. pro τῇ κόμμει.] *Glossae Sangerman.*

Κόμμι, ἢ δοτική, Ἡρόδοτος Β'. *Commis Alexandrina* est in *Scribonio Largo* Compos. 72. Habet *Plinius* Nat. Hist. XIII. 20. et saepe quidem eo genere. *Alpinaque commis* citatur a *Nonio*: qua de *P. Leopardus* Emend. XVIII. 30. Tamen κόμμι ἔστι, cap. 96. WESS. — Quod λίτρον vel νίτρον Graeci dixere, non esse hoc salis genus, quod nitrum vulgo vel sal petrae vocamus, sed istud quod alcali minerale et natron recentior aetas nominavit, satis inter omnes constat. Quod vero (referente ad h. l. *Larchero*) *Rouellus* loco cit. p. 123 seq. ait, inverso ordine rationem condiendorum cadaverum descripsisse *Herodotum*, natro enim prius saliri exsiccarique cadavera debuisse quam aromatibus medicarentur; intercedit Vir eruditus, Scholae Medicae in *Argentoratensi Academia* lumen, *Thomas Lauth*, patrociniū Scriptoris nostri suscipiens in *Historia Anatomiae* propediem in publicum emittenda, cap. 2. p. 20 seq. S.

26. Σινδόνης βυσσίνης τιλαμῶσι) Sic VII. 181. in vulnereum ligamentis. Inpendit his operam vir doctissimus *Steph. le Moine*, et errantem *Vallam* adiuvit *Observ.* ad *Polycarpi* Epistol. p. 301. Contulit quoque *Valckenarius* ad *Euripid.* *Phoeniss.* vs. 1663. quae his adplicari queunt. Id alienum haud erit ex *Athanasio* adiungere, funerationis et ταμχέσιως hoc genus ipsos servasse Christianos, proptereaque, quod supra significavi *Mumias* tantae omnes vetustatis non videri, ac censentur passim. Οἱ Αἰγύπτιοι scribit τὰ τῶν τελευτώντων σπουδαίων σώματα, καὶ μέλιστα τῶν ἁγίων μαρτύρων, Φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ περιελίσσειν ὀθονίοις· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὸ γῆν, ἀλλ' ἐπὶ σκιμπεδίῳ τίβιναι, καὶ φυλάττειν ἔνθεν παρ' ἑαυτοῖς, vitae *S. Antonii* c. 90. p. 862. WESS. — De Christianorum *Mumiis* singulari commentatione *Chr. Guil. Franc. Walchius* egit, quae legitur inter *Comment. Soc. Reg. Goetting.* 1780. *Sindonas* istas *byssinas* ex *gossypii* sive *lanae xylinae* genere quodam contextas fuisse, et curata observatio *Mumiarum* docuit, et prisci testes sunt auctores, *Theophrastus* Hist. Plant. IV. 9. *Pollux* VII. 75. aliique. Conf. *Harduin.* ad *Plin.* XIX. 1. sect. 4. et instar omnium *Forsterum* in commentat. de *Byssos veterum* p. 38 seqq. laudatum *Heerenio* in *Ideen über die Politik* etc. T. I. p. 138. S.

31. ἐν αἰκήματι θηκάζῳ) Ne *Salmasius* quidem [a quo in *Plinianis* p. 1208. illustrari istam dictionem adnotaverat

Gron.] alibi, opinor, legerat οἶκημα θήκαιον, quod mihi oppido mirum videtur. Fac in antiqua membrana reperiri οἰκηματικαῖον, litera interserta legem ego quam vocant Criticam migrarem, atque ignotae notissimam vocem substituendo legerem, ἐν οἰκήματι καινῷ ἰστάντες ὄρθον πρὸς τοῖχον: neque aliter legisse suo tempore suspicor *Diodorum Siculum*, cuius eadem de re verba sunt lib. I. c. 92. καινὸν οἶκημα ποιοῦσι κατὰ τὴν ἰδίαν εἰκίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλίστατον τῶν τοίχων ὄρθην ἰστᾶσι τὴν λάρινακα: hanc dixerat *Herodotus* ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα. οἶκημα more satis usitato vocant *conclave*. VALCK. — Quid-ni vero Noster, cui frequenter θήκη sepulcrum est, οἶκημα θηκαῖον dixerit *conclave sepulcrale*, cameram adservandis corporibus medicatis destinatam? S.

CAP. LXXXVII. 1. τοὺς τὰ μέσα βουλομένους) *Sequor Vindob.* nam *Porti* commentum, βουλευμένους Poët. et *Ionic.* pro *communis* βουλομένους, fundamento destituitur. Cognitissima est confusio utriusque verbi, VI. 66. atque alibi. Supra c. 86. κατὰ ἣν τινα βούλονται σφί σκευασθῆναι etc. Mox τὴν τε πολυτελεῖαν praeferrem. Hoc amplius, T. *Fabri* emendationem [l. 6.] καὶ ἐπιβαλόντες τὸ κλύσμα concludit repressitque *Gronovius*, cuius observatis adstrue *Abreschii* *Dilucid.* *Thucyd.* p. 468. WESS. — Recte *Gronov.* monuerat, ἐπιβαλόντες idem fore ac id quod modo dixerat ἐσηθήσαντες, nunc autem huius contrarium requiri; quare verum esse ἐπιλαβόντες, notione cohibendi, impediendique ne continuo per posteriora rursus effluat. S.

[10. τὴν νηδὺν καὶ τὰ σπλάγχνα) τὴν νηδὺν h. l. *stomachum cum intestinis* dici, supra ad cap. 86, 16. observavimus. τὰ σπλάγχνα sunt nobiliora quae vulgo vocamus viscera. S.]

CAP. LXXXVIII. [2. συρμαίη διτθήσαντες τὴν κοιτὴν) *Συρμαίη* (unde *συρμαίζειν* c. 77, 5.) *Galeno* in *Explic.* voc. *Hippocr.* est ἡ μετρίως γινόμενη τῶν περὶ γαστέρα καθαρσις: *Hesychio*, πόμα δι' ὕδατος καὶ ὀλῶν: *Suidae*, πόμα ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος: et τὸ καθαρτικὸν δι' ἐμέτων καὶ κολίcas. Vide viros doctos ad *Hesych.* et instar omnium *Foësius* in *Oecon.* *Hippocr.* hac voce. Alia notione idem vocab. infra recurrit cap. 125, 18. S.]

CAP. XC. 2. ὑπὸ κροκοδείλου ἀρπαχθεῖς) Exploratum si foret, abreptos a crocodilo capacem eius in ventrem semper et statim demergi, prorsus haec intricata atque

implicita durarent; quorsum doctissimi viri observatio porrigitur, Miscell. Lips. Vol. VII. p. 634. At id nec liquet, nec fit vero adsimile. Iosephi iusta defensio est, huc pertinens, Nos asinis, ait, neque honorem -- damus, sicut Aegyptii crocodilis et aspidibus: quando eos, qui ab istis mordentur, et a crocodilis rapiuntur, ἀρπαχθέντες ὑπὸ κροκοδείλων, felices et deo dignos arbitrantur, contr. Apion. II. 7. p. 475. WESS.

CAP. XCI. [1. Ἑλληνικοῖσι δὲ νομαίοισι etc.) Conf. quae ad c. 79, 1. notavimus. S.]

4. Χίμμις πόλις) Hesychio Κίμμις, πόλις Αἰγύπτου. Eadem, quae Πανός Graecia πόλις, teste Diodoro I. 18. Superest urbs, nec multum discrepat titulus, Achmin sive Ichmin, quo nota nunc est apud Golium ad Alfergan. p. 102. et uberius in Pantheo Aegypt. Iablonskii lib. II. 7. p. 294. Mox περιξ δὲ αὐτὸ tueri se potest ex I. 196. II. 29. WESS. — De Chemmi satis copiose Stephanus Byz. hac voce. S.

13 seq. στανδάλιόν τε αὐτοῦ --- δίκηχ) Veri fidem mensura longe excedit, et par tamen Herculei pedis modulus III. 81. Quo quidem in genere quid sibi veteres indulerint, poëtae declarant, nec opus indicio est. αὐτοῦ Reiskius αὐτῷ esse iubet, quod equidem, si schedae addicerent, non recusarem. WESS.

18. καὶ δέρματα) Legebat vir doctus δέρματα, torques, incertus dubiusque de torquibus et pellibus, quae certantibus praemia victoriae fuerint. Succurret, ne δέρματα male oleant, Homerus 'D. χ'. 159.

--- Ἐπεὶ οὐκ ἱερήιον οὐδὲ βοεῖην

ἀρνύσθην, ἃ τε ποσσὶν αἰθρία γίνεται ἀνδρῶν.

In quae Scholiastes a Valckenario editus, τὸ γὰρ παλαιὸν ἐν ἀγῶνι βύρσας ἰδίδουν ἔπαθλον. Superiora [l. 16.] διὰ πάσης ἀγωνίας ἔχοντα hand scio an verti debeant, in omni certaminum genere eminentes, quo modo διὰ πάντων τῶν βασιλῶν VI. 63. et διὰ πάντων φασμάτων VIII. 37. Tale et διὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων μάλιστα Dionis Chrys. Or. XXXVII. p. 458. male sollicitatum a Seldeno. WESS. — Wesselingium secutus Larcher sic interpretatus est, qui de tous les jeux sont les plus excellens. At nihil hic de eminentia. Commode Valla, cuius versionem editores omnes tenuere, per omne certandi genus. Si participium ἔχοντα exprimere vel-

les, dicendum erat, ludos celebrant, qui per omne certaminum genus obtinent, locum habent; qui ad omnia certaminum genera pertinent, omnia genera comprehendunt. Alia ratio est locorum a *Wess.* citatorum, VI. 63, 15. ubi εὐδαιμόντι adiiicitur, aut VIII. 37, 12. ubi ἄξια θανάτου μάλοστα. Similiter VIII. 69, 5. ἐν πρώταισι τιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων. Alibi saltem adverbium μάλοστα adiiicitur, ut in *Dionis Chrys.* loco cit. aut ἥμιστα, ut apud *Nostrum* VIII. 142, 8. ὑμῖν διὰ πάντων ἥμιστα, vobis prae omnibus minime. At hic quidem nihil tale comparet: ac per se etiam multo commodior videri debuit ea sententia, quam secuti sumus. S.

CAP. XCII. [2. οἱ ἐν τοῖσι ἔλεσι. Conf. *Hemsterh.* ad *Aristoph.* *Plut.* p. 55 seqq. S.]

[8. Φύεται ἐν τῷ ὕδατι κρίνια πολλὰ, τὰ Αἰγύπτιοι καλέουσι λωτὸν.) Alia est *Cyrenaica* et *Libyca arbor lotus*, (*Rhamnus lotus* Linn.) a quo *Lothophagi* nomen habent; cuius de fructu *Noster* IV. 177. agit, ipsamque arborem paullo post (cap. 96, 3.) memorat. Alia aquatilis planta, de *Nymphaearum* genere, *Lotus Aegyptiacus*, de quo hoc loco: de eodemque *Athenaeus* lib. III. cap. 1. et 2. nostrae edit. et lib. XV. cap. 21. p. 677. ed. Cas. Huius duas species hic memorat *Herodotus*: alteram, cuius fructum cum papavere confert; quae est *Nymphaea lotus* *Linnaei*, flore albo, radice esculenta: alteram, flore rosaceo, cuius ovarium vel capsula seminalis, favo *vesparum* similis, nucleos esculentos continet; quae est *Nymphaea nelumbo* *Linn.* cuius capsula seminalis apud auctores ab *Athenaeo* citatos ciborium nominatur; fructus, faba *Aegyptiaca*; radix sive bulbis utriusque speciei, falso nomine colocasia: ipsius loti nomine, flos maxime intelligitur. Posterioriorem speciem nostra aetate non amplius in *Aegypto* reperiri, sed in *India* etiamnum nasci, docuerunt diligentes naturae observatores. Est autem tertia species, primae adfipis, et promiscue cum illa et inter illam hodieque in *Aegypto* nascentis, caeruleo flore, *Athenaeo* loc. cit. p. 677. c. memorata: cuius ideo hic mentionem inieci, ut monerem, nullam rationem habendam novationis a *Salmasio* et *Bodaeo* propositae, qui καὶ νείαν τὴν χροιάν apud *Athen.* in χιονέαν mutandam censuerunt. Hanc *nymphaeam lotum* caerule-

leam descripsit *Iul. Caes. Savigny* in *Annalibus Musei Hist. Nat. T. I. pag. 366 seqq.* De tribus quas dixi speciebus, post auctores quos ad *Athenaeum* laudavi, inprimis consulendus *Raffeneau-Delille*, in *Observations sur le Lotus d'Egypte*, eisdem in *Annal. Hist. Nat. T. I. p. 372 seqq.* et is cui commentationum istarum indicium debeo, *Sylvestre de Sacy* in *Adnott. ad Abd-Allatif p. 94 seq. S.*]

10. τῇ μήκῃ τὸν ἰμφοῖς) Atticorum et Ionum est ἡ μήκων auctore *Dionysio* in *Eustath.* Comment. p. 1390, 50. [Od. p. 19, 38. ed. Bas.] Optime mox *Salmasius* et eius exemplo *Bod. a Stapel* ad *Theophrasti Hist. Plant. IV. 4. p. 447. πτίσαντις ποιῦνται*, quomodo in mastis et *Eustathius*. Prius certe est pinsere, quam panem coquere; neque locum hic habet mos torrendi farris, priusquam panis ex eo fiat. *WESS.*

[16. ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυμτι παραφθομένη ἐν τῇ ρίζῃ γίνεται) Ad verbum, *fructus in alio calyce* (sic enim, non calice, scribi in nostra versione debebat) inest, ex radice adnato. Quibus verbis quid significare auctor voluerit, haud sane liquet. Putares, dixisse eum; alios loti flores masculinos esse, alios foemininos; quae si eius fuit sententia, opinione falsus est. Sed fieri potest, ut, quum in eadem planta simul vidisset partim apertos flores, partim clausos, simulque in aliorum caulium capitibus involucri illa fructum complectentia, sive capsas seminales favi vesparum speciem referentes, temere sibi persuaserit, aliis ex caulibus flores, ex aliis fructum enasci. Graecum vocab. κάλυξ, a verbo καλύπτω originem ducens, frequenter quidem sigillatim de *rosa* usurpatur *clausa* adhuc, necdum expansa: (conf. *Adnot. ad Athen. IV. 148. b.*) sed proprie et generatim (prorsus ut latinum *calyx*, *Plinio* frequentatum) *involucrium* significat, quod vel *florem tegit*, vel *fructum includit*. conf. *Nostrum*, III. 100, 5. Quod adiiicitur, κηρίῳ σφραγῶν ἰδίην ὁμοιότατον: quemadmodum ego ὁμοιότατος requisiveram, sic et *Benedictus* in *Act. Sem. philol. Lips. p. 298*. legi maluerat. Sed nihil novandum: non quidem *adverbialiter* (ut in *Var. Lect. dixi*) accipiendum fuerit illud ὁμοιότατον, sed more Graecis vulgatissimo per ellipsin vocabuli χεῖμα, aut minutae voculae τ, intelligendum. Iconem capsulae seminalis loti, favi vesparum

speciem referentis, ex Clusio repraesentavit *Bodaeus a Stapel* ad Theophr. p. 446. florum et bulbi icones ex Prosp. Alpino exhibentur ibid. p. 449. et 450. S.]

[19. τὴν δὲ βύβλον, τὴν ἐπέτειον γινόμενην) Hoc ita dictum est, quasi significare Herodotus voluisset, duas aut plures esse *papyri* species, quarum una *ἐπέτειος* sit, reliquae non item. Quod quale sit, videant doctiores: illud equidem moneo, repetitum istum articulum tenere libros, quod sciam, omnes. In nostro quidem cod. F. casu accidisse videtur, ut τὴν post βίβλον accentu careat. S.]

24. ἐν κλιβάνῳ διαφανεῖ) Interpres in furno luculento, i. e. bene candente et ignito. Ἀθῶς ἐκ πυρός διαφανέας habemus IV. 73. διαπύρους καὶ διαφανεῖς in Plut. Opusc. pag. 1006. Ed. H. Steph. Haec Reiskius. In glossis Erotiani, διαφανεῖς, διαπύροις, ac saepe Hippocrates. Vetus scriptor in Τηκεῖ Suidae, καὶ τὴν σιδηρεῖν γῆν, ἣν πυρὶ πολλῷ διαφανῇ ἐργασάμενοι. Tantilla res neglecta conturbavit viri egregii rationes, commentantis, in furno διαφανεῖ: quod quid sit nescio, nisi dicamus intelligi vitrea ista vasa, quibus radices, fructus, flores, herbae, destillantur, quae vulgo dicuntur *Alambica*, Observat. in Polycarp. Epist. p. 611. Πνέξαντες, ad quod itidem adhaesit, recte in Hesychio ὀπτήσαντες. WESS. — Aliàs tamen πνίγειν non torrare significat, sed longe diversam denotat ciborum parandorum rationem, de qua Kühn ad Polluc. X. 107. conf. Athen. II. 65. c. III. 126. c. IX. 365. f. et seq. S.

CAP. XCIII. [1. ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι) Commode Reiskius monuit, ποταμούς h. l. dici canales e Nilo ductos. S.]

5. ἐπομέναι ἀνακάπτουσι) Aldinum et Remig. ἀναλάμπουσι natum est ex ἀναλάπτουσι, quod etsi rei non male respondeat, posterius vulgato manet. Aristoteles, explodens hanc in piscium generatione fabellam, τὸν εὐήθη λόγον — ὅνπερ καὶ Ἡρόδοτος ὁ μυθολόγος, ὡς κωίσκαμένων τῶν ἰχθύων ἐκ τοῦ ἀνακάπτειν τὸν θορόν. Editur ἀνακάμπειν, quod Laurentio et hic repertum fraudi fuit: scripturae in Philosopho vitium Sylburgius non neglexit. WESS.

Ibid. ἀνακάπτουσι) Legitur ἀνακάψαι in Aristoph. Av. 580. et in Schol. ad vs. 1550. restitui poterit Hermippo: Ἐγὼ δ' ἀνέκαψα, λαθὼν γε τὴν ἀφρηφόρον: nisi quis ἐνέκαψαι censeat praeferendum: vulgata, sensu cassa, Ἐγὼ δ' ἔνικα

καλάθων τῇ διφροφόρῳ Meursium non videntur offendisse in Panathen. pag. 40. [Eodem verbo utitur Clearchus apud Athen. I. 6. a.] Si forte legeretur in Cod. Herodoti αἶμα τι κάπτουσι καὶ ἐξ αὐτοῦ κνίσκονται, hoc vulgato non postponerem; quia de piscibus simplex ferme tantum κάπτειν adhibetur. In Gloss. Herod. vulgatur Κάπτοντες, ἀποδιχόμενοι. Κάψαι πίνειν, e Plinio, morsu bibere Casaub. interpretabatur Anim. in Athen. p. 669. [ad Athen. IX. 388. d.] Eximia notavit Tib. Hemsterhusius ad Aristoph. Plut. p. 314. et seqq. Sophron Athen. VII. p. 286. d. et 323. A. κίστραι βότιν κάπτουσαι. In Eratosthenis Catast. c. 38. ὁ μέγας - - ἰχθύς, ὃν καὶ πνὴν - - - coëant literae male distractae, ὃν κάπτειν λέγουσι τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ ὑδροχόου ἰκχύσιως: non aliter in suis reperere libris Theon et interpretes Latini: vid. Schol. in Arati Phaen. vs. 386. ubi pro κάμπτειν recte κάπτειν iam scribebat Scaliger ad Manil. p. 62. Hygin. Poët. Astr. II. cap. 41. Hic videtur ore aquam excipere a signo aquarii. Schol. German. p. 134. Piscem dicunt aquarii urnae habere (1. bibere) effusionem. VALCK. — Cf. Koen ad Gregor. Dial. ion. §. 117. S.

11. κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων) Putes hanc ad formam esse IV. 181. τρύφια κατὰ χόνδρους μεγάλους. Certe minuta et pauca grana, quae mox pisculos interpretatur, semellas eructare docetur. WESS. — Pro κατ' ὀλίγους doctissimus Corray apud Larcherum κατὰ λόγον corrigit, adplaudente Creuzero in Fragm. Hist. p. 63. interpretaturque magnitudine granorum milii, coll. III. 100, 4. ubi ὅσον κέγχρος τὸ μέγεθος. Quibus suffragari equidem non possum, persuasum habens nihil hic esse mutandum. Non enim conferuntur nunc ova piscium cum milii granis: sed, quemadmodum verbi gr. apud Athen. XII. 525. d. memorantur vestes χρυσοῖς κέγχροις (aureis granis) distinctae, sic et hic οἱ κέγχροι, generali quadam vocabuli notione, grana dicuntur; et τῶν ὠῶν οἱ κέγχροι (ovorum grana) intelliguntur ipsa singula ova, vel ovula, si ita loqui fas est. Naturalis verborum structura hunc in modum concipienda, ἀποβάλλουσι τῶν ὠῶν κατ' ὀλίγους: eā sententiā quam in vers. lat. expressi. conf. supra l. 5. et mox l. 12. et 14. Caeterum satis novimus, haud raro κατὰ λόγον et κατ' ὀλίγον temere inter se permutata reperiri: sed hoc quidem loco culpā vacant librarii. S.

15 et seqq. οἱ δ' ἂν αὐτίων ἀλῶσι etc.) Quod subditur de

piscibus in mare nantibus et renantibus, verum et in thynnīs, Pontum versus pergentibus, quodammodo apud Athen. VII. pag. 301. E. ex Aristotele Hist. Anim. VIII. 13. Mox Reiskius οἱ δ' αὖ [pro οἱ δ' αὖ] ὀπίω praefert. Ego vero fidenter cum Valckenario ἐπαριστερά τῶν κεφαλῶν et τὰ ἐπιδεξιὰ recepi ex IV. 191. Nam ἐπ' ἀριστερά et ἐπὶ δεξιὰ, ut edebatur, hic non quadrat, et error est scribarum. Non dissimilis confusio VI. 32. WESS. — Vide Var. Lect. et conf. I. 51, 4. et 5. VI. 33, 2. et 3. Adde Lexic. nostrum Polyb. p. 243. col. b. S.

26. πλάται πάντα) Probo Medic. cui plerique ad-sentiuntur I. 212. et IV. 72. Solent alioqui in verbi scriptura, sicuti notum, discordes esse. [vide Var. Lect.] De piscium subita, aquis Nili incrementibus, origine alii aliter. Arch. οἱ ἰχθύες, οἱ τεκόντες ὡς, [l. 29.] paene iustum et legitimum opinor. WESS. — Nobis aliud libri nostri persuaserunt: parum commode post ἰχθύες repetitur articulus; post οἱ ἰχθύες autem commode incidetur oratio: οἱ ἰχθύες, ἐντεκόντες, etc. pisces, postquam ova in limo deposuerunt, etc. S.

CAP. XCIV. 3. καλεῖσι μὲν Αἰγύπτιοι κίκις) Nimia admiratio Medic. eiusque τῇσι abstulit a tramite Gronovium. Equis τὸ τῇσι memoravit? Mitto Codicum concordem, si Ask. et Pass. seponas, a Florent. dissensum: praetereo medicos, κίκις et expressum inde oleum saepe numero adhibentes: tum Diodorum, Plinium, etiam קיקן שם oleum Kik, et קיקין Hebraeorum; quae, a Scaligero, Salmasio atque aliis deposita in medium, si nihili duxit, ut sane flocci fecit Vir Cl., morari eum debuerat omnibus codicibus prior Strabo, illis, quae verissime de Aegypto Noster prodidit, accensens καὶ τὸ κίκις sive κίκις, καρπὸς τις, verba eius sunt, σπειρόμενος ἐν ἀρούραις, XVII. p. 1179. [p. 824. A. ed. Cas. Adde Plin. XV. 7. et, quem ibi Harduin. laudat, Dioscorid. lib. IV. c. 164. ubi σιλλικύπριον ἰ. q. σέσσηλ Κύπριον.] Sed hoc habet. Incredibilis paene praeiudicatarum opinionum vis est; quae, nisi caute et consulto agas, aciem ingenii et obfuscabit et obtundet. Sillicypria, sive Silicypria explicat Salmas. in Solin. pag. 704. Quod autem habet Arch. [l. 5.] τὰ ἐν ἔλασι, considerationem meretur. Supra. c. 92. ἐν τοῖσι ἔλασι scribit Vind. ἐν τοῖσι ἔλλασι, prave

citra dubium. Alibi eadem scriptionis conversio, qua de pluribus olim ad Hieroclis Synecdem. pag. 726. WESS. — De kiki cf. Viros doctos ad Hesych. h. v. S.

5. αὐτόματα ἄγρια) Apollonius Philostrati p. 27. f. ἡδὲ μοι, εἴπει, τὰ ἄγρια καὶ αὐτόματα λαχάνα τῶν ἡναγνισμένων. Neque tamen putem, Herodotum absque copula dedisse duas voces, quarum altera prorsus esset superflua: mihi videtur ad αὐτόματα aliquis interpretamenti loco adposuisse ἄγρια. [Is aliquis, puto equidem, ipse Herodotus fuerit, copiam verborum minime aspernatus.] Quae sic sponte sua nascerentur αὐτόματα φύσθαι dicuntur VIII. cap. 138. III. c. 100. Olim, ni fallor, voce aliter collocata sic lib. IV. c. 74. legebantur ista: "Ἔστι δὲ εἰς κάνναβιν αὐτομάτη φερόμενη ἐν τῇ χώρῃ" — — — ταύτης δὲ πολλῶν ὑπερφέρει ἡ κάνναβιν αὐτὴ, ἣ καὶ σπιρομένη φέρεται. VALCK.

8. κόφαντες, ἀπιπούς) Laurentius: alii contusum, ad ignem, alii in sartagine coquunt. Melius Salmasius in Solin. p. 686. alii contusum expriment, alii frictum excoquunt. Ἀπιπούν est exprimere, ut ἐκποῦν Dioscoridi V. 85. et 89. καὶ ἐκπιώσας ἀνιλοῦ τὸ ἀπορρίν. Ἰποῦν et εἰποῦν non dissimili gaudent potestate; Comici Eq. vs. 920. ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς docte illustravit Hemsterh. ad Plutum vs. 816. Scholiastes Passion. ἀπιπούς bene explicuit ἐκπιώσας. WESS.

CAP. XCV. 9. τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χαῖται etc.) H. Steph. in Prolegom. p. 741. aliter interstinguit, non dis-sentiente admodum Gronovio, quem vide. Malim quoque cum Abreschio καὶ ἔπ. ἐνδὺς, ὑπ' αὐτῷ καθ. Conopeum operis erat reticulati, instarque ἀμφιβλήστρου. Paullus Silentianus:

Καλλυγὰμοις λίπτροις περικίδναμαι αἶμι δὲ κενῆς

δίκτυον οὐ Φοιβῆς, ἀλλ' ἀπαλῆς Παφίης,

culte, Florileg. IV. 52, 2. [Anal. Brunck. T. III. p. 92.] WESS. — Ut nos edidimus orationemque distinximus, τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χαῖται ἐν τῇ ἀναπαύεται καίτη. περὶ ταύτην etc. sic ante nos omnes, nisi quod post νύκτα leviter orationem incidit Ald. cum nostro ms. F. iterumque uterque post ἐν τῇ comma ponit, quo significatur τῇ ionice pro ᾧ poni: ex scriptis autem libris nulla lectionis adnotata varietas est. H. Stephanus, turbatum hic quidpiam esse sentiens, et in ora sua edit. et in Prolegom. sic legendum interpungendumque censuit, τὴν δὲ νύκτα οὕτω χαῖται ἐν

τῇ ἀναπαύεσθαι κοίτῃ, περὶ ταύτην etc. Perspecte ille quidem: cui hactenus suffragatus est Gronov. in Notis, ut eodem modo distinguendum locum censeret; caeterum, incommodam et ipse sentiens vulgatam scripturam, abesse quidem maluerat duo verba αὐτῷ χρᾶται, sed, quoniam ea *cod. Med.* cum aliis agnoscit, ita tenenda monuit ut αὐτῷ χρᾶται legeretur, sibi utitur. Profiteor equidem, semper me offensum fuisse vulgatā huius loci scripturā et interpunctione: nec satis ipse scio, quid factum sit, ut eundem locum in *Var. Lect.* absque notatione praetermiserim; quum, si nihil aliud habuissem, saltem speciosissimae *H. Stephani* emendationis mentionem facere debuissem. At, ecce! iam multo etiam gravioris negligentiae me ipse accusare cogor. Nam nunc maxime, optimum nostrum codicem *F.* denuo evolvens, perspicue in eo scriptum video, quod ad hunc diem observationem meam effugerat, τὴν δὲ νύκτα, τὰ δὲ αὐτῷ χρᾶται ἐν τῇ etc. quam scripturam (τὰ δὲ, i. q. κατὰ τὰ δὲ vel οὕτω: conf. saltem c. 108, 4.) nemo, qui vel primis labiis Herodoti Musas attigit, dubitabit sinceram esse manum auctoris. Quo loco iterum iterumque gratissimum meum anum illustri domino SCHELLERSHEMIO pro codicis huius usura ad hunc usque diem liberalissime mihi concessa, itemque *Creuzero* meo, quo intercedente ille beneficio hoc me adficere dignatus est, lubens merito publice testatum facio. Simul vero illud profiteor, fieri quidem posse, ut unus hic codex sit ex omnibus, qui genuinam auctoris scripturam hoc loco servarit; sed fieri etiam potuisse, ut, quod mihi ipsi accidit, novam *Herodoti* editionem ad fidem veterum librorum emendatam paranti, qui in excutiendum hunc manuscriptum codicem (unum ex omnibus, quem meis usurpare oculis licuit) praecipuam adhibere curam debueram, idem nonnullis etiam ex illis hominibus acciderit, qui aliorum in gratiam alios Musarum codices contulerunt. Mox l. 11. ὑπ' αὐτῷ scribens noster codex, verba haec ad praecedens ἐνδύς refert, sed praemisso commate ὑπ' αὐτῷ καθεύδει iungit; quod fortasse non deterius vulgato ὑπ' αὐτῷ. Quid sit verò quod dicat Herodotus, *per rete ne conari quidem ungere culices*, non dixerim equidem. S.

CAP. XCVI. [3. τῷ Κυρηναίῳ λωτῷ. Haec est arbor

lotus, cuius supra in transcurso mentionem feci, ad cap. 92, 9. S.]

6. γόμφους πυκνοὺς) *Densos et longos stipites* Interpres. Ego *clavos* censebam, quibus utique in navium conpage suus usus. Notum Ποῖταις Γόμφουσιν δ' ἄρα τὴν γι καὶ ἀρμονίῃσιν ἄρῃεν, *Odyss.* E'. 248. et Nonni XL. pag. 1044, 10. Φράζατε λιπταλλοῖσι σισήροτα δούρυχα γόμφοις: unde ipsae *naves* πλοῖα γομφωτὰ *Strabon.* XVI. p. 1076. B. [pag. 741. ed. Cas.] *WESS.* — Mira vero locutio, περὶ γόμφους περιτρέφουσι τὰ ξύλα, circum *clavos* circumnectunt ligna; quum *expectantes, clavis connectunt.* Tractavit hunc locum *Schneiderus* in *Lexic. voc. Γόμφος*, nec vero prorsus ad liquidum perduxit: illud recte videtur observasse, non tam *navis* structuram, quam *ratis*, hic describi. Sunt autem etiam alia in hoc capite, expeditu haud admodum facilia. S.

9. ἐν ᾧ ἐπάκτωσαν) Ignotum vulgo hinc debuerat enotari verbum ἐπακτῶσαι, significans γομφῶσαι vel συγγομφῶσαι. Galeo versus observabatur *Homeri* ex *Od.* E'. 248. Γόμφοις δ' ἄρα τὴν γι etc. Saepe verbum πακτοῦν, semel attigit *Eustathius* hunc *Herodoti* locum, ad *Od.* E'. p. 220, 27. velut *Herodoteum* excitans, πακτοῦσι τὰς ἀρμονίας βύβλας, quod interpretatur κατασφαιλίζονται, significatum *Aristophaneis* adfirmans, et his *Sophoclis*, καὶ δῶμα πάντων, quae sic emendate scripta bis terve alibi etiam adhibet: tametsi autem ita scribendum dudum monuissent *H. Stephanus* *Annot. in Soph.* p. 13. et *Is. Casaubon.* in prima Edit. notatum in *Diog. Laërt.* p. 172., perversa tamen scriptio, καὶ δῶμ' ἀπάντων, per editiones *Sophoclis* Ai. vs. 579. propagata, *Suida* potissimum auctore, verbum nobis peperit minime *Graecum*, ἀπακτοῦν. *VALCK.* — Correxerit *Brunck.* S.

11. διαβύνεται) Sic *Ald.* et *Medic.* bene, atque hinc *Gronov.* cui iungetur haud male *Küsteri* observatio ad *Hesychii* Διαβύσσει. Quod insequitur, δύνανται, retineo. Frequens ea structura optimo cuique, ut *Il.* 125. Adde *Diodorum* V. 8. et illic congesta. *WESS.*

15. κατεβραμμένη ῥίπει καλᾶμων) *Reisk.* ῥίπει ἢ καλᾶμων, cui non adstipulor. ῥίπει *Homeri* *Odyss.* E'. 256. *Hesychius* et *Eustath.* interpretantur, πλέγμασιν ἐκ καλᾶμων. *Dioscorides* I. 55. ῥίπον ἐκ καλᾶμου dabit; et ῥίπους ἐκ Φονίων *Agatharchides* p. 47. ed. *Huds.* quo genere *Aeneas* in *Tactic.*

c. 30. et 37. cum *Casaub.* scholiis. Usu feruntur *βίψ*, *βίπης*, quod glossator huic loco adscripsit, τὸ βίπος, (unde *Homeri* et *Nonni βίπτοι*) et ὁ βίπος. At hinc abeo. Θύρη crates illa dicitur, quoniam eius figuram et formam praefererat, quae *Porti* iusta opinio. *WESS.* — Sic VIII. 51, 9. Θύραι sunt *asseress*, *tabulae*. Conf. *Schneid. Lexic. Gr.* hac voce. S.

21. τοῦτο γὰρ δὴ οὖνομα ἴσθι etc.) *Grammaticorum* natio *βάρην* *Ionici* commatis censet. *Phavorinus*, *βάρεις*, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. G. *Corinthus* consimiliter. Hinc *βαρβαίρους* *βαρίδας* *Euripides* *Iphig. Aul.* 297. *Ionicas*, quod gens illa pro barbara putaretur, ridicule explicat *Ios. Barnesius*. Spectavit enim *Aegyptios*, *Aeschyli* exemplo, qui *Suppl.* vs. 880. Αἰγυπτίαν δὲ βάρην οὐχ ὑπερβορῆ. *WESS.*

CAP. XCVII. 2. τῇσι ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ νήσοις) *Diodorus*, ὁμοία γίνεται ταῖς Κυκλάσι νήσοις I. 36. ubi plura. Πόντος de mari *Aegaeo* recurret semel iterumque, quo de aliàs. Nunc consideranda quae de navigatione produntur, [I. 8 seqq.] ἴσθι δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ παρὰ etc. Sunt enim, si *Latina* interpretis amplectaris, a vero alieniora. A *Naucrati* urbe comoda navigatio, per eum alveum, qui *Canobicus* cap. 17., quocunque erat tempore *Memphim* versus: agris *Nili* inundatione mersis praeter ipsas *Pyramides* pergebatur cursu extraordinario. Itaque *Reisk.* ἴσθι δὲ οὐ τῇδε οὗτος, *ordinaria* autem *navigatio* illuc non fert, uti vertit; *Pauw* vero, ἴσθι δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ καὶ etc. neque sola haec *navigatio* est, verum etiam iuxta etc. ut *μῦθος*, quae vox tali verborum ordine saepe defit, intelligatur. Res ipsa verissima est, coniecturarum arbitrium mihi nunc non sumo. *WESS.* — *Latinam* correxi versionem: in *Graecis* nil mutandum. οὐκ οὗτος facile patet accipiendum h. l. de consueta et *ordinaria* navigatione. S.

CAP. XCVIII. 2. ἐς ὑποδήματα ἑκάριτος) Ἐκαίριτος, quod legitur apud *Stephanum Byz.* voc. Ἀνθύλλα, si *Codices* exhiberent scripti, hoc uno forsitan in loco videri posset vulgatae voci praeferendum, ut data diceretur *Anthylla* praesertim in calceos τοῦ αἰ βασιλεύοντος Αἰγύπτου τῇ γυναικί, uxoribus *Regum Aegypti*, qui sibi invicem succederent. [At nihil est quod in librorum constanti scriptura desideres.] Formulae sunt usitatissimae, οἱ αἰ βασιλεύοντες: οἱ *Herodot. T. V.*

αἰὲ διτάζοντες: οἱ αἰὲ ἀρχοντες: in lapide Cretensi οἱ αἰὲ κόσμοντες memorantur. [Cf. Lex. Polyb. p. 11.] Recte monuit Galeus, apud Athen. l. p. 33. f. Anthyllam datam dici Reginis εἰς ζώνας: quod sane legitur in talibus frequentius: vid. B. Brissou. de Regn. Pers. p. 100. et 133. et Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 62. [lib. I. c. 52.] Quae Gellio sunt adscripta p. 428. et Xenophontis Κυρ. Ἀναβ. p. 40. ab Hutchinsono, aliis debentur: usum istum praepositionis εἰς attigit Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. 1013. VALCK.

Ibid. εἰς ὑποδήματα ἐκείπερος δίδοται) Persarum istum morem explicuit B. Brissouius Regn. Pers. l. 108. non neglecto Athenaeo l. 25. [c. 60. nostrae ed.] qui de Anthylla, sive, ut scribitur Antylla, ἧς τοὺς πόρους οἱ τότε βασιλεῖς, Αἰγύπτου τε καὶ Πέρσαι, ταῖς γαμισταῖς ἰδόντες εἰς ζώνας, non exigito, uti adparet, discrimine. [Nec vero ista ex Herodoto citantur apud Athen.] Archander autem [l. 6.] nepos-ne Achaei an filius sit habendus, dubium videtur. Vir Celeb. nepotem putat; Pausanias filium. Ἀρχάνδρος, scribit VII. 1. p. 522. Ἀχαιοὺ καὶ Ἀρχιτέλης εἰς Ἄργος ἀφίκοντο ἐκ τῆς Φθιώτιδος: ἰδόντες δὲ ἐγένοντο Δαναοῦ γαμβροί. Quare Φθίος Archander ex loco, unde venerat. Memini Φθίων τοῦ Ἀχαιοῦ ex Stephano in Ἑλλάς, Archandri patrem Phthium minime. Quem tandem sequemur, Pausaniam, an Gronovium? WESS. — Potuerat tamen Gronov. auctoritate Stephani sententiam suam tueri. S.

CAP. XCIX. 3. κατὰ τὰ ἥκοντα) Non erat cur hoc spernerem. [Nempe τὰ, quod olim aberat editis, dedere codd. Arch. Vind. Pass. Ask. Paris. B. quibuscum faciunt alii Paris. et F.] Tale κατὰ τὰ ὥρα ex schedis, IV. 76.; tale κατὰ τὰ συνθήκωντο VI. 88., et in mssis V. 112. nec diversum erat κατὰ τὰ εἰκοντο V. 12. [V. 11 extr.] quod Medic. mutavit. Scripsi quoque [l. 4.] τὸν Μῆνα, τὸν πρ. βασιλ. obsecutus membranarum, et narrationi c. 4. WESS.

5 seq. οἱ ἱερεῖς ἔλεγον, τοῦτο μὲν, ἀπογοφευῶσαι) Et hic duobus utor mssis; qui incongruo, quod vulgata post se trahebat, bene medentur. Probe novi, τοῦτο μὲν post pauca [l. 17 seq.] recurrere, quae repetitio non insolita, sicuti VI. 114. 122. 126. atque alibi. [Scil. huic τοῦτο μὲν, respondet illud τοῦτο δὲ, quod l. 22. legitur: quia vero nimis longum hinc est intervallum, repetitur interim τοῦτο

μὲν l. 17 seq.] Maior difficultas τὸ ἀπογεφυρῶσαι urget; cui tollendae quid Gronovius impenderit, notata patefaciunt. Pontes, quibus Memphim rex separaverit, non bene disputationi narrationique conveniunt. Quam ob rem Reiskius ex Medicæi inserto καὶ deficere quaedam opinatus, τοῦτο μὲν refingit ἀπὸ τε θυρῶσαι τὸν ποταμὸν καὶ κτίσαι τὴν Μέμφιν, oggesta mole, velut foribus oppositis, fluvium exclusisse, et Memphin condidisse. Verum copula illa sublestae fidei est, damnata a plerisque libris, et propterea inducta. Hesychii ἀποθυρούμενος, ἀποκαταλειψμένος, foribus exclusum, quales in Comoediis saepe commissatores, indicat, et insolente translatione amni adcommoatur: mitto citra necessitatem et schedas addita alia, nec aegre fero doctam istam operam. Mihi lenior conmodiorque videbatur medicina in ἀποστεινυρῶσαι. Docuit Galen. in Hippocrat. de Morb. Vulgar. p. 456. στεινυρὸν Ionibus tantumdem esse ac στενόν, et στεινυρῶσαι humorum vias occludere et arefacere, συναγαγεῖν τῶν ὑγρῶν τὰς διεξόδους καὶ ξηρᾶναι: nec discrepat Erotiani iudicium; στεινυρῶσαι esse ait ἀποστεινῶσαι καὶ πυκνῶσαι τόπον τινά, ἐν ᾧ ὑγρασία ἐστὶ. Erit itaque ἀποστεινυρῶσαι τὴν Μέμφιν, eam sicciozem abducta aqua reddere, et in artum quodammodo cogere. Quorum utrumque abs Aegypto rege inchoatum et absolutum fuisse, scriptor exponit. Venerat, ut sollicitis plura solent, et ἀποκαφεῦσαι τὴν Μέμφιν in calamum et mentem. Sed nolo coniecturis indulgere nimium. Viderint peritiores, et Diodorum I. 50. addant. WESS. — Haec pererudite, ut solet, Vir longe doctissimus. At tanto nunc non opus erat molimine. γέφυρα, ut perspecte Schneiderus in Lexic. monuit, non modo de ponte proprie nominato dicitur, sed et de aggere, ut Iliad. εἰ. 89. Et γεφυροῦν, non modo ponte iungere, verum etiam aggere complere, aut velut aggere obstruere, Iliad. φ'. 245. Sic isthmum Pindarus Nem. VI. 67. πόντον γέφυραν, et Isthm. IV. 34. γέφυραν ποταμῶδα. Quare haud incommode ἀπογεφυρῶσαι τὴν Μέμφιν intelligetur iactis aggeribus Memphin (a Nilo) secludere, et ab inundatione tutam praestare. Et percommode etiam καὶ particulam probati adiiciunt codices. Scilicet: putares Memphin, utpote ad ipsum Libyae montem sitam, semper ab inundatione tutam fuisse: sed hoc etiam solum, in

quo Memphis condita, opere hominum in sicco positum est, et quidem antiquissimis temporibus, sub primo rege Mene, ut quidem sacerdotes Herodoto narrarunt. Verbum ἀπογυφῶσαι idem Reiskius, qui mutatum voluerat, haud multo post eadem notione, quam nos probavimus, defendens: „Hanc significationem, inquit, verbo inesse „posse, patet e simplici γίφυρα, quod non modo pontem, „sed etiam, ut Homero passim, intervallum inter binos „quosque aciei ordines notat. Hoc sensu verbum γιφυροῦν „simplex occurrit apud Eusebium in Chronico, ubi de „Hadriano sic tradit: Ἀδριανὸς ἐχέμασεν εἰς Ἀθήνας, μνηθεὶς „τὰ μυστήρια, καὶ γιφυρώσας Ἐλευσίνα, κατακλυσθεῖσαν ὑπὸ „Κηφισοῦ ποταμοῦ.“ Sic ille Vol. III. Animadv. in Graecos auctores, p. 106. S.

1. δὲ ἀπεργμένος ῥίσι Negante adposita voce ab eodem viro clar. [Reiskio] οὐ ῥίσι scribitur. WESS. — Hanc coniecturam ille in Animadv. editis repetens, intelligit, unde exclusus Nilus non perluit. Equidem in vulgato nihil desidero. S.

CAP. C. 3. ἐν τοσαύταις δὲ γενέῃσι ἀνθρώπων) Hoc placuit. Reiskius, damnatis, quae Miscell. Lipsiensia habent, refingit, addito pronomine, ὧν ἐκτωκαίδικα, labore, ut ego quidem censeo, frustraneo. Verius est, τόπερ τῇ Βαβυλωνίη turbari non oportuisse. De Iosepho vero quid dicemus aliud, quam haec negligentissime versasse, reginaeque Nicaulae sive Nicaulis inpegisse nomen, quo usum numquam fuit: non exagitabo hominem, satis poenarum doctissimo S. Bocharto, Phalegi II. 26. dantem. WESS.

6. τόπερ ἐν τῇ) Ferri nequit: pristina lectio, τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ, [quam Gron. mutaverat] revocabitur; nisi forte plures libri scripti Mediceo concinant: tum commode scribi poterit: οὐνομα ἦν — τόπερ τῇ ἐν Βαβυλώνι, Νίτωρις. VALCK.

11. καινοῦν τῷ λόγῳ) Mirifica peperit verbum illud commenta: si et ego aberravero, peccabitur intra spem veniae. Legitur in Gloss. Herod. Καινοῦν, τὸ χρῆσασθαι λόγῳ καινῷ. Hinc sua transsumsit Suidas, cuius interpretes: „Καινοῦν ap. Herod. significat novo quodam sermone uti:“ absurdum. Utilior Hesychii nota: Καινίσαι, καινῷ χρῆσασθαι, καὶ ἑκαίνισαι. De Perillo, qui, Phalaridis iussu tauro inclu-

his, artis suae opus teterrimum primus auspicatus est, ut scribit Valer. Max. IX. cap. 2. ext. 9. Callimachus fragm. cxix. πρώτος ἐπὶ τὸν ταῦρεν ἐκαίνισεν. Ab Herodoto potuit καινοῦν in eundem sensum adhiberi, scribique: ποιησαμένην γὰρ μιν οἰκημα περίμηκες ὑπόγειον καινοῦν μὲν λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανήσασθαι: quod fieri curaverat spatiosum conclave subterraneum, verbo quidem auspicatam, sed revera alia fuisse meditatam. Alibi apud Herod. opponuntur πρόσχημα μὲν ποιούμενος, et ἐν νόῳ δ' ἔχων. Thucyd. VI. 76. ἤκουσιν ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ἢ πυνθάνεσθε, διανοία δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν: in quibus διανοία proximum accedit ad Herodoteum νόῳ. In talibus ubique permutantur πρόφασις et λόγος. Pervulgatae sunt formulae, ut apud Latinos verbo et revera, λόγῳ μὲν sive λέγων μὲν, βουλόμενος δέ· λόγῳ μὲν, τὸ δ' ἀληθές· προφάσει, vel πρόφασιν μὲν, τὸ δ' ἀληθές. Postremum illud Maximo Tyrio restitutum voluit accuratissimus Marklandus, XXVII. 8. ubi minori molimine scribi poterit: ἔρῃ φησι μὲν τοῦ ὀρωμένου, τὸ δ' ἀληθές ἐρᾷ κάλλους ἀληθεστέρον. VALCK.

Ibid. ὑπόγειον, καινοῦν τῷ λόγῳ) Praestet-ne ὑπόγειον an vulgatum, in Grammaticorum est controversiis. Operose litem examinaverat Coprogenius, quo de Suidas in Ἀνάγειν. Hic molestum magis est καινοῦν τῷ λόγῳ. H. Stephani καινοῦν [in ora positum] alienum prorsus videtur: alii aut ἐγκαινίζιν praeferunt, aut καινίσαι μὲν λόγῳ, quem fere in modum Sophocles Trachin. 877. καὶ τι καινίζει στήνη. Editio patrocinator Scholiastes Passion. et Αἰξίων Herodoti auctor voce καινοῦν, adscribentes, τὸ χρεῖσθαι λόγῳ καινῶ, et ex illis Suidas: praetexuisse videlicet aedificio reginam novi quidpiam, ut Aegyptios videndi studio adliceret, quorum etiam vergit Abreschii sententia, Diluc. Thucyd. pag. 67. Fortasse invenietur, cui καινὸν τῷ λόγῳ, si color recepto constare non poterit, probabitur. Vide Berglerum in Alciphron. I. 9. WESS. — Comma, quod ante ὑπόγειον e superioribus editt. in nostram transiit, rectius delebitur. „Καινοῦν, ait Reisk. l. c. pag. 107. non satisfacit, „neque tamen reperio quod substituam.“ Violentam Toupii novationem (Emend. in Suid. P. III. p. 468. ed. Lips., pag. 193. ed. Lond.) ξεινωῖν αὐτὸν μὲν λόγῳ, ante Borh. adoptans Larcher, suo idiomatico sic reddidit, qu'elle déstinoit en apparence à des festins. Infinitivum verbi, non

accusativum casum nominis substantivi, hoc loco posuisse *Herodotum*, ex universa orationis structura et ex sequenti verbo μηχανᾶσθαι intelligitur. Ego, vulgatam scripturam, satis et abunde firmatam videns, in eandem interpretatus sum sententiam, quam his verbis *Valla* expresserat, per causam quidem novi operis. Sic fere *Thucydides* III. 82. καινοῦσθαι τὰς διανοίας dixit, nova in usum vocata esse inventa, novas excogitatas rationes. Nempe regina illa, cameram istam subterraneam exstrui curans, nil aliud prae se ferebat, nisi se novum quoddam et insolitum opus moliri. Sed nunc, ubi animadverto ad istam sententiam oportuisse ποιουμένην scribi in praesenti tempore, non ποιησαμένην in praeterito, recordorque subterraneam cameram non admodum novum fuisse apud Aegyptios inventum, in eam partem magis inclino, ut interpretationem probem quam *Valckenar.* in animo habuisse videtur, quamque planius *Schneiderus* in *Lex.* expressit: scilicet, prae se tulit regina, in augurare et dedicare se velle illam cameram. Consentaneum enim videri debet, καινοῦν idem atque καινίζειν valere. Simplex autem verbum καινίζειν vim habere compositi ἐκαινίζειν, (i. e. καθοσιῶν, καθιερῶν, coll. *Polluc.* I. 12.) testimoniis *Callimachi* et *Hesychii* constat a *Valck.* citatis. S.

16 seq. ῥίψαι εἰς οἴκημα σποδοῦ πλέον) Non dissimile Persarum supplicium ex *Ctesiae Persic.* c. 47. 50. 51. his admoventur *Corn. Pauw* et *Abresch.* [cf. *Valer. Max.* IX. 2, 6.] At illud, atrox admodum et crudele, vitae finem adferebat: Regina in cineres insiliit, ὅπως ἀτιμώτερος γένεται, quo esset impunita. An ut poenam, quae ab Aegyptiis imminebat, voluntaria morte vitaret? [Sic videtur.] an ut sese abderet? Alterutrum sane malim, quam cum *Clar. Pauw* εἰς ὄχημα, in vehiculum cinere plenum, sufficere. Redolet enim recentius quidpiam. *WESS.* — Ad supplicium quod spectat apud Persas usitatum: de homine qui eiusmodi supplicio adiciebatur, *Ctesias Persic.* cap. 48. ait, εἰς τὴν σποδὸν ἐμβάλλεται καὶ ἀπέλλεται: rursusque cap. 51. ἐμβάλλεται εἰς τὴν σποδὸν: et cap. 52. ὁ δὲ (βασιλεὺς αὐτὸν) εἰς τὴν σποδὸν ἐπέβαλεν. Quod vero in anonymi auctoris libello de *Mulieribus bellica virtute aut prudentia claris*, in *Bibliothek der alten Literatur* etc. Göttingae 1789. edito, p. 13 seq. de *Nitocri* ita scribitur, ἐαυτὴν δὲ εἰς οἴκημά τι σποδοῦ πλήρη

ἐβίβαλε, non idcirco sollicitanda constans librorum Herodoteorum scriptura, sed temere ibi πλήρης pro πλήρες positum. Caeterum conf. quae ad c. 140, 3. notamus. S.

CAP. CI. 2. κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος) Platonis Politic. pag. 188. F. οἱ περὶ τὰ πολιτικά κατ' οὐδὲν γινώσκοντες ex parte convenit, non omnino. Tentabat Reiskius κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητας, aut potius λαμπρότητος ἐχόμενόν τι. Quale quidem fulcrum, si ad explendam structuram adscisceretur, non obluctarer. Potest certe dictio locum tueri, etsi rarior, huiuscemodi praesidio. Lege Abreschii Diluc. Thucyd. p. 690. WESS. — κατ' οὐδὲν αὐτὸν εἶναι λαμπρότητος legendum commode suspicatur Benedictus in Act. Sem. phil. Lips. II. 289. Videtur tamen stare posse vulgatum. οὐδὲν λαμπρότητος, est nihil splendoris: κατ' οὐδὲν, fere nihil, tantum quantum nihil; quod gallice diceris autant que rien, vel à peu-près rien. Sic κατὰ comparationi inservit II. 10, 11. IV. 23, 11. IV. 181, 6. Rursus idem ac fere, circiter, valet II. 145, 14, 16 et 18. VI. 79, 6 seq. Orationis structura similis illa erat, c. 93, 11. ἀπορβαίνουσι κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων: ubi quidem κατὰ alia notione ponitur, ac possis ibi ad genitivum τῶν κέγχρων intelligere τινάς vel μέρος τι, sed rectius ibi pariter rationem constructionis hoc modo intelliges, ut statim cogites ἀπορβαίνουσι ὀλίγους τῶν κέγχρων, spargunt granorum nonnulla, tum accedente κατὰ ad ὀλίγους, spargunt identidem granorum nonnulla, id est, spargunt grana minutis portionibus, spargunt paullatim grana. S. [6. ὕστερον δηλώσω) Vide cap. 149. S.]

CAP. CII. 1. τοῦ ἐπὶ τούτοις γενομένου βασιλέως) Trecentos et xxx. reges intelligit, quos ex commentariis nominatim sacerdotes adnumerabant, quorumque postremus Moeris. Diodorus quidem Sicul. I. 53. ἐπτά γενεαῖς, septem generationibus, Sesostri Moeride recentiorem statuit, secutus alios; sed Nostri potior fides et auctoritas, quippe multo vetustioris ac seriem regum et successorum Sesostri ita nectentis, ut bene procedat. Pertinet huc elegans et operosa disputatio Ampl. Bouherii, Dissert. Herod. cap. 7. Iam cum Moeris annis ferme nongentis prius mortem cum vita commutaverit, quam Herodotus in Aegyptum est profectus cap. 13., abierint praeterea anni circiter octingenti a bello Troiano ad eiusdem usque tempora, cap. 145. et

ab Hercule Alcmenae filio fere nongenti; consequitur his ex narratis manifesto, *Sesostrin* ne integro quidem seculo ante bellum Troianum vixisse, aequalem Horculi Alcmenae filio, vel paullo inferiorem. Plura *Iac. Perizonius* Orig. Aegypt. cap. 16. WESS. — Neque vero diserte *Herodotus* ait, proximum *Moeridis* successorem *Sesostrin* fuisse: neque continuam regni Aegyptiaci historiam scribere constitutum illi erat, sed potiora solum quaedam momenta ex illa commemorare. S.

9. στρατὴν πολλὴν τῶν λαβῶν) Aut e contextu τῶν videtur efficiendum, aut in ἀστῶν transmutandum, quod malim. Ἄστροι, ἡγνῆις etiam dicti et ἡχώριοι. *Herodoto* sunt *indigenae*, lib. II. c. 172. III. 99. IV. 33. et 68. Opponuntur ἀστροὶ et ξένοι II. 160. et III. 8. Potuerat *Sesostris* et in istam expeditionem nobilissimam ξένους conscribere, nam iam ante sibi subiecerat Arabas et Libyas secundum *Diodor.* Sic. I. 53. et postea certe peregrinis usus est ad aedificanda templa, quibus inscribi voluit, ὡς εἰδῆις ἡχώριος εἰς αὐτὰ μεμόχθηκε, eodem teste *Diodoro* I. 56. VALCK.

Ibid. στρατὴν πολλὴν λαβῶν) Ab Aldo venit πολλὴν τῶν λαβῶν, deditque ansam doctis viris varia machinandi; quorum ego consilium laudare possum, operā non uti. Insititium vocabulum est et nulli usui, meritoque schedarum iudicio damnatum. Mox [l. 11 seq.] δεινῶς γλιχομένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας corrigitur a Reiskio μαχομένοις, sicuti περὶ ἐλευθερίας μαχισάμενοι I. 95.; neque enim γλίχισθαι περὶ τινος in sermonis usu versari. Atque hoc ego non nego: imo vero τῆς ἐλευθερίας γλιχομένοις sunt in msto Ask. VIII. 143. Nec verbum tamen muto, aut praepositionem detraho: potest enim idem videri ac περιγλίχισθαι, et sunt aliorum, eiusdem notionis verborum, similes structurae, ab *Abreschio* conductae ad *Ph. Cattieri* Method. pag. 86. et *Diluc.* Thucyd. p. 722. WESS.

11. γλιχομένοις) Tueri voluit in hac sede vir eruditione clarus et humanitate: mihi, quod ipsius pace dictum sit, dudum placuit altera coniecturarum Reiskii, genuinumque videtur, δεινῶς μαχομένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας: quae consuetudo *Herodoto* est aliisque scribendi ratio, verbo μάχισθαι similibusque praepositionem περὶ hunc in sensum passim adiungentibus. De multis pauca ponam *Herodoti*: VII.

135. εἰ ἐλευθερίας πειρήσαιο, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλευόις ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκεσι. V. 2. ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας γινομένων τῶν Περιθίων: optime *Valla*; pro libertate strenue pugnantes. Egregium de Graecis Persa testimonium dicit lib. VIII. cap. 26. οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιῶνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς. *Anaximenes*, Ion certe, apud *Diogen. Laërt.* II. 5. μέλλουσι δὴ ἀμφὶ τῆς ἐλευθερίας ἀπάντων Ἴωνες Μῆδοις καθίστασθαι ἐς πόλεμον. Si quando constiterit, quod vix opinor futurum, γλίχεσθαι περὶ τῆς ἐλευθερίας etiam alibi reperiri, levis erit huius chartae iactura. Ceterum in gentium bellicosarum regionibus, quas statuit *Sesostris*, columnae fortitudinis ipsorum indicem habuerunt insculptum αἰδοῖν ἀνδρός: quod, a *Diodoro* monitum I. 55. non adnotavit *Herodotus*, memorans tantum τὰ γυναικός imbellium columnis indita. *VALCK.* — At verbum μάχεσθαι, si olim hic positum statuimus, quonam tandem vel casu vel consilio in γλίχεσθαι mutatum fuisse putabimus? Retraxit dictum ipse doctissimus *Valck.* in Nota ad VIII. 143, 8. et tenendum h. l. γλίχεσθαι statuit, sed abiiciendam περὶ praepositionem. Sed et hoc quo iure facturi essemus, velim scire. Dicamus potius, verbum γλίχεσθαι plerumque quidem cum nudo genitivo construi: id autem (quemadmodum aliis in verbis cum eodem casu constructis) fieri per ellipsin praepositionis, quam hic adiectam dedit *Herodotus*. S.

18. καὶ δὴ καὶ αἰδοῖα γυναικός προσενέγραφε) *Iosepho* placuit haec narratio, plura inde derivanti, quam necesse erat, lib. VIII. Ant. c. 10, 3. Ferebant olim *Margaretham*, Danorum fortissimam reginam, simili exemplo in dedecus gentis Sueonum, veluti socordiam exprobrando viris, ea parte, quam in feminis natura tectam voluit, numum signavisse. Quam fabulam docte exploserunt *Pontanus*, *Rer. Danic.* lib. IX. p. 544. et *Elias Brennerus*, *Thes. Num. Sueogoth.* p. 20. *WESS.* — In *Var. Lect.* ad h. l. ubi *Eustath.* in *Homer.* p. 688. citatur, debebatur p. 668. qui locus in ed. Bas. est p. 537, 46. S.

CAP. CIII. 11. τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθεσθέντες) Aliter *Valer. Flaccus* V. 420., quo de dissensu ad *Diodori* I. 55. *WESS.*

CAP. CIV. 1 seq. φαίνονται - - οἱ Κόλλαι Αἰγύπτιοι)

Haec ut ambigua admodum examinavit *Theo*, ἐπὶ δὲ εὐθείας, scribens, ὡς παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῇ πρώτῃ· τὰ δὲ καὶ Αἰγύπτῳ Κόλχοι, varie aberrans. De libro primo taceo; potest enim amanuensis esse peccatum. Magna culpa haeret in mutato vocabulorum ordine. WESS. — Si οἱ Αἰγύπτιοι praemisso articulo scripsisset *Theo*, excusari non posset; nunc vero vacat fortasse culpā, nec dissentit admodum a *Nostro*: cuius de *Sesostri* et de *Colchis* famam *Apollonius* etiam *Rhodi*us secutus est, *Argonaut.* IV. 272 seqq. ubi in Scholiis nominatim etiam citatur *Herodotus*. S.]

[6 seq. νεμίζεν δ' ἱσθῶσαν etc. Inserenda h. l. versioni nostrae latinae haec verba: Putare autem se, dixerunt *Aegyptii*, esse *Colchos* de exercitu *Sesostri*. S.]

12. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι) Lege Gronovii doctam observationem de discrimine τῶν Σύρων καὶ Συρίων. [Σύριοι, quando a *Syris* distinguuntur, proprie *Cappadoces* dicebantur; Σύροι, *Syriae* incolae, a mari mediterraneo usque ad *Euphratem*. Conf. *Adn.* ad I. 6, 3. et ad I. 72, 9. cum Var. *Lect.* ad I. 72, 9.] *Iosephus*, Σύρους τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ populares suos intelligens, criminandi occasionem multis obtulit. Nota sunt certamina *Ramiresii de Prado*, *Marshami*, *Spencerique* pro *Aegyptiis* eorumque circumcidendi more antiquissimo; et pro *Iudaeis* *Th. Gatakeri*, *Herm. Witsii*, *Christ. Wormii* de *Corrupt. Antiq. Hebr. Vestigiis* lib. II. 10. p. 128. et *P. Ern. Iablonskii* *Prolegom. Panth. Aegypt.* Sect. VII. p. 13. Est sane *Wormii* disputatio in carpendo *Herodoto* nimia; neque ad redarguendum, si requiratur, difficilis. Nec absolve tamen *Nostrum*; quem *Iudaeorum* familiarem usum habuisse, expiscari non potui. *Phoenices* *Syrosque Palaestinos* non neglexit, eos innuens, qui loca regionis maritima habuerunt, quales *Philistaei*: at hos genitalia circumcidisse, a veritate alienum videtur. Lege *Samuel.* lib. I. c. XVIII, 25. et 27. quaeque ibi *Io. Clericus*. Hic vero strigilem criticam, asperrime *Hérodotum* radentem et lancinantem, *Guil. Iamesoni* ex *Spicil. Antiq. Aegypt.* c. 14. non posthabuissem, si modum servasset. Falli possunt scriptores atque in fraudem ab aliis indui. Dolo malo qui agunt, et consulto, ut alios circumscribant, mentiuntur, honi viri nomine digni non sunt. *Herodotum* falsa narrantem et rumore deceptum cognovi,

mendacem nondum. Eos ego non laudo, quibus volupe est, mortuos rodere, criminationibusque partim falsis, partim incertis, ut mendacii teneantur crimine, adurgere. WESS. — Consuli, praeter alios, de eodem argumento possunt Michaelis, in *Mosaïsch. Recht*, T. IV. §. 185. et qui ab illo citantur auctores. S.

20. ἀρχαίον γὰρ δὴ τι φαίνεται ἰδν.) Idem atque superius ἀπ' ἀρχῆς, ab antiquissima aetate: quod verum esse constat. In Aethiopibus censebantur Troglodytae, qui omnes παραπλησίως τοῖς Αἰγυπτίοις circumcidebantur, teste Diodoro III. 32. Usi et Homeritae in Arabia eodem fuerunt ritu, ex quibus hodierni Aethiopes sive Habessini. Vide Iobi Ludolfi *Histor. Aethiop.* lib. III. 1. et eiusdem *Commentarium*. Ἐπιμισγόμενοι Αἰγύπτῳ alii sunt, [nempe populi quos paulo ante nominaverat:] non Aethiopes. WESS.

CAP. CV. 2 seq. λῖνον μόνον οὗτοί τε καὶ Αἴγ.) Multa Gronov. pro Herodoto. Si liqueret, Aegyptios in lino elaborando, carminando, nendo, diversum quid a ceteris nationibus observasse, uti in textura c. 35, argumenti pondus causam magis premeret. Validius est, quod de consimili vitae instituto et sermone additur. Nollem autem, [l. 3.] καὶ κατὰ ταυτὰ καὶ ἡ ζῆν πᾶσα καὶ etc. vir Celeb. sublata distinctione, aptasset arte. Perit ita vis ratiocinii ex lino; nec verum est, solos Aegyptios et Colchos linum tractasse. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

CAP. CVI. 1. Τὰς δὲ στήλας, τὰς ἴστας etc.) Sic praestat ex scriptis. Mutarunt scribae, quod ordo verborum insolentior videretur. Sic tamen V. 103. καὶ γὰρ τὴν Καῦνον, πρότερον οὐ βουλομένην, συμμαχεῖν, --- τότε σφί καὶ αὕτῃ προσεγίνετο. Sophocles *Trachin.* vs. 287.

--- Τὰς δὲ δ', ὥσπερ εἰσορᾷς,
ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὐροῦσαι βίον
χωροῦσι πρὸς σε ---

Plura doctissimi viri I. Fr. Gronovius in *Senecam de Benef.* IV. 32. et Io. Davisius ad *Cicer. Disp. Tuscul.* I. 24. WESS. — Conf. *Adnot.* ad I. 86, 39. S.

[9. μέγας πέμπτης σπιθαμῆς) Valla, magnitudine quināum palmorum; quam interpretationem omnes Herodoti editores, absque animadversione repetierunt. Pariterque Larcherus, un homme de cinq palmes. Atqui non videtur

adeo pusillam effigiem significare voluisse Herodotus; cui parum etiam conveniebat inscriptio per pectus porrecta: nec per se credibile videri debebat, *Sesostrem* hunc (de cuius ingenio conf. c. 110, 2-5.) veluti nanum voluisse offingi. Nec vero id, quod dicentem *Herodotum* faciunt interpretes, verba eius declarant: nam *quinque palmi* non sunt *πίμπτη σπιθαμή*, sed *πέντε σπιθαμαί*. Ut brevi absolvam. *σπιθαμή* est *dimidium cubiti*: itaque, quemadmodum v. gr. *τρίτον ἡμιτάλιντον* sunt *duo talenta cum dimidio*, et *ἑξάδομον ἡμιτάλιντον*. *sex talenta cum dimidio*, sic *πίμπτη σπιθαμή* sunt *quatuor cubiti cum dimidio*, sive *cum una spithama*. Atque ita hunc locum iam ante interpretatus eram, quam concordantem mecum animadvertissem *Didymi* apud *Priscianum* interpretationem, de qua supra in Adnot. ad I. 50, 19 seq. dixi. Conf. item ad I. 50, 13. notata. S.

12. *ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἴτερον*) Corrigitur *ἐκ δὲ τοῦ ἐπ' ὤμου ὤμου*, me invito: mox quoque [L. 15.] *ὅπλοισι τοῖσι ἰμοῖσι*, ex *Diodoro* I. 55. a *Galeo*, *Pawio*, *Reiskio*. Tu vide *Sophocleum* hoc, *Trachin.* 1057. *Ὡ πολλὰ δὲ καὶ θερμὰ καὶ λόγῳ κακὰ καὶ χερσὶ καὶ νότοισι μοχθήσας ἐγώ*. Vertebat *Cicero* liberius, *Tuscul. Disp.* II. 8. *O multa dictu gravia, perpersu aspera, Quae corpore exantlata atque animo pertuli*. Nam, ut in *Sophocle* καὶ νότοισι μοχθήσας, quae *Davisii* coniectura, legerit, vix credo. Ecce aliud et propius quidem *Claudian*, *Bell. Gildon.* vs. 115.

Ast ego, quae terras humeris pontumque subegi.

Quod idem est ac si *lacertis* dixisset. Non certe ex necessitate *Rubenius* et *Gebhardus* scribebant *numeris*, neque *iuvenis*, uti *Barthius*. Tuitus *Claudianum* est *Nostri* verbis, quae poëtae in animo fuerunt, vir magnus *I. Fr. Gronovius* *Diatrib.* in *Papin. Statium* c. 23. p. 128. Nunc video, *Cl. P. Burmanno* non admodum *Gronoviana* placere, nec muto dicta. WESS.

18. *Μέμνονος εἰκόνα εἰκάζουσι*) Antiquissima haec et prima statuæ *Memnonis*, *Thebis* erectæ, mentio, qua de *P. Ern. Iablonskius* singulari *Syntagmate* pererudite p. 30. Eam vero *Sesostri* colossum esse, *Pausanias* auditu etiam acceperat, *Atticor.* c. 42. p. 101. Negat *Noster*, nec sine ratione. Πολὺ τῆς ἀληθείης ἀπολείπεσθαι, sive τοῦ ἀληθοῦς, hinc habent *Procopius* *Bel. Pers.* I. 6. et *Agathias* *Sch.* II. p. 38.

b. Placuit et *Lysiae* Or. I. 5. Euripidique, *Helen.* vs. 1262. etc. WESS.

CAP. CVII. 2. πολέας ἀνθρώπους) Tacitum habere non debeo, πολέας, specimen Ionicae dialecti, *Homero* toties frequentatum, rediisse pristinam in possessionem. WESS.

11. τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτείναντα) Anilis haec Aegyptiorum fabula. *Diodorus* insidias regi ad Pelusium structas a fratre insuper haud habuit; de regiis liberis, supra pyram extensis, prudenter tacens I. 57. Ἐπ' ἐκείνων [l. 12.] ex indole Ionica *Vind.* et *Ask.* WESS. — Nempe (quod in *Var. Lect.* praetermiseram) ante *Wess.* perperam ἐφ' ἐκείνων edebatur, sphalmate typographico ex ed. *Steph.* 2. derivato: scripti nostri codices, puto item alii omnes, verum tenent. Paulo ante, pro καίόμενον, prave κέόμενον est in *Arch.* et *Vind.* monente eodem *Wess.* in *Var. Lect.* S.

CAP. CVIII. 3. τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο) Haec si abessent, necessaria non censerem. Glossam redolent, ex superiore capite huc invectam. Eadem *Pawii* suspicio. Mox [l. 4.] ἐς τὰδε ἐχρήσατο *Reiskius*, quae praepositio in simili verborum ordine saepe reticere solet. WESS. — Conf. ad II. 95, 9. notata. S.

3. τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο) Totidem atque eadem paulo superius leguntur verba c. 107. quo *Sesostrin* dixerat ἀνάγοντα πολέας ἀνθρώπους τῶν ἐθνέων, τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο. Conf. *Diodor.* Sic. I. 55. V. 58. Hic prudentissimum Regem in vindicta de fratre sumenda scribit usum τῷ ὁμίλῳ τὸν ἐπηγάγειτο: quae sane sufficiebant: mihi quae adeo multo videtur verisimilius, quae his prostant subiecta, τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο, e praecedenti capite repetita a lectore, quam ab ipso *Herodoto*: sed, quae scripti Codices tuentur, in hoc quidem historico, saepius luxuriant, perpaucis videbuntur in marginem reiicienda. VALCK.

17. πλατυτέροις ἐχρέωντο τοῖσι πόμασι) *Salsioribus*. Πλατὺν, ἀλμυρὸν, *Hesychius*. Quam voci potestatem ex *Aristotele* atque aliis docte vindicavit *Is. Casaubonus* in *Athen.* II. 4. [cap. 21. nostrae ed. p. 41. b. ed. Cas.] De *Chalcide Diacaearchus* c. 13. [in *Hudsoni Geogr. min.* vol. II. p. 19.] haec: ὕδατα ἔχοντα, τὰ μὲν πολλὰ, ἀλμυρά· ἐν δὲ ἡτυχῇ μὲν

ὕπόπλατυ, τῇ δὲ χεῖρα ὑγμὸν καὶ ψυχρὸν: *Subsalsam aquam* verborum series et usus postulat. Namque *H. Stephanum*, ὕπόπλατυ corrupte legi atque ὑπόπχυ esse debere opinantem, ratio fugit. WESS.

18. ἐκ φρέων χρεώμενοι) Ne hoc quidem, ἐχέοντο --- χρεώμενοι, videtur Herodoteum, verum potius natum ex errore proclivi describentis: ἐκ φρέων ἀρύμενοι vel ἀρυτόμενοι, ex puteis haurientes, forsitan scriptum fuerat olim. Dubium est, quam verbi formam adhibuerit. lib. VI. c. 119. vulgatur ἀρύσσονται ἐξ αὐτοῦ, nempe τοῦ φρέατος, ubi ἀρύονται, aut ἀρυτόνται scribi potuit. Quid sint πλατύτερα πόματα, vel ὕδατα πλατύτερα, disci potest e *Casaub.* Anim. in *Athen.* II. c. 4. De Aegypto loquens *Plutarch.* de Is. et Os. §. 40. πᾶσαι, inquit, πηγαι καὶ φρέατα πάντα --- ἀλμυρὸν ὕδωρ καὶ πικρὸν ἔχουσιν: memorat et *Diodorus* ὕδατα --- πικρᾶς ἀλμυρῆδος ἔχοντα γινῆσιν lib. III. c. 39. VALCK. — Ad *Aristot.* Meteorolog. lib. II. c. 3. T. I. p. 556. n. et z. ed. Duval. provocaverat *Casaub.* ad *Athen.* I. c. Vinum vero πλατὺ memorans *Arctaeus*, de Cur. Morb. acut. II. 3. p. 101. ed. Boerh. amarulentum dicere videtur; salsum enim saporem quod habeat vinum, nullum equidem novi. Frustra vero fuisse *Petri Petili* et *Hudsoni* operam, quorum ille apud *Arctaeum* παχύς pro πλατὺς, hic vero apud *Dicaearchum* ὑπόγλυκν legendum censuit, satis adparet. S.

CAP. CIX. 4. ἀποφορὴν ἀποτελεῖν) *Diodori* Sesosis devictos Aethiopas coëgit φόρους τελεῖν, ceteras, quas subiugavit, gentes quotannis κατὰ δύναμιν δωροφορεῖν, [lib. I. c. 55.] sed de Aegyptiorum ἀποφορῇ tacet *Diodorus*. Herodotei Codices si variant, vix, opinor constitui poterit, utrum scribendum sit ἀποφορὴν οἱ τελεῖν, an ἀποφορὴν ὑποτελεῖν, an quod *Mediceus* praebet, ἀποτελεῖν: quando singula reperiuntur in talibus. Huc pertinet in Glossar. Herod. Ἀποφορὴν: quod hic tributum notat, τὸ ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τοῖς ἀρχουσιν ὑποτελεούμενον. Vox quidem Atticis satis est usitata; nam Athenis sic merces dicebatur, quam heris praestabant servi; quam in rem sufficiunt *Valesio* notata ad *Harpoer.* Nunquam tamen, quantum recordor, scriptoribus Atticis ἀποφορά tributum illud vocatur, quod Atheniensium reipublicae quotannis pendebant οἱ σύμμαχοι, quos vocabant, sive αἱ πόλεις, vocabulo minus invidioso

dictum *σύνταξις*. Hoc quum hominibus harum rerum gnaris sit notissimum, mirum est, apud *Harpocrat.* in voc. *Σύνταξις* ab *Aldo* usque per editiones ista fuisse propagata: *ἔλεγε δὲ ἐκάστους φόρους συντ.* quae prostant et apud *Suidam*: quum absque controversia hunc in modum corrigi debuerant, *ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς φόρους Συντάξεις*: atque ita scribendum etiam apud *Etymologum*. Sensit vitium *Andr. Dounaeus*, cuius vid. Praelect. in *Demosth. Philipp.* de Pace p. 118. VALCK. — ἀποτελείειν receperat *Gron.* *ἐπιτελείειν* revocavit *Wess.* conf. V. 49, 35. 82, 18. 84, 2 et 5. S.

[9. κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελείος) Est qui ἀποφορὴν malit: non ego. Intellige μέρος τῆς τεταγμ. ἀποφορῆς. S.]

10. δοκέει δὲ μοι ἐντεῦθεν γεωμετρική etc.) Duce hac in re *Herodoto* plerique utuntur, quos *Menag.* ad *Diogen. Laërt.* VII. 11. adnumeravit. *Suidas* in voc. edoctos eam *Aegyptios*, ait, ἐκ τοῦ ἀπλήτου τῆς γῆς καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν χωρῶν: qui si ἀστάτου τῆς γῆς, aut simile quid scripsisset, rectum fortasse tenuisset. Inventa enim haec ars est, tempore, quo *Nilus*, plus aequo crescens, confudit terminos possessionum; ad quos innovandos adhibiti sunt *Philosophi*, qui lineis dividerunt: inde *Geometria* dicitur. Sic *Servius* in *Eclog. Virgilii* III. 40. *WESS.*

11. πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ etc.) Non imprudenter haec ursit *Leo Allatius* de *Mensura Temp.* cap. iv. 34. ut τῶν ὥρῶν horarum usum et nomen antiquius esse vinceret, ac vulgo doctissimi viri censuerunt. De voce πόλου alia lis. *Pollux* IX. 46. πόλον et ὠρελόγιον nonnullis idem fuisse, significat. Itaque πόλος prius dicebatur, quod postea ὠρελόγιον. Hoc placet *Scaligero*, et firmatur ad *Manilium* III. 434. In alia abit, longa et ambigua disputatione, *Cl. Salmasius* ad *Solin.* p. 448. Ego cum *Scaligero* facio. *WESS.* — *Larcherus* γνώμονα quidem horologium solare intelligit, πόλον vero, coeli quem vulgo polum vocamus. Rectius alii et polum et gnomonem instrumenta h. l. intelligunt astronomica, alterum indicantibus anni vicissitudinibus inserviens, alterum diei partibus. Sane et apud *Polluc.* l. c. et apud *Athen.* lib. V. p. 207. f. instrumentum polum est, non coeli cardo. Caeterum conf. *Menag.* ad *Laërt.* II. 1. et *Bailly Hist. de l'Astronomie ancienne* p. 384. S.

CAP. CX. 2. *μνημόσυνα δι' ἐλπίου*) Ut donarium forent et monumentum vitati periculi c. 107. memorati. Sic Diodorus I. 57. qui de Dario et mota illi ἀπὸ τοῦ ἱεῖος Vulcani controversia non dissentit. Certe in *Coisl.* Diodori et *Mutinensi* Cod. *ἱερὺς*, in aliis ἀρχιερεὺς, frequenti mutatione, neque iniusta, ut alibi monitum. WESS.

[12. *ἱστάναι*. Commodius foret *ἱστάναι* vel *στῆναι*, *stāre*. Nunc ad activum *ἱστάναι* intelligendum *ἱστάναι αὐτὸν ἀνάδημα* vel ἀνδριάντα. S.]

CAP. CXI. 2. τὸν παῖδα αὐτοῦ Φερῶν) Hoc an Φερῶνα malueris, parum refert. Eusebio dicitur Φαραῶ Chron. p. 7. Diodoro, *Sesostria*, [sive, ut ille scribit, *Sesosis*,] titulo paterno. Si verum est, quod aliunde constat, regum Aegyptiorum commune nomen fuisse *ἡρῃ* Pharaο, uti in Hebraeo codice scribitur, sive ΦΟΥΡΟ aut ΦΕΡΟ, quomodo Coptorum vetere sermone; nuncupari utique Pharaο *Sesostri*s potuit, sicuti Pharaο Neco, et Pharaο Hophra, qui Necos et Apries hac in Musa c. 158. et 161. WESS.

20. Ἐρῆρη βῶλος) Habet hinc Steph. Byz. in voce. Diodoro Ἱερὴ βῶλος et κώμη, sive vicus, ipsius-ne an librarii culpa, in dubio est. Minime vero ambiguum, sumsisse omnem istam fabellam lib. I. 59. hoc ex loco. WESS.

CAP. CXII. 4. τοῦ Ἡφαιστίου) Disputabant Grammatici περὶ τῶν τιμενικῶν, utrum Ἡφαιστείον, an Ἡφαιστειον, (quod in *Ask.*) melius esset: dignaque res visa Eugenio, aequali Imp. Anastasii, ut singulari commentario illustraretur apud Suidam in voce. In Edd. ac scriptis Graecorum libris discordia observatur insignis, modo Διονύσειον, nunc Διονύσιον, et hoc de genere alia. Copiam ingentem conguessit ad Dionis Cassii lib. IV. p. 606. vir eruditissimus. *Castra* autem Tyrriorum [l. 7.] non neglexit Gronov. quibus similia Iudaeorum castra in Augustamnica Aegypti provinciae Notit. Imp. Orient. p. 204. sive στρατόπεδον Ἰουδαίων, Iosephi Antiq. XIV. 8, 2. Adde infra c. 154. WESS.

11. καὶ δὴ καὶ ἔτι ξείνης Ἀφροδ. ἐπωνύμιον) Si foret ὅτι εἰ ξείνης etc. uti Reiskius coniecit, ἐπωνύμιον protectius esset, idemque ac ἐπωνυμία: alioqui ἐπώνυμον (de quo praeclare Stanleius in *Aesch.* VII. Theb. vs. 138. et Hemsterhusius ad Luciani Dial. Mort. IX. 1.) non movendum. Iotuisset et διαίτη ἦθ' η se tueri, Ionum augmenta saepe spernentium

adsuetudine. Cetera omnia servo, nihil demutans. Vide tamen *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 639. WESS.* — Ἐπωνύμιον, i. q. ἐπώνυμον, scil. τὸ ἱερὸν. Etiam *Pindarus ἐπωνύμιος* pro communi ἐπώνυμος usurpavit, *Ol. X. 95. et Pyth. I. 58. S.*

CAP. CXIII. 5. ἐς τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος) Emendat vir doctus ἐς τὸ Κυπρίων πέλαγος: id Sidonem fluctibus adspargere, de qua c. 116. neque aliud ac Sidonium esse mare. Factum nollem, *Aegyptium mare Plinio H. Nat. II. 68. et Nostro* illud est, quod *Aegyptum*, et utrimque vicinas oras adluit. Neque *Strabo* dissentit, *Carpathium Aegyptio* committens, huic *Creticum et Libycum lib. X. p. 748. A. et II. p. 187. in Issico et Pamphylio sitam esse Cyprum*, συνάπτονσαν τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει. Addit p. 182. D. maris Aegaei sinum συγκείμενον ἐκ τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους, καὶ τοῦ Παμφυλίου καὶ τοῦ Ἰσσηικοῦ. Quae quidem pro *Herodoto* abunde sunt. *WESS.* — *Strabonis testimonia* leguntur p. 488. B. 125. D. et 121. D. ed. Cas. S.

8. ἐς Ταριχηίας) Ionico flexu Ταριχηίας dabunt forte codices. Supra c. 15. μέχρι Ταριχηίων legebatur in msto. *Galei*. Quando nomen est urbis, Ταριχέα scribendum censebat *Salmasius. VALCK.*

9. Ἡρακλῆος ἱερὸν) Canobi suburbio *Heraclium [Heracleum]* ab *Herculis* hoc templo nomen est in *Strabonis XVII. p. 1153. A. [p. 801. B. ed. Cas.]* Ipse *Hercules* in oraculi responso Κανωβεύς apud *Pausan.* *Phocic. c. 8. p. 830. et eius cultus in Taciti Ann. II. 60.* Iam quae consequuntur, servos eius in tutela fuisse docent; quorsum et *Hebraeos* refert, dira *Aegyptiorum* servitute pressos olim, *Paul. Ern. Jablonskius Diss. ultima de terra Gosen p. 101. coniecturam* admodum incertam. Illud autem ὅτι ἀνθρώπων converti in ὄντι, uti msti lib. IX. 82. plures, posset, nisi tertium *Noster* casum in similibus adamasset. Loca *Herodoti* studiosum fugere non possunt, et coacervavit doctissimus *Raphelius* ad *Epistol. Pauli ad Ephes. I. 3.* Porro ἐπιτάβηται *Arch.* non est absurdum. *WESS.*

19. τῷ ὀνόματι ἢ τῷ ὄντι) *Homero* ὄων, ὄωνος. *Aegypti rex ὄωνος* est *Aeliano Hist. Anim. IX. 21. et Criticis in Nicandri Ther. vs. 312. poëtae ὄωνος ἐν ψαμάθοισιν ἀθήσαντο* explicantibus de serpente haemorrhoo, cui ὄωνος a loci *Herodot. T. V.*

rege titulus fuerit. Multo rectius, ut ego quidem cen-
seo, Θώνης patrius erit casus, et ψάμαθοι Θώνιος arenosus
Thonidis praefecturae tractus. WESS. — Apud Diodor.
Sic. I. 19. Θώνης est oppidi maritimi in Aegypto nomen. S.

CAP. CXIV. 12. ἵνα εἰδῶ ὃ τι κατὰ καὶ λέξει) Nolo tot
membranis obniti. Alioqui ἵνα ἰδῶ defendi potuisset. [At
ἰδῶ saltem scriptum oporteret.] Tale Sophoclis Oed. Colon.
943. λέξαι, ὡς ἰδῶ τὸ πᾶν οὐ χάριν διὰ ἧτα θᾶσσον: [vs. 889.
ed. Brunck, ubi quidem εἰδῶ ex mastis recepit Editor.] et
Ciceronis pro Arch. c. 8. vidi hunc dicere. Critici praeterea
ad Nicandri Theriaca ὁρῶ οἷα λέγεις, exemplum αἰσθήσεως
ἀντὶ αἰσθήσεως ponunt, non neglectum a Barthio in Statii
Theb. II. 100. Adde Cl. Oudendorpium ad Lucreti I. 255.
WESS.

CAP. CXV. 15. ὅσοι ὑπ' ἀνέμων ἤδη ἀπολαμφθέντες)
In simili fluctuum et ventorum procella receptius ὑπο-
λαμβάνεσθαι est. Sic VIII. 118. πλόντα δὲ μιν ἀνέμον Στρυμο-
νὴν ὑπολαβεῖν: et VII. 170. quibus hanc ad rem locum
contribuit Cl. d'Orvillius in Chariton. p. 269. Aliud Plato-
ni placuit Phaedon. p. 58. B. ὅταν τύχῃσιν οἱ ἀνέμοι ἀπολα-
βόντες αὐτούς: et Philostrato Heroic. c. 19. p. 741. καὶ ἀνε-
μοι τὴν ναῦν ἀπολάβωσι: ubi Salm. et Gruter. ἀποβάλλωσι,
nulla urgente causa. Vide ibid. p. 748. et Uraniam No-
stri c. 108. WESS.

18. παρὰ τοῦ etc.) Hic egregia codicis est Medicei lectio,
παρὰ τοῦ σκωτοῦ ξείνου τὴν γυναῖκα ἤλθεις. VALCK. — For-
mulae istius, παρὰ γυναῖκα ἔρχεσθαι vel φοιτᾶν, et similium
plura ex Nostro exempla congegit Gronovius. In his V.
70, 5. II. 66, 10. II. 111, 14. III. 69, 23. IV. 1, 16. VI.
68, 7. S.

20 seq. οἷχται ἔχων ἐκκλέψας) Placet elegans Reiskii con-
iectura, οἷχται λεχίων ἐκκλέψας. VALCK. — Potuerat
medium vocabulum [ἔχων] sine damno abesse, uti c. 118.
τὰ οἷχται κλέψας, si per mastos stetisset. Cl. Reiskius οἷχίων
aut λεχίων eius in locum sufficit, non utique ignarus Hero-
doto verbi et participii istius usum in deliciis fuisse. Me-
mini ad superiorem librum nonnulla posuisse. Vide nunc
Alcidamantis Declam. in Palamed. p. 186. [in Reiskii Orato-
rib. Graec. vol. VIII. p. 72 seq.] In praecedentibus [ad verba
παρὰ τοῦ etc.] erudita Gronovii exstat opera. WESS. —

Coniecturam istam, neutiquam necessariam, idem Reiskius in Animadverss. editis silentio pressit. Quamnam Adnotationem ad superiorem librum positam hic spectaverit Wesselingius haud scio, nisi illa sit quae ad I. 37, 7. refertur, ubi de periphrastico praeterito agebatur, quale illud est ἀποκληθείς ἔχεις, et similia complura. At hoc quidem loco diversa ratio est: nec enim tam iuncta intelligi debent ἔχων κλέψας, quam οἷχαι ἔχων, nempe οἷχαι ἔχων αὐτήν: quemadmodum ἐρχομαι ἔχων est adfero; et ἀπαιμι ἔχων, aufero, proprie ab eo mecum sumens; similiaque alia satis obvia. S.

28. ἐς ἄλλην τινὰ μετορμίζεσθαι) Arch. μετωρμίζεσθαι singulare est, neque recorder de navigatione, aliorum instituenda, simpliciter collocari. Μετωρμισθεὶς ἐν τῷ πελάγῳ Thucyd. VII. 16. et μετωρμισται τὴν ναῦν ἐς τὸ πέλαγος Philostrati Vit. Apoll. VI. 12. p. 250. et alia de hoc genere, non bene respondent. Μεθορμίζεσθαι haud sprexit Euripides Medae vs. 255. et 445. sententiā tamen translata. WESS.

CAP. CXVI. 1. Ἑλένης μὲν ταύτην ἀπίζειν etc.) Syllobā repetitā scriberem ταύτην τὴν ἀπίζειν. Helenam Euripidis legerat, ni fallor, Herodotus. Herodotea certe Philostrato obversabantur de Helena scribenti, tum alibi, tum praesertim in Heroicis, p. 694. VALCK. — Saepe vero post οὗτος et huius declinata articulum omittit Noster, quem atticus scriptor non neglecturus erat. S.

4. ἐς δὲ μετῆκε αὐτόν) Vallae Latina, in quem (sive ex Gronovii correctione, in quod) eum transtulit, incongrua sunt, et turbas cient. Reiskius ἐς δὲ aut delendum, aut in ἐς τέλος conversum voluit, me invito. Verti debuerat, quare eum missum fecit sive neglexit: supra I. 115. οὗτος δὲ -- λόγον εἶχε οὐδὲνα· ἐς δὲ ἔλαβε τὴν δίκην, quapropter poenas dedit. WESS. — Possis ἐς δὲ intelligere quasi esset ἐς δὲ ἀπιδὼν, quod respiciens, quo respectu, i. e. quā causā. S.

6. δῆλον δὲ, κατὰ γὰρ etc.) Distinguit scribitque Reiskius: δῆλον δὲ· κατὰ γὰρ ἐποίησε ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀντιπόσει ἑαυτοῦ) πλάνην etc. cui de punctione non admodum refragor. Guil. Budaeo Comment. Gr. Ling. p. 418. [p. 806 extr. et seq. ed. 1548.] eadem fuit animi sententia. Agnosco praeterea κατὰ et κατὰ in membranis permisceri nonnunquam, cuius nullum hic quidem vesti-

gium. Mihi κατὰ ex Ionum et Nostri sermone non diversum aliudve ac κατὰ. Id si probes, non eget tali auxilio Herodotus; nedum ut dictum intelligas pro κατὰδλον δὲ ἰκρίνει etc. uti Abreschius Diluc. Thucyd. p. 794. suspicabatur. WESS. — Scilicet olim post ἰαυτὸν non incisa erat oratio; recte vero comma interposuit Wess. Equidem cum Reizio, ut suaserat Reiskius, verba ista (καὶ - - - ἰαυτὸν) parentheseos signis inclusi: intelligoque etiam, commode me facturum fuisse, si δῆλον δὲ cum paulo maiore distinctione scripsissem. Iam κατὰ haud dubie ionica specie ponitur pro eo quod communi lingua κατὰ vel καὶ ἄ est, atque idem fere ac ὡς sonat, ut, quemadmodum, prout, quatenus, sicut I. 208, 4. II. 6, 3. III. 86. 2. pro quo alibi κατὰ τὰ ait, qua de formula ad II. 99, 3. dictum est. At ne sic quidem difficultate caret h. l. sermonis consecutio: nam ab hac particula κατὰ incipit protasis quaedam, cui quae respondeat apodosi haud satis adparet: quare etiam Reiskius in Notis mssis ad Wess. missis κατὰ in κατὰ mutandum censuerat. Ego vero, quoniam κατὰ idem atque ὡς valet, videndum puto, ne sit simillima huius structurae ratio atque illius, cuius plura exempla ad I. 58, 7. congressi: nisi quod pro infinitivo, qui ibi in elliptica apodosi ponitur, hic dein ait ὡς ἀπνεύχθη ἄγων, quod quidem perinde est ac si dixisset ἀπνεύχθηναι ἄγοντα. Quae si cui minus placet ratio, dicendum fuerit cum eodem REISKIO in Animadverss. editis ad hunc locum p. 108. „Apodosin verborum κατὰ γὰρ ἰκρίνει esse demum in illis „verbis, quae infra leguntur, (I. 24.) ἐν τούτοις τοῖς ἰκρίνει „δαλοῖ etc. hoc sensu: nam secundum illum modum, quo fictos „a se errores Alexandri exposuit; (nusquam autem se retractat) - - - illo itaque modo illisque verbis declarat sibi non „ignotum fuisse Alexandri ad Aegyptum appulsum.“ Miratus sum vero, de verbi ἀναποδίζειν usu, et de notione qua illud hic accipiendum, a doctissimis Interpretibus, et in adstruendo rariore verborum usu alioqui diligentissimis, nihil hoc loco notatum reperiri. Nam verissima quidem videtur Vallae interpretatio, nec usquam alibi retractat, quam omnes etiam tenuerunt interpretes, eadem puto ratione qua gallice se retracter usurpamus, id est, diversum vel contrarium dicere eius quod semel diximus. Atqui nullum

alium vel Nostri locum vel alius cuiuspiam scriptoris aut legere memini aut prolatum reperio, quo ista notione usurpetur hoc verbum: et apud Nostrum quidem non modo lib. V. cap. 92, 102. longe diversa notione positum est, verum etiam hoc ipso loco Guil. Budaëus, a Wess. citatus, sic interpretatur „et nusquam alibi se ipsum revocavit, id est, nusquam id iterum dixit.“ Pariterque H. Stephānus in Thes. T. III. p. 517. f. „se ipsum revocavit, pro „iterum idem dixit.“ Schneiderus vero in Lexic. crit. alterum Herodoti locum citans, hunc quidem silentio praetermisit. Caeterum eandem famam de Helena in Aegypto retenta, non Troiam a Paride abducta, secutus est Euripides in cognomine fabula. Conf. Fabric. ad Sext. Empir. VII. 180. S.

10. ἐν Διομήδους Ἀριστίῃ) Auctoritate Codicum destituto non requirerentur ista. Sunt subiecti versus ex Iliad. Z'. 289. et seqq. Διομήδους Ἀριστία vocabatur a Grammaticis Ilias E'. in qua meminit in transcurso Poëta Alexandri, naviumque architecti Pherecli: sed hoc nihil ad Herodotum facit, Homerum etiam alibi commemorantem, nuspiam tamen appellationes, quibus Homerei carminis diversas insignivere partes Grammatici. Primus forte Plato meminit Νευίας Odysseae in Minoë p. 319. D. Ceterum in Aegypto permansisse Menelaum censuit Dion. Chrys. Or. XI. p. 188. c. atque id ipsum obscurius indicatum ab Homero. VALCK. — Non patitur constructionis tenor, ut abiiciantur ista verba. Iliadis librum quintum sequioris aetatis Grammatici Διομήδους Ἀριστίαν inscribentes, sexto libro alium titulum fecerunt. Intelligi autem par est, antiquitus carmen illud, quod Διομήδους Ἀριστία inscriptum erat, sextum etiam librum esse complexum. Conf. Wolfii Proleg. ad Homer. p. CVIII. et Heynii Obs. ad Iliad. ζ'. 289. et ad ε'. princ. S.

[15. ἐν Ὀδυσσείῃ) Odys. δ'. 227 seqq. et 351 seq. S.]

CAP. CXVII. 1. Κατὰ ταῦτα) Cum his non cohaeret δηλοῖ. Lineolā tantum adiectā scribi posset: Κατὰ ταῦτα -- δηλον, ὅτι οὐκ Ὁμήρου τὰ Κύπρια ἔπια. ἐστὶ: Ex istis versibus, postremo potissimum loco, manifestum est: δηλοῖ servari poterit, si scribatur: Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἔπια, καὶ τοῦτο τὸ χαρμῖον. Sed nimis fortē suspiciosus in Herodoto

miror equidem τὸ χωρίον. Veterum loca quae dicimus, recentiores inprimis Philologi Graeci non tantum ῥήσεις, et χρήσεις, et μαρτύρια dicebant, sed etiam χωρία, vel τόπους. Sic saepe Scholiastae et Eustathius: item Athen. XV. p. 671. τ. Ἀρίσταρχος ἐξηγούμενος τὸ χωρίον. Lucian. T. II. p. 17. [Quomodo conscr. Hist. c. 12.] τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, libri, quem scripserat, locum: in Act. Ap. Lucae VII. 32. ἡ περιοχὴ τῆς γραφῆς, locus est de istis, quae γραφικὰ χωρία, S. S. loca vocantur in Epist. Ignatio inscripta p. 99. τόπον habet et alibi Lucas Eu. IV. 17. Sed neutrum hunc in usum adhibitum inveni apud Scriptores, qui rebus Graecorum florentibus viguerunt, ubi Poëtarum excitant antiquorum loca, praeterquam hic ap. Herod. et in uno loco Xenophontis Ἀπομν. II. [c. 1, 20.] p. 429, 35. Illic Epicharmi trochaico: Τῶν πόνων παλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰγαθ' οἱ θεοί: (quo modo scribendum c. Stobaeo p. 198, 48.) subiiciuntur ista: καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ τόπῳ φησὶν Ὡς ποιεῖ, μὴ τὰ μαλακὰ μᾶλλον, μὴ τὰ σκληρὰ ἔχει: quae, nimium vexata, trochaicum etiam optimum efficiunt. Sed si qui Socratis supersunt amatores, hos rogo, Socrati-ne congruant ista vel Xenophonti, an recentioris aevi Philologo, qui ad priora totam illam periocham καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ τ. φ. Ὡς π. retulerit? VALCK. — Valckenarii coniecturam secuti Reiz. et Borh. L. 2. δῆλον ὅτι οὐκ Ὀμήρου ediderunt; et ex Reiziano exemplo δῆλον, me imprudente, in nostram transiit editionem. Cuius novationis in Var. saltem Lect. mentionem facere debueram; nam δηλοῖ, consentientibus mastis omnibus et editis, tenuerat Wess. tenuitque etiam prudentissimus Schaefer. Nec vero, cur mutaretur, idonea causa fuit: nam si haud ita commode, ut paulo ante, (c. 116, 24.) intelligi h. l. posse putaremus, δηλοῖ Ὀμηρος vel ὁ ποιητής, declarat poëta; nihil impediēbat, quo minus idem verbum hic intransitive et impersonaliter acciperemus, clarum est, adparet, quemadmodum IX. 68, 1. ac fortasse etiam alibi: similiterque διδίδει, II. 134, 16. III. 82, 17. et ἰδῆλως apud Xenoph. Memorab. I. 2, 32. et Cyrop. VII. 1, 30. Iam, quod ait καὶ τὸδε τὸ χωρίον, et hic locus, intelligit Larch. cum Valck. duo versu postremo citatos, sic vertens: Ces vers du Poëte, et principalement les deux derniers, prouvent etc. Atqui Homericos illos versus de Menelao in Aegypto retento.

opportune quidem praemisit Herodotus narrationi isti sacerdotum Aegyptiorum, quam cap. 118. et seq. relaturus erat: nec vero ex eisdem versibus, prae reliquis quos ante adposuit, maxime efficitur id, quod hoc cap. de *Cypriorum carminum* auctore obiter ostendere vult. Itaque τὸδε τὸ χωρίον, si modo genuina Herodoti haec verba sunt, intelligi debet ille *Poëtae locus*, quem proxime Herodotus extremo capite superiore respexit, quem iterum paulo post diserte indicat, nempe locus ex *Iliade* citatus, quo memoratur, *Alexandrum cum Helena, per vastum mare oberrantem, ad Sidonem adpulisse*. Sed, ut dicam quod sentio, etiam ego valde dubito, *Herodotum χωρίον* dixisse locum ex auctore quodam citatum; nec vero idcirco cum *Borheckio* totum hoc cap. CXVII. suspectum habeo: sed scire velim, an omnes veteres codices h. l. duo ista verba τὸ χωρίον agnoscant: denique videndum puto, ne ipsa haec duo verba temere olim adsuta intrusaque fuerint; quae si cum *Schaefero* abiiceremus, percommode fluere oratio: Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἔπη καὶ τὸδε οὐκ ἦκιστα, ἀλλὰ μάλαστα, δηλοῖ, ὅτι οὐκ Ὀμήρου etc. Ex eisdem versibus etiam hoc maxime adparet, etc. S.

5. εὐαῖ τε πνεύματι χρυσάμενος) Videtur poëtae τῶν Κύπριων dictionem expressisse. Notissimum est *Sophoclis* iucundum illud, *Philoct.* vs. 822. Ὅπν' ὀδύνας αἰδανός, ὕπνε δ' ἀλγέων εὐαῖς ἡμῖν ἔλθοις. Belle vero *Noster* concludit, *Homero* τὰ Κύπρια ἔπη perperam transscribi, quod factum ab aliis novimus. Verus auctor in dubio est. *Aristoteles* Poët. Art. c. 16. *Dicaeogeni* τὰ Κύπρια tribuit; alii *Stasino*, quemadmodum *Schol.* ad *Iliad.* A'. 5. aut *Hegesiae*, vel *Halicanassensi* cuidam, sicuti apud *Athenaeum* XV. 9. [c. 30. nostrae ed, p. 682. ed. Cas. conf. eundem *Athen.* VIII. 334. b. c. et *Animadv.* ad utrumque locum.] qua de re docte *Th. Rykius* Dissert. de Italiae Colon. Prim. c. x. p. 446. et eo duce usus *Iac. Perizonius* ad *Aeliani* Var. Hist. IX. 15. Sit-ne Ἰλιάς Ἐλάσσων vitae *Hom.* c. 16. idem ac τὰ Κύπρια poëma, quaeremus obportuniore tempore. WESS.

CAP. CXVIII. 5. ἐς τὴν Τευκρίδα γῆν) Sic melius ex scriptoris more et *Corinθο* quoque. Sic τὴν Μιναῖδα γῆν I. 173. τὴν Μηδικὴν γῆν IV. 12. τὴν Αἰολίδα γῆν Edd. VI. 8. τὴν Ἰλιάδα γῆν VII. 42. ut plura ne congeram, dixit. WESS.
13. μὴ μὲν ἔχειν Ἑλένην) Est cui μὴ μὲν adridet, quo

modo in *Theophylacto Simoc.* lib. II. 16. ὡχέρον δρῶν τὸν Βουβῶν περισώζειν, μὴ μὴν ἀναιρεῖν. Neque defit, μὴ μιν ἔχειν corrigens. Neutrum necesse erit, si, quod G. *Corinthus* adseverat, [Dialect. ion. §. 62.] μὴ μιν Ionici sit commatis, sicuti est II. 179. [et saepe alias.] WESS.

CAP. CXIX. 4. καὶ Ἑλένην ἀπαθεία κακῶν ἀπίλασι) De Helena, Troiam-ne fuerit asportata ab Alexandro, an in Aegyptum, magna inter veteres discordia. Cum *Euripide Elect.* vs. 1280. *Herodotus* quadam ex parte facit, Πρωτίως γὰρ ἐκ δόμων Ἦκει λιποῦσ' Αἴγυπτον οὐδ' ἦλθε Φρύγας. Adduntur de simulacro Helenae, quae hic praeteriit, uberiusque enarrantur in Tragici *Helena*. Quare veritas non prorsus constat observationi περὶ τοῦ εἰδώλου τῆς Ἑλένης *Eustathianae*, τούτων εἰς ὧν καὶ Ἡρόδοτος, in *Iliad.* Γ'. p. 397, 45. [p. 301, 24. ed. Bas.] WESS.

10. ἔντρομά σφαι ἰποῖναι) *Plutarchus* de Malign. ἐντρομαῖς ἰποῖναι, quod in Lexica translatum durat: at error *Plutarchi* aut librariorum est. Simili *Noster* in re, atque ut venti placarentur, VII. 191. τίλος δὲ, ἔντρομά τι ποιῶντες. Valla de *haruspicina*, quae exsectione fieret, accepit. Et multis sane in sacris ἐντρομαῖς ad sanguinem eliciendum, frequentabant superstitiosi veteratores. In *Luciani Asin.* c. 37. circumforanei deae Syriae sacerdotes τοῖς ξίφειν ἐλέμνοντο τοὺς πῆχας. Talis venefica anus τὸν βραχίστον ἐντρομοῦσα *Heliodori Aeth.* VI. p. 293. et antistites Baalis I. Reg. xviii. 28. praeterque ceteros fanaticus, sive *Dianaticus*, graphice a *Maximo Taurinensi Serm.* XXXII. Tom. IV. Anecd. *Muratorii* p. 100. descriptus. At scelerosum magis, humanasque victimas, puto innui. Quae quidem religio, inopia et horribilis, in Aegypto ἀνόςιος erat, c. 45. Apud Graecos non insolita: *Virgilii Aen.* II. 116. quis ignorat? Sanguine placastis ventos et virgine caesa. Sanguine quaerendi reditus. Quibus et *H. Stephanus*, mecum sentiens, usus fuit *Theo.* T. III. p. 1401. Aliis ἔντρομα et ἐντρέμνιν de inferiis; quorsum Critici *Apollon. Rh.* I. 587. a Porto haud neglecti, respererunt. WESS.

12. ἐπὶ Λιβύης) ἰδὺ ἐπὶ Λιβύης legitur in *Herodoteis Plutarchi* T. II. p. 857. b. Utrumvis scribi potuit, οἷχιστα φεύγοντα νηυσὶ ἐπὶ Λιβύης, vel ἰδὺ Λιβύης: hoc, quia *Herodoteum* est, sincerum arbitror; alterum natum ex interpreta-

mento; licet *ἐν* cum casu secundo magis etiam in motu frequentet *Herodotus*, quam alterum *ἐν*. VALCK.

CAP. CXX. 12. οὐκ ἔστι ὅτε οὐ δύο, ἢ τρεῖς) Cultus hoc: alioqui et prius οὐκ subprimendum, fatente viro Celeb. Monuit etiam *Reiskius*. Ceterum hanc *Herodoti* disputationem examini *Ang. Maria Riccius* submisit, modesto et placido, *Diss. XL. in Homer. p. 217. Tom. II.* Est in omni eo genere, cum prisci scriptores in partes abeunt, libera arbitrandi optio, atque id, quod unicuique propius vero censetur, amplectendi. Habet *Herodotus* veterum haud paucos consentaneos, in his maxima ex parte, uti obiter monitum, *Euripidem*; neque illi adsensum *Libanius* negavit *Declam. I. p. 189.* Secuti et alii fuerunt, ad testimonium a *Io. Alb. Fabricio* vocati in *Sexti Empirici* lib. VII. adv. Mathem. p. 427. Plures *Homeri* amor et studium in diversa compulit. Controversia ipsa in ambiguo haeret, incertis fulta coniecturis. De *Chrysostomo Dione* dico nihil: discrepat eius caussa. WESS.

20. καὶ πρεσβύτερος, καὶ ἀνὴρ) Exsulant haec e *Med.* et *Ask.* quorum negligens silentium *Gronovio* persuasit, ut pro subpositiis ferrentur. Mea multum dissidet sententia: namque luxa et hians erit oratio, ea si auferantur; vetant praeterea *mssti*, in quibus *Passionei Cardinalis* codex, par *Mediceo*. *Hectorem* autem natu et virtute *Alexandro* fuisse priorem, qui *Homerum* novit, obliviscetur nunquam; neque latuit eruditissimo viro, cupide nimis, quod in mores abierat, *Schedis Florentinis* faventi. WESS.

28. ὅπως πανωλεθρίῃ etc.) Deo minus indignam opinionem suam *Herodotus* opposuit sententiae *Poëtae* veterrimi, qui cecinerat τὰ Κύπρια ἔπη, quemque supra (c. 117.) *Homerum* esse negabat. Istius *Poëtae* *Iupiter*, ut terram incolarum onere praegravatam levaret, ἐν πυκναῖς πραπίδεσσιν Σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων παμβατόρα γαῖαν, ῥίπισις πολέμου μεγάλην ἔρην Ἰλιακοῖο: in *Schol. ad Hom. Iliad. A'. 5.* Hanc et alibi sententiam sequutus est *Euripides* et in *Helena* vs. 39 seq. Quae habet *Euripidea* similis argumenti *Strabo* IV. p. 279. A. [p. 183. D. ed. Cas.] suspicor e derpedito dramate repetita. *Euripidis* studiosissimo *Chrysippo* Philosopho non displicuit ista ratio, cuius e lib. III. de Diis verba quaedam exhibet *Plutarchus* T. II. p. 1049. B.

Homines Iupiter iste tanti facietat, quanti Appii illius caeci filia, quae, Gellio teste Noct. Att. X. 6. *utinam, inquit, reviviscat frater, aliamque classem in Siciliam ducat, atque istam multitudinem perditum eat, quae me male nunt miseram convexavit.* VALCK.

CAP. CXXI. 5. πῦρτι καὶ εἰκοσι πύχτων) Hoc malui, non ignarus poetarum usu, sed metri ob leges, εἰκοσι celebrari. Recurret II. 130. 134. 175. invitis Codicum tabulis. At hoc perquam leve. Protei regis successor [qui Rampsinitus Nostro] Diodoro Remphis I. 62. audit; Rhamses, si Marshami valeat opinio, Tacito Ann. II. 60. Verum quae de Rhamse Tacitus et eius per Africam Asiamque expeditionibus et ablatis inde manubiis, in Rampsinitum non quadrant, in *Seostrim* optime, quem quoque in Rhamse latere, *Henr. Valesius* et *Iac. Perizonius* Orig. Aegypt. c. XVII. p. 348. coniecerunt. Duo autem illa Rhampsiniti simulacra et scriptoris orationem Gronov. praeclare illustravit. WESS. — At, quod ad illustranda duo illa simulacra spectet, nihil equidem in Gronovii Notis reperio, nisi quae de codicis Medicei scriptura monuit, quem ille secutus est, et nos cum illo et cum *Wesselingio*. Tum vero de formula πρὸς βορίῳ monet, potuisse perinde πρὸς βορίῳ scribi, quemadmodum mox πρὸς νότον in accus. casu legitur. Sed amat nempe *Herodotus* variare orationis structuram. conf. ad I. 202, 16. notata, p. 204. Iam quod ad rem pertinet: qui a septemtrione stabat colossus, is meridiem (puto) spectabat, eoque aestas salutabatur; qui a meridie stabat, is septemtrionem spectabat, adeoque hyems vocabatur: non vice versa, ut a nonnullis video accipi. S.

11. τῶν ὕστερον ἐπιτραφέντων) Videlicet τὴν ἀρχὴν αὐτὸ σκῆπτρον, sicuti III. 142. Etsi autem egregii hoc in verbo *mssti* sint *Med. Ask. et Pass.* maiore in laude forent, si ἐπιτραφέντων obtulissent, quemadmodum I. 7. Adsolet enim *Noster*, popularium suorum adsuetudine, in passivis hunc modulum, quamquam sono asperiores, praefere. Lege *Eustath.* in *Homer.* p. 519, 41. [*Iliad.* p. 393. med. ed. Bas.] WESS. — Recte quidem ἐπιτραφέντες ἔχον τὴν ἀρχὴν scribitur I. 7, 11. a praes. ἐπιτρέπω. Recte vero item h. l. ἐπιτραφέντων (i. q. ἐπιγενομένων) a verbo ἐπιτρέπω, quo usus est *Noster*, haud admodum dissimili notione I. 123, 6. et IV. 3, 2. S.

16. τῶν λίθων -- ἓνα ἐξαίρετον, sive ἐξαίρετόν) Hinc corrigi fortasse poterit Charax apud Schol. Aristoph. ad Nub. vs. 508. ubi Agamedes et Trophonius in Elide ταμειῶν χρυσοῦ κατεσκεύασαν Αὐγεία, ᾧ καταλείψαντες ἄρμον λίθου: scripserat-ne ἐν ᾧ καταλείψαντες ἀνάρμοστον λίθον, νυκτὸς εἰσιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων? ut ἀνάρμοστον dixerit lapidem non coagmentatum, τὸν ἐξαίρετον ἰσθίως Herodoti, vel εὐεξαίρετον. In eadem historia Pausan. IX. p. 785. ἐποίησαν ἐνταῦθα τῶν λίθων εἶναι ἓνα σφῆσιν ἀφαίρειν κατὰ τὸ ἐκτός. Quae narrantur apud utrumque simillima sunt in universum fabulae Herodoteae de thesauro Rhapsiniti; qui, Diodoro Ῥέμφις dictus, ob opes sordide coacervatas εὐ βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἀγαθὸς audiebat. Ex Herodoto videntur a Graeculo quodam repetita atque in Agameden Trophoniumque translata, e quo sua hauserint Charax et Pausanias. Hi nihil habent, quo paulo post τὰ μέτρα illustrentur: instrumenta filiis pater probabiliter dedit, quibus lapis sic potuerit ceteris interponi, ut coagmentatus videretur; qualia dici potuerunt ἄρμοστρα. Quod scribit Herod. [l. 38.] πάγας --- περὶ τὰ ἀγγεῖα --- στήσαι, Characis Daedalus, qui in Elide degebat exul (αὐτὸς τε legerim, pro ἔκτοσι) παγίδας ἔστησεν. Pausaniae Hyrieus ἔστησεν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων πάγας. Furum alterum Herod. τῇ πάγῃ scribit ἐνέχεσθαι: Agameden Pausaniae ὁ δεσμὸς κατεῖχε. Characis παγίσι περιπισθὼν Ἀγαμέδνης ἀναίρεται. Clar. Ernesti reponit αἰρεῖται. Tandem ob eandem, quam tradit Herodotus, rationem apud Pausaniam et Characem furto proximus illaqueati fratris caput amputat. VALCK.

25. δοῦναι τὰ μέτρα αὐτοῦ) In Miscell. Lipsiens. Vol. VII. p. 640. convertuntur τὰ μέτρα in τὰ τεκμήρια sive indicia et lapidis notas. Non arbitror, necesse fuisse. Callidus et furax senex exemtilis lapidis indolem, situmque liberis exposuit, tum, ne errarent, quae eius mensura, et qui termini. Ita μέτρα θαλάσσης in Oraculo I. 47. et passim alia. WESS. — Puto consulto τὰ μέτρα scripsisse Herodotum; scilicet *mensuras*, non solum ipsius lapidis mensuram, sed mensuram distantiarum ab imo aedificio et ab utroque latere. S.

[35. κεκλιμένου) Herodoti stylo convenientius fuerit κεκλεισμένου, quod probati praeferunt codices. Cf. ad I. 186, 13. S.]

38. πάγας προστάξει ἐργάσασθαι) Simili in narratione Pau-

sanias IX. 37. p. 784. ἴσταν οὖν ὑπὲρ τῶν ἀγγέλων - - πάγας. Sic enim tono mutato oportebat, et bene Kühnius. Ipsa vero illa de Agamede et Trophonio fabella adeo Herodoteis respondet, ut eius struendae ansam praeuisse videantur. Certe *Pausanias*, ut saepe adsuevit, *Nostri* dictionem expressit. Adde Schol. in *Comici* Nub. 508. WESS.

45. ὅπως μὴ αὐτὸς - - προσαπολίσσει) Hoc melius. Solet ὅπως et ὅπως ita instrui, quamquam correctoribus saepe aliud placuit, sicuti paullo inferius; et c. 120. Habet, quae hoc adfirmant, *Rich. Dawes* Miscell. p. 228. WESS. — Bene et h. l. προσαπολίσσει, et dein l. 61. ὅπως - - κομισί, in futuro indicativi, quia subiunctivus futuro tempore caret, sive illud simile habet indicativo. Recte vero item c. 120, 29. ὅπως - - ποιήτωσι in aoristo. S.

47. τῷ δὲ δόξαι) τῷ δὲ δόξαν *Arch.* non inprobum. Inferius c. 148. δόξαν δὲ σφι, et frequenter apud alios. *Euripides* Suppl. 129. ἰδίᾳ δοῦντάν σοι τόδι: et *Heraclid.* vs. 187. WESS. — At, δόξαν si legeres, abesse debebat consequens καὶ particula. S.

53. ἀπορεύμενον δὲ μιν, τὰδε ποιῆσαι) Errarunt librarii *Arch.* et *Vind.*, *Vallamque* in praecipitia egerunt. Nam quod *Vind.* edit, id mihi hic fuisse olim ἀπορεύμενον δὲ μιν τὰδε, τὰδε etc. innuit: repetitum enim vocabulum, ut subprimeretur alterum, occasionem dare potuit. Sane *Euripideum* ἠπέρημαι τὰδε, ab *Henr. Stephano* productum adsimile est. Vide eius *Thes.* T. III. p. 169. WESS.

64. χαλεπῶς ἐλαμβάνετο ἡ μήτηρ) Tot scriptis obniti non sum ausus, tantoque minus quod λαμβάνεσθαι reprehendendi notionem haud recuset. Ut nihil tamen dissimulem, paene adcedo *Abbati Geinozio*, verba omnia ἡ μήτηρ τοῦ περιμέντος παιδὸς ex glossa derivanti. Posuit paullo ante τὸν περιμέντα παῖδα. Cui bono haec iteratio? Turbatur praeterea insiticiis ordo et structura sermonis, filium spectantis: tum autem ὡς χαλεπῶς ἐλαμβάνετο passiva erit potestate, cum acerbius acciperetur. Verum, omnibus contra euntibus membranarum, haec tango magis, quam adsevero. WESS. — Nec subiecti orationis in proximo membro mutatio turbare nos debet, nec verborum quorundam paullo ante positum repetitio: nihil in his inest quod a stylo *Nostri* abhorreat. Tum χαλεπῶς λαμβάνεσθαι τινὸς proprie est du-

ro modo aliquemprehendere et tenere, i. e. aspere premere, acriter instare, pressim urgere. S.

70. ποδεῶνας αὐτὸν λύνει ἀπαμμέγους) Inprudenter Ionicam speciem ultimo detraxerunt Med. et Pass. Vide I. 199. IV. 98., quae Gronovii tamen acumen flectere haud valuerunt. Ποδεῶνας ἀσκήων Valla verterat pedes. Sunt hic, et in oraculo quod regi Aegeo quondam redditum traditur, utrium petioli sive prominulae partes: δ τοῦ ἀσκού προίχει, Scholia in Euripid. Medeam vs. 679. explicant. At haec occupavit eruditissimus Paull. Leopardus Emend. VII. 13. WESS.

82. ἐπιδόῦναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκήων ἔνα) Bene memini ἀνάξια σφειῶν αὐτῶν I. 73.; hic locus aliam seriem postulat. Προαγαγίσθαι in ea schedarum discordia potius habetur. Παυσανίας IX. 5. κατελθὼν δὲ ἐς διαφορὰν προήχθη: et c. 8. προήχθησάν ποτε ὑπὸ μέθης ἐς ὕβριν, saepeque alias. Iunge Vit. Homeri c. 21. Post pauca [l. 87.] Aldinum καὶ ἐπιδ. αὐτοῖσι καὶ ἄλλον τῶν ἀσκήων, satis utique protectum nunc, haud spreui. Idem, Aldum tamen praetereuntes, viri doctissimi Corn. de Pauw, Reiskius et Abreschius coniectando divinabant. WESS.

92. τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ etc.) Sic ἐπὶ λύμῃ, contumeliae caussa III. 14. et Sophocl. Elect. 1201. Similem ignominiam legatis Davidis inposuit Ammonitarum regulus Chanun, belloque occasionem dedit, II. Samuel. 10, 4. Durat in hanc aetatem apud Arabes et Turcas contumeliosum poenae et iniuriae genus, quo aut barba vellitur aut ex parte raditur. De Arabibus testem fero Abulpharaium Hist. Dynast. IX. p. 186.; Turcarum consuetudines exponit Ism. Bullialdus ad Hist. Byz. Ducae c. 15. WESS.

99. κατῆσαι ἐπ' οἰκήματος) Hic et cap. 126. errantem Valam corrigit L. Bos Obs. Crit. c. 2. vid. Anim. in Ammon. p. 177. Saepenumero peccarunt interpretes in hac voce, velut in Charmide Platonis T. II. p. 163. v. Isaei Or. V. p. 58, 15. ubi καθῆστο ἐν οἰκήματι et ἀπὸ τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται redduntur ab interprete p. 457. domi mansit, et ē domo discessit: in Dionis Chrys. Or. XL. p. 494. c. et Or. VII. p. 127. d. paulo ante facta mentio fuerat οἰκημάτων ἱεραγῶν: ut μικρῶν οἰκημάτων ap. Athen. V. p. 220. d. οἶκημα πορρικόν dixit interpres Ezech. xvi. 24. In Origene contr. Cels.

I. p. 50. scribendum puto, ἀπὸ οἰκῆματος αὐτὸν μετήγαγεν, deleta voce nihili ἵσταν, nata ε-στῆγους vel ῥήγους, quam vocem adscripserant e lib. III. pag. 152: locum tentarunt Boherellus, Menag. et Davisius. Recentioribus τὸ οἶκμα passim ῥήγος dicitur vel στῆγος. De puero cuius esset interrogatus Diogenes, acerbo lusu Τρυάρης ἴφν. Laërt. VI. 61. VALCK.

Ibid. κατὰ τὴν ἐκ' οἰκῆματος) Ex Vallae Latinis domi: oportuerat in lupanari, ut cap. 126. ubi par eiusdem lapsus, notatus a Io. Taylor ad Marm. Sandvicense pag. 59. et pridem a Th. Galeo. Censui autem Aldinum atque aliorum τὴν sufficere, neque accessionis incremento ex Med. indigere. WESS. — Conf. ad II. 86, 1. notata. S.

108. ἀπεταμόντα ἐν τῷ ὤμῳ τὴν χεῖρα) Postulant hunc ordinem scripti Codd.; χεῖρ pro brachio ponitur, ab humero in extimos digitos porrecto, sicuti apud Homerum et brevi post. Amplius est, neque alienum tamen, de Scytharum crudelibus victimis τῶν - - ἀνδρῶν τοὺς διζυοὺς ὤμους πάντας ἀπεταμόντας σὺν τῇσι χερσὶ ex lib. IV. 62. WESS.

109. ὡς τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα) Non recuso eam hic formulam, alibi fortasse. Aristoph. Plut. 242. ἦν δ' ὡς παραπλήγ' ἀνθρώπων εἰσελθὼν τύχῃ: Ioseph. Antiq. XVIII. 8, 4. Iudaei εἰσίσχιν ὡς τὸν Περσῶνιον: et Alciphron I. 28. cum Bergleri observatis. Iam quod Gronov. ad II. 115. εἰσελθόντα δι' εἰς τοῦ βασ. τὴν θυγατέρα eo nomine proscribit, quod eo nihil magis obscenum videatur, laudare non possum. Adeo-ne sui oblitus Polybii fuit, qui XV. 24. [XV. 26, 1. nostrae ed.] εἰς τοὺτους εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως. Apollodori II. 4, 3. de Perseo, εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλεῖα, et S. Lucae Actor. xvi. 40. εἰσῆλθεν εἰς τὴν Λυδίαν, de Paulo Apostolo et Sila? Lege adnotationes ad illa Lucae Cl. Alberti. WESS. — Gronovianum ὡς cum aliis etiam Borh. tenuit: et pulcre quidem novi, amare hoc Atticos scriptores. Ego vero εἰς revocare eo minus dubitavi, quod nusquam alibi citra controversiam ὡς pro εἰς vel πρὸς usurpatum Nostro meminisse reperire, licet subinde codex unus et alter istam praeferat particulam, ut I. 116, 3. II. 135, 26. 147, 16. III. 140, 5. S.

CAP. CXXII. 3. τὰ μὲν νικᾶν αὐτὴν) Haec et vicina, ingeniose tractata, in Iosephi Pharaonem accommodare tentat iuvenis eruditus Dan. Szathmari, in Dissertat.

Franequerae nuper divulgata de Pharaonibus; alē cum Cerere ludere, eamque vincere, vel ab illa vinci, nihil aliud esse iudicans, *quam Cererem almam et fautricem, vel vicissim inimicam experiri.* VALCK.

4. καὶ μιν πάλιν ἀπικέσθαι) Cum scripserit in praegressis τὸν βασιλῆα ζῶν καταβῆναι κάτω, quidni recipimus ex Msstis πάλιν ἄνω ἀπικέσθαι? Mihi, ne redeat, inpedimento *Athenaeus* est, vocem negligens: tacent etiam schedae aliae. Quae vero post nonnulla [l. 9.] in Codd. οὐ μὲν εἶγε sive εἴτε, διὰ ταῦτα ὄγρ. mediis neglectis, specimen sunt aberrantium ob iteratas easdem voces librariorum, neque morari Virum Cl. debuerant. WESS.

13. ἐς ἱρὸν Δήμητρος) Mox denuo τὸ ἱρὸν τῆς Δήμητρος, quod cupidum non retrahet, quo minus ex *Vind.* et *Arch.* ἐς Δήμητρος recipiat. Specta laetitiam *Gronovii* ob *Medic.* ἐς Ἀμφιάρεω VIII. 134. et hoc *Comici* *Thesmoph.* 231, ἐς τὸ τῶν Σεμνῶν θιῶν. Alia sciens praetereo. Id ex *St. Bergleri* indicio opportunum est: in *Darsania*, Indiae urbe, mulieres stamen vestis in iugali extendere, detexere et desecare uno die: *Dionysius* in *Bassaricis*, Ἐνθάδε πέπλα γυναῖκες Αὐτῆμαρ προκόωσιν, ἐφ' ἱστοπέδων τανύουσαι Αὐτῆμαρ δ' ἐτάμοντο, καὶ αὐτῆμαρ ἐρύσαντο: sic postrema, in *Steph.* *Δαρσάνια* manca, explevit *Falkenburgius* ad *Nonnum* eleganter: aliter *Salmasius* in *Capitolini* *Pertinac.* c. 8. WESS.

CAP. CXXIII. 6. ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι) Eodem *Aegyptios* honore *Clemens Alex.* mactat *Strom.* VII. pag. 752. *Ciceronem* si audimus, *Pherecydes Syrius* primum dixit animos esse hominum sempiternos, *Disput. Tuscul.* I. 16. quo de philosopho plane diversa, uti *Ciceroni* adscripsit *Davisius*, litteris *Tatianus* prodidit *Orat.* ad Graec. cap. 41. Et nunc certe eius oratio illud praefert. Ego vero non dubito de transpositis, amanuensium errore, *Tatiani* verbis. Scripserat de *Pythagora*, Εὐφορβος γεγενῆσθαι φησιν, τοῦ Φερεκύδους δόγματος κληρονόμος ἐστί· ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῆς ψυχῆς διαβάλλει τὴν ἀθανασίαν. Liquida res est ex c. 5. ubi *Pythagorae* Φερεκύδους sive *Pherecydis* τὴν περὶ τὸ δόγμα κληρονομίαν contribuit, nusquam *Aristoteli*, ne quidem apud alios. Atque haec *Tatiani* caussa. WESS.

11. τὴν περιήλυσιν δὲ αὐτῇ etc.) Optime *Mssti* et *Gronovius.* *Περιήλυσιν* Edd. exprimere apta est nugae *Iudaeorum* recen-

tioris aevi, plus quam poëticas, *תחבולות* sive *animarum rotationes* perque *cavernas volutationes* apud *Buxtorfium* Lex. Thalm. p. 439. et *Windetum* de Vita Functorum Statu Sect. V. p. 80. quae nihil ad Graecos et Aegyptios, quod equidem sciam. Notabilius *Ask. περιήλυσιν* praebebit specimen, siquidem apud *Stobaeum* idem semet reperisse et *περικύκλυσιν* esse posse, *Is. Vossius* ad libri sui marginem monuit. Non sane *κύκλυσιν*, *ανακύκλυσιν*, *κύκλιν* in *animarum* ista transmigratione spernebant. Mihi tamen *Stobaei* amatori et *Herodoteorum* investigatori, locus ille latet. De codicis *Ask.* scriba adseverare possum, *περιήλυσιν* voluisse, *κ* et *η* saepius conmutante. Recte autem *Noster* Aegyptiorum et Graecorum, eiusdem opinionis popularium, sententiam explanavit, nuper ab amico et discipulo *Ger. Guilab Oosten de Bruyn* V. Cl. Dissert. de Philosoph. Gentil. Doctrina Morali p. 104. egregie explicitam adsertamque. Id porro admonitione non eget, ex Graecis *Pherecydem* et *Pythagoram* a *Nostro* spectari potissimum, architectos in ea gente *μετεμψυχώσις*. Conf. *Nemesium* de Nat. Homin. c. 3. p. 82. Edit. Oxon. WESS.

CAP. CXXIV. [4. ἐ; πᾶσαν κακότητα ἐλάσαι) Potest ἐλάσαι, ut fecere interpretes, intransitive accipi, ut idem fere valeat ac ἐλθεῖν cap. 126, 1. atque ita κακότης *pravitas, nequitia*, intelligi debet. Possis vero etiam active accipere, supplendo σφείας vel τὴν Αἴγυπτον, *ducere, praecipitare*: tuncque κακότητα et h. l. et cap. 128, 5. et κακοῦσθαι c. 133, 13. perinde et *pravitatem* interpretari possis, coll. c. 133, 8. et *calamitatem*, coll. c. 129, 4. S.]

5. πρῶτα μὲν σφείας θυσίων ἀπέρχαι) Quod olim legebatur *θυσίων τούτων*, merito displicuit. Cl. *Reiskius* *σασίων* sufficit, *Abreschius* *θυσίων*. Ego schedis iubentibus induxi. Fortasse variatum in vocibus fuit, his *θυσίων*, illis *τούτων*, videlicet *ἱερῶν*, edentibus. Similes *διπτογραφίαι* passim se produnt. Ceterum in regum successionem *Diodorus* l. 63. in alia abit, et hunc *Cheopem* adpellat *Chemmin* sive *Chem-bim*. WESS. — *τούτων* mendosam fuisse suspicor sinceræ vocis *θυσίων* scriptionem; quae contextu debuerat expelli, altera recepta. *Mycerinus* postea dieitur cap. 129. τὰ τε ἱερὰ ἀνοίξαι, καὶ τὸν λεῶν - - ἀνίσταται πρὸς ἔργα τε καὶ θυσίας. VALCK.

16. τῆς μὲν γὰρ μήκος εἰσι etc.) Hoc verius arbitror. Superius cap. 41. περίμετρος δὲ αὐτῆς εἰσι σχοῖνοι ἐννέα: et I. 163. ἡ περίοδος οὐκ ὀλίγοι στάδιοι εἰσι: tum I. 93. IV. 85. etc. Omnia autem haec viam, qua lapides clivum versus trahebantur, signant. Bene memini, Diodorum aggeris eius vestigia I. 64. nulla agnoscere, et Io. Gravium opinionis consortem habere, *Pyramidograph.* p. 119. sed et hunc manifesti erroris et negligentiae nuper culpam sustinuisse, in pactam a Fr. L. Norden *Itin. Aegypt.* p. 95., de Pyramidibus multa sollerter commentato. At ea quaestio huc unice non pertinet. WESS.

19. ταύτη δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτια γενέσθαι) Aggeri sive viae: namque ad Pyramidem qui referunt, longe a vero deflectunt. Quae his apta et nexa sunt, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου etc. in Laurentii Latinis turbata mire sunt: dederat, *Illic decem annos fuisse etiam consumptos in subterraneis conclavibus in colle, supra quem Pyramides stant.* Sed purgari ista poterunt, modo cetera bene habeant. Rem paucis lustramus: docetur extremo cap. 125. multum temporis in caedendis lapidibus, multum in trahendis fuisse contritum: praeterea καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ὄρυγμα ἐργάζοντο οὐκ ὀλίγον χρόνον, sive cavernas subterraneas haud eriguum temporis spatium abstulisse. Consequens inde est, ut decem anni struendo aggeri sint impensi. Iam τὰ ἐπὶ τοῦ λόφου opera indicant, eius clivi solo et superficiei admota, ut tantae molis Pyramides solidius fundarentur et haerent: ad hoc, τὰ ὑπὸ γῆν οἰκήματα cavernae sive conclavia sunt, destinata regis Cheopis conditorio, c. 127. Quae quidem si veritati, ut mihi persuadeo, respondeant, manca haec narratio et defecta videtur. Deest temporis intervallum, quod molitiones illae desiderabant. Id vero sine msstorum praesidio quis finire ausit? Scriptor ipse his machinationibus οὐκ ὀλίγον χρόνον, constitutorum annorum forte ignarus, contribuit. Atque haec mihi satis sunt liquida. Malo nunc, quid aliis in mentem venerit, interponere. *Corn. de Pauw* coniecit, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς - - - τοῦ Νείλου ἰσαγαγόν, ἔτια οὐκ ὀλίγα. Sic orationem belle decurrere, et genitivos καὶ τῶν ἐπὶ etc. καὶ τῶν ὑπὸ etc. conmode, uti superius, δέκα μὲν ἔτια τῆς ὁδοῦ, procedere. Io. Iac. Reiskii coniectura est: ταύτη δὲ δὴ
Herodot. T. V. Z

τὰ δέκα ἔτη γινέσθαι, χωρὶς τῆς ἀναβιβάσεως τῶν λίθων ἐπὶ τὸν λόφον - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν etc. *Ibi, in via paranda, consumptos esse decem annos, absque opera lapides in illum clivum - - - attollendi, et absque structuris subterraneis. Equidem, ut adparuit, animi pendeo. In partes eundi si quae necessitas adsit, malletm minore molimine, πᾶσι καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν, et eam quidem in sententiam, quae superius posita fuit. Statim τὰ ἐπιτελεῖτο δῆκας Cl. Pauw, cui non adstipulor. WESS.*

20. τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου) Sed ἐπὶ τοῦ λόφου stabant ipsae pyramides, in quarum maximam anni sunt insumpti viginti. Nullus etiam nexus apparet inter ista et τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων. Scribi potuit ab Herodoto: τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, ἐπ' οὗ ἰστάσι αἱ πυραμίδες, οἰκημάτων: et ad ista, τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, adiaci τῶν ὑπὸ γῆν e sequentibus, ubi de Chephrenis agens Pyramide c. 127. οὔτε, inquit, ἔπιστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, οὔτε ἐκ τοῦ Νείλου διώρυξ ἦκει ἐς αὐτήν. VALCK. — Substitutā, praecedentibus mastis, τὴν particulā [L. 19.] in locum vulgatae olim δὲ, omnis evanuit difficultas, qua premebatur hic locus. Quod vero consentientem librorum scripturam ταύτην cum Reizio in ταύτης mutavi; videri id quidem necessarium potuerat ob praecedens τῆς οἰκῆς, quae refertur hoc pronomen: atque etiam haud raro a librariis terminationes α et η temere cum ας et ης permutatas novimus. conf. Var. Lect. II. 16, 9. III. 80, 11. Sed potuit etiam Scriptor, post interpositam parenthesin, mutare superiorem orationis structuram, et eādem nunc uti constructione (paullo etiam commodiore) qua mox dein utitur, ubi ait, τῇ δὲ πυραμίδι etc. Quare suam in sedem repositum dandi casum ταύτην velim. S.

[25. καὶ ἕως ἴσον. Si vera haec est scriptura, Herodotum, aequalem statuentem pyramidis huius altitudinem latitudini laterum baseos, plurimum sefellit opinio. Mensura enim altitudinis perpendicularis, accuratissime haud ita pridem inita, reperta est 448 pedum, 2 pollicum; latitudo vero baseos pedum 728, teste Grobert, in *Description des Pyramides de Gizeh*, pag. 57. et 65. S.]

CAP. CXXV. 3. κρώσσας) Aldus et scripti Codd. hunc in modum: Homero et Grammaticis κρώσσας. [Sic vero et nostri codices Herodotei.] Fuerint-ne scalae mura-

les, in urbium expugnationibus muris adponi solitae, apud poetam, magna rixa est. Vide *Hesychium* in voce, *Tzetzen* ad *Lycophron*. vs. 291. p. 38. et *Eustath.* in *Iliad.* p. 903. [p. 863. ed. Bas.] Hic sunt Pyramidum quaedam eminentiae, graduum formam repraesentantes, sive ἀναβαθμοί, quod H. Stephani non fugit sollertiam, *Thes. T. IV.* pag. 1500. Mox [l. 5.] χαμᾶσιν iustissimum est. *Moeris*: χαμᾶσιν Ἀττικῶς, χαμᾶσιν Ἑλληνικῶς: ubi doctē vir praeclarus, nuper tristi fato, florente aetate, raptus, *Io. Piersonus* pag. 409., in *Plutarchi Quaest. Gr.* p. 296. E. χαμᾶσιν ad eam etiam normam refingens. *WESS.*

[4. ἤνεον τοὺς ἐπιλοίπους λίθους) In altum tollebant reliquos lapides; scilicet politos illos lapides, quibus universa pyramidis superficies ita oblecta erat, ut gradus, quos modo dicebat Herodotus, non amplius conspicerentur, sed ut quaeque pyramidis facies unum continuum atque laeve planum inclinatum referret. Caeterum de toto hoc mirabili monumentorum genere utilia multa, quae vel ad illustranda vel ad confirmanda ea quae ab *Herodoto* memorantur valent, diligentissimus *Larcher* ex doctorum Itineratorum, *Pococke*, *Shaw*, *Norden*, *Savary*, aliorumque commentariis collegit; cum quibus interim, dum *Magnae Descriptionis Aegypti*, *Napoleonis* auspiciis edicoeptae, ea pars publici iuris fuerit facta quae hoc argumentum tractabit, conferri merentur *Abd-Allatif*, in opere supra iam a nobis laudato, *Relation de l'Egypte* cum *Notis Sylvestri de Sacy*, et quem paullo ante laudavi *Grobert*. Nobis in universa hac opera *Herodoto* dicata id maxime ac fere unice fuit propositum, ut, quid ille scripserit, quam diligentissime inquireremus, mentemque et sententiam scriptoris quanta maxima possemus fide interpretaremur. S.]

14. Ἐξεποιήθη δ' ὡς τὰ ἀνώτατα αὐτῆς) Dispicuerunt hoc ordine scripta *Corn. de Pauw*: maluit ἐξεποιήθη δ' ὡς τὰ ἐπὶ γαῖα, καὶ τὰ κατώτατα αὐτῆς πρώτον' μετὰ δὲ etc. non sine errore. Ἐκποιήθην nostri Scriptoris ac aliorum consuetudine perhibentur, quibus ornandis et absolvendis ultima manus inponitur. Primum itaque Pyramidis superiora, tum descēdentes reliqua perpoliverunt. Antea I. 164. τὸ μὲν δὲ τῶχος - - - ἐξεποιήθη. et II. 175. V. 62. *Dio Cass.* de *Statilio*

Tauro et eius amphitheatro lib. LI. pag. 527. καὶ ἐξποιήσε τοῖς ἰαντοῦ τίλσι. Philostrat. Heroic. XIX. 4. pag. 732. καὶ ὅπλα ἐξποιήσιν αὐτῷ. WESS.

18. ὅσα ἔς τε συρμαίν) Supra c. 88. συρμαίν, raphanorum succus ad ventrem purgandum: hic raphani sunt, Plinio Hist. Nat. XXXVI. 12. praeunte. Vide ad Diodori I. 64., et Herodotum ab eo expressum cognosces. Post nonnulla [I. 27.] ἄγον restitui, ut I. 70. atque alias: interpunxi praeterea levius; nam ἄλλον δὲ adhaeret τῷ, οὐκ ὄλγον χρόνον artissimo nexu, ut quisque videt. WESS.

[26. ἄλλον δὲ, ὡς ἐγὼ δοκίω, - - οὐκ ὄλγον χρόνον) Intelligo minus accurate haec me interpretatum esse, nec minus multum temporis; quum debuisssem, aliudque haud exiguum tempus. Dixerat cap. 124, 20. decem annos insumtos esse muniendae viae, transportandis lapidibus, et conficiendis aedificiis subterraneis: quare quaeri potest, cur nunc indefinite dicat tempus haud exiguum, et cur adiciat, ut equidem puto. Nempe significat sese existimare, insuper etiam rationem habendam esse temporis caedendis lapidibus in lapididinis insumti. S.]

CAP. CXXVI. 8. ἐν τοῖσι ἔργοις) Suspicio ἐν male repetitum e syllaba praecedenti, scribendumque: ὅπως αὖ. αὐτῇ. ἵνα λθόν τοῖσι ἔργοις δωρίσσο, pro εἰς τὰ ἔργα: quomodo loquitur etiam alibi. Nam neminem futurum puto, qui ἔργα nobis e quaestu mulieris voluerit interpretari? τω λαμπωρεῖν ἐν τοῖς ἔργοις [Diodor. I. 64.] eximie dicuntur, qui in pyramidibus exercebantur fabricandis. VALCK.

CAP. CXXVII. 4. Χερσῆνα) Diodoro [I. c.] Κερσῆν: addit, aliorum sententiā non fratrem, sed filium fuisse, nomine Χαβρύν, sive, ut mss̃i, Χαβρύν, Χαβρυέλν. Quae mihi scriptionis discrepantia, non longe ab Arch. et Vind. recedens, digna animadversione est. Utra verior et melior sit, dicere non possum, ut nec Perizonius valuit Origin. Aegypt. c. 14. p. 270. WESS.

9. ὥσπερ ἐς τὴν ἐπίρην, ἴλουσα etc.) His sanitas non constat. Id constat, canalem describi, per quem Nili aqua, interiores pyramidis magnae sive Cheopis cavernas influens, insulam, in qua regis eius sepulcrum, circumluebat ambituque suo efficiebat. Redibit fortasse suus verbis color, si punctione adhibita ac molli auxilio cor-

rigatur, μένουσα δι' οἰκοδομημένου αὐλῶνος ἔσω νῆσον περιβέει, fluens per structum canalem introrsum insulam circumfluit; cui favet emendationi Arch. et Valla; et c. 29. ἐν τῇ νήσῳ περιβέει ὁ Νεῖδος. Stat et hac a parte Reiskius. Alio usus est remedio Pavius, qui quidem μένουσα διοικοδομημένου δι' αὐλῶνος, νῆσον περιβέειν: ut posterius finem indicet, in quem canalis erat structus et aqua sub Pyramidem deducta: si quis malit tamen δι' οἰκοδομημένου αὐλ., huic obniti detrectat. Ego in supra depositis adquiesco. WESS. — Commode Strothius Aegyptiacor. P. I. p. 107. verba δι' οἰκοδομημένου --- Χίεπα parentheseosignis inclusit. Sed cum his etiam praecedentia, inde ab illis ταῦτα γὰρ ὦν, in parenthesi posita intelligi debebunt. S.

[11. λίθον Αἰθιοπικοῦ ποικίλου) Vide infra, ad c. 134, 3. S.]

12. τεσσαράκοντα πόδας ὑποβάς, τῆς ἐτέρας etc.) Participia ὑποδείμας et ὑποβάς carent suo verbo; quod quidem aderit, ubi οἰκοδόμησε formabitur ex οἰκοδομῆς cum H. Stephano: haerebit tamen labes quaedam et macula in τῆς ἐτέρας ταῦτο μέγας: namque haec Chephrenis pyramis haud aequabat magnitudinem alterius sive Cheopis, quod supra scripsit clarissime. Elui mihi menda posse videbatur olim, hoc modo: τεσσαρ. πόδας ὑποβάς τῆς ἐτέρας τὸ μέγας, ἔχομένην --- οἰκοδόμησε, xl. pedes infra alterius magnitudinem degressus, contiguam magnae Pyramidi extruxit. Nunc in dictionis genere adhaereo, vereorque, ut a lacuna locus sit immunis. Reiskius, mihi de omissione concors, τῆς ἐτέρας κατὰ τὸ μέγας ratione magnitudinis minorem altera faciens, malebat: Corn. de Pauw τεσσαρ. π. ὑποβάσαν τὴν ἐτέραν, ταῦτο μέγας, ἔχομένην --- οἰκοδόμησε, Pyramidem alteram, quadraginta pedibus depressiorem, ista magnitudine, extruxit etc. ταῦτο μέγας locutionem esse, genium Herodoti ex asse respirantem. Ego vero dubito, nec persequor cetera. WESS. — Οἰκοδόμησε, quod H. Stephanus iam commendaverat, adoptavi cum tribus post Wess. editoribus. Cur vero ὑποβάς aut in ὑπόβασιν cum Reizio, (cuius conf. Praefat. p. xvii.) aut cum Schaefero in ὑποβάσι mutaremus, nullam equidem caussam potui exputare. Si ὑποβάσαν dedissent libri nonnulli, perapte ὑποβάσαν τῆς ἐτέρας inferiorem, depressiorem alterā, significaret. Sed eadem notione ὑποβάς etiam (scil. rex) nullo incommodo dant libri

omnes, *xl. pedes de alterius pyramidis altitudine remisit, xl. pedibus infra alteram substitit.* Potuerat porro τὸ μέγεθος scribere Herodotus: sed eandem in sententiam paulo etiam significantius est τὸν μέγεθος, quod ad eandem (i. e. parrem) magnitudinem spectat, non nisi *xl. pedibus infra eam substitit.* Iam vero fortasse ne illud οἰκδομῆς quidem, quod et ipsum communi consensu exhibent codices, opus fuerat mutari. Nam, quod desideratur verbum, quo nominativi ὑποδείμας et ὑποβάς referantur, potest illud nullo incommodo e superiori oratione (l. 5 seq.) intelligi, nempe ποίησι. Praecessit quidem oratio infinita, τοῦτον -- πυραμίδα ποιῆσαι, cui ex legitimae structurae ratione nunc responderi debebant accusativi ὑποδείμαντα et ὑποβάντα: sed istiusmodi ἀνακολουθία, pluribus praesertim interiectis verbis, ab optimorum auctorum et maxime ab Herodoti stylo minime aliena est. Ista, quam exposui, ratione erudite commodissimeque locum hunc Strothius expedivit, Aegyptiac. P. I. pag. 107-109. Ad rem quod spectat, licet in aestimanda per se altitudine prioris pyramidis (si ita scripsit uti cap. 124, 25. vulgo legitur) plurimum erraverit Herodotus, tamen in conferenda inter se utriusque altitudine non multum a vero abest. Dimensio diligentissime nuper instituta docuit, nonnisi quinquaginta fere pedibus depressiorem esse altera. conf. Grobert l. c. pag. 94. S.

CAP. CXXVIII. [6. τὰς πυραμίδας καλῶσι ποιμένος Φιλιτρίωνος) De scriptura vide *Var. Lect.* De re confer *Zoëgam*, de Obeliscis p. 389. et, qui eum laudat, *Heeren* in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 576. et seqq. S.]

CAP. CXXIX. 3. τὸν λεῶν τετρυμένον) Scripsit lib. I. 22. καὶ τὸν λεῶν τετρυῖσθαι ἐς τὸ ἴσχατον κακοῦ, et hic cur inprobemus? Produxit *Mattaire* ex *Dionysii* Ant. Rom. I. p. 75, 16. τὸν λεῶν, quo de ibi *Sylburgius*. *Τετρυγμένον* *Arch.* originem habet ex τρύχω, nec altero (etsi *G. Corinthus*); in quo vitiose τετρυγμένον, idem legerit) praestantius est. [Vide *Gregor.* *Dialect. ion.* §. 140. cum *Koenii* et *Schaeferi* Notis in nupera editione.] In *Polybio* τετρυγμένον saepius, sed contra *Codd.*, uti *Boecleri* excerpta ostendunt. *Appianus* simili passim in luto haeret, quemadmodum et alii. Diversa poetarum consuetudo, metri legibus parens, hinc

τετρυμμένα γούνατα Apoll. Rh. I. 1174. [Ut Brunckius Apollonio, sic nos Polybio et Appiano veram restituimus scripturam.] An vero τετρυμμένη κυφορίαίς mulier in Oeconomicis Hieroclis ap. Stobaeum Serm. LXXXIII. p. 491. fuerit τετρυμμένη, disputari poterit; certe τετρυμμένος τε ἐν κυνηγεσίῳ καὶ πολέμοις in Excerpt. Nic. Damasceni pag. 425. ab omni innovandi periculo liber manet. WESS.

9. τῷ ἐπιμεμφομένῳ ἐκ τῆς δίκης) Ob latam sententiam, vel, post iudicium. [Sic ἐκ τούτου frequenter, non modo post hoc, sed et ob hoc; quod gallice dicimus en conséquence de cela.] Adscripserat Abreschius ὡς δὲ ἐκ τῆς θυσιῆς ἐγένετο lib. I. 50., nonnihil discrepans. Diodorus Mycerinum I. 64. solitum ait κατὰ χρηματισμοῦς in iure dicundo magnam vim pecuniae insumere, δίδοντα δωρεὰς τῶν ἐπικικῶν τοῖς δοκούσιν ἐν ταῖς κρήσιν μὴ κατὰ τρόπον ἀπαλλάττειν, Herodoti sermonem commentans. WESS.

CAP. CXXX. 3. ἐν οἰκῇματι ἡσκημένῳ) Recurrit παστάς ἡσκημένη στύλοισι II. 169. et Παρίῳ λίθῳ ἡσκημένα III. 57. Abydenus ap. Euseb. Praepar. Eu. IX. 41. τὰ τε βασιλῆα δένδροις ἡσκησι. Quae ornandi vim verbo insinuant, sicuti et Cl. Reitzio observata ad Luciani Deam Syr. cap. 31. Vide nunc hoc Philonis Iud. de suae gentis pontifice, Leg. ad Cai. p. 1033. D. ὁπότε ἀσκηθεῖν τῇ ἱερᾷ στολῇ, et mirare consilium Th. Mangey, ἐνσκευασθεῖν reponentis. Idem tamen Iudaeus p. 1003. B. de insano Imp. Caio, ὁπότε ἀσκοῖτο εἰς Διοσκοφούς, et καὶ νεβρίσιν εἰς Διόνυσον ἡσκεῖτο: ubi cautior vir doctus et merito. Aeschylus Pers. vs. 182. ἡ μὲν πέπλοισι Περσικαῖς ἡσκημένη. Sed desino. WESS.

CAP. CXXXI. 4. ἡ παῖς ἀπήγατο ὑπὸ ἄχρεος) Obtinuerunt haec locum in famosa nostrae aetatis lite περὶ τοῦ ἀπαγγεῖσθαι. Iac. Gronovius illis aciem instruxit in Defensione Exercitatus de Pernicie Iudae p. 62.; contra acriter venit Iac. Perizonius Diss. de Morte Iudae c. 9. p. 74. Amavi utrumque V. Cl. ob eximias ingenii et eruditionis dotes; rixa ipsa, etiamnum iuveni, visa fuit modum excessisse. Gronovium laudo, eius hic iteratione abstinentem. WESS.

CAP. CXXXII. 7. ἐπειὶν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι etc.) Fortasse Osiris est. Plutarchus Is. et Osir. cap. 39. καὶ βῶν διόχρυσον ἱματίῳ μέλανι περιβάλλοντες ἐπὶ πένθει τοῦ θεοῦ δεικνύου-

σι. — — — ἐν ᾧ ἑσπέραις ἡμέραις ἐξῆς: differunt ea in paucis, nec tamen aliena videntur. Convenit optime tabula, bovem hanc repraesentans, a Io. Pricaco ad Apuleii Apolog. pag. 148. primum publicata, et Herodoteis bono consilio, ut spectaculo foret, a Gronovio adposita. WESS. — De formula τύπτεσθαι τινα vide II. 42, 27. et 61, 5. ibique not. De deo quem nominare nefas ducit, conf. II. 170, 1. S.

CAP. CXXXIII. 5. πίμψαι — — — τῷ θεῷ) Deo? verum, quod meminī, Dei nullius fuit in urbe Buto μαντήιον. Praeterea valde videbatur insolens, ὀνιδισμα ἀντιμειφόμενον. Si Dei cuiuspiam, Apollinis ex gr. cuius in ea urbe templum fuit, oraculum designaretur, scriberem: τῷ θεῷ ὀνιδισσάντι μειφόμενον. Nunc censerem potius corrigendum: πίμψαι ἐς τὸ μαντήιον τῇ θεῷ ὀνιδισσῇ μειφόμενον. Dea erat Latona Graecis dicta, Apollinis Isidis filii nutrix, cuius maxime omnium nobilitatum erat in urbe Buto oraculum: τόγε μάλιστα ἐν τιμῇ ἄγονται πάντων τῶν μαντήϊων, Ἀποῦς ἐν Βουτοῖ πόλι ἱερί: Herod. II. cap. 83. Misiae cap. 152. Psammitichus dicitur legatos ἐς Βουτοῦν πόλιν ἐς τὸ χρηστήριον τῆς Ἀποῦς, ἐνθα δὲ Αἰγυπτίοισι ἱερί μαντήϊον ἀψευδέστατον. De Dea eiusque oraculo Iablonskius egit Panthei lib. III. c. 4. Hunc Herodoti locum respicit Aelianus Var. Hist. II. 41. VALCK. — Scripserit fortasse Herodotus τῇ θεῷ: sed potuit etiam masculino uti genere, quum in eadem urbe Buto etiam magnum fuerit Apollinis templum, (conf. c. 155, 8. et 156, 8.) in quo et ipso oracula edita fuisse videntur. Vocab. ὀνιδισμα cur sollicitetur, nulla caussa subest: etiam Croeso libuit τῷ θεῷ ὀνιδισσαι, I. 90, 16. S.

10. ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δεύτερα etc.) In his nihil considero. μαντήϊα reticuit et intellecta voluit: geminum superius est, εἰλεῖν οἱ μαντήϊον ἐκ Βουτοῦς πόλεως. Cl. tamen Reiskio blanditur, ἐκ δὲ τοῦ, χρηστήρια αὐτῷ etc. ex eo inde tempore, venisse illi secunda Oracula. Post pauca, [l. 16.] retineri et per editiones propagari ὡς κατακεκριμένον ἤδη οἱ τούτων potuisse demirarer, nisi et mssti praeberent: quorum quidem lapsus ut pravus est, ita turpior in tot editis. Spectavit autem insanientem Mycerini sapientiam Libanius in Vitae suae Historia p. 20. v. ignaro et propterea errante Morello: adtigit et Aelianus Var. II. 41. WESS.

20. ἐνηβητήρια) In Leidensi Cod. Gregorii de Dialecticis, ut Herodotea, prostant ista: ἵνα πυνθ. εἶναι τῆς ἐνηβητήρια ἐπιτ. Scripserat Grammaticus, et, ut equidem puto, Herodotus, ἵνα πυνθάνοντο εἶναι γῆς ἐνηβητήρια ἐπιτηδεύοντα: in quacunque parte regionis secessus intelligeret esse iucundissimos. ἵνα γῆς, οὐ γῆς, et similia frequentat inprimis Sophocles. Herod. I. 213. ἵνα ἦν κακοῦ. Soph. Ai. 386. ἦν εἰ κακοῦ. Duo sufficient Herodoti loca, quae ad hunc locum apte respondeant: lib. I. c. 98. Deiaci aedificia exstruxerunt, ἵνα αὐτοὶ ὄρασι τῆς χώρας, qua destinarat regionis parte. Lib. II. c. 172. quam fieri curarat Amasis statuam, ἵδρυσαι τῆς πόλιος ὅκου ἦν ἐπιτηδεύοντων. Herodotea negligentius descripsit Athen. X. p. 438. B. Ἐνηβητήρια Grammatici reddunt ἐνενοσχτήρια. Parum distant quae Diodorus Sic. vocat κωθωνιστήρια lib. V. c. 19. in quibus ἐκωθονίζοντο, quod legitur in Graecis Esther III. 15. Binis etiam in locis ἐμβιωτήριον praebet Diodorus T. I. p. 345, 59. et T. II. p. 518, 59. Sunt Ἐνηβητήρια loca πρὸς ἀνέσις καὶ ἀπόλαυσιν εὐ πεφυκέντα. In notis ad Excerpta e Dione Cocc. H. Valesius p. 96, 97. interpretatur amoena diversoria et secessus. Apud Aelian. de N. A. XI. c. x. p. 617. in urbe Memphi Apidi dicuntur esse τὰ φίλα ἥθη καὶ τριβαὶ κεχαρισμένοι καὶ ἐνηβητήρια. VALCK. — Ἐνηβητήρια, loca voluptaria, apud Salustium Bel. Catilin. c. xi. et Plautum Poenul. III. 2, 25. ἐμπαθεῖς τόποι in Gregorii Nysseni Epist. de Itin. Hierosolym. p. 10. Ἐβητήρια Plutarcho et Athenaeo, quorum verbis lucem vir eruditissimus Pet. Faber Agonist. III. 27. p. 345. adpersit. WESS.

CAP. CXXXIV. 2. εἴκοσι ποδῶν καταδίουσαν). Haec altitudinem an latitudinem Pyramidis designent, in quaestione est. τῷ δὲ μεγέθει λειπόμενον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προσηρημένων de ea scribit Diodorus I. 62. controversiam non dirimens. At Plinius Hist. Nat. XXXVI. 12. Tertia minor quidem praedictis, sed multo spectatior, Aethiopicis lapidibus, assurgit cccclxii. pedibus inter angulos; quibus utique ampliore, quam Herodotus, singulis lateribus latitudinem tribuit. Hinc πεντακοσίων ποδῶν hic fuisse olim arbitrantur; numeris, ut equidem opinor, multo quam oportebat, auctioribus. Cum tamen superiore πολλὸν haec fuerit ἰλάσσων, si ad altitudinem referas, xx. pedes nimis quam pauci erunt. Lege Io. Gravii Pyramidograph. p. 112. etc.

WESS. — Difficultatem, qua premi videbatur hic locus, non magis *Larcherus*, quam qui eum praecesserunt docti viri, potuit expedire. Postquam enim graeca verba his gallicis reddidit, *elle est beaucoup plus petite que celle de son père, ayant vingt pieds de moins, et chacun de ses côtés trois pléthres de large*; monuit in Notis, viginti quidem pedes illos haud dubie ad altitudinem spectare, quoniam *latitudinis* mox separatim mentionem faciat scriptor; manifeste autem corruptum esse hunc numerum, quoniam, si viginti tantum pedibus haec pyramis minor fuisset altera, profecto eam Herodotus non dixisset *multo minorem*. Memorabili vero exemplo hic locus est, quo moneamur quam minuta res quantum interdum habeat momentum. Una lineola, unum leve incisum alieno loco positum, hasce citavit turbas: abiecto commate, quod post *καταδίοισαν* in omnibus ad hunc diem editionibus (mirum dictu!) interpositum erat, omnia nunc plana sunt, omnia recte se habent. Altitudinem huius pyramidis non definit scriptor: multo minorem ait esse *paternā*, quum illius *latus* quodque in basi nonnisi tria plethra dentis viginti pedibus (i. e. 280 pedes) metiatur. Atque haec mensura exactissime congruit cum ea quae ab eodem, quem iam saepius laudavi, *Grobert* reperta est. Vide librum citatum, p. 95 seq. aut, si magis in promptu est, *Langlès* in *Notes et Eclaircissemens sur le Voyage de Norden*, p. 288. S.

[3. λίθου δὲ ἐς τὸ ἥμισυ Αἰθιοπικοῦ) Nigrum fuisse lapidem et pretiosum dicunt Diod. Sic I. 64. itemque Strab. XVII. p. 808. ed. Cas., adiiciens valde esse durum, ut ex eo mortaria conficiantur: quare etiam cultros ex hoc lapide confectos memorat Noster, II. 86, 15. In Cheopis pyramide primum ordinem ex Aethiopico lapide variegato substructum vidimus c. 127, 11. Ac videtur lapis etiam huic pyramidi Mycerini adhibitus variegatus fuisse aut versicolor, nempe nigro colore in rubrum vergente aut rubris maculis distinctus, ac fortasse de illo Syenitae genere, quem *pyropocilon* olim vocatum fuisse *Plinius* refert, XVI. VIII. 13. Conf. omnino *Abd-Allatif*, p. 173. ibique *Sylv. de Sacy*. p. 214 seq. Quare nulla caussa fuit, cur hunc lapidem, de quo hic agitur, ab illo qui cap. 127. memoratur, diversum *Larcherus* statueret. De eodem lapide cf. *Wess.* ad c. 176, 6. S.]

[8. *ταλάντων χιλιάδες ἀναρίθμητοι*) Licet enim multo minor duabus aliis, multo tamen haec pyramis erat spectatior et ob lapidis e longinquo advecti praestantiam duritiemque multo maioribus impensis exstructa, consentientibus *Strabone* et *Diodoro* locis cit. et *Plinio*, XXXVI. XII. 17. S.]

12. τῶν τὰς -- λιπόντων, ἢν 'Ροδώπιδος) Nihil his inesse, quod offendant, videtur: et tamen esse, codicum discors scriptura declarat: alii *πυραμίδας* -- *λιπομένων* ἢν 'Ροδ. fortasse voluerunt agente usu, ut *καταλιπίσθαι*, ἀπολιπίσθαι et *λιπίσθαι* c. 147. atque alibi saepius; alii *λεπόντων*, *λειπομένη* ἢν 'Ροδ. posterior erat *Rhodopis*; pari structura, quae in *Diodori* proxime descriptis verbis, atque in Euripideis *Orest.* vs. 1085. ἡ που λέλειπται τῶν ἱμῶν βουλευμάτων. At tum, quod scripti mordicus retinent, ὅστις in exilium ire debebit. Atque hoc admonuisse satis est. [Vide *Var. Lect.*] Ecce aliud. *Herodotus* disputatione circumspecta meretriculae *Rhodopidi* pyramidis aedificationem aufert: antiquum rumorem amplectuntur *Diodorus*, *Strabo*, *Plinius*; commentarii certe inserunt. Hoc amplius, *Rhodopidem Aelian.* Var. XIII. 35. elocat regi *Psammeticho*, qui *Anaside*, cuius aetate feminam floruisse *Noster* adseverat, annis ferme quinquaginta prior est. Unde erroris aut *Herodotus* aut *Aelianus* culpa tenetur: neque ille ea liberabitur, si duas fuisse *Rhodopides* statueris, easque ab *Herodoto*, *Strabone* et *Plinio* confusas: alteram proprie sic dictam, ex meretrice uxorem *Psammetichi*, et sepultam in *Pyramide*; alteram *Aesopi* conservam, et *Charaxi*, fratris *Sapphus*, amicam, quae tempore *Amasidis* floruerit. Haec *Celeb. Iac. Perizonius* ad stabiliendam *Aeliani* fidem; quae, si negentur, incertissimae coniecturae, etsi olim alia fui opinione, locum obtinebunt. *Aelianus* fabellam ex *Strabone* XVII. p. 1162. [p. 808. Cas.] aut aliunde, hausit. *Geographus* regis nomen tacitum habet; de suo *Aelianus* *Psammetichi* titulum inpingit. *Herodotus* duas *Rhodopides* non novit, et *Amasidis* *Aesopi* illam contubernalem tempore viguisse distincte adfirmat. Utrū credemus? WESS.

14. τοῦ Ἡφαιστοπόλεως) Adhaerescunt ad virile hoc nomen doctissimi viri. *G. Cuperus* Obs. IV. 4. p. 58. haec se capere negat; nisi dicatur, latere hic nomen patris; vel urbem eo nomine in *Samo* fuisse; vel *Iadmonem*, ori-

gine Samium, Hephaestopoli in Aegypto habitasse, scribique debere τοῦ ἐκ Ἡφαιστοπόλεως. Gronovii similes sunt fluctuationes ad *Artiani* Ἀναβασ. III. 5. p. 109. quibus vehementer offensus *Corn. de Pauw* correctum voluit τοῦ Ἡφαιστοπέλου, nova voce, sed, ut censet, perélegante, quae *Vulcani ministrum* denotet, et *Iadmonis patrem*, vel *fabrum ferrarium insignem*, vel *Vulcani potius sacerdotem* fuisse doceat. Mihi, ut absolvam verbo, inventum non placet. In propriis Graecorum nominibus mira multa: Σώπεις est in Epigramm. XVIII. *Callimachi*, Ἀμφίπολιν habet *maarmor a Buherio* editum, feminam Νικόπολιν dabit aliud, et numus Abderitarum Ἀναξίπολιν: neque ignoti Ἀγχιπόλεις et Κρατητίπολεις sunt. Quae Ἡφαιστοπόλιν abunde defendunt. Confer *Comitis Cayl. Recueil d'Antiquit.* T. II. p. 265. WESS.

15. Ἰάδμωνος ἱγίνετο) Apud *Demosthen.* p. 729, 30. [p. 1352. ed. Reisk.] Νείαρχ Νικαρίτης ἦν. Pseudolus *Plauti* II. 3, 24. Quia *lenonis me esse dixi*: alibi dicitur *Amphitryonis Sosia*; ut *Phereclis servulus Lydus*, *Andocidi* Ἀνδῶς ὁ Φερεκλίου, p. 3. 24. *Lysias* p. 256. ἱγίνετο ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικουκλίου καὶ Ἀντικλίου: recte cepit ista *Marklandus* vir cl. sed nomen Εὐμάρης genuinum esse vel *Theocritus* monstrabit *Eid.* V. 10. et 73. τὴν Στρυμονιδάου Θραῦτταν *Aristoph.* Ἀχ. 272. Quod mox legitur, [l. 17 seq.] δὲ βούλοιο ποινὴν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελίσθαι, *Plutarchus* interpretatur T. II. p. 557. Α. τὸν βουλόμενον ὑπὲρ Αἰσώπου δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν: ubi tandem etiam *Samius* venisse dicitur Ἰάδμων (vulgatur Ἰδμων:) γένει μὲν οὐδὲν Αἰσώπου προσήκων, ἀπόγονος δὲ τῶν περιμένων αὐτὸν ἐν Σάμῳ γεγονώς. VALCK.

CAP. CXXXV. 5. τῆς μουσικοῦ) *Fulvii Ursini* ad *Carm. illustrium Feminar.* p. 23. μελοποιουῦ fallenti memoriae debetur. *Sappho μουσικοῦς*, quemadmodum *Pindarus* in *Orat.* p. 25. *Dionis Chrysost.* et *Hipponax Theocrito Anthol.* III. p. 392. [Analect. Brunck. T. I. p. 382.] Quod *Athenaeus* autem [lib. XIII. c. 69. p. 596.] ignorantiae labem *Herodoto* adfricat, *Charaxique amicam*, non *Rhodopin*, sed *Doricen* sive *Dorichen* vero nomine fuisse contendit, id sibi habeat. Nosse debuerat, non *Doriches* tantum, sed et *Rhodopidis* cognomine meretriculam fuisse celebrem ex *Strabone* XVII. p. 1162. A. WESS.

7. Ῥοδῶπιν) Ῥοδῶπιος vicina paene videntur postulare: μεγάλα -- ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος, opes magnas, ut Rhodopidis scilicet. Aelian. de Nat. An. IV. 54. παῖδα ὠραῖον, ὡς ἂν Αἰγύπτιον. Cicero de Senect. c. 4. multae etiam, ut in homine Romano; litterae. Notissimum illud, satis exercitatum in dicendo, ut Thebanum scilicet, sumsit Nepos a Thucydide, qui de Brasida p. 287, 56. ἦν οὐδὲ ἀδύνατος, ὡς Λακεδαιμόνιος, εἰπεῖν. VALCK.

Ibid. ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιν) Lipsiae in Miscellan. addebatur κατὰ Ῥοδ. εἶναι. Amplecterer, si verba correctionem requirerent, ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος. Credo, vim et elegantiae cultum, ut saepe alias, proprio inesse nomini: Magna, scriptor inquit, sibi bona quaesivit, ut Rhodopis esse potuerit, populi videlicet prostibulum et vilis conditionis. Ceteroqui ex praemissis κτήσασθαι advocari non inconmode poterit. Rectius [l. 8.] οὐκ ὥς γε, dissecta priore voce, maluit Reiskius. Postulat enim sententia et probat Cod. Cl. Askew. WESS. — Commodum utique Ῥοδῶπιος: sed nec inconmode teneri vulgatum potuit, adeoque debuit. ὡς ἂν Ῥοδῶπιν εἶναι, ἐκτίσατο μεγάλα χρήματα: ut quae Rhodopis esset, magnas pecunias fecit. Caeterum confer Nostrum II. 8, 16. IV. 81, 4. IV. 99, 21. S.

19. ἐν τῇ Ναυκρατί ἐπαφροδίτοι -- ἱταῖραι) Hoc de numero quatuor scortilla in Archiae Epigrammate Veneri donaria dedicant, interque alia

Ἄλκιες ἄγλαα δῶρα, γαμοστόλε, σοὶ τὰδε, Κύπρι,
ᾠπασαν, αἰγιαλῶν Ναυκρατίδος ναῖται.

Integrum dabit L. Küsterus ad Suid. voc. Κερκύραλον: [et Brunck. Analect. T. II. p. 92 seq.] vulgavit et Reiskius Anthol. Cephalae p. 25. quaedam inmutans, quae non mutari fuerat potius. Naucratis ripae Nili ad cubabat, florens commercii et scortorum celebritate, ut Corinthus, Puteoli, et plures ex littoralibus urbibus. Quid in acta patrarent, si Cicero lib. V. in Verrem c. 25. tacuisset, ex Aegyptiorum et Syrorum Maiumis cognosci potuerat. Archidices memoria durat in Athen. et Aelian. Var. XIII. 68. WESS.

24. ἦσσαν -- περιεσχήμεντος) Archidice minus altera fuit famosa. Hinc petita vox Ionica Περιεσχήμεντος redditur ab Hesychio περιβόητος, περιάλλητος: sic pro περίπολητος fuit emendatum in Animadv. ad Ammon. p. 65. Reperiuntur et περι-

Φημος et περιχόμενος. Cyclici οἱ περιχήμενοι in Philone Byblio Euseb. Praep. p. 39. d. Apud Etymol. legitur: Δημοδόλῃτος; περιβέντος. [Cognata significatione ἑλλισχος dixit Noster l. 153. 9.] Permutantur apud Herodotum locutiones ἀπινέσθαι ἐς λίτχην et ἐς λόγους. Rarius illud lib. IV. c. 4. ὡς προλελεσχηνημένων αὐτῷ ἀποστάσιος πῆρι. VALCK.

26. ὡς Μιτυλήνην) Sic dedit e misto Gronov. quod si vel in aliis etiam Codicibus inveniretur, probandum tamen foret ἐς Μιτυλήνην, quia nunquam a veteribus ὡς iungitur quarto casui in talibus, nisi ubi πρὸς locum invenit. In his nonnunquam a librariis, sed multo frequentius ab hominibus eruditis fuit peccatum, quos in tantilla re nominari necesse non est. Norma scribendi Thucydides lib. IV. c. 79. ἀφίκετο ὡς Περδίκκην καὶ ἐς τὴν Χαλκιδικὴν. Idem pag. 148, 48. [P] ἐς τὴν Ἀσίαν ὡς βασιλέα. p. 554, 92. [VIII. 31.] ἀπέπλευσαν ἐς Φωκαίαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστυέχον. p. 527, 36. [VIII. 39.] ναῦς ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον πίμπειν. p. 553, 37. [VIII. 81.] Paulo exercitatio facile sentiet, in his similibusque voculas ὡς et ἐς non posse transponi. Eadem in omnibus obtinet scriptoribus Atticis veteribus, quin et in Atticistis accuratioribus, ratio; e quibus priorum simillima, etiam in quibus utrumque reperiretur, plurima possent expromi. Ceterum ex hac non magni momenti observatione multa veterum loca corrigi poterunt; nam librariorum delictis recta ratio praeferenda est. VALCK. — De Herodoti usu conf. quae ad c. 121, 109. monuimus. S.

Ibid. ἀπινέσσει ἐς Μιτυλήνην) Suum scriptor recepit: neque enim ἐπὶ ἀψόχου veteres, sive regionum urbiumque nominibus, ὡς adstruebant. Thom. M. ἀπαξ ἐπὶ ἀψόχου uno in Thucydide invenit, et loco adhucdum controverso. Egerunt hac de structura docte T. Hemsterh. Miscell. Observ. Vol. V. tom. 3. p. 56. et Valcken. ad Euripid. Phoeniss. p. 475. Mox κατικερόμηντί μιν [l. 27.] ambigue dicitur. Potest Charaxum, potest Rhodopin indicare; hanc Sappho, ὡς πολλὰ τοῦ Χαρᾶξου νοσφισαμένην, multa Charaxi intervertentem et furatam, si fides Athenaeo, taxavit inusta nota. Nec puto fratrem probavit, in casses meretriculae demersum. Vide Ampl. Cuperi Observ. IV. 4. WESS.

CAP. CXXXVI. 5. εὖ γεγλυμμένους) Laurentius

figuras insculptas, ἐγγεγλυμμένους, sicuti Arch. et Vind. Haesito in electione. Vulgatum videtur perconmodum et singularius: Vallae scriptoris patrocinatur consuetudo, qua II. 124. καὶ ζῶων ἐγγεγλυμμένων: talis quoque c. 138. αἵμασιν ἐγγεγλυμμένη τύποισι: tum τύπων ἐγγεγλυμμένων πλείοι, c. 148. Libera itaque optio est. In sequentibus vertendis Valla aberraverat, in viam ab H. Stephano comiter revocatus. WESS. — Olim pingebatur ἐγγεγλυμμ. Inde deflexum est εἰς γεγλυμμ. S.

[11. ἀπάσης κρατεῖν τῆς --- θήκης) θήκη hic idem fere valet ac οἰκημα θηκαῖον, II. 86, 31. Nam in una θήκη pluribus cadaveribus locus erat. conf. III. 16, 28 seq. Mox hoc cap. h. 15. pro θήκη ponitur τάφος. S.]

16. τὸν ἑωυτοῦ ἀπογενόμενον) In Codd. fortasse reperietur, τὸν ἐ. ἀπογενομένων, prouti Vallam in suo legisse Latina manifestant: ac ne alium quidem ex se ipso progenitorum sepulturae mandare. Quae prostant in Ed. Gronov. commodum vix admittunt sensum. Ex se ipso progeniti, vereor ut Graece dici possint οἱ ἑωυτοῦ ἀπογενόμενοι. Praeterea fato functi Herodoto quoque dicuntur aliquoties ἀπογενόμενοι: qua significandi virtute hic illud videtur capiendum. Qui patris cadaver, quod pignori opposuerat, expuncto debito non redemerat, hunc legislator etiam ipsum sepultura censuerat indignum, nolueratque ut suos ipse liberos fato functos isto dignaretur honore, μήτε ἄλλον μηδένα τῶν ἑωυτοῦ ἀπογενόμενον θάψαι: sic scribendum arbitror: neque alium quemquam suorum fato functum. De his tacet legem commemorans Diodorus [I. 93.] T. I. p. 104, 93. In talibus ἀπογενέσθαι idem est ac ἀποβιῶναι vel ἀποθανεῖν, ter quaterve adhibitum Herodoto: vid. Clar. Alberti ad Hesych. in Ἀπογενόμενοι. Hoc sensu mea quidem sententia debuerat illud in Attica lege accipi apud Demosth. contr. Macart. p. 608, 88. [p. 1069, 10. ed. Reisk.] τοὺς δ' ἀπογινόμενους ἐν τοῖς δήμοις ὡς ἂν μηδεὶς ἀναμῆται: quorum in pagis mortuorum nemo cadavera tollat. Quamque legem ad Leges de Sepultura referre debuerat, eam, quia forte legebatur aliis interiecta, retulit ad Φονικοὺς νόμους S. Petitus in LL. Att. p. 624. Latine vertens, si quis in aliquo populo caesus sit. Alciphroni p. 80. mecum restituit A. Heringa: ἐπειδὴ Κρίτων αὐτῷ ὁ γενήσας ἀπείχετο. VALCK.

Ibid. τῶν ἰωῦ τοῦ ἀπογεγόμενον) Non exputo, cur *Aldi* et *Camerarii* hanc scripturam mutatum icrint, tutam codicum auctoritate. Ἀπογεγόμενος hoc non est loco progenitus, sed fato functus, uti II. 85. IV. 4. et apud *Thucydidem*, monitore Schol. ad *Demosthen.* Or. de Cherson. p. 59. Quod legem adtinet, de qua agitur, ea et in *Diodori* I. 92. Quanto vero humanius Imp. Iustinianus edixit, nulli esse licentiam corpora defunctorum debiti gratia detinere, aut impedimentum facere eorum sepulturae, Novell. CXV. 5. Porro, [l. 21.] κατονότῃς Gronovii praefert editio; in adnotatione κατωνότῃς esse ait in optimo codice; forsitan errore operarum. Nam *Passion.* et *Ask.* prius edunt, a quo alienus non sum. Κατόνοτο τὸν Ἀμασιν Αἰγύπτῳ inferius c. 172. *Vallae*, vertentis compares, lapsum redarguit *H. Stephanus* in Prolegom. Edit. secundae, ut mirer valde *Corn. de Pauw* κατωνότῃς, ex latinis istis formantem. WESS.

21. Μὴ με κατονότῃς πρὸς τ.) Ex diversis hanc sinceram puto lectionem. Quando primum interpretabatur *Valla*, ne me caeteris pyramidibus compares; non ille quidem aliud hic verbum legit, sed minus dextre praegnantem phrasin intellexit, significantem: ne me sic vilipendas, ut unam censeas ceterarum; sive, ignominiosa cum ceteris pyramidibus instituta comparatione. Ionicum ἐνότασθαι, κατονότασθαι, (*Herod.* II. 172.) notabat ἐφαυλίτῃαι et καταμίμψασθαι. Quid sit in proximis [l. 24.] ὑποτύπτειν, monuit vir summus [*Hemsterhusius*] in nota L. Küsteri ad *Aristoph.* Av. vs. 1145. VALCK. — Conf. Not. ad. III. 130, 19. S.

CAP. CXXXVII. 1. ἢ Ἀνύσιος πόλις) Hinc νομός. Ἀνύσιος c. 166. verum contra tabules. Non praeteriit urbem *Stephanus Byzant.* estque eius longe antiquior memoria in his *Esaiae* c. xxx. 4. וְיָגִיעוּ חֲנַנְס וּמִלְאֲכִיו חָנַס et legati eius *Chanes* (h. e. *Anysin*) adtigerint. Vocis apud Hebraeos pronuntiatio differt, urbs eadem. Nam quae *Iunius* et alii de *Daphnis Pelusiis*, sive *Taphnes*, minime congruunt. Tetigit verbo *Thom. Pinedo* ad *Ethnicographum*, uberius vero et distinctius *Celeb. Camp. Vitringa*, Comment. in eum Vatem p. 168. T. II. Reges *Asychin* et *Anysin* non novit *Diodorus*, *Bocchorin* ante *Sabacum Aegypti* inponens, I. 65. WESS.

15. καὶ ἱερίων ταπσομένων) *Levi* opera παρσομένων, uti φα-

ctum seia, refingi posset. Quo vero successu? *πάσσειν*, ἐμ-
πάσσειν de inspersis, ornatus etiam caussa, non refugit
 usus. In urbibus, *altius eductis*, neutrum novi. Facit *Codd.*
 tamen discordia ambiguum, sit-ne *τασσομένων* an *γενομένων*
 genuinum: alterutrum sane [haud dubie posterius] ex
 glossa venit. Quae sequuntur, a Cl. Gronovio bene consti-
 tuta et docte explanata sunt. [Vide *Var. Lect.*] De *Bubasti*,
 quae Graecorum *Ἀρτεμις* sive *Diana*, nihil addo. Repetit
Herodotus c. 156. quod hic professus fuit, et explicat co-
 piose *Iablonskius* *Panth. Aegypt. III. 3.* Hoc adcedat, pla-
 cuisse mihi olim [l. 19.] *ἦδον ἢ δ' ἰδέσθαι*, blanditumque
Abreschio: movebar *Nostri* verbis *III. 160.* εἰ δὲ ἑμὶν ἦδον ἢ
 τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν. Qui in vulgato adquiescunt;
 auxilium ex *Car. Daubuz* de *Testim. Christi* apud *Ioseph.*
lib. II. 12. inpetrabunt. *WESS.* — *ἦδον* cum *Aldo* tenent
 edd. omnes, nec aliud e mssis citatur. In *F.* desideratur
 quidem iota subscriptum vel adscriptum, sed habet ille
 tamen *ἦδον* circumflexo accentu. Intelligendum *ἦδον* ἰδέ-
 σθαι οὐδὲν μᾶλλον ἀξιαπήγητον. *S.*

19. *ἦδον ἢ δ' ἰδέσθαι*) Hic si *Codices* vulgatis concinunt,
 paulo tamen superius [l. 16.] dabunt, ut autumo, *πολλῶν*:
 qua in re tantilla *Codicum* non exspectassem consensum.
 Quicquid huius fuerit, *Herodotum* scripsisse suspicor *ἦδιον*
δ' ἰδέσθαι οὐδὲν τοῦτον μᾶλλον, alibi suo more scribentem *ἄμει-
 νον* μᾶλλον, μᾶλλον ὀλβιώτερος, et αἰρετώτερα μᾶλλον. *ἠδίου* μᾶλ-
 λον *Chrysippus* dixit apud *Athen. IX. p. 373. A.* *ἦδιον* - -
μᾶλλον forsitan *Isocrates* in *Aeginet. p. 393. D.* ἐκ ποίας ἀν-
 οίκιας ἴδιον υἱὸν εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον,
 ἢ ταύτης: in quibus, mutata tantum pronuntiatione, *ἦδιον*
 corripo pro *ἴδιον*: nam *ἴδιον υἱὸν* - - εἰσποιηθέντα quis tan-
 dem dixerit? Comparativis iunctae vocis μᾶλλον pleonas-
 mum exemplis adfirmarunt *H. Stephanus*, *St. Berglerus*,
F. L. Abreschius, aliique. *VALCK.* — Nil opus fuisse
 sollicitare vulgatum, paullo ante vidimus. *S.*

CAP. CXXXVIII. [10. *ἔσοπτόν ἐστι.* Sic recte iam
H. Steph. in *ed. 1.* posuerat: dein vero rursus mendosum
ἔσοπτόν ἐστι habet *ed. 2.* Caeterum, quid sit quod dicat
 Scriptor, quoniam exaltatum fuerit solum urbi, in tem-
 plo autem media in urbe sito nihil fuerit mutatum, id-
Herodot. T. V.

circo magis undique conspicuum factum esse templum, fateor mihi non liquere. S.]

18. *ὅρις δ' ἐς Ἑρμῆς ἱερὸν*) Rediit expulsa praepositio. Qui eiecit, [Gronovius] pulcre noverat, non haec ad τὰ δῖνδρα pertinere: retulit ad viam, quae Mercurii templum ferret; [id est, ut ille putabat, in qua via erat Mercurii fanum:] per utique incommode, cum totus aggeris tractus et tenor ad Mercurii aedem ducat. De decoro, quod obtenditur, id vero nihil est: sufficit, Herodoto eum verborum ordinem adrisisse. Non memoro Codd. scriptos, neque usum dictionis. Virgilianum, *Hinc via, Tartarei quae fert Acherontis ad umbras* Aen. VI. 295. omnes norunt. Dedit Gronovius ex Nostri copiis nonnulla, [ex II. 122, 13. tum, quae huc minus spectant, ex I. 10, 12. I. 120, 12. IX. 33, 13.] facile, si res postularet, ex Polybio, Diodoro, et Pausania in primis adaugenda. Conf. doctos viros in *Act. Apost. c. xii, 10.* WESS.

CAP. CXXXIX. 1. *τίλος δὲ τῆς αἰ.*) Τὴν ἀπαλλαγὴν forte dicere potuisset ἀπαλλαγῆς τίλος, ut mors dicitur θανάτου τίλος; caedes, θόνου τίλος. Paulo post, [l. 5.] ubi in somnio Rex dicitur iussus τοὺς ἱέρεις μέσους διατάμειν, (Conf. Diodor. T. I. p. 75. ult.) neque illud, nec διατάμειν, sed διατάμνειν legit Gregorius de Dial. Ion. mstus: [§. 67.] Τὸ τίμνειν, Τάμνειν λέγουσιν. Ἡρόδοτος ἐν β', τοὺς ἱέρεις - - μέσους διατάμνειν. Ionice, ut τάμνειν, scribebatur στραφειν et τράπειν. Sed Dorica sunt, ut puto, τράφειν et τράχιν: hoc rarius, et Grammaticis tantum observatum. VALCK.

5. *μέσους διατάμειν*) Adiungit Diodorus καὶ διὰ μέσων αὐτῶν διελθεῖν μετὰ θεραπείας, et per medios sectos cum administris transire, I. 65. cuiusmodi triste sectionis exemplum in Pythii filium natu maiorem Xerxes representasse legitur Musae VII. 39. Ceterum Oracula, quae Aethiopes consulebant, signavit supra c. 29. WESS.

CAP. CXL. [3. *νῆσον χώτας σποδῶ τε καὶ γῆ*) Cineres, puto, coenosae humo mixti, aptius culturae solum erant reddituri. Ac nescio an hoc consilio diligenter collectos cineres certis in aedium cameris adservare soliti sint Aegyptii. conf. c. 100. extr. S.]

7 seqq. *ἔτι ἐπὶ πλείῳ ἢ ἑπτακόσια - - Ἀμυσταίου*) Omne hoc comma ineptae tautologiae, ex inperiti hominis glos-

æmate ortae, damnat Iac. Perizonius vir clar. Orig. Aegypt. cap. xi. pag. 202. Nollem factum. Fluunt ex abundantiore Scriptoris sermone; suntque frequentes huiusmodi iterationes, uti bene observavit Iac. Gronovius. Quod addit autem, cetera Perizonii se tangere dedignari, ἄριστον ἄμεινον. Viam ille ostenderat ad turpem errorem huic loco adimendum, non sane cum dedecore spernendam. Rem vide. Dicit Herodotus, insulam, Anysis tempore in paludibus aggestam, septingentis atque amplius annis frustra ab insecutis regibus ad Amyrtæum usque fuisse quaesitam. Amyrtæus, quod Thucydidis I. 110. testimonio novimus; eas in paludes, quum Persis Longimanus Artaxerxes imperaret et Herodotus floreret, secessit: ab utroque ad Achazi aut Hiskiae, Principum Iudaeorum, ævum, in quod Anysis et Sabaco incurrunt, intervallum est annorum paullo plus trecentorum. Hinc, ut Chronologiae ratio constaret, Perizonius ἔτι πλεον ἢ τριακῶσια, trecentis et amplius annis, coniectura plausibili. Mendam notae genuerunt numerorum, perperam pictae, quem ad modum Ampl. Bouherius, eiusdem coniecturae patronus, Diss. Herod. c. vii. p. 71. commonefecit praeclare. WESS. — Nempe, pro HHH olim temere [H]HH a librariis hic scriptum fuisse, Bouherius censuerat. Aliam rationem secutus Reizius, πεντακῶσια pro ἑπτακ. non modo legendum statuit, sed etiam recta in contextu ponere hunc numerum non dubitavit. Cuius rationem et in versione sua adoptans Larcherus, et in Chronologia Herodotea, quae Tomo VII. gallici Herodoti continetur, p. 108 seqq. uberius adstruens, auctorem huius inventi (ut multorum aliorum quae Reizio debentur) Borheckium celebrat; qui tamen diserte professus erat se Reizium ducem esse secutum. S.

CAP. CXLI. 3. τῶν μαχίμων) Nec satis apte congruunt ista cum παραχρησάμενον, neque phrasi ἐν ἀλογίᾳ ἔχειν: nam nihil huc facit locus lib. IV. c. 159. Scribi potuit τῷ μαχίμῳ, sive τὸ μάχιμον, ut corrigit Abreschius Dil. Thuc. p. 63. sive etiam τὸ τῶν μαχίμων, ut Reiskius, nempe γένος. Inter Aegyptiorum ἑπτὰ γένη, -- οἱ μὲν μάχιμοι κεκλεύεται, Herod. II. 163. Diodoro commemorantur τὸ μάχιμον ἔθνος, p. 106, 48. [I. 94.] et οἱ μάχιμοι καλούμενοι, p. 85, 1. [I. 73.] quocum loco desiderarem equidem in concordiam

posse redigi supra Diodoro narrata p. 53, 1. [voluerat p. 33, 1. scil. lib. I. c. 28.] Indorum collatâ, quam alibi tradit, πολυτίμη. Sed in Herodoteis mihi sane videtur insolens ἐν ἀλογίῃσι: horum vice si legeretur ἀλογίην, in vicinis quidpiam novari nihil esset necesse. Scribi certe commode potuit: τὸν ἀλογίην ἔχειν παραχρησάμενον τῶν μάχιμων Αἰγυπτίων. Sic Herod. IV. 150. ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου, oraculi nullam habuerunt rationem. Alibi scripsit ἐν ἀλογίᾳ τι ποιεῖσθαι: et II. 172. Amasin ἐν οὐδεμιᾷ μοίρῃ μεγάλην ἦγον. Apud alios, pro despiciatui habere, dicitur ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχειν, vel ἄγιν, vel τίθισθαι. Stobaei Tyrtaeus p. 353. imbellem Οὐτ' ἀν' μνηστειμν, οὐτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τίθειν: praeferrem τίθειμν: quod habet Plato de Legib. I. p. 629. A. II. p. 660. B. et hinc Iamblich. in Protrept. p. 112. A Stobaeo diversum exhibens animosum Tyrtaei carmen Lycurgus contr. Leocr. p. 162. de Lacedaemoniis vs. 25. [in Reiskii Or. Gr. Vol. IV. p. 212.] καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὐδὲνα λόγον ἔχοντες περὶ τούτου οὕτω σφύδρα ἱσπουδάκασιν. Scaliger et Io. Taylor περὶ τούτου recte corrigunt; vereor autem ut eruditissimi viri legerint alibi, περὶ τινὰ λόγον ἔχειν. Corrige, sodes: καίπερ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχοντες, περὶ τούτου etc. Ab his parum distat illud Euripidis Androm. vs. 209. τῇ δὲ Σκυῶν οὐδαμοῦ τίθης, vel τίθη. Scriptor non inelegans II. Macc. vii. 12. ἐν οὐδενὶ ἰρίθιτο. VALCK. — Τὸ μάχιμον τῶν Αἰγυπτίων legit Schneider in Lex. sub voce Παραχρησάμεναι: et accusativum τὸ μάχιμον ad verbum παραχρησ. refert, conferens hunc locum cum illo VIII. 20, 2. ubi παραχρησάμενοι τὸν χρησμὸν mox ab ipso Scriptore per οὐδὲν τοῖσι ἔπεισι χρεσάμενοι explicatur. Vulgatam h. l. scripturam communi consensu tenent libri omnes: ac fortasse ipse Herodotus, syntacticiis legibus non nimis religiose adstrictus, ἐν ἀλογίᾳ ἔχειν cum genitivo casu construxit, quum cognatam dictionem ἀλογίην ἔχειν in animo habuisset. S.

8. Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων) Iosephi codicem postremis caruisse, significarunt Palmerius, Marshamus, Vitringa: quam tamen rem dubiam relinquunt Iudaei scriptoris membranae. Quod si vere absentiam earum vocum animadvertit, Ἀραβίων στρατὸς, qui brevi sequetur, Iosephum quadamtenus iuvabit; nam et illi non ad censentur Assyrii. Sed praestat, quod res et schedae omnes adprobant,

defendere. Certe *Senacheribo* et *Arabum*, quibus trans Iordanem et in Petraea sedes, amplius numerus, et *Assyrii* dicto audientes fuerunt. Quod autem vir eruditus *Iosepho* Ant. X. 1, 1. *Senacheribum βασιλέα μέγαν* nominanti, adposuit, *Herodotum* eundem τὸν μέγαν Σαναχάριβον βασιλέα nuncupasse, secus habet. Mox [l. 10.] ἐς ἀπορίην ἀπειλημένον oportuerat. Vidimus *Arionem ἀπειληθέντα ἐς ἀπορίην* l. 24. et erunt deinceps alia. WESS. — Conf. VIII. 109, 8. et IX. 34, 13. Sed nimirum h. l. non modo cod. F. quem in *Var. Lect.* memoravi, verum etiam alii omnes et ed. *Wess.* eum superioribus edd. in ἀπειλημένον consentiebant. S.

20. ἐνταῦθα ἀπικομένους) *Corn. de Pauw ἀπικομένου*, aut ἀπικομένων, posita post ἀνθρώπους maiore σιγῇ. Prius etiam *Reiskius*. Nolo refragari: qui voluerit, patronum arcesset *Gronovium* II. 66. WESS. — Vide nostram *Var. Lect.* ad II. 66, 15. Nempe recte ibi *Gronovius* de nominativo participii pendente, ut aiunt Grammatici, sive absolute posito monuit, ubi aliàs genitivus absolutus locum habet: cuius ἀνακολουθίας exempla quidem etiam in *Notis* nostris ad I. 33, 1. p. 42. adposuimus. Simillima vero ratione hęc, ut in oratione infinita, loco nominativi participii accusativum absolute positum habemus; quemadmodum III. 99, 6. αὐτὸν τηκόμενον, pro eo quod ad legitimam syntaxeos normam αὐτοῦ τηκόμενου esse debebat. Mox ἀγοραίῳ ἀνθρώποι, circumforanea hominum turba, ut I. 93, 8. S.

21. ἐπικυθίντας νυκτὸς μῦς etc.) De muribus agrestibus quae prodebantur, tantopere *Polemonis* narrationi et grammaticorum apud *Eustathium* [ad Ἰλ. α. 39.] de Troadis incolis, mures venerantibus, ὅτι ταῖς νευραῖς τῶν πολεμίων διέτρωγον τόξων, congruunt, ut eodem fabulari fonte manasse diceres. Namque, aliam Assyriorum cladis causam et locum fuisse, ex *Esaiā*, qui ea vixit aetate, c. xxxvii, 36. exploratum habemus. Lege ibi, si vacat, *Camp. Vitrinae* Observationes. WESS.

24. γυμνῶν ὅπλων) *Mediceus*, et illi consentanei, si γυμνῶν καὶ ἀνόπλων, sicuti *Plutarchus*, *Appianus*, *Polyaenus* et alii, praebuissent, ansam praecidissent quaerelae. Equis unquam γυμνῶν ἀνόπλων aptavit? Quando melius *Aldus*, *Eustathius*, schedaeque plures. Ita *Xenophon Κυρ. Παιδ.* V. [c. 4, 45.] p. 140. γυμνὰ ὅπλα συνεφέρεα. *Galenus* de Usu

Part. p. 368. ἄνθρωπος δ' ὥσπερ τὸ σῶμα γυμνός ὅπλων, οὕτω καὶ τεχνῶν τὴν ψυχὴν ἔρημος. Alia mitto. WESS. — Adde *Aelian.* Var. Hist. XXX. 37. quem locum Gronov. in Notis citavit, licet absurdum ἀνόπλων in contextu posuisset. S.

CAP. CXLII. 8. γυναι γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν ἑκατὸν ἔτι ἀῖον) Haud dissimilia *Clemens Alex.* Strom. I. p. 401. [p. 246. ed. Lugd. Bat. 1615.] et *Homerici scholiastae.* [ad *Il.* α. 250.] Alii aut brevius aut amplius temporis spatium τῇ γυναι̃ contribuunt, uti *Theod. Ryckius* Dissert. de Prim. Ital. Colon. c. 4. et *Io. Alberti* ad *Hesychii Γυναι̃* docuerunt. Noster non semper sibi in annorum γυναι̃ ambitu respondet et congruit, quod I. 7., si sana isthic omnia, testabitur. Alibi praeterea de singulis hominibus sive regibus sine ulla finiti temporis notatione vocem adhibet, veluti VI. 98. Conf. *Iac. Perizon.* Orig. Aegypt. c. xi. p. 215. Scripai ex *Arch.* et *Vind.* post pauca [I. 12.] καὶ πρὸς, τριηκοσίαις etc., elegantius quam scribarum pro ingenio ratus. Dixi ad I. 156. quibus *Euripid.* *Heracl.* vs. 961. et *Helen.* 641. *Isaeum* de Hagn. Hered. p. 89. adstrue. WESS.

16. ἐξ ἡθίων τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Neque hoc debuerat tentari. Alium respicit locum *Suidas*, [scil. I. 15, 4.] quando Ἐξ ἡθίων interpretatur ἐκ τῶν συνήθων τόπων: hunc *Thomas M.* ἐξ ἡθίων optime reddens ἐξω τῆς συνήθειας, in voce Ἐξ. Ἰστίον, inquit, ὅτι ἡ Ἐξ ἔστιν ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ ἐξω τίθεται. [Sic in illa dictione, ἐκ τοῦ μέσου κατηῆσαι, III. 83, 14. IV. 118, 9.] Ea saepenumero latet in compositis vis, velut in ἐκμετρος, ἐκδικος, ἐκθεσμος, ἐξαθλος, similibusque; in ἐκδῆσαι, ἐκτρέψαι, ἐκκοιῖν. Apud *Aristid.* I. p. 175. ἐκοικῖν τῆς οἰκουμένης idem est ac ἐκτιτοπίσθαι. *Aristoph.* *Nub.* 88. Ἐκτρέψον ὡς τάχιστα τοὺς σκυτοῦ τρόπους. In *Thucyd.* III. 55. ἐκπρεπίστειρον Schol. reddit ἐξω τοῦ πρέποντος. VALCK.

Ibid. τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Corrigit *Miscell. Lipsiens.* τὸν ἥλιον ἀναπαῖλαι, solem resiliisse e sedibus suis, velut *pila in murum illisa ἀναπαῖλαι, resultat.* [Nempe sic *Reiskius.*] Non credo, nec ea verbo potestas. Haud multum huic fabellae dissimilis *Platonica*, *Politic.* p. 269. A. ὡς ἄρα, regis *Atrei* aetate, ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν, εἰς τοῦτον τότε τόπον ἰδύετο, ἀνέτελλε δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου, in ortu solis et occasu aliorumque siderum mutato. *Scaliger*, *Emend. Temp.* pag. 198. (quod et *Galeus* adscripsit) veri quandam umbram in *Aegyptiis*

his nugis quaesivit et invenit. WESS. — Tum in *Addendis* haec adiiicit idem Vir doctissimus: „Inpendit huic loco Dissertationem IV. T. III. p. 300. Edit. Paris. *Origin. Leg. et Art.* eruditissimus Goguetus, multisque disputatis eum corruptum et ob defectum meliorum codicum pro desperato et insanabili habet: videri tamen Aegyptios obscure indicasse mutatum solis cursum tempore Iosuae imperatoris; et Hiskiae, Iudaeorum regis; de quo utroque in *Iosuae* libro cap. x, 12, 13. et II. Reg. cap. xx, 9. Quae disputatio, uti elegans est, ita plane coniecturalis arcessitaque, atque in scriptas membranas aspera et iniqua. Aliam nuper meditando extudit [idem] vir doctissimus in *Memor. Trivultin.* [Janvier 1762.] T. LXV. pag. 409. Edit. *Amstel.*, maximopere urgens, ἢ ἡλίον non esse extra sedes, quae Gronovii Latina, verum ex sede consueta. Sententiam Aegyptiorum et Herodoti esse, solem quater inde ortum fuisse, unde oriri solet: et bis cursum illinc inchoasse, ubi Herodoti tempore occidebat, bis eundem finiri isthic, ubi eiusdem aetate oriebatur: τὸν ἥλιον hic solem non innuere, sed solarem periodum, quae spatio annorum undecim millium trecentorum et quadraginta revoluta varios ortus occasusque, sive initia et fines, habuerit. Huc, nisi aberro, tendit operosa eruditi viri explicatio, quam quidem laudibus ferre, probare non queo. Namque et longius abit a Scriptoris verbis; et prodigium, cuius caussa adfertur, enervat. Quid ista enim, si solaris periodus significetur, καὶ οὐδὲν τῶν κατ' Αἴγυπτον ὑπὸ ταῦτα ἐπερρωθῆναι? Et quis unquam ἥλιον ἀνατεῖλαι et καταδύναι de periodi solaris initio et fine, ut alia ne addam, posuit? Ipsam sollertissimi viri diatribam adi.“ Haec igitur WESS. — Porro idem Herodoti locus ingenium diligentiamque Academicorum Parisiensium, *De la Nauze*, *Brequigny* et *Dupuis*, haud admodum prospero quidem successu exercuit, quorum interpretationes rationesque Tomo XXIX. Historiae et Comment. Acad. Reg. Inscript. p. 64. et seqq. exponuntur. *Scaligeri* rationem secutus *Reizius*, in brevi argumento huius capituli scripsit, intra id tempus initium vagi anni bis in aestatem, bis in hiemem incidisse. S.

CAP. CXLIII. γ. ἕκαστος αὐτοῦ ἵσταται — — ἐκείνου ἰωνοῦ) Suum defendere videtur IV. 103. ἐκὶ ξύλου με-

γάλου ἀνακρίμης ἰστᾶ: etiam Demosthen. περὶ Σύντ. pag. 100. [pag. 172. ed. Reisk.] καὶ Δι', οὐ χαλκοῦς ἴστασαν, οὐδ' ὑπερ-
 πλάτων. Alciphron. I. 30. cum animadversione Bergleri.
 WESS. — Dubitare videtur Vir doctissimus, recte ne
 fecerit Gronovius, quod ἴσταται loco olim vulgati ἰστᾶ re-
 posuit. At proprius hic locus verbo medio erat; ubi agi-
 tur de statua, quam sibi ponit quisque, non alteri. S.

9. Ad vulgatam olim scripturam πατὴρ ἱκαστον ἰω ὕτ' ὄν
 ἰόντα, haec monuit VALCK. „ἰωτοῦ scribendum cen-
 seo, sui quemque patris filium esse demonstrabant; e similitu-
 dine nimirum imaginis τοῦ ἀγχιστα ἀποθανόντος. Sed unus-
 quisque tunc illorum πατρὶ ἰσικῶς Παῖς ἀγαπητός ἔγεντο.“
 Vide Var. Lecti. S.

10 seq. διξιόντες διὰ πασίων etc.) Haec scripti libri sus-
 pecta reddunt. Nec sunt, quod Gronovius adposuit, ad sen-
 tentiam adprime necessaria; sed Herodoteae tamen redun-
 dantiae minime contraria. WESS.

12. ἀναδίσταντι εἰς ἱκαλιδ. θεόν). εἰς θεὸν ἀναδῆσαι [ἰωτοῦν] et
 ἀναδῆσαι τὴν πατρίην, [l. 3.] vulgo Graecis dicebatur τὸ γέ-
 νος εἰς θεὸν ἀναφῆναι: et, voce γένος omissa, ἀνέφεν εἰς Θεομῶν.
 Proximum accedit ἀνάφαι τὸ γένος εἰς Δία, et γένος ἀρχαῖον
 καὶ τῶν οἰκιστῶν ἀνημμένων in Philostr. de Vit. Apoll. I. 4.
 VALCK.

18. Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον) Inepta sunt quae
 vulgo hic legebantur, Πίρωμιν ἐπονομαζόμενον, et orationem
 inturbant. Henr. Stephanus, ut asperitas tolleretur,
 Πίρωμις [sive Πιρώμιος voluerat] ἐπονομαζόμενος, Piromidas
 cognominatus, emendavit; Reiskius, Πίρωμιν ἐπονομαζόντα.
 Quorum ego conatus non aspernor. Quanto tamen prae-
 stantius Laurentii et Codd. illud Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμε-
 νον, Piromin ex Piromi progenitam. Ausus sum, nec puto
 damnabili consilio, id scriptori reddere, siquidem super-
 iora id et ratum habent et sibi postulant. Belle Gronovius
 hanc maiorum in Aegypto computandorum rationem ex
 Synesio I. de Provid. p. 93. v. firmavit, gratias sine dubio
 Mediceo acturus; si quid huiusmodi dedisset: et erat tamen
 a Galeo in medium depositum. Iam, si fides Kircheri,
 ΠΙΡΩΜΙ Coptis est vir fortis et Heros, Suppl. Lex. Copt.
 cap. 7., sive, ut Noster, καλὸς κῆρυξ. At certa non est:
 namque illi in Prodromo Copto p. 295. ac alibi ΠΙΡΩΜΙ

vir aut homo est, sine ullo boni malive additamento. Inspice *H. Relandi* Dissert. de Copt. Ling. p. 108. et *Iablonskii* Prolegom. Panth. Aegypt. pag. 38. WESS. — Deos et heroas sui generis auctores arroganter iactantibus Graeculis sacerdotes Aegyptii suos quidem Reges, qui hominibus imperassent, omnes homines fuisse comprobabant ex hominibus natos. Homo Aegyptiace *πίρωμις* dicebatur; *Herodoti* καλὸν καγαθὸν lusum esse etymologicum monuit *Iablonskii* Proleg. in Panth. p. 38. VALCK. — Ab Aegyptiaco vocabulo *Piromi* Indicum *Brama*, quod alii *Biruma* pronunciant, derivatum esse sibi persuaserat *Lacroze*; cuius vide, si lubet, *Hist. du Christianisme des Indes*, lib. VI. T. II. p. 224 seq. S.

CAP. CXLIV. 4. οὐκ ἔδοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι)
Qui hic nobiscum studia tractat literarum, vir ingeniosus *Joann. le Febvre*, corrigendum suspicabatur οἰκίοντας ἅμα τ. ἀ. atque ita legisse *Vallam*, vertentem, una cum hominibus habitantes. VALCK. — Magnum Theologiae Aegyptiae, quam docte digessit, praesidium *Iablonskii* in his reperit, sed meo iudicio infirmum et haudquaquam locuples. Quid enim, si semper deorum unus Aegypti fuerit dominator, si suos sibi successores habuerit, artes invenerit, formarit legibus et institutis civium mores, gesserit bella, vitaeque finem et suum sibi sepulcrum habuerit, negandus-ne erit cum hominibus egisse? Nullum quidem fabularis illa doctrina θεὸν ἀνθρωποειδίᾳ adgnovit, nec vero sustulit eorum inter homines et cum mortalibus commercia ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς. Testes fero *Diodorum* I. 12. et *Plutarch.* Is. et *Osir.* c. 18. Atque haec faciunt, ut verissimum putem, οἰκίοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι, habitantes cum hominibus, quomodo *Valla* et schedae quaedam. Convenit egregie istud fabulis gentis et scriptoris sententiae. Obstat, neque diffiteor, *Athenagoras*, quem si dixerō, codice emendatissimo caruisse, nihil ponetur, quod a vero abeat. Sed placet his in conmutationibus τὸ ΜΗΔΕΝ ἸΑΤΑΝ. WESS. — Sane, Ne quid nimis! Sed et, Ne minus iusto! et, Suum cuique! De scripturae ratione apud *Athenagoram*, vide quae in *Var. Lect.* monuimus. S.

7. τοῦτον, καταπαύσαντα Τυφῶνα, βασιλεῦσαι etc.) In Latinis a *Valla* venerat postquam exstinxit *Typhonem*. Scio

bello superatum periisse Typhonem apud Diodorum I. 88: nec non, quae Plutarch. Is. et Osir. c. 19. litteris mandavit, et Stephan. Byz. in voce Ἡρώ. At Herodotus nihil tale. Significat regno, quod fratri per scelus eripuerat, deiectum ab Horo fuisse. Simile est τοὺς τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας ὁ Μαρδόνιος, VI. 43., quos ille abdicare coëgerat. VII. 105. τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταθίνα καταπαύσας: et II. 162. De Osiride, ceterisque Aegyptiorum diis et eorum ordinibus parco scribere. Cl. Jablonskii hic campus fuit, Prolegom. Panth. p. 75., in paucis ab Herodoti mente aberrantia. WESS.

CAP. CXLV. [8. δεδήλωται μοι πρόσθε. Vide cap. 43. huius libri. S.]

14. κατὰ ἑξακόσια ἔτη καὶ χίλια) In numeris latet error. Ab Hercule ad Herodotum abierunt anni ferme non-genti: ergo, si in his nihil fuit admissum, a Dionyso, Cadmi nepote, ad eundem anni circiter septingenti: ergo Bacchum istum inter et Herculem generationes (γενεαὶ) plusquam viginti. Atqui non plus quinque generationibus Bacchus et Hercules disiuncti fuerunt, sicuti ex Apollodoro, Diodoro, et aliunde cognitum habemus. Quinque generationes, siquidem tres centum dederunt, quod cap. 142. adseruit, centum fere et sexaginta consummant annos. Unde consequens est, ut, κατὰ ἑξήκοντα ἔτη καὶ χίλια, anni ferme mille et sexaginta, reformetur. Vidit hoc ac recte ursit Th. Lydiatus in Oxon. Marm. p. 25., probavit etiam Bouherio, Diss. Herod. cap. XI. p. 151. Animadvertenter mendam Palmerius quoque, Exercit. ad Graec. Auct. p. 12., finxeratque ἑξακόσια ἢ χίλια μάλιστα, non-genti aut mille ad summum; nimium a rei veritate et prisca loci lectione desciscens. WESS. — ἑξήκοντα cum Reiz. et Borh. in versione adoptavit Larcher. Quae quamvis et per se probabilis et alioqui necessaria videatur emendatio; tamen dici non potest, vulgatam huius loci scripturam (sicut illam cap. 140, 7. et passim alias) permutatis inter se notis numericis admodum inter se similibus ortum debuisse. Multum enim differunt priscae numeri utriusque notae: nam 600 hac nota [H]H designantur, 60 vero ista [Δ]Δ. S.

CAP. CXLVI. 7. ἔφη ἂν τις καὶ τούτους ἄλλους etc.)

Mallem τοὺς ἄλλους. Hoc videtur voluisse: si Hercules, Dionysus et Pan, in Graecia nati et educti, priscorum Deorum nomina et titulos invaserint; etiam alios humanae originis, pro diis superstitione Graecorum habitos; dici non iniuria posse, illud ipsum in semet expertos esse. Quae sane suspicio ex earum est genere, quibus veritatis character detrahi non debet. Unde enim tot Ioves, Apollines, Neptuni, et omnis fere ille συφετός οὐρανόων? De Mercurio Maiae filio, τοῦ Ἑρμοῦ aut Aegyptii Thoyth aut Samothraciae Cadmili titulos et officia occupante, testantur complures: τοὺς Τυνδαρίδας δὲ φασὶ τὴν τῶν Διοσκούρων δόξαν ἐπελθεῖν, πάλιν (immo πάλαι, ut Hemsterhusius) νομιζόμενων εἶναι θιῶν, verissime Sextus Empir. IX. [§. 37.] pag. 557. Castor enim et Pollux, Tyndari et Ladae filii, Dioscurorum, qui inter Cabiros Samothracum, nomen et honores vulgi et veteratorum artibus inpetraverunt, et diu servarunt; quod Hemsterhusius V. Cl., tanta eruditionis variae copia ad Luciani Dial. Deor. XXVI. pag. 282. patefecit, ut nihil supra. Herodoti non iniustum de similibus arbitrium. WESS. — Mihi, pace praestantissimi Viri dixerim, longe alia Herodoti sententia, aliud ratiocinium esse videbatur. Occasione mentionis factae Deorum, quos antiquissimis temporibus, priusquam homines regnassent, regnum inter Aegyptios tenuisse sacerdotes Aegyptii memorabant, redit Scriptor noster ad idem argumentum, quod iam supra cap. 43. tractaverat; scilicet ad quaestionem, *utrum Deos suos Graeci ab Aegyptiis acceperint. nec-ne?* Haec sunt illa ἀμφότερα, quae initio huius cap. dicit, *duae rationes*; nempe altera eorum qui adfirmant, altera eorum qui negant. Et nunc quidem quaestionem istam respectu trium Deorum, quos superiore capite prae caeteris nominaverat, instituit, et in hunc maxime modum ratiocinatur. Negari non potest, *Heroulem, Dionyson* atque *Panem* deos esse multo antiquiores illa aetate qua nati in Graecia feruntur viri illorum cognomines, quos ut deorum choro adscriptos colunt Graeci: adeoque constat, esse hos multo recentiores. Iam si priscis temporibus noti fuissent Graecis *Hercules* aliquis et *Dionysus* et *Pan*, dii qui inter Graecos regnassent; tum hi qui hos deos ex Graecia ipsa, non ex Aegypto, repe-

tendos statuunt, dicere possent, recentiores hos, *alterum Herculem, alterum Dionysum, alterum Panem*, priscorum illorum nomina et honores occupasse. Atqui antiquior apud Graecos *Hercules*, quam *Amphitryonis* filius, nemini notus est: (silentio hic praeterit Scriptor id quod inter omnes constabat, *Herculem* hunc, prius *Alcaeum* vel *Aleidem* nominatum, postea demum oraculi iussu *Herculis* nomen accepisse: conf. *Sext. Empir.* IX. 36, et ibi *Fabriz.*) *Dionysus* vero et *Pan*, non modo prisci, Graecis ignoti; sed ne recentiores quidem hi, quos colunt, satis illis noti sunt, ac fere peregrini (nisi quod in Graecia nati putantur) ab illis habentur. Unde colligi par est, trium priscorum deorum, *Herculis*, *Dionysi* atque *Panis* nomina et cultum nonnisi eis fere temporibus primum innotuisse Graecis, quibus natos in Graecia esse hosce recentiores istorum cognomines constat. S.

11. καὶ ἦνεν ἐς Νύσαν) Adtigat Aethiopiae hanc urbem III. 97., Νύσαν, non ut Edd. Νίσσαν, adpellans: quod et hic sequor codicum imperio. Alii alibi locant et Νύσαν scribunt, de quibus ad *Diodori* I. 15. Nihil praeterea interest, utrum ἐς μηδὲν ἐμβάλετο an ἐμβάλετο optaveris. ἐμβάλετο τῷ μηδὲν eadem in fabula *Aristides* princ. Laud. *Dionysi* T. I. pag. 29., ἐμβάλετ τῷ μηδὲν *Apollod.* III. 4, 3. μηδὲν ἐνναυτοῦτο *Orpheus* Hymn. XLVII. 3. WESS.

[17. Ταῦτα μὲν οὖν etc. Nempe haec de tribus deorum ordinibus, qui olim Aegypti tenuissent imperium, priusquam homines coepissent in eadem terra regnare: atque etiam quae de priscis regibus ex hominum genere hactenus memoravit *Herodotus*. S.]

CAP. CXLVII. 13. ἐνέχρητό σφι κατ' ἀρχαίς) Notabile est, neque displicet, ἐνέχρητο *Arch.* et *Vind.*; quem in modum iidem II. 151. III. 94. VII. 220., consentiente isthic *Med. Ask.* et *Pass.* Tale etiam δειμαλίων τὸν περρημένον θάνατον IV. 164. [At alibi formationem paulo asperiores, duabus concurrentibus consonis, amare Nostrum iam saepius observavimus. Nec vero opus fuit, ut religiosam in huiusmodi minutiis constantiam servaret Scriptor.] Iam supra quod posuit, [L. 5.] post *Sethonis* excessum, sive μετὰ τὸν ἰσά τοῦ Ἡφαίστου, XII. principes lectos fuisse, id insuper *Marshamus* habuit, *Anysin* coecum et *Sethonem* ca-

talogo XII. regum satis imprudenter inserens, Can. Chron. pag. 538. WESS.

CAP. CXLVIII. 3. ὑπὲρ τῆς λίμνης τῆς Μοίριδος κατὰ Κροκοδείλων - - πόλιν) In Stephano Byz. quem huc respexisse L. Holstenius alique monuerunt, mendam reliquerunt intactam: Κροκοδείλων πόλιν sita fuisse dicitur ἐν τῇ Μοίριδι τῇ λίμνῃ ἐν Αἰγύπτῳ. corrigendum sine dubio: ἐν τῇ Μοίριδος λίμνῃ: neque enim lacus iste nobilissimus Moeris, Μοῖρις, dicebatur, sed Moeridis: Μοίριος λίμνη semper Herodoto, Μοίριδος λίμνη Diodoro ceterisque. Herodotei non meminerat loci Contr. Gesnerus, Maream vel Mareotida paludem designari suspicatus Aeliano de Nat. An. VI. 7. Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύριδος, ὅπου Κροκοδείλων πόλιν: scribi praestat Μοίριδος, quod in Diodoro probavit et Cl. Wesselingius. Duae sunt a se invicem longe dissitae paludes, Alexandriae vicina Μάρισα, et iuxta quam Labyrinthus erat, inter nomon Arsinoiten et Memphiten, Μοίριδος λίμνη. Veteres admirandum lacum Regis Moeridis iussu χειροποιήτων fuisse consentiunt: vid. Wess. ad Diodor. I. [c. 51.] p. 61. Contra testis oculatus Aristides Maream et lacum Moeridis, et paludes inferioris Aegypti, Nili κόλπους fuisse iudicabat, in Aegyptiaca T. III. p. 591. ἦτε γὰρ Μοίριδος λίμνη, καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἔλεσι (sic egregie corrigit vir summus P. Wesselingius ad Hierocl. Synecd. pag. 726.) καὶ ἡ Μάρισα ἐξ ἀρχῆς εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι. In Moeridis lacu nuper Iovis μῆρόν quaesivit Eruditiss. Schmidtus: cui sub Bacchi et Osiridis fabulis Nilus latere videtur. Caeterum urbium Aegypti, quae quidem nobis innotuerunt, Aegyptiaca nomina saepe latent: indigenis crocodili vulgo Χαμψαι appellabantur: Herodoti testimonium lib. II. cap. 69. firmat Iablonskius Panth. P. III. p. 70. illiac probabiliter ductum genuinum fuit urbi Crocodilorum nomen. Quae Graeci nobis tradiderunt Aegyptiaca nomina, de his plerisque credi par est, quod de nomine Canobi, observat Aristides T. III. p. 608. Αἰγύπτια καὶ δυσγράμματα nomina, in sonum mutata faciliorem, ori suo accommodarunt. Hoc facile ferendum: sed saepenumero nullius ingenii lumine dissipandas tenebras offudit historiae veteri illud ipsum, quod in nominibus Aegyptiacis Solonem fecisse Critias narrat Platonis, T. III. p. 113. Α. διαπνυθάνόμενοι τὴν

τῶν ὀνομάτων δύναμιν εἰς τὴν ἰαυτῶν φωνὴν καταπρόχασαι. Hæc im re frequenter etiam peccarunt Philo Byblius et antiqui Fœderis Interpretes Graeci. Ne nunc quidem desuat imitatores istius historici, quem notat *Lucianus* de Historia scribenda T. II. p. 29. vid. *Plutarch.* de Fort. Rom. p. 322. F. VALCK.

[4. τὸν ἐγὼ ἤδη ἶδον λόγου μίջω) Quænam sit h. l. vis particulæ ἤδη, velim doceri: videtur ad λόγου μίջω referenda; nescio vero an divisio vocibus ἤ δὴ scriptum oportuerit, *profecto*. Sed, hæc cum maxime scribens, intelligo referri verba τὸν ἐγὼ ἤδη ἶδον ad ea quæ cap. 147, 3. posuerat, ταῦτ' ἤδη φράσω. προσέσται δέ τι αὐτοῖσι καὶ τῆς ἐμῆς ὄψεως. Labyrinthi rudera, et cellas ubi sepulti sacri crocodili, vidisse sibi visus est descripsitque *Savary*, in *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 24 seq. Caeterum multa ad Labyrinthum spectantia erudite collegit disquisivitque *Larcher* in Notis ad hoc caput. Totam aedificii rationem distributionemque symbolum fuisse annui cursus Solis probatum ivit *Gatterer* in *Commentat. Soc. Reg. Goetting.* Vol. IX. pag. 60 seqq. S.]

5. τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεα) Non alia sunt ac πάντα τὰ Ἑλλήνων τείχεα, sive, quidquid substructionum operumque Graeci condiderunt. Ad quem modum τὰ ἐξ ἀνθρώπων πρῶτα ματα apud *Platonem*, τὰ ἐξ ἀνθρώπων καὶ Dionis Cassii, τὰ ἐξ ἀνθρώπων χεῖματα in *Heliodoro*, pluraque alia, docte explicita a Cl. *Abreschio* Animadv. in *Aeschyl.* I. 20. pag. 140. Ἔργων ἀπόδιξις de egregiis facinoribus I. 207. II. 101. et aliàs obvia est. [sed hic quidem de operibus hominum manu factis.] Verum proinde [L. 10 seq.] quod *Aldus* dederat, et codices non plane improbant Ἑλληνικῶν ἔργων καὶ μεγίστων: aliud placuit ob *Medic.* viro *Celeb.* WESS.

[12. αὐλαὶ κατὰ στεγοί. Vertunt aulae tecto opertae: quæ quidem secum ipsa pugnant, quum αὐλὴ sit locus apertus, sub dio. Itaque recte *Gronov.* intelligebat aulas porticibus circumdatas; quod ipsum etiam disertius infra (L. 33.) indicat auctor, ubi ait αὐλὴ ἐκάστη περίστυλος: et στεγαί, quas L. 27. et 30. dicit, iidem porticus esse videntur, atque hoc vocab. porticus, sive fornices malueris, (*κρηπιδᾶς* *Strabo* vocat lib. XVII. p. 811. a.) in Latinis nostris et hic et L. 27. et 30. positum velim, ubi conclavia et aedificia

posui; conclavia enim οικήματα sunt. Wytttenbachius vera Selector. pag. 356. αὐλαί τε καὶ στήγας scripsisse Herodotum censuit; στήγας autem tecta aedificia interpretatur, quum αὐλαὶ apertae sint. S.]

18. αὐταὶ τε ὀρέομεν) Ionum ore idem ὀρέω atque aliorum ὀρέω sonuisse G. Corinthus et hoc de grege monuerunt alii. Scriptis in libris mira variatio: haud pauci Ionicam speciem, ut Pass. Ask. Vind., prorsus recusant. Ὀρέομεν Arch. natum ex ὀρέομεν neglectā αὐξήσαι videtur, quod et II. 106. servavit, et in Edd. occurrit V. 40. Sic Heraclitus, θάνατός ἐστι, ὅσος ἐγερθέντες ὀρέομεν, in Clement. Alex. Strom. III. p. 520. Par discordia ὀρέοντες inter et ὀρέωντες, quamquam illius, uti aequum erat, frequentior usus. Sunt hae minutiores curae, et res gestas vestigantibus fortasse taedium, considerandae tamen Ionicum scriptorem versanti. [conf. Var. Lect. ad I. 99, 9. et 13.] Superbum autem Labyrinthi opus Mela I. 9. Plinius Hist. Nat. XXXVI. 13. Strabo XVII. p. 1165. [p. 811 ed. Cas.] non praeterierunt, in descriptione non usque quaque concordēs. WESS. — Adde Diodor. Sic. lib. I. c. 61. et 89. cum Wesselingii Notis. S.

[34 seq. τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυραμίδς) Istud τῆς γωνίης eandem mihi dubitationem movet, quam supra ad lib. I. c. 51, 9. iudicavi. In extremitate labyrinthi ex stadii intervallo (ἐπὶ τέλει τῆς οἰκοδομίας ταύτης πλείον ἢ στάδιον ἀπεχούσης) positam istam pyramidem facit Strabo p. 811. c. ex vulgata quidem scriptura, quam nuperus etiam Editor Lipsiensis tenuit: sed nimirum ἐπεχούσης scriptum oportebat, quod in versione latina recte expressum, In fine huius aedificii quod plus stadio occupat. S.]

CAP. CXLIX. 4. εἰς τὰ στάδια ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι) Omnia haec uncis includit Cl. Pauw, praetereaue ἴσοι καὶ legit, cuius ambitus aequat Aegypti partem maritimam. Neutrum adscisco. Nam, τὸ περίμετρον — εἰς τὰ στάδια etc. suum agnoscere Scriptorem, cap. 124. et illi adposita firmabunt. [conf. II. 41, 18.] ἴσοι τὸ παρὰ θάλασσαν ea sumendum est consuetudine, qua μὴ ἴσας μῆκος εἶναι II. 7. [nempe per ellipsin κατὰ praepositionis.] Cetera, quae de Aegypti ad mare latitudine, ibidem c. 6. explanavi. Nequo opus erit, ut Moeridis amplitudinem lacus examinem: factum aliàs, ad Diodor. I. 51. Hoc vide: denuo enim λεπτο-

ἀστυρίων: superiore capite [c. 48, 13.] πρὸς Βορέω ex Med. et aliis locum occupavit; πρὸς Βορίων, quod hic [l. 6.] se offert, mutato. Possum id ferre et pati, siquidem Βορέω contractum ex Βορίω docetur ab Eustath. in Homer. p. 994, 37. [Iliad. p. 989, 31. ed. Bas.] sicuti est, et repetitur III. 102. Quid itaque impedit, quo minus πρὸς Βορίων ex Arch. et Vind. in sedem redeat? Habent Edd. I. 6. III. 97. VII. 189. membranae creberrime. WESS. — Praepositionem πρὸς, istà notione, promiscue mox cum secundo casu, mox cum quarto, construi a Nostro, observavimus in Adnot. ad I. 202, 16. p. 204. et ad II. 121, 5. De Moeridis; lacu, iuxta ea quae erudite, ut solet, collegit disputavitque Larcher, consuli merentur Savary, *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 30 seqq. Denon, *Voyage dans l'Egypte* p. 85. et instar omnium Jomard, in *Memoire sur le Lac de Moeris comparé au Lac de Fayoum*, T. I. magnae Descriptionis Aegypti, Parte ad Antiquitates spectante, p. 79-114. S.

5. ἴσον) Quod forte noluisse adeo diligenter observatum Herodotus, in numeris amplificandis saepe modum excedens, id a Lectore primum ad oram libri positum fuisse suspicor, ἴσον καὶ αὐτῆς Αἰγύπτου τὸ παρὰ θάλασσαν: qui quidem eorum meminerat, quae supra leguntur lib. II. c. 6. αὐτῆς Αἰγύπτου ἴσῃ μῆκος τὸ παρὰ θάλασσαν ἐξήκοντα σχοῖνοι, κατὰ ἥλεις διαίρομεν. De orae maritimae latitudine Wesselingius egit ad Diodor. Sic. I. p. 36. cui hic tradita aequae videntur ac Is. Vossio parum credibilia. VALCK.

14. ὀργυιαὶ δίκαιαι) Perperam ultimum quibusdam in msstis negligitur. Aelianus Hist. Anim. XV. 9. μῆκος μὲν οὖν προήκων εἰς πεντηκισδενὰ ποὺ πόδας μεμετρημένους δίκαιῳ μέτρῳ. Alexandrini interpretes Levit. xix, 36. ζῦγὰ δίκαια καὶ σταθμία δίκαια, et aliis saepe in locis. In illis autem [l. 18.] ἀνδρὸς γὰρ δὴ δεινῶς, mira se balbuties Corn. de Pauw prodidit: fuisse olim, ἀνδρὸς γὰρ γῆ, aut γὰρ δὴ γῆ δεινῶς: quorum alterutrum si schedae dedissent, expellendi defuisset caussa; nunc, si ad loci sententiam adsumatur, satis erit. WESS. — Vide vero, ne δίκαιαί εἰσι ad sequentia verba debeant referri, idemque valeant ac si dixisset διμάλως δύνανται, adcuratè, exacte valent stadium sex iugerum. Quo spectat fortasse quod ex Grammatico San-

germanensi Larcherus adnotavit: δίκαιον μέτρον, τὸ ἴσον. Ἡρόδοτος β'. S.

22. τὸ βασιλικόν) *Regium fiscum*, Valla: *aulam regiam* designat Herodotus, etiam ubi thesauros commemorat. *Fiscum Principis vel Imperatoris βασιλικόν* vocant: in *Diogene Laërt.* VII. 181. recte cepit *Menagius*. Frequentat hoc sensu τὸ βασιλικόν *Diodorus Sic.* lib. II. c. 40. τετάρτην εἰς τὸ βασιλικόν τελευῶσι. conf. *ibid.* c. 41. Lib. XI. c. 67. *Damnatorum* bona *Hieron* εἰς τὸ βασ. ἀνελάμβανε, in *fiscum* referebat. XX. 4. *Agathocles* τὰς οὐσίας εἰς αὐτὸν ἀνέλαβε. Plene legitur in *Eclogis* p. 592, 89. εἰς τὸ βασιλικόν ταμείον τὰς οὐσίας ἀνέλαβε. conf. *H. Vales.* in *Exc. Peiresc.* p. 96. Ceterum *vectigal* illud *e piscibus lacus Moeridis Reginae* datum scribit *Diodorus* πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμὸν, lib. I. c. 52. VALCK.

CAP. CL. 10. Σαρδανάπαλλον) Una haec luxuriosi et perditī Regis in *Musis* mentio: fuisset alibi uberior, nī temporum iniuria λόγους *Nostri* Ἀσσυρίους invidisset. Nomen hominis sic expressi, ut *Mssti* ostentant plures. *Scaliger*, quod profitetur ad *Euseb. Chron.* p. 63. in omnibus *Chronici* Codicibus *Sardanapallum* invenit. In *Iustino* et *Orosio* animadverterunt alii. *Maximus Tyr.* Σαρδανάπαλλον adpellat *Diss.* X. 9. cum *Davisii* adnotatione: *Philo* etiam *Iudaeus* *Tom.* II. p. 536. *Ed. Mang.* Fuit et in *Luciani* *Dea Syr.* c. 40. si schedis credimus. Ipsum autem hoc exemplum, quod incredibilem subterraneam fossam, qua lacus *Moeridis* aqua cum *Syrta* committitur, illustrare debet, longe discrepat. WESS. — Congruit quidem exemplum hactenus, quod utrobique effossam humum memorant in fluvium fuisse coniectam. Sed hoc ipsum mireris, humum ex *Moeridi* lacu effossam in *Nilum* fuisse proiectam, non struendis aggeribus aut exaltando solo usos illa esse *Aegyptios.* S.

CAP. CLI. 4. Φιάλας χρυσίας) Galeo dicitur miris modis hanc historiam pervertisse *Athenaeus*, VI. p. 231. Sed in *Athenaeum* ista vix cadere potest incuria, hominem in excerptandis veterum scriptis accuratissimum. Quae prostant loco citato tanquam *Herodotea*, lectoris potius inepti conficiunt emblemata, ab instituto *Athenaei* prorsus alienum, quodque non videtur legisse, qui vicina dedit, *Herodot. T. V.* B b

Eustathius ad 'Ιλ. λ'. p. 815. VALCK. — Ex *Eustathio*, quid scripserit *Athenaeus* vel non scripserit, nusquam certo cognosci potest, quoniam nonnisi Epitome *Athenaei* ille usus est. In eo memoria fefellit *Athenaeum*, quod *argenteas phialas* pro aureis scripsit. S.

7. *Ψαμμίτης*) Haesitavi in regis nomine. *Ψαμμίτης* ex Codd. scripsissem, si semper conspirassent. Lege ad Musam superiorem c. 105. et II. 2. *Athenaeus*, Herodotea haec adtingens, multa admiscet aliena, et scriptoris sententiae contraria, fortasse memoriae peccato, VI. 4. [c. 19. nostrae ed.] p. 231. D.; paullo prudentior *Diodorus* I. 66. WESS. — Conf. superiorem adnotationem. S.

18. *ψιλάσαντας τὰ πλείστα τῆς δυνάμει*) Convenit *Xenophontis* Κυρ. παιδ. IV. [5, 19.] p. 105. B. *ἔπιμπιν ἐπὶ τοὺς Μηδούς*, ὡς *ψιλάσων αὐτόν*, ut *Cyrum* potentia exueret; et *Dionis Cassii* XL. [c. 62.] p. 167. ἢ μὴδ' ἐκείνους *ψιλάσαντας*, αὐτὸν ταῖς δυνάμει - - - ἐκδοῦναι. WESS.

CAP. CLII. 2. ὅς οἱ τὸν πατέρα Νικῶν ἀπίκτινι) Sic publicarat *H. Stephanus*; adscripto, si vulgatum *ἐκὼν* sequamur, verti posse, volens, i. e. non per imprudentiam, occiderat: nec discrepat *Paull. Leopardus* Emend. VII. 12. Quae quidem censura non placuit *Pavio*, ἔχων ἀπίκτινι praeferenti. *Gronovius* Ἐκὼν ex *Med.* et aliis potius censuit, *Νικῶν* non plane spernens. Equidem id retentum maluissem, tum quia regis nepos eodem fuit nomine, qui praeceptorum mos, tum ob *Stephani* Codices, quibus paria sentiunt alii. Valeant itaque coniecturae incertae et ex arbitrio natae. WESS.

5. βασιλεύοντα τοδεύτερον etc.) Certum ratumque est, *Psammitichum* Aethiopicam cladem fuga evitasse: τὸ δεύτερον vero quorsum referetur? Dices, a *Saitis* revocatum, et regno admotum, neque refragabor. Ergo-ne bis regni curam suscepit, iam ante exilium, regis *Sabaconis* tempore, eadem dignitate conspicuus? Id vero consistere nequit cum c. 147. Quare τὸ δεύτερον secundam fugam indicat, qua, pressus a collegis regibus, saluti suae consuluit. Mox [l. 4. et seqq.] δαίσιος, ἐπενόεε, et *μικτήριον* recepi, quippe Ionici commatis. Quod et aliàs facio, solo *Mssorum* indicio contentus: cui enim bono repetitae iterum iterumque admonitiones? *Herodotum* qui versant, dictionis eiusdem callent genus. WESS.

16. κατὰ λήϊν ἐκπλώσαντας) Cares erant ληστρικαὶ et passim μισθοῦ στρατεύοντες in Strabonis XIV. p. 978. A. [p. 662. D. ed. Cas.] Par Graecorum olim et Ionum prava consuetudo, teste Thucydide I. 5. Hinc in lege Solonis, a Gaio servata L. 4. D. de Colleg. οἱ ἐπὶ λείαν οἰχόμενοι, sociati ut praedatum eant. Vere enim doctissimi viri, Palmerius, Heraldus, Bynkershoekius, ita correxerunt, obliiti verborum Herodoti, ad eam sententiam adprime utilium. WESS.

CAP. CLIII. 6. δωδεκαπήχης) Aldinum contemni haud debuerat, quippe unice legitimum: vidit et Reiskius; Diodorus I. 67. consentit. Quod subditur [l. 7.] ὁ δὲ Ἄπης κατὰ τὴν Ἑλλά. γλ. ἐστὶ Ἐπαφος, vereor, ut Herodoti sit. Commodam sedem habet III. 27. et 28. hic fortasse additiciū, minus certe necessarium. De Epapho gemina Aelian. Hist. An. XI. 10. et Graecorum alii. WESS.

CAP. CLIV. 11. πρὸς θαλάσσης, ὀλίγον ἔνερθε Βουβ.) In Latinis erat prope exiguum maris, vulgato πρὸς ὀλίγον θαλάσσης respondens. Neutrum bene. Reiskius ex illo, ὀλίγον πρὸςω θαλάσσης, tantillum remoti a mari. Veriora edunt Msti; quibus Diodorus adstipulatur I. 67. Statim [l. 14.] idem Vir. Cl. κατοίκησε ἐς Μίμφιν, iustiore causa, quam Herodotus brevi adprobabit ipse. [Olim ibi κατοίκησε, quod et Gron. tenuit. Veram scripturam servavit ms. F. puto et Paris.] Mendae genus per est frequens. Tale in Strabonis X. p. 685. B. [p. 447. A. ed. Cas.] ὁ μὲν τὴν Ἐρετρίαν ᾤκησε: et p. 734. [p. 479. B.] εἰτ' Ἀχαιοὶ καὶ Λάκωνες συνᾤκησαν. Tale Musà VI. 33. VII. 170. Cares autem μέρος τι τῆς Μίμφιος incoluisse, Καρομεμφίτας adpellatos, est in Polyæno VII. 3. et Steph. Byz. voce Καρικόν. WESS.

21. ὅλκοι τῶν νεῶν) Laurentius Vestigia navalium, et c. 159. H. Stephanus obscurius, canales quibus naves deducebantur. Malo navalia cum Porto. Ὀλκοὺς δυνάμεις Philo Iud. Leg. ad Caium p. 1030. alibi ὀλκικαίς, eas ait, quae adliciunt. Nautica in re ὅλκοι rudentes sunt ad naves trahendas. [sive lignei cylindri, quibus naves in terra promoventur.] Schol. Thucydidis III. 25. οἱ ὅλκοι, ὄργανά εἰσι, οἷς αἱ νῆες ἔλκονται: tum navalia. Hesychius ὀλκοὺς, ναυστάθμους, τὰς ἔλξεις τῶν πλοίων. Suidas paria, fortasse hoc ex loco. WESS. — Inde νωλκεῖν, subducere naves, apud Polyb. et alios. S.

CAP. CLV. 7. (ὡς καὶ πρότερον οὐνόμασται μοι) Vide cap. 59, 9. 83, 7. 133, 3. S.]

[13. Αἰτῶνός νῆος ἐξ ἑνὸς λίθου πεποιημένος) De aedibus monolithis, cuius generis aliam cap. 175. memorat Noster, praeter Norden paulo post Wesselingio laudatum, consuli possunt Caylus in Comment. Acad. Inscript. T. XXXI. p. 35. seqq. Abd-Allatif p. 186. ibique Sylvestre de Sacy p. 248. et quem is laudat Denon p. 140. et 246. ed. in 4to. et Tab. aen. XLI. n.º 1 et 2. Adde Description de l'Egypte par ordre etc. Antiquités, T. I. Pl. x. fig. 5. 6. et 7. Exstat etiam in India ad hunc diem in ruderibus urbis Mavalipuram aedes monolitha, xx. pedes in altitudinem et profunditatem, xii. in latitudinem metiens. Vide Langlès Monumens anciens et modernes de l'Hindustan, Fascic. V. Paris. 1813. tab. aen. xxiii. S.]

[15. τοῦτίων ἱκαστόν ἐστι) Est qui ἱκαστός ἐστι legendum censeat, quoniam τοῖχος praecessit. At ἱκαστόν τοῦτίων ad ὕψος et μήκος refertur. S.]

17. τὴν παρωροφίδα τετραπύχυν) Pollux I. 81. τὸ μεταξὺ τοῦ ὀρόφου καὶ τοῦ στέγους, παρωροφίς: cuius descriptio Latinis Vallae non congruit. Nisi aberro, videtur prominentiam τοῦ καταστεγασματος, sive quod παρὰ τὸν ὄροφον porrigebatur, indicare. Huiusmodi autem tecta ex uno lapide, μονόλιθα, non praeterita a Strabone XVII. p. 1165. [p. 811. c. ed. Cas.] neque Nostro II. 175. ostentant in hunc diem Aegyptiorum parietinae a Frid. Lud. Norden Itin. Aegypt. p. 187. cum cura descriptae. Θωῦμα, θωῦμαστότατον cur receperim, dictum alias fuit. WESS. — Vide Adnot. ad I. 11, 16. S.]

CAP. CLVI. 5. νῆος ἡ Χέμις καλευμένη) Eustathii et Arch. Ἐχμις probari a Th. Galeo haud debuerat: nata est ex διττογραφίᾳ. Mela I. 9. et Stephanus Byz., Nostrum excitans, Chemmin tuentur, atque Hecataeus apud eundem. [At Chembin nominaverat Hecataeus. conf. Creuzer Histor. Fragm. p. 26 seq.] Nam quae c. 91. Chemmis, longe diversa urbs est. Insulas, quas [l. 7.] miratur Herodotus, fluitantes Aegypti, et μεγάλας σφόδρα, dabit Theophrastus Histor. Plant. IV. 13. etiam prope Orchomenum Boeotiae; Italiae nonnullas Seneca, Quaest. Nat. III. 25., plures Plinius Hist. Nat. II. 95. quorsum Labconis verba in L. 65. §. 2. D. de

Adquir. R. Dom. recte referunt. Conf. Sotionis Eclogarum finem. WESS. — De Chemmi insula conf. quae notavit Et. Quatremère, in Mem. sur l'Egypte T. I. p. 226 seq. S.

10. ἱμπεφύνασι δ' ἐν αὐτῇ) Homeri περὶ δ' αἴγειρος πεφύασιν Thomam Gale ad Arch. et Vind. ἱμπεφύνασι amplectendum pertraxit, pellicit et me. Priorem tamen formam Hippocrates et Aretaeus Cappadox non spreverunt, neque Noster I. 193. II. 91. WESS.

24. Αἰσχύλος) Cereris filiam Dianam dixerat, opinor, in dramate deperdito. Pausan. VIII. [c. 37.] p. 676. Δήμητρος Ἀρτεμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Λητοῦς, ὅντα Αἰγυπτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἐδίδαξεν ὁ Εὐφορίωνος τοῦ Ἑλλήνας: sua desumpsisse ex Herodoto merito videbatur Iablonskio Panth. III. c. 4. §. 4. Quae praecedunt Herodotea [l. 19-21.] de Letona, liberorum Διονύτου καὶ Ἰσίου Apollinis et Dianae nutrice ac servatrice, prostant in Scholiis ad Ciceron I. in Verr. c. 18. mendosissime scripta; nam voces, Ἰσίου λέγουσι, in has deformatae sunt ΗΣΙΟΔΟΣ ΔΕ ΤΟΥΣΕΙΝ. Magis mirum, Λητοῦν in τοῦσιν degenerasse: sed hunc locum video designatum Gronovio; qui frustra Λητῶ scribi maluit quam Λητοῦν. Eustath. ad Od. ε. p. 212, 7. τὴν Καλυψὶν καὶ τὴν Ἰώ, Καλυψὶν καὶ Ἰοῦν οἱ πλείονες Ἰωνες γράφουσι: habet Ionicum κακιστοῦν Hesychius, εὐεστοῦν scripsit Democritus. VALCK.

26. ἐποίησε γὰρ Ἀρτεμιν εἶναι etc.) Oculis et animo Pausaniae haec observata fuisse, ex VIII. 37. nemini non adparebit. Satis vero hic ambiguum, τὴν δὲ νῆσον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, quorsum tendant: an ad Aeschylum, an aliorum? Cl. Pauw Tragico transscribit, et propterea τὴν δὲ Δῆλον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, ideoque Delum redditam esse natantem, corrigendum pertendit. Fabula ex Callimachi Hymno in Delum abunde nota est, huic tamen loco non bene adcommodata. Continuatur, quod de fluitante insula Chemmi positum ante fuerat, adseriturque πλωτὴν tum esse factam, quum Apollo et Diana Typhonis in ea insidias vitarent. Pendent omnia ex superioribus φασὶ εἶναι αὐτὴν πλωτὴν, et arguunt sequentia. Deerat στιγμὴ post Δήμητρος, prudente Cl. Reiskii consilio adscripta. WESS. — Commode Schaefer interiecta verba, inde ab illis, ἐκ τούτου δὲ, parenthesis eos signis inclusit: nos parenthesis eos initium ab istis, Ἀπὸλλωνα δὲ, fecimus. S.

CAP. CLVII. 1. Ψαμμήτιχος δι ἱβασίλουσι Αἰγύπτου εἰσεῖσαι καὶ πινθήκοντα ἔτια) Redit in memoriam acerba criminatio, qua *Herodotum* suo more perstrinxit *G. Iameson*, *Spicileg. Ant. Aegypt.* c. vi. 6. Negat vera esse, quae de *Psammeticho*, *Scythis*, *Cyaxare* lib. I. 105. litteris prodita sunt. Neque enim *Psammetichum* obviam ire *Scythis* potuisse, quia debitum naturae persolverat: namque *xliii. annis* ante *Cyaxarem* regnum inchoasse. Quid tum porro? Regni munera per annos *liv.* *Psammetichus* obiit; potuit ergo, si verum foret annis *xl.* et duobus ante *Cyaxarem* regnum inchoasse, plurium spatio annorum isti *Medorum* regi, quod *Herodotus*, et *Strabo* *XVIII.* p. 1153. [p. 801. d. ed. Cas.] aliunde doctus, adfirmavit, aequalem habere aetatem. At hoc perpende: mortem cum vita commutavit *Amasis* anno *Periodi Iulianae* 4187., a cuius obitu ad *Psammetichi* initia anni sunt, sicuti *Iamesonus* bene putavit, centum circiter et quadraginta sex. Ergo principia *Psammetichi* conveniunt anno *Per. Iul.* 4042. *Cambyses* sub annum regni quintum in *Aegyptum* arma vertit, hoc est, *Per. Iul.* 4188. anno. Hinc ad *Cyaxaris* regni exordium reperiuntur anni ferme centum et octo, non inficiante docto viro: quare regnare is anno eiusdem *Periodi* 4079. coepit. Consequens inde est, ut *Cyaxares* et *Psammetichus* reges se ultra *xv. annos* videre et venerari potuerint. I nunc, et criminatori ausculta. Ego vero [l. 4.] εἰς τὸ, quod in εἰς δ' crebro abiit, non movi; atque ex sermonis indole *πολιορκευμένη* [l. 5.] et *ἐλαττωμένης* [cap. 158, 6.] ex schedis recepi, *Eustathii* iudicium secutus. *WESS.*

CAP. CLVIII. 4. τῆς μῆκος μὲν ἴσσι) Bene mssti, ob sequens δ. Est de hac fossa *Cl. Mich. Rossalli* schediasma, quo ex *Aristotele* I. *Meteorol.* c. 14. et *Strabone* eius initia *Sesostridi* vindicantur. Verum *Geographus* *XVII.* p. 1157. [p. 805. A. ed. Cas.] incertus haeret, *Herodoti* *Aristotelisque* opinionem recensens; alibi, I. p. 65. [p. 38.] confidentior, ubi *Casaubonus* doctissime. Nostro planissime accedit *Diodor.* I. 33. plura de egregio isto opere, modo inconcussus mansisset, quam alii, commentatus. Hoc addere, ferente occasione, debeo, *Iosephum* *Bell. Iud.* V. 9. p. 347. *Pharaoni*, qui *Abrahamo* uxorem *Saram* abduxit, *Νεχώς* cognomen indidisse: quod unde acceperit, nescire

me fateor; probe alioqui gnarus, eam Iudaei scriptoris perorationem multa stolidae iactantiae argumenta conplecti. WESS. — Quod ait Scriptor *πλὸς ἡμέραι τίσσε-
ται*, suspicatus eram iusto minorem esse numerum: cuiusmodi dubitatio mihi ad c. 9, 1. oborta erat. Sed conf. lib. IV. c. 86. S.

6. *ἐλαστρευμένας*) Adfirmat etiam *Eustath.* ad 'Ιλ. σ'. p. 1219, 24. "Οτι καὶ ἐπὶ νεῶν ἐλαυνομένων τὸ Ἐλαστρεῖν λέγεται. Ἡρόδοτος δηλοῖ ἐν τῷ „τρίηρεις ἐλαστρευμένας.“ Multo frequentius olim formam istam in libris veterum lectam, quam a nobis, monstrant diversa Grammaticorum interpretamenta, ex usu multiplici verbi *ἐλαύνειν* atque origine facile illustranda. VALCK.

11. τὸ κατὰ Μέμφιν τῖνον ὄρος) Admotam his medicam a Reiskio manum, τὸ παρὰ Μέμφιν τῖνον, *Memphim praetendens*, aut τὸ κ. M. *στεινόν, angustus* apud *Memphim mons*, Scriptor deprecatur. Maluit II. 8. hoc de monte τῖνον ἐς τὴν Ἐρυθρὴν καλ. θάλασσαν, ἐν τῷ αἰ λιθοτομίαι, uti hic: tum c. 175. ἐκ τῶν κατὰ Μέμφιν ἐνστέων λιθοτομιῶν. [Turbaverat viros doctos, quod κατὰ Μέμφιν vulgo apud *Memphin* intelligebatur, quum sit ex *adverso*, contra *Memphin*. cf. I. 76, 4. II. 148, 3. et *Valck.* ad III. 14, 10.] Mox ex schedis *φέρουσα* [I. 15.] sententiam ornat, Nam *divortia* sive *διασφάγες* ab indicato monte non protendebantur, sed ipsa fossa, ab eo in meridiem et sinum Arabicum ferens. [Ut *via ferre* (*φέρειν*) ad aliquem locum dicitur, cf. II. 138, 18. ibique not. sic nunc *fossa φέρουσα* etc.] Iam Arabiae urbs *Πάτρουμος* praeterita a *Steph. Byz.* non est, eadem, ut viri eruditi arbitrantur, ac *Πηθ* *Pithom* Hebraeorum, *Exodi* c. 1, 11. quae quidem *Ἡρώων πόλις* et Coptorum sermone *ΠΕΘΩΜ* cum deinde fuerit nuncupata, et extimo sinus Arabici angulo ad cubuerit, nulla mihi dubitatio est, quin *Herodotea* distinguenda sint *ὀλίγον Βουβάστιος πόλις* παρὰ Πάτρουμον — πόλιν ἰσχύει ἐς τὴν etc. Certe ad *Patumum* fossa sinui Arabico iungebatur, longe ab urbe *Bubasti* seiunctam. Illis autem *δὲ* si deforet, equidem non revocarem. WESS.

20 seq. ἀπὸ τούτου εἰς στάδιοι χίλιοι) Quod Scholiastes *Aristophanis* ad *Plut.* vs. 388. ut *Herodoteum* produxit, ἀπὸ τούτου εἰς στάδια δύο ἅπασι, aut, uti in *Ἀπασι* *Suidas*, στάδιοι δ', h. e. *ἰσδομήκοντα*, id frustra in *Musis* quaesitum, hic

olim, sed correctius. commodam sedem habuerat. Testis erit Grammaticus Sangermanensis, cuius indicium Cl. D. Ruhnkenio acceptum fero, 'Ἀπαρτὶ scribens παρ' Ἡροδότῳ σημαίνει τὸ ἀπρητισμίνως καὶ ἀκριβῶς; ἀπὸ τούτου εἰσὶν στάδιοι χίλιοι ἀπαρτὶ εἰς τὸν Ἀραβικὸν Κόλπον. Valde autem mirum, ita vocem hinc abiisse, ut ne vestigium quidem reliquerit. Noncam inconmodam, sed et Herodoteam, diximus ad lib. V. 53. WESSELING. in *Addendis*. — Distantiam intimi recessus sinus Arabici a Mediterraneo mari, metrorum francicorum 100,000, id est, trecenta fere pedum millia, Aegyptius Academicus Du Bois-Aymé reperit; quam mensuram ait (in Commentatione supra a nobis ad cap. 6, 12. laudata) exacte convenire cum mille stadiis, quibus eandem distantiam Herodotus aestimavit: hunc enim scriptorem in rebus quidem Aegypti (quod iam a Danvillio aliisque viris doctis monitum) non maiori stadio Olympico uti, sed minori quodam, nonnisi 306 fere pedes continente; quod ut ab illo supra cap. 6. et 7. huius libri, sic et hoc loco factum. Cui rationi quum manifeste repugnare videatur, quod in eisdem Aegypti rebus idem Scriptor noster, lib. II. c. 149. stadium diserite tradit centum orgyas, id est, sexcentos pedes continere, tum quod lib. IV. c. 41. idem intervallum mille stadiorum, de quo huc agitur, centum millibus orgyarum, id est, sexcentis pedibus aequiparat; huic difficultati ita occurrunt viri docti, ut dicant, aut propriae rationis suae nonnumquam oblitum esse Herodotum, aut, pro ratione maioris minorisve stadii, etiam orgyas maiores vel minores esse aestimandas. Equidem, argumentum hoc leviter attigisse contentus, vereor ne nondum satis momenta cuncta, quae ad quaestionem de aestimanda diversa stadii, ratione apud veteres spectant, perpensa a viris doctissimis, qui in hoc genere laborarunt, et ad liquidum sint perducta. S.

CAP. CLIX. 3. ἐπὶ τῇ βορείῃ θαλάσσῃ etc.) Instruxit triremes, in septentrionale, et in australe mare, sive Oceanum Orientis, mittendas: eadem Ἐρυθρῇ hoc loco θαλάσσῃ, ac πορίῃ, sicuti c. 158. tum IV. 42. ubi memorandum regis huius circa omnem Africam in Herculeum fretum et mare mediterraneum, sive boreale, navigandi studium. Quod autem in duobus Codd. οἱ ἄλλοι εἰς ἄλλοις, pro iusto potest putari. WESS.

6. ἐν Μαγδόλῳ ἐνέκρησεν) Hac de urbe quanti disputatio-
num aestus? Officii ratio, ne nihil moneatur, expostulat.
Paucis defungar. Sunt doctissimi homines, quibus *Magdo-*
lus ea est, quam XII. M. P. *Antonini Itinerar.* p. 171. *Pe-*
lusio seiungit. Convenit nomen, congruere et situs vide-
tur. Ego vero studiosius consideratum vellem, urbem eam
ex *Herodoti* finitione II. 6. et III. 5. Aegypti fuisse: in
quam Syros se, quicumque fuerint, hoc rege, adeo opibus
et militaribus copiis florente, penetrasse, creditu difficile
fit: praesertim cum ora Syriae maritima, ad Azotum ul-
traque, eius fuerit in ditione, sicuti narratum c. 157.
Adeo-ne supinos arbitrabimur Syros, qui, vitare cum
possent, in anceps discrimen et certam perniciem se mer-
gere voluerint? Mihi, imperatorum artes et cauta consi-
lia replicanti, id quidem probabile non accidit. Ubi ergo
Magdolos? Inventa ab eruditissimis viris est in urbe *Ma-*
nassitidis tribus, *Megiddo*, cuius vicina in valle egregius
princeps *Iosias* profligatus (*Chronic.* II. xxxv, 22. *Reg.* II.
xxiii, 29.) hoc abs rege fuit. Neque illis ego refragabor.
Nominis discrepantia non moratur. Ex *Megiddo*, [quae *Ma-*
geddo apud *Iosephum*,] Aegyptii, unde haec *Herodotus*, suo
ore *Magdolum*, ut in similibus accidit saepius, formarunt.
Et, si moratur, adscisci poterit *Magdiel*, non longe hinc
dissitus vicus, apud *Hieronymum* in *Onomast.*, unde *Mag-*
dolos conmodo gignetur. Nec obficiunt *Syri*, suo vocabulo,
sumto latius, Iudaeos, in Aegypto multimodis detestabi-
les, complexi. Mitto alia, quae *H. Relandi Palaest.* lib. III.
p. 894. et *Iac. Perizonii*, etsi in quibusdam dissentientis,
Origines Aegypt. c. 23. p. 471. subpeditabunt. WESS.

7. Καδύτιν πόλιν τῆς Συρίας) Recurrit urbs III. 5.; nec
diversa, seu eius amplitudinem sive situm examines, vi-
detur. *Herodotus* aliam si voluisset, addita notae signifi-
catione utique secrevisset. Qui *Carcemischum*, quorsum
Necos victo *Iosia* *Chronic.* II. xxxv, 20. properavit, esse
pertendunt, in quis Cl. viri, *Simsonius* et *Galeus*, ad id
animum non adverterunt. Nam, cum opinantur Καδύτιν
primo vocatam hanc urbem, deinde *Carchemischum* a clade, ea
profitentur, quae ubi negaveris, in spongiam ultro abi-
hunt. Idem de suspitione Cl. *Pauli*, quae *Carcemischum*
primis temporibus *Κιρκήσιον* et *Κίρκισαν* nominat, atque

hinc Κίρκυτιν et Κίρκυτιν, et tandem Κάδυτιν negligentia scribarum format, iudicium esto. Quibus enim indicibus, quo teste probatur? De Cadyti suo loco. [nempe ad III. 5.] V. ESS.

9. ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίω) Porphyrīi aetate idem exemplaria praeferebant, sicuti I. 92. ubi Gronovius bene, haec tamen docti scriptoris adspersus: καὶ γινόμενος ἐπὶ τέλει τῆς Αἰγυπτιακῆς βίβλου, ἥτις ἐστὶ διυτέρη τῇ τάξει, εὗρεσκαι πάλιν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν πτῶσιν εἰπόντα τὸν Ἡρόδοτον, „ἀνέθηκε ἐς „Βραγχίδας τὰς Μιλησίω.“ οὐκίτι οὖν ἦμην ἀμάρτημα εἶναι γραφικόν, Ἰωνικόν δὲ μᾶλλον ἰδίωμα. Quae hunc locum occupare debent, quo infortunam τοὺς Μιλ. corrigentium vim in posterum arceant. WESS. — Conf. ad I. 92, 6. notata. S.

CAP. CLX. 22. Ἡλείω δὲ μηδὲν) Apud Diodor. Sic. lib. I. cap. 95. Eleorum legatis interrogantibus, πῶς ἂν γένετο δικαιοτάτος; (ὁ Ὀλυμπικός ἀγών,) respondisse traditur Amasis, ἐὰν μηδεὶς Ἡλείω ἀγωνίζηται. Amasi, Regi Graecorum studiosissimo, haud sane disconveniunt, quae sub Psammitichi, qui Psammi fuit avus, exercere commercia cum Aegyptiis coeperint Graeci, postquam is in Aegypto Ionibus et Caribus quibusdam sedes adsignasset. Definitum Hellanodicarum sorte lectorum numerum Indus culpabat Iarchas, quo iudice πολλῶ σοφώτερον ἰφρόνουν ἂν Ἡλείοι, ἀριθμῶ μὲν ἄλλοτε ἄλλοι ὄντες, δικαιοσύνη δὲ οἱ αὐτοί: apud Philostr. Vit. Apoll. III. cap. 30. Sibi quales hoc in certamine constituendo viderentur Apollonius declarat IV. c. 29. ubi corrigendum videtur, ὡς ἐπιμελοῦντο τῶν ἀγώνων, pro τῶν αὐτῶν. Ne rebus quidem Graeciae prolapsis Eleorum in his ludis administrandis aequitatis desunt exempla; quale subministrat Dion Chrys. in Rhod. p. 344. c. Olim tamen etiam, ut sunt humana, nonnunquam ad gratiam et libidinem suam potius spectarunt, quam quid ius et aequum postularent. VALCK. — Diodorus, Psammina silentio transmittens, Eleorum legatos ad Amasim ducit I. 68. et 95. Plutarchus in Quaest. Platon. p. 1000. A. Aegyptiorum responsum sophistarum uni tribuit, qui, si Eleis id inculcavit, istos dicti auctores habuit. WESS.

CAP. CLXI. 9. ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοις) Vero simile est, quod Bouherius Dissert. Herodot. cap. 1. et

G. *Raphelius* Annot. ex Herodoto ad S. Script. p. 96. coniecerunt, non indicari singularem de rebus Libycis commentarium, abs Historico digestum, sed eam *Musae quartae partem*, res Africanas continentem. Habet ea c. 159. militum hanc rebellionem, et infelicem Apriae regis exitum: neque veterum ullus est, qui λόγους *Herodoti* Λιβυκούς, ab isto distinctos libro, vel verbulo attigerit. Ob stare putes, quod minime μεζόνως, sed prorsus μετρίως et tenuiter de *Aprie* illic agatur; cuius mutati instituti rationes habere plures, nunc incognitas, potuit. [At, *qua occasione* Apries copias in Cyrenaicam miserit, id vero ipsum, quemadmodum hic promittit, ita ibi enucleatius exposuit.] Res sane Africanas operose et tanta cura persecutus isthic est, ut uberiore et aliam illis operam inpendisse non videatur. WESS.

11. Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφομένοι) Interiectum articulum non spernerem: Αἰγύπτιοι δὲ οἱ ταῦτα ἐπιμεμφομένοι ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Primum enim ab Aprie defecisse narrantur qui redierant e clade Cyrenaica, eorumque qui pericrant amici, cap. 162. dicti τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπεισιῶτες. Tandem, postquam ducem Aegyptium contumeliose tractasset Apries, οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἱ ἔτι τὰ ἐκείνου, ἐφρόνεον, ἀπείσταντο πρὸς τοὺς ἑτέρους. cap. 162 extr. Quoniam non una fuit defectionis causa, *Herod.* lib. IV. c. 159. ἀντὶ τούτων, inquit, Αἰγύπτιοι, καὶ κατὰ τοιαῦτα (sic legerim) ἐπιμεμφομένοι Ἀπρίῃ ἀπείσταν ἀπ' αὐτοῦ. Infortunii originem plenius enarrat isto loco *Herodotus* tractans Libyca vel Cyrenaica: atque hi sunt Λιβυκοὶ λόγοι *Herodoti*, hoc cap. 161. memorati, quos viri doctissimi sibi periisse persuaserant: vidit hoc monuitque primus G. *Raphelius* Annotat. in S. S. T. I. pag. 85. Libyca tractans *Diodorus Siculus* lib. III. c. 62. sua citat ipsius Αἰγυπτιακά. VALCK.

CAP. CLXII. 2. ὁ δὲ, ἐπεί τε ἀπικόμενος etc.) Anomaliam horum structuram animadvertit G. *Raphelius* in *Epist. Paulli* ad Galat. II, 6.; estque notabilis, nec vero insolita. Non repeto, quae vir doctus conduxit. De κυνή, *galea*, nihil mirum, quippe regiae auctoritatis apud Aegyptios, ut deinde apud Graecos διαδήμα, insigne, c. 151. At quid facias *Iulio Africano*, in hac Amasis (Ἀμώσιος perperam pingit) ab Aprie defectione, *Israëli*tarum, *Mose*

duce, abs Aegyptio rege discessionem inveniente atque hoc ex loco extundente? Fallit profecto et fallitur bonus vir, apud Eusebium Praep. Eu. X. 10. pag. 490. c. *Athenaci caussa discrepat, Hellanicum, a Nostro dissentientem, secuti*, lib. XV. p. 680. B. WESS.

15. *ἐπάρας ἀπιματᾶισι*) Hinc derivatum Phavorini in *Stobaei Serm. CXII. pag. 586. de sene, qui lxx. annis maior casu in thesaurum inciderat, ἐπάρας τὸ σκίλος ἀπιματᾶισι, sublato crure pepedit. Eadem de re ποιῖν ματαῖσμονος Seleucus in Athen. III. 4. [pag. 76. f. cap. xi. nuperae edit. ubi in latina versione, pro mentis efficiat alienationem, poni debebat status ventris cient.] Quae eruditissimos viros P. Leopardum Emend. VII. 13. Ios. Scaligerum ad Catulli Epigr. L. et Is. Casaubonum non latuerunt. WESS.*

26. *οὐδὲνα λόγον αὐτῷ δόντα, ἀλλὰ*) Male Laurentius. Scripserat αὐτῷ, aut ἰωῦτῷ potius, nulla nempe regem ratione rei usum, sed ira percitum iussisse. Huc ἀλλὰ ducit, et constans usus. De Cyro I. 209. *ὁ Κῦρος ἰδίδεν λόγον ἰωῦτῷ περὶ τῆς ὄψιος, de somnio apud se prudenter cogitabat. III. 25. οὔτε λόγον ἰωῦτῷ δούς, neque secum ratione inita. VIII. 86, 1. ἐμειωῦτῷ λόγους διδούς, apud me ipsum animo putans. Simile IV. 102. οἱ δὲ Σκῶται δόντες σφίσι λόγον, ὡς οὐκ etc. ubi in Latinis aberratur, sicuti V. 138. Plutarchus Defect. Oracul. pag. 419. c. καὶ διδόντας ἑαυτοῖς λόγον, εἴτε ποιῆσαι βέλτιον εἴη etc. WESS. — Ut αὐτῷ a recentioribus Editoribus in ἰωῦτῷ mutaretur nulla urgebat necessitas. Valet enim ex optimorum quorumque auctorum usu, rariore illo quidem apud Nostrum, αὐτῷ idem ac αὐτῷ οἱ vel ἑαυτοῖς: et frequenter quidem αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν suo arbitratu posuere editores, ubi recte αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν, notione reciproca, scripti libri dabant omnes. S.*

CAP. CLXIII. 4. *ἐπικούρευς τρισημύρους*) Nimium inputatur schedis Medic.; habet postremam vocem *Passionei* Cardinalis codex, *Mediceo* antiquitate et dignitate par, legunt omnes alii, praeterque eos *Diodorus* I. 68. cuius consensus cum dispellitur, disputatio [in Gronovii Notis] nascitur iniqua et longe ab illis deflectens, quae ad *Stephani Μώμιμφοις* adscripta fuerunt. Mox [L. 6.] *ἐπὶ τοῖς Αἰγυπτίους ἦσαν Edd. plerique omnes: ἦσαν* verum est. Grammaticus in Lexic. Coislin. p. 600. οἱ δὲ Ἴωνες, ἦσαν καὶ ἦσαν,

non sine vitio: voluit ἦσαν καὶ ἦσαν. Ecce alium, p. 234. οἱ γοῦν Ἴωνες ἦτα λέγουσι, καὶ ἦσαν: et brevi post, οἱ Ἴωνες ἦσαν καὶ ἦσαν. Sic I. 62. III. 77. IX. 5. WESS.

7. Ἐν τε δὴ Μωμέμφι) Mox c. 169. ἐς Μώμεμφιν, sive iuxta eam: ἐν Καρπάθῳ πλέοντες III. 45. et ἐν τῇ Σαλαμῖνι VIII. 86. eiusdem sunt usus et conplura alia. [conf. ad III. 45, 2. notata.] Μωμέμφι, coniecturam secutus Gronovius, et cap. 169. membranas, bene refinxit. H. Stephano in opinionem illud ipsum venerat ad Diodori I. 66. qui ambo Laurentianae versionis prisca exemplaria si adhibuissent, non eam suspicionem sed veritatem pronuntiassent. Bonus Valla ob lapsus nonnullos audiit male; hinc ille contentus: δῆλα Μέμφι Arch., si quid dubii restet, eximit universum. WESS.

CAP. CLXIV. [1. Αἰγυπτίων ἐπὶ τὰ γένη) De septem civium classibus apud Aegyptios multa utilia monuit Heeren, in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 594. et seqq. Ibi p. 614. καπήλους, quos l. 3. nominat Scriptor, latiore notione accipiendos censet, de opificibus, artificibus, institutoribus et mercatoribus; ut haec classis non modo καπήλους proprie dictos, sed et χειρωνακτας et ἀγοραίους ἀνθρώπους comprehenderit, qui cap. 141, 19. cum καπήλοις iunguntur. Agricolarum classis quum nulla memoretur, agrorum culturam censet idem Vir doctus (p. 615 seq.) omnibus quinque inferioribus civium classibus communem fuisse. Medici, quorum ingens apud Aegyptios numerus erat, ex sacerdotum puto classe fuere. S.]

6. Ἐρμοτύβης) Aristagorae apud Steph. Byz. Ἐρμουτυβίης, et, *Ethnicographo* explanatore, μοῖρα τῶν μαχίμων ἐν Αἰγύπτῳ. Vox eadem, sed invitante pronuntiandi consuetudine varians, monstrante Hemsterhusio ad Comici *Plutum* vs. 729. Addit Stephanus, οἱ αὐτοὶ καὶ Λαβαρεῖς, quod, nusquam alibi lectum, Ampl. Cuperus in litteris ad N. Heinsium, Syllog. Epist. T. II. p. 690. οἱ αὐτοὶ καὶ Καλασίρις corrigi. Erant utrique ἐκ τῶν μαχίμων, sed non iidem; neque iuvat IX. 31., quippe ibidem, sicuti hic, distincti. WESS. — Ex diversis Aegyptiorum stirpibus oriundos fuisse suspicatur Heeren ib. pag. 609. Utrorumque nomen a diverso vestitus genere tractum fuisse censet Hemsterh. l. c. auctoritate Pollucis VII. 71. S.

CAP. CLXV. [3. νῆσος ἢ Προσωπίτις. Conf. cap. 41, 17 seqq. et *El. Quatremère Mem. sur l'Égypte*, T. I. pag. 424 seq. S.]

5. ὅτι ἐπὶ πλείστους γυνόιστο) Revocavi Ionicum γυνόιστο, toties in *Porti Lexico* ex *Musis* depositum: mallem tamen, si per mssos liceret, ἐγινέστω, quod brevi se dabit. WESS. — At propria iustaque est particulæ ὅτι cum modo potentiali constructio, ubi illa quando vel quoties significat: et ὅτι - - ἐγινέστω cap. 166, 7. nonnisi variationis amore scripsit *Herodotus*. S.

7. ἀνέωνται) Verius fortasse ἀνέωνται, ut ἀφείωνται. Sic *H. Stephanus* in Recensione vocum *Herodotearum*. Alioqui ex ἀνέομαι erit, quæ *Porti* sententia. WESS.

CAP. CLXVI. 3. Ἀνύτιος) Aliunde nota sunt quæ præcedunt: *Stephano* quoque nomus memoratur Ἀφθίτης. Ἀνύτιος alibi forsitan non invenietur, et ad priorum normam in Ἀνυσίτης videtur refingendum: *Stephanus Byz.* Ἀνυσις, πόλις Αἰγύπτου τὸ ἐθνικὸν Ἀνυσίτης ὡς Ὀασις, Ὀασίτης. *Anysis* urbs memoratur *Herod.* lib. II. cap. 137. Nostri quoque loci meminit ad *Steph. Luc. Holstenius*. VALCK. — Rediit Σεβαννίτης ex cap. 155. et *Stephano Byz.*; tum Ἀνύσιος, ut c. 137. pro quo Ἀνυσίτης *Ethnicographus*. WESS. — Mendosum Ἀνύτιος cum aliis tenet noster *F. De Thmuite* districtu conf. *Quatremère Mem. sur l'Égypte*, T. I. pag. 129 seq. S.

5. Istud ὁ νομός ἐν νήσῳ οἰκίται, *Praefectura* in insula sita est, ad *Hmericum* Ἰλ. β'. 626. Νήσων, αἱ ναίουσι πέρην αἰλός adcedit; expressum, quod *Eustath.* advertit, a *Sophocle* *Aiac.* 604., et *Apollon. Rhod.* I. 831. III. 1091. Huiusmodi *Isocratis*, in *Laud. Busir.* p. 214. Ε. τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ κόλμας οἰκοῦσαν ἐς ταυτὸν συναγαγών: et *Phocylidae* πόλις ἐν σκοπίῳ, κατὰ κόσμον οἰκεῖσθα σμικρὴ, in *Dionis Chrysost.* *Borysthenit.* p. 441. A. WESS.

CAP. CLXVII. 10. ἥμιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνονται τοὺς χειροτέχνους) *Laurentii*, *Corinthii* quoque minimi faciunt opifices, multos in fraudem induit, magnum etiam virum *Thom. Reinesium*, docte de opificibus et eorum collegiis disserentem, *Inscript. Class.* I. 105. pag. 144. Contrarium de *Corinthiis*, eos nequaquam minimi facere opifices, traditur, ut vere *Henr. Steph.* in *Prolegom.* Et quis est, qui

Κερνηθουργῇ χαλκώματα, vasa Corinthia, τορεύματα ὀστράκινα, tanta ambitione et studio a Romanis olim expetita, non recordatur? In urbe, mercatura celebri, opificum studia in pretio erant: Ἀνδρῶν τε ὑπόρκειν, Strabo scribit, ἀγαθῶν εἰς τε τὰ πολιτικά, καὶ εἰς τὰς τέχνας τὰς δημιουργικάς, lib. VIII. pag. 586. A. ubi *Casaub.* [ad pag. 382. suae ed.] WESS.

CAP. CLXVIII. [7. Καλασιρίων χίλιοι, καὶ Ἑρμοτυβίων ἄλλοι.) Necessary vocem ἄλλοι etiam Valla hic legerat: Calasirii milleni et Hermotybius alii totidem. Vide vero ne iusto minor sit numerus χίλιοι, collatus cum universo militum numero c. 165, 5. et 166, 7. edito. S.]

CAP. CLXIX. 6. μηδ' ἂν θεόν μιν μηδένα etc.) Plena stultissimae iactantiae oratio et per illi similis, quae eius (eumdem enim Aprien et Hophram esse convenit) effreni ex ore profertur Ezechiel xxix, 3. ubi H. Grotius et G. Raphaelius horum obliti non sunt, neque neglexit magnus Scaliger ad Eusebii Chronicon. Aiakis, Mezentii, Capanei, stolidas gloriationes et consimiles aliorum conduxit La Cerda ad Aeneid. X. 773. Verum omnium iudex et superbiae ultor μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερεχθαίρει, uti Sophocles; καὶ ἀντιτάσσεται τοῖς ὑπερηφάνοις, belle Petrus Apost. Epist. I. cap. v, 5. WESS.

25. ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι) Postes, in quibus urna sive locus est, Valla. Ego vero postes tanta crassitie et amplitudine non novi. Scribit III. 16. Amasim ἐπὶ τῇσι θύρῃσι ἐντὸς τῆς ἰωῦτοῦ θήκης mortuum quemdam ad fores intra conditorium suum sepeliisse, semet vero collocari ἐν μυχῷ τῆς θήκης ὡς μάλιστα, in intimo eius penetrati, iussisse. Quae postibus παστάδος quo congruent modo? Sunt hic θυρώματα tabulata, ad fores deposita et conditorio apta. Diotogenes, in Serm. XLI. pag. 251. Stobaei, τῶς δὲ νόμῳς οὐκ εἰκήμασι καὶ θυρώμασι ἐνῆμεν διττῇ, quae et in Archytæ fragmento p. 269. Uterque ad tabulata, [sive tabulas] quibus leges inscriptae promulgabantur, spectavit. WESS. — Ut θύρη apud Nostrum II. 96, 15. et VIII. 51, 9. pro tabula ponitur, sic in loco a Wess. ex Stob. citato. Est autem θύρωμα etiam apud Lysiam, apud Demosth. et saepius in graeca versione Vet. Test. idem atque θύρα, nisi quod grandius quiddam sonare videtur, quasi medium quoddam inter θύραν atque πύλας.

Igitur διὰ θυρώματα sunt geminatae fores, ianua bivalvis: et ἐν τοῖσι θυρώμασι idem fuerit ac ἐντὸς τῶν θυρωμάτων. Nec vero incommode Larcher διὰ θυρώματα, per metonymiam, pro minori conclavi vel repositoio, bivalvi ianua clauso, accepit. S.

CAP. CLXX. [1. τοῦ οὐκ ὄσιον ποιῆσαι etc.) Osirin dici auctor est Athenagoras loco a Wess. citato in Var. Lect. S.]

4. ἐχόμεναι τοῖχου restitui postulante sententia et msstis. Idem divinaverat Cl. Pauw, et eo prior Editor Genevensis, sed iusto audacior. WESS.

7. ἡ τροχιδὴς καλεομένη) De Phoebi natalibus et excellentia Theognis vs. 7.

Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ τροχοειδέϊ λίμνῃ.

Callimacho τροχόεσσα λίμνη Hymn. Del. vs. 261. ubi Anna Fabri, doctissima matronarum, et Ios. Barnes. in Euripid. Iphigen. Taur. vs. 1104. Durant hunc in diem paludis in Delo argumenta apud Sponium Itin. T. I. p. 136. WESS.

CAP. CLXXI. 4. εὐστομα κείσθω) Saepe Plutarchus εὐστομα κείσθω, καὶ Ἡρόδοτον, Aelianus, Porphyrius, Themistius, Synesius. Fuit enim paroemiae instar. Taxarunt nonnulli. Sic Critici ad Sophoclis εὐστομ' ἔχει παῖ, Philoct. vs. 202. Τὸ δὲ τοιοῦτο κεχίασται, inquit, ὅτι Ἑλληνικός ποτε ἀναγινώσκων τὰ Ἡροδότου ἔλεγε περὶ τῶνδε μοι εὐστομα κείσθω· οὐ δικαίων ὡς δύο λέξεις, ἀλλ' ὡς ἂν τις εἴποι, τὰῦτα ἔστω εὐστομα. h. e. ori ac palato iucunda. Hoc si intendit Hellanicus, risui dictum elegans exposuit. Valde autem dubito, an εὐ στόμα, distracta voce, ut Grammatici innuunt, scribi legique oporteat. WESS.

CAP. CLXXII. 7. οὐκ ἀγνωμοσύνη) Quomocunque vox capiatur, nemo dici potest, quempiam ἀγνωμοσύνη προταγᾶσθαι, quod si vel plures habuerint Codices, ut lectum etiam fuit Vallae, tamen alteri lectioni postponendum censeo. Aegyptios Amasis σοφίη, - - - οὐκ ἀγνωμοσύνη προσηγάγετο, callido potius consilio, quam lenitate et clementia, sibi conciliavit. Hominis Aegyptii σοφία hic est, ut alibi saepe, calliditas. Plato de Leg. V. p. 747. c. τὴν καλουμένην ἂν τις πανουργίαν ἀντὶ σοφίας ἀπειργασάμενος λάθῃ, καὶ ὥς περ Αἰγυπτίους καὶ Φοίνικας καὶ πολλὰ ἕτερα ἀπειργασμένα γένη τὴν ἔστιν ἰδεῖν. Qui sibi student populum conciliare viri Principes, dicuntur alios εὖτοι κατασκευάσαι, ἐξιδιοποιήσασθαι: sed

inprimis προσαγαγέσθαι, variis artibus allicere et ad studium sui perducere: attigit Andr. Dounaeus in Demosth. pag. 98. Dicuntur autem populum προσαγαγέσθαι ἐπαγγελίαις· χρήμασι καὶ δωρεαῖς· ἀρετῇ· οἰκτῶ· ἐπιεικείᾳ· πραότητι· εὐεργισίαις: etiam ἀπάτῃ: ut Amasis Herodoti, σοφίῃ. Thucyd. III. 43. ἀπάτῃ προσάγεσθαι τὸ πλῆθος, et III. 48. Lenitate et clementia προσ-αγαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας, Isocrates in Plataica pag. 304. v. Τιμαῖς καὶ δωρεαῖς ἔτι δ' ἐπαγγελίαις προσαγόμενος, Diodor. Sic. XV. 8. cuius Sesosis, expeditiones suscepturus, ne quid absente se rerum novarum molirentur, subditos πάντας ταῖς ὁμιλίαις καὶ τῇ τῶν τρόπων ἐπιεικείᾳ προσηγάγετο, I. 54. Atque ob eandem, quae movit Amasin, rationem Darius Hystaspidis, quum ad imperium pervenisset, dicitur χρή-μασι καὶ δωρεαῖς τὸν Περσῶν δῆμον προσαγόμενος, Platoni de Leg. III. p. 695. p. VALCK.

Ibid. οὐκ ἀγνώμοσύνῃ) Non reluctor tot Codicibus, putoque idem esse atque οὐκ ἀνοήτως, et praecedens magis explicare. Severitati locus non convenit, sed callidae sollertiae et astutiae, uti regii actus innuunt. Solet Seriptor ἀγνώμοσύνην in inperitia et fastu frequentare VI. 10. IX. 3. Solent alii, Euripides Bacch. 884. Sophocles Trachin. 1273. [1282. ed. Johns. 1267. ed. Br.] Neque absurde Schol. Demosthenis Olynth. II. pag. 17. οὕτως ἀγνωμόνως ἔχειτε explanat ἀνοήτως: Harpocratio, ἀλογίστως καὶ αἰβούλως. WESS. — Equidem προσάγεσθαι h. l. intellexi ad officium redigere, coll. lin. 22. Sic Plutarch. in Romulo, citante H. Stephano, etiam πολέμῳ προσάγεσθαι ἔθνη dixit. S.

15. ἐκ τοῦ ποδανιπτήρος τῶγαλμα) In Octavio Minucii Felic. cap. 23. Et deus aereus vel argenteus de immundo vasculo, ut saepius factum Aegyptio regi, conflatur. Quae, nisi scribentis memoriae error obrepserit, rectius procederent, si deus aureus, et, ut accepimus factum scriptum prostaret. Prius in mentem venit doctissimo Th. Gatakero, insuper ut legimus vel scimus factum divinanti, Advers. Miscell. XIX. pag. 371. Pelvim, τὸν ποδανιπτήρα Amasidis, personatus Chilon prudente monitu tangit in Plutarchi Conviv. vii. Sapient. p. 151. e. WESS.

CAP. CLXXIII. 2. μέχρι οὗτου πληθώρας ἀγορῆς) Vulgatum πληθούσης ἀγορῆς doctissimi viri Casaubonus, Heraldus, Duckerus, quos testes ad Diodor. XIII. 48. adpellavi, Herodot. T. V.

ea in luce posuerunt, ut desideres nihil. Debueram et ego in eo adquiescere, nisi cultius obtulissent masti. Ionum est πληθώρα in omni rerum abundantiore copia. Eusebius apud Stobaeum Serm. X. p. 130. verissime, τὸν δὲ αἰὶ ἐπιθυμῶντα προσκτῆσασθαι, καὶ πληθώραν μὴδὲ ποτε τοιοῦτον λαμβάνοντα --- πάντα καλῶ. Neque de tempore, quo forum completur, recusant: χρόνον ἐπισχῶν, ἐς ἀγορῆς καὶ μάλιστα πληθώραν προσοδὸν ἐποίητο habet Auctor, suum adserens, Musā VII. 223. WESS. — Ut frequenter apud Nostrum in μέχρι οὖ, (conf. Wess. ad I. 181, 11.) sic hic in μέχρι οὖτον abundat posterior particula; quod ex tacite mutato orationis tenore repetit Hermann, Adnot. 251. ad Vigerum. S.

5. ἦν μάταιός τε καὶ παιγνιήμων) Secundum Vallam, morionem agebat Aetolis ac scurram. Postquam ille seria tractaverat, ut animum relaxaret, in vino petulantioribus indulgebat iocis: sic interpretor Herodotea. Quia compotioribus ipsis lusus isti Regis personā minus viderentur digni, μάταιος fuisse dicitur et παιγνιήμων. Permutantur ματαιίζιν et ἀσχημονίν: et fortasse solita sibi castimonia Herodotus turpe quid ambigua voce velavit, ut ne ab obscoenis quidem abstinuisse iocis significaretur. Deianiram Nessus φαίνει ματαίαις χερσίν, in Soph. Trach. 574. Nam τὸ παιγνιῶδες privatae sortis convivis laudi ducebatur; παιγνιήμων dicebatur ingeniosus et εὐφυνῆς, qui iocis urbanis indulgeret. Placebat Vel cavillator facetus, vel conviva commodus qui dicitur Plauto Mil. Glor. III. 1, 47. Aristoph. Vesp. 1205. προσμῶνθανε ξυμποτικός εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός. Luciano I. p. 552. συμβιώναι δεξιός, καὶ συμπιεῖν ἱκανός. Talis fuit Aeschines, hac etiam in parte aquae potoris Demosthenis adversarius: vid. Philostratus de Vit. Sophist. I. p. 507. Talis ab Euripidis ingenio diversissimus Sophocles: Euripides Ἦν μισογίλως, καὶ τωβάζειν οὐδὲ παρ' οἶνον μεμαθηκώς, teste Alexandro Aetolo ap. Gellium Noct. Att. XV. 20. Aequalis Ion Chius ap. Athen. XIII. p. 603. F. Σοφοκλεῖ, inquit, συνήντησα ἀνδρὶ παιδιῶδες ἐν οἴῳ καὶ δεξιῷ: ubi scribi quoque potuit παιγνιῶδες: permutantur enim a librariis ista; vid. Xenoph. Symp. p. 512, 37. et Suidas in Παιγνία. τὰ παιγνιῶδη παρὰ Ξενοφῶντι legit Pollux II. 20. ubi commodum Iungermann. advocat Xenophontem Έλλ. II. pag. 276, 6. miratum, Therameni iam iam morituro μήτε τὸ φρόνιμον μήτε τὸ παιγνιῶδες ἀπολαπτεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς. VALCK.

10. δι' ἡμέρης πρήσσειν) Non satis ad Aegyptiorum mentem est interdiu: totum diem insumtum volebant. Bene I. 97. τοῖσι πέλαις δι' ἡμέρης δικάζειν, totum diem dirimendis litibus impendere. VII. 210. ἐγίνετο δὲ συμβολή δι' ἡμέρης, iterum interdiu, sed contra gestae rei seriem. Talia, διὰ νυκτὸς Aristophanis, recte ab Athenaeo acceptum VII. p. 276., δι' ἔτιος supra II. 22. δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ διὰ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ Harpocratio. Mox [L. 12.] εὐ ἂν ἤκουες non debuerant truncare Vind. et Arch. Fert repetitum ἂν sermonis usus. Iterant ipsi IX. 27. geminatque Euripid. Helen. 955. et 1017. Sophocles Oedip. Tyr. 610. et Oed. Colon. 1524.; alterum ἂν iniuria utrobique viro docto delente, Plato Alcib. II. p. 142. c. lunge, si videbitur, Ios. Barnes. in Euripid. et Davis. ad Iustin. Martyr. p. 442. ed. Thirlb. WESS.

15. ἐπειὶ δὲ χρήσωνται, ἐκλύουσι) Haec, etsi Med. et sequaces exemplum praebeant, auferre non audeo. Vetant Codices alii, suntque et vera, neque inconmoda. Utrum autem scribarum oculos deceperint terminata iisdem litteris verba, quae creberrima omittendorum occasio, non habeo dicere. Erasmus, hoc Amasidis neglecto, paroemiam dicto Dionysii Siculi ex Plutarchi de Sen. Rempubl. Administr. p. 792. c. illustravit, quem consule. WESS.

CAP. CLXXIV. 2. ὡς Φιλοπότης ἐὼν) Hoc praefero. Athenaeus, uti multi solent, dialecti inmutavit speciem. Κατεσπουδασμένος, Nostri aemulatione, Procopius Bell. Pers. II. 8. Antiocheni εἰσὶ οὐ κατεσπουδασμένοι: et Bell. Vand. II. 4. ἦν δὲ οὗτος δραστήριός τε καὶ λίαν κατεσπουδασμένος, de Phara praefecto. Quo probo atque elegante orationem et alibi distinxit. WESS.

7. κατηλίσκετο) Si vel in omnibus legatur Codicibus, leni medela corrigendum est absque ulla controversia, καὶ ἡλίσκετο: adeo constans veterum usus Codicum auctoritati semper in talibus anteponi debet: nam quod in Lexicis καταλίσκομαι redditur convincor, hoc unico nititur loco, infirmo sanequam tibicine. Scripserat Herodotus: πολλὰ μὲν δὲ καὶ ἡλίσκετο ὑπὸ τῶν μαντήων, πολλὰ δὲ καὶ ἀποφεύγεσκε, saepe quidem ab oraculis etiam furti convincebatur, sed frequenter etiam absolvebatur: postremum Herodotus, ut alia millena, Wesselingio debebit. [Vide Var. Lect.] Imperium ingressus Amasis templa Deorum

negligebat, qui quidem ipsum olim ἀπέλυσαν μὴ Φῶρα εἶναι : magni contra faciebat illorum oracula, ὅσοι μιν κατέδῃσαν Φῶρα εἶναι, [L. 13.] id est, a quibus ἤλω vel ἔαλω Φῶρ εἶναι, qui ipsum furti convicerant. In eundem sensum adhibetur etiam καταδῆσαι lib. IV. c. 68. utrobique temere tentatum. Hoc rarius est atque Herodoteum; reliqua, ἀλλικισθαι, ἀποφεύγειν et ἀπολύσαι sensu forensi pervulgata sunt. Ubi scriperat Noster lib. VI. cap. 82. ἀπέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας, perperam posuit Gronov. διέφυγε. Accusator in Attico foro dicebatur διώκειν, persequi; accusatus, Φεύγειν: condemnatus, ἀλῶναι vel ἑαλωκέναι: absolutus, ἀποφεύγειν, criminibus elapsus Ciceroni in Verr. II. c. 58. VALCKK.

8. ἀποφεύγετε) Instauravi Ionicam ex discrepante schedarum scriptura formam. Κλέπτειτε, ἄγισκον, et similia conplura, veram praestabunt. Mihi liquido adparuit, nimios, sicuti in aliis, etiam in ea conmutanda temerarios fuisse scribas. Eadem fortuna Cl. Valckenarii καὶ ἡλίσκετο, [L. 7.] quo nihil certius, obtigisset merito, ni novationis metus, iusto fortasse gravior, obstitisset. Quid enim tritius ista vocum conversione? Extremo cap. 175. pro καταχθόμενον pingit optime Arch. καὶ ἀχθόμενον, valetque in aliis. WESS. — Conf. quae ad c. 175, 24. notamus. S.

14. ὡς ἀληθίως δεῶν ἰόντων) Dedi ex msstis: ne inter variantes, quas vocant, lateret. Quisque videt multo id graviorius atque ad sententiam obportunius esse. Κατέδῃσαν Φῶρα [L. 13.] non debebat abire in κατέθῃσαν, pronuntiarant, uti Laurentius Latine dederat. Iucunda est in ἀπολύσαι et καταδῆσαι dissimilitudo, repetita IV. 68. Convenit quodam modo τοὺς δὲ ἄλλους --- κατέδῃσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, V. 72. WESS. — At V. 72. diversa videtur ratio esse. S.

CAP. CLXXV. 1 seq. τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμάσι αὐτοῖς οἱ ἐξεποίησι) θωυμάσια οἶα divinavit Cl. Abreschius. Quid si duplici in dativo amplior vis insit? Amasis οἱ ἐξεποίησι sibi in Minervae honorem absolvit; ita πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος perconmode sequitur, alioqui ob πάντας implicatus. Eadem Cl. de Pauw opinio. WESS. — Vide Var. Lect. Si vera est scriptura οἱ, quod haud aegre mihi persuadeo, referetur hic dativus ad τῇ Ἀθηναίῃ, eritque pleonastice positus, ut passim alibi apud Nostrum; cuius generis plura quaedam exempla, a Gronovio collecta, citavi in Adnot. ad I. 86, 28 seq. S.

5. ἀνδρόσφιγγας) Huc spectare *Hesychianum* Ἀνδροφῆτις monuit *H. Valesius*; et corrigendum Ἀνδρόσφιγγες iam fuerat observatum in *Miscell. Obs. VIII. pag. 170.* Scripsisse praeterea videtur *Hesychius*: σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρός καὶ Σφίγγος, atque huic voci corruptae sibi notam substituisse librarius. Coquum, aenigmata magnifice loquentem, Σφίγγ' ἄρρενα senex nuncupabat *Atticus* in Comoedia apud *Athen.* IX. p. 382. v. Vulgo tamen et apud Aegyptios facie *Sphinxes* virginea fingebantur: vid. *Aelian.* de N. A. XII. cap. 7. *Origen.* contr. Cels. I. p. 32. Cur Sphingum figuras ante templa statuerint Aegyptii, tradunt *Plutarch.* de Is. et Osir. §. x. et *Clem. Alexandr.* Strom. V. p. 664, 20. et p. 671, 8. ubi Sphinx τὸ μὲν σῶμα dicitur πᾶν λέοντος, τὸ πρόσωπον δὲ ἀνδρώπου ἔχουσα. VALCK. — In voce ἀνδρόσφιγγας prior pars vocabuli non ad masculinum genus refertur, sed idem valet ac si ἀνθρωπόσφιγγας diceret. S.

[11. οἰκημα μουνόλιθον. Vide supra, ad cap. 155, 13. notata. S.]

19. τὸ δὲ εὖρος, δυνάμει πηχίων) Inest difficultatis quoddam specimen in his, a *Cl. Gronovio* studiose quaesitum et expensum; quod tolli universum si nequeat, nemo, nisi iniquus, aegre feret. In rem praesentem ire non datur, adparetque abunde, interiorem τῷ μουνόλιθου longitudinem, latitudinem et altitudinem fuisse contractionem, nec longe cubitorum discrepare rationem. Cur verba fuerint omissa, caussa in aperto est, additionis nulla. Negligi autem non debuisse, per se adtentio liquet, siquidem nota latitudinis necessaria est. WESS. — Non admodum video equidem quid difficultatis in hoc repererit *Wess.* cum *Gronov.* quod latitudo interior ab exteriori nonnisi duobus cubitis differebat, quum paullo maius in longitudine et altitudine fuerit discrimen. S.

22. οὐκ ἰσχυρίζεται τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς) Interpunxissem ita in *Codicum* silentio, saepe miratus insuper habitum. Advertit *Corn. de Pauw.* Inseri praeterea μὲν debet: τὸν μὲν ἀρχ. ob ea, quae succedunt. [At nullo incommodo abesse ea particula potest.] Ceterum χρόνου ἐγγεγονότος πολλοῦ [l. 23.] insolens videtur; χρόνου ἐγγινομένου I. 190. et II, 124., ubi ἐπιγενέσθαι schedae, uti I. 27., χρόνου διαγενομένου *Act. Ap.* xxvii, 9. et *Diodor.* III. 64. χρόνου γενομένου XX, 109. atque

alii apud Hemsterhusium in Luciani Dial. Mort. VII. 1. Vidit verbi istam insolentiam Cl. Abresch. [ἔγγεγονότας utique me malle, in Var. Lect. significavi. Ferri forsā vulgatum posset, si πολλοῦ abesset.] Ego vero non cohibeor, quin [l. 24.] καὶ ἀχθόμενον ex Arch. ex structuræ nexu et Herodoti more reformetur: ὁ δὲ Ἀμασις τῇ δυνάμει τῶν Περσίων ἀχθόμενος III. 1. οἷα ἀχθόμενόν τι τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ VI. 35. iunge Gronovii observata II. 103. WESS. — At nihil, quod huc faciat, observavit ibi Gronov. nisi quod ἀχθεσθαι dativo casui iungat Herodot. II. 103, 12. et cap. 173, 5. Nulla autem caussa fuit, cur sperneretur compositum verbum κατὰχθεσθαι, quum praesertim h. l. in particula καὶ non modo vis nulla inesse possit, sed et structura orationis magis respuat illam, quam requirat; iuncta enim intelligi debent ista, ἀναστεινάζαι κατὰχθόμενον τῷ ἔργῳ. Alia ratio est c. 174, 7. ubi καὶ suo loco stabat, sibi que ex usu Nostri respondebant duo orationis membra, πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἀλίσκετο, πολλὰ δὲ καὶ ὑποφεύγεσκει. S. 25. ἐνθυμιστὸν) Aut fallor, aut aliunde non poterit adfirmari, nisi dubia Grammaticorum auctoritate. Ἐνθύμιστον in Suidae Lex. redditur ὑποπτον: et Pollux [II. 231.] legisse videtur in Thucydidis V. cap. 32. ἐνθυμιζόμενοι τὰς ἐν ταῖς μάχαις ξυμφοράς: ubi, quod Codices praebent et Edd. ἐνθυμούμενοι, Polluci quoque restituendum putabat Iungermannus. In ἐνθύμιον Herodotei Codices si conspirarent, ego sane vulgatae vocem anteferrem in talibus usitatam, etiam Herodoto VIII. cap. 54. εἴτε καὶ ἐνθύμιον ἐγένετο ἐμπήσαντι τὸ ἱρόν: de qua forma loquendi egerunt Aem. Portus Dict. Ion. Duker. in Thucyd. VII, 18. et in Ind. Thueydid. Wasseus. Ammonio pag. 53. citatus Antiphon ἐν τοῖς Φοινικοῖς, ἐπὶ τοῦ προστροπαίου vocem adhibuit p. 119, 6. p. 125, 2. p. 121, 2. ubi legi posset: αὐτῷ μὲν οὐκ ἐνθύμιον. VALCK. — Quum in usu fuerit verbum ἐνθυμιζεσθαι, (quod Suidas etiam ex Dione adnotavit: Ἐνθυμιζόμενοι, λογιζόμενοι) nulla subest caussa cur verbale adiectivum ἐνθυμιστὸν suspectum habeamus. S.

CAP. CLXXVI. 6. Αἰθιοπικοῦ ἵόντος λίθου) Spectabilius hoc quam pro scribarum ingenio. Quid illi de lapide Aethiopico? Marmoris eius in Pyramidum-et Propylaeorum substructionibus frequens in Aegypto usus.

Mycerini Pyramis λθου ἐς τὸ ἡμῖν Αἰθιοπικοῦ fuit cap. 134. [ubi vide notata ad c. 134, 3.] *Inter alias spectatior Aethiopis lapidibus* scribit Plinius N. Hist. XXXVI. 12. Lapidum color erat niger, aut varius, ποιμίλος cap. 127., sed magna durities laborem operi reddebat sumtuosiores: δυνήγαστος πολυτελῆ τὴν πραγματείαν παρέσχε in Strabon. XVII. pag. 1161. D. [pag. 808. ed. Cas.] αὐτοῦ, quod est in aliis, ex scripturae compendio restat. Mox [l. 8.] Laurentius, hinc et hinc magno illi adstantes ex libri sui ὁ δ' ἔθεν τοῦ μεγάλου, i. e. colossi, supra descripti: cui scripturae, alioqui notabili, Codd. calculum negant. Cl. de Pauw potiorrem censuit. WESS. — Et ego parum absum ut unice verum putem μεγάλου: quo etiam refertur id, quod continuo adicitur, λίθινος ἕτερος τοσοῦτος: ubi λίθινος indicare videtur, alterum ex vulgari lapide fuisse confectum. S.

CAP. CLXXVII. 4. καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι etc.)

Lege Diodorum I. 31. Aegypti felicitatem, Amasidis tempore, praedicatam tantopere, ex gentis sacerdotibus Noster accepit, multa dissimulantibus, et ultima eius regis nimium quantum augmentibus. Certiora et longe diversiora Ieremiae et Ezechielis oracula docent; de quibus docte Iac. Perizonius, V. Cl., Origin. Aegypt. cap. ult. WESS.

7. ὅθεν βεβαίουται) Me quidem iudice ferri nequit: si plures dant Codices, scripsisse forsitan videbitur, ἀποδεικνύναι ἕως ἐκείνου -- ὅθεν (isthoc anno nimirum) βεβιωται. vid. Cl. D'Orvillius in Charit. pag. 190. Commodum quoque cum Reiskio legi posset ὅθεν οἱ βιοῦνται, sive ὅθεν βιοῦται, quonam quaestu sustentaretur: ἀποδεικνύντα ὅθεν ἔχῃ, habet de re eadem loquens Aelianus Var. Hist. IV. [c. 1.] λόγον δώσονται, πόθεν --- διαζῇ, Diogen. Laërt. VII. 168. ἀπὸ τίνων ἱκαντος πορίζεται τὸν βίον, Diodor. Sic. I. [c. 77.] pag. 88, 40. Τὰ τῇ βιοτῇ ἀνάγκαια Homero dicuntur βίωτος, teste Porphyrio Schol. ad Ἰλ. χ'. 431. et usitatius τὸ πορίζεσθαι τὰ πρὸς τὸν βίον, βιοτεύειν dicebatur. Quid Aegyptium moverit ad utilissimam hanc legem ferendam, Iac. docet Perizonius V. Cl. ad Aeliani Var. X. 14. Quam ex Aegypto petitam civibus suis tulisse traditur Solon, lex Draconi potius videtur contribuenda velut auctori: vid. Cl. Wesseling ad Diodor. I. p. 88. et Io. Taylor Lect. Lys. p. 707 seq. Eandem apud alios etiam populos viguisse ante Perizon.

ostenderat Nic. *Abramus* ad *Ciceron*. Or. pro P. Sextio cap. 48. Miror adeo quod scribit *Aristides* T. II. p. 157. νόμος παρ' ὑμῶν (*Athenienses* adloquitur), ὡς ἐγὼ νομίζω, μόνους ἔστιν, ὁ γραφὴς πεποιηκὼς ἀργίας. VALCK.

CAP. CLXXVIII. 4. ἔδωκε Ναύκρατι πόλιν) *Eusebius Chron.* urbis initia inmani anachronismo in *Olymp.* vi. 4. refert, notatus ab ill. *Scaligero Animadv.* pag. 73. *Strabo* vero XVII. p. 1153. [p. 801. extr. ed. Cas.] *Milesii*, inquit, καταναυμαχῆσαντες Ἰναρον, πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατον. [Ναύκρατιν recte ed. Lips.] *Inarus* res *Aegyptias* conturbavit *Artaxerxis Longimani* tempore. Sic multis annis *Amasidis* regno urbs erit posterior. Qui dissensus, si Κτίσις Ναυκράτης *Apollonii Rh.* superesset, discuti posset commodius. ἔδωκε χώρους [l. 6.] non utique inprobum; [Cf. *Var. Lect.*] certe mutantis ratio praegnans non est. WESS.

13. προτάτας τοῦ ἐμπορίου) *Naucratis* inter civitatis rectores suum sibi *Τιμοῦχον* habuerunt apud *Athen.* IV. 13. ab his *emporii praefectis*, modo ne fallat *Cl. Edm. Chishull* coniectura *Antiq. Asiat.* p. 100, titulo tenus discrepantem. Ego dubito. Quam reipublicae partem *Naucrati* et *Teii Τιμοῦχοι* et *Τιμουχίοντες* curaverint, decerni non potest. Προτάτας τοῦ ἐμπορίου (PRAEFECTOS MERCHANTIUM ex *Reines.* lapide *Cl. V.* 16. dicere liceat) communi plurium civitatum suffragio legebantur, ut negotiatorum rebus attenderent, et arbitri essent litium; quales recentior aetas in portubus et emporiis, descriptos in *Consolato del Mare* cap. 1. et seq., vidit et habet plures: fortassis etiam superior. Fuit enim in *Delo* ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΤΥΠΙΩΝ ΕΜΠΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΚΛΗΡΩΝ ap. *Sponium Miscell. Erud. Antiq.* p. 344. cui suus utique praefectus. *Athenis* decem ἐπιμεληταὶ τοῦ ἐμπορίου quibus rebus curam inpendierint, docemur ab *Aristotele* apud *Harpocrationem* in voce Ἐπιμελ. WESS.

CAP. CLXXX. 3. ὁ γὰρ πρότερον ἔων - - κατεκείη) Sustuli inutilem parentheseos, his circumdatam, notationem. Satis est iusta punctio. Coniiciunt statim docti viri, *Pavius*, πλανώμενοι τε εἰ Δελφ. *Reiskius*, εἰ δὲ, εἰ Δ. De *Delphico fano*, ab *Alcmaeonidis* instaurato, inferius V. 62. *Pausan.* X. 5. et pererudite *Dion. Petavius* in *Themistii* Or. IV. p. 391. WESS. — Cremati templi mentio facta

I. 50, 17. In ed. Steph. et aliis ante *Wess.* parenthesi inclusa erant verba ὁ γὰρ πρότερον - - - κατεκάρη, post παρασχεῖν vero minori puncto distinguebatur oratio: *Wesselingius* sublati parentheses signis minus punctum servavit, et sic quoque Reiz. et Borh. Nos cum *Schaeff.* post παρασχεῖν maius punctum posuimus, quo finiretur ibi periodus, cuius apodosis (ut frequenter alibi) particulam δὲ ex protasi repetitam haberet. Commodius factum foret, si omnia ista, ὁ γὰρ πρότερον - - παρασχεῖν, signis parentheses circumdarentur, ut apodosis ab istis πλανώμενοι δὲ incipere intelligeretur. S.

8. στυπτηρίης τάλαντα certa praestant codicum consensiones, quibus *Medicei* compendiosa lectio melior censi non debuerat. Vide ad *Diodori* V. 10. *WESS.*

CAP. CLXXXI. 5. Βάττω, οἱ δ' Ἀρκεσίλειω) Verius puto Βάττω τοῦ Ἀρκεσίλειω, *Batti Arcesilai* F. quem in modum *Arch. Vind. Vall.* Res et tempus congruunt optime, siquidem *Battus* ille aequales habuit *Aprien* et *Amasin*, *Nostro* auctore IV. 159.: *Batti* filium, *Arcesilaum*, minor aetas excludit. Filiam *Ladicea*, *Amasidis* coniugem, *Λαοδίκην* aut *Λευδίκην* vir eruditus scriptam cupiebat. At nomen idem est, tantum modo contractius. Habet *Luc. Holstenius* LADICEON numum ad *Stephan. Byz.* [p. 188.] et ΛΑΔΙΚΕΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΑΥΚΟΝ est in *Gudii* vetere lapide: urbem LAVDICIAM et LADICIAM pingunt *mssti Itinerarii Antonini*. *WESS.*

11. καὶ ἐστὶ τοι οὐδεμία μηχανή) Inconmodum, quo *Med.* ἔστι τι premebatur, cessat: neque amplius offendet ὑποκωλύναι, quod olim operarum vitium opinabar, sed *Mediceo*, etsi tacitum habuerit vir *Celeb.*, debetur. Iam γυναικείων *Arch.* si cui scabrum tinniat, χιλιαδίων, μυριαδίων, ἀνδρείων, et quae alia *Portus* stipavit, recordetur. Ἐν τῷ νηῷ in re dubia nolui sollicitare, adposito paene, cuius se auctorem profitetur *Gronovius*, cultissimo Epigrammate. *WESS.*

21. ἐς ἐμὲ ἢν σόον) Non excidit memoria καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν σῶσαι I. 66. [in quod ibi *mssti* omnes consentiunt.] Puto Ionici et veteris usus vocabulur. [σόος] redire in possessionem debere. Reddunt schedae V. 96. VI. 86, 1. VIII. 39. Ἐξω τετραμμένον in Latinis extra urbem *Cyrenensem* posita ex *Laurentio*, qui ἰδρυμένον invenit. Si τετραμμένον locum non

migravit, statuam notabit vultu extra urbem verso, sive spectantem loca suburbana. Verum in talibus saepe anceps electio. WESS.

CAP. CXXXII. 11. τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας) Ipsi Danao dedicationem tribuit *Callimachus* apud *Euseb.* Pr. Euang. III. 8. in Epigrammate, quo de ad eius Poëtae fragmenta *R. Bentley* Vir Cl. p. 357. — Vide *Callim.* Fragm. CV. p. 477. ed. Ernest. Mox l. 12. ἰδρύσασθαι me invito editum est, quum ἰδρύσασθαι voluissem, ut in *Var. Lect.* significavi. Conf. Adnot. ad II. 42, 1. S.

13. Ἐλθε δὲ Κύπρον) *Cyprum*, ab Amaside occupatam, non praeteriit *Diodor.* I. 68. Quod autem librum terminat ἐς Φόβου ἀπαγωγὴν, advertimus supra semel atque iterum, et frequentissime apud *Priscum Patric.* in Exc. *Hoesch.* p. 22. 26. etc. *Procopium* Bell. Goth. I. 5. p. 10. 23. etc. *Agathiam* I. p. 13. veterum studiosos imitatores. WESS.
